5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1629. — Duminică 1 Iulie 1912

Bănci și Credit

Mai dăunăzi vorbiam cu unul din cei mai cunoscuți și mai apreciați profesori ai Universității noastre, d. Petru Rășcanu. Intre altele, conversațiuuea noastră s'a întins și asupra circulațiunii monetare și fiduciare a țării, precum și asupra creditului.

Cu această ocaziune, d-sa îmi povestește întîmplarea următoare: Eram, zise d-sa, într'o călătorie prin Europa, acum 25 ori 30 ani. Pe cînd mă aflam prin Belgia, în compartimentul unde stam eu, luase loc și un personagiu important din acea țară. Era mare comerciant, industriaș și om cu multe cunoștințe. Ne-am prezintat unul altuia pentru ca să legăm vorbă și cînd i-am spus că sunt din România, dînsul îmi zise: cunosc țara, și o fericesc precum te fericesc pe d-ta că ești dintre fiii ei.

L'am întrebat, zice d. Rășcanu, pentru ce are astfel de idei despre țara noastră, cînd știam eu că nu e tocmai așa. Dînsul îmi răspunse: vă fericesc pentru că nu aveți *bănci*. Sunteți relativ săraci, dar ceia ce aveți e al vostru, pe cînd noi.....

Mă gîndesc cît s'au schimbat lucrurile de atunci încoace. Astăzi avem și noi bănci, astăzi trăim și noi din creditul universal, întocmai ca multe alte națiuni.

Și dacă ne-am permite o mică excursiune în acest domeniu, am putea constata că noi uzăm de credit mai mult de cît alte state.

Să nu mai vorbim de datoria publică, destul de respectabilă pentru o țară ca a noastră, să lăsăm de o parte raporturile de schimb internațional, și să ne mărginim a privi numai mișcarea valorilor din interiorul țării.

In adevăr, la un schimb de valori, care în definitiv s'ar putea cifra la cîte-va miliarde pe an, noi facem față cu un numerar care trece cu puțin de 90 milioane lei.

Franța, a cărei populațiune întrece de 5—6 ori pe a noastră, posedă pentru satisfacerea nevoilor sale de schimb interior între 7 și 8 miliarde numerar, și dacă s'ar osteni cineva să facă o comparațiune între noi și dînsa, ar vedea cît stăm de departe unii de alții sub acest raport. Noi nu cunoaștem de cît biletul de bancă și argintul ca monedă, de și legea noastră monetară din 1890, recunoaște că pentru soldarea tuturor transacțiunilor a căror valoare trece de 50 lei, trebue să ne folosim *numai de aur*. Biletul de bancă însă a ajuns pînă într'atîta să înlocuiască circulațiunea reală, în cît cea mai multă lume crede că el e adevărată monedă, pe cînd toți cei cari știm, cari ne dăm samă de rostul lui, nu-i recunoaștem altă forță de cît aceia a ori-cărui alt titlu de credit.

Insă, fiind-că lumea nu vede aurul circulînd în interiorul țării, 'ci numai acele bilete de bancă, e ușor de văzut cum a ajuns să recunoască într'însele bani adevărați. Și tot din pricina aceasta sunt mulți acei cari cred că Banca Națională e o instituțiune de Stat.

Noi însă cari cercetăm lucrurile, ne dăm samă că dînsa nu e de cît un organism particular asămănător cu ori-care alt așezămînt de credit, bucurîndu-se în deosebi de privilegiul de a emite acele bilete, a căror circulațiune e tot așa de ușoară ca și a monezii.

Semnul unei adevărate bogății într'un Stat, negreșit este și banul. Ori cît s'ar zice că dînsul servește numai pentru a ușura schimbul. Suntem datori să recunoaștem că el însuși, prin puterea lui proprie, reprezintă o valoare, care se adaogă la celelalte bogății, cu cari împreună constituesc patrimoniul unei țări.

Noi suntem organizați, după cum se vede, în ce privește circulațiunea monetară, pentru timpuri de liniște, pentru vremi oare-cum normale.

Și zicem că suntem organizați pentru timpuri *oare-cum normale*, de oare-ce mă gîndesc cîtă atențiune dau alte țări mult mai înaintate de cît noi, acestui fenomen economic. Și tocmai această împrejurare mă face să recunosc că acele timpuri așa zise normale sînt normale pentru țara noastră *numai*.

In adevăr, legile noastre au admis că Banca Națională poate să emită bilete pînă la de trei ori rezerva metalică, cu alte cuvinte e datoare această instituțiune ca pentru fie-care bilet emis să aibă rezerva în numerar de 33 la sută. Și în puterea acestei dispozițiuni legale trăim noi, de mai mulți ani, fără ca pînă astăzi vre-o întîmplare oare-care să fi primejduit economia generală a Statului. E adevărat să recunoaștem de altă parte, că în tot acest interval ne-am bucura de liniște.

Alte state au îngrădit dreptul acesta de emisiune, pentru a face ca biletul de bancă să fie garantat real. In Anglia de exemplu, se cere ca fiecare bilet să aibă rezerva sa metalică întreagă. In Statele Unite biletul e garantat în întregime cu renta asupra statului, etc.

La noi, ce e dreptul, biletul de bancă pe lîngă rezerva de 33 la sută, rezerva metalică, mai are drept garanție efecte la portofoliu, adică toate cambiile pe cari Banca Națională le-a scontat precum și alte titluri de credit asupra cărora dînsa e autorizată prin statute să facă operațiuni.

O bună parte însă din garanția biletului stă în așa zisele efecte la portofoliu său, mai drept în cambiile scontate. Deci în definitiv garanția lui stă pentru cea mai mare parte în creditul acesta general, credit al cărui loc cu deosebire este în comerț și industrie.

De aceia înmulțirea aceasta de bănci la cari asistăm acum, a atras cu drept cuvînt atențiunea unora. Dînsele sunt un fel de colector pentru această principală instituție de credit, Banca Națională. Dînsele aduc portofoliile lor la scontare, iar titlurile pe cari le prezintă le iau și ele din comerț și industrie și în genere din mișcarea economică a țării.

Ingrijirea acelora cari nu văd cu ochi tocmai buni această pletoră de bănci intermediare stă tocmai în faptul că concurența dintre ele poate avea și efecte rele, cari în mod indirect pot influența circulațiunea monetară din țară. Iar acest fapt s'ar putea întîmpla chiar în timpuri normale. Toți știm că numai în interval de vre-o trei ani, am făcut progrese colosale în această materie. S'au înființat mulțime de bănci, iar cele existente s'au sporit capitalurile. Ce a motivat această bruscă eșire și întrebuințare a capitalurilor în direcția operațiunilor de bancă, e un lucru greu de aflat. Dacă însă la baza acestei mișcări stă, după cum se vorbește și politica, atunci cu atît mai rău.

Primul efect de altfel și cel mai important al acestei înmulțiri a instituțiunilor de credit, îl cam simțim. Este specula sau mai bine zis frigurile de speculațiune de care suntem stăpîniți. Altul este apoi lupta pentru găsirea și acaparrarea clienților.

Acest din urmă efect se poate socoti ca întrînd în transformările generale, pe care le-a suferit comerțul. Astăzi comerciantul caută pe client și deci pare logic ca tot așa să fie și cu băncile. Se poate face oare cari reproș numai asupra faptului că o astfel de transformare s'a făcut prea iute și apoi nu știm întru cît era cerută de nevoile timpului. Aceste două urmări ale creațiunilor bancare, au adus și spiritul de speculațiune. Căci este evident că atunci cînd creditul se acordă ușor să se facă tot felul de intreprinderi.

De aceia astăzi se cumpără moșii mari, fără bani; de aceia să cumpără case tot asemenea, cu scopul de a se revinde. De aceia se speculează asupra acțiunilor, obligațiunilor și în genere a tuturor titlurilor de credit.

Revenind la ceia ce mi-am propus să arăt în acest articol, adică la ceia ce socotesc a fi un defect al circulațiunii noastre, repet că organizațiunea noastră pare anume făcută pentru timpuri de liniște. Și cum în adevăr de la crearea marelui institut de credit, Banca Națională, am avut acea liniște, organizația a rezistat.

Dar dacă ar fi să avem date sigure în această materie și să putem compara numerarul ce posedăm ca numerar național, față cu mulțimea titlurilor de credit, ce circulă, poate ne-am gîndi mai mult.

Iar toate aceste titluri se leagă unul de altul. Cel mai perfect dintre acestea, biletul de bancă, este intim legat de cambia în schimbul căreia a fost dat.

In timp de liniște, de pace, însă, toate merg. In intervalul de la războiul din 1877 pînă astăzi am avut parte de așa ceva. Rezista-vom însă și la vremuri mai grele? Ar fi de ajuns să ne amintim că în acest interval de pace au fost vre-o două momente critice și eram atunci aproape a vedea cum merge circulațiunea și în timpuri grele. Toată lumea alerga după *realizări*, iar acestea se făceau cu oare care greutate. Dacă biletul de bancă ține de cambia scontată, trebue să știm că aceasta înainte de a ajunge la Banca Națională, trece prin mai multe mîni.

Din mica experiență ce am în această ordine de lucruri însă, am putut vedea că atunci cînd primii subscriitori ai cambiilor se clatină, nici cei ce le-au girat nu stau pe roze.

E de dorit dar, ca să posedăm un stock în numerar cu mult mai mare ca cel avem astăzi.

V. I. Radu

REVOCAREA

Ne-am văzut visul cu ochii. Mizerabilul din fruntea Universității din București a fost revocat.

E primul caz de revocare; — Bogdan e un om distrus moralicește. E om cu sentință judecătorească, ou prima sentință de acest fel, care îl desemnează viitorimei ca om lipsit de caracter. Regretăm numai, că d. C. C. Arion n'a consemnat în raportul înaintat Suveranului, adevărata cauză a revocării d-lui Bogdan. Ministrul instrucției publice se mulțumește să arăte M. S. Regelui numai conflictul iscat între rector și decani. Interesul cel mare, adevăratul raport, n'a fost însă scris. D. C. C. Arion a esitat să arăte Suveranului cauza conflictului universitar. Chestia morală, latura de caracter, a fost exclusă. Cu toate acestea ea interesa. D. Bogdan trebuia revocat pentru adevăratele cauze ale nedemnității sale, numai astfel revocarea d-sale ar fi putut avea efectul moral, pe care trebue să-l aibă; numai astfel scoaterea d-lui Bogdan, ar fi putut sluji drept pildă pentru alții cu aceleași aplicări perverse.

Ori cum ar fi însă, revocarea d-lui Bogdan, e o satisfacție dată Universității, și d. C. C. Arion, chiar așa, fără curaj, cum a procedat, a bine meritat de la Universitate.

Osîndiți definitiv

Curtea de Casație s'a rostit asupra recursului Ministerului de interne și l'a respins.

Legea d-lui Marghiloman rămîne, așa dar, definitiv înlăturată, ca neconstituțională, iar principiul că judecătorii au dreptul să pipăe constituționalitatea legilor a fost anterior cucerit înaintea Casației, cu prilejul altui recurs în acelaș proces.

Abia acum se vădește cîtă dreptate a avut șeful nostru, cînd la 7 Decembrie 1911, ruga pe d. Carp să se oprească și arăta guvernului prezidat de acest bătrîn și încăpățînat om politic, că pune parlamentul să voteze legi anticonstituționale,

Abia acum se vădește dreptatea, pe care a avut o opoziția cînd, retrăgîndu se din Parlament, și-a motivat această retragere pe faptul că d. Marghiloman a adus înaintea Camerilor o lege potrivnică Pactului nostru fundamental.

D. Carp a petrecut atunci opoziția cu nesocotitele vorbe că revoluțiile se fac pe idei și nu pe afaceri.

Justiția țării, începînd cu tribunalele și isprăvind cu Inalta Curte de Casație, au venit să arăte d-lui Carp, prin sentințele lor, că în chestia tramvaielor era o ideie de aparat—legalitatea în această țară.

Osîndirea definitivă a Ministerului de Interne, însemnează scoaterea pentru totdeauna din viața politică, a ministrului care cu bună știință s'a făcut vinovat de delictul de a fi prezentat o lege anticonstituțională. Această osîndire mai în semnează licențiarea Parlamentului, care s'a făcut complicele d lui Marghiloman, votînd o lege în contrazicere cu Pactul nostru fundamental.

CE CAUTA ACOLO ?

Minerva de azi publică următoarea curioasă informație: „D. N. Filipescu, fost ministru de război și d. loct. Alexandru Filiti, aghiotant al ministrului de război care se află acum la Paris, vor participa Duminică la marea revistă, care se face cu ocazia zilei de 14 Iulie, luarea Bastiliei, fiind oficial invitați de guvernnl Francez".

Că d. Filipescu a fost oficial invitat de guvernul francez ca să ia parte la aniversarea luărei Bastiliei, lucrul nu ne poate de cît bucura. E o cinste ce se face țării, în persoana unuia din foștii ei miniștri; partea curioasă în această afacere e însă cum de d. Filipescu a consimțit să participe la o serbare revoluționară.

Cine cunoaște ideile d-lui Filipescu și cine își dă seam că d-sa e cel mai reacționar om din țara noastră, se va mira împreună cu noi de această participare a fostului ministru de război la o aniversa marei revoluțiuni franceze.

De cît, ne-am cam deprins cu asemenea inconsecvențe. Rominul e reacționar în țara lui și democrat în străinătate, și vice-versa; e dreifusist la Paris și antisemit în țară; ateu la el acasă și de multe ori clerical în străinătate — e inconsecvența în spațiu.

Am ținut să relevăm această atitudine a d-lui Filipescu, și ne exprimăm din nou mirarea, cum de d-sa, reacționar din creștet pînă în tălpi, fiu de boer, care ține atît d-sa — cît mai cu seamă d. N. Iorga — să accentueze mereu asupra acestei origini, să participe la aniversarea unei Revoluțiuni care a întronat democrația, și care, în noaptea de 4 August 1789, a răsturnat privilegiile de clase, la care d. Filipescu, pare a nu fi renunțat încă în bună credință.

Participarea fostului ministru de război la anivversarea de la 14 Iulie ne apare ca un nonsenz, ca o contrazicere.

Cercetările de la Primărie

D-nii Ene și Brandia continuă a face cercetări la Primărie, cu privire la învinuirea adusă primului ajutor de primar.

Drept ar fi fost ca d-nii Enea și Brandia să fi renunțat la atribuțiunea lor, în urma demisiunei motivate a d-lui Dimache.

De fapt, consiliul comunal a crezut să dea d-lui Dimache întreaga posibilitate de a conduce aceste cercetări, ținînd seamă de calitatea d-sale, de fost magistrat, deprins a descifra multe mistere.

D. Dimache a acceptat penibila misiune și s'a pus pe lucru. Dar din primul moment a văzut că o anchetă împarțială este cu neputință, cîtă vreme persoana bănuită continuă a fi în fruntea comunei și prin urmare poate avea o învinuire directă asupra acestor cercetări,

D. Dimache nu s'a pronunțat, dacă deciziile aduse d-lui Stamatiu sunt sau nu întemeiate, după cum nu ne-am pronunțat nici noi. Dar fostul magistrat a chibzuit cu drept, că bănuitul trebue să stea un moment la o parte, pînă lumină să se facă într'o chestiune, pe care d. Dimache a întrezărit o ca foarte tenebroasă.

Nici funcționarii, nici persoanele particulare, nu pot răspunde la lămuririle precise ce li se cere, de îndată ce există posibilitate ca cel bănuit să aibă asupra lor o influență decisivă, prin situația ce ocupă.

D. Stamatiu n'a înțeles că cererea d-lui Dimache este dreaptă și că un elementar sentiment de pudoare cere, ca să stea o clipă în rezervă.

Și mai stranie este prin urmare atitudinea celorlalți doi consilieri comunali, cari au trecut peste d. Dimache și continuă o anchetă, care nu dă nici un rezultat.

Nici unul și nici celalalt nu au aptitudinea necesară pentru aceasta. In acțiunea lor, ei aveau să fie călăuziți de d. Dimache, și lipsind această călăuză ar fi trebuit să se retragă la rîndul lor, lăsînd consiliul comunal să decidă.

Astfel, ori care ar fi rezultatul cercetărilor ce fac, el nu va putea avea consfințirea opiniei publice, nedumerite.

N.

OAMENI ȘI LUCRURI

Iubirea naturei

E reală sau închipuită, dragostea omului pentru natură?

E înnăscută această iubire omului ca atare, tuturor oamenilor, sau numai unora, celor puțini, celor aleși, sub influența cetirii, sub imperiul imitațiunei?

Marele dascăl englez Iohn Ruskin, în studiul său asupra „Pictorilor moderni" spune între altele:

...„N'ași fi în stare să descriu acest sentiment.

Cînd avem de explicat simțimîntul foamei unei persoane care nici odată n'a resimțit aceasta, o putem face — deși greu — prin cuvinte: această bucurie prin contemplarea Naturei, mi s'a părut în tot deauna că vine dintr'un fel de foame a inimei, foame potolită de prezența unui mare și sfînt Spirit...

Acest sentiment nu poate fi descris de nici unul care l'a resimțit. Vorba lui Wordsworth:

„Aceasta mă chinue ca o pasiune" nu e o definiție bună, căci e *pasiunea însăși*. Intrebarea e: cum și în ce fel se deosebește de celelalte pasiuni? Ce fel de sentiment omenesc, superlativ *omenesc*, este acela care iubește o piatră pentru piatra însăși și un nour?

...Am avut o plăcere — de cînd mă țin minte și care a continuat pînă la vîrsta de 18 sau 20 de ani mult mai mare ca ori care alta, o plăcere comparabilă, prin intensitatea ei, cu acea a amantului care se află în fața iubitei, dar tot așa de puțin explicabilă și nedeslușită, ca și sentimentul amorului însuși.

Nici odată nu m'am gîndit la Natură, ca la opera lui Dumnezeu, ci ca la un fapt separat de existența lui separată.

Acest sentiment, după vigoarea sa, gonea din mine ori-ce necazuri, ori ce mînie, ori ce pofte, ori ce nemulțumire și ori ce altă pasiune dușmănoasă, umplîndu-mi sufletul de tristețe și bucurie, de sentimente curate și nobile.

De și nimic religios nu era amestecat în acel sentiment, totuși avui o percepție continuă despre ceva sfînt în înfățișarea naturei — de la cel mai neînsemnat lucru, pînă la cel mai vast — o teamă sfîntă, instinctivă, amestecată cu plăcere, — o tresărire neînțeleasă; nu încercasem aceasta de cît, cînd eram singur, — și atunci adesea îmi trecea un fior din cap pînă în picioare, de teama și bucuria acestui sentiment, — cînd, după ce fusesem cîtva timp departe de munți, — veneam pe povîrnișul unui șivoi, unde apa aluneca în vîrtej pe prundiș, sau cînd priveam zarea îndepărtată înecată de un apus de soare, sau cînd zăream peretele sfărîmat și acoperit cu mușchiul muntelui",

O definițiune, precisă, completă a acestei „pasiuni" nu cunoaștem. Poate că nu ar putea fi dată unora — și aceștia sunt foarte numeroși — sentimentul — necum pasiunea— pentru frumusețele naturei le e cu totul străin.

Aceasta ar însemna că e în parte artificială iubirea, exaltarea pentru frumusețile firei, izvorîte din o imaginație susținută prin citiri, ori din spiritul de imitație...

Cu toate aceste ne aflăm în lunile cînd elanul pentru admirația naturei, în afară de viața de toate zilele covîrșește simțirea și ne cheamă în mijlocul munților, cîmpiilor, singurătăților.

Să urmăm chemarea lor, pe cît ne stă în putință.

Rodion

În epoca lui Rousseau

Mai 19 . . .

. . . . . .

Nu știam că și Jules Lemaître judecă pe Rousseau foarte aspru făcînd din Iulie o nerușinată, căreia îi lipsește carta de morală. Pînă la un punct e just.

Sufletul ei aparținea lui St. Preux, deși își unise viața cu Volmar. Și prin urmare ea înșela pe fie care din aceștia cu celalalt, în afară de faptul mai grozav că-și înșela sumțirile prin suflet și sufletul prin simțuri.

De alt-fel chiar Rousseau singur zice: „Este amorul pur imoral"? Romanul lui însă, nu caracterizează acest principiu.

S'a încheiat cursul d-lui Pareto. Ultimile lui vorbe au fost în privința greșelei ce se face în societate de a se judeca faptele după natura lor, și nu după starea de spirit, mediu și consecințele acelor... Intreg cursul lui a fost un fel de îndemn de a cerceta fie-care chestiile atît de complicate ce se prezintă în viață. El a prezintat mai mult un material de gîndit, de meditat.

Timpul e așa de plăcut, în cît toate serile mi le petrec pe marginea lacului.

Cînd am companie, fac cîte o plimbare cu automobilul. Cînd sunt singură, stau pe o bancă și mă gîndesc...

De multe ori îmi ții de urît,... Și de multe ori mă pomenesc spunîndu-ți și comentînd cu d-ta faptele zilei, planurile viitorului și nesecata chestie: impermeabilitatea sufletului omenesc.

Mă muncește această chestie de cîte ori întîlnesc ființe care mă interesează și pe care nu le pot pătrunde.

Și atunci revolta lui Strindberg îmi pare foarte îndreptățită...

Cu cîtă greutate cunoști un suflet !..

Aceste reflecții făcute în plină natură mă înduioșează așa de mult, în cît zic că vina e poate tot a celor ce plîng... Impacătă, privesc din nou în jurul meu.

Satele și pădurile de peste lac apar la

lumina lunei în toată claritatea lor... Vapoarele se mișcă despicînd apa domol... Iar peste lac domnește o liniște ce mă cuprinde cu atîta putere în cît simt cum devin mai bună...

Și cel întăi lucru ce-l fac e să-mi făgăduesc ca adaua zi să scriu cît voiu putea mai puțin în țară, pentru a vă cruța osteneala.

Dar cînd mă pun la scris, mă pomenesc cu ce vezi...

Cursul de pedagogie urmează încă. Și dacă ții să-ți vorbesc și despre aceasta, bine fie.

Eu ași fi voit să te scutesc S'a ținut o conferință despre „Educația Socială", de către unul din institutorii portughezi, anume de d. Santoz.

Acesta, fiind un tînăr cu un spirit mai independent, mai liber nu voi să ție samă de cele ce s'au mai spus și de către alții și a expus lucrurile așa cum le crede el. Se înțelege că fu original; dar avu multe lipsuri. Avu însă, și lucruri bune. Susținu inocența și bunătatea înăscută a copilului.

La sfîrșit profesorul ni ceru părerea, la fie-care. Venindu-mi rîndul, cu toată plăcerea ce-mi făcuse conferința cu atîta libertate expusă, combătui puțin pe conferențiar, arătîndu-i că un copil are și aplecări rele, instincte egoiste, pe care trebue a i le combate indirect, pe cale rațională.

Nu zisei însă, nimic asupra părerei lui că să i se arăte copilului viața reală așa cum se prezintă ea.

Profesorul îmi atrase atenția și ceru să-mii dau părerea—simțise, mi se pare că admit mult pe Santoz. Ca răspuns întrebăi: „Oare desiluzia nu ar fi mai mare în viață, dacă nu i s'ar fi arătat copilului totul pe adevărata față"? Profesorul rîdică din umeri.

Dar eu reluăi: „Oare femeea nu-i nefericită astăzi tocmai fiind-că n'a știut de la început ceea ce o asteapta?— fac această apropire—mai adăogii—pentru că femeea și copilul se pun de obiceiu, pe picior de egalitate".

Dl. G. începe să rîdă și zise: „Aveți dreptate d-nă, cu sufragetele femeile s'au ridicat mult".

Nu mă las învinsă și mai zic: „Ele cer votul, pentru că prin el să poată căpăta alte drepturi, stima de individ aparte, nu în legătură cu bărbatul.

Profesorul se închină puțin și-mi răspunde foarte serios: „Votul n'a servit la mare lucru nici barbaților, căci mai este încă atîta nedreptate în societate"! — Dar această nedreptatea nu dăinuește din pricina votului: — adăogăi eu.

In sfîrșit ne despărțirăm. Un curs cam liber nu așa? — Dar e plăcut. Suntem cu toții — puțini la număr în jurul mesei. Profesorul între noi, pare și el tot om pămîntean. Dacă ideelelui ar fi ceva mai largi, ar fi un curs ideal.

Dar acum să-ți istorisesc o primblare sui-generis ce am făcut-o Duminică, și despre care ar fi fost cu putință ca alții să ți-o expue. Obscur de tot?

Ei bine, atunci te rog citește.

Propusem cu familia d-rei Sèves să facem o primblare în Les Avants traversînd lacul cu vaporul. De dimineață timpul nu tocmai favorabil. Dar infruntarăm norii cam deși ce veneau despre Yura și plecarăm în mare veselie. Fratele d-rei inginer și poet, pictor și femenist era de o expansivitate mare. El nu mai e un om tînăr, dar e așa de entuziast, că te înveselește ascultîndu-l vorbind.

Drumul pe lac fu admirabil. Pe dinaintea ochilor ca pe pînza cinematografului se perindau satele, colivele, munții, vilele. Admirarăm cu nesaț pozițiile neînchipuite de cei ce n'au văzut asemenea lacuri.

Trecurăm pe la Coppet, care ne făcu să ne amintim de d-na de Stael, Laussane care ne făcu să vedem pe Rousseau, Voltaire St. Beuve, Giblan, pe d-na Necker.... Trecurăm apoi pe la Vevey, Clurens, prin fața stîncelor de la Meillerie care ne făcu să vorbim despre St. Preux și Julie.... In sfîrșit Montreux, ținta noastră.

Mărețul castel Chillon apăru — Aci alte figuri evocară aceste locuri: Lord Byron, G. Sand, Bonivard...

D. Thèves știa foarte multe lucruri despre fiecare.

Din Montreux urcarăm prin Gorge de Chauderon — îți amintești de sigur — spre Les Avants pentru a vedea cîmpul înălbit de zarnacadele.

Drumul anevoios, dar plăcut. Ici puțin soare; ici mai întuneric; acum o cascadă asurzitoare, dincoace o prăpastie groaznică. Făcurăm 3 kilometri pe jos. Aerul, oboseala și nu mai știu care alte pricini mai făcură să mă simt stabilită... Ciți-va pași.... dar nu fu cu putință să merg mai departe.

Un vîrtej plăcut mă sili să nu-mi mai dau seamă de nimic... Leșinasem.

După cît-va vreme revenindu-mi ca dintr'un somn adînc, cătai să-mi dan samă ce-i cu mine și unde sunt.

Dar un al doilea vîrtej mă făcu să mă pierd iarăși.... Cînd mă trezii, toți în jurul meu stăteau liniștiți și palizi de moarte.

Simții brațul viguros al cueva sub capul meu, dar numi dădui samă cu cine sunt..... N'avem nici un regret și nici o groază...

Era o stare așa de plăcută. Și dacă ar fi fost să-mi înceteze viața în acea clipă, sfîrșitul meu ar fi fost din cele mai fericite....

Cînd îmi reveni, cu desăvîrșire, eram într'o casă de țară. Mi se dădea ceva cald să beau.

Incepui apoi să-mi dau seamă despre încurcătura ce ar fi rezultat pe urma fericirei mele de a fi murit tocmai așa plăcut.

De ce oameni buni eram înconjurată. Ce îngrijire și ce teamă exprimau fețele tuturora. D. Thèves din expansivitatea cea mare căzuse în celalt extrem. Și asigurăi pe toți — ce îndrăzneală! că nu-i nimic.

Incepui să răd, să le mulțumesc și să încerc a mă ridica.

După o oră, dusă pe mîini, căci n'aveam putere, ne coborîm în Glion, de unde cu o trăsură plecarăm spre debarcader. Drumul în vapor îmi făcu mult bine, deși eram foarte plăpîndă.

Munții roșii la lumina soarelui ce apunea, lacul de un albastru viu; iar verdeața așa de viguroasă, îmi dădeau speranțe ce nu le avusem nici la douzeci de ani.

Era oare bucuria de a fi revenit la viață?

. . . . . .

Maria C. Buțureanu

Scrisori din Bucovina

— De la corespon. nostru particular —

Promotio sub auspiciis Imperatoris

Cernăuți 30 Iunie.—Astăzi la orele 11 dim., a avut loc la Universitatea noastră, promovarea în doctor de teologie, a studentului romîn Romulus Cândea „sub auspiciis Imperatoris", într'un mod cu totul impozant, la care au luat parte toți profesorii universitari, înalți demnitari bisericești, deputații Simionovici, Popovici și Chisanovici, precum și foarte numeroase doamne. De asemenea au participat aproape toți studenții universității noastre.

Aula, a fost frumos și elegant decorată, anume pentru această solemnitate.

Precis la orele 11, guvernatorul țărei contele dr. Rudolf de Meran, însoțit de căp. districtul dr, graf de Ezdorf, își face apariția, fiind întîmpinat de rectorul dr. Loghin, și de secretarul universității dr. Norst.

Imediat s'a și început actul solemn, cu care ocazie rectorul a rostit o prea frumoasă cuvîntare, descriind în mod splendit calitățile candidatului, fiind ascultat cu mare atențiune de întreaga asistență.

După d-sa, candidatul își desvoltă în mod strălucit teza, tratînd despre Influența culturii grecești, asupra bisericei romîne, fiind aplaudat de toți.

Decanul facultății teologice, dr. Vasile Tarnavschi, după ce săvîrșește actul promoției rostește de asemenea o frumoasă cuvîntare la adresa distinsului student, îndemnîndu-l să se devoteze mai departe științei care i-a deschis larg porțile ei.

După aceea ia cuvîntul guvernatorul țării, contele de Meran, care în numele M. S. Impăratnlui Frantz Iosef, predă sărbătoritului candidat inelul de aur, cu brileante, convins că-i va servi ca imbold pentru cercetarea mai departe a științei spre binele său și al lor săi și spre fericirea Patriei, Religie și Tronului, felicitîndu-l apoi în mod foarte afectuos.

La fine doctorul Cîndea rostește o entusiastă cuvîntare, prin care mulțumește pentru onoarea făcută, rugînd pe guvernator să depuie la treptele tronului iubitului și ilustrului monarh adînca sa recunoștință, asigurînd că în totdeauna nu se va gîndi de cît la Patrie și Tron cu credință și devotament. Apoi adresîndu-se distinsei asistențe, mulțumește fiecăruia pentru participare la acest act solemn aducînd laude Universității și profesorilor noștri.

Cu aceasta solemnitatea a luat sfîrșit.

Dr. Romulus Cîndea, s'a născut în comuna Avrig din Ungaria, fiul protopopului romîn Cîndea din acea localitate. Studiile liceale le-a făcut la Sibiu, absolvind toate clasele cu excelență. Deasemenea și bacalaureatul l'a obținut cu aceeaș clasificare.

In toamna anului 1906 d-sa s'a înscris la Universitatea din Cernăuți, urmînd cursurile la facultatea de teologie, pe cari le-a absolvit în anul 1910, clasificat cel dintăiu, înscriindu-se apoi la universitatea din Berlin, unde a studiat cu succes deplin studiile celor mai savanți profesori. Actualmente d-sa urmează cursurile de istorie la Universitatea din Lipsca.

D-sa este al treilea romîn promovat „sub auspiciis Imperatoris" de cînd există Universitatea noastră.

Studențimea romînă a făcut noului doctor o grandioasă manifestație de simpatie.

Gama.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Litere-Științe-Arte

Necrolog.—In nou-apărutul număr al revistei iașane „Floare albastră" găsim un necrolog pentru marele Caragiale. Cităm o parte:

...„Suflarea lividă a morții, a făcut să încremenească pe vecie pana din care curgea felurit colorată, meșteșugită și plastică, cea mai perfectă frază romînească. Caragiale a murit. O clipă a trebuit morții să oprească din tainica vibrare, crierul fericit alcătuit al celui mai rafinat artist, și celui mai neîntrecut prozator al nostru.

„O clipă a fost de-ajuns să stingă tresărirea finei corzi, pe care atingerea unei mîni nevăzute o făcea să radieze accente de un nebănuit lirizm, de cel mai intens și mai profund lirizm.

...„Vor trece mulți, se vor îngrămădi mulți ani, și natura nu va fi poate în stare, să aprindă cu aceiași putere, în crierul și inima vre'unui ales, simțirea înaltă care vibra în crierul și inima lui Caragiale.

Suflet chinuit, toată viața, de frigurile perfecțiunei; înaimorat de natură, de arte, și de tot ce-i frumos, tu nu te vei mai bucura deacum de bunurile naturei, urechea ta nu va mai auzi niciodată „romanța mistică a privighitorii", nici nu vei mai vedea; „sublimul răsărit de soare pe șesul neundoiat..."

*

Dintr'o relațiune romantico-literară asupra familiei Rostand, aflăm că cea dintăi bucată literară a tînărului Maurice Rostand a fost cumpărată—acum 3 ani, —de revista „L'Illustration" cu 4000 de lei.

Reclama făcută în jurul tînărului pare a fi nemulțumit pe Rostand-tatăl, care nu e încă, nici el, „bătrînul" Rostand.

*

A apărut No. 28 din cunoscuta bibl. „Lumina" cuprinzînd *„O crimă celebră"* de renumitul scriitor englez Conan Doyle. In romînește de Paul Ionescu.

Un volum de 123 pag. 30 bani.

*

STRUNA ZILEI

COCHYLIS

O nouă primejdie de moarte amenință viile,—insecta Cochylis.

Ziarele.

Moarte, moarte'n cîte mii
De diverse forme știi
Să-ți duci traiul printre... vii!

INFORMAȚIUNI

Joi, la oarele 5, Inalta Curte de Casațiune, s'a pronunțat în procesele tramvaialai, respingînd ca nefundat recursul ministerului, — condamnîndu-l și la 300 lei cheltueli de judecată.

Ministerul cultelor și instrucțiunei publice a trimis o circulară școalelor primare prin care atrage atențiunea directorilor acestor școli asupra casei de economie.

Pentru a nu se da naștere la diferite incidente directorii vor lua în fie care an de la elevi foliile de depunere, cari trebuesc a fi semnate de Părinți în fie care săptămînă. Din acestea vor face un dosar în regnlă care va fi prezentat la inspecțiune.

Dacă un elev a pierdut foliul i se va elibera un duplicat care va conține numai totalul depunerilor lunare din cursul anului. Acest duplicat va trebui să fie semnat pe verso de părinte, care va declara că sumele reprezintă depunerile fiului său în cursul anului. Dacă părintele elevului nu știe carte atunci declarația va trebui să fie scrisă de institutor, iar părintele să tragă cu degetul — dedesubt. Din dosar nu va trebui să lipsească nici un foliu, sau duplicat cînd foliul va fi perdut.

Ieri a intrat în vigoare noul tarif stabilit de sindicatul medical din localitate pentru vizitele și consultațiunile medicale.

S'a stabilit: la cabinetul medicului de la 2 lei în sus vizita, la domiciliul bolnavului de la 3 lei în sus. Profesorii vor primi plata de la 5 la 7 lei. Consulturile încep de la 7, lei dacă sunt cerute de medicii curanți, de la 10 lei dacă sunt cerute de familia bolnavilor.

In lista elevelor promovate la școala secundară de fete „Oltea Doamna" s'a omis din eroare eleva Regina Finkeștein cu media 8,75.

S'a autorizat corporația confecțiilor să ridice de la casa depuneri suma de 500 lei, consemnată de prima corporație a cizmarilor din Iași. Suma va fi întrebuințată pentru cumparare de mobilier, corporația fiind cu totul lipsită de mobilierul necesar.

Logodnă.—Ni se scrie din Huși că eri a avut loc logodna d-șoarei Elena C. Levcochino cu tînărul Mih. Brumariu.

Congresul maiștrilor de desemn

— ZIUA II —

Numărul congresiștilor a crescut, așa că sala anfiteatrului liceului național, era pe ziua de eri, prea puțin încăpătoare, pentru a cuprinde marele număr de maiștri și maestre de desemn și caligrafie, care au răspuns la chemare.

Ședința se deschide la orele 4 p. m. sub președenția d-lui Bardasare, care dă cetire telegramei, prin care M. S. Regele exprimă mulțumirile sale de urările ce i s'au făcut.

Președintele mai dă cetire unei telegrame, prin care domnul Pangrati, ministrul ad-interim la culte își anunță sosirea pentru a doua zi.

D. *Pompei*, delegatul ministerului de culte, care se află de față, spune că e fericit a se găsi, în mijlocul maiștrilor de desemn, și că va fi un devotat interpret al lor, pe lîngă cei în drept.

D-sa roagă pe d. Bardasare, să continue a prezida congresul.

Invățămîntul în școală

Se intră în ordinea zilei, prima chestiune fiind a se ști cum trebue considerat învățămîntul desemnului.

D. A. D. Atanasiu ia cel dintăi cuvîntul. D-sa arată că azi desemnul nu mai poate fi considerat ca un învățămînt de agrement și aduce numeroase argumente, pentru a dovedi importanța ce trebuește dată acestui învățămînt, de la școala cea mai inferioară, pînă la cea mai superioară, pentru ca desemnul servește în tregei activități omenești.

Mai vorbesc în această chestiune, d-nii *Dimitrescu—București*, *Mircescu—Buzău*, *Roguschi—Brăila*, *Bardasare și Costin Iași*, toți încercînd argumente puternice, pentru a dovedi nevoia ca învățămîntul desemnului, să nu mai fie considerat ca un învățămînt secundar.

Se redactează un desiderat în acest senz, care a aprobat de toată întreaga adunare.

D. Pompei spune că recunoaște temeinicia acestui desiderat și că va da concursul d-sale pentru ca el să fie adus la îndeplinire,

Desemnul în școala primară

A doua chestiune, pusă la ordinea zilei, e de a ști dacă dosemnul în școala primară trebue să fie predat de institutor, sau numai de un maistru foarte special.

In această chestiune, părerile sunt împărțite.

D. *Mircescu-Buzău*, crede că desemnul în școala primară, să fie predat de maiștri speciali, căci nici institutorii și nici învățătorii nu mai au pregătirea necesară.

D. *Pincu-București*, crede că actualii învățători, eșiți din școala normală, au destule cunoștinți de desemn, pentru a-l preda la rîndul lor.

D. *Dimitrescu-București*, zice că aceștia n'au pregătirea necesară, pentru a putea preda desemnul.

D. *Băncescu-Bîrlad*, zice că în școala normală ezistă o prea mare aglomerare de obiecte, așa că desemnului i se dă numai o importanță secundară.

D. *A, D. Atanasiu*, spune că e un principiu stabilit, că în școala primară trebuește dat desemnului o importanță deosebită.

E însă a se ști cine să predea acest învățămînt.

D. Atanasiu spune că pedagogia modernă cere o unitate în învățămînt, adică reducerea numărului profesorilor, pentru ca ei să poată mai bine cunoaște pe elevi, căci numai așa vor putea face o educație complectă.

Ar fi deci o imposibilitate să se ceară a se diviza și învățămîntul primar, prin introducerea în școală a maiștrilor de desemn.

D. Atanasiu socotește că ar fi mai nimerit a se înființa cursuri de repetiție, la care institutorii și învățătorii să fie obligați a asista din cînd în cînd, pentru a-și complecta cunoștințele în ale desemnului.

Mai vorbesc în această chestiune mai mulți congresiști, după care se acceptă o propunere a d-lui Bardasare, de a se amîna această chestiune pentru congresul viitor, rămînînd ca pînă atunci ea să mai fie studiată.

Ședința se rădică la orele 7 seara.

Agapa de seară

La orele 8 seara congresiștii s'au întrunit la o agapă, ce a avut loc în una din sălile liceului internat.

D. *Baldasare*, rădică cel dintăi tuast pentru d. Pompei.

D. *Țincu București*, închină paharul tot pentru d. Pompei.

D. *A. D. Atanasiu* pentru d. Neculau, directorul liceului internat, care cu atîta buna voință ospitalizează pe congresiști.

D. Băncescu închină pentru d. Ionescu-Șincai, care își serbează azi patronul.

D. *Dimitrescu-București*, exprimă mulțumirile sale presei pentru marele concurs dat congresului și închină pentru reprezentanții presei, cari se găsesc la agapă.

D. *Pompei*, spune că se află cu plăcere în mijlocul maeștrilor de desemn, pe cari îi roagă să-l considere ca pe un om, care a trecut prin atelier și a avut arta ca ideal. Inchină pentru congresiști.

D. *Niculescu Ploești*, închină pentru d. Pompei, pentru omul care s'a înălțat prin munca sa proprie.

Cel de pe urmă ia cuvîntul d. Neculau, directorul liceului internat.

D-sa zice că profesorii din Iași consideră pe maeștrii de desemn, ca egali.

In ceia ce privește învățămîntul desemnului, d. Neculau zice, că trebue dat acestui învățămînt, o importanță egală cu celelalte obiecte, că i altfel se desconsideră și pe profesor și școala nu mai poate fi bună.

Dar la toate congresele se vorbește mult,—chestia însă să se realiseze dezideratele, să rămîie ceva de pe urma lor.

D Neculau termină, urmînd congresiștilor energia necesară, pentru a-și aduce dezideratele la bună îndeplinire.

Petrecerea a mai continuat un timp în cel mai sincer entuziasm.

Congresul învățătorilor.—Invățătorii din toată țara, se adună în congres la Roman, în zilele de 1, 2 și 3 Iulie.

Comitetul de recepție a învățătorilor însărcinat cu primirea și încarterarea lor în timpul congresului se compune din domnii:

C. Mădărjac, județul Mehedinți-Vaslui; I. Gheorghiu, Gorj și Fălciu; C. Ursu, Vilcea și Constanța; C. Antohi, Dolj și Bacău; D. Mancaș, Romanați și Iași; Gh. Andrei, Argeș și Dorohoi; M. Nazarie, Muscel Suceava; Gh. Porcescu, Dămbovița, Neamț; Gh. Țărdea, Olt și Tutova; C. Verșescu, Teleorman, Tecuci; Gh. Mircea, Vlașca, Covurlui; D. Bejanaru, Ilfov, Putna; C. Moraru, Ialomița, Tulcea; Gh. Gheorghiu, Prahova, Roman; Eugen Dimitriu, Buzău, Botoșani; Ioan Stan, Rîmnicu Satat și Brăila.

Invățătorii vor fi găzduiți în cazarme pentru 1200 locuri la regimente și locuri particulare 2200.

D-nii învățători Stefan Teodorescu, Teodorescu, T. Iordan și V. Schifirnetz, vor supraveghea masa.

*

Invățătorii vor sosi o parte cu trenul accelerat la 7,30 dimineața și altă parte ca trenul de la 9,58 dimineață Duminică 1 Iulie.

La gară vor fi primiți de d-nii: D. Tacu, prefectul județului; dr. Solomon, primarul orașului; Toma Spataru revizor școlar, Teodorescu, președintele societății învățătorilor din jud. Roman și comitetul de recepție.

După încarterarea învățătorilor va avea loc un Tedeum care se va oficia de P. S. Episcopul Teodosie la Episcopie.

Ieri a fost prima zi frumoasă la Slănicul-Moldovei. Pînă acum ploile au fost zilnice.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

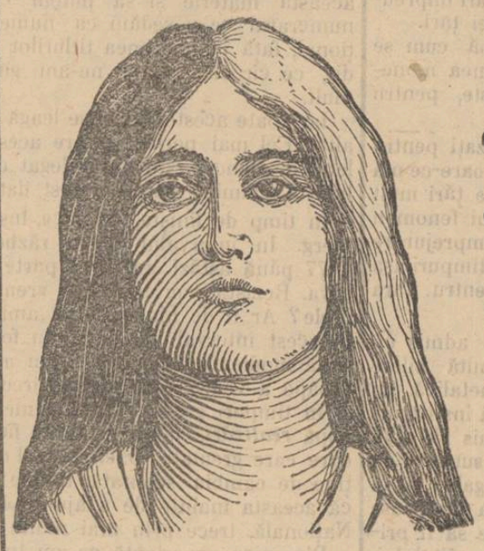

Părul cărunt

vatămă posițiunea Dv.

Intrebuințați dar

Vopsea pentru PAR Seeger

care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:

Negru, Brun, Castaniu și Blond

Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată

Prețul unui flacon Lei 2.50

De vînzare la **Farmacii, Droguerii și Parfumerii**

Depozit general: București, Str. C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

Din partea medicului șef al orașului, s'a expedfat azi tuturor medicilor, circulara următoare:

„Direcțiunea sanitară cu ordinul No. 2196 a. c„ insistă asupra art. 46 L. S. care impune declarațiunea obligatorie a intoxicațiunilor alimentare și insisțn ca aceste cazuri să fie declarate chiar cînd sunt numai bănuite; în aceste declarațiuni să se arăte și împrejurările în cari s'a produs boala.

Tot-odată cere să se declare și toate cazurile de gastro-entherită infecțioasă.

Se aduc la cunoștința tuturor d-lor medici din orașul Iași aceste dispoziționi cu specificarea ca declarațiunile în aceste cazuri să se facă pe calea cea mai repede și cu indicațiunile cele mai complecte".

Firul spacial telefonic. — Din partea Camerei de Comerț, s'a înaintat direcțiunei generale a telegrafului, adresa următoare:

„In timpul din urmă, am avut multe plîngeri din partea industriașilor, Comercianților și chiar a particularilor că, convorbirile telefonice cu Bucureștiul sunt aproape imposibile, din cauza timpului scurt rezervat pentru convorbirile între Iași și București.

Iașul fiind un important centru de activitate industrială și comercială, avînd o populațiune numeroasă, ieșenii sunt în strînsă legătură de afaceri cu capitala și timpul rezervat pentru convorbiri nu corespunde cu cerințele publicului.

Pe lîngă aceasta se mai adaogă și răul că, nu arare ori firul telefonic București-Iași e deranjat, așa că nu se poate vorbi, iar uneori dacă se poate vorbi nu se aude bine.

Și toate acestea nu pornesc de cît din lipsa unui fir special, întru cît cel existent servește și interesele multor alte centre ale țărei.

Se impune din cele arătate mai sus a se face un fir special între aceste două centre de activitate, și ocazia cea mai bună ar fi la instalaraa firului telefonic București-Cernăuți, acest fir în loc să treacă prin localități, cari au puține afaceri cu Capitala și Cernăuți să treacă prin Iași, făcîndu-i un dublu serviciu, avînd fir direct cu Bucureștii și Cernăuți, unde comercianții și industriașii ieșeni, au tot atîta interes ca și Capitala, dacă nu chiar mai multe.

D. Pangrati în Iași.—D. Pangrati ministrul lucrărilor publice și ad interim la instrucțiune, a sosit azi dimineață în localitate, întîmpinat la gară de către o delegațiune a maiștrilor de desemn, și de d. Stamatiu, ajutor de primar.

D. Pangrati, însoțit de d. Meisner, secretar general la ministerul de instrucțiune, a vizitat bisericele Trei-Erarhi, Sf. Neculai, Bîrnoschi și Teatrul Național.

La orele 12 a vizitat expoziția de desemn, instalată la Seminarul Veniamin.

Aci ministrul a fost întîmpinat de d-nii Pompei, Bardasare, Atanasiu și toți ceilalți maiștri și maistre de desemn și caligrafie, precum și de părintele Savin, directorul Seminarului.

Ministrul a vizitat toate sălile, unde se găsesc expuse lucrările de desemn ale elevilor și elevelor școalelor secundare din țară, ascultînd explicațiile ce le dădea fie care maistru respectiv.

Sunt în această expozițiune numeroase lucrări frumoase, care au atras osebita atențiune a ministrului.

La oarele 2 jum. d. Pangrati va asista la ședința congresului maiștrilor și maestrelor de desemn.

Un număr de 50 elevi, de la școala de arhitectură din București, au sosit azi în localitate.

După o odihnire de cîte-va minute, acești oaspeți au vizitat diferitele monumente din localitate.

La ora 12 au vizitat expoziția de desemn de în Seminaarul Veniamin.

Elevii sunt găzduiți la Seminar.

La examenul de capacitate pentru limba romînă, a absolvenților liceului național s'au dat următoarele 5 chestiuni, din care candidații au avut să-și aleagă una singură:

„Ce credeți în chip sincer și cinstit despre exemenul de absolvire?

Ce părere aveți despre mișcarea naționalistă din țară și Transilvania, așa cum se face ea acum?

Insemnătatea studiului literaturii populare romîne.

Curente și înrîuriri ce ziarele și revistele pot determina în opinia publică.

Străinii ce trăesc în țară merită aceleași drepturi ca romînii?

La Seminarul pedagogic din localitate se va înființa în anul viitor clasa V esclusiv pentru absolvenții cursului inferior al școalei. E posibil să se primească și un număr de elevi de cl. I-a.

La examenul de capacitate pentru absolvirea cursului inferior de liceu, s'a distins mult tînărul George I. Brătianu, fiul d-lui Ionel Brătianu.

Piața sf. Spiridon din Iași, a fost cumpărată de d. Gr. Iamandi pentru suma de 915.000 lei.

Cea mai mare parte dintre maiștri și maestrele de desemn, întruniți în congres la Iași, vor părăsi în astă seară localitatea.

Oaspeții sunt încîntați de șederea lor în a doua Capitală.

Se știe că la ministerul industriei și comerțului, s'a înființat un birou central de informațiuni comerciale, în scop de a da în mod gratuit lumini comercianților și industriașilor.

Ministerul a înștiințat camera de comerț din localitate, că acest biurou central de informațiuni, are ca organe de colaborare:

A) Birourile regionale de informațiuni comerciale, care funcționează pe lîngă toate Camerile de Comerț și industrie din țară, și anume.

1. Biroul regional de informațiuni comerciale al camerei de comerț și Industrie, circ. I. cu sediul la Craiova, cuprinzînd județele Mehedinți, Gorj, Vîlcea, Romanați și Dolj;

2. Idem circ. II, cu sediul la Pitești, cuprinzînd județele Argeș, Olt, Teleorman și Muscel;

3. Idem circ. III, cu sediul la Ploești, cuprinzînd județele Prahova, Buzeu și Dîmbovița;

4. Idem circ. IV, cu sediul la București cuprinzînd județele Ilfov, Ialomița și Vlașca;

5. Idem circ. V, cu sediul la Brăila, cuprinzînd județele Brăila și Rîmnicul-Sarat;

6. Idem circ. VI, cu sediul la Galați, cuprinzînd județele Covurlui, Fălciu și Tutova;

7. Idem circ. VII, cu sediul la Focșani cuprinzînd județele Bacău, Putna și Tecuciu;

8. Idem circ. VIII, cu sediul la Iași, cuprinzînd județe Iași, Vaslui, Neamț și Roman;

9. Idem circ. IX, cu sediul la Botoșani cuprinzînd județele Botoșani, Dorohoi și Suceava;

10. Idem circ. X, cu sediul la Constanța, cuprinzînd numai județul Constanța, și

11. Idem circ. XI, cu sediul la Tulcea cuprinzînd județul Tulcea.

B) Atașații comerciali și însărcinații speciali, pe care ministerul industriei și comerciului îi are în străinătate și anume:

1. Pentru Germania, d. dr. C. Niculescu-Telega—cnre conduce și agenția comercială din Hamburg 26, Gr. Backerstrasse, Hamburg;

2. Pentru Austro-Ungaria, d. G. Moroianu, Legațiunea Romîniei, Viena IV, Prinz Eugen, str. 46;

3. Pentru Franța și Anglia, d. M. Holban, Paris rue de la Boetie. 122;

4. Pentru Turcia, d. N. Răducan Popescu, Legațiunea Romîniei la Constantinopol;

5. Pentru Egipt, d. I. N. Ionescu, Alexandrina, rue Porte Rosette No. 14;

6. Pentru Smirna, d. Ștefan Lupașcu, Smirna, Post Autrichienne;

7. Pentru Belgia și Olanda, d. St. Cezianu, rue van Maerlant, Anvers;

8. Pentru piața Salonic, d. Gr. Ghika, Salonic, Olympos-Palace-Hotel;

9. Pentru Sira și Palestina, d. D. Gociu (Messieurs Weber et. Co.) Beyruth;

10, La Londra, d. G. Boncescu, însărcinat special a raporta asupra pieței cerealelor 18, Alexandra Road South Hampstead Londdn N. W.

Toți absolvenții cursului superior al Seminarului pedagodic au reușit la examenul de capacitate.

In urma celor hotărîte de consiliul de higienă, medicul șef a înaintat azi o adresă administrației comunale prin care arată că s'a numit o comisiune, care să cerceteze cauza pentru care gurile de canal produc un miros greu și săș indice și mijlocul puntru remediarea acestui rău.

In același timp, consiliul de higienă invită administrația comunală de a nu admite nici o propunere de îndreptare, fără a consulta consiliul de higienă.

Școala de Bele Arte.—Iată rezultatul de fine de an al elevilor școalei, de sub imperiul noului regulament (curs comun).

Anul I.—D-ra Maria Tabără, d-ra Elisa Claus, d-nii G. Gheorghiță, Miron Popovici, M. Petrescu.

Anul II-a. — D-ra Eugenie Aronovici, d-ra Zoe Florescu.

Anul III-a.—Domnișoarele Mari Vrabie, Rosa Fichman, Netty Popovici Acontz. D-nii: Const. Hanganu, Roman Simionescu.

Biurourile și casieria Primei societăți de Economie din Iași (strada Palat No. 1) vor funcționa pe tot timpul vacanțiilor, adică lunile Iulie și August, de la oarele 8—12 a. m.

D. P. Rișcanu profesor universitar a plecat aseară la băile Slănic (Moldova).

D. G. Pascu, doctor în litere a fost admis de consiliul facultății de litere de a candida la examenul de abilitare ca docent în specialitatea filologiei.

Cancelaria rectoratului în timpul vacanției va fi deschisă numai Joia de la 10—12 a. m.

Decanatul facultății de filozofie și litere a înaintat ministerului proiectul de regulament al facultății, lucrat în conformitate cu dispozițiile nouei legi a învățămîntului superior.

D. C. G. Stere șeful partidului național liberal din localitate se va stabili pe timpul vacanței la monastirea neamțului.

Catedra de limba și literatura germană de la facultatea de litere și filozofie, fiind vacantă a fost scoasă la concurs pe ziua de 1 Octombre c. înaintea comisiunei compusă din d-nii I. Caragiani, A. D. Xenopol, Al Philippide și I. Bărbulescu.

Urmează ca să se mai numească încă trei membri din partea ministerului.

D. I. Andriescu unul dintre distinșii licențiați ai facultății de litere din Iași a trecut Joi 28 Iunie, examenul de doctorat „magna cum laude", tratîndu-și teza sa „Dacia înainte de Romani" o lucrare importantă de Istorie veche a arhiologiei. Comisiunea era compusă din d-nii decan P. Rișcanu, I. Caragiani, A. D. Xenopol, Al. Philippide și Ilie Bărbulescu.

Congresul maiștrilor de desemn

— ZIUA A III-a —

Ședința se deschide la orele 3, în prezența d-lui ministru Pangrati, care luînd cuvîntul, mulțumește pentru prilejul ce i s'a dat, de a vizita expoziția, care e atît de frumoasă.

Roagă să vadă în d-sa, nu pe ministrul, ci pe un coleg, care s'a ocupat de artă și s'a convins de importanța desenului.

Constată că în trecut s'a dat desemnului o importanță prea mică, de păturile conducătoare.

Astăzi datoria acestor pături, e de a veni în contact cu d-sa pentru a apecia munca ce depuneți consideră desemnul ca un ce absolut trebuitor. Fiecare are simțul, dar trebue educația necesară. Desemnul nu trebue privit, ca un mijloc de activitate artistică care nu este accesibilă la toți, ci ca activitate de toate zilele, căci ori care vorbă a noastră, se simte nevoia ca să fie sprijinită de desemn. Deci oricine ar trebui să știe să desemneze.

De preferat e în școală desemnul curat, de cît umbra și coloratul care sînt pentru artist. Insă înainte de a fi artist, trebue să fie desenator.

Spune să nu se jignească de titlul de maiștri, căci acesta a schimbat porecla în renume, de oarece ați realizat progrese însemnate și sperăm într'unul și mai mare pe viitoar. Și a făcut o comparație între expoziția de azi și cea de acum șase ani, constatînd un progres uimitor.

Termină zicînd că se află aci, ca profesor și nu ca ministru venit în Iași, cu elevii săi să vadă comoara monumentelor din Capitala Moldovei.

D. *Bardasare*, declară ședința deschisă în chestia îmbunătățirei soartei maiștrilor.

*

D. *Nedelcu-Iași*, arată nedreptățirea maiștrilor de desemn, în ceia ce privește sporul de salar. Cere ca la formarea viitorului budget, să se fixeze un salar de 300 lei.

D. *Atanasiu*, mulțumește de onoarea făcută de d. ministru, care a avut toată dragostea pentru noi. Crede că trebue să se tindă la egalizarea lefurilor, dînd maeștrilor tabloul de profesor, de întrarea în învățămînt.

D. *ministru Pangrati*, zice că chestiunea îl interesează cu deosebire, căci este o chestiune de dreptate. E drept maiștrii au fost rău remunerați, care fapt se resimte și mai mult, cu scumpirea vieței.

Zice că în anul acesta s'a găsit față de un budget făcut și era greu de a împăca toate cerințele, prin repartiție. Aceasta v'a adus un spor de 15 lei,—atîta se putea face, și era mai mult o atențiune, de cît un spor.

Sunt ast-fel de partea dv., că aveți dreptul la o îmbunătățire, care urmează să se îndeplinească.

Suntem într'o perioadă de prosperitate sigură și dorința dv., se va realiza cît de curînd—și veți putea conta în totdeauna de sprijinul meu, convins de roadele bune ale muncei ce depuneți și vă vom da acest concurs, fie ca membru în guvern, fie ca profesor.

*

Ședința se suspendă pentru cîte-va minute, urmînd ca să se fotografieze în corpore, împreună cu ministrul. Fotografiarea o face d. Zaharia Weiss, fotograful Curței Regale.

AFIPT

Noi Judecătorul sindic al Tribunalului Neamț.

In conformitatea Jurnalului acestui tribunal sub No. 5669 | 912 se publică spre cunoștința generală, că în ziua de 0 Iulie 1912. urmează a se vinde prin licitație publică averea falitului M. Leon Abeles, din urbia Piatra-Neamț avere ce consistă în diferite articole de librărie și papetărie, cum și averea mobilă din casa de locuință a cărei valoare totală este de 39,370 lei 34 bani.

Această vînzare se va face la magazinul falitului din Piața orașului în ce privește librăria, iar mobilierul la casa din str. Stefan cel Mare.

Jude-sindic, **V. Rădulescu**

Membrii Camerei de Comerciu au fost convocați, în ședință extraordinară, pentru Mercuri 4 Iulie, ora 3 p. m.

La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

In interesul de a preveni introducerea în țară a pestei porcine din Ungaria, direcțiunea generală a serviciului sanitar, a luat deciziunea de a se opri cu desevîrșire importul rămătorilor din localitățile contaminate din Ungaria, pe toată întinderea frontariei despre acea parte.

Numai astă seară Simbătă se reprezintă la cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), senzaționala dramă *Cei doi draci.*

Această piesă este o contiuare la „Cei patru draci" cu artiști rămași în viață, în urma accidentelor mortale de la Circul din Kopenhaga.

Escelent înscenată și admirabil interpretată, această piesă este de aceiași forță dramatică ca și „Patru draci" și obține succese incomparabile în toată lumea.

Noul program cuprinde apoi:

Evadarea, epizod din răsboiul Franco-britanic.—Luntrele torpede, vederi după natură.—De 20 bani lapte, scene comice —Pathé-Journal, etc.

Mîne, Dnminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frerès, cu program nou.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

In editura „Magazinul Conservatorului" din localitate, a apărut celebrul Vals intitulat *"Patru Draci"* cari m lodii au acompaniat desfășurarea dramei cu a elaș nume.

Valsul *„Patru Draci"* va putea fi auzit și la reprezintația de astă-sară la Cinematograful „Pathé" cu ocazia apariției celor „Doi Draci" supravețuitorii dramei „Patru Draci".

Valsul „Patru Draci" este aranjat de capelmaistrul I. G. Dimitriu.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 30 Iunie

HOLERA

București.—La direcțiunea generală a serviciului sanitar domnește o vie îngrijorare, în urma știrilor primite, de unele cazuri de holeră, ivite în străinătate.

*

Știrile ultime arată, că la Triest s'au constatat 2 cazuri de holeră. Dar mai mare alarmă a produs știrea, că într'un oraș din Ungaria, un țăran, în vrîstă de 28 ani, a încetat din viață. Analisa bacteorologică, ar fi dovedit că era un caz de holeră.

*

Direcțiunea generală a serviciului sanitar a luat o sumă de măsuri preventive, dictate de împrejurări.

Serbările din Văleni de Munte

Văleni de Munte. — Orășelul este decorat.

Multă lume, a început să sosească în vederea începerei cursurilor care va avea loc mîine.

Principele Carol și Princesa Elisaveta vor sosi mîine, la ora 11 a. m.

Delegația Romînă la Paris

București.—Delegațiunea consiliului comunal din București, a sosit la Paris. Asupra recepțiunei, se află următoarele: Delegațiunea romînă, a fost primită la gara din Paris, de către președintele și membrii consiliului municipal, Lepine, prefect de poliție și alți reprezentanți ai autorităților.

A asistat și d. Lahovari, ministrul țărei la Paris.

Președintele consiliului municipal din Paris a salutat în chipul cel mai cordial delegațiunea romînă. A răspuns d. Dobrescu, primarul Bucureștiului.

Au făcut apoi cu toții o plimbare prin oraș.

După amează delegațiunea romînă a fost primită în sala de gală a consiliului municipal.

Președintele consiliului printr'o cuvîntare frumoasă a salutat din nou delegațiunea și a adus slavă Romîniei și familiei sale domnitoare, găsind cuvinte admirabile pentru face elogii grațioasei regine a Romîniei.

D. *Delaunay* a salutat pe reprezentanții unei națiuni, amice și a urat mărire Romîniei și prosperitate Capitalei ei.

D. *Lepine*, Prefect de poliție, a invocat amintirea unui prietin romîn, a căruia moarte prematură o deplînge și azi.

D. Dobrescu, primarul Bucureștiului, a răspuns în limba franceză, mulțumind în numele său și al colegilor de recepțiunea și declarîndu-se fericiți de a reprezenta România în capitala Franței.

Primăria Urbei Hîrlău

JUD. BOTOȘANI

PUBLICAȚIUNE

No. 1147 *27 Iunie, 1912.*

In ziua de 10 Iulie a, c.. de la oarele 2—5 p. m, se va ținea licitație publică, cu oferte închise, în camera acestei primării, pentru darea în antrepize a repărărei străzei Florilor, după planul și devizul întocmit.

Se publică, spre cunoștința generală, rugîndu-se d-nii Amatori, care doresc se ia în antreprize această lucrare, ca în ziua sus citată să se prezinte în camera primării, cu acte în regulă și cu garanție de 6 la sută asupra prețului ce vor oferi prin oferte.

Dispozițiunile art. 72 — 83 din legea comptabilității generale a statului sunt aplicabile la ținerea acestei licitațiuni.

primar, *C Deleanu*

secretar *C. S. Șerban.*

Farmacia Stern *Trg.-Neamț caută asistent sau elev bine exercitat.*

Mädchengymnasium mit Offentlichkeitsrecht

staatsgültige Zeugnisse Deutsche Unterrichtssprache in **Czernowitz.**

Auskünfte beim Leiter k. k. Proffessor Leo Tumlirz Czernowitz, Gartengasse 38.

Sanatorul Dr. Țaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgia ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

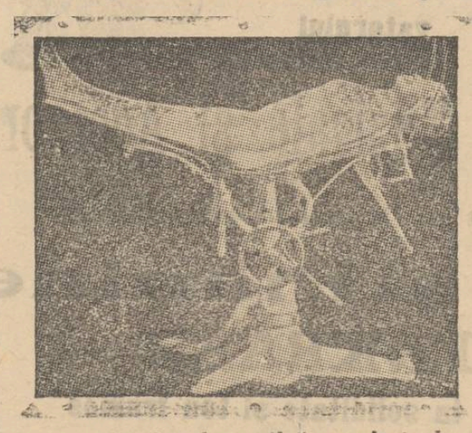

Facori. Sală specială. Moașa diplomată în permanență.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru

Kaloderma-Gelée Indulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

Kaloderma-Săpun preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

Kaloderma-Pudră de Orez Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

Kaloderma-Săpun de ras Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Dreg. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representant pentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

PORTE-PLUME
LES PLUS INFAILLIBLES
Raymond GAUCL
GRILLA 68, etc.
Envoi franco d'album sur demande

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT

complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | **Sub direcțiunea unui Comitet** | Anul IX No. 1630. — Marți 3 Iulie 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Camerile de Comerciu și Industrie

I

In noua organisare a Statului romîn, au luat ființă și camerile de comerciu și industrie.

Crearea lor ca instituții de stat, a avut de scop negreșit, a orienta organele conducătoare ale țării, în mersul înainte spre desvoltare a comerciului și industriilor, care formează una dintre arterele dătătoare de viață a statului, fie în direcția creșterei veniturilor, fie în direcția îmbogățirei private, fie în direcția salvgărdărei intereselor politice ale națiunei, prin emanciparea economică, față cu aservirea la care popoarele tind în lupta pe calea pacinică dintre ele.

Vechiul legiuitor romîn, care a creat Camerile de comerț, a fost complectat prin legea de la 1886 sub imperiul căreia trăim, dînd acestor organe o organizare mai regulată dacă nu tocmai destul de complectă.

Legiuitorul de la 1886, a chemat la alcătuirea Camerilor de comerț pe patentarii celor dintăi 4 clase și pe foștii comercianți: aceasta ca direcțiune pratică. Ca parte teoretică, a dispus ca secretarii Camerilor de comerț să fie absolvenți sau diplomați de școale comerciale, îndepărtînd de la ocuparea acestor funcțiuni, licențiații în drept, sau licențiații în alte ramuri ale științei, ca consfințire a principiului, că teoria în acord cu practica, să concure la lucrările Camerilor de Comerț și industrie. Acesta e principiul stabilit de lege și aceasta e dispoziția înțeleaptă a creărei și funcționărei Camerilor de Comerț și industrie.

Să urmărim în cursul vremei ce a trecut de la 1886 și până astăzi, cum s'au aplicat aceste principii și care au fost roadele ce au dat.

In prima parte a conducerei Camerilor de comerț, adevărații comercianți romîni, cuprinși și strînși de gît de nevoi presente, au neglijat aceste instituții, ceia ce a dat prilejul unor politiciani usurpători de titluri, să între pe fereastră sau pe ușa de din dos, în conducerea Camerilor de comerț.

Dacă ne utăm la Camera de comerț din Iași, nu mai avem nevoie de altă ilustrare.

Pentru a putea exprima în libertate gîndirea și aprecierile ce voiu face, care s'ar părea subiective, declar, că nu sunt inspirat de cît de cea mai curată obiectivitate, iar exemplele citate, nu au altă țintă, de cît aceia de a pune în evidență principiile prin concursul ilustrațiunilor.

Pe acolo pe unde Camerile de comerț și industrie romîne, au fost date sub conducerea profesioniștilor, ele au avut adevarate succese de folos real pentru comerț și industrie, ca și pentru țară. Cine nu-și amintește de timpul de glorie al Camerei de comerț din Capitală, de sub direcția regretatului G. G. Assan?

Cu cîtă convingere, cu cîtă competință și aprofundare discută, în congresele Camerilor de comerț, chestiile la ordinea zilei.

Cu cîtă independență și superioritate sufletească, G. G. Assan, ca șef al comerțului Capitalei, felicita la 1902 pe comercianții ieșeni, care mă alesese pe mine la Camera de Comerț din Iași, contra listei guvernului liberal, de și eu eram conservator takist, iar el deputat liberal.

Pentru marele industriaș G. G. Assan, morar, Camerile de Comerț, erau instituțiile țărei, nu ale partidelor.

Numai sufletul lui mare și de elită, știa să aprecieze valoarea și importanța chestiilor economice, serviți de competența și de patriotismul omului. Assan, nutrea în sufletul lui, marea idee, care va fi apanagiul viitorului, că negutitorimea este și trebuie să fie o clasă socială apreciată prin valoarea ei proprie, pusă în evidență de negutitori și prin negutitori.

Resoluțiile congreselor camerilor de comerț, formasă epocă, crease curente sănătoase în țară și eram fericiți noi, cari participasem la primul congres de la Ploești, datorit inițiativei altui negustor, I. Gogălniceenu, că întrasem pe calea de a fi auziți, a fi băgați în samă, ca corporație, sperînd că nu tărziu vom avea dreptul a ne spune cuvîntul cu precădere, nu în chestii politice, nu în chestii de partid, ci în chestii cari privesc țara și viitorul ei economic.

Nici-odată regretatul Assan, nici noi de la Iași, nu ne-am căpătat mandatul de membri ai Camerii de Comerț prin poliție.

Prietenul Jellea. care a colaborat cu mine la Camera de Comerț atîția ani, la 1902, a refuzat să candideze pe o listă a guvernului, contra listei, care reprezenta demnitatea și prestigiul negustorimei.

Din așa dispozițiuni sufletești, alcătuite Camerile de comerț și industrie romîne, își aveau și caracterul dat lor de lege și dreptul a-și spune cuvîntul cu competența în materie, fără pecetea poliției. După Camera de Comerț din București, venea la rînd Camera de comerț de la Galați.

Acea Cameră sub conducerea d-lui, N. N. Madgiaru, negustor în Galați, făcea cinste comerțului gălățian. Cuvîntul lui Madgiaru în congrese, era ascultat cu religiositate, pentru că el reprezenta adevărul cules din nevoile reale ale comerțului.

G. D. Șerban

IARĂȘI OBRĂZNICII

Hotărîrea înaltei Curți de Casație, prin care d. Al. Marghiloman e definitiv osîndit în afacerea tramvaielor, a avut darul să scoată din sărite presa guvernamentală.

In deosebi *Seara*, **organul de mîna stîngă, al d-lui Griguță Cantacuzino, ține un limbagiu nepermis față de magistrații Casației. Organul prensului atacă în chip vehement pe d. Bagdat, primul-președinte al înaltei Curți, și-l prezintă ca un agent al liberalilor, nevoit să insiste pe lîngă consilieri ca să respingă recursul ministerului de interne.**

Atacurile acestea deschise contra magistraturei din partea unui partid, care-și zice conservator, constitue un precedent periculos.

Cei dela guvern nici nu-și dau seamă că surpă una din temeliile cele mai trainice ale Statului, aruncînd discreditul asupra justiției, prin ponegrirea magistraturei.

Infamia de azi se va răzbuna odată împotriva guvernanților actuali. Atunci cînd ei vor avea nevoie de autoritatea magistraturii, li se vor aminti batjocurile de azi.

Lucrurile se răzbună—și răzbunarea infamiilor de azi va fi groaznică.

Conflictul universitar

Revocarea d-lui I Bogdan a provocat două demisiuni din senatul univeritar din Capitală. Pe cea a d lui C. Demetrescu-Iași și pe cea a d-lui Bianu.

D. Demetrescu Iași a fost imprudent cînd s'a amestecat nepoftit în conflictul de azi. D sa a fost combătut cu o vehemență neobișnuită de profesorii junimiști. D. Demetrescu-Iași a fost și este încă și azi acuzat că nu-și face cursurile și că-și bate joc de catedra pe care o ocupă.

Junimiștii în deosebi au fost cu d-sa de[illegible] nime excesivă, profesorii junimiști, în ca[illegible] d. I. Bogdan. Lucrul acesta ar fi trebuit să-l facă mai rezervat pe fostul rector.

Dar d. Demetrescu-Iași are atîtea motive s[illegible] stea în rezervă...

Pe mormanul de maculatură

„Seara“ d-lui Griguță se crede și de spirit și strașnică, cînd zice d lui Bagdat, primul președinte al Curții de Casație, „cărciumarul“.

Uită foița prensului că d. Gh. Gr. Cantacuzino are și d-sa o prăvălie de desfăcut vinuri și că, dacă titlul acesta de cărciumar e înjositor și de batjocură, apoi primul care merită această bătaie de joc este însuși Nababul. Uită de asemenea Seara *că principele Barbu Știrbey, maiorul Verzea, directorul general al poștelor și atîția alți corifei ai partidului de la putere — sunt cărciumari, așa cum concep cei de la* Seara *cărciumăritul.*

Neapărat, nu cuvîntul în sine are ceva supărător în el. Supărătoare este intenția ziarului cantacuzinist. Seara *zice d-lui Bagdat cărciumar cu intenția de a i micșora din demnitate, de a-l reduce, pentru ca apoi să poată trage mai ușor concluzia, că un cărciumar e capabil de ori-ce, e capabil să și vîndă conștiința lui de magistrat.*

Seara *nu se poate mîngîia de perderea proceselor tramvaielor. Ziarul cantacuzinist prezintă apropiata plecare de la putere, și cum institutul de arte grafice „Minerva“ mai posedă un enorm stoc de maculatură, înțelege ori-cine desastrul ce l așteaptă.*

Seara *plînge pe uriașele ei mormane de maculatură — în schimb se bucură șoarecii...*

Cazul Bogdan

și presa guvernamentală

Presa guvernamentală n'are o atitudine unică în afacerea Bogdan.

Sunt ziare cari au deschiă o campanie fățișă și violentă împotriva revocatului rector. Alte ziare, și în deosebi „Evenimentul“, apără pe mișel.

Știm că domnul D. Greceanu nu poate erta d-lui C. C. Arion că nu l'a lăsat să între în cabinetul Maiorescu, și-a dat omul demisia din funcția de Primar al Iașilor, dar a văzut domnul Greceanu că în loc să-i facă vre-un rău d-lui Arion, și-a făcut sie-și un neajuns, demisionînd din bunătate de slujbă.

Acum însă cînd d. C. C. Arion s'a ambalat în afacerea murdarului de la București, d. Grecianu crede că poate plăti d-lui Arion poliția — și de aceia foița d-sale e favorabilă celui revocat.

De cît nu *Evenimentul* a putut înriuri hotărîrea luată de d. Arion, și nu organul d-lui Grecianu va fi în stare să reabiliteze pe cel pentru totdeauna pătat.

Două opere neperitoare

Societatea Unionbaugesellschaft, care a avut de esecutat lucrările de aducțiunea apei,—terminîndu-și aproape opera, a părăsit localitatea, lichidînd biroul ce-l avea, bine înțeles lăsînd totuși un reprezentant care să dea eventual lămuriri dorite.

Cu alte cuvinte se poate considera ca terminată grandioasa operă, ce fusese atît de îndelungată vreme, idealul orașului nostru.

Zeci de ani, comuna s'a frămîntat, pentru a ajunge în fine ca Iașul să aibă o bună apă de băut și să scape astfel de groaznicele epidemii, ce decimau populația.

Au contribuit mulți oameni fruntași din localitate, pentru a vedea cu o oră mai curînd soluțiunea definitivă a acestei chestiuni, dar care întîmpina mereu greutăți și piedici, ce păreau cu neputință de trecut.

Toate aceste greutăți și piedici au fost însă învinse de energia d-lor Al. A. Badareu și Gh. Lascar, cari și-au pus toată capacitatea și energia și au reușit ca idealul Iașului să fie în fine realizat, spre marea mulțumire a ieșenilor, cari începură să dispereze.

Ne putem făli cu această operă, care a făcut din Iașul, poate orașul cel mai asanat din țară și a pus capăt exodului permanent al populațiunei sale și a făcut să dispară teama străinilor de a-l vizita.

Avem dovadă vădită, că epidemia de febră tifoidă ce se declarase în permanentă, nu avea altă cauză de cît întrebuințarea unei ape contaminate, de oare ce din momentul punerei în consumațiune a apei de Timișești,—și sunt doi ani de zile—epidemia a dispărut ca prin farmec.

Amintirea aceasta ne duce și mai departe.

Sunt ani de atunci. Orașul nostru avea acum statui, dar nu avea nici un local de școală și bieții copilași erau amenințați de a fi striviți de zidurile putrezite ale vechilor clădiri.

S'a găsit însă un om, care alarmat de această tristă situație, s'a pus pe lucru și după o muncă fără răgaz, a înzestrat orașul cu construcțiuni școlare, ce pot servi de model și azi.

Ieșenii mărturisesc cu dragoste și mîndrie, că d-lui Al. Badareu datorește orașului acesta două mari opere neperitoare.

N.

OAMENI ȘI LUCRURI

DOR DE DUCA...

Colo e pașaportul...

De un format mai simplu, mai modest și mai simpatic, cea mai nouă imitațiune a țărilor culturale—pașaportul— se prezintă mult mai comod și mai portativ de cît acel de moda veche. Fără a mai pomeni că e mai ieften că, pe viitor, va fi legat de cît mai puține formalități și—poate—va îndemna pe cît mai mulți să treacă frontiera.

Nu că numai trecerea hotarului ar fi un act de vre-o importanță, ori vr'un merit. Dar—în legătură cu iubirea Naturei, cu educațiunea necesară a sufletelor de a îndrăgi Natura, așa cum am arătat că vroia și cerea un mare dascăl al omenirii, ca Iohn Ruskin—trecerea unei frontiere este un pas însemnat. Este cel întăiu pas către o acțiune nouă; este începutul unei inițieri în tainele unei înalte și vaste instrucțiuni,—adoparea în școala cea mare a firii care îmbunătățește și desevîrșește pe om.

Ce minunată, ce infinit de bogată este cartea Naturii și ce plină de învățăminte!

De regretat e—fără îndoială— că educarea simțurilor întru priceperea naturei, obișnuința sufletelor de a iubi, de a pricepe și de căuta tovărășia naturei se face cu ajutorul... cărților, artificiilor, în loc de a se face pe calea cea mai... naturală, prin intuiția cea mai ideală, adică prin observația de aproape, prin vederea frumuseților însăși. Cîți însă au posibilitatea de a trăi, o parte măcar din viața lor, strîns aproape de organizmul intens în care pulsează viața cea intensă, viața cea adevărată, viața cea desăvîrșită,— a Naturii?

Posibilitatea aceasta se dă unora prea rar, altora prea tîrziu; unora chiar nici odată.

Dintre acei cari, prin educațiune și cetiri, au ajuns să nutrească marea dorință sufletească de a cunoaște natura și a se înfrăți cu dînsa, foarte puțini își pot îngădui a o face. Lucrul e legat de sacrificii mari, incompatibile cu viața normală, simplă, burgheză și... cinstită. Cinstită întru cît nu lasă loc pentru „lux“ și pentru întreprinderi în afară de mijloacele date, ci impuse omului să-și măsoare bine ce-i permit și ce nu-i îngăduie puterile și să nu se prea încumeteze prea des la aventuroase și lungi călătorii.

Dar plăcerea și mulțumirea și folosul unei călătorii sunt tocmai în faptul că are ceva aventuros, ceva bohem, ceva mai puțin ordonat de cît viața de toate zilele și mai cu seamă în lungimea ei,—în timp și în spațiu. Depărtarea nu numai de locul tău natal, dar și de felul de a fi, de a trăi și de a cheltui... Dacă ar sămăna călătoria prea mult cu traiul de toate zilele,—cine i-ar mai gusta farmecul și i-ar păstra multă vreme bunele aduceri aminte și recunoștința durabilă?

.. Dar nu facem aci psihologia călătoriei, nici elogiul sportului atît de generos.

Ne-a suggerat cîte-va reflecții vederea pașaportului nou sosit și vederea bagajelor împachetate.

De cititori nu ne despărțim doară și—s'o spunem sincer — într'aceasta e una din mulțumirile și una din părerile noastre de rău, în același timp.

Vom avea deci prilejul de a mai reflecta din și despre călătorii.

Rodion

Socializm - irredentizm

— In poezia lui Gheorghe din Moldova —

Se vorbea, cu ani în urmă de Gh. din Moldova-Kernbach ca de un „poet socialist“, citîndu-se adese ori o poezioară publicată în „Contemporanul“ sub titlul „Steagul roș“. Era în vremea de utopii, cînd asociarea epitetului de „socialist“ unui nume de scriitor era o operațiune ușoară, la modă, legată de prea puțină răspundere. Acea poezioară n'o găsim în volumul editat de „Viața Romînească“. Ar fi prezumțios a spune că e un sacrilegiu. E poate numai o simplă scăpare din vedere o neglijență a acelor însărcinați a culege bucățile din diverse publicațiuni mai vechi.

Nu ne aducem aminte să fi citat d. Gherea-Dobrogeanu numele defunctului Gheorghe din Moldova între cîntăreții cari îmbrățișează cu dinadinsul idealurile sociale. Pentru nici un cuvînt însă n'ar fi putut cineva numi pe Kernbach un „poet socialist“, de și în primii ani de activitate literară se lasă bucuros inspirat de curentul extrem-stîng, căruia se devotase apostolii din jurul „Contemporanului“ iașan.

Dar atît de mult stăpînea la el nota romantico-frivolă; era atît de liric în toate, în cît nu apărea nici odată capabil de „lupte“ propriu zise, incompatibile cu o fire ca a lui, anacreontică mai curînd de cît lassaliană.

Chiar în noul volum se găsesc alături pe două pagini consecutive, bucata intitulată: 18 Mart și Arminden. Cea dintîi e ceea ce, cu bună voință, s'ar fi putut numi altă dată, o bucată „socialistă“:

Draga mea, te fă frumoasă:
Azi e zi de sărbătoare,
Toarnă vin din tămîioasă
In străbunele ulcioare.

Și colea pe iarbă verde,
Colea jos pe cer senin.
Adă dulcea, mea frumoasă
Pline cupele cu vin.

Și să bem! — pentru aceia
Ce-au luptat în viața lor
Și-au pierit, avînd ca țintă,
Fericirea tuturor.

A doua bucată e — celebrarea națiunalului Arminden, tradițiunala și romînesca zi Intăi Mai. Aci nu se mai bea pentru... martiri, ci de dragostea băuturii însă-și:

Adă oalele pe masă —
Cu pelin cofița-i plină;
In norocul tău drăguțo,
Și 'n norocul meu închină;

Cum sed oalele 'nșirate
Pînă 'n gură cu pelin.
Tot așa să-ți stee ție
Dragostele toate 'n plin.

Iar cum scurgi de vin cofița
In ulcele pîntecoase,
Să se scurgă după mine
Ochii fetelor frumoase.

Urmînd temperamentului său, poetul nu descrie — ca pastelistul N. Beldiceanu — în amănunțimi petrecerea patriarhală de Arminden, ci în trei concise dar suggestive strofe serbează și veselia obștească și propria sa dorință de a sorbi plăcerile vieței acesteia, — măcar că e atît de amară.

Amară pentru un suflet ce se încumetează a vedea înfăptuit în omenire binele pentru toți și pe care-l revoltă nedreptatea ce domnește în lume. Nu la noi, de sigur, s'a petrecut tragedia pe care o arată poetul în poezioara intitulată „In șreang“:

Fată mîndră și bălae,
Cu chip dulce, cu chip blînd,
Tu, ce-ai fost mereu muncită
De un așa de jalnic gînd,

Ți-a fost partea ta pe lume
Șreangul cel îngrozitor,
De te plînge și azi încă
Inima unui popor.

Dar pe capete de oameni
Cînd coroane n'or mai sta, —
O cunună de verzi lauri
Tot va 'ncinge fruntea ta.

Nu e greu de văzut în ce anumit me-

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

diu poetul, socialist pe atunci, culegea inspirații de natura aceasta.

Pe atunci s'ar fi părut de necrezut că, după trecere de ani, Gh. din Moldova va scrie bucata — care în noul volum urmează îndată din strofele de mai sus — „Romînia iredentă“:

Frați de sînge, frați de luptă,
Azi e zi de sărbătoare;
Ori-ce inimă tresaltă
Pentru lupta viitoare.

Și cu drag, pe-a lumii hartă,
Azi privirea noastră cată
Țările ce-au să închege
Dacia neatîrnată.

De la vetrele străbune,
De la Tisa la Carpați,
Toți Romînii să se strîngă
Toți, de-un singur dor mînați.

Și să piară dușmănia
Din hotară în hotară
Intre robii din lăuntru
Și 'ntre robii din afară.

Dorind pacea, pentru luptă,
Ori și cînd gata să stăm;
Dacă vrem să trăim liberi, —
A muri să învățăm.

Instinct profund democratic, dragoste către cei mici — robii pămîntului — iată ce se manifestă, totdeauna în inspirațiile lui Gheorghe din Moldova. Acel care avea să-și iee greaua răspundere de prefect al județului Iași după sîngeroasele răscoale din 1907 scrisese în tinerețe următorul „Cîntec“:

Frunză verde de dudău,
Rău era 'nainte, rău,
Cînd ciocoiul cel străin
Te umplea de-amar și chin;

Dar acuma-i și mai rău,
Că ciocoiu-i frate-tău,
Că-i romîn și că-i creștin
Și la suflet tot hain.

Cînd însă e vorba de a evoca și a slăvi recrutul, poetul găsește în sufletul său tot entuziasmul trebuincios și găsește în arsenalul său poetic toate mijloacele de rostire:

De la Milcov pînă 'n Putna
Codrii plîng și plîng și spun
Cîte 'n vremuri le văzură, —
Ștefane cel Bun!

Iar cucernic, Moldovanul,
De la Nistru pînă 'n mare,
Pe mormîntu-ți îngenunche —
Ștefane cel Mare!

Și privind cu jalea 'n suflet
Străinul lui pămînt,
El te chiamă, el te-așteaptă,
Ștefane cel Sfînt.

Plină de căldură patriotică este bucata mai lungă: „Visul Bradului“, unde poetul întrupează dorul lui moș Radu pentru mîntuirea tuturor provinițelor subjugate, — peste Prut și chiar peste Carpați.

Nu s'ar putea vorbi despre o evoluție propriu zisă a scriitorului răposat, de la socializm la iredentizm sau, măcar, la un naționalizm în accepțiunea frumoasă a cuvîntului. Poetul, liric și sincer simțitor, e inspirat, în cursul anilor, de tot ce, poate impresiona sufletul unui sensibil.

Că a suferit influențe din partea mediului în care a trăit și a scris, e foarte firesc. E însă o latură a talentului său, pe care nici o influență n'a întunecat-o. Vom vedea într'o cronică viitoare care este.

As

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN“

Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poștală, trimitem a ordorul voiajor în orice parte a țărei ca modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

Dăm loc cu plăcere următoarei scrisori a d-lui Petrovici, candidatul reușit la examenul pentru locul de director al Institutului de chimie:

Stimate d-le Redactor,

Vă rog să bine voiți a da ospitalitate în coloanele ziarului dv. celor ce urmează.

Cu cele mai distinse salutări,

I. Petrovici
Chimist-expert—Iași

Un răspuns d-lui N. Iorga

D. N. Iorga, bun și generos pînă la iertare pentru cei ce-și închipue d-sa a-i fi amici — nu aude nu vede, nu crede nimic despre isprăvile acestora, — devine neîndurat față de alții — orice injurie nefiind de prisos pentru aceștia, — chiar cînd nu-i cunoaște și chiar cînd nu cunoaște faptele. Desigur e o anomalie, a căreia victimă de astă dată e subsemnatul.

In cele ce urmează voiu căuta să-i arăt d-lui Iorga unde e adevărul; căci se pare, că nu-l poate cunoaște de la cei care sunt în jurul d-sale. Voi reuși să-l conving? Răspunsul e greu, fiind vorba de anomalii. Totuși, o datorie elementară de demnitate mă obligă să încerc. Il previn însă de la început pe d. Iorga că voiu fi silit, de dreptul sfînt al apărarei, să spun multe lucruri neplăcute pentru amicul d-sale, domnul C. Șumuleanu. Vina nu va fi a mea, ci a celor ce m-au provocat. Să începem dar, și anume prin ***restabilirea faptelor.***

De la început domnul Iorga caută să creeze o atmosferă de neîncredere în comisiunea ce m-a examinat pentru locul de Director al Institutului de Chimie din Iași. Pentru ce? Pentru că unul din membrii comisiunei ar fi un prigonitor al amicului d-sale! Dar oare domnul I. nu știe că amicul d-sale avea printre membrii juriului un adevărat ***cenzor***, care a uzat față de mine de o severitate care a mers pînă la tortuare? Știe apoi că am fost recomandat în ***unanimitate***, adică și de cenzorul amicului d-sale? Și astfel stînd lucrurile, mai ține d. Iorga la aprecierile d-sale nefundate?

Nu-i place apoi d-lui Iorga, că am fost unicul candidat. D'apoi bine, de ce nu s'a înscris și amicul d-sale? Nu poate invoca neîncrederea în imparțialitatea comisiunei de examen, fiind-că se închisese termenul de înscriere și comisiunea nu se cunoștea. Atunci? Această abținere eu am interpretat-o ca o demitere benevolă din funcțiunea ce-i adusese oare care neplăceri și atunci m-am prezentat la concurs. Sau poate dvs. voiți să instituiți puteri oculte în Stat, trebuia oare să capăt întâi dezlegare de la „Autoritatea“ din Vălenii-de-Munte sau poate chiar de la amicul dvs. și apoi să cutez a mă înscrie la concurs? De cînd cineva trebue defaimat, pentru că a socotit normal a da ascultare dispozițiunilor legale ale guvernului țării? Nu, d-le Iorga, greșiți! Nesupunerea, ar fi anarhie! Locul a fost declarat vacant, s'a publicat concurs și la acel concurs a trebuit să mă prezint.

E singurul drum drept ce-mi stătea la îndemînă, pentru a-mi valorifica munca și experiența, căci afle d. Iorga că eu nu cunosc secretul de a obținea fără concurs definitivatul în un post, pentru care legea prevede în mod expres calea concursului pentru definitivat.

Să trecem la restabilirea altui fapt. Crede, anume d. Iorga, că m'am format la școala și îndreptările amicului d-sale? Ei bine, afle d. Iorga, că n'am fost nici odată și nici un moment elevul amicului d-sale, chiar atunci cînd acesta a voit să facă pe profesorul; m'am format mai departe singur, pe baza solidă ce mi-am cîștigat de la distinșii mei profesori dela facultatea de științi a Universității din Iași; aceștia și ***numai ei***, pot spune ori cînd că le-am fost elev, iar eu voiu recunoaște, ori cînd și ori unde, că sunt mîndru de această calitate; ei și ***numai ei*** mi-au format cultura științifică, la dînșii și ***numai la dînșii*** am deprins tecnica, de laborator; străinătatea, unde am avut ocaziunea să lucrez doi ani ca bursier al Academiei Romîne, pot zice doar că mi-a întregit experiența.

M'am format la școala amicului d-sale, crede d. Iorga? E adevărat, că am văzut la această școală—în laboratoriile Institutului de chimie, adică—lucruri ***nouă***, dar mărturisesc că nu am voit să le învăț de la amicul d-sale, fiind-că le învățasem ***alt-fel***, la școala foștilor mei profesori de la facultate; am văzut d. ex. pe amicul d-sale cercetînd și găsind cupru—după școala sa — acolo unde, eu după școala foștilor mei profesori, n'am putut găsi acel cupru. Am mai văzut pe amicul d-sale căutînd după școala sa—să doseze acidul phenic din o soluție apoasă prin simplă distilare; am văzut, dar nu am învățat, fiind-că eu alt-fel învățasem la școala profesorilor mei. Am mai văzut pe amicul d-sale trăgînd din o analiză chimică concluzii ***lipsite de obiectivitate***, ceea ce am fost silit a semna, fără a crede, fiind-că crezul meu în știință este așa cum l'am învățat la școala profesorilor mei și nu se potrivește de loc cu crezul școalei amicului d-lui Iorga. Am mai văzut și altele... dar... nu le-am învățat d-le Iorga, pentru D-zeu!

Vorbește d. Iorga de onoarea unei colaborări? Colaborarea ***inactivă***, la care, lucrarea subalternului — și numai a lui — odată gata întinde brutal mîini lacome pentru a și-o apropria în folosul personal, cari innovează coperți dubioase și echivoce, cînd nu te uită cu desăvîrșire, care, cercetată de lumea uimită de așa procedare găsește scăparea strivindu-te sub călcăiul de director, susținîd că lucrarea îi aparține, nu pentru că a lucrat dar, fiind-că ***el*** este directorul iar ***tu*** subalternul, colaborarrea aceea care ***compromite*** științific lucrarea acaparată; acest fel de colaborare cunoașteți d-nule Iorga, sau a-ți cunoscut cînd scrieți împotriva mea morale înjurioase? Las în sarcina dv. d-le Iorga, să discutați și să trageți concluziunile, pentru d-stră și amicul d-stră, ce ar rezulta din răspunsul la această întrebare.

Pe mine însă, aflați d-le Iorga că o astfel de colaborare nu numai că nu mă onerează, din potrivă, mă înjosește.

Să trecem la restabilirea mai departe a faptelor.

Afle d. Iorga, că nu pot fi de acord cu d-sa, numind „salt îndrăzneț“ o eventuală trecere a subsemnatului la direcția Institutului de chimie din Iași. Nu este nici un fel de salt, e tranziția cea mai normală, cînd după o muncă de mai bine de 15 ani, în diferite laboratorii din țară și străinătate, ajungi, poate — în urma unui concurs — să se încredințeze experienței tale conducerea unui laborator.

Salturi îndrăznețe caute d. Iorga la cei din jural d-sale și va găsi cu prisosință. Salt îndrăzneț este, cînd abia eșit de pe băncile Universității îți creezi — nu cunosc prin ce mijloace — situația frumoasă de director al unui laborator public. Salt îndrăzneț este, cînd mai apoi zmulgi o desărcinare fostului tău prieten și profesor universitar pentru a te așeza cu mulțumire — ***și fără concurs*** — în locul său. Salt îndrăzneț mai este d-le Iorga, a te întroduce profesor la Universitate, fără a avea specialitatea respectivă, dar în mare grad, specialitatea care se numește ***îndrăzneală.***

Vedeți, d-le Iorga ce înseamnă salt îndrăzneț?

Mai departe, la d-v. înseamnă „a pîri“ și „a vinde“, atunci cînd ***ai menajat*** pe cineva, cînd întrebat, răspunzi prin un „nu“ ispășitor pentru amicul d-vs, atunci cînd era foarte ușor a răspunde „da“, fiindcă era adevărat? Știe d. Iorga că au fost momente cînd a trebuit să sacrific din propria-mi demnitate, pentru a ușura pe cît s'a putut, situația amicului d-sale? Și mai puteți vorbi de pîră și vindere? Mai ceuzurați d-le Iorga, informațiile pe care vi le procură amicii d-vs interesați și apoi porniți în cruciade moralizatoare. Căutați, iarăși mai degrabă în jurul d-vs îndeletnicirile ce mi le atribuiți mie. Le veți găsi cu prisosință. Eu n'am cunoscut și nu cunosc alte îndeletniciri de cît munca mea cinstită, e drept, foarte puțin rentabilă pentru mine.

Nu tot așa pot spune alții. Mulțumită îndeletnicirilor mele dezinteresate, i-a fost posibil amicului dv., de a scrie, nesupărat de nimene în un „Memoriu“ din 1907, foarte important pentru d-sa, la pag. 21: „In toamna anului 1905 și în cursul anului 1906 am continuat ***singur*** studiul asupra băuturilor alcoolice destilate naturale, asupra mierei și cerei de abline“. Și i-a rentat! Ori, afle d. Iorga, că acel ***singur***, nu este de fapt amicul d-sale, ci chiar subsemnatul ***și numai el.*** Zis-am ceva pînă acuma, pînă în momentul cînd, provocat, scriu aceste rînduri?

In fine, pentru a termina, crede oare sincer d. Iorga că noi, subalternii amicului d-sale, și în special eu, am fi ***cauza*** că amicul nu-și va mai periclita poate sanatatea în casele umede ale Institutului de Chimie din Iași? Dacă da, îl asigur că se înșeală; a fost și aici absolut falș informat. Nimene nu l-a sapat, nimene nu s'a aținut la locul d-sale. A fost însă prevenit atît de mine cît și de colegi de ai mei, și trebuia să înțeleagă, că demnitatea noastră de oameni nu îngăduia să-l ***menajăm*** mai mult de cît am făcut-o, peste care margine, și numai atunci, ni s'ar fi cuvenit epitetele cele mai tari ce le poate găsi d. Iorga. A fost vorba, d-le Iorga, de fapte de notorietate publică aproape, și tăgada lor ar fi însemnat decalificarea noastră. Să știe d. Iorga, că disciplina de cazarmă a amicului d-sale nu a putut anihila în noi sentimentul demnității omenești și a ne aduce în situația sclavului, care nu îndrăznește macar a rîdica ochii către stăpînul ce l'a plesnit peste obraz. Pe aceasta, foarte probabil, amicul d-sale a comptat. A cui e vina? Numai a amicului d-lui Iorga. D-sa a fost victima unei foarte grave confuziuni sau poate a unei iluzii: a crezut că Laboratorul Statului este patrimoniul d-sale. Consequent, d-sa și-a permis față de subalterni tratamentul ***știut***, de stăpîn la slugă și a dat regulamentului privitor la analizele particulare, înterpretările ***știute.***

Cerceteze d. Iorga și se va convinge, sperăm, că amicul d-sale s'a prăbușit singur în prăpastia tot mai largă și mai adîncă, ce, tot singur, și-a sapat-o cu o perseverență fatală.

Terminînd, mulțumesc d-lui Iorga pentru distincția de a-mi fi dedicat, de astădată mie, „insultele de fond“ din Neamul Romînesc.

I. Petrovici, *chimist.*

Iași, 2 Iulie 1912.

DIN SINAIA

Serbarea patronului Batalionului 4 Vînători

D. Locot.-colonel adjutant Gr. Berindei, care e un entusiast pentru ori-ce idee și inițiativă pornită de un avînt înălțător; — a fost inițiatorul ideei, că în acest an să se serbeze patronul Batalionului cu un deosebit fast, cu o impunătoare solemnitate.

Fiind convins că educațiunea ostașului constitue, sufletul, inima și viața întregului tot militar; — că, tocmai prin faptul că în armată, se cer sacrificii mai mari de cît în orice altă ramură de obiectivitate—se cere sacrificiul vieței—metoadele pentru pregătirea la acest sacrificiu nu se adresează în totdeauna la idei, ci, adese-ori ele pornesc de la fapte și de la simțiri, pentru a întări și provoca ideile.

Prin urmare, educațiunea și desvoltarea sentimentelor morale ostășești ocupă primul loc și deci, convine pentru această parte a educațiunei atît metodele raționale, pentru întărirea ideilor morale, cît și metoadele ***empirice exterioare***;—pentru a provoca stări de simțiri puternice.

Aceste reflexii—le-am scris—avînd încă înaintea ochilor tabloul înălțător al serbărei, — emoțiunea întipărită în ochii tuturor soldaților,—în urma cuvîntării inimoase a Locot. Cantuniari.

Iată întregul program al serbărei:

Te-Deum. Trupa și ofițerii sub arme.
O cuvîntare ocazională.
Defilare.
Corul Batalionului: a). Imnul Regal, b) Pe-al nostru steag.
Recitări din Coșbuc.
Gimnastica la aparate.
Corul: „Feeria în Codru“ (Fr. Acht).
Lupte franceze.
Gimnastica franceză.
Tragere redusă în ținte, concurs și promii.
Alergări de întrecere.
Corul: a) Imnul Nopții (Rameau). b) Moara.
Recitări: anecdote de Speranță.
Jocuri naționale.
Lupte între 2 grupe pentru luarea prăjinei.
Corul: „Ridică-te acum“! marș.

Cu acest program interesant serbarea a început la 4 jum. și a luat sfîrșit la orele 7 seara. Toate numerile au fost furtunos aplaudate. S'a distins în deosebi corul batalionului,—condus de Locot. Manolache, — dansurile naționale executate sub direcția Sub-locot. Giurcăneanu — gimnastica suedeză, condusă de Sub-loc. Stratel.

Lume foarte multă și aleasă,—platoul de instrucție al batalionului era neîncător.

Remarc: d. general Nasturel, d. general Radian cu d-na și d-șra; d-na Lt-colonel Berindei cu d-șra și copii; d-nele Costinescu, d-na Duma, d. arhitect Berindei cu d-na; d-nu Dinu Brătianu cu d-na; d. C. Iarca cu d-na și d-șra Ana Iarca; d-na Bengescu cu d-rele; d-na maior Nedejde; d. Potter cu d-na; d-na Margaritescu cu d-rele; d-na Căpitan Dumbravă, d-na căpitan Cerne, d-na și d. d-r Constantinescu; Locot. Mărgăritescu cu d-na; d-rele Sofie și Lisette Cociaș; căpitant Vizanti cu d-na; d-na Bălăceanu-Stolnici; d. și d-na Florescu; d-na Băicoianu cu d-rele și copii; d-ra Poldy; d. inginer Niculescu cu d-na; d-na Jaconnie cu d-ra; primarul Manolescu cu d-na; polițaiul Vameșu, etc. etc.

Coresp.

Litere-Științe-Arte

Un anuar teatral. — A apărut în Germania o publicațiune statistică interesantă din care culegem nrmătoarele date. E vorba de stagiunile din 1910—11. S'au înregistrat 38.000 reprezentații distribuite între 435 orașe cu 665 teatre. Numărul diverselor piese reprezentate e de 2525 aparținînd la 1325 autori. Pentru genul comediei se găsesc 2.056 piese cu 1.077 autori.

Restul se împarte astfel: operă, 218 piese și 121 compozitori, operetă, 208 piese cu 93 compozitori, balet și pantomimă 43 lucrări, 33 autori.

In stagiunile 1910—911—de iarnă și de vară—s'a cîntat „Fidelio“ de 208 ori, „Căsătoria lui Figaro“ 165 ori, „Flautul fermocat“ de 208 ori, „Salomé“ de 99 ori.

„Tristan și Yseult“ au avut 132 reprezentații iar Siegfried 133.

*

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

„Revue Bleue“ publică un număr de scrisori inedito ale marelui compozitor Hector Berlioz, datînd din anii 1830—1855.

*

Aflăm că nnmărul viitor al „Vieței Romînești“ va fi de format dublu, pentru două luni.

Va cuprinde între altele o lungă și foarte interesantă nuvelă, al cărei autor va fi ascuns îndărătul unui pseudonim de nepătruns.

*

STRUNA ZILEI

MUZICĂ GREA...

In urma multelor scene casnice soția lui Mascagni a cerut divorsul.

Ziarele,

Genial compozitor, o lume
Te-adoră ca pe un semi-zeu.
Și vezi—în propria ta casă
Acordul ***să găsești, e greu...***

INFORMAȚIUNI

⁞⁞ Pentru a se aduce o mai mare înlesnire populațiunei rurale, direcțiunea generală a poștelor, telegrafelor și telefoanelor a autorizat toate agențiile speciale ca pe lîngă coletele poștale interne să manipuleze și colete poștale externe cu ramburs sau valoare, însă numai la sosirea lor.

In acest scop, domnul locot.-colonel Verzea, directornl general al poștelor, telegrafelor telefoanelor, a trimes o circulară în care dă oficiilor din țară toate instrucțiunite necesară numai în acestă privință.

⁞⁞ **Omorul din Tăcuta.**—Gheorghe Stoleriu din Tăcuta în ziua de 24 Iunie a. c. a împușcat pe Ilie Olarașcu, cu care era în ceartă de mai multă vreme. Ilie Olărașcu venise în casa celui I pentru ca să cheme un om ce era chiar acolo.

Cercetările s'au făcut de parchet.

Gh. Stoleriu a fost depus.

⁞⁞ Din Vaslui se comunică că în cursul acestei săptămîni au căzut ploi torențiale însoțite de grindiuă făcînd pagube însemnate sămănăturilor din comunele: Borăști, Ipate, Tungujei, Țibana, Mironeasa, Negrești, Drăgușeni, Buhăești, Bîrzești și Laza.

Obștiile sătești cari n'aveau asigurate recoltele, au suferit mari pagubi; iar membrii consiliului lor de administrație vor fi trași la răspundere pentru că n'au făcut asigurările conform statutelor.

⁞⁞ Un balon misterios. In comuna Poiana Cîrnului a fost găsit un mic balon cu inscripțiuni rusești și care a fost trimis de prefectura jud. Vaslui d-lui ministru de Interne.

⁞⁞ Simbătă a avut loc în Podul-Iloaie înmormîntaree regretatului Neculai Vasiliu mare proprietar, tatăl d-lui dr. Const. Vasiliu.

⁞⁞ De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.30
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		6 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru și superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Santem în măsură a afirma, că pe ziua de Luni 9 Iulie, societatea comunală de tramvaie din Capitală, va pune în circulație vagoanele ei, în urma procesului definitiv cîștigat înaintea casației.

Comuna fusă, care e obligată, să furnizeze ea curentul electric, se pregătește la o nouă serie de șicane, care probabil vor da loc la noi procese.

Se zvonește, că ministrul de instrucțiune, ar fi numit o comisiune care să ancheteze, atît legitimarea cererei absolvenților de liceu, căzuți la examenul de capacitate, de a li se acorda dreptul de a depune un nou examen, în luna Septembrie, cît și a elevilor rămași repetenți, numai din cauza că li a lipsit cîteva puncte, la media de trecere.

Toți institutorii refuză a conduce în astă vară colonia școlară, sub motiv că localitățile destinate, sunt situate la prea mari depărtări.

Credem că comitetul coloniei, care se întrunește Mercuri seara, va lua o grabnică deciziune, căci timpul trece dacă se mai întîrzie tot rostul coloniei dispare.

Probabil va lua conducerea o doamnă institutoare.

Inainte de a pleca în concediu d. Arion, ministru de interne, a trimis prefecturilor o circulară, prin care se lămurește că articolul 5 cu restricțiunile ce cuprindea se referă la străinii cari sunt trecători în țară.

De asemenea prefecturile sunt autorizate a elibera pașapoarte de urgență pe baza vechilor pașapoarte.

Sinuciderea din Capitală.—In legătură cu sinuciderea tînărului Burăh Orenștein, farmacist, de loc din Iași, suntem în măsură a da următoarele detalii:

Numitul după absolvirea liceului național din Iași, a fost mult timp ca asistent în farmacia Rotbart, după care a plecat la Paris, întorcîndu-se s'a oprit la P. Neamț, angajîndu-se în farmacia Stern.

Un amănunt interesant, e faptul că un bun prieten al său, funcționar din Iași, a fost încunoștințat chiar în ziua sinuciderej, adică Sîmbătă, de un alt prietin al sinucisului, că Orenștein, are gînduri de moarte, și ca să intervie la familie ca să-l scape.

Era însă prea tîrziu, căci Orenștein plecase în București și trase la un otel, cînd putea să stea la fratele său care domiciliază în București.

Din Iași, a fost înștiințat fratele lui, telegrafic, ca să-l caute și să-l împedice de a pune în aplicare hotărîrea funestă.

Neputînd fi găsit, din cauză că trăsese la un otel puțin frecveutat, nu i s'a găsit de cît cadavrul.

Tînărul Orenștein, din școală încă era parcă sătul de viață și de mai multe ori spusese colegilor că se va sinucide. Era o fire prea pesimistă și tare în hotărîrele ce le lua.

Acesta e singurul imbold la sinucidere, și nu dragostea după cum ziarele din capitală au anunțat, căci fotografia de femeie găsită asupra lui, era a surorei sale.

Autoritățile polițienești au primit ordin să facă ministerului de interne raport asupra societăților, organizațiilor și cooperativelor existente în oraș.

Au fost recomandați d. I. Petrescu ajutor-comptabil la corporația „Progresul", d-nii Atanasiu și Albert controlori la confecții.

In ultimele zile s'au ivit în oraș cîte-va cazuri snspecte de febră tifoidă.

Astăzi a sosit în oraș d. dr. Burnea-Bernfeld pentru a se interesa de secțiunile de ajutor pe lîngă corporațiile din localitate. Ajutoarele pentru familiile meseriașilor au fost suspendate, urmînd a se da ajutoare medicale numai cotizatorilor propriu ziși.

Dl. Petre Smoc, membru în comitetul corporației constructorilor a demisionat astăzi pe motivul că nimic nu s'a adus la îndeplinire din făgăduințele făcute, de curînd, în Iași de către d. ministrul Nenițescu și d. V. Gîdei delegațiunilor de meseriași din care a făcut parte și d-sa.

Ieri a avut loc o ședință a nouei organizații de meseriași „Uniunea meseriașilor iașani". S'a constituit comitetul definitiv și s'au făcut numeroase înscrieri. In cursul vacanței „Uniunea" va organiza seria întrunilor publice pentru a se obținea suspendarea legei meseriilor și a se da satisfacțiune meseriașilor maltratați de către funcționarii corporațiilor.

D. Const. Cumpătă a fost numit contabil la casa de economie din Tatarași.

D. dr. Urnea, medic inspector la camera de meserii, a sosit în localitate, în vederea instalărei unui dispensariu, menit a da ajutoare urgente meseriașilor, în caz de boală.

Comitetul austriac a înștiințat prefectura de județ, că șeful poștei din Irdning, a dispărut după ce a delapidat suma de 52,000 coroane.

Se crede că funcționarul abusiv, s'ar afla în localitate.

Pentru prinderea lui, poșta austriacă a pus un premiu de 1000 de coroane.

D. D. Cădere, inspector școlar a obținut un concediu de o lună în care timp va călători în Germania și Franța.

Lista noilor licențiați în drept din seziunea Iunie 1912:

Anastasiu G. Aurel, Buzdugan Octav, Ferdeber L. C., Filip Mina, Georgianu V., Gherasim V. Gh., Gheorghiu F. I., Grigoriu C. D. Al., Hințescu C. C., Hințescu C. D., Ianculescu Victor, Ionescu H. V., Iordan Iorgu, Isvoranu Ion, Jora Mihail, Leon N. Alex., Ieșniuc D., Marinescu I. N., Misihănescu G. t., Mitache G. Ion, Marinciu G. Al., Negură Th. N., Osoianu G. C., Panu G. Alex., Patriciu Liviu, Păncescu Alex., Palade G. G., Popescu G. C., (Iași) Popescu Mina, Popescu G. C. (Pașcani), Posner Manuel, Popovici C. Panait, Răut Ch. Gh., Scorțescu C. C. Stăncescu M. C., Tuduran D., Stroici Spiridon, Țaicu D., Vasiliu H. N., Velișcu Ion, Zipra Ion.

Camera de comerciu a înaintat azi o nouă adresă direcțiunei generale a căilor ferate, prin care cere să se revie asupra dispoziționei, ca vechile magazine, să servească ca depozite, pentru mărfurile ce sosec din țară.

Cu drept, această dispozițione, ar produce mari neajunsuri comerciului ieșan.

Absolvenții școalei de infanterie din București. Gh. Constantinescu, I. Dospinescu, C. Nistor, M. Tomița, și Gr. Urziceanu, au fost repartizați la regimentul 13 de infanterie.

D. Gh. Pamartescu, a fost repartizat la batalionul 4 vînători.

Societatea de întreprinderi Vulturul a obținut antreprizia construcțiunei pavilionului de infirmi de la Frumoasa, aparținînd Spiridoniei.

Pentru concursul de profesor la catedra de psihiatrie, la facultatea de medicină din localitate, candidează domnii doctori Zosin, Parhon, Șunda, Noica și Suțu.

Concursul va avea loc la una Octombrie.

Azi dimineață, gardianul Iordache Perciade, a găsit pe una din aleele de la rond-point, corpul neînsuflețit al tînărului Octav Vîrlănescu, fiul părintelui Vîrlănescu de la Toma Cozma.

S'a constatat că tînărul, care era funcționar la administrația financiară, și-a pus capăt vieței, înghițind o acid fenic concentrat.

Cuza pare a fi numai o boală incurabilă.

Consiliul facultății de științi, se întrunește azi, la orele 5. p. m. la ordinea zilei fiind docența d-lui dr. August Russ

D. Dr. Panaite Zosin și-a desvoltat eri, la orele 4 m. în amfiteatrul liceului național, prima prelegere—din seria ce urmează a le ținea în fie care Duminică, privitoare la „Cultura generală pozitivă".

A asistat multă lume, și selectă care a urmărit conferința cu un viu interes.

Pe platoul de la Copou avut loc Sîmbătă manevre sanitare, executate de o companie din regimentul 13, sub conducerea d-lui medic, căpitan Porunbescu.

A asistat și domnul colonel dr. Gavrielescu.

Din fondul de ajutoare, în ultimul trimestru s'a distribuit la primărie suma de 2600 lei.

D. Corban, directorul școalei de Arte și Meserii, pleacă mîine în străinătate, în virtutea unui concediu.

La ministerul de finanțe, s'a luat dispoziția, de a se crea un indicator comercial, cuprinzînd informațiile necesare după toate fabricele din țară.

In cursul lunei Octombrie, se va ține la Facultatea de Medicină din Iași, concursul pentru ocuparea catedrei de patologie internă.

Candidați sunt d-nii d-ri Tatușescu, Dobrovici, Zamfirescu și Savini.

Universitare.—Următorii studenți au trecut examenele de: Istoria dreptului, Dr. Roman, Dr. Civil, Dr. Constituțional și Administrativ:

Bordea Gh., A. Botez, N. Barbat, C. Caradja, A. Climescu-Gusti, E. Ceicowschi, R. Ciugulescu, Davila Carol, C. Deleanu, C. Georgescu, Cap. Ionciovici, A Ivașcu, Ionescu V, Mănescu E, Mărgărint Gr.. N. Niculescu, Pascu Gr., Popescu A., d-ra Praporgescu Cornelia, Padeliu M. Petrovici, Popescu N., Popovici Cezar, Saphûr A., Stoican I, Șerbănescu A., Ștefănescu N., Văleanu I., Vlădeanu D.

— Următorii studenți anul I au trecut examenele de: Istoria dreptului, dr. Roman, dr. Civil:

C. Aramă, Coroi Eug, V. Constantinescu, Enia A, Eitel Gh., Ghiulea I, I. Georgescu, Gheorghiu I, Georgescu D., Iosub I., Jelea Em., Lerescu N., Malinescu C., Mitache Gh.. Mazinciu C., Nicolau Gh, Nacu Th., Platou C., Popa I, Suchias R., Spiru I., Teodoru A., Sevastos N.

— Următorii studenți anul I, au trecut examenele de Istoria Dreptului, Dr. Roman:

V. Agarici, D. Crivăț. Istrati I., Iuliano Gh, Kisăelewschi A., Lidzeanu M., C. Melinte, Onescu D, Olănescu D.

— Următorii studenți an. II, au trecut examene de dr. Civil, dr. Roman, dr. Penal, Pr. Penală și pr. Civilă:

Antonescu E., Anastasiu, Botez I., Tomida Oct., Metianu A., Preot Maxim Gh.

— Următorii studenți an. II, au trecut esameue de dr. Civil, dr. Roman, dr. Penal și pr. Penală:

Cădere V., Constantinescu C., Cronwald R, Grecianu C., Spiridonescu C., Ulea I.

— Următorii studenți an. II, au trecut esamene de dr. Civil, dr. Roman, pr. Civilă:

Gorschi Art, Hucianu Sp., Ionescu Gh., Lupu C., Mircea Gh. D-na Negrutzi Ella, Poclitariu Gh., Sevastos M.

In noul program de astă zi Luni al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) cuprinde între altele:

Răpiți de Piei-Roșii, scene din viața indigenilor nord-americani. — O vînătoare de urși în Rusia.—Smintilă hornar, scene comice.

Revista internațională, al doilea ziar însuflețit.

S'a readus după insistențele tuturor: Circul zburător sau în fața șearpelui. O interesantă desfășurare din viața artiștilor ambulanți. Acest film face parte din seria filmelor daneze, cu cea mai îngrijită înscenare și incomparabila ei interpretare e datorită artiștilor dramatici din Kopenhaga. (2 părți).

Chiriașul cu prea mulți copii, comedie. —Tîndală devine un Hercule, scene comice.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 2 Iulie

Intrevedere politică

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" află că la Paris a avut loc o întrevedere între d-nii Take Ionescu şi Al. Marghiloman.

Se atribue acestei întrevederi o mare însemnătate politică.

Serbările de la Văleni de Munte

Văleni de Munte.—A. S. R. Principesa Elisabeta, a părăsit aseară localitatea, întorcîndu-se la Sinaia.

Principele Carol a mai rămas la Vălenii de Munte, găzduit la d. Iorga.

Ministru dat judecății

Constantinopol. — Comisiunea de petițiuni a Camerei, a decis să propue camerei darea în judecată a fostului ministru de finanțe, pentru prejudicii causate tesaurului.

Presa străină și știința romînă

Paris.—Ziarnl „Le Temps", se ocupă într'un documentat articol, de activitatea d-rului Marinescu, căruia 'i aduce mari elogii.

Meeting socialist

București.—La grădina Bordei, a avut loc aseară, un mare meeting socialist. Au rostit cuvîntări între alții, d-nii Grigorovici, dr. Racowsky și delegați din provincie.

A urmat o petrecere cîmpanească, foarte animată.

Vlaicu la Arad

Arad.—Eri a avut loc aci o mare serbare, cu prilejul înaugurării nouei școli romînești, rîdicată prin contribuțiile d-lui Stroescu și a altor filantropi romîni.

Cu prilejul acestor serbări, Vlaicu a executat trei sboruri perfect reușite.

La al treilea sbor în momentul de a ateriza, aeroplanul căzu.

Se născuse o clipă de panică. Dar Vlaicu, se rîdică sprinten și zîmbitor.

Aviatorul fu rîdicat în brațe și dus în triumf, pînă la locuința sa.

La serbare au participat 30000 de spectatori.

Criza din Turcia

Constantinopol.—Miniștrii s'au întrunit la ora 2, sub președinția marelui vizir, și au deliberat asupra situațiunei.

Se asigură că idea de a se încredița marele vizirat, ambasadorului din Londra, emană de la Palat. Consiliul a durat pînă la 10 seara.

După consiliu, unul dintre miniștri a comunicat ziariștilor, că consiliul a respins candidatura lui Nazim-Pașa și că nu s'a luat nici o altă decizie.

*

Constantinopol.—Se consideră, că consiliul de miniștri a supus noaptea tîrziu sancțiunei imperiale noului minister de războiu, al cărui nume este ținut secret.

Ofiterii turci contra guvernului

Smirna.—Poliția a făcut o percheziție ziarului turc de opoziție *Masavar*. S'au confiscat documente, prin care se constată activitatea ofițerilor de rezervă, în contra guvernului.

Tulburările din Barcelona

Madrid. — La Granollers, lîngă Barcelona, Carliștii au năvălit în localul unde se ținea un meeting al republicanilor și au tras focuri de revolver asupra publicului. O persoană a fost ucisă și trei rănite.

Carliștii au manifestat în urmă în Barcelona.

Răscoala din Albania

Constantinopol.—Depeși trimise de Valiul de Kosova, arată că sunt necesare operațiuni militare, pentru a elibera un batalion, care este împresurat de cîteva zile de către rebeli.

Numeroși locuitori din Pristina au cerut încetarea operațiunilor militare și acceptarea cererilor insurgenților.

Ministrul de interne a răspuns că cererile sunt înacceptabile.

Incăerări sîngeroase

Londra.—La eșirea de la un meeting a lucrătorilor greviști din docuri și a nevestelor lor, au isbucnit grave încăerări între greviști și trupele de poliție. S'au schimbat focuri de revolver. Un bar, unde se refugiaseră manifestanții, a fost jefuit.

Vr'o 10 agenți de poliție și vre-o 20 de greviști, au fost răniți, dintre care mulți grav. S'au făcut 50 de arestări.

Prietenia între Franța și Italia

Roma. — Cu prilejul serbătoarei naționale franceze, ambasadorul Barére, a primit colonia franceză, și prin discursul rostit, a relevat că de ani îndelungați interesele care unesc pe Franța cu Italia, pornesc dintr'o amiciție solidă și rațională, întemeiată pe interese permanente și profunde.

Succesorul lui Mounet-Sully

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse" publică un foileton a lui Max Nordau, în care celebrul scriitor francez, se ocupă de jubileul artistic a lui Mounet-Sully, cel mai mare tragadian actual.

Max Nordau spune, că un singur artist, va putea înlocui pe Mounet Sully și acela e concetățeanul nostru, d. de Max.

Vizita prințului Henric de Prusia

Viena.—Ziarele anunță, că prințul Henric de Prusia, va vizita în curînd pe regele Carol, la Sinaia.

Primirea ofițerilor romîni

Viena. — Ministerul de războiu, fiind informat că un număr de ofițeri romîni vor sosi curînd la Viena, pentru a înapoia vizita făcută de ofițerii austriaci la Sinaia, a dat ordin, ca să li se facă o primire grandioasă.

Delegația romînă la Paris

Paris.—După propunera presidentului consiliului municipal, s'a hotărît ca să se dea uneia din străzile Parisului numele de București.

După prînz a avut loc o mare serbare în onoarea delegațiunei romîne.

Tot eri delegațiunea a fost primită de Fallieri.

Serbarea națională la Paris

Longchamps.—Revista a fost favorizată de o vreme splendidă și a avut o strălucire neobicinuită. A azistat o mulțime imensă. Defilarea trupelor a fost foarte mult aplaudată și mai ales infanteria, cu noile uniforme. O ovațiune indescriptibilă a primit șarja cavaleriei. Două dirijabile și un aeroplan au făcut evoluțiuni deasupra terenului revistei.

Inainte de aviațiune, s'au sfințit noul drapel pentru aeronautica militară.

D. Fallieres a pronunțat un discurs, zicînd că acest drapel va apărea în mijlocal armatei, ca un simbol al geniului Franței și va fi ca o mărturie istorică despre curajul aviatorilor.

Termină, zicînd: „Fir ca el să consacre într'o zi, amintirea unor isbînzi ale armatei, căreia îl încredințez".

Bandele din Monastir

Monastir.—Banda sub conducerea șefului Tehotsi a aruncat o bombă asupra corpului de gardi-al jandarmărei din satul Bexite.

Zidul s'a prăbușit—jandarmii au repostat, nu este nici un ucis.

Banda este urmărită.

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor baineare și climaterice** *din țară și străinătate.*

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Naționala" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

PENTRU SEZONUL DE VARA

A SOSIT cele mai elegante și frumoase desenuri în Broderii late, pentru Rochii etc.

La cunoscutul

PARADIS

Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre și în colori, Garnituri de Rochii, Dentele Chantelij și Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.

Cumpărați CORSETE moderne

Voilete și Ercharfe moderne numai la PARADIS

Mobile Löbel

Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași

DORMITOARE

SUFRAGERII

SALOANE

BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.

Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,

—Covoare, Perdele, storuri —

— Ultimele noutăți —

Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 completă

BIROURI AMERICANE

— Lămpi electrice —

— PREȚURI EFTINE —

Face și condițiuni de plată avantajoase. Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106

Un mare Magazin de Pălării

DIN BUCUREȘTI

Caută un bun **vînzător de Pălării, și articole de lux bărbătești.**

A se adresa ofertele cu referințe la administrația ziarului „Ordinea"-București.

Moșia STROEȘTI

8 kilometri depărtare de Huși, 800 fălci întindere, 600 arabile, de arendat în 1913. A se adresa d-lui **Georga Andriescu, Huși.**

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Se caută *un local potrivit pentru societate, compus din două săli principale și locuință pentru încasator.*

A se adresa „Societății funcționarilor Comerciali", Strada Ștefan cel Mare No. 11.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnățărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

JACQUES PAUCKER

BUCUREȘTI Telefon 3|63.—Str. Smîrdan 51

BIROU TECHNIC

SOFIA Telefon 900. Bd. Marie Louise 79

SPECIALITATE: Instalațiuni de MORI pentru făină albă.— LOCOMOBILE și SEMISTABILE

Heinrich LANZ cu ventile syst. Lentz și aburi supraîncălzit

— CEL MAI MARE DEPOSIT —

CU ARTICOLE NECESARE ORI-CAREI

MORI

Pînză de mătase, pînză de sîrmă platinată, de oțel, de alamă, chingă de cînepă, cupe, șuruburi, curele de piele, balata, curele de păr de cămilă, ciocane, pietre franțuzești „La ferté", postamente de mori pentru mălai, uleiuri rusești și americane valvolină „Meteor", bumbac de șters etc.

FABRICI

Țevi, accesorii de țevi, robinete, canale, ventile, mușamale, bascule ‚Garwens', balanțe, asbesturi, cauciucuri, furnituri, cabluri de sîrmă, de cînepă, pompe centrifugale, aspirante, refulante Klingerit, placa diamant, Burgmanpackung, sorburi, fluere de aburi, sticle de nivel patent Klinger.

SAMOVARE

Balanțe de cereale

Aparate de stins incendii „PLUVIUS"

VALȚURI DE PORUMB patent AGEKA —

Renumitele PLUGURI

întreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

BANCA IAȘILOR

Societate Anonimă

Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.
2. Scontcază efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.
3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu încasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.
7) *Primește sume spre fructificare:*
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajoasă.
8 *Primește efecte publice spre pastrare.*

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgie*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* [illegible] tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mesă. In diua cea d'antaiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun și unul la cina, séra. Nu trebue de la mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

Raymond CAPEL
PARIS
CHAUSSURES, etc.
Catalogue franco sur demande

GAMEL & Cie
MONCEAU ANTIMICROBIENS
CLOTURES DE CHASSE ROULANTES

GAMEL AGES

BRASSERIE TAPIS
Prix 14 fr.
R. GAMEL
2me quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

III IGIENA ȘI FRUMUSEȚEA PIELEI III

se obține prin intrebuințarea regulată a

Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

care preservă mîinile și obrazul în contra influențelor vătămătoare ale anotimpului aspru

Kaloderma-Gelée induleește și nutrește imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconținînd unturi sau grăsimi.

Kaloderma-Săpun preparat cu Glicerină fină și miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete și catifelate.

Kaloderma-Pudră de Orez Articol de toaletă foarte agreat se ataișează pielei în mod admirabil.

Kaloderma-Săpun de ras Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Drog. și Mag. de Parfumerie de toaletă

Representantpentru — România — **H. ȘIEBENEICHER** — BUCUREȘTI — Str. Smîrdan 24

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1631. — Mercuri 4 Iulie 1912

Funcționarii și excedentul budgetar

Suntem amenințați de o groaznică catastrofă: vom avea și anul acesta un escedent budgetar, dar mai mare ca totdeauna, pentru că se va rîdica la vre-o 100 milioane. Vestea aceasta o iau după gazetele din București.

Și nu știm noi muritorii mai de rînd, dacă trebue să ne bucurăm ori să ne întristăm pentru aceasta.

In adevăr, e frumos lucru ca la un budget de 450 milioane să ai un escedent de 100 milioane, deci ar trebui să ne bucurăm. Dacă însă te gîndești la greutățile celor cari plătesc, dacă te mai uiți că toată lumea, dar mai ales funcționarii ale căror venituri, sunt drămăluite, se plîng de scumpetea traiului, îți vine negreșit s'o lași mai domol cu bucuria.

Și e bine să mai amintim aici despre chestiunea aceasta a funcționarilor publici.

Toți știm că fără ei această mașină greoae, ce numim Statul, nu s'ar putea mișca. Necesitatea existenții și ființării lor de la cele mai rudimentare începuturi de state și pînă acum nu mai e nimic de dovedit. Cu dezvoltarea Statului negreșit, numărul acelora a sporit. Țara noastră, cu drept cuvînt e socotită printre Statele democratice. Or, este știut că tocmai în aceste țări numărul funcționarilor e mai mare, de și ei nu sunt tocmai puțini nici în țările autocrate.

România însă comparată cu alte State democratice n'are un număr mai mare de funcționari ca acelea. Și dacă un Stat are nevoe de servicii funcționarilor lui, este dator să se îngrijască de traiul lor.

Dar cum îngrijește el de acești slujitori ai lui?

Sunt mulți acei cari își fac reflexiuuea cum poate trăi un funcționar al Statului împovorat de multe ori de o familie grea cu 129 ori chiar 150 lei lunar, pe vremile acestea de restriște? Dar cît trebue să pară cel puțin curios multora, cînd aud răspunsurile pe cari unii din cei, cari au dreptul a numi în funcțiuni, îl dau la o întrebare ca cea următoare.

In adevăr, la întrebarea: cu ce va trăi un funcționar plătit cu 120 lei lunar, se răspunde cîte-odată că în slujba ce i s'a dat, care e așa puțin plătită, *mai cade cîte ceva*, mai sunt, cum zicem noi, cești din Moldova, oare-cari *chicușuri*.

Neaparat că numai spre lauda unui stat nu poate fi dacă de această mentalitate se conduc unii macar din acei care au chemare a se îngriji numai de funcționarii lui.

Statul nostru, după exemplul altora, mai înaintate pe calea democratică, socoate, așa cel puțin se par lucrurile—că chestiunea funcționarilor e terminată, limpezită și deci alte categorii de muncitori, trebuie să cadă chiar sub ocrotirea lui.

Meseriașilor și lucrătorilor din fabrici și ateliere li s'a dat o organizație prin lege. Apoi ei au oare-cari mijloace tot recunoscute de lege, prin care pot pretinde cu îmbunătățirea traiului lor.

Funcționarii din acest punct de vedere le sunt inferiori.

Legea meseriașilor se îngrijește de cei mai mulți și mărunți, cum se îngrijește e o altă chestiune, dar fapt e, că de dînșii se ocupă.

Dar printre funcționari tot cei mai mici sunt mai mulți. Poate nu sunt mult departe de adevăr, dacă aș zice că pentru un funcționar înalt plătit cu 1000 lei lunar sunt 40 ori 50 de cei plătiți cu 120—200 lei.

Și asupra mulțimei acestor mici, care duc greutatea slujbei ca și cele ale vieții trebue atrasă atențiunea Statului și a celorlalte organisme publice. Trebue ca opiniunea publică să le vie în ajutor pena se ajunge acolo ca și dînșii să poată trăi o viață mai omenească.

In adevăr, salariul cu care sunt plătiți funcționarii nu ascultă în genere de aceleași regule de cari ascultă salariul altor muncitori. E drept că aceiași lege economică, adică oferta și cererea domină materia. Pe cînd însă muncitorul este mai liber oarecum, pe cînd dînsul poate discuta cu patronul despre salariu și are chiar la îndămînă mijloace legale de a influența asupra plății cuvenite pentru munca lor, este cu totul altfel cînd e vorba de funcționari.

Negreșit și aci legea ofertei și cererii își are rostul său. Dar cu Statul și administrațiile publice nu se discută. Ele oferă anumite slujbe plătite cu sumi determinate, iar cei ce au pregătirea specială, cei ce întrunesc condițiunile legale, le cer. Și cum Statul a avut grija ca prin școalele lui să creeze cît mai mulți postulanți, se înțelege că el n'are a discuta cu dînșii despre salarii, ci numai osteneala de a alege. Și cînd ai mulțime de aceștia, mulțime cari, cum zic, e un produs al direcțiunii dată învățămîntului și spiritului de patriotism, cînd e de ajuns ca unul din funcționarii mai mici să se retragă sau să fie retras, pentru ca 20 ori 30 să-i ceară locul, e ușor de înțeles că nu-ți mai vine să te ocupi, tu stat, și de modul cum și cu ce trăesc ei.

Acest fapt însă n'ar trebui să fie un motiv pentru ca atunci cînd situațiunea financiară a Statului s'a ameliorat, dînșii să rămînă tot uitați.

Negreșit o lege a funcționarilor publici, legea generală care să-i privească ca corporațiune a parte ar fi bine venită, căci e drept ca odată să se știe ce drepturi și datorii are funcționarul ca om, dar mai ales ca muncitor față de patronul lui, care e Statul.

Multe lucruri am luat noi prin imitațiune de la alte state și printre ele am luat și de cele bune. In apropiere de noi avem un Stat, a cărui organizare din punct de vedere a funcționarilor nu lasă aproape nimic de dorit. S'a spus de multe ori că Austria a putut ajunge la o dezvoltare mare, la îmbunătățirea moravurilor, prin minunatul corp de funcționari, ce posedă.

Ar fi rău oare dacă am lua de la vecini o măsură, pe care toată lumea o recunoaște ca fiind excelentă?

Dacă o lege s'ar face, lege care să fie respectată de altfel, n'am mai vedea diferențe așa de mari între categoriile de funcționari, diferențe cari nu se explică nici prin aptitudini, nici prin condițiuni de admitere, nici prin muncă.

Și spre a ilustra aceste zise îmi va fi de ajuns să spun ceia ce se observă în învățămînt. Institutorul cu gradații cu tot ajunge a primi cam vre-o 300 ori 320 lei, profesorul secundar vre-o 550, iar profesorul Universitar între 1200 și 1500. Cum se explică aceste diferențe: prin titluri, prin muncă, prin aptitudini deosebite? Nu prea vedem nimic din toate acestea. Ierarchie trebue să existe, dar dînsa trebue să aibă rațiunea de a fi.

Și acum cînd ne lăudăm cu un excedent budgetar colosal, excedent de 100 milioane, întru cît categoriile de muncitori intelectuali, funcționarii se vor bucura de aceasta?

Se cam arată de alt-fel chiar prin gazetele, cari ne aduc această veste, că excedentul va servi în total pentru lucrări, pentru creațiuni dintre cari unele vor fi de necontestată utilitate, dar pe lîngă cari vor veni și de cele ce nu sunt imperios cerute de nevoile timpului.

Despre funcționari însă nimic. Pînă aci se tot vorbia de curba de tristă memorie a d-lui Haret, și se părea ca în materie de plată a funcționarului acesta e idealul pe care trebue să-l urmărească cei ce conduc trebile publice.

Dar pînă să se ajungă a drege ceia ce vestita curbă stricase, lucrurile au mers înainte și deci reîntregirea salariilor ca mai înainte de acea curbă nu mai poate fi o țintă de urmărit.

Ni s'a mărit și nouă leafa, zicea un institutor, cu vre-o 13 lei pe lună, adică în loc de 200 lei cît primeam înainte acum luăm 13 lei, mai mult. Ce are a face însă această sporire, întru cît îmbunătățește ea traiul nostru?

Și acest patron mare, Statul, cu care nu se discută, ar avea mijloace de a ajuta atît direct, cît și indirect la această îmbunătățire.

Are excedente mari, trebue să facă a se bucura de dînsele și funcționărimea sa, mai mărind salariile. Apoi indirect, Statul ar putea da oare cari avantaje, cum ar fi bună oară la transportul pe căile ferate funcționarilor, ceia ce s'ar traduce ca o îmbunătățire de traiu, și precum și prin instituțiunile cari depind de el, ca internate de pe la școale etc., pentru micii funcționari cu copii mulți, cu excedente de pînă acum s'a procedat așa că celor care erau bine ori binișor plătiți, li s'a mai dat.

Cel puțin de data asta ar trebui să vină rîndul și celor mai mici.

Să sperăm că atot puternicul Stat își va aduce aminte și de ei.

V. I. Radu

Băieții din centre și d. Bogdan

Metoada cuzistă a inpestat și Universitatea din București.

Un „băiat din centrul București", studentul perpetuu P. Cancel, președinte al „Centrului studențesc" din Capitală adresează o scrisoare de mîngăiere netrebnicului dat afară din rectorat, pentru nedemnitate de om.

Dacă representantul d lui N. Iorga s'ar fi mărginit numai să și mîngîie cumnatul patronului, poate că n'ar fi fost nimic de zis. Depinde de gust și de om. Tel maître, tel... élève. *Dar d. Cancel își permite să insulte, după cea mai patentă metodă cuzistă, și pe profesori și pe ministrul școalelor.*

Cazul e fără precedent la Universitatea din București. Lucruri de asemenea natură se usitează la Universitatea din Iași. Capitala a fost pînă acum ferită de asemenea manifestări studențești.

Cancerul, representat prin d. Cancel, trebueşte operat chiar de la inceput. Prorectorul de azi e și cel mai mare chirurg al țării. D. prof. dr. Toma Ionescu are datoria să intervină de urgență. Tumoarea trebue oprită de a se intinde.

D. C. C. Arion, care s'a dovedit și d-sa chirurg isteț, are de asemenea datoria să facă o mică operație asupra.. urechilor prea lungi ale d-lui Cancel.

De nu, Universitatea din București va ajunge curînd în halul celeia de la noi. Și ar fi păcat...

Învățătorii în congres

Astăzi se închee cel de al 9-lea congres al învățătorilor din România. El s'a ținut în Roman, unde s'a făcut congresiștilor o prea frumoasă primire. Cetățenii cari mai de cari s'au grăbit a primi în gazdă pe congresiști, căci altfel nu s'ar fi putut înlesni găzduirea.

Autoritatea școlară, reprezintată prin secretarul general, d. C. Meissner și printr'un cerc de inspectori și revizori școlari a făcut congresiștilor toate urările de spor la muncă, iar Episcopul din loc, P. S. S. Teodosie a binecuvîntat pe congresiști, amintindu-le și de astă-dată tradiționala legătură dintre școală și biserică, cu precadere în colaborare.

Un congres dus în orașe mai mici își pierde din interesul său, fie că orașul nu poate prezinta congresiștilor toate atragerile, fie că nu poate pune la îndămînă toate înlesnirile. S'a observat dar, că la Roman n'au fost prea mulți învățători, față cu cei ce se anunțase și că s'a simțit o jenă în bunul mers al lucrărilor.

Cu toate acestea Romanul a putut sluji de această dată ca un simbol tocmai pentru congresul de învățători.

Județul Roman reprezintă în momentul de față un început de acțiune *cetățenească* a corpului didactic, care are de scop o egală și deplină îndreptățire a corpului didactic de toate gradele întru îndeplinirea vieții cetățenești. Mișcarea aceasta își are organul său de publicitate; din cei mai harnici dascali rurali s'au asociat la această mișcare, care va merge sporind, pentru că se încadrează foarte bine cu toate cerințele statului de mîne: istovirea restricțiilor constituționale, și activarea pentru stat a tuturor forțelor vii de care dispune țara.

Dacă unii din învățători în graba lor au cerut croiarea unui partid țărănesc, cu dirigurea învățătorilor, este o nesocotință și o prea mare încredere în sine. Era o necunoaștere a rațiunei de a fi a partidelor și necesitatea la care ele corespund. Învățătorii de la Roman nu cer acest lucru, ci se pun în coada corpului didactic și cer întinderea dreptăților legale pînă la ei. Și au în favoarea lor precedentele, au în favoarea lor traducerea în fapt ici pe colea a însăși cerințelor lor.

Și de ce tocmai învățătorii de la Roman s'au făcut campionii unor așa de drepte și cumpănite revendicări? Să fie ei mai cuprinși, mai întăriți ca alți colegi ai lor, ca să simtă ei mai mult nedreptatea legală de azi?

De sigur că nu; are altă superioritate corpul învățătoresc din Roman față cu toate celelalte județe. Și ei, ca și întreg județul, au făcut mai multă școală politică și s'au oțelit mai tare județul Roman în ceia ce se cheamă *rezistența politică*.

Cine nu știe de cîtă virtute cetățenească n'au dat dovadă colegiile electorale de la Roman în alegerile de 18 luni în urmă? Cine nu stie excesul de putere și arbitrar, ce l'a exercitat autoritatea politică de la Roman asupra tutorora, provocînd acele procese politice închise prin amnistie Regală? De mai bine de 20 de ani în urmă Romanul și-a înscris un titlul politic de mare cinste: statornicia în credințe, legături politice adînci, rezistență politică.

Iată de ce zic că Romanul, ales ca loc de întrunire al congresului învățătoresc, slujește în aceste momente ca un simbol pentru învățătorime. E acolo, la Roman, o școală de *civism* ce n'o găsim aiurea. Și cît de rară e la noi în țară această floare a civismului, pentru a nu ne făli că o găsim cel puțin la Roman!

Învățătorimea în starea de azi e chemată a răspunde la două chemări: o mai spornică muncă în școală și o mai mare exteriorizare a școalei ca factor cultural, prin membrii săi. Pentru cea întîiu chemare răspunde din ce în ce mai solida pregătire a corpului de învățători. Pentru cea de a doua, atîrnă de la vlaga corpului didactic. Dacă în lărgirea vieții publice se aduce ca argument de bază lipsa de pregătire a sătenilor și înglobarea țării în întunerec și regres, învățătorimea trebue să fie sobră și cumpănită în mersul și rolul ei, pentru ca mîne, cînd va veni ziua înfăptuirii dreptății, să aibă certificatul stăpînirei de sine și a vrednicieі lui în sporul și progresul țării.

Învățătorimea dusă la Roman va prinde noi puteri în lupta pentru dreptate, și o dată cu frămîntarea unor chestiuni de tehnică didactică, ori de stare internă și materială a școlii, va duce fiecare la căminul său dragostea de luptă și învrednicirea din ce în ce mai mult pentru a-și îndreptăți lupta lor.

In lupta pentru întocmirea școalei rurale pot fi lupte, diferințe de păreri; întocmirea scapă din mîinele lor; ei sunt executanții, nu întocmitorii; în ceialaltă chestie ei trebue să fie toți una, căci numai așa va fi mai degrabă încoronată cu succes lupta.

Învățătorii noștri sînt luptători răzleți, cîte sate și cătune; ei se văd rar și grupe mici; congresele sînt pentru ei singurul prilej de vedere, de recunoaștere și de tărie. Congresul pentru învățători e ca și un plămîn, prin care corpul răsuflă. Sănătatea suflării cere păstrarea neștirbită și neînjosită a congresului, și iată de ce am ținut să salut în persoană pe colegii învățători adunați în congres. pentru a-i îndemna la unire în muncă, căci nu mulțimea de azi, nici cea de mîne le dă tăria, ci unirea tuturor în lupta zilei de mîne.

***

DOUĂ CONGRESE

Inceputul vacanței ne-a dat prilejul să asistăm la două congrese, ambele de o importanță netăgăduită.

Intăiul e al maeștrilor și al maestrelor de desemn, ținut la Iași, în sala amfiteatrului Liceului Național. La acest congres s'a vorbit mai puțin de îmbunătățirea soartei materiale, dar mai mult de o chestie de demnitate, ce privea direct școala.

Azi în școala secundară, desemnul e considerat ca un obiect de agrement. Maeștrii de desemn sunt, ca și obiectul ce-l predau, puși pe al doilea plan. O mare parte dintre elevi desconsiderînd obiectul, desconsideră pe profesor. La sfîrșitul anului școlar, conferința trece peste obiecțiunile maeștrilor, și se grăbește a da nota de trecere la acest obiect, tot în baza că este un obiect de agrement, ce nu poate fi impus tuturor elevilor, cari n'au o aplicare specială.

Congresul din Iași, avea ca principală preocupare de a elucida această chestiune,—și în adevăr a fost elucidată.

Din desbateri, s'au dovedit pînă la evidență, că alta e desemnul în școală și alta desemnul ca artă. Ast-fel desemnul în școală, care urmează să folosească tuturora, ori care ar fi felul de muncă la care elevii se vor devota în viitor, poate fi înțeles de toți elevii, fără deosebire, și fără a le cere aptitudini speciale. Maestrul are ca datorie de a preda în acest senz învățămîntul său, lăsînd școalelor speciale sarcina de a forma artiști, dintre acei, cari au aptitudini speciale și vor să se devoteze artei.

Aceasta a dovedit-o congresul, ale căruia, desiderat, aprobat întăi, de profesorii din Ploești, a găsit în Iași consacrarea definitivă și urmează să găsească aplicarea, cu începutul noului an școlar.

Al doilea interesant congres se ține la Roman. Aci peste 2000 de învățători, de întreaga țară, se găsesc adunați, în scop de a desbate cîte-va chestiuni, de mare însemnătate pentru propășirea școalei rurale.

Așteptăm să vedem rezultatul desbaterilor, pentru a reveni asupra lor.

In așteptare, numerosul corp învățătoresc poate conta pe simpatiile noastre. Rolul învățătorului de la sate e poate cel mai mare, căci are ca principală misiune, de a contribui în a răspîndi lumina printre săteni și de a contribui astfel la rîdicarea paturilor țărănești de unde urmează să se recruteze caracterele necesare păturei conducătoare.

Soarta învățătorului ni este deci scumpă, și doleanțele lui fac obiectul preocupărei noastre.

N.

Eminescianitus, simbolism

In noul număr al „Floarei albastre" se vorbește iar de literatura simbolistă, răspunzîndu-se unor critici bucureșteni:

„...Adevărul e, că apreciăm „simbolismul" cu o singură măsură, aci sau în străinătate. Noi am afirmat — ceia ce n'a vrut să se înțeleagă — că dintr'un Verlaine, Mallarmé, Baudelaire, nu va rămîne de cît aceia ce-i omenesc, neafectat, cinstit și frumos. Nu suntem și nu putem fi împotriva influențelor literare din afară. Sectarismul nu ne stă în fire. Insuși Eminescu, a cărui tradiție rîvnim s'o continuăm, s'a inspiriat din filosofia germană. Suntem însă și vom fi împotriva afectației și frazeologiei în literatură, de aci sau de peste graniță. Ceia ce ni se oferă sub denumire de simbolism la noi, nefiind de cît imitarea unei forme pretențioase și goale, cu atît mai mult socotim necesară o acțiune de înlăturare grabnică a acestui curent falș din literatura țării.

Cu mai multă osteneală de gîndire din parte-vă ne veți pricepe dar ușor, prieteni din București".

*

Din Capitală însă, pre cît se pare, nu s'au adresat numai mustrări modestei publicațiuni iașane, ci și simpatii. Așa, poetul St. O. Iosif, într'o reminiscență scrie următoarele drăguțe lucruri:

Dragii mei,

Scrisoarea voastră mi-a amintit debuturile mele literare. Sunt vre-o patru-sprezece ani de atunci.

Viața condusă de d. Vlăhuță încetase, „Convorbirile Literare" vegetau, și interesul publicului pentru literatură scăzuse cu desăvîrșire, atras de alte preocupări în alte direcții.

In această vreme de apatie, ne-am strîns cîți-va tineri naivi și entusiești în jurul regretatului I. Constantinescu-Stans un suflet ales și plin de avînt, — și cu ajutorul lui material am scos revista „Floare Albastră", împreună cu neuitatul ziarist Alexandru Antemireanu.

Nu era setea de reclamă care ne mistuia, nici dorința de a uzurpa glorii statornicite, ci trebuința organică de a ne exprima gîndurile și simțirile noastre, dorul curat de a continua, în marginile puterilor noastre neîncercate încă, sfînta tradiție literară a lui Bălcescu, Alexandrescu, Creangă, Eminescu.

Numele revistei, însuși, era un simbol — după celebra „Blaue Blume" a lui Novalis, încetățenită și în poezia românească prin versurile marelui Eminescu. Dintre cari au colaborat la această revistă, cu o abnegație ce astăzi se găsește așa de rar în rîndurile începătorilor mulți și-au cîștigat prin muncă și talent o frumoasă reputație literară.

Erau: A. Antemtreanu, temperament impetuos și poet de mare talent, uitat pe nedrept în zilele noastre așa de pline de larmă zadarnică; C. Sandu-Aldea, autorul romanului „Două neamuri", Ilariu Chendi, Chendi, spiritul caustic și neînîndurat față de tot ce e nul și pretențios; Zaharia Bârsan, trubadurul tot deauna simpatic, discretul V. Podeanu, precum și misticul cîntăreț, cu un fond sufletesc așa de bogat care este duiosul D. Nanu—și alții, dintre care unii și-au spînzurat lira 'n cui.

Adăpostiți într'o încăpere întunecoasă din pasagiul Willacros ne întruneam zilnic și munceam cu tot entusiasmul tineretei noastre.

Atunci am scos, în 1899, și un frumos număr comemorativ, cu împlinirea a 10 ani de la moarte divinului nostru dascăl care era Eminescu.

Stans era sufletul „Floarei Albastre". Cînd voiu avea vre-odată vreme, voiu

încerca să schiţez silueta acestui devotat prieten al artei, înamorat de tot ce e frumos.

Ce păcat că sufletul acestu deosebit a trebuit să se întunece şi să se stingă înainte de vreme, în chip aşa de tragic, într'o chilie de ospiciu! Dar nici „Floare Albastră", modesta floare răsărită 'n umbră n'a putut să dureze de cît spaţiul cîtorva luni. Sfioasă şi neluată în samă, cum a fost, ea a prevestit totuşi „primăvara literară", înfiripată mai tîrziu în jurul revistei „Sămănătorul a d-lor Vlăhuţă, Coşbuc şi Iorga.

*

Să aşteptăm viitoarele numere ale revistei ieşene, pentru a vedea întru cît va urma tradiţiei eminesciane, — în afară de rolul negativ de a „distruge" simbolizmul.

A.

OAMENI ŞI LUCRURI

DESPARŢIRILE...

Văzut acum, într'un amurg răcorit de Iunie, peronul gării este mai interesant, mai simpatic de cît ori cînd.

Populat pînă în toate unghiurile, de ai crede că Iaşul se goleşte întreg...

Şi cu toate aceste — ştim bine — a ramas încă atîta lume în urmă, atîta norod, făcînd parte din toate straturile societăţei şi care stă acolo, va sta mereu în oraş, pe căldurile lui Cuptor, condamnat să îndure toate neplăcerile anotimpului.

E oare atîta de deplîns toată lumea aceea?

Atîrnă.

E adevărat că mulţi dintre acei care ocupă acum peronul sunt muritori norocoşi, — fiind-că şi pot îngădui plăcerea de a se duce departe, departe, sub alte orizonturi. Dar sunt atîtea alte categorii între acei care umplu peronul în acest răcoros amurg de Iunie, care pare să vestească o toamnă timpuriu...

Suntsuferinzii,—cari îşi duc cele din urmă, ori cele dintăi speranţe de a-şi redodîndi vigoarea şi sănătatea.

Sunt prozaicii călători de afaceri, pe care nu-i aduc aci nici visele deşarte, nici vanitatea imitaţiunii, nici prefăcătoria.

Sunt, apoi, călători trişti, încunjuraţi de familii sarace, petrecuţi de multe feţe livide, trudite şi care se uită din cînd în cînd la cîte un grup ramas dincolo de peron, ca să nu plătească taxa de intrare. Ni s'a explicat că Duminica e ziua plecării emigranţilor. De aceea astă-zi e atît de numeroasă categoria călătorilor cari nu sunt veseli de loc şi cari privesc mîhnit prin ochii lor obosiţi şi înlăcrimaţi.

Dar sunt şi alte grupuri, cu mult mai pitoreşti în costumele lor de călătorie, chiar dacă pe ici-colo figurile trădează oboseală, ori suferinţă fizică. Aci sunt mai puţine urări, mai puţine regrete; buchetele abundă şi dau un aer de serbătoare despărţirilor acestora pe cari le face mai puţin triste elanul plecării spre mai frumos, bucuria schimbării în mai bine, nădejdea recuceririi puterilor sleite, izgonirea plictiselilor de toate zilele şi de toate felurile.

Iar cu cît se apropie ceasul plecării, cu atît emoţiunea se pronunţă mai intens, mai vădit pe chipurile tuturora—şi chiar pe feţele noastre, de simpli spectatori indiferenţi, — cari n'am venit să petrecem pe nimeni.

E curios, cîtă emoţiune îţi dă simpla vedere a unui tren de pasageri,— gîndul că, în rînd cu alţii, la fel cu alţii, ai putea ca mîne să iai loc într'un asemenea tren si să treci hotarul departe, departe.

Dar pentru aceasta cată să avem încă puţină răbdare.

Poste puţine minute ghişeul casierului se va închide, clopotul va da semnalul de plecare a trenului şi atunci amabilul domn Antoniu, meşter făuritor de lungi călătorii europene şi de profunde emoţiuni, ne va „construi", cu îndemînarea specialistului în materie,— în discretul cabinet al casieriei sale,—itinerariul cel mai agreabil şi cel mai convenabil în acelaşi timp...

Rodion

Mobile Löbel

Iaşi — str. Lăpuşneanu 32 — Iaşi

DORMITOARE

SUFRAGERII

SALOANE

BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.

Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,

— Covoare, Perdele, storuri —

— Ultimele noutăţi —

Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă

BIROURI AMERICANE

— Lămpi electrice —

— PREŢURI EFTINE —

Face şi condiţiuni de plată avantajoase. Primeşte comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.

Ecouri de la congres

După ce a vorbit învăţătorul Teodorescu Ştefan, preşedintele secţiei din judeţul Roman, întru cît acesta atinsese chestia egalei îndreptăţiri a corpului didactic primar, inspectorul C. Praja l'a chemat şi i-a făcut observări aspre, ceea ce a produs o vie mişcare printre învăţători.

*

Din cele vorbite de d. C. Meissner, secretarul general, congresul a primit cu entuziasm partea întăia.

A rămas însă rece la partea, în care autorul diviziilor şcolare le lua apărarea; cît despre partea în care vorbea de întinderea drepturilor la comună, congresul a manifestat vădit în contra. Ca dovadă de reaua primire a acestor vederi a secretarului general, e că în seara zilei de Duminică, a apărut în suplimentul „Ecoului Romanului" un articolaş al unui învăţător C., care respinge ceea ce se oferă învăţătorilor şi iscăleşte „un fost elev al d-voastră, care nu v'a văzut în doi ani, nici două zile la clasă".

Lipsa de condescendenţă către persoana d-lui C. Meissner arată atmosfera grea, în care s'a ţinut congresul învăţătoresc la Roman.

*

Învăţătorii duc o luptă surdă contra comitetului lor dirigu tor. O parte din preşedinţii pe judeţe ceriau ca să se primeneas ă o treime din comitetul executiv, ceea ce alţii s'au opus.

Apoi partizanii învăţătorului Mihalachi ceriau schimbarea cu totul a comitetului. Dar învăţătorii admit ca prin schimbarea la faţă politică a lui Ionescu Lungu s'a capatat ceva material pentru învăţători calea însă pe care s'a ajuns nu e ce mai bună şi o blamează.

*

In jurul atmosferei greoae in care s'a trecut congresul, s'a observat o foarte mare desfăşurare de faţa administraţiei şcolare. Simţindu-se că congresul nu e animat de prea multă simpatie pentru oficiali, autorităţile din loc, au cântat a cultivă comitetul central, pentru a salva aparenţele şi a influenţa prin el asupra învăţătorilor.

Prefectul de judeţ şi primăria au oferit mese la toţi membrii comitetului, s'a întîmplat însă că grupările adverse să simtă lucrul şi au organizat şi ei altă masă, în aceiaşi sală de restaurant, în număr mai mare. La tuasturi s'au încrucişat oratorii, s'au împoncişat şi a fost frumos, dar nu le-au părut bine oficialilor.

*

— Se crede că oraşul în care se va ţine viitorul congres învăţătoresc va fi ales Brăila.

Ar fi de dorit ca congresul să nu se primble din toate oraşele, căci îşi pierde din însemnatate şi scade interesul. Congresul nu atrage numai prin ceia ce se discuta ci şi prin ceia ce oferă localitatea cu ale sale bogăţii culturale.

*

— Din cauza vremii din potrivă excursia la Munţi a atras foarte puţină lume, cu toată reducerea de 75 la sută acordată de direcţiunea Căilor Ferate Romîne.

Litere-Ştiinţe-Arte

Filosofia „norocului".—Desvoltarea instituţiei mondiale a lotăriei, în ţară la noi, a făcut să se vorbească mai mult ca ori-cînd de „noroc". Ce e, în fapt, această noţiune? Iată ce scrie medicul filosof Charles Richet:

In jocul de şah—nu există noroc, talentul reprezintă=100%, iar şansa=0.

In jocul de ruletă, talentul este=0 iar şansa=100%.

La baccara, şansa este aproape 98% şi talentul 2%.

La whist şansa este de 80% şi talentul 20%.

Dar în viaţă?

Cred, pentru a vorbi tot în cifre, că în viaţă, inteligenţa reprezintă 60 la sută, munca 10 la sută şi norocul 30 la sută. De notat că aceste cifre nu reprezintă o sumă, ci un produs. Dacă munca, de pildă, este **0**. produsul va fi **0**.

Să numim I, inteligenţa, M munca şi N norocul, sau şanşa, rezultatul va fi acesta: I×M×N. Dacă norocul este nul. în zadar vom munci, în zadar ori-ce inteligenţă, fie ea genială, nu vom ajunge la nimic, căci ne vom rupe gîtul, vom pierde un ochiu în clipa fatală şi produsul va fi zero, pentru că şi N era zero.

Presupunînd o inteligenţă mijlocie de valoarea 15 (maximul fiind 20) o muncă mijlocie, 15 şi noroc mijlociu 15 vom avea; 15×60=I, 15×30=M, 15×10=N, care va reprezinta nota mijlocie.

Dar dacă munca, fără a fi nulă, e foarte slabă, bună oară de 0. I, produsul total va fi şi el foarte slab şi nu va mai putea fi compensat nici de o inteligenţă extra-ordinară, nici de un noroc cît de mare.

Contesa Diana fiind întrebată ce e mai plăcut în viaţă a răspuns: a reuşi! Intr'adevăr a reuşi e cea mai mare plăcere; pentru aceasta e nevoe de multă inteligenţă, multă muncă şi mult noroc. Dacă lipseşte unul din aceste trei elemente, ne putem lua orice nădejde de reuşită.

Dar, la drept vorbind, a fi inteligent atîrnă tot de noroc şi nu există nenorocire mai mare, de cît a te fi născut prost.

Astfel că frumuseţea, inteligenţa, poate şi virtutea sunt de domeniul norocului, al acelui noroc pe care-l aducem cînd ne naştem şi care ne face să fim ceeace suntem.

*

Cetim în notiţele teatrale ale ziarului „Le Temps" următoarele:

D. De Max va interpreta rolul principal din noua piesă a d-lui Edouard Dujardin „Martha şi Maria".

Marele tragedian crede să realizeze una din cele magnifice creaţiuni din cariera sa.

*

Paul Hervieu a scris o nouă piesă în 3 acte „Bagatelle". care se va jucala Comedia Franceză.

Repetiţiile vor începe în luna Septembrie.

*

Gabriele D'Annunzio s'a putut reîntoarce în Italia, după ce creditorii lui au fost satisfăcuţi. Datoriile scriitorului s'au plătit cu 30 şi 40 la sută.

Rămîne creditorilor mîngăierea că au îndatorat pe un om superior.

*

In grădina Luxemburgului din Paris, s'a inaugurat la 8 Iunie un monument al lui Louis Ratisboune „poetul copilăriei".

O placă pusă pe monument reprezintă o scenă din „Coméedie enfantine", scrierea principală a lui Ratisboune.

*

Ziarul londonez „Daily Mirror" posedă de cîtva timp un animal care şi-a dobîndit o celebritate neaşteptată.

E vorba de elefantul pitic „Jumbo", în vrîstă de 20 de ani şi în mărime numai de 91 centimetri.

Elefantul e întrebuinţat în special pentru colecte în grădini publice în folosul unor opere de caritate.

E foarte blînd.

*

STRUNA ZILEI

MUZA ÎN CONCEDIU

In ajun de a suspenda rubrica „Strunei" cotidiane, pentru vacanţă.

De te iau cu mine, muză,
Nu i de dragul tău,—să mor!—
Dar, sex slab cum eşti, uşor
Fugi, ca mîni, cu altu'n zbor
Şi, re'ntors, mă ling pe bază...

INFORMAŢIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma iniţiativei luată de şeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în Bucureşti ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripţie publică în coloanele ziarului şi rugăm atât pe prieteni cât şi pe cei cari au apreciat inaltele calităţi ale defuuctului, să-şi dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 „

Nouile tramwaye ale Societăţei comunale din Capitală vor fi puse în circulaţie la 1 Septembrie.

Deocamdată se vor pune în circulaţie cele 3 linii principale şi anume linia Obor-Hale prin bulevardul Maria; Obor-Gara de Nord prin strada Polizu şi Hale-Gara de Nord.

*

In privinţa staţiilor la care se vor opri aceste tramwaye, ele vor fi de cel mult 300 metri una de alta.

In privinţa taxelor ce se vor percepe fie care linie va fi împărţită în trei secţiuni. Pentru prima secţiune de cel puţin 2 km., se va percepe 10 bani; a doua secţiune pînă la 4 km., se va percepe 15 bani şi a treia secţiune pînă la 8 km. 20 bani.

Secţiunile mai mici de 2 klm., cum va fi linia Polizu-Bufetul de la Şosea se va percepe numai o taxă de 5 bani de persoană.

Vagoanele vor eşi în circulaţie la orele 6 dimineaţă precis şi vor circula pînă la orele 12 noaptea, cînd va începe să se retragă la remiză.

Din Golăeşti se comunică, că locuitorul Gh. a Irinei, de 55 ani, scăldîndu-se în Jijia, s'a înecat.

O teză de doctorat.—Zilele trecute Universitatea noastră a conferit titlul de doctor în litere, unui foarte meritos tînăr I. G. Andrieşescu.

Chestia tratată este *Dacia înainte de Romani*, lucrarea dacă n'are întinderea lucrării cu acelaşi nume are însă superioritatea asupra lucrării lui Grig. Cobîlcescu, prin bogăţia materialului folosit.

In introducere arată întinderea săpăturilor făcute astăzi, de unde s'au scos urme de cultură veche.

Apoi împarte materialul de studiat în: *arme*, instrumente şi obiecte deosebite; în *ceramică* şi în *plastică*.

Scoate că din toate săpăturile făcute în regiunea Carpato-Balcanică, a cărei hartă o dă la urmă, reiese o unitate de cultură, în loc de a admite ca unii arheologi că aici în Carpaţi a fost o zonă de încrucişare de cultură şi de popoare, scoate că popoarele străvechi Tracice, a avut o unitate de cultură la bază pe toată întinderea de pămînt ce au locuit-o

In încheere tînărul doctor punînd faţă în faţă tradiţia istorică adusă de Herodot, cu Sciţii şi cu obiectele găsite, arată că Sciţii au fost mai mult cuceritori şi vagabonzi, pe cînd populaţia baştinaşă cu o cultură tradiţională a fost tracică.

Scoate dar încheerea că din toate resturile de arheologii sapate în părţile Balcanilor şi Carpaţilor, noi cetim cultura tracică.

Lucrarea e însoţită de 8 planşe originale, şi cu o hartă arheologică a locurilor unde s'au găsit obiecte de ceramică pictate.

Felicităm pe tînărul doctor de frumoasa sa lucrare care face cinste autorului şi Universităţei ieşane.

Lucrarea e dedicată d-lui profesor Petru Rişcanu. Gh.

Societatea funcţionarilor comerciali din Iaşi a rerpîndit manifestul următor:

Iubite Coleg şi Tovarăş!

Avînd în vedere agitaţiunile din ultimul timp a tuturor funcţionarilor comerciali din întreaga ţară, cari caută aşi asigura o soartă mai bună şi mai umană in viitor;

dacă vrei dar şi tu ca legea repausului duminical să nu fie desfiinţată;

dacă vrei ca magazinele să se închidă la ora 9 seara, nu numai în timpnl verei, ci şi în tot cursul anului;

dacă vrei regulamentarea orelor de masă;

dacă vrei ca să impui patronului tău de a nu-şi mai bate joc de tine şi a nu mai călca în picioare în toate ocaziunile demnitatea ta de om;

dacă vrei ca lanţurile robiei tale, ce te-au încătuşat şi te ţin încă strîns legat fără nici o speranţă de scăpare, să vă fie sfărâmate, lasăţi nepăsarea şi vino alăturea de noi pentru a putea duce înainte lupta începută, care are **la bază dezrobirea noastră a tuturor.**

Deci vino chiar în astă-seară la sediul societăţei, care va fi de acum încolo a doua ta locuinţă.

Nouii ofiţeri în Cavalerie şi Artilerie. — Următorii elevi absolvenţi ai şcoalei militare de artilerie, geniu şi marină, au fost înaintaţi pe ziua de 1 Iulie 1912, la gradul de sublocotenent în arma artileriei, repartizîndu-se corpurilor arătate în dreptul fie-căruia:

Vasilescu Al. în reg. 2 art. „general de divizie Gh. Manu"; Mihăescu D. Ion, în reg. 10 art.; Nasta Andrei, în reg. 1 artilerie „Regele Carol"; Săndulescu Iordan, în reg. 2 art. „general de divizie Gh. Manu"; Ionescu C. din reg. 1 art.; Orleanu D. în reg. 10 art.; Voicu A. Mihaiu, în reg. 16 art.; Stănescu Gh. în reg. 15 art.; Rădulescu G. Alexandru, în reg. 16 art.; Gelăreanu Constantin, în reg. 15 art.; Mortac I. Vasile, în reg. 11 art.; Cicei Romulus, în reg. 20 art.; Popescu Gheorghe, în reg. 13 art.; Rădulescu Edgard, în reg. 4 art.; Marinescu D. Gheorghe, în reg. 3 art.; Grindeanu Iulian, în reg. 1 art. „Regele Carol"; Fertu Mihail, în reg. 3 art.; Popescu Atanase, în reg. 9 art.; Lambru Şerban, în regimgntul 13 artilerie: Koslinski Em. Al. în art.; Gavrilescu Vasile în regim. 19 artil.; Lăcătuşu M., în reg. 9 artilerie.

Neniţiar Sergiu, în reg. 9 art., Ionescu T. Ion, în reg. 5 art., Dinculescu Achile, în reg. 9 art., Urlăţeanu Scarlat, la divizionul de art. călăreaţă; Raionu Niculae, in reg. 8 art., Peneş S. Ion, în reg. 16 art., Demetrian Vicenţiu, în reg. 19 art., Stănescu Romulus, în reg. 17 art., Tomaide Gh. în reg. 3 art., Sutzu N. Othon, în reg. 18 art., Dumitru Mircea, în reg. 13 art., Petculescu S. Ion, în reg. 6 art., Lungulescu Matei, în reg. 4 art., Petrovici Dumitru, în reg. 18 art., Teodorescu Traian, în reg, 7 art., Petrini D. divizionul de art. călăreaţă; Romcescu Victor, în reg. 14 art., Buciumeanu Const., în reg. 20 art., Petrescu Petre, în reg., 5 art., Niculescu N. în reg. 8 art., Slăviţescu C. în reg. 20 art., Corbu Longin, în reg. 17 art., Crăciunescu Ştefan în reg. 17 art., Macarovici Adrian, în reg. 4 art., Panaitescu Gheorghe, în reg. 12 art. şi Alexandrescu Victor. în reg. 12 art.

Următorii elevi absolvenţi ai şcoalei militare de cavalerie, au fost înaintaţi pe ziua de 1 Iulie c., la gradul de sublocotenent în arma cavaleriei şi tot deodată repartizaţi la corpurile arătate în drepturile fiecăruia:

Mareş Ştefan în reg. 4 roşiori, Sănătescu Ştefan în reg. 1 roş., Mihăescu C. în reg. 10 roşiori, Roşca Iuliu în reg. 7 roş., (Cuza-Vodă), Alexandrescu N. în reg. 8 roş., Postelnicu C. în reg. 2 roşiori, Văsescu Petre în reg. 8 roşiori, Stănculescu F. în reg. 6 roş., Budu C. în reg, 3 roş., Niculescu C, I. în reg. 2 roşiori, Marinescu Ion în reg. 3 roş., Slăvescu M. în reg. 5 roş., Brădescu C. în reg. 3 roş., Pătîrlăgeanu R. în reg. 6 roşiori, Gheorghiu Grigore în reg. 5 roşiori, Podgoreanu Gh. în reg. 5 roşiori, Gallea N. în reg. 6 roş., Ciulei Gh. în reg. 7 roş. (Cuza-Vodă), Cosma N. în reg. 3 roş, şi Pavelescu V, în reg. 5 roşiori.

Băile OGLINZI

JUDEŢUL NEAMŢ

3 kilom. de la târgu Neamţ, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, şi Automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren 50% reducere prin gara Paşcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul incântător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire drăguţă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamtz la Administraţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ, oraş cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu care fă menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld**;

In Iaşi, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 şi M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAȚIUNI

La 1 August, va avea loc alegerea a zece membri în consistoriul superior bisericesc, în locul celor eșiți la sorți.

In Iași, alegerea se va efectua în amfiteatrul liceului național.

Industriașii și comercianții din Iași, vor fi convocați la o consfătuire, ce va avea loc în cursul săptămînei viitoare.

Scopul este de a se aviza la mijloacele necesare, pentru a stărui și obține, ca firul telefonic București-Viena, să servească și Iașul.

Aflăm cu părere de rău, că P. S. S. arhimandritul Bartolomeu Stănescu, egumenul bisericei Sf. Spiridon, e bolnav. P. S. S. a plecat aseară la București, pentrua se supune unei operațiuni.

I urăm o grabnică însănătoșire.

Firul București-Viena.—D. M. Wachtel, directorul Băncei „Moldova" a trimis Camerei de comerț, adresa următoare:

Domnule Președinte,

Cu părere de rău constatăm că convorbirile telefonice cu Bucureștii au devenit, de cîtva timp, aproape imposibile. In cele mai multe cazuri firul București-Iași este întrerupt și chiar atunci cînd se restabilește, încă nu se poate vorbi cu Bucureștii, de oare ce acelaș fir deservind mai multe orașe precum: Bărlad, Tecuci, Galați, Brăila și altele, timpul rezervat Iașilor este foarte scurt. Pe lîngă aceste neajunsuri trebue adăugat că nici acest scurt interval nu poate fi utilizat de comercianții iașani întrucît coincide cu orele, cînd ziariștii comunică cu Bucureștii, pe lîngă că de multe ori chiar atunci cînd se vorbește nu se aude nimic, telefonul fiind defect.

Cum comerțul iașan e în strînsă legătură cu Capitala, fiind astfel necesar să fim zilnic în legătură telefonică cu aceasta, facem apel la d-vtră, care ocrotiți comerțul ca să bine-voiți a întocmi la locul competent, pentru ca răul să fie remediat.

Ar fi de dorit ca atuncea cînd se va face rețeaua telefonică București-Cernăuți, Iașii să fie puși în legătură cu Bucureștii prin fir special, ceia ce va contribui mult la curmarea neajunsurilor mai sus enumerate.

Mulțumindu-vă anticipat, vă salutăm.

In cursul lunei Iunie, s'au constatat în localitate 7 cazuri de Rugeolă, 2 de Erisipel, 7 de Variolă, 1 de Oreillon, 4 de scarlatină, 14 de anghină difterică și 3 de febră tifoidă.

D. dr. Stenner, a denaturat azi 30 decalitri vin, la cîrciumarul Eriman, din str. Nicolina 13.

Vinul a fost prefăcut în oțet.

Dintre elevii din Iași ai școalei superioare de infanterie din București, d. Mihai Stamboliu s'a distins cu osebire, clasat fiind al patrulea.

El a fost gradat cu titlul de plutonier și repartizat la regimentul 13 de infanterie.

Multe lume s'a întors eri din Slănicul-Moldovei negăsind camere.

In schimb se plînge lumea vizitatoare că sunt în stațiunea balneară a Spiridoniei prea mulți medici care se concurează în comptul pacienților.

Consultațiile medicale gratuite sunt iluzorii.

Următoarele înaintări s'au făcut în serviciul exterior al vămilor pe ziua de 1 Iulie a. c.

D-nii G. T. Cristea șef de vamă clasa III-a la cl. II-a, Sava Stătescu taxator cl I-a ca șef de vamă cl. III-a, G. Bratu taxator cl, II-a la cl. I-a, G. Tăcheanu taxator cl. III-a la cl. II-a, D. Coșoveanu impiegat cl. I-a ca taxator cl. III-a, Apostol Beznea impiegat cl. II-a, la cl. I-a, G. I. Ghițescu, C. Chincovici, A. Axente agenți auxliari cl. I. ca împiegați cl. II-a N. S. Popescu, I. Berenscu, V. Marinescu, Al. Marinescu, St. Vasiliu, E. Constantinescu, O. Crăciunescu N. Caluda, S. Carpus, St. Stavrache, G. Pitoriu, O. Civică, I. Brătiloveanu, G. Pelmuș, I. Zidaru și G. Rener, agenți auxiliari cl. II-a la clasa I-a.

D. G. Ibrăileanu doctor în litere a fost numit profesor titular definitiv la catedra de Istoria Literaturei romîne-moderne și Estetica literară de la Facultatea de litere din Iași.

Astă-zi la ora 5 jum. vor depune legiuitul jurămînt în fața d-lui rector al universității dr. G. Ibrăileanu și dr. I. Borcea numiți prof. definitivi pe ziua de 1 Oct. a. c.

Astăzi a sosit la rectoratul Universității adresa minist. cultelor prin care se face cunoscut că d. dr. I. Borcea, a fost numit profesor titular, potrivit art. 81 din lege la catedra de Zoologie descriptivă de la facultatea de științi din Iași.

D. Eugen Melik, doctor în drept din Paris, a fost numit suplinitor al catedrei de drept internațional public de la facultatea de drept Iași în locul d-lui P. Zăuleanu care se știe că suplinea această catedră a cărui titular era d. P. Missir, transferat acum la Bucuroști.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Scolare.—D. Leon Manoliu, învățător la școala din comuna Fîntînele, a fost exclus din învățămînt.

— D. V. Catana, absolvent al școalei de Arte și Meserii din Iași, a fost numit ajutor de maestru tinichigiu, la școala inferioară de meserii din Roman.

In „Scrisori din Iași" apărute în „Ordinea" de astăzi 3 Iulie se vorbește de: „Orașul școlărimei.—Elevii în gazetărie.—Școala specială.—Ce se iartă Iașilor.—Instituții și moravuri.—Reîntinerire artistică.—Politica dăscălească. — Indrăzneală și disciplină.—Privilegiile puterei.—Asalturi neintelectuale.—Un praznic copios.—Comerciul școlar. — Industria de diplome.— Din tainele învățămîntului. — Erod universitar.—Plecări fără voie.—Lovinescu-Ibrăileanu. - O reîntoarcere.

Eri a încetat din viață la locuința sa din strada Muzelor 13, Iorgu Voinescu, un distins mare proprietar din județul Tutova, tatăl d-lui locot. Voinescu din reg. 13.

Inmormîntarea are loc mîine la orele 4 p. m.

Condoleanțele noastre.

O telegramă sosită eri din Franzensbad anunță cu d. G. D. Șerban, excelentul nostru prieten și colaborator se află greu bolnav.

D. Petre G. Șerban, fiul, a plecat eri la Franzenblad. Urăm amicului nostru o grabnică însănătoșire.

Din partea unei importante întreprinderi tecnice și industriale din oraș s'a adresat eri o plîngere casei centrale a meseriilor, arătîndu-se că lucrătorii zisei întreprinderi, deși obligați a cotiza la corporații, nu capătă ajutoare în cazuri de boală.

D. dr. Steuerman plecînd în străinătate, domnul dr. Thierer va îndeplini serviclul de medic al societății „Fraterna Ajutorul", timp de o lună.

Ieri a murit în urma unei meningite, copila Fanni Goldner în strada I. C. Brătianu.

Serviciul sanitar, alarmat în primul moment, luase măsuri de pază ca pentru un caz „suspect" baricadînd intrările și eșirile locuinței.

Zilele aceste va avea loc o consfătuire a persoanelor care au de încasat diverse sume de bani la corporațiile locale și pe care actuala administrație centrală refuză a le achita. Se va intenta Casei centrale și ministerului de industrie o serie de procese.

Deși vremea e mai răcoroasă ca ori cînd în Iași, cazurile de enterită și gastro-enterită sunt tot așa de numeroase în oraș ca și în alte veri.

O delegațiune de medici se va prezenta zilele aceste d-lor profesori ai facultății și medicilor privați care nu sunt încă înscriși în sindicatul medicilor și va insista să obțină aderea lor.

Azi la orele 4, are loc înmormîntarea tînărului Octav Vîrlănescu, la cimitirul Galata.

Funcționarii de la administrația financiară, au depus o frumoasă coroană, pe mormîntul regretatului lor coleg.

D. Ivașcu, epitrop la Spiridonie, pleacă în astă seara la Băile de la Slănic, unde va rămînea în tot timpul vacanței.

La 23 a lunei, se va ține la Prefectura de judet, licitație pentru repararea și pietruirea din nou a șoselei naționalâ.

La Prefectura de județ s'a ținut azi licitație, pentru repararea spitalului din Bivolari.

Un număr de meseriași au luat inițiativa și s'au constituit în societatea, sub denumirea de „Unirea meseriașilor din Iași."

Scopul societății, este de a stărui pentru modificarea legei meseriilor.

Epitropia Sf. Spiridon, a hotărît ca să refacă din nou pictura din interiorul bisericei Sf. Spiridon.

Raportul oficial al ministerului de agricultură din Statele-Unite, declară că perspectivele recoltei s'au înrăutățit în ultimele două săptămîni atît în ce privește grîul de iarnă, cît și sămănăturile de primăvară. De și diferența nu este decît 12 milioane bushels, adică aproape un milion chintale. America va exporta anul acesta mai puțin ca în cel trecut, cînd dispunea de mari stocuri din recolta anului 1910.

D. docent N. Costăchescu a fost numit profesor la catedra vacantă de chimie minerală de pe lîngă facultatea de științe din Iași.

Judiciare.—La Tribunalul secția II-a, urma să se judece azi, procesul minorului Mihai Maurmureanu, acuzat de omor.

Sunt 5 luni, de cînd s'agăsit în comuna Golășei, asasinată pe femeea Victoria Boția.

Bănuelile au căzut asupra minorului Marmureanu, care a și fost arestat și dat judecății.

Din desbaterile de azi, s'a dovedit că nu există nici un fel de dovadă, din contra toți martorii sunt favorabil apărărei și chiar marturii a uzărei, au trebuit să recunoască, că bănuelele lor n'au fost întemeiate.

Mai lipsind unii martori, procesul a fost amînat.

Direcția cinematografului Pathé-Frères ne roagă să anunțăm, că din cauza timpului ploios, reprezentația de astă seară Marți are loc în sala Circului Sidoli.

Noul program de astă seară Marți cuprinde între altele:

Răpiți de Piei-Roșii, scene din viața indigenilor nord-americani. - O vînătoare de urși în Rusia.—Smintilă hornar, scene comice.

Revista internațională, al doilea ziar însuflețit.

S'a readus după insistențele tuturor: Circul zburător sau în fața șearpelui. O interesantă desfășurare din viața artiștilor ambulanți. Acest film face parte din seria filmelor daneze, cu cea mai îngrijită înscenare și incomparabila ei interpretare e datorită artiștilor dramatici din Kopenhaga. (2 părți).

Chiriașul cu prea mulți copii, comedie. —Tîndală devine un Hercule, scene comice.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Mîne Mercuri program nou.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.30
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		6 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru și superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 3 Iulie

Serbările din Paris

Paris. — După ce delegațiunea romînă a fost primită de președintele Republicei s'a dat în onoarea ei mari serbări.

Cea mai reușită a fost plimbarea pe Sena, de unde delegații romîni au putut admira splendide focuri de artificii.

Criza din Turcia

Constantinopol.—O ultimă telegramă arată, ca probabilă numirea lui Mahmud Mukata Pașa, ca ministru de răsboiu.

Două incendii în Capitală

București.—In cursul nopței, au avut loc în Capitală două mari incendii.

primul a fost în strada Golescu unde focul a consumat imobilul d-lui Oscar Zaid si mai multe prăvălii.

Al doilea incediu a fost în calea Dudești.

Aci focul a distrus magazinul de coloniale a d-lui Strulovici și mai multe apartamente.

Pagubile sunt mari.

Războiul va continua

Constantinopol.—Marele vizir a rostit la cameră un mare discurs politic, expunînd situația politico-externă și punînd chestiunea de încredere.

Ministrul de externe a făcut o expunere a politicei externe, declarînd că Turcia va continua războiul și nu va cerceta propunerile de pace, de cît dacă ele sunt acceptabile.

Ministrul a încheiat, spunînd că otomanii vor trebui să fie în fața străinătății ca un singur bloc.

Agravarea situației în Albania

Salonic.—Situația pare a se fi agravat in Albania. Șefii albaneji continuă a ațița populația contra guvernului.

S'au dat noui lupte lîngă Hors. Fadit-Pașa ar fi isbutit să împrăștie pe arnăuți.

Dezertarea unui comandant

Constantinopol.—Comandantul jandarmăriei din Kumanoœ a dezertat.

Bacalauriatul prințului Carol

— Solemnitatea de la Castelul Peleș —

— DISCURSUL REGELUI —

— Cuvîntarea Prințului Carol —

București.—Monitorul Oficial de azi publică rezultatul examenului de bacalauriat, depus de A. S. R. Principele Carol, care s'a desfășurat cu o deosebită solemnitate.

*

Acest examen solemn, a avut loc, la castelul Peleș, în ziua de Marți 26 Iunie în fața comisiunei, compusă din domnii profesori Gh. Lițica, V. Adamescu, Marin Dumitrescu, M. Blumel, Bogdan Ionescu, Escouffier și Murgoci.

Comisiunea se află sub președenția d-lui Lițica.

Examenul a continuat trei zile în șir pînă la 29 Iunie.

La examene au asistat M. S. Regele A. S. R. Principele Ferdinand și generalul Perticari.

Regele a pus prințului Carol, dese întrebări, la mai toate obiectele.

In ziua de 29 Iunie, la amează, examenul fu terminat, iar comisiunea a încheiat un proces verbal, prin care se declară, că prințul Carol este admis la examenul de absolvire, pentru secțiile reale și modernă.

*

D. Lițica, președintele comisiunei, a rostit apoi o cuvîntare, prin care felicită pe pricipele Carol, de reușita acestui examen și de munca stăruitoare ce a depus.

La cuvîntarea d-lui Lițica, a răspuns mișcat M. S. Regole, care a zis:

— *„Ziua de azi, e pentru mine, scumpul meu Carol, o zi solemnă, ca și aceia de acum doi ani, cînd ai intrat în oștire.*

Acum, după încheiarea întăiei epoce a tinereței tale, intri în viața civică.

Epoca viitoare va fi cu atît mai ușoară, cu cît nu vei uita ceiá ce ai învățat.

Cu o vie plăcere, am luat parte la examenul tău, cu bucurie m'am încredințat, că ai depus o muncă sîrguitoare, pentru a învăța bine stăruind a atrage laudele profesorilor tăi, cari, sper, n'au fost prea indulgenți cu tine.

Domnilor profesori,

Vă mulțumesc călduros de munca ce a-ți depus-o, pentru a da o învățătură solidă nepotului meu.

A ți îndeplinit datoria d voastră cu dragoste, cu credință și ați pus astfel o temelie trainică învățăturei sale.

Am toată încrederea, că ea va da mai tîrziu roadele dorite, pe care eu nu le voiu vedea, dar știu, că vor fi spre binele țerei".

*

M. S. Regele a îmbrățișat apoi pe Principele Carol, și viu mișcat, a mulțumit din nou membrilor comisiunei de examinare.

*

A. S. R. Principele Carol, cerînd Inalta învoire, a rostit cuvîntarea următoare:

Iubiți Profesori,

„Astăzi, ziua în care încheiăm opt ani de muncă comună, țin înainte de toate a vă mulțumi pentru osteneala ce v'ați dat cu mine, adesea foarte leneș.

Acest prețios dar ce-mi oferiți în această zi, îmi va remănea ca o vecinică amintire a celei dintăi epoce a tinereței mele, atît de bogată în învățăminte.

Epoca aceasta va fi una din cele mai fericite ale tinereței mele.

Fiți siguri, că în acest răstimp, mult necăjit împreună, după cum spunea d. Marin Dumitrescu, dar ori-ce umbră neplăcută vor fi ștearsă, de luminele ce mi-ați dat.

De la d voastră am învățat multe din acele, ce-mi va trebui în viață.

Dar m'ați învățat, pe lîngă aceste, încă două lucruri ce-mi vor servi și mai mult: iubirea de graiu și iubirea de neam.

Privindu vă pe toți, adunați în jurul meu, constat cu cea mai adîncă mîhnire, că lipsește unul, pe care nemiloasa moarte l'a răpit, încă tînăr, verde, din mijlocul nostru.

Ioan Ciunca a fost acela, care a început opera.

D stră sunteți acei, care a-ți dus o la bun sfîrșit. El a fost primul care m'a făcut să prețuesc frumusețea zilei de azi".

A. S. R. Principele Carol încheie, mulțumind din nou profesorilor, pentru munca ce au depus-o și pe care nu o va uita nici odată.

*

A urmat apoi o masă la Castelul Peleș, la care a participat întreaga familie regală și profesorii Principelui Carol.

Italienii la Chios

Constantinopol.—Ziarele află că 5 tor piloare italiene, încrucișează în langul insulei Chios.

Lupta de la Sidi-Ali

Roma.— Generalul Ganani din Fernan dă amănunte cu privire la lupta de la Sidi-Ali.

El zice: după mai multe atacuri, au ordonat un asalt general al trupelor sosite, contra forțelor ostile considerabile.

Dușmanul a trebuit să se retragă și a avut 15 morți și 73 rîniți.

Alți sute de morți ale dușmanului acoper cîmpul de luptă.

Vot de încredere

Constantinopol.—Camera a votat cu 194 voturi cîte 4 ordinea de zi, exprimînd încrederea în guvern.

Chemarea rezerviștilor sîrbi

Belgrad.- Un ucaz regal ordonă convocarea tuturor rezerviștilor, la exerciții militare, pe o perioadă de 20 de zile.

Pacifficarea Albaniei

Constantipol.— Se zvoește, că guvernul voește să trimită în Albania, pe președintele senatului, Mareșalul Ghazi Ahmed Muhtar, care are multă trecere pe lîngă albanezi.

Sévastia G. Voïnesco, Gr. G. Voïnesco, locotenent Alecu Voïnesco cu soția, Margareta și Petru Pogonat, soție, fii, fică, noră și ginere, precum și familiile Voïnesco, Negruzzi, Mavrodi, au durerea a vă face cunoscut încetarea din viață a iubitului lor

†

Gheorghe G. Voïnesco

decedat în ziua de 2 Iulie 1912, în etate de 70 ani și roagă pe cunoscuți să bine voiască a asista la ceremonia înmormîntărei care va avea loc în ziua de 4 Iulie, ora 4 p. m., la cimitirul Eternitatea unde se află depus corpul.

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bam din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Se caută elevi la tipografia H. Goldner, pentru învățătură.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Farmacia Stern *Trg.-Neamț*

caută asistent sau elev bine exercitat.

PEPINIERA

DE

Vițe americane altoite

(1/4 DE MILION)

Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei

Comarna—Iași

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

JACQUES PAUCKER

BUCUREȘTI Telefon 3|63.—Str. Smîrdan 51

BIROU TECHNIC

SOFIA Telefon 900. Bd. Marie Louise 79

SPECIALITATE : Instalațiuni de MORI pentru făină albă.— LOCOMOBILE și SEMISTABILE

Heinrich LANZ cu ventile syst. Lentz și aburi supraîncălzit

— CEL MAI MARE DEPOSIT —

CU ARTICOLE NECESARE ORI-CAREI

MORI

Pînză de mătase, pînză de sîrmă platinată, de oțel, de alamă, chingă de cînepă, cupe, șuruburi, curele de piele, balata, curele de păr de cămilă, ciocane, pietre franțuzești „La ferté", postamente de mori pentru mălai, uleiuri rusești și americane valvolină „Meteor", bumbac de șters etc.

SAMOVARE

Balanțe de cereale

FABRICI

Țevi, accesorii de țevi, robinete, canale, ventile, mușamale, bascule ‚Garwens', balanțe, asbesturi, cauciucuri, furnituri, cabluri de sîrmă, de cînepă, pompe centrifugale, aspirante, refulante Klinger'it, placa diamant, Burgmanpackung, sorburi, fluere de aburi, sticle de nivel patent Klinger.

Aparate de stins incendii „PLUVIUS"

VALȚURI DE PORUMB patent AGEKA —

Renumitele PLUGURI

intreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

BANCA IAȘILOR

Societate Anonimă

Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.
2. Scontcază efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.
3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu incasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.
7) *Primește sume spre fructificare:*
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajoasă.
8 *Primește efecte publice spre pastrare.*

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ameliorare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

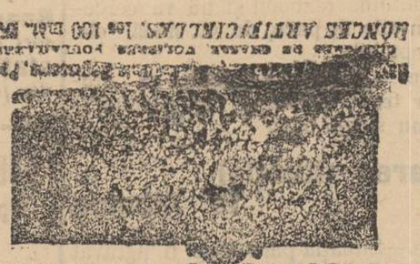

BROSSE, TAPIS

Prix 14 fr.

R. GAMEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

!!! IGIENA ȘI FRUMUSEȚEA PIELEI !!!

se obține prin întrebuințarea regulată a

Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

care preservă mîinile și obrazul în contra influențelor vătămătoare ale anotimpului aspru

Kaloderma-Gelée îndulcește și nutrește imediat pielea scorojită; nu este unsuros, nu conținînd unturi sau grăsimi.

Kaloderma-Săpun preparat cu Glicerină fină și miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete și catifelate.

Kaloderma-Pudră de Orez Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

Kaloderma-Săpun de ras Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Drog. și Mag. de Parfumerie de toaletă

Representant pentru — România — **H. ȘIFFERMACHER** — BUCUREȘTI — Str. Smîrdan 24

Iași.—Tipogr. H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1632. — Joi 5 Iulie 1912

BIBLIOTECA

Onoare magistraturei

Datoria guvernului de mîine

In economia-politică, principiul de căpitenie, a cuprins în prescripțiunea esențială, ca legiuitorul modern, să tindă cît mai mult la scoaterea cetățeanului de sub puterea și înrîurirea statului.

Statul prin dreptul său, a crea și esecuta legile.

Statul prin puterea lui, care în unele țări a ajuns nelimitată.

Statul poate comite abuzuri, vrute sau nevrute, dar care reduc la nimic, vroința, putința sau averea cetățeanului.

Din aceste motive inspirată, știința economiei-politice, care cuprinde în cadrul activității sale, mai cu samă chestii mari sociale și naționale, pe lîngă acele individuale sau de asociațiuni de indivizi, cere imperios ca toate legiurile cu caracter economic, să tindă cît mai mult la scoaterea individului de sub tutela sau de sub puterea statului.

Guvernele bune ca și Regii buni, au adus multe mari servicii popoarelor.

Dar din nenorocire sunt și guverne rele, dacă nu și chiar prin intențiuni, dar prin faptele lor, care au adus multe pagube, perderi și nenorociri popoarelor.

Și care ar putea fi alta putința națiunei, a rezista nelegiuirilor săvîrșite de guvernele rele, dacă nu prin mijlocul neatîrnărei cetățeanului de puterea statului?

Istoria noastră națională, ne spune prin paginele sale pline de adevăr, că chiar pînă în timpul venirei la cîrma țării a marelui Domnitor Alexandru I. Cuza—1859—politica țării și prin urmare alcătuirea și combaterea guvernului, să făcea numai de boeri, cu boeri și prin boeri. Poporul era departe de conducerea trebilor publice și deci, nici vorbă nu era de putința și intervenția lui, în ajutorarea guvernelor către faptele bune, sau împedecarea lor, în a comite fapte rele.

Cum boerii reprezentau interese în cazul cel mai fericit, de castă, sau personale, Țara rămînea la o parte ca o ființă căzută în robie, gata a se supune poruncei drepte sau nedrepte a stăpînului.

După marele Domn Cuza, care a căutat a aduce la viața publică poporul scoțîndu-l prin improprietărire de sub influența guvernului, am avut acțiunea lui Ioan C. Brătianu, care prin legi și creațiuni economice, a urmărit ținta a crea o burghezime, cu menirea de a interveni în conducerea țărei, aducînd pe cei mulți în locul celor puțini la cîrma statului.

După I. C. Brătianu, țara a avut pe Take Ionescu, care sub firma conservatoare, a adus la viața publică creîndu-i o situație bine definită, pe preoți și pe funcționarii stabili și inamovibili.

Principiile economiei politice, în țara noastră, au avut deci trei mari epoce, cînd s'a tins către punerea cetățeanului la adăpost de atot puternicia, în unele cazuri rea, a statului.

Și mulțumită acțiunei acestor epoce și înrîurirei ei, asupra spiritului public, era mare a independenței cetățeanului, față de stat, începu a lua ființă, cu atît mai multă putere, că guvernele liberale și chiar acele conservatoare de sub influența democratică, capatase deprinderea de a respecta libertatea conștiinței cetățenești, guvernele însăși, punîndu-și limita puterei sale.

Negreșit această stare de lucruri, imprimă epoca de progres ce țara realizase și toate speranțele erau îndreptate spre timpul cînd țara să ajungă—după deviza d-lui Take Ionescu—să se guverneze prin ea însăși.

Schimbarea de guvern și de origine, operată la finele anului 1910, ne-a dovedit la începutul anului 1911, că opera bine făcătoare a celor 3 epoce, despre care am vorbit mai sus, n'a prins rădăcini destul de adînci, căci de și opinia publică era dureros impresionată de ultima guvernare a partidului liberal, totuși, avea datoria de a respinge și înfiera apucăturile sălbatice și culpabile ale unor oameni, care păreau a fi eșit din morminte, pentru a readuce la viață ororile și nelegiuirile sub imperiul cărora să înmormînteze atmosfera alegerilor de la 1911.

Și culpa cetățenilor alegători, e cu atît mai mare, cu cît au avut în față și la dispoziția lor, un partid nou, condus de oameni încercați în conducerea trebilor publice.

Dar ceia ce dovedește și mai mult, slăbiciunea cetățeanului față de puterea guvernului, este faptul, că partidul conservator democrat, în alegerile de sub guvernul liberal, căpătase cîștigul cel mai mare în toate colegiile electorale; pe cînd sub un guvern nou, de corupțiune și teroare, cetățenii au dat îndărăt, s'au supus fricei de tăria vremelnică a guvernului, deci de puterea statului.

Și s'a întîmplat, după cum era firesc să se întîmple, că siluitorul să-și urmeze calea brutalităților sale, ne mai văzînd nici o piedică în calea sa.

De la Universitatea de sus, pînă la muncitorul de jos, toți ai guvernului, prin vindere-cumpărare, prin promisiuni, sau prin teroare.

Cînd totul să părea perdut în această țară, de odată apare și steaua mîndriei sale.

La început doi judecători de tribunal apoi Inalta Curte de Casație și mai apoi curtea de Apel, apoi altă secție de tribunal. Cu alte cuvinte apare magistratura, ca stea mîntuitoare, călăuzind acest popor în întunericul în care a căzut, împins, folosindu-se de slăbiciunea lui, de un guvern rău și periculos pentru țară. De un guvern care a reînoit epoca tîrgului de vindere-cumpărare, a marfei, numită consecința; de un guvern care a renăscut Epoca de teroare, aplicată într'o vreme de vestiții cronicari ai Iașului.

Onoarea creărei unei ere noui de independență se cuvine magistraturei.

Guvernul de mîine are datoria a lua pildă, ce i se dă, pentru a asigura mai mult neatîrnarea magistraturei și a tuturor cetățenilor, de puterea statului.

G. D. Șerban.

Triloghiile „Epocei"

Pentru „Epoca" *sunt la ordinea zilei numai două triloghii: cea a d-lui Delavrancea și triloghia liberală. Banca Națională — Casa Rurală — S. T. B.*

Despre triloghia d-lui Delavrancea, ar fi foarte puțin de zis In primul loc că nu e la ordinea zilei și nici nu credem că autorul lui „Irinel" ar avea vre-un interes să aducă din nou în discuție cele trei drame ale sale.

In ce privește triloghia liberală, Epoca *comite o nouă inprudență.*

Banca Națională a mai fost atacată de d. N. Filipescu, și fostul ministru de războiu a trebuit să-și ceară scuze și să facă promisiuni solemne, că nu se va mai atinge de primul nostru așezămînt de credit, Epoca *face azi imprudența de-a reveni asupra aceleași chestiuni și își pune astfel patronul într'o situație delicată.*

Decît, Epoca *nu vorbește nimic despre cea de a treia triloghie; despre triloghia junimistă, care, cu adevărat, e la ordinea zilei. Ziarul oficios nu suflă nici un cuvînt despre trilogia Carp—Marghiloman—Filipescu—și, totuși, ar fi așa de interesant să vorbească ceva și despre ea!*

Dar ziarul guvernamental nu vorbește de cît despre ce îi convine.

Răspunderea d-lui Marghiloman

Legea responsabilității ministeriale

Procesul dintre Societatea comunală de tramvaie din București și Ministerul de Interne, s'a isprăvit înaintea Inaltei Curți de Casație. Ne aflăm, așa, dar, în fața autorității lucrului judecat.

Ministerul de Interne, nu numai că a pierdut procesul, cauzînd statului o pagubă de cîteva sute de mii de lei, dar—ceiace e și mai grav—Justiția a declarat legea dela 18 Decembrie 1911, ca neconstituțională, și a înlăturat-o ca atare.

In ce privește Parlamentul, care a votat această lege,—împotriva lui nu există sancțiune, nici penală și nici civilă. Singura pedeapsă ce i se poate aplica este disolvarea. Și această pedeapsă o va primi la toamnă. Licențiarea mercenarilor d-lui Marghiloman este un lucru definitiv hotărît de factorii constituționali în drept. Disolvarea parlamentului se va face la toamnă.

*

Nu tot așa de ușoară este însă și situația d-lui Al. Marghiloman, fost ministru de Interne și autor al legei înlăturată ca neconstituțională.

Avem o lege, Legea responsabilității ministeriale, din 2 Mai 1879, care se ocupă de cazurile în care se găsește actualminte d. Al. Marghiloman și care hotărește de soarta miniștrilor, cari, ca d-sa, au căzut în pacatul de a fi propus și făcut să se voteze legi potrivnice constituției.

Ba ceva mai mult, legea aceasta declară pe miniștri solidar răspunzători de călcările de Constituție a unuia din ei, și solidaritatea aceasta legea o menținea pănă înaintea justiției.

Dar să cităm textele legei.

Art. 1 din lege spune că toate dispositiunile legilor penale ordinare, relative la infracțiunile comise, atît de funcționarii publici în exercițiunilor lor și de particulari, se aplică și miniștrilor. Apoi, art. 2 glăsuește textual:

„Afară de cazurile, care intră în prevederile art. 1 se va pedepsi cu detențiunea prevăzută la codicele penal și cu interdicțiunea, de 3 ani pînă la maximum toată viața, de a ocupa funcțiuni publice, ministrul:

a) Care va fi semnat sau contrasemnat decrete sau va fi luat dispozițiuni cari videază un text expres al Constituțiunei".

Apoi, art. 6 glăsuește: *„Membrii unui cabinet sunt solidar răspunzători înaintea dispozițiunilor penale, ale acestei legi, atît pentru faptele săvîrșite în comun cît și pentru acelea cărora le-au dat o susținere intenționată".*

Cum prescripția acestor fapte e de 5 ani de la data încetării de fapt din funcțiune (art. 39), e locul să spunem că d. Al. Marghiloman stă bine și că guvernul de mîine va fi încă în termen ca să-l ia la răspundere pe d. Marghiloman. Hotărîrile justiției sunt definitive, calcarea Constituției e judecătorește dovedită.

Rămîne ca Inalta Curte de Justiție, care, în calitate de instanță de casare, a recunoscut neconstituționalitatea legei Marghiloman, să înfliga autorului ei, pedeapsa prescrisă de lege.

*

Art. 4 din lege regulează chestia daunelor civile' cari aici își au importanța lor, atît prin însemnătatea pagubelor cauzate Statului cît și prin aceia că d. Marghiloman e om solvabil.

Art. 4 din legea responsabilității ministeriale zice:

„Ministrul care, cu rea credință va fi cauzat o daună Statului sau îl va fi expus la daune către particulari, va fi răspunzător civil către Stat și se va judeca conform dreptului comun; fiind în acest caz, autorizarea Corpurilor Legiuitoare necesară".

Că d. Marghiloman a cauzat Statului o pagubă, e în afară de ori-ce îndoială; că d-sa a fost de rea credință—se poate ușor dovedi cu discursul de la 7 Decembrie 1911, al d-lui Take Ionescu.

Șeful nostru a dovedit pînă la evidență, în Cameră, că d. Marghiloman prezintă o lege neconstituțională. Dacă totuși d-sa a persistat în depunerea legei, e fiind-că era de rea credință și știa că comite delictul penal de art. 2, al. a din legea responsabilității ministeriale.

D. Marghiloman va trebui chemat la răspundere.

Un serviciu nenorocit

Comuna posedă un serviciu special pentru apă și canal, dar acest serviciu e detestabil, el de cetățenii se plîng în permanență.

Avem apă în abundență și principiul mare ar fi, ca ea să fie pusă la dispoziția locuitorilor, cu cea mai mare ușurință.

Cu toate aceste, asistăm la un spectacol straniu. Pe de oparte serviciul sanitar, cere cu stăruință și prin dare în judecată de a se înzestra locuințele și prăvălile cu apa de Timișești și a întinde astfel buna stare sanitară a orașului.

Dar pe de altă parte, cererile pentru racordare și pe instalațiuni au a fi trecute, prin faimosul serviciu al apelor. Aci stau cu lunile, fără a găsi rezolvarea cerută.

La plîngerile lor, cetățenii sunt bruscați, ca și cum ar cere ceva de pomană sau funcționarul respectiv n'ar fi plătit din punga contribuabililor tocmai pentru a-i servi.

In unele cazuri, lucrurile se petrec și mai revoltător. Unii cetățeni își fac toate instalațiunile necesare pentru apă, proprietățele lor fiind așezate pe o stradă canalizată pentru apă, dar care n'are canal pentru scurgerea apelor murdare.

Acestora li se refuză autorizația necesară, sub motiv, ca să-și facă un canal costisitor de mii de lei sau să aștepte momentul pînă cînd comuna va face cuvenitul canal colector.

Aceasta este o concepție idioată. In așteptarea canalului colector, de datoria administrației comunale este de a înlesni locuitorilor, să aibă apa suficientă, care contribue la curățirea localului și evită întrebuințarea unei ape contaminate.

Cetățenii însă merg și mai departe cu dorința lor de-a înlesni comuna.

Astfel proprietarii din strada Apeduc au făcut o propunere, după care se obligă a suporta cheltuelile pentru facerea canalului din acea stradă, rămănînd ca suma avansată, după o vechie decizie a consiliului comunat, să le fie scăzută din taxele la care sunt obligați pentru apă și canal.

S'a împlinit anul, de cînd proprietarii din strada Apeduc au formulat propunerea, și pînă azi administrația comunală și faimosul serviciu n'au găsit încă vreme să răspundă.

Cui să reclami? — Cum e administrația comunală, așa e și serviciul apelor: tot ca una, fata mea!

N.

Supărarea „Serei"

Seara se supără pentru că ziarele liberale întrebuințează la adresa patronilor ei cuvîntul de „ciocoi".

Ziarul cantacuzinist face un lung proces liberalismului și încearcă să-și apere patronii și partizanii de această învinuire.

Neapărat, subiectul e un simplu subiect de vară și n'ar merita nici o discuție, dacă acelaș ziar n'ar fi rîdicat în slăvi, cu cîte-va luni înainte, pe d. Popescu-Mehedinți, pentru un discurs pur ciocoesc, rostit în Cameră.

Fiul de țaran din Soveja, ajuns la un venit respectabil, a emis, în plină ședință a Camerei deputaților, părerea că pentru ca cineva să poată face politică în țara noastră, e nevoe să aibă un venit de cel puțin 50 mii lei pe an. De aceiași părere e și d. P. P. Carp, cu singura deosebire că d-sa cere un minimum anual de 80 mii lei.

Asta se cheamă ciocoism. Și e ciocoism, pentru că d. Popăscu cere minimul de venit, acum după ce a reușit să și-l înjghebe. Dacă d. Popăscu ar fi profesat din totdeauna asemenea păreri, n'ar fi trecut bariera satului său natal și ar fi rămas mareșal la oile din Soveja.

Iată ciocoismul — el e intim legat de parvenitism.

Zău... Popăscu e prototipul ciocoiului—și cîtă vreme partidul azi la putere, îl va număra printre partizani, va merita numai pentru Popăscu, titlul de ciocoi.

OAMENI ȘI LUCRURI

IAȘUL BALNEAR...

Zile ploioase și răcoroase. S'ar zice zile de Octombrie—ori de sfîrșit de Septembrie cel puțin—iar nu zile de Iulie.

De prin stațiunile balneare mai apropiate vizitatori mai... trecuți, mai susceptibili la răceli, s'au reîntors și aduc vești supărătoare. Nu e de stat în regiunile ceva mai muntoase,—de frig ce e și de abundente ce sunt ploile pe acolo...

Și pe o asemenea zi, cînd rezămat de fundul trăsurii încăpătoare, părăsești Iașul, în pelerină groasă și în galoși, ai oare-care jenă de concetățenii tăi, de contemporanii tăi.

Te gîndești numai de cît la o... scuză înaintea lumei, în fața istoriei, a generației viitoare.

Dar momentul suggerează reflecții interesante, cu toată indispoziția sau tocmai din cauza indispoziției.

E drept că de o cam dată, piața,—centrul și inima orașului,—așteaptă rece și pustie, sosirea zilelor calde, așteaptă despopulată și neproducătoare, de par'că s'ar fi perpetuat greva chelnerilor, sau s'ar fi declarat o grevă generală a consumatorilor.

Pe soclul lui diform, Cuza-Vodă poate medita liniștit, cruțat de cacofoniile orchestrelor cari, în lupta de concurență și distrugere ce-și dau reciproc berăriile, se nimicesc, amestecîndu-și într'un bizar dezacord sunetele instrumentelor întărtate pînă la disgrație.

Ori-cum e răcoare în oraș. Răcoare și tăcere. Un adevărat oraș ideal al liniștei și al repaosului. De această liniște se plîng doară de multă vreme oamenii de afaceri, comercianții, întreprinzătorii. Și totuși, un oraș în plină și promițătoare desvoltare, în continuă expansiune a forței sale vitale. Un oraș al studiului și al meditării în primul rînd.

Ce vacanță superbă poate petrece aci locuitorul micului oraș! Imprejurimi încîntătoare, așezăminte mari, clădiri istorice, toate aceste le oferă foasta Capitală și numai ea, unui locuitor al ori-cărui alt oraș moldovenesc.

Aceasta se poate adeveri de cîte ori vin numeroșii provinciali cu prilejul vreunui congres.

Apoi—starea higienică a excelentă. Ca nici odată pînă acum Iașul e cu desăvîrșire cruțat de epidemii. Dacă, printr'o mînare a soartei, apa de Timișești ar curăți grajdurile lui Augias—administrația edililor orientali—cîte nu s'ar fi putut încă schimba și îndrepta, grație admirabilei ape, venită din creerii munților.

Apoi vinul nu e încă nici el întreg.... cochylizat. Vița americană a dat roade bune și îmbelșugate. Speranța Iașului nu e numai apa nemicrobiană.

In opoziție cu Vălenii de Munte, se țin aci minunate conferințe publice de educație pozitivă. Puțină bună voință—și biblioteca universității ar putea fi la îndemîna vizitatorilor. Unde, dar dacă nu în Iași, s'ar cuveni să vină provincialul, ca să se adape la izvoarele unei culturi mai vechi și mai întregi? Iată dar un mic tablou atrăgător—sanitar și intelectual— despre Iașii în vacanță.

... Dar toate aceste sunt imagini de departe; viziuni ale unui călător care e fericit să idealizeze lucrurile de la distanță,—de unde trimite rîndurile aceste drept răvaș de „rămas bun".

E așa de frumos și de promițător Iașul nostru, cînd te-ai înstrăinat de el pentru o vreme, măcar pentru o scurtă vreme...

Rodion

O ȘTIINȚA NOUA

Morfologia umană.—Un emancipat.—Medicina revoluționară.—Cele patru aparate.—Lupta cu mediul.—In lumea celebrităților. — Exaltarea vitalității.—Ştiinta energiei.

Un practician din Lyon, anume Sigaud fără alt titlu de cît diploma sa de medic după ce și-a liberat spiritul de adevărurile clasice, a devenit creatorul unei științe nouă: „Morfologia omenească", care va avea asupra medicinei aceiași influență ca și lucrările unor Trousseau, Laennec sau Broussais. El reia marile tradițiuni ale clinicei franceze.

Pentru ce să-ți epuisezi facultatea de observațiune numai în lumea celor infinit de mici?

Fără îndoială bacteriologia a dat naștere la mari descoperiri și a făcut servicii nestimate, dar ea este elementul accesoriu, parasitul vieței.

Elementul principal al problemei, de care ne-am depărtat cu cît cunoșteam mai mult microbul, este forma omenească.

Prin formă se înțelege, în accepțiunea umană a cuvîntului, numai configurațiunea exterioară; pentru medicul morfologist însă, ea cuprinde și celelalte calități fizice: culoarea, elasticitatea, temperatura etc.

Or, forma omenească este un tot compus din patru aparate: respirator, digestiv, muscular și cerebral; predominarea unuia din ele asupra celorlalte asigură cu atît mai bine echilibrul, cu cît este mai bine confirmată.

Respiratorul (Condé, don Quichotte, Fenelon, Lafayette) trăește mai cu seamă din atmosferă; digestivul (Sancho Pança, Ludovic XVIII Rorsini, Théophile Gautier) caută în alimente izvorul cel mai important al vitalității lor. Muscularul: (Alexandri, Napoleon, Cesar) trăește din mișcare și celebrul (Henric III, Richelien, Lamennais, Edison) își găsește energia în excitațiunile vizuale și sonore.

*

Victoria contra decăderii aparține predominărilor vecinic în contact cu mediul ce le cenvine.

Să considerăm pe marele muscular Napoleon. Sănătatea lui se menține cît timp găsește, pe cîmpiile Europei, ocaziunile de mișcare, care-i întrețin elasticitatea. Muscularul începe să slăbească în timpul inactivității din insula Elba, și se perde cu totul în imobilitatea ce i se impune de către guvernatorul insulei Sainte-Hélène.

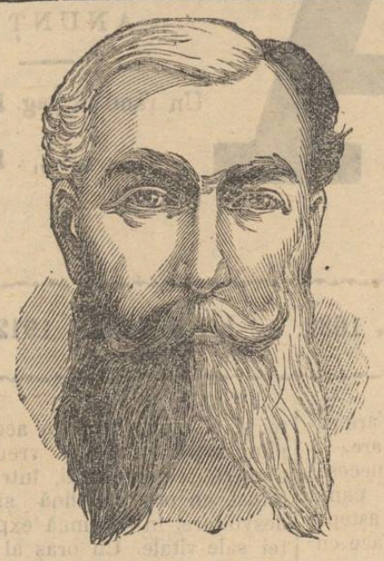

Părul cărunt
vatămă posiţiunea Dv.
Intrebuinţaţi dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:
Negru, Brun, Castaniu şi Blond
Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Preţul unui flacon Lei 2.50
De vînzare la **Farmacii, Droguerii şi Parfumerii**
Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Tipul respirator al lui Lafayette explică gustul său pentru aventuri, voiajul de peste mare, în căutarea altor climate, altor atmosfere.

Invers, un cerebral va fi indiferent la excitaţiuni, ce transportă pe un digestiv. Lui nu-i place nici aventura, nici masa, nici mişcarea.

Fie care tip are instinctele sale, nevoile sale şi regula sa de viaţă, după predominare.

Se presumă de aci consecinţele sociale.

Cine se va mira că un respirator închis ziua într'un atelier fără aer şi noaptea într'un bordeiu, caută în alcool agentul factice care să-l susţină şi să-i ţină locul atmosferei, fără de care nu poate trăi. Iată un digestiv care a perdut simţul organic al nevoilor sale alimentare; el înlocueşte masa de dimineaţă cu un pahar de alcool. Arătaţi-i că adevăratul izvor al energiei sale este massa alimentară; el va contracta de sigur obiceiul de a mînca dimineaţa, după cum o cere predominarea sa. Şi dacă nu poate resista dorinţei de a bea alcool, cel puţin stomahul său va rezista mai bine otravei. Să se arate muscularilor mijlocul de a-şi exalta vitalitatea prin mişcare, beţia fiziologică ce o vor găsi în ea, îi va face să dispreţuiască beţia scărboasă a crîşmelor unde se pierd.

Inculcaţi fie cărui om cultul formei sale, desvoltaţi instinctele latente ce conţine această formă. El va putea astfel combate fără mari sforţări de voinţă instinctele secundare care îl desechilibrau.

A favoriza evoluţiunea predominării şi a adapta pe aceassta în mediul ce-i e propriu: iată secretul sănătăţei individuale şi sociale.

Scrisori din Bucovina

— De la corespon. nostru particular —

Viaţa romînească

Sosirea numeroaselor grupe de excursionişti din România. — Primiri entusiaste.— In aşteptarea congresiştilor din Roman.—Tenorul Rădulescu. — Manifestarea Romînilor bucovineni.

Cernăuţi 3 Iulie. — Odată cu sosirea primelor zile de recreaţie sufletească şi trupească a vacanţelor şi viaţa romînească dela noi a început să devie mai semnificativă ca ori cînd. Manifestările duşmănoase de pînă acuma, au încetat pentru moment, făcînd loc unui sentiment cu adevărat romînesc, care a cuprins în mrejele sale pe tot ce e romîn în această ţară.

La aceste momente îmbucurătoare, a contribuit în mare parte şi desele visite ale tineretului romîn din Regat. In cursul săptămînei trecute, au sosit în localitate, numeroase grupuri de studenţi din România, pentru a vizita Bucovina, dînd loc unor manifestaţiuni spontane de redeşteptare naţională la fraţii lor bucovineni, în sufletul cărora, viermele discordiei, începuse a roade deabinelea, nimicind cu desăvîrşire simţul lor de conservare naţională.

Aproape zilnic, am observat pe străzile Cernăuţului grupuri de studenţi din România, însoţiţi de romîni bucovineni de toate culorile politice, cari ţineau să-i primească pe întrecute, cît mai impozant şi mai cu dragoste, călăuziţi de un adevărat simţimînt romînesc. Intre aceşti visitatori am remarcat pe elevii seminarului „Nifon" din Bucureşti, împreună cu directorul şi mai mulţi profesori, cari la sosire au fost intîmpinaţi de tot corpul nostru profesoral în frunte cu rectorul Universităţii, pe elevii clasei a VII-a a liceului internat din Brăila, cu profesorii respectivi şi pe un grup de 30 elevi uniformaţi ai şcoalei normale din Buzău, sub conducerea personală a directornlui acelei şcoale. Apoi pe 50 de studenţi ai facultăţei de teologie de la universitatea din Bucureşti etc. etc.

Tuturor escursioniştilor, romînii bucovineni le-au făcut primiri entusiaste şi i-au condus cu mare plăcere în toate regiunile demne de văzutde pe istoricele plaiuri ale Bucovinei. S'au oferit banchete, la cari s'au cimentat cu entusiasm legăturile frăţeşti reciproce; s'au ţinut cuvîntări ocazionale foarte frumoase şi s'au cîntat cu aprindere arii romîneşti de îmbărbătare. La aceste manifestaţiuni cu adevărat romîneşti a participat tot ce poporul romîn din Bucovina are mai distins. Profesori, medici, avocaţi, preoţi, pănă şi arhimandritul Popovici, locotenentul mitropoliei, nu a absentat, ci a ţinut să dea acestor manifestaţiuni timbrul cuvenit prin prezenţa demnă a sfinţiei Sale.

Acum se vorbeşte că după congresul învăţătorilor din Roman, un grup de 200 învăţători vor sosi în localitate. Pentru primirea acestora s'au şi luat cuvenitele măsuri. S'a constituit un comitet special, compus din diferiţi fruntaşi romîni, cari îngrijeşte ca această primire să fie un adevărat eveniment naţional.

Escursioniştii vor fi primiţi la gară în mod oficial de către primarul oraşului, iar comuna Cernăuţi va oferi cu splendit banchet oaspeţilor romîni.

Se vor face escursiuni şi organiza festivităţi. In fine, se va da un colorit nou adormitei vieţi romîneşti la noi.

Nu pot trece cu vederea, fără să mai menţionez şi un rar eveniment artistic romînesc, menit să contribuiască şi el la ridicarea şi întărirea sentimentului nostru naţional.

Tenorul I. Rădulescu, absolvent al conservatorului din Bucureşti şi actual elev al cursului de operă din Viena, organizează un ciclu de mai multe concerte în Bucovina, pentru a vulgariza şi la noi farmecul şi dulceaţa doinei romîneşti. D. Rădulescu s'a distins pînă acum în mod deosebit la festivalul aranjat în Iaşi cu ocazia desvălirei monumentulai lui Cuza-Vodă.

La concertul aranjat în Budapesta de societatea „Petru Maior" deacolo, cu ocazia jubileului ei de 50 ani; la marele concert al „Romîniei Junei" din Viena, de la care tot publicului străin a plecat robit de vocea distinsului tînăr, precum şi în turneul său artistic din Transilvania.

D-sa a şi sosit în localitate, unde este obiectul de simpatie chiar al tuturor romînilor.

Pentru Vineri seara, societatea „Junimea" aranjează o mare întrunire socială în onoarea d-sale, cu care ocazia publicului romînesc de la noi, va face cunoştinţa superbei voci a d-lui Rădulescu, care în curînd îşi va începe seria concertelor în toate oraşele romîneşti ale Bucovinei.

Şi cu aceasta nu se încheie viaţa romînească de la noi de pe timpul vacanţelor.

O! nu. Societăţile academice romîneşti pregătesc pentru tot cursul verei frumoase serbări naţionale, spre a da astfel un implus mai mult publicului romînesc ca să se manifesteze ca atare, iar un grup de mai mulţi cetăţeni începerea unei acţiuni serioase în urma' căreia să se poată obţine concentrarea tuturor forţelor romîneşti numai într'un singur partid politic.

In fine, după cum vedem, actualele vacanţe vor fi întrebuinţate exclusiv redeşteptării naţionale şi fie care se aşteaptă, cu drept cuvînt, la o apropiată împăcare generală, care va aduce apoi foloase reale neamului, acestui popor, oropsit, care se află în ajunul rezolvării unor însemnate probleme economice, culturale şi naţionale.

Gama

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOŞ —
fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.
dă consultaţiuni
de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. în locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Epitropia Generală
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor
Sf. SPIRIDON DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 19 Iulie 1912, oarele 10—12 a. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru furnizarea materialelor de pînzeturi şi altele notate mai jos, anume:

6000 metri pînză de bumbac fire resucite de 85 cm. lată.
1000 „ „ de bumbac fire resucite de 100 cm. lată.
4000 „ „ americă cu dungi roşe de 85 cm. lată.
1400 „ „ zefir albastru în dungi de 100 cm. lată.
1200 „ „ hasa de 90 cm. lată.
1000 „ „ indiană de 105 cm. lată.
1000 „ „ de mindire de 105 cm. lată.
600 „ doc gri p. haine de 1 m. 15 cm. lat.
500 „ parasină pînză de in de 80 cm. lată.
500 „ materie ţesută alb cu negru p. haine de 1 m. 15 cm. lată.
400 „ doc ecru pentru halate de 1 m. lat.
400 „ zefir carele pentru rochii de 1 m. lat.
300 „ postav Melange de 1 m. 38 cm. lat.
200 „ postav albastru de 1 m. 38 cm. lat.
100 bucăţi cergi sere de lînă speciale de 1.40 cm. pe 2.20 cm. cu iniţialele E. S. S. cusute cu alb.
1000 „ şervete de olandă cn flori de 60/85 cm.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în ziua notată mai sus, însoţiţi de o garanţie provizorie de 1400 lei numerar sau efecte publice pentru materialele de pînzeturi şi postav, cunoscînd că garanţia definitivă va fi de 10% asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Licitaţia se va putea face în parte sau în total, după apreciarea Epitropiei.

Condiţiunile şi ori-ce alte iuformaţiuni se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru la serviciul administrativ din cancelaria Epitropiei.

No. 5,407.—3 Iulie 1912.

Litere-Ştiinţe-Arte

Cea mai mare cursă de la Longchamps şi din toată lumea, a fost cîştigată anul acesta de Huli, al d-lui Fould; 3000 metri în 3 minute şi 19 secunde.

In 1908 Northeast îl luase în 3 minute 14 secunde, ţinînd pînă azi recordul.

Premiul I s'a urcat cu întrările la suma de 365.000 lei. Al doilea a fost de 30.000, al treilea de 1800.

Anul acesta însă timpul n'a fost favorabil, a plouat chiar în timpul cursei.

Cu toate astea enorma afluenţă de public n'a lipsit. Toaletele cele mai frumoase erau la locul lor.

S'a pontat colosal, s'a perdut, s'a cîşigat—acelaşi decor din toţi anii, cu deosebire că cîştigătorul era altul.

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 1 Iulie 1912. Excelenta revistă de popularizare, cuprinde un sumar bogat şi instructiv. Numeroase ilustraţii.

*

Michel Corday, care a însoţit pe Anatole France în călătoria ce a făcut dănăzi în Maroco a publicat în „L'Illustratin" interesante impresii din acest voiagiu memorabil, în care academicianul franccz a găsit o primire triumfală.

*

Succesiunea lui Leon Dierx—fostul prinţ al poeţilor—nu pare fericft aleasă în noul suveran. Presa nu e unanim încîntată faţă de succesul semi-necunoscutului triumfător.

388 voturi date în redacţia lui Gil Blas au indicat pe Paul Fort ca succesor al lui Leon Dierx. Mare onoare, aburită puţin de faptul că concurentul mai... serios a fost poetul umoristic Raoul Ponchon.

Paul Fort are numai 40 ani, este autorul a numeroase „Ballades françaises", dirijează revista *Vers et prose*, merge regulat la una din cafenelele mai proaste din Paris.

Aceste titluri sunt încă nimic pe lîngă cel care l'a urcat pe tronul care pe alţii îi face să surîză: e simpatia „băeţilor" şi pace!

Bieţii Rostand, Richepin, Aicard, Regnier, Haraucourt. Bonnard au rămas pe jos faţă de Paul Fort.

Ingrată soartă!

*

Cetim în notiţele teatrale ale ziarului „Le Temps" următoarele:

D. De Max va interpreta rolul principal din noua piesă a d-lui Edouard Duiardin „Martha şi Maria".

Marele tragedian crede să realizeze una din cele magnifice creaţiuni din cariera sa.

INFORMAŢIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma iniţiativei luată de şeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în Bucureşti ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripţie publică în coloanele ziarului şi rugăm atât pe prieteni cât şi pe cei cari au apreciat inaltele calităţi ale defuuctului, să-şi dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 „

Congresul învăţătorilor.— Din Roman se comunică următoarele cu privire la ultima şedinţă, ţinută de congresul învăţătorilor:

Şedinţa se deschide la orele 12. In sală se produce un tumult, cîţiva învăţători cerînd să li se dea cuvîntul.

D. Mihalache Muscel, cere să se citească ordinea de zi, care e citită de d. Ionescu-Lungu.

După aceasta d. Mihalache-Muscel cere cetirea moţiunei depusă eri şi iscălită de un număr de învăţători, prin care se declară ilegală alegerea membrilor din comitetul central al Asociaţiei în congresul de anul trecut de la Tîrgovişte.

In urmă d. Ionescu-Lungu propune să se aleagă prin vot censorii şi supleanţii.

Se naşte un nou tumult.

Cei cei cari fac opinie separată în frunte cu d. Mihalache Muscel părăsesc sala spunînd că la congresul din anul viitor vor căuta să aleagă un alt comitet care să conducă cu adevărat interesele învăţătorilor,

Majoritatea congresiştilor rămînînd în sală se procede la acegerea cenzorilor şi supleanţilor.

Alegerea terminîndu-se la orele 1 jum. afişează rezultatul care e următorul: Votanţi 222, anulate 2. Sunt aleşi domnii: Alex. P. Papadopol (Constanţa) 218 voturi; Florea Iftimescu 217, Mateescu (Govora) 219.

Sunt aleşi supleanţi: C. Madarzac 217 Iordan (Străoanii dn sus) 220, Matei Constantinescu Prahova 219.

Rezultatul e primit cu aplauze furtunoase.

D. Ionescu Lungu declară închisă şedinţa.

Consiliul permanent de pe lîngă ministerul instrucţiunei publice a confirmat lucrările comisiunei de exam. capacitate la specialitatea istoriei şi a decis să se înscrie pe tabloul de capacitate candidaţii reuşiţi în ordinea clasificărei.

Tot odată consiliul este de părere să se publice la această specialitate, pentru începutul anului şcolar viitor, un examen suplimentar.

M. S. Regele a semnat decretul prin care se deschide pe seama budgetului ministerului de domenii un credit de 40.000 lei pentru combaterea lăcustelor, şoarecilor şi insectelor vătămătoare agriculturei.

Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

D. Nicolae Tăcit, care după cum se ştie a fost pus în libertate de către autorităţile judecătoreşti din Roma—găsindu-se absolut neîntemeiată bănuiala de complicitatea sa în atentatul contra Regelui Italiei—a sosit în Capitală.

Delegaţii primăriei Capitalei, în frunte cu d. primar Dobrescu, vor sosi în Capitală Vineri seara.

Se ştie că Ministrul de Interne a dispus ca plăţile furnisorilor din străinătate pentru diversele servicii pendinte d acest Minister să nu mai fie făcute de către Banca Naţională ca în trecut, ci de Caseria Centrală a Statului.

Ministerul de finanţe însă a făcut cunoscut celui de Interne că din lipsă de persoane nu-şi poate lua această însărcinare.

Plăţile acestor furnizori vor fi făcute deci tot de Banca Naţională ca şi în trecut.

Colonia şcolară.—Copilaşii formînd colonia şcolară din localitate, nu se vor mai duce la mînăstirea Slatina, din cauza că mitropolitul Moldovei a declarat că în acea mînăstire nu se află liberă, de cît o singură odae, pe care o rezervă pentru oaspeţi.

In consecinţă s'a hotărît ca să se trimiată colonia, la mînăstirea Secul, obţinîndu-se pentru aceasta autorizaţia mitropolitului.

Pentru a se lua însă o hotărîre definitivă se aşteaptă răspunsul d-lui Gheorghean, revizorul şcolar din Suceava, care a fost invitat să se ducă la Secul, pentru a vedea, dacă economul mînăstirci, se va putea obliga în virtutea unei anumite sume de bani, să îngrijească de hrana elevilor.

In cazul cînd nici la Secul nu se va putea găsi cele necesare, copilaşii vor fi trimişi în comuna Roşiori, din judeţul Neamţ sau la Răsboeni.

*

Pentru conducerea coloniei, au fost acceptaţi d. Sachelarie, secretarul inspectoratului şcolar, cu d-na d. Constantinescu, pedagog la seminarul Veniamin şi d. doctorant N. Columb.

*

Direcţiunile şcoalelor primare au fost invitate, de a trimite de urgenţă tabloul copiilor cari urmează a fi trimişi în colonia şcolară.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.30
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru şi superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Sanatorul Dr. Ţaicu
IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

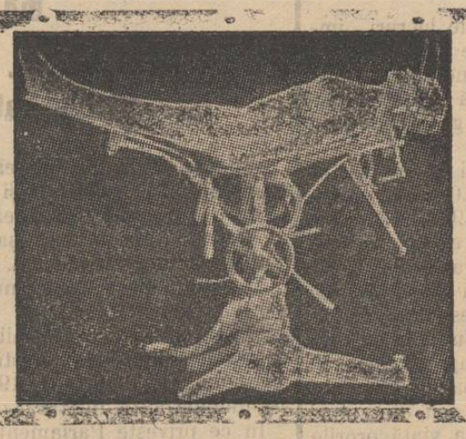

Facerl. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

AA. LL. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria, vor face o călătorie în străinătate, imediat după marele manevre de toamnă.

Lipsa principilor moștenitori va fi de aproape două luni de zile.

D. Perieţeanu, subdirector la vămi, a sosit azi în localitate. D sa a cercetat plîngerea comercianților ieșeni, cu privire la dispoziţiunea luată, ca vechile magazine, să servească pentru mărfurile ce sosesc din țară.

Se crede că în urma acestei anchete, e va reveni asupra acestei dispoziţiuni, are e cu desăvîrșire în dauna comerțului

Doamna și d. Lascar Antoniu, distinsul nostru prietin, au plecat astăzi, cu expresul cu băile Ems, unde vor sta o lună, pentru a pleca apoi la Trouville și la Paris.

Din partea revizoratului școlar, s'a înaintat ministerului, tabloul învățătorilor suplinitori din județul nostru, care au cerut să fie numiți ajutori de învățători, în locurile vacante.

Pe tablou figurează d-nii Bart Marin, Berescu Iorgu, Cobzaru Gheorghe, Matei C. Preot, Mircea Constantin, Pădure Teodor și Ecaterina Romano.

Societatea viticolă din localitate a hotărît în mod definitiv ca expoziţiunea anuală, să se deschidă la 1 Septembrie. Ea va dura pînă la 1 Octombrie.

Jurile care vor fi chemate a decerne recompensele, vor lucra chiar de la deschiderea expoziţiunei; astfel ca la 15 Septembrie, expozanții să cunoască rezultatul și să-l poată afișa, în dreptul produselor lor.

Din partea comitetului Coloniei școlare, s'a numit o comisiune permanentă, compusă din d-nii Ionescu, Sachelari Stoica și Cozmiță, cu depline puteri, de a se ocupa de soarta Coloniei școlare.

La examenul de farmacie, ce a avut loc zilele aceste, au reușit.

Anul I: Otelo Beceanu, d-ra Elena Fîntînaru și Nagler Z.

Anul al II-lea: Alex. Văgăianu, d-ra Ana Becker, Stefania L. Eraclide și M. C. Andreescu.

Zilele acestea, corporația confecțiior, împreună cu policlinica medicală, se vor muta în casele d-lui Hălăceanu, din strada Alexandri.

Printre debitanții din localitate, se agită ideia că și în Iași, debitele să fie închise Duminicile de la orele 12, pînă Luni dimineață.

Consiliul de reformă al corpului IV de armată, judecă azi pe un căpitan din regimentul 13, învinuit de fapte atingătoare de onoarea militară.

Președintele consiliului de reformă e d. colonel Patrașcu asistat de d. locot. colone C. Petala din Botoșani și 2 căpitani.

Camera de punere sub acuzare, se va întruni la 11 a lunei, pentru mai multe confirmări de mandate.

In cursul septămînei viitoare, va avea loc la Sinaia un consiliul de miniștri.

Tinichigii din localitate, au adresat o plîngere Camerei de Comerț, prin care arată, că li se face o concurență neleală de către corsarii, cari colindă tîrgul.

La Cameră se va studia această chestiune.

D. Disescu, prezidentul grupului romîn interparlamentar și d. Ch. Lahovari, secretarul acestui grup, vor lua parte la conferența Uniunei interparlamentare, ce va avea loc la Geneva, în ziua de 5 Septembrie viitor.

Un grup de locuitori de la Frumoasa, au intervenit din nou la Prefectura de județ, rugînd să fie întru cît-va despăgubiți, în urma inundațiilor ce au suferit, în anul trecut.

Casa centrală a meseriilor a făcut cunoscut tuturor fabricilor, că în cas de accident în fabrici, să înștiințeze de urgență casa centrală.

Solemnitatea de la Agapia.— In ziua de 3 Iulie, ora 9 dimineață s'a pus piatra fundamentală a atelierului de Țesătorie din M-rea Agapia. La această solemnitate a asistat din partea d-lui ministru al cultelor d. dr. Boroianu administrator al casei Bisericii, iar I. P. S. Mitropolit, a fost reprezintat prin părintele N. Dăringă revizor eparhial. Solemnitatea aceasta la care a asistat soborul mînăstirei, și parte din vizitator a început prin sfinţirea apei de către clerul mînăstirei după care au urmat cuvîntările ţinute de către părintele Dăringă și domnul dr. Boroianu.

După terminarea acestei solemnități, se trece la stareție unde avu loc o mică gustare. La orele 10 — cei doi reprezentanți au părăsit mînăstirea.

La 9 a lunei, se va pune cu deosebită solemnitate, piatra fundamentală la noua biserică din com. Românești.

La solemnitate a fost învitat și prefectul județului.

Accidentele pe căile noastre ferate

Din partea d-lui Emilian A. Savopol, primim următoarele:

Suntem încă sub impresia groaznicului accident ivit acum cîteva zile la bariera cantonului c. f. r. No. 154 între Circea și Peleni, care fiind deschisă pe timp de noapte, un automobil al d-lui N. Oroveanu ce traversa linia la acea barieră, a fost surprins și sfărîmat de mașina unui tren, omorînd pe loc trei persoane iar alții trei grav răniți.

De cîtva timp accidentele și catastrofele pe c. n. f. se ţin lanț, așa că la mici intervale nu ni se vorbesc de ele, iar pasagerii au început să se teamă a mai călători. In cîteva rînduri am scris prin ziare coloane întregi, tratînd despre cauza care au provocat accidentele și catastrofele trenurilor la B. M., Ploești, Palota, Berheci, Mărășești, Brănești etc., arătînd și ce măsuri ar trebui să se ea pentru evitarea pe cît posibil în viitor a acestor mari nenorociri și pagube enorme.

Insă spre marea mea decepție, tot ce am scris a ramas scris, iar acei care conduc Administrația rămîn nepăsători cînd li se atrage atenţiaasupra unui rău, rămîn ca niște inconștienți și rezultatul se vede. Totul merge din rău în mai rău iar milioanele ce li tot dăm și care încă li se vor mai da, se perd prin sfărîmări, de mașini, vagoane, distrugeri de linii, despăgubiri pentru accidente de persoane și pentru mărfuri nimicite și, așa va merge cît timp nu se vor lua măsuri urgente de îndreptare. In groaznicul accident de automobil la cantonul 154, trei persoane de mare valoare în Țara noastră au perit sub roadele mașinei unui tren care era în cursă regulată iar alte trei grav rănite, dacă nu am scris nimic pînă astă-zi despre acest accident, cauza a fost respectul ce datoram mormîntului bunului meu prieten N. Oroveanu care a plecat prea de vreme dintre noi și bravului filo-romîn Pierre Chillot care venit în Țara noastră pentru o propagandă Sfîntă a latinității, își găsește moartea atît de tragică la un păcătos canton de drum de fier, mai înainte ca să-și vadă opera înfăptuită, lăsînd printre noi cele mai adînci regrete, iar la Paris rămîne trista o soție ce mult va plînge și un copilaș abia născut, pe care tatăl său nu a avut încă timpul să-și apropie buzele de fruntea micuțului.

Și acum ca să termin, îmi fac o nonă datorie ca unul ce cunosc bine organizația c. n. f. și afirm că pînă ce nu se vor lua urgente și severe măsuri în ceia ce privește circulația trenurilor și supravegherea mai scrupuloasă în executarea serviciului de mișcare prin stațiuni și pe linii, o să ne așteptăm numai la dezastre.

Iată propunerile mele în acest senz:

1) Să se înfiinţeze pe lîngă ministerul de lucrări publice, un serviciu superior de control al c. n. f. compus numai din funcționari superiori competenți, luînd cîte unul de la toate serviciile din Administrația c. f. și cari să aibă dreptul a controla și cerceta ori cînd Ad-ția c. f., și a merge în inspecțiuni pe linii și prin Stațiuni, atunci cînd vor crede necesare.

2) Să se înfiinţeze pe lîngă Direcția c. f., un birou special compus dintre un șef și cel puțin 30 controlori de trenuri cari să fie întrebuințați numai la supravegherea circulației trenurilor mai ales pe timp de noapte călătorind adesea pe mașini, alături cu mecanicii, să observe compunerea și descompunerea trenuriler prin stațiuni, precum și bruto ce trebue să remarce mașinele, să revizuiască trenurile de persoane și să raporteze ori ce neajuns ar constata, iar acei cari din ei nu-și vor îndeplini datoria în conștiință să fie fără nici o discuție înlocuiți și degradați.

4) Să se reînfiinţeze imediat școala personalului de trenuri și mașini, acolo unde ei domiciliază, lăsîndu-le orele libere să meargă la școală chiar și cei bătrîni, unde li se vor împrospăta cunoștințile necesare în serviciul de Mișcare și Tracțiune, pentru că știut este că: tot ce se învață, se uită.

5) Domnii șefi de serviciu cu sub șefii lor, precum și inspectorii de pe linii să facă cel puțin de 2—3 ori pe lună inspecțiuni, mai ales noaptea și pe neașteptate, așa ca se știe întregul personal de stațiuni și de linie, că sunt bine controlați pedepsind fără cruțare pe acei vinovați.

Acestea fiind pe scurt părerile mele de îndreptare în chestia accidentelor și catastrofelor pe c. f. le aduc în public la cunoștința domnului Ministru de Lucrări Publice spre a decide, la din contra accidentele se vor ţine lanț, iar eu îmi voi face datoria să dau alarma pînă ce se va revolta mulțimea și pînă ce se vor găsi oameni cari să trăiască nu numai în spațiu.

Mănăstirea Neamț, 1 Iulie 1912.

PEPINIERA
DE
Vițe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia
Acostăchioaei
Comarna—Iași

Membrii camerei de comerciu, se vor întruni mîine, în ședință extra ordinară.

La ordinea zilei sunt chestiunile următoare:

Adresa trib. secția 3-a, relativ la darea de aviz pentru înfiinţarea cooperativei *Munca*, petiţiunea d-lui Iulius Reineke, petiţiunea d-lui Ioan Zamfirescu, cererea bijutierilor din Iași; oficia ministerului de industrie, relativ la înfiinţarea unui bîlciu în comuna Tazlau, cererea d-lui D. Duca, relativ la înfiinţarea unui birou de expediţie vamală și petiţiunea fraților Hirschensohn.

Din cauza timpului ploios, reprezentația de astăseară Mercuri a cinematografului Pathé-Frères, are loc în sala Circului Sidoli.

Noul program de astă seară Mercuri, cuprinde între altele:

Intre iubire și datorie, roman contimporan—Prince nu e bnn protector de animale, scene comice,

Vulturul și porumbița. Interesantă desfășurare în două părți. Acțiunea se petrece în Franța și rolurile sunt interpretate de artiști pariziani.

Acrobatul japonez Otogama, scene artistice sportive.

Coasta de Azur, Villefranche, Alpii maritimi, Mediterana, scene și vederi pitorești.

Viața arabilor—Cel mai nou număr din Pathé-Jurnal—Servitoarea harnică, scene comice.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Poimîne Vineri program nou.

Se reamintește cetitorilor noștri, că în serile reci și ploioase reprezentațiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 4 Iulie

Tratative cu răsvrătiții

Salonic.—După ştiri particulare din Monastir, Tahiar-Bey șefu răsculaţilor, a trimis pe tovarășul său Hanza-Effendi la Djavid Pașa pentru a negocia condiţiunile întoarcerei.

Un acord a fost realizat, de oare ce în urmă locotenentul Ismail Effendi a plecat cu automobilului spre a informa pe Tahiar-Bey de deciziunile lui Djavid-Pașa.

Ofițerii romîni la Brașov

Brașov.—Ofiţerii romîni au asistat azi dimineață la exercițiile trupelor din garnizoană.

Autoritățile au oferit rominilor un banchet, iar seara o serată.

Cum e vremea?

București. — Vremea e frumoasă la Viena, Buda-Pesta, Londra, Liverpol, vînt la Brăila, nori și vînt la Constanța.

CAZUL SUSPECT DIN LACUL SARAT

Brăila.—Populația a fost viu alarmată, de un caz suspect, ce s'ar fi constatat la Lacul Sarat.

Autoritățile au luat imediat cele mai riguroase măsuri de izolare, a tuturor persoanelor, care fuseseră în contact, mai de aprospe sau mai de departe, cu bolnavul.

Din fericire însă, analiza făcută la Brăila, a arătat oă nu era vorba de holeră; ci bolnavul suferise de scarlatină.

Arme pentru conspiratorii turci

Lacorogne.—Autoritățile sunt în aștepta rea vapoarelor Ambros și Hamburg, încărcate cu arme și cu destinația pentru Constantinopol. Se bănuește că ar fi vorba de arme destinate conspiratorilor.

Statu-quo în Balcani

Viena.—Noua presă liberă scrie: Cercurile informate consideră declarațiunile marelui Vizir și ale ministrului de externe, ca un semn că criza de pace face progrese în Turcia. Ceia ce s'a spus despre încrederea Turciei în Austro-Ungaria va impresiona în mod plăcut cercurile vieneze; declarația recunoscînd faptul că Austro Ungaria a preconizat în totdeauna statu-quo în Balcani.

Moartea aviatorului Latham

Paris.—Se află că aviatorul Hubert Latham, a fost ucis la 7 Iunie, în Congo, de un bivol sălbatec, in cursul unei vînătoare.

Grațiarea antimilitariștilor

Paris.—Președintele republicei a semnat un decret, prin care se grațiază de restul osîndei de 7 condamnați politici, dintre care 12 antimilitariști Hervé, și pe agitatorul Brontchoux.

Despăgubiri

Peking.—Ministrul Rusiei a cerut despăgubiri pentru asasinarea a 100 ruși, asasinați într'un sat lîngă Khoten.

Victimele aviațiunei

Paris.—Se anunță moartea aviatorului Olintier, victima unui accident, pe cînd încerca să facă un zbor.

Nenorocire

Iomastia.—Pe cîmpul militar de la Honsiorovo, un sublocotenent a fost ucis de trăsnet, 45 de soldați au fost răniți.

Călătoria prințului Bulgariei

Pijstvan.—Regele Bulgariei sfîrșindu-și cursa, a plecat în Ungaria de sus.

Italienii și războiul

Constantinopol. — Biroul presei turcești comunică, că la 27 Iunie s'a arestat un italian, care a otrăvit portul din Begdaiyna. Italianul a făcut mărturisirea, că alți doi italieni au fost însărcinați a otrăvi puțurile din Bolna.

Turburări grave

București.—In comuna Jilava, s'au înregistrat în ultimele două zile, niște evenimente, ce prezintă o deosebită gravitate.

In urma unei neînțelegeri între doi bulgari și un soldat, bulgarii adunați în număr mare, au bătut grav pe soldat, care abia a putut scăpa cu viață.

Bulgarii însă nu s'au mulțumit cu atîta, A doua zi, ei s'au anunat în număr și mai mare, și înconjurînd casa căpitanului Gheorghe Popea, au spart geamurile și au sfărîmat zidurile cu topoarele. Căpitanul însuși a fost lovit cu un ciomag și greu rănit. De aci au pornit spre locuința căpitanului Iacob, pe care asemenea au devastat-o.

La locuința locotenentului Hermeziu, au bătut până la sînge și rănit grav pe ordonanță, care s'a opus devastărei casei.

Autoritățile superioare au fost înștiințate.

Până în acest moment nici nu se știe, dacă liniștea a fost restabilită și vinovații arestați.

BANCA MOLDOVA
IAȘI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Se caută elevi la tipografia H. Goldner, pentru învățătură.

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Mobile Löbel
Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași
DORMITOARE
SUFRAGERII
SALOANE
BIROUR
Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
—Covoare, Perdele, storuri —
— Ultimele noutăţi —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREȚURI EFTINE —
Face și condiţiuni de plată avantajoase.
Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

EVELINE WEISSELBERG
LEO MARCUSSOHN
LOGODIȚI
București *Iași*
In loc de ori-care altă înștiințare

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iași — Fondat 1873 — Iași
Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

Tînără orfană *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*
Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.
Fides *Berlin 18.*

Dr. Suzana WEXLER-GROSI
BOLI DE FEMEI—FACERI
— *Strada Anastasie Panu 43* —

DE INCHIRIET
1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un becin.
2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.
Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.
Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societăței de Asigurare „Natională" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iași
Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași
(zisă și str. Golia 28)
—**Apă—Canal—Closete** *contra* **înghețului—Băi hygienice—etc.**
Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultațiuni gratuite.
Condițiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparațiuni
—**Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*
Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*
Referencile cele mai **bune la** *dispoziție.*

La farmacia D. HERZENBERG
IAȘI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea și pentru* **asistent.**

JACQUES PAUCKER

BUCUREŞTI
Telefon 3|63.—**Str. Smîrdan 51**

BIROU TECHNIC

SOFIA
Telefon 900. **Bd. Marie Louise 79**

SPECIALITATE : Instalaţiuni de MORI pentru făină albă.— LOCOMOBILE şi SEMISTABILE

Heinrich LANZ cu ventile syst. Lentz şi aburi supraîncălzit

— CEL MAI MARE DEPOSIT —

CU ARTICOLE NECESARE ORI-CAREI

MORI

Pînză de mătase, pînză de sîrmă platinată, de oţel, de alamă, chingă de cînepă, cupe, şuruburi, curele de piele, balata, curele de păr de cămilă, ciocane, pietre franţuzeşti „La ferté", postamente de mori pentru mălai, uleiuri ruseşti şi americane valvolină „Meteor", bumbac de şters etc.

SAMOVARE

Balanţe de cereale

FABRICI

Ţevi, accesorii de ţevi, robinete, canale, ventile, muşamale, bascule ‚Garwens', balanţe, asbesturi cauciucuri, furnituri, cabluri de sîrmă, de cînepă, pompe centrifugale, aspirante, refulante Klinger t, placa diamant, Burgmanpackung, sorburi, fluere de aburi, sticle de nivel patent Klinger.

Aparate de stins incendii

„PLUVIUS"

VALŢURI DE PORUMB patent AGEKA —

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

BANCA IAŞILOR

Societate Anonimă
Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Ştefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Naţională)

1. Cumpără şi vinde efecte publice.
2. Scontcază efecte comerciale (poliţe), cupoane şi titluri eşite la sorţi.
3. Scontează trate şi cecuri, asupra casolor din ţară şi străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăţi în ţară şi străinatate putînd emite şi cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri şi efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanţii ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu incasarea polilor plătibile în orice localitate din ţară sau străinătate.
7) *Primeşte sume spre fructificare:*
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută şi care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convenţională cea mai avantajoasă.
8 *Primeşte efecte publice spre pastrare.*

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâia se ia 3 hapuri unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnăvul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue de la mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Drogheriştii şi Farmaciştii.*

!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru

Kaloderma-Gelée îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

Kaloderma-Săpun preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

Kaloderma-Pudră de Orez Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

Kaloderma-Săpun de ras Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representantpentru — România — H. ŞIEBENEICHER — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

PERLE - PUTS
EN FONTE INDAYABLE
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco Catalogue sur demande

BROSSE TAPIS
Prix 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil

Iaşi.—Tipogr Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1633. — Vineri 6 Iulie 1912

Barbații politici ai Iașului

Nu e fără interes cred, mai cu samă pentru generațiile tinere, a arunca o ochire retrospectivă, asupra barbaților politici pe care i-a avut și-i are Iașul, după urma activității cărora, orașul nostru, a realizat îmbunătățiri de valoarea a-l pune în rîndul orașelor civilizate.

Ochirea ce voiu face, e streină de interese și considerațiuni de partid, rămânînd bine înțeles pentru fiecare portid, avantanjul, de a fi numărat în rîndurile lui, oameni de valoare, care au știut a se devota binelui public și a aduce în special Iașului reale servicii.

Iașul, sunt numai 40 de ani, era un oraș cu totul înapoiat.

Fără apă, fără abator, fără localuri de școale primare, fără teatru, fără strade m ai omenește pavate, prost iluminat de fe inarele cu petrol, care dădeau o lumină ca vai de ea, fără hală, ci numai cu o piață, surorā cu piața actuală—Nicolina. Iar pe deasupra tuturora cu un serviciu de curățire, care lasa prea mult de dorit.

Oamenii politici ai timpului, duceau luptă aprigă încălziți de două idei; Dinastia streină și antisemitismul.

Așezați pe aceste platforme dădeau luptele, partidele fiind reduse la fracțiuni.

Personalitățile marcante, strămutase la București sediul marei activități de politică superioară.

Iașul, cu nevoile lui, rămăsese în așteptarea strămutărei Curței de casație, a Curței de compturi, a Casei de Depuneri, dela București la Iași, așteptare lungă și care nici astăzi nu s'a realizat.

In mijlocul acestei acalmii se urcă pe scaunul de primar, valorosul nostru concetățean, d. Nicolae Ganea, care în 1872 întreprinde marea lucrare, costînd 6 milioane, pavarea cu asfalt a stradelor la centru și trotuare în tot orașul. Lucrarea d-lui Ganea, există și astăzi. După d-sa nu s'au mai făcut mari lucrări de pavare. D-lui Ganea îi succed Primariatele d-lor V. Pogor și I. Diamandi.

Stăruințele d-lui Pogor se datorește, capatarea celor 6 jum. milioane, cu concursul cărora s'au început studii pentru aducerea apei, construirea Teatrului Național, construirea localurilor de școli primare, construirea abatorului, construirea băilor comunale și afectarea în budgetul Comunei a unei sumi mai însemnate pentru întreținerea stradelor, în afară de sumele afectate întreținerei asfaltului. Lucrările mari de edilitate începute sub d. Pogor, au fost continuate de d. Primar Diamandi.

Consiliile comunale au avut roluri neînsemnate, exceptînd consiliul comunal, care obținuse realizarea promisiunei Constituantei de la 1866, promisiune care acorda Iașului o desdăunare de 10 milioane lei vechi, pentru sacrificiul perderei capitalei.

Acea Constituantă apreciază în înțelepciunea ei, ca 10 milioane lei vechi, sau 3,300,000 lei în valoarea de astăzi, ar fi suficiente a desdauna, pentru un oraș, perderea avantagelor ce le dă Capitala, fără să mai vorbim de mîndria Moldovei.

Consiliul prezidat de primarul Diamandi, numera printre membrii săi și pe d. A. A. Badareu.

Activitatea acelui consiliu comunal a fost însemnată. Construcțiile actuale s'au esecutat după urma activității acelui consiliu.

Cu întrarea d-lui Badareu în Consiliu, rolul consilierilor comunali începe a fi mai însemnat, administrația comunală găsește în Consiliu nu numai un stimulent, dar și un sprijin puternic, îndrumînd către orizonturi nuoi preocuparea ne îmbunătățirii pentru Iași.

Am făcut parte în consiliile comunale de sub primariatele d-lor Pogor și Diamandi, de la 1888—1895 și deci sunt în măsură a cunoaște activitatea acestor Primari și a consiliilor comunale.

Iașul realizase marele lucrări enumerate mai sus.

Iașul căpătase de la Minisrul Cultelor și Instrucțiunii publice, d. Take Ionescu, construirea palatului Universitar.

Iașul însă rămăsese fără apă.

Chemarea la cîrma țărei a guvernului de sub președinția d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, aduce la Minister pe d. Al. A. Badareu, iar la Primăria Iași pe d. Gh. Lascar. Ministrul Badareu, fostul consilier comunal și fostul Primar, în dorul lui a înzestra Iașul cu mari lucrări de edilitate, el, care cunoștea calitățile de gospodar ale lui Gh. Lascar și nevoile Iașului. Inconjurat de prietini care-l urmau cu dor, în dorul lui pentru binele Iașului, avînd și sprijinul cald al d-lui Take Ionescu proiectează și reușește a realiza cea mai mare dorință a Iașului, înzestrîndu-l cu mana cerească, aducerea apei.

Dintre Primarii Iașului, acel care s'a ocupat mai mult cu chestia apei, a fost d. A. A. Badareu.

Alimentarea Iașului cu apă, ajunsese o problemă, care nu s'a putut rezolvi 50 de ani. Deslegarea problemei se datorește d-lui Badareu și Primarului Gh. Lascar.

Dar Iasul n'a sfîrșit încă seria îmbunătățirilor de care mai are nevoe, pînă la rădicarea lui economică și higienică, la nivelul unui oraș civilizat.

El mai are încă multe nevoi.

Părerea mea de a se declara Iașul zonă liberă, a fost călduros primită de d. Badareu și n'am perdut speranța, că în viitor tot prin concursul d lui Badareu se va realiza și această îmbunătățire, care va rîdica Iașul, pînă la apropie desdăunarea sacrificiului făcut cu perderea Capitalei.

Iașul e un ilustru bolnav, căruia îi trebue medicamente costisitoare și oameni energici pentru lecuirea lui. Puterea de muncă, dorul a rădica cît mai mult Iașul, atît în direcția culturală și higienică, cît și acea economică, pun pe d. Badareu în fruntea barbaților politici ai Iașului, către care ieșenii trebue să-și îndrepte speranțele.

G. D. Șerban.

Tăcere semnificativă

Presa guvernamentală n'a avut o atitudine uniformă față de hotărîrea Curții de Casație. In adevăr, pe cînd *Seara* **a înjurat pe magistrați și a tăvălit în noroiu pe primul președinte al înaltei instanțe,** *Epoca* **care dăduse odată semnalul batjocorirei magistraților—s'a abținut de data aceasta dela orice comentar și observație.**

Chestia în sine n'au discutat-o ziarele guvernamentale. Nici un organ oficios n'a ținut să arăte care e situația guvernului față de hotărîrea definitiv condamnatoare a guvernului.

Azi a remas definitiv stabilit, că d. Al. Marghiloman a prezentat și Parlamentul a votat o lege anticonstituțională. Faptul e de-o gravitate excepțională, iar situația cabinetului, care a consimțit la o asemenea lege, este cît se poate de delicată.

Avem o lege a responsabilității ministeriale, care prescrie pedepse și chiamă la răspundere civilă pe ministrul, care semnează decrete potrivnice Constituției și care aduce prin fapta lui anti-legală pagube statului.

Soarta d-lui Marghiloman e dar hotărîtă de legea răspunderei ministeriale. Hotărîrea Casației îl pune în fața autorității lucrului judecat.

Și cu toată această situație excepțională, ziarele guvernamentale nu sufiă nici un cuvînt și nu au găsit ceva mai bun de făcut decît să injure pe cel mai înalt magistrat al țării, acuzîndu-l de venalitate și imputîndu-i că desface produsele viilor sale.

Faptul însuși că ziarele guvernamentale refuză să discute situația ce și-a creiat-o d. Marghiloman, e cea mai bună dovadă că și ele își dau seama de impasul în care se găsește fostul ministru de Interne.

Profețiile d-lui Carp

Dacă d. P. P. Carp are memorie, și dacă își aduce aminte de toate profețiile pe cari le-a făcut pînă acum, și cari i-au ieșit pe dos—și dacă mai e capabil de simțimîntul înduioșării, prin grele momente trebuie să treacă.

Era odată o vreme, cînd d. Carp afirma că meritele îi vor fi recunoscute și că guvernul, care a fugit de d-sa o viață întreagă îi va sosi nechemat — guvernul i-a venit plocon. Dar ce-a făcut d. Carp cît a deținut guvernul, știe toată lumea. A trebuit să urce scaunul prezedenției consiliului, debarasîndu-se de tot bagajul său de principii. Intreaga activitate guvernamentală a d-lui Carp a fost o neîncetată contrazicere cu el însuși. Tot ce-a zis în 40 de ani, a dezis în 14 luni.

A trecut prin cameră reforma cîrciumarilor, dar n'a putut realiza pe cea administrativă. A dat mînă liberă d-lui Marghiloman, și a trebuit să întindă mîna lui Popovici-Răcăciune.

Tot ce a zis într'o viață întreagă,—a dezis pentru 14 luni de guvernare stupidă.

Dar ultima sa profeție, făcută în clipa cînd opoziția a părăsit Camera, va rămîne ca o ironie in extremis. *D. Carp a zis că revoluțiile se fac pe idei și nu pe afaceri.*

A venit însă justiția țării și, dela tribunal pînă la Casație, a răspuns bătrînului fost prezedinte al consiliului, că în chestia tramvaielor se ascundea o idee, pe care el, P. P. Carp, n'a fost în stare s'o vadă,—se ascundea ideia legalității și a ordinei în stat.

Pricepe oa acum d. Carp, ceia ce n'a fost în stare să priceapă acum cîteva luni?

Ne îndoim.

D. Carp tot profet va rămîne,— profet însă.. în cetatea lui...

IAȘI-CERNĂUȚI

Industriașii și comercianții sunt cei dintăi, cari se agită.

Și cu drept cuvînt. In primul rînd mișcarea economică, e acea care are nevoie, de a se folosi de îmbunătățirile, perfecțiunile și instalațiunile moderne, căci prin aceasta se crează un stimulent, se scurtează din vreme și se ajută, ca propășirea unui oraș, să fie permanentă și reală.

Cu uimire industriașii și comercianții au aflat, că firul special telefonic între București-Cernăuți-Viena, care este aproape gata și care pînă cel mult la 15 Septembrie, el va funcționa, nu va folosi Iașilor.

In adevăr, în loc ca acest fir, să treacă prin Iași, care să fie stația intermediară, care să lege Capitala cu Cernăuții, el va trece prin o serie de tîrgușoare de mică importanță, și nu va deservi de loc capitala Moldovei.

Acest fapt constitue o lovitură ce se aduce Iașului, de care se va resimți. Această neglijare face parte din lunga și neagra serie, de jigniri ce se aduc capitalei Moldovei, ori cînd, în ori ce ocaziune.

Dar mai mare chiar de cît această batae de joc a centrului, este criminala nepăsare ce o arată reprezentanții din parlament, ai acestui oropsit oraș.

Toți acești aleși prin fraudă, ar fi putut măcar în parte să-și răscumpere pacatul, dînd dovezi de dragoste pentru oraș, lucrînd pentru propășirea lui.

Dar nimic. Nici o voace nu se rădică în favoarearea Iașului, nici un reprezentant nu se arată, care luînd de scurt pe ministrul respectiv să-l silească a ținea în seamă doleanțele Capitalei Moldovei, atît de ușoare de a fi satisfăcute, numai pușină bunăvoință să fie.

Intre Iași și Cernăuți sunt legături economice, care prin stabilirea firului, ar fi întărit și ar face din ele o viață economică comună, după cum ea există azi sufletește.

In Cernăuți, de unde a pornit cel dintăi strigăt pentru firul București—Viena, a produs cel mai mare entuziasm tocmai faptul că se va pune o legătură directă cu Iașul. A olo nedumerirea e mare, că tocmai această mare îmbunătățire va lipsi.

Timp de îndreptare mai este, să sperăm că alarma dată de ieșeni, va fi ascultată.

N.

Nenorocirile naționaliste

Scrim titlul acesta — mărturisim—cu oare care înduioșare. E un an rău pentru naționaliști.

După „nenorocire" d-lui A. C. Cuza, eroul celor două curți cu jurați, urmă peirea d-lui Bogdan, cumnatul „șefului", —și în sfîrșit acum de curînd, la Vălenii de Munte fălfăe steagul de doliu pentru jeluirea nenorocirii d-lui dr. Șumuleanu.

Pățania acestuia din urmă e, în orice caz mai amuzantă. Cel puțin nenorociții dinainte au oftat rezemnați și au tăcut căutînd consolare pe catedrele inofensive și inatacabile de la Vălenii de Munte. D. dr. Șumuleanu însă, nu se lasă cu una cu două—d-sa scrie. Scrie într'una, nebiruit, morîtor, interminabil. „Neamul" d-lui Iorga simte trebuință să apară regulat ca să continue publicarea scrisorilor d-rului Șumuleanu, care evidențiază tragica sa „nevinovăție".

Dar, nu vom stărui prea mult asupra apărărei destituitului dr. Șumuleanu, pentru că nu putem sacrifica toate coloanele ziarului numai glumelor. Vrem să subliniem și partea serioasă a jalnicii trilogii pe care o oferi, în timpul din urmă, caraghioslîcul naționalist.

Iată trei luptători, trei fruntași naționaliști, scoși afară din rîndul oamenilor cinstiți prin hotărîrile definitive ale opiniei publice. Toți trei condamnați pentru aceiaș vină; pentru escrocarea bunei credinți și pentru falșuri morale. Iată trei specimene, pe cari „partidul cinstei naționale" le produse în timpul din urmă. A! ce mai trinitate de scandaloasă pomenire: Cuza, Bogdan, Șumuleanu! Și în acelaș timp, ce lecție de adîncă învățătură pentru opinia publică!

Vedeți cine erau deținătorii cinstei, cine erau păzitorii idealului romînesc, cine erau indignații împotriva tuturor oamenilor politici din această țară?

Nu va putea spune nimeni că trinitatea scandaloasă de mai sus a fost opera dușmăniilor—căci slavă Domnului, cine a atacat mai mult, cine s'a războit mai insolent cu lumea toată, cine a provocat și cine a suduit mai mult ca acești domni naționaliști?

Socotim că în condamnarea morală definitivă a acestor trei reprezentanți ai naționalismului, lumea va ști să găsească un nou criteriu de a cîntări oameni cari vor să se impună atențiuner publice, prin zgomot și prin decretarea monopolului cinstei.

Inregistrăm așa dar, nenorocirile naționaliste cu înduioșarea satisfăcută pe care o provoacă ori ce cîștig nou pentru morala publică.

OAMENI ȘI LUCRURI

PROBE IN SCRIS...

Sună ceva mai original de cum sună obișnuit, subiectele ce s'au dat drept probe în scris la examenul de capacitate al liceelor naționale.

Nu simple „teme" de compozițiuni, nu banale bucăți despre vre-o excursiune imaginară, ori vre-o zi de paradă,— ci adevărate subiecte între cari ne întîmpină chestiuni, cînd dificile, cînd ingrate ca:

— Despre influența presei de astă-zi asupra opiniei publice.

— Despre naționalism.

Și mai cu seamă — last not least — despre:

— Ce părere aveți, în mod sincer, despre examenul de absolvire.

Dacă subiecte ca acele două mai sus citate pot ispiti pe tineri și să-i facă oare-cum să se avînte în discuțiuni și reflexiuni mai presus de puterile de experiență și chiar de cultura lor, — o chestiune ca acea arătată aci, în urmă e menită să pună într'adevăr la încercare nu numai judecata, ci și temperamentul unor tineri absolvenți de liceu.

Francheța, sinceritatea pot fi elemente discutabile în materie școlară. Dar examenul de absolvire, ar trebuie să fie sfîrșitul activității și disciplinei școlare, înputul de emancipare intelectuală, ca un prolog al unei apropiate emancipări sociale. Avutu-s'a *aceasta* în vedere cînd s'a pus o ast fel de chestiune?

Fost-a oare intențiunea comisiunii de a scruta fondul sufletesc al tineritului pe cale de a întra în viață și de a înfrunta pericole, greutăți, hipocrizii, vijelii,—atîtea elemente ce alcătuiesc factorii determinanți în viața socială?

Ori a fost o simplă încercare pur școlară și pedagogică de a lua cunoștință, pe de o parte, de capacitatea intelectuală a absolvenților și pe de altă parte de a provoca oare-cari destăinuiri, știindu-se că au de a face cu vrista tuturor elanurilor și îndrăznelilor. Căci se cere elan și îndrăzneală ca să spui „cu sinceritate" ceea ce crezi, tu, candidat, despre însuși examenul la care ești atunci supus, ca la o încercare grea, îndoielnică, din care nu se știe cum vei scăpa..

Nu știm pînă la ce punct candidații examinați au răspuns curagios și sincer acestei chestiuni și dacă în criteriul de apreciare s'a luat în seamă gradul de sincerite sau—cum se cuvenia — numai modul de expunere, stilul, limba, claritatea și concisiunea compoziției.

Rămîne însă această primă încercare și ca un act de temeritate din partea comisiunii de examinare, căci dacă e vorba de sinceritate și de francheță examinatorii, în atari împrejurări pot fi expuși unor neplăceri serioase,—neplăcerea de a auzi adevăruri ce incomodează.

Cine însă, pînă *acum*, a cultivat întru atîta gradul de sinceritate și iubirea de adevăr, ca să se încumeteze elevii a vorbi și a scrie pe șleau părerea ce au, neajunsurile de cari se lovesc în învățămînt.

Dacă un ast-fel de cult al curagiului și al adevărului ar fi străbătut în spirite,— s'ar fi îndeplinit revoluțiunea cea mai mare.

Dar ea încă *nu* s'a înfăptuit.

Rodion

SURMENAJUL

Am intrat în sezonul cînd se vorbește mult de surmenaj.

Surmenați sunt elevii, surmenați profesorii, funcționarii și toți intelectualii, cari își petrec timpul în aerul închis și stricat al orașelor, ducînd o viață sedentară, chinuind corpul prin încordarea adesea ori nemăsurată a creierului.

Creierul, care la copii e relativ voluminos față cu vrista și cu celelalte organe, dacă prea mult e supus la o acțiune forțată se desvoltă în structură, însă uu crește și aceasta face ca mai tîrziu, să nu atingă gradul de energie și dimensiunele la care ar fi putut ajunge, dacă ar fi fost lasat să se desvolte în voe și treptat. De aci urmează o degenerare a sistemului nervos, tocmai în partea lui cea mai principală.

Slăbirea creierului influențează în rău asupra tuturor organelor.

Surmenații suferă în general de inimă pulsul le este slab și palpitațiile neregulate.

Deranjarea stomacului influențază asemenea în rău, atît asupra sănătății, cît și a vieții psihice.

Voința și forma sa cea mai înaltă, atențiunea, sunt strîns legate de sistemul nervos.

Slăbiciunea corporală e însoțită de o voință șovăelnică, de o atențiune slabă și tocmai de o voință energică avem nevoie în viața de toate zilele; în orice fel de activitate, izbînda atîrnă mai mult de o energie neobosită, de cît de orice altă cauză.

Mai departe, din studiul moralei și al eticei, constatăm că entuziasmul moral merge mînă în mînă cu momentele de vioșie, în care corpul își îndeplinește funcțiunea în bună regulă.

Din potrivă, cînd suntem slabi, fără vlagă, simțim adînc lanțurile grele ce ne leagă spiritul de corp și înfîngerile voinței noastre au adesea ori drept cauză indispoziții de ordine fiziologică.

Fiziologia a dovedit strînsa legătură ce există între activitatea desvoltată de fibra musculară și gradul energiei cerebrale ce urmează imediat.

Toți psihologii recunosc importanța condițiilor fiziologice pentru *memorie*.

Intr'un cuvînt, baza întregei vieți sufletești, a vieții intelectnale sentimentale, voiționale, fiind corpul; iar baza bunei indispoziții, sănătatea fizică, pentru aceasta, sănătatea trebue socotită ca un factor esențial în cultivarea *caracterului*.

Dacă la slăbiciunea fizică prin ereditate se mai adaugă încărcarea programelor și cîte odată felul defectuos de predare, ne explicăm de ce ne plîngem de surmenajul copiilor de școală.

Pedagogii francezi sunt foarte alarmați de situația Franței din acest punct de vedere al surmenajului.

In Germania, îngrijirea de educația fizică e mai mare.

Anglia poate servi ca model în privința grijei cu care se repartizează munca elevilor. In Anglia educația fizică e foarte îngrijită.

De la învățămîntul primar pînă la cel universitar, inclusiv, o parte însemnată din timp e dată educației fizice. Rar a să auzi de surmenaj în Anglia.

La noi deși mai tîrziu s'au făcut începuturi de a se da atențiune educației fizice și evitării surmenajului prin modificarea programelor și perfecționarea metodelor, totuși mai este mult de făcut.

De curînd d. erofesor dr. Obreja într'o conferință ținută in București, la care a asistat și d. C. Arion ministrul instrucțiunii, a dovedit că copii din școala primară sunt prea mult ocupați intelectual cu orarul actual.

D-sa cere reducerea simțită a orelor de ocupație pe zi pentru școala primară și chiar pentru cursul secundar.

Intr'adevăr și institutorii și specialiștii și-au dat părerea în favoarea reducerei orarinlui actual la strictul necesar pentru predarea unei programe raționale.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Modificarea orariului e cerută astăzi; și de principiile științifice pedagogice și de curentul vieții practice.

In această privință, pare că pedagogii revin la principiul lui Rousseau:

„Trebuie să avem respect pentru vrîsta copilării, să nu-l torturăm prea mult în școală pe copil, făcînd astfel din școală o unelță de chin, care conspiră în contra dragostei lui de a fi".

Am scris detailat în această privință în broșura mea: *„Indrumări nouă în învățămîntul primar"* și susțin cu convingere că pentru școala primară sunt suficiente 3 ore de ocupație pe zi, iar nu ca astăzi 5 ore. Orele de lucru să fie numai dimineața dela 8—11, sau dela 9—12, cu două pauze una de 10 minute și cea de a doua de 15 minute.

In privința metodului general de urmat de către educatori, pentru a face pe de oparte interesant învățămîntul, iar pe de alta a feri pe elevi de surmenaj, ar trebui să avem în vedere totdeauna zicătoarea lui *Quintilian*.

„Sufletul este un cămin ce trebuie încălzit, iar nu un vas ce cată să umplem".

Numai o abilă tactică din partea învățătorului va evita neplăcerea ce școala tot o mai inspiră și astăzi copiilor; lipsa lor de luare aminte, slabul progres al cunoștinților, numărul celor ce părăsesc școala, dezgustul, oboseala, surmenajul.

In educație trebuie să ținem seamă individual la fiecare elev despre firea fizică și sufletească a lui.

Pedologia astăzi a luat avînt și va servi ca bază, pe care trebuie să se clădească edificiul educației.

Din discuțiunile urmate în cel dintâiu congres pedologic din *Berlin* ținut în 1906 (1—4 Oct.), cum și din cel de al treilea congres de educație familiară ținut în *Bruxelles* (1910) și primul congres internațional de Pedologie din 1911, se poate vedea calea practică a psihologiei infantile, spre care se îndrumează pedagogia în general.

Pedagogi, fiziologi, biologi, psihologi, igienisti, învățători, medici, psihiatri etc... toți specialiștii își reunesc forțele intelectuale și practica lor pentru îndrumarea educației copiilor spre ideal, pentru a face din pedagogie o știință, care să merite acest nume.

Iată pentru ce și noi educatorii trebuie să ne ținem în curent cu progresele acestei științe. Numai atunci vom fi înarmați și pregătiți temeinic în potriva tuturor defectelor în educație și numai atunci vom putea ține în frîu *surmenajul*.

Victor Munteanu.

Poate creștinul adevărat să fie socialist?

In vremurile noastre au apărut atît la orașe, prin fabrici și uzine, cît și pe la satele din provincie, învățători care își dau multă silință în a răspîndi mai ales printre muncitorime o învățătură nouă, numită — socialism.

In propagarea acestei învățături se servesc de diferite jurnale și broșuri, vîndute pe un preț derisoriu și care se înmulțesc în chip simțitor pe zi ce merge. Ele sunt scrise de autori străini; conțin cuvinte streine, imposibil de a fi pricepute de poporul de jos, cuprinzînd descrieri a unei vieți fantastice, necunoscută cu totul nouă tuturor.

Și ceia ce nu se poate înțelege prin cetirea broșurilor și a jurnalelor, să explică și să comentează prin discursuri, la întrunirile, ce le provoacă numiții propovăduitori și pe care le numesc cu vorba, meetinguri.

Ce vorbesc, și cam ce făgăduesc socialiștii?

Mai întâi, trebue să știm că ei se numesc diferit. Unii socialiști își zic democrați; declarînd că urmăresc atingerea țintei lor pe cale pașnică; alții, simplu socialiști, iar unii să numesc socialiști revoluționari.

Cel puțin acești din urmă fac bine că-și dau pe față năzuințile prin denumirea, cu care se caracterizează. Pentru că ajungerea țintei caută să o ajungă prin forță, răsvrătire, omorîrea acelor ce se opun tendinței lor, în contra păturei conducătoare — și în special a capetelor încoronate și a membrilor guvernului.

Și fiind-că scopul tururora e unul și acelaș, dărîmarea societății actuale și repartizarea bunurilor, îi vom numi pe toți numai cu o singură numire — socialiști.

Socialiștii se arată ca apărători ai oamenilor saraci, a lucrătorilor și a țăranilor, pentru că zic ei, aceștia se ostenesc neîncetat pînă își sleesc puterile și cu toate acestea cîștigul lor e așa mic, că de abia le ajunge pentru hrană; pe cînd oamenii bogați, fabricanții și proprietarii, au venituri mari, fără să facă nimic și trăesc în lux și în plăceri chiar de tot felul.

Așa, e absolut necesar, după părerea lor, de a se împărți toate averile, făcîndu-le comune: pămînturile, casele, fabricele, uzinele, mașinele agricole și gospodăriile de la țară. Să se dispue, ca fiecare să se osteniască după indicațiunile șefilor, nu a celor de astă-zi, ci a celor pe care-i vor alege socialiștii, și atunci fiecare va primi pentru osteneală egală, parte egală de hrană, băutură, haine și toate cele trebuincioase. Numai atunci se va putea zice că domnește dreptatea pe pămînt, și oamenii vor fi chiar foarte fericiți.

Cam în aceasta se rezumă învățătura socialiștilor.

Acum, ne întrebăm, cum trebuie să privească la această învățătură creștinul adevărat?

E cunoscut, că creștinismul condamnă pe bogații răi, nedrepți și nemilostivi și poruncește domnilor să dee dreptul tuturor și să plătească după merit. Dar în acelaș timp, el lăudă credincioșii, care își vînd averile și le împărțesc la saraci. De aseminea, viața comună se vede prin mănăstirile creștine in toate părțile, unde nimeni n'are nimic al său, ci totul e a comunității. Și o astfel de viață găsim și la primii creștini, de și nu la toți, iar nu de o durată mai îndelungată. Așa vedem, spre exemplu, după înălțarea *Domnului* la cer, viața comună la creștinii din Ierusalim, despre care și cetim chiar în Faptele Apostolilor următorarele:

„La mulți dintre credincioși sufletul și inima erau una. Și toți credincioșii erau la un loc și aveau toate de obștie. Și își vindeau averile și avuțiile și le împărțeau la toți avînd în vedere trebuința fiecăruia".

(Faptele Apost. cap. 4, 32; cap. 2, 44-45).

Cam acestea ar fi punctele asemănătoare între creștinism și socialism. Insă în toate celelalte, e o prăpastie mare în cît a fi în acelaș timp creștin și socialist este cu neputință. Incercarea socialiștilor de a se referi la învățăturile lui Hristos, pentru a-și sprijini doctrina, este zadarnică.

Repetăm, că între creștinism și socialism nu numai că nu-i asemănare complectă, dar aceste doctrine sînt potrivnice una alteia, chiar până în cele mai neînsemnate amănunțimi.

Creștinismul este o religie. El învață, că este un Dumnezeu, făcătorul universului și al omului, că omul trebue să respecte voia lui Dumnezeu.

Creștinismul mai învață că omul a greșit și a călcat voia ziditorului său. Și din din această greșală le-a eliberat Isus Hristos, ca în urmă să se îngrijască de sufletul său cu mai mult interes, să se păzească de a mai cădea în păcate grele și să se pregătească pentru viața veșnică.

Averea comună nu poate face pe om fericit. De ar avea toate bogățiile pămîntului și nu se va îngriji de sufletul său, toate îi vor fi nefolositoare.

După cum și însuși mîntuitorul zice: Nici un folos nu va avea omul chiar de va cîștiga lumea și va pierde sufletul său. Și mai departe iarăși: „Și ce va da omul schimb pentru sufletul său". (Matei 16, 26-27.

Socialismul respinge ori ce religie. El nu recunoaște nici pe Isus Hristos Mîntuitorul, nici învățătura și nici biserica Lui.

Socialismul învață, că nu există Dumnezeu, că de suflet în om nu-i nici pomenială, că amintirile bisericei, făcute creștinilor, despre viața veșnică, despre înviere și judecata de apoi sunt povești fantastice și speriitori pentru babe și fricoși.

Sigur e atît, că e un glob pămîntesc, că omul are numai corp, pe care trebue să-l îmbrace, să-l încălzească și să-l hrănească, folosindu-se toți de toate bunurile lumei, în mod egal.

De aicea urmează, că cine se face socialist, s'a lepădat de Hristos, devine păgîn în toată puterea cuvîntului, dușman al lui Hristos și a bisericei sale.

De aceia plîngerile contra nedreptății nu trebue privite așa de sincere, cum se încearcă a se face.

Dacă nu există Dumnezeu, dacă religia e răul cel mai mare de pe pămînt pe ce se bazează dreptatea?

Pe gustul omenesc? Dar el e tare variabil. Și dacă nu există suflet în om, care însătiază de adevăr și de dreptate nu rămîn numai vorbe goale?

Și în acest cas, omul nu se poate tulbura de nedreptate, fiindcă dreptatea n'are o bază inmutabilă.

A trăi așa cum doresc socialiștii însamnă a ne pogorî la viața animalelor, că ele nu judecă cei drept și nedrept. Dacă omul are numai corp datoria lui cea mai de căpetenie ar fi să alerge după ceia ce-i mai plăcut pentru corp, iar nu să însăteze de adevăr și de dreptate.

Creștinismul ne învață că ori ce desarmonie și ne orînduială se întîmplă în viața omului, e provocată de păcat, prin urmare e necesară lupta contra pacatului.

Creștinismul mărturisește, că omul cu propriele lui forțe de care dispune, nu poate învinge răul, că-i mai trebuește și ajutorul lui Dumnezeu, numit dar, care s'a cîștigat lumei, prin patimile Mîntuitorului Hristos. El se comunică creștinilor prin sf. Taine.

(va urma) **Corduneanu**

STRUNA ZILEI

O PROPUNERE

Poetul, plecînd in concediu, îi e frică să-și lase muza aci, expusă tentațiunilor.

Poete, muza-ți fără teamă
O poți lăsa în a mea samă
Căci amîndouă, avem aceiași obîrșie,
Din sexul slab, cea ce-i o chizășie
Ca să nu ai nici pic de gelosie.

Donna Clara.

INFORMAȚIUNI

Se știe că, în urma unei anchete făcută de d. inspector G. Scărlătescu, împiegatul Gheorghiu de la serviciul timbrului din Ad-ția financiară locală, a fost destituit telegrafic.

Revenim asupra acestui fapt nu pentru a îngreuia situația acestui funcționar față de justiție care-i va da pedeapsa cuvenită, ci pentru a atrage atenția autorităților superioare financiare că, alături de Gheorghiu, pentru fapta ce a comis mai este un vinovat și încă unul principal.

Fostul șef de secție, d. Gh. Pompilian, actualul administrator, avea însărcinarea de a controla operațiunile făcute de Gheorghiu. Din cercetările făcute rezultă că neregulele găsite în sarcina lui Gheorghiu dăinuiau de mai multe luni înaintea descoperirei lor de către d. Scirlătescu. Din acest fapt se poate deduce că, sau d. Pompilian și-a îndeplinit datoria și, verificînd operațiunele lui Gheorghiu, a dat peste neregulele săvîrșite de el și l'a acoperit, tăinuind cele descoperite, sau nu și-a făcut datoria neglijînd să controleze acele operațiuni.

Și într'un caz și în celalalt, d. Pompilian este vinovat și trebuia pedepsit. Pînă acuma însă nu s'a luat nici o măsură contra sa din pricină că acest d-n continuă a fi încă în grațiile oamenilor zilei.

Noi însă insistăm asupra celor de mai sus și cerem să se facă o anchetă serioasă spre a se stabili culpa fiecăruia. Părerea noastră este că s'ar fi descoperit la timp operațiile lui Gheorghiu dacă d. Ghiță Pompilian își căuta de serviciu și ar fi lasat altora sarcina de agent electoral pe lîngă funcționarii din ad-ția financiară, căci este încă viu în memoria noastră spectacolul murdar, oferit de această lichea a tuturor partidelor, prezidînd o agapă în iurușul eloctoral trecut, dată funcționarilor ad-ției financiare și în care aplauda zgomotos și cu plăcere de cîte ori se atacau șefii și binefăcătorii săi.

Grație acestei atitudeni nedemne pentru funcțiunea ce ocupa și care nu era de natură a-i da prestigiu față de subalterni, a fost cocoțat la demnitatea de ad-tor financiar, unde nu se poate menține de cît prin platitudini josnice.

Ministerul de domenii în vederea încurajărei crescătorilor de vite a hotărît să organizeze în toamna anului acestuia cîteva expoziții regionale de animale, la cari atît ministerul cît și prefecturile de județe unde se vor organiza expozițiile vor contribui cu însemnate sume de bani pentru premiarea celor mai bune exemplare expuse.

Eri, direcțiunea serviciului zootechnic a hotărît în mod definitiv localitățile unde se vor organiza aceste expoziții și zilele în cari vor avea loc.

Prima expoziție se va deschide la 18 Iulie la Fălticeni și va ține pînă la 20 Iulie.

A doua la Roman în ziua de 6 August. A treia la Botoșani de la 15 la 30 August și ultima la Dorohoi la o dată ce se va anunța ulterior.

Ministerul a ales aceste date fiind-că coincid cu bîlciurile anuale ce se țin în numitele localități.

Ministerul drept încurajare, pentru crescători, pe lîngă premiile ce le va acorda, va mai cumpăra numeroase exemplare de vaci de lapte, cai și armăsari. Se vor face chiar și cumpărări de cai pentru trebuințile armatei.

Direcțiunea serviciului zootechnic va întocmi zilele acestea și un regulament pe baza cărora vor funcționa expozițiile mai sus enunțate.

Comitetul consultativ al artileriei a fost compus după cum urmează:

Președinte: d. general de divizie adjutant Coandă C., directorul superior și inspectorul general al artileriei.

Membrii: d. general Paraschivescu Toma comandantul brigăzei IV de artilerie.

Domnii colonel Grigorescu Irimia, comandantul reg. 10 artilerie; Vivescu Romulus, comandantul reg. 2 cetate; Haralambie D. directorul artileriei și locot.-colonel Rudeanu Vasile, comandatul școalei de trugere a artileriei.

D. Em. Manariu, actual impiegat cl. II în serviciul exterior al vămilor (vama Iași) a fost numit impiegat cl. II în serviciul exterior al finanțelor și repartizat la administrația financiară Iași.

Congres viticol.—În vederea unui congres viticol s'a adresat podgorenilor, apelul următor:

„Societatea Viticolă din Iași, crede că a sosit momentul unei oganizări mai strînse pentru apărarea intereselor noastre profesionale, și cum pentru atingerea acestui scop calea cea mai nimerită este organizarea de congrese, vă invită să bine voiți a ne comunica dacă împărtășiți această idee.

In caz afirmativ, propunem ca un prim congres de viticultură și oenologie să aibă loc Iași la începutul lunei Septembrie cu ocazia Expoziționei noastre viticole căreia îi vom da o extindere mai mare de cît în anii trecuți.

La timp veți primi programul amănunțit al lucrărilor acestui prim congres care va cuprinde, pe lîngă propunerile ce veți bine voi a supune discuțiunilor și unele chestiuni de ordin general cum ar fi de pildă: organizarea pe viitor a acestor congrese, situația generală a podgoriilor noastre, mijloacele de cultură a viței de vie cele mai indicate la noi precum și de vinificare, mijloacele de apărare împotriva grindinei și înghețurilor, organizarea creditului și aprovizionărilor ce necesitează viticultura, organizarea comerțului de produse viticole, chestiunea responsabilității pepinieriștilor față de podgoreni, întocmirea unui tip de monografie a podgoriilor naționale etc. etc.

Odată cu congresul și expoziționea, vor avea loc și excursiuni la cele mai cunoscute podgorii din regiunile Iașului.

Nădăjduim că răspunsul d-stră de adeziune precum și propunerile ce doriți a le aduce în discuțiune veți bine voi a ni le comunica cel mai tîrziu până la 15 Iulie, urmînd ca pînă la această dată să alcătuim programul definitiv al congresului".

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defuuctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

Aflăm din sursa cea mai autorizată, că d. N. Cantacuzino, actual ministru plenipotențiar al țărei la Berna, a fost rechemat din această demnitate și atașat în serviciul interior al ministerului de externe ca șef de birou la așa zisul serviciu special.

Ar putea să ne explice d. Titu Maiorescu ce l'a îndemnat să recheme pe d. Cantacuzino de la Berna, precum și dacă această rechemare este în legătură cu un oare care scandal petrecut acolo, cu urmări grave pentru reprezentantul țărei la Berna al cărui ecou a ajuns până la noi?

De o camdată ne mărginim să adresăm d-lui ministru de externe această întrebare.

D. dr. Tatușescu subdirectorul general al serviciului sanitar și în lipsa d-sale d. dr. M. Hristodorescu, inspector generenal sanitar, au fost autorizați a semna ori ce ordonanțe de plată pentru toate serviciile acestei direcțiuni.

O telegramă din Franzensbad ne anunță, că domnul G. D. Șerban, a căruia stare de sanatate inspirase ingrijorare, se află mult mai bine și în afară de orice primejdie.

In localitate s'au constatat 2 cazuri de febră tifoidă la doi copii.

Serviciul sanitar, pe lîngă măsurile de pază, caută a stabili cauza boalei.

In zilele de Vineri și Sîmbătă d. dr. general Papilian, va inspecta infirmeria de la Frumoasa și corpul sanitar.

Consiliul de reformă, a hotărît în ședința de eri reformarea căpitanului Fotiade.

Ședința Camerei de comerț, ce una să aibă loc aseară, a fost amînată, pentru o dată, ce se va fixa ulterior.

Băile OGLINZI

JUDEȚUL NEAMȚ

3 kilom. de la târgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren 50% reducere prin gara Pașcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurata fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și ca nere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără mobilă și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**

In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Perieţeanu, subdirector la căile ferate, a fost eri în localitate, şi a luat o sumă de măsuri, pentru marile schimbări, ce urmează a se efectua în gara locală.

Se vor face trei peroane noi, astfel că gara va fi foarte mult lărgită. Depoul de maşini va fi mutat la Nicolina, unde se va rîdica o gară model.

Toate instalaţiunile primitive de azi, vor dispare, pentru a fi înlocuite cu aparate electrice moderne.

Aceste lucrări, care urmează a fi făcute din creditul de 3 milioane, vor fi începute chiar în toamna aceasta.

In satul Coada Stincei, s'a ivit o puternică epidemie de febră tifoidă.

Pe ziua de eri, s'au constatat 8 cazuri noui.

Revarsarea Prutului.—*Prutul ameninţă să reverse.*

Iată ştirile ce le primim în această privinţă.

Din Ungheni se arată, că de eri apa Prutului a început a creşte cu furie şi pînă azi s'a rădicat mai bine de doi metri.

La Sculeni apele Prutului au început a creşte, de eri la orele 5 p. m. Apa vine cu furie, peste maluri n'a dat incă.

La Hermeziu apa a crescut cu doi metri. Venirea Prutului aci nu este violentă şi pentru moment nu există primejdie.

Autorităţile locale au luat măsuri de prevenire.

Azi a sosit la rectorat adresa ministerului, prin care se face cunoscut, că prin decretul regal No. 3302 d. dr. N. Costăchescu, a fost numit, pe ziua de 1 Iulie 1912, profesor definitiv la catedra de chimie minerală, de la facultatea de ştiinţi, remasă vacantă prin retragerea d-lui P. Poni.

Se ştie că d. dr. Costăchescu a fost unul din cei mai eminenţi elevi şi colaboratori ai ilustrului savant Poni.

D. Costăchescu a depus azi dimineaţă legiuitul jurămînt.

Ministerul de Domenii informează Prefectura de judeţ, că moşia Belceşti, urmînd a fi căutată în regie pe anul 1912—1913, a numit ca regizor pe d. C. Botezatu, cu începere de la 1 Iulie 1912.

La 1 Septembrie c. va apare în format mărit, cu numeroase ilustraţiuni şi cu o bogată materie literară şi artistică, revista lunară „Romînia Ilustrată", sub direcţiunea confratelui nostru domnul Ioan Rusu Abrudeanu, redactor la „Adevărului" şi „Dimineaţa".

Astă-zi a plecat în excursiune spre Piatra, domnul Al. Popovici, profesor de Botanică la Universitate, însoţit de 20 de studenţi, de la facultatea de ştiinţi.

Excursia are de scop cercetarea florei, de pe Ceahlău.

D. A. Obreja, profesor de Chimie organică, a plecat aseară în excursiune ştiinţifică, pe Valea Rahovei, însoţit de studenţii facultăţei de ştiinţi.

Amicul nostru, domnul C. Jornescu avocat, împreună cu d-na, au plecat aseară la Băile de la Călimăneşti, unde vor petrece vacanţa.

Aflăm că Sf. sa Economul Alex. Şerban, parohul bisericei Golia din Iaşi, se află suferind de gripă, de mai multe zile.

Dorim părintelui Şerban o grabnică însănătoşire.

Se zice că Economul Stavrofor C. Ciocîrlan din comuna Bîzga, judeţul Fălciu, va candida la alegerea pentru consistoriul superior bisericesc.

Consistoriul eparhiei Mitropoliei Moldovei, judecînd pe parohul din Sîrca, pentru nelocuirea în parohie, a lăsat cazul la apreciarea I. P. S. Mitropolit, arătînd în dispozitiv, că preotul învinuit s'a justificat pe deplin, c'a avut concediu în regulă pentru zilele ce se zicea c'a lipsit.

Intru cît preotul a fost pedepsit pe cale disciplinară, iar dreptatea cere să nu se dea două pedepse pentru singură învinuire.

Sperăm că I. P. S. Mitropolit nu va mai pedepsi pe numitul paroh.

Părintele Ioan Parfenie, parohul Comunei Brăeşti judeţul Iaşi a înfiinţat o cooperativă şi o conduce cu multă pricepere, în calitate de preşedinte. Îi dorim sporiu la muncă pentru binele obştesc.

Pentru examenul de burse de la şcoala Normală s'au declarat 70 locuri pentru cl. I-a. Din acestea s'au destinat 45 burse şi 25 solve rezervate pentru solvenţii actuali, cari vor concura la burse în toate clasele.

In vedere că pentru clasele IV-a şi *b*, sînt locurile ocupate şi anume 39 serii *a* şi 43 *b*, nu s'au alocat nici un loc nou de bursă pentru cl. IV.

Iar examenul de Capacitate este aacesta: 59 înscrişi, din care 46 absolvenţi cl. a VI-a; 3 absolvenţi de liceu, 10 seminarişti.

Din aceştia au reuşit 51.

Scumpirea traiului

In ţară.—La începutul veacului trecut.—Cîte va exemple.—Preţurile de azi.—O comparaţie interesantă.—Funcţionarii şi scumpirea traiului.

Astăzi ne plîngem cu drept cuvînt de scumpirea traiului. Pe la începutul veacului trecut, în România preţurile lucrurilor de neapărată trebuinţă erau aşa de mici, încît nu-ţi vine să crezi.

Dăm cîteva exemple:

Ocaua de pîne era o para, ocaua de jimblă două parale, ocaua de brînză 7 parale, ocaua de carne de vacă 2 parale, de miel 4 parale.

Un car de lemne costa 3—7 lei vechi. O vacă se vindea pînă la 19 lei; o pereche de boi buni costa 25—30 lei. Un cal 20—25 lei, o oaie 2 lei şi jumătate; un berbece 3 lei, o gîscă de la 6—8 parale, un curcan 10 parale, o găină 4 parale, o pereche de pui tot 4 parale.

Intr'un hrisov dela începutul veacului trecut, aflăm că un ţăran, din judeţul Dămboviţa a dat un munte pentru un cal, ca să aibă cu ce merge ca hagiu la Ierusalim.

Pentru a se vedea, în ce proporţie scumpirea traiului a crescut, dăm mai jos preţurile lucrurilor de neapărată trebuiuţă dela sfîrşitul veacului trecut punîndu-le în paralelă cu preţurile din prezent.

Se va putea observa bine, că în timp relativ mic — 14 ani — preţurile aproape s'au îndoit la unele lucruri:

	1898—1906		1906—1912	
	Lei	Lei	Lei	Lei
Laptele	1 litru	0,20—0,25		0.40—0,50
Pîinea	1 kg.	0,15—0,20		0,40—0,45
Franzela	1 „	0,22		0,25—0,30
Carnea de vităl	1 „	0,80—1,00		1,40—1,80
„ „ vacă	1 „	0,60		0,90—1,00
„ „ porc	1 „	0,65		1,40
Untura	1 „	1,10		2,40
Unt topit	1 „	2,00		5,00
Ouă		0,03		0,08—0,10—0,15
Brînză de oi	1 „	0,80		1,20—1,60
Zahăr	1 „	0,98		1,15—1,20
Mere	1 „	0,10—0,15		0,20—0,40—0,50
Ceapă	1 „	0,05		0,10—0,15
Cartofi	1 „	0.03—0,05		0,08—0,10

*

Dacă în gospodăriile noastre s'ar ţine registre în ordine şi mai ales amănunţite asupra cheltuelilor, cifrele unui aseminea registru ar fi oglinda vremurilor de odinioară şi mai ales compasul, cu care am putea chibzui, cum trebuie să trăim de socotit, ca să putem face faţă scumpetei traiului de care ne văităm, mai cu seamă funcţionarii.

De bună seamă, că pentru noi funcţionarii în special, nu este suficientă numai chibzuiala în conducerea gospodării, pentru uşurarea traiului.

Din exemplele date mai sus se poate vedea clar, în ce proporţii ar trebui să ni se mărească şi salariile pentru a putea face faţă greutăţilor şi scumpirei traiului, căci pe lîngă scumpetea lucrurilor de neapărată trebuinţă citate mai sus, mai este chiria caselor de care toată lumea se vaită că s'a îndoit şi s'a întreit; îmbrăcămintea, lemnele etc., care toate s'au scumpit în disproporţie cu îmbunătăţirea stărei noastre materiale.

V. M.

Situaţia şcolară la şcoala normală „Vasile Lupu".

Iată care e situaţia de fine de an, aşa cum s'a încheiat de conferinţa profesorilor şcoalei.

Inscrişi în şcoală 415 elevi.

Promovaţi	343,	adică	83 la sută
Corigenţi	38,	„	9 „
Repetenţi	23,	„	5 „
Eliminaţi	3		
Retraşi în cursul anului	3		
Neprezentaţi	3		
Cu examen în Sept.	1		

Repartizaţi pe clase situaţia e acesta:

Cl. I. *a* 44 înscrişi, 33 promovaţi, 6 corigenţi, 1 repetent, 1 eliminat şi 3 neprezentaţi.

Cl. I *b*. 44 înscrişi, 28 promovaţi, 6 corigenţi, 10 repetenţi.

Cl. II *a*. 43 înscrişi, 39 promovaţi, 6 corigenţi.

Cl. II *b*. 42 înscrişi, 28 promovaţi, 6 corigenţi, 7 repetenţi, 1 retras.

Cl. III *a*. 45 înscrişi, 37 promovaţi, 2 corigenţi, 4 repetenţi, 1 eliminat şi 1 retras.

Cl. III *b*. 44 înscrişi, 34 promovaţi, 9 corigenţi, 1 retras.

Cl. IV *a*. 33 înscrişi, 33 promovaţi.

Cl. IV *b*. 44 înscrişi, 26 promovaţi, 4 corigenţi, 1 repetent, 1 eliminat şi 1 mort.

Cl. V 40 înscrişi 39 promovaţi, 1 corigent.

Cl. VI 47 înscrişi, 46 promovaţi, 1 cu examen în Septembrie.

Astăzi, s'a autentificat la Trib. secţia 3-a, actul prin care Creditul fonciar urban din Iaşi, vinde d-lui V. I. Pella, otelul România cu teatrul Pastia, din Iaşi, pe preţ de 425,000 lei.

Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente luna e: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Cu privire la starea semănăturilor, prefectura de judeţ a înaintat ministerului de interne raportul următor:

In cursul săptămînei, de la 27 Iunie pînă la 4 Iulie, timpul a fost variabil, cu cald, nouri şi ploi.

A plouat în tot judeţul, în zilele de 1, 2, 3 şi 4 Iulie.

Sămănăturile de toamnă şi cele de primăvară sunt frumoase. Viile sunt bune şi se stropesc. Prăsila a II-a a porumbului tîrziu e pe sfîrşite. A început secerea, coasa şi trieratul, însă din cauza ploilor, nu se poate continua. Arborii fructiferi se prezintă bine. Păşunele şi fînaţele sunt abundente.

Au căzut ploi însoţite de grindină, pe moşiile comunelor Şipote, Hermeziu şi Andrieşeni, cauzînd stricăciuni.

Botezul unui Turc.—In satul Storeşti comuna Trg. Frumuşica din judeţul Botoşani, s'a stabilit de mai multă vreme un turc, anume Ismail Mîrzac. Intîlnindu-se adesea cu preotul satului, C. Anghelescu, a fost atras de cuvintele şi sfaturile înţelepte ale numitului paroh. Prin blîndeţa sa, cum şi prin punerea în evidenţă a superiorităţei legei, creştinesti faţă de legea Mohamedană, a reuşit să-l înduplece ca să îmbrăţişeze şi el creştinismul.

In urma catehizărei obişnuite, turcul s'a botezat. Botezul a avut loc la biserica din Storeşti, Duminică 29 Iunie.

Reprezentanţii autorităţei comunale şi numeroşi săteni au luat parte la săvîrşirea tainei botezului.

Noul botezat a luat numele de Gheorghe. El este bucuros de trecerea la creştinism.

Felicităm pe părintele Anghelescu pentru convertirea săvîrşită şi pe finul seu şi îi dorim sporiu la muncă pentru binele enoriaşilor săi.

Dorim, ca exemplul său să fie imitat şi de alţi parohi rurali, fiind-că atragerea la creştinizm e nu numai un mijloc de luminare în cele sufleteşti, ci şi de romanizare a elementelor de altă naţionalitate.

Prinderea lui Ion Beilcic.—Astă noapte, cu trenul de 11, şi sub o bună escortă, a fost adus în Iaşi, banditul Ion Beilcic, care are a-şi da seamă de numeroase crime.

*

Cu privire la prinderea lui Beilcic, succesul se atribue poliţiei din Tecuci, care, ar fi primit un denunţ, cum că banditul ar face dese călătorii pe acolo.

Banditul ar fi fost recunoscut de un locuitor, care în schimbul unui premiu, ar fi indicat poliţiei din Tecuci, exact cînd banditul va trece prin gara locală.

In urma măsurilor luate, banditul a fost arestat, pus în lanţuri şi transportat la Iaşi.

*

Sunt cîţi-va ani, de cînd Ion Beilcic, preocupă parchetul din localitate.

El este acuzat de a fi sevărşit mai multe omoruri, precum şi de a fi condus atacul în potriva arendaşului Feldman, din comuna Sîrca.

Remîne ca acum instrucţia să dovedească, chipul în care Beilcic a contribuit la toate aceste crime, pentru care, de unele a fost condemnat în lipsă, la 15 ani de munca silnică.

*

Ultima ispravă a lui Beilcic, a fost modul ingenios, cu care a reuşit să scape de agenţii siguranţei şi să se facă nevăzut.

Agenţii îi înconjuraseră locuinţa şi unul din ei, pătrunse în odaia, în care se găsea Beilcic. Acesta aştepta momentul, dar de îndată ce agentul intră în odae, Beilcic stînse lampa, dădu agentului o lovitură puternică şi se făcu nevăzut.

După atîtea luni de zile, în fine eri banditul a fost prins.

*

Mai curioasă este, declaraţia ce o face fratele banditului, care arată că Beilcic, venea dese ori prin Iaşi, şi chinr în ultima săptămînă, petrecuse în Iaşi, de unde abia alaltăeri plecă spre Tecuci.

*

Ion Beilcic, va fi înaintat azi parchetului, pentru a fi cercetat de toate faptele ce i se impută.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.30
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru şi superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Din cauza timpului ploios, reprezentaţia de astăseară J o i a cinematografului Pathé-Frères, are loc în sala Circului Sidoli.

Noul program de astă seară J o i cuprinde între altele:

Intre iubire şi datorie, roman contimporan—Prince nu e bnn protector de animale, scene comice,

Vulturul şi porumbiţa. Interesantă desfăşurare în două părţi. Acţiunea se petrece în Franţa şi rolurile sunt interpretate de artişti pariziani.

Acrobatul japonez Otogama, scene artistice sportive.

Coasta de Azur, Villefranche, Alpii maritimi, Mediterana, scene şi vederi pitoreşti.

Viaţa arabilor—Cel mai nou număr din Pathé-Jurnal—Servitoarea harnică, scene comice.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Mîne Vineri program nou.

Se reaminteşte cetitorilor noştri, că în serile reci şi ploioase reprezentaţiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 5 Iulie

Carmen Sylva şi Politica franco-germană

Budapesta.—Ziarul „Budapest Naplo", publică un senzaţional articol, cu privire la Regina Romîniei, zicînd că în ceia ce priveşte politica în străinătate, Carmen-Sylva este o aprigă apărătoare a unei înţelegeri franco-germană Regina Romîniei, discutînd în această privinţă, cu reprezentanţii unei societăţi austriace, ar fi zis, că Germania n'a folosit nimic, prin anexarea Alsaciei şi Lorenei, nici din punctul de vedere economic, şi nici din cel politic.

Numai din cauza poiilicei Germaniei, a trebuit Franţa să se arunce în braţele Rusiei.

Prin stabilirea unei înţelegeri franco germane, s'ar asigura pacea în Europa.

O POVESTE..

Viena.—Ziarul *Neues Wiener Journal*, publică o telegramă din Bucureşti, prin care spune, că eri, la nunta unui agent poştal anume Ştefan Ciobanu, 14 persoane au fost otrăvite prin cafea. Toţi au încetat din viaţă.

De prisos să spuuem, că din această poveste, nimic nu-i adevărat.

Prizonierii turci

Roma.—Ministrul de răsboiu a publicat o listă cu numele tuturor prizionerilor capturaţi de la începutul răsboiului. Totalul a fost de 1741.

Moartea unui savant

Paris.—Savantul profesor de matematici Henri Poincaré, vărul preşedintelui Consiliului, a murit azi dimineaţă.

Meseriaşii Ploeşteni în Capitală

Bucureşti.—Azi, cu trenul de 10 dimineaţa, au sosit în Capitală 150 meseriaşi patroni din Ploeşti. Ei au fost primiţi de către d. Staicovici, secretar general al ministerului de industrie.

Meseriaşii au cerut modificarea legei meseriilor, în senzul de a se găsi o altă modalitate, de a se încasa taxele de la lucrători.

D. Staicovici a promis a-şi da toate silinţele, şi va stărui, ca să facă dreptate acestei cereri.

Victimile răsboiului

Constantinopol.—Un vapor italian ar fi debarcat în insula Cos, 40 de răniţi italieni provenind din Zanzur.

O MISIUNE

Petersburg.—Sf. Sinod a însărcinat pe profesorul Sokolov, de a studia organizarea eclesiastică a patriarhatului din Constantinopol.

Intrunirea din Cernăuţi

Cernăuţi.—Eri a avut loc o nou consiătuire, cu privire la propunerea deputatnlui Onciul, de a reorganiza Băncile populare.

Nu s'a luat nici o hotărîre.

Holera în Rusia

Astrakhan.—Al doilea caz de holeră a fost constatat aci.

D. Sturza la Viena

Viena.—D. Dimitrie Sturza, care se găseşte la Viena, de la 6 a lunei, a plecat azi la Edlach, lîngă Viena.

Demisia cabinetului turcesc

Constantinopol. — Intregul cabinet şi-a dat demisia.

*

Demisia cabinetului se datoreşte dificultăţilor cari s'au ivit în ultimul timp, din cauza condiţiunilor impuse de Mahmud Muktar.

Cu toate că demisia a fost înmănată la ora 2 după amează, ştirea respîndită, a produs surprinderea.

*

Se svoneşte că ambasadorul otoman la Londra. Tewfik Paşa, a mai fost întrebat dacă va primi să fie numit mare Vizir. Se crede că e puţină speranţă că el va primi.

*

Sultanul a primit demisia guvernului şi a însărcinat pe foştii miniştri, cu girarea afacerilor.

*

Se svoneşte, că în cazul cînd Tewfik Paşa ar refuza misiunea de a forma noul guvern, el s'ar constitui sub fostul ministru de externe Assim Bey.

Cea mai frumoasă Princesă din Europa

Paris.—Le „Journal de Paris", spune că la Londra se vorbeşte de apropiata căsătorie a principelui moştenitor englez care a devenit major.

Pentru această călătorie, trei princese sunt indicate.

In primul rînd vine princesa Victoria Luisa fica Imparatului Wilhelm, care însă din cauza temperamentului ei independent, nu va conveni casei domnitoare engleze.

In al doilea rînd — spune Le Journal de Paris — se vorbeşte de principesa Elisabeta a Romîniei, cea mai frumoasă princesă din Europa, care întruneşte frumuseţa mamei, cu inteligenţa bunicei, regina Romîniei.

Princesa de Romînia, însă mai întruneşte calităţi excepţionale de bună gospodină, care ar conveni admirabil casei domnitoare engleze.

In al treilea rînd se vorbeşte de princesa Olga a Rusiei.

Incendiul din Calaraşi

Calaraşi.—Astă noapte un incendiu puternic, a distrus moara d-lui Panaite Panait, din comuna Făcărei.

Pagubele trec de 40,000 lei.

Expulzarea lui Dimitroff

Bucureşti.—Ziarele au anunţat arestarea la Giurgin a d-lui Dimitroff, delegatul bulgar la congresul social democrat din Bucureşti.

Adevărul este, că poliţia din Giurgiu, a expulzat pe Dimitroff, folosindu-se de un decret de expulzare, dat sub guvernul liberal.

Ciocnire de trenuri

Tarascon.—Un tren de persoane venind din Avignon, s'a ciocnit cu trenul Bordeaux-Marsilia, pe la ora 10 dim neaţă. Zece călători şi cinci impiegaţi au fost răniţi.

Tulbrările din Fez

Fez.—Agitaţia continuă pe la răsăritul Capitaloi. La nordul munţilor Hayane, se face o vie propagandă, în scop de a se reîncepe ostilităţile.

Cum e vremea?

Bucureşti.—La Brăila cerul e nouros. La Constanţa timpul e frumos, la Viena şi la Budapesta e cald.

Intristaţii: frate, surori, veri, nepoţi, mătuşă şi moş au adînca durere a înştiinţa pierderea ce au suferit prin moartea prea iubitului lor

†

Doctor Scarlat Ohl

decedat în vrîstă de 32 ani, în urma unei suferinţi grele Mercuri 4 Iulie c. şi roagă pe toţi amicii şi cunoscuţii să binevoiască a asista la înmormîntare care va avea loc Vineri 6 Iunie a. c.

Cortegiul va porni de la Gara Iaşi la orele 2 p. m. spre cimitirul „Eternitatea".

In locul oricărei alte invitaţii.

BANCA MOLDOVA

IAŞI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra* **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** *din ţară şi străinătate*

JACQUES PAUCKER

BUCUREŞTI Telefon 3|63.—**Str. Smîrdan 51**

BIROU TECHNIC

SOFIA Telefon 900. **Bd. Marie Louise 79**

SPECIALITATE: Instalaţiuni de MORI pentru făină albă.— LOCOMOBILE şi SEMISTABILE

Heinrich LANZ cu ventile syst. Lentz şi aburi supraîncălzit

— CEL MAI MARE DEPOSIT —

CU ARTICOLE NECESARE ORI-CAREI

MORI

Pînză de mătase, pînză de sîrmă platinată, de oţel, de alamă, chingă de cînepă, cupe, şuruburi, curele de piele, balata, curele de păr de cămilă, ciocane, pietre franţuzeşti „La ferté", postamente de mori pentru mălai, uleiuri ruseşti şi americane valvolină „Meteor", bumbac de şters etc.

SAMOVARE

Balanţe de cereale

FABRICI

Ţevi, accesorii de ţevi, robinete, canale, ventile, muşamale, bascule ‚Garwens', balanţe, asbesturi, cauciucuri, furnituri cabluri de sîrmă, de cînepă, pompe centrifugale, aspirante, refulante Klinger, placa diamant, Burgmanpackung, sorburi, fluere de aburi, sticle de nivel patent Klinger.

Aparate de stins incendii „PLUVIUS"

VALŢURI DE PORUMB patent AGEKA —

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

BANCA IAŞILOR

Societate Anonimă

Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Naţională)

1. Cumpără şi vinde efecte publice.
2. Scontcază efecte comerciale (polite), cupoane şi titluri eşite la sorţi.
3. Scontează trate şi cecuri, asupra casolor din ţară şi străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăţi în ţară şi străinatate putînd emite şi cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri şi efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanţii ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu incasarea polităţilor plătibile în orice localitate din ţară sau străinătate.
7) *Primeşte sume spre fructificare:*
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută şi care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convenţională cea mai avantajoosă.
8 *Primeşte efecte publice spre pastrare.*

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* [illegible] *Migreneie, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile* [illegible] *dureroase* cari se resistă [illegible] *tuturor celor-l'alte remedii*

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă în dina cea [illegible] se ia 3 bucăţi: unul dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Dacă [illegible] simţit vre ușurare, va mai [illegible] a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue a lua mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS. *Cerându-se pretutindeni la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin intrebuinţarea regulată a

Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru

Kaloderma-Gelée îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

Kaloderma-Săpun preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

Kaloderma-Pudră de Orez Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

Kaloderma-Săpun de ras Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representantpentru — România — H. ŞIEBENEICHER — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

FONTE-FUTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 60c.

Raymond GARNEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

La Administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Iaşi.—Tipogr Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

2575

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1634. — Sîmbătă 7 Iulie 1912

Camerile de Comerciu și Industrie

II

Madgearu a dus o luptă înverșunată contra exploatării pescăriilor, cari începusă scumpirea peștelui;

Madgearu se rădica energic contra cartelurilor;

Madgearu cerea măsuri contra sistemului de vămuire a coletelor poștale.

Nici-odată n'a trecut prin gîndul lui Assan, Madgearu, Gheorghiu de la Ploești, Ghilțu de la Craiova, Grigoriu și Berbereanu de la Constanța, Remmer de la Focșani, Lehrer de la Pitești, sau nouă celor de la Iași, să propunem în congrese întocmirea de comisiuni, cari în afară de congres să dea soluțiuni în chestiile ce privesc comerțul și industriile ce representăm.

Și ca noi, gîndeau și lucrau toți cați participau la congrese.

Era pentru noi, a lipsi de la îndeplinirea datoriei, de a nu evidenția rălele și a nu propune soluțiile.

Puterea executivă sesisată de noi, prin soluțiile date în congrese, trebuia să întocmească ante-proiectele necesare, pe care apoi să le trimită iarăși în studiul Camerilor de Comerț.

De data aceasta, în congresul de la Tulcea, lipsind elementele de altă-dată, să mă erte unii dintre foștii mei colegi, dar n'am auzit glasul nici a unuia dintre președinții asupra soluțiilor, afară de acea a presedintului de la Iași, care a cerut trimiterea chestiilor în studiul unei comisiuni, ca mai în măsură a cunoaște nevoile comerțului, de cît însiși negustorii.

Cred că nu vor fi apreciate în nume de rău aprecierile mele, că simțul realității și al demnității au fost absent în congresul de la Tulcea.

Nu'mi ascund mâhnirea, că representanții actuali ai comerțului și industriilor țărei, au suferit această umilire.

In partea a doua, secretarii camerilor de comerț și industrie ca organe teoretice. Aceste organe au reprezentanții lor de valoare, cu chemarea a aduce mari servicii țărei.

Secretarul Camerei de Comerț din Botoșani, e un element de mare valoare, care a fost bine și mult apreciat prin valoarea muncei sale. Ceva mai multă apropiere de nevoile reale ale țărei noastre și va fi cel mai de samă muncitor pe ogorul muncei naționale.

Secretarul Camerei de Comerț de Botoșani e bine secundat de secretarii Fanaitescu-Galați, Stefănescu-Galați, Ploești, Mireuță-Iași și alții a căror nume îmi scapă.

Acești secretari, fac prin activitatea și destoinicia lor, dovada că legiuitorul de la 1886 a văzut bine, cînd a lasat deschisă calea cătră secretariatul Camerilor de Comerț, numai pentru diplomații școalelor comerciale.

Camera de Comerț de la Iași, în timpul conducerei mele, are multe culegeri de date statistice, întocmiri de anuare, întocmiri de registre industriale și alte lucrări în care concursul secretarilor mi-a fost foarte precios.

Intocmirea muzeului comercial de la Iași, lucrările referitoare la legarea abatorului cu gara prin linie ferată, construirea antrepositelor, funcționarea abatorului ca punct de export pentru vite, dovedind lipsa nevoei construirii unui nou abator la Burdujeni, declararea Iașului de zonă liberă, modificarea legei licențelor cu un studiu complect asupra sistemului taxărei pe cantitate, reforma legei repausului, modificarea legei comerciale în chestia falimentelor, crearea experților, construirea unei paserele peste linia căei ferate, crearea la Iași de magasine silosuri, înființarea biuroului de informațiuni, înființarea bursei și a mijlocitorilor oficiali, crearea fondului comunal prin suprimarea barierilor, preschimbarea timbrelor scrise dar neîntrebuințate, specialisarea în comerciu, funcționarea biurourilor de expediție la vamă și căile ferate și altele sunt lucrări de care m'am ocupat, le-am pus în curs de lucrare, dovezile se găsesc la dosare și în Buletinele Camerei, care apărea regulat de două ori pe lună.

Succesorii pot să le citească, să le adopte, dar să nu uite sorgintea, să nu treacă la plagiat. Dar la congres s'a mai vorbit și de modificarea legei de organizare a Camerilor de Comerț. Dosarele Camerei de comerciu din Iași, păstrează un proiect al meu și în această chestie, 'l recomand spre studiare.

Cea mai bună reformă în legea actuală ar fi aceia de a asigura conducerea Camerilor de comerciu, numai pe sama comercianților și industriașilor reali.

Libertatea alegerilor, secretul absolut al votului, cu condiții speciale de a fi ales și alegător.

Alesul va trebui să aibă practică reală de cel puțin 5 ani în comerț sau industrie, să fie de fapt profesionist.

Iar ca parte morală să nu fi avut polițe protestate, să nu fi cerut moratoriu, să fie de cinste și corectitudine notorie. Camerile de comerț și industrie trebuie să represinte mai cu samă două lucruri.

a). Nevoile reale ale comerțului și industriilor.

b). Cinstea și demnitatea acestei clase sociale.

G. D. Șerban.

Să se cheme la răspundere

Am arătat în numărul nostru de alaltăeri că legea e clară în ce privește responzabilitatea civilă și penală a miniștrilor.

Știe toată lumea, și justiția a recunoscut prin sentințele ei repetate, că d. Al. Marghiloman s'a făcut vinovat „de a fi luat dispoziţiuni, cari violează un text expres din Constituție".

Mai mult—și lucru nu putea fi nici măcar imaginat de legiuitorii cari au statornicit responzabilitatea miniștrilor—fostul ministru de interne s'a făcut vinovat de a fi indus în eroare un întreg parlament pentru a-l provoca astfel să voteze o lege evident contrară Constituției.

Timp de un an și jumătate treburile politice ale țării au fost frămîntate de cea mai profundă anarhie din pricina conflictului ivit între puterile constituționale ale Statului. Conflictul acesta, pernicios pentru interesele superioare ale Statului, a avut obîrșia în legea scelerată, pornită dintr'o bolnavă pasiune politică, a d-lui Marghiloman.

De pe urma acestei guvernări Statul și primăria Capitalei păgubesc enorm — și din punct de vedere moral și din cel material. Dar, ce e vinovat Statul și comuna să suporte paguba provocată de dezlănțuirea resentimentelor personale ale unui ministru puțin cumpănit la minte?

Pentru a se însemna în istoria noastră politică o pildă elocventă, pentru a nu forța Statul să plătească luxul unei politici de desfrîu și de patimă personală, pentru a da opiniei publice satisfacția pe care are dreptul s'o pretindă, se cere, se impune chemarea la răspundere a vinovatului.

Să se cheme la răspundere.

Legea meseriilor

Fie ce zi ne aduce noi manifestațiuni de ale meseriașilor, cari se declară nemulțumiți de legea meseriilor.

Faimoasa circulară, ce invită de la început a se organiza o mare manifestație de simpatie pentru noua lege și pe care tîmpita administrație polițienească din localitate a încercat s-o aplice ad literam, n'a găsit nici un rezumat.

Și n'a rămas nici o categorie de meseriași, cari să nu-și fi spus cuvîntul de protestare.

Insiși sindicaliștii, cari au luat sub scutul lor această lege, au trebuit să recunoască, că în totalitatea ei legea e defectuoasă și că nu conține de cît o singură parte bună, acea al principiului de asigurare.

In cît au găsit, că legea e chiar draconică, că face din ucenic și calfă, robul patronului și li crează o situație mult mai rea, ca mai înainte.

După multiplele manifestațiuni ale meseriașilor din Iași, eri, după cum am arătat, 150 de meseriași patroni din Ploești, au făcut sacrificiul de a veni în Capitală, pentru a cere modificarea legei.

D. Staicovici, care a primit delegațiunea, a trebuit să recunoască, că urmează a se modifica legea. D-sa a mers chiar mai departe, promițînd că va stărui pentru ca această modificare să se realiseze.

E firesc ca legea să fie defectuoasă. Ea a fost făcută în pripă, fără un studiu prealabil, fără a se cerceta nevoile reale ale clasei ce urma să fie proteguită, fără a se consulta pe meseriași, cei dintâiu interesați.

Totul a fost o compilare după scriptele de aiurea, fără ca autorul să-și dea seamă, că multe nu se potrivesc cu nevoile de la noi, cu deprinderile noastre, dar promisiunile făcute nu pot avea nici o sancțiune.

Legea actuală de meserii nu poate fi modificată, cîrpită, căci se vor acumula contrazicerile și vor crește nemulțumirile.

Legea va trebui refăcută după un studiu minuțios și adaptată realelor nevoi.

Dar mai mult ca sigur, că nu autorii legei de azi, ci alții mai destoinici, vor avea de îndeplinit această grea misiune

L.

Și la Ministerul de externe

La fel în toate părțile, aceeași atmosferă anarhică și fără directivă, pe care o simțim în toate ramurile activității noastre politice, de cînd suntem ursiți de cine știe ce blestem ancestral „ca să ni se asaneze moravurile".

Și la ministerul de externe același lucru. Inchipuiți-vă: anarhie, debandadă, neorînduială la ministerul de externe! Cu un an și jumătate mai înainte' cineva putea gîndi că, la un astfel de departament, unde totul e statornicit și pașnic, precis și disciplinat de însuși respectul ce toată lumea are pentru treburile externe ale Statului, nici chiar cel mai zurbagiu ministru n o să poată aduce vre'o nemulțumire.

Ei bine, junimismul a putut găsi teren și la acest departament pentru a încolți sămînța lui blestemată de răsvrătire, de ruină și de anarhie. A trebuit să vie d. Maiorescu, pentru ca să poată aduce scandalurile și în ministerul de externe. De unde pînă mai ieri, ministerul afacerilor străine era singurul în care—cel puțin la suprafață—mai plutea o atmosferă de cumpăt și de liniște, actualul ministru de externe a știut, prin minunata și cunoscuta sa diplomație, să provoace în jurul palatului de la Șosea, certuri, din cele mai triste și scandaluri din cele mai compromițătoare.

Și acum, vă întrebați, aveți dreptul să vă întrebați: care e însușirea, care e talentul—în adevăr extraordinar—cu care bătrînul filozof pensionar de la Externe a putut face atîta isprava.

Căci, recunoaștem îți trebue pentru aceasta cel puțin un talent egal cu cel cu care a lucrat d. Marghiloman ca să-și piardă portofoliul.

Insușirea aceasta a d-lui Maiorescu e vechea d-sale patimă de a se înconjura de curtezani improvizați ad-hoc de necesitățile situației, de o întreagă camarilă care-l giugiulește și-l desmeardă. Știți ca și în vremea cînd actualul președinte de consiliu îndeplinea profesiunea de filozof.

Iată care e obîrșia de unde s'a întreținut, de altfel, toată gloria d-lui Maiorescu și din care izvorăsc astăzi scandalurile, atît de dăunătoare demnității țărei de la Ministerul afacerilor străine.

Miracolul „d-lui Marghiloman"

Organul personal al fostului ministru de interne nu poate ierta justiției de a fi veștejit, de șeapte ori în șir, operațiunile nefaste ale d-lui Marghiloman în chestia tramvaiului. Foarte malițioasă, „La Politique" susține că urcarea acțiunilor tramvaielor comunale din ultimii timpi, s'ar datori exclusiv sentințelor judiciare, în număr de șeapte, date de Tribunale și Curți. De aci, la ziarul în chestie, expresiunea de „miracolul celor șeapte judecăți", născocită cu intențiunea de a persifla cursul ascedent al acțiunilor S. T. B.

De sigur, „La Politique" are dreptul în mare parte. De cît, justiția singură, fără concursul d-lui Marghiloman, n'ar fi putut opera minunea în chestiune. Ba chiar justiția n'a venit cu acțiunea ei de cît în al doilea rînd, în mod secundar și accesoriu, ca o urmare a inițiativei luate de fostul ministru de interne care, lovind în drepturile societății prin legile sale neconstituționale, a dat prilej Tribunalelor și Curților să intervină cu eficacitate, sesizate fiind de ambele părți litigante. Așa dar, promotorul fiind d. Marghiloman, asupra d-sale se revarsă, în prima linie, gloria succeselor de bursă a acțiunilor S. T. B.

Dacă e vre-o minune la mijloc, apoi în întregime se datorește fostului ministru de interne.

Oare, fără intervenția d-lui Marghiloman acțiunile ar fi crescut în mod atît de statornic? Evident că nu, lumea de obiceiu rezervată, putînd să aibă bănueli asupra legalității societății, Astăzi însă, cînd grație patronului ziarului „La Politique", chestiunea a fost socotită și depănată în toate senzurile în fața justiției, care s'a și pronunțat, cînd umbră de îndoială nu mai poate fi asupra legalității și corectitudinei S. T. B., este natural ca încrederea generală să sporească.

Dar încă odată domnul Marghiloman este în drept să revendice paternitatea „minunei" de la Bursă.

OAMENI ȘI LUCRURI

Contribuțiuni biografice

Foarte anevoie și numai cu încetul adunăm materialul biografic complect al unor anumiți scriitori. De aceea e datoria noastră să urmărim ori-unde putem găsi cîte ceva privitor la literații contemporani, cu deosebire la acei, pe care posteritatea îi va consacra printre acei puțini și aleși... Dar să nu cădem în panegiric, ci să vorbim de Caragiale, — de bietul Caragiale postum...

Din cunoscuta lui corespondență cu poetul A. Vlăhuță, aflăm că viitorul autor al „Momentelor" era pe punctul de a se deda carierei avocățești. Sub duioasa formă a unei confesiuni fantastice ilustrul prozator apare în figura adolescentului de 20 ani, sunt 40 de ani de atunci! Acea corespondență din „Universul" nu figurează încă în nici un volum.

„Stimate domnule, am împlinit două zeci de ani. Sunt copil de părinți sărmani și fără nume. Am ramas după moartea lui tată-meu, singurul sprijin al mamei și al sori-mi.

Am învățat atîta școală cîtă, la limită, mi-ar fi ajuns să mă pot apuca de învățătura dreptului — să mă fac avocat și să mă introduc încet-încet în afaceri și'n politică.

„Am o educație nu tocmai îngrijită, fiind-că părinții mei n'au avut mijloace să-mi dea una aleasă; dar am puțin bun simț și, cum poți constata și d-ta, mă exprim, fără vre-un fel de original de gîndire, destul de limpede și de comod. Pe lîngă asta, sunt slavă Domnului sănătos și voinic; duc bine la tăvăleală; dovadă că pot fi în acelaș timp, sufleur și copist la teatru și corector într'o tipografie mare la două ziare, și dau lecții la niște copii; așa că pot, cu una cu alta cîștiga, destul cu ce să ne susținem eu și familia pînă să termin studiul dreptului.

„Pe de altă parte însă să-ți mărturisesc drept, stimate domnule, eu încă de mic, din clasele primare, am mare tragere de inimă pentru altă carieră — pentru literatură; și dacă voiu fi avut norocul să fiu înzestrat cu cîtuși de puțin talent, mi-aș da osteneala să covîrșesc, prin muncă și rabdare de meșteșugar, cinstit, lipsa de înzestrare... Mi s'a spus că n'am să cîștig mai nimic cu asta; dar e o meserie pe care simt că aș îmbrățișa-o cu mare dragoste.

„Mama și soră-mea îmi sunt devotate, și nici odată nu le-ar trece prin miute, să cîntărească bucata de pîne ce le-o pot da; nu s'ar plînge să viețuiască totdeauna în sărăcie, numai să mă știe pe mine cu sufletul mulțumit... Ba chiar am luat sama, mamei parcă-i fac plăcere apucăturile mele de bucher.

„De aceea, am venit la dumneta, stimate domnule, să te rog a-mi da o povață ce să fac? pe ce cale să apuc?... Să mă dau încotro mă 'ndeamnă interesul real, la advocătură și la politică, unde cred că n'aș rămînea mult mai pre jos de atîția alții? sau să mă duc încotro mă tîrăște pornirea sufletească, la cariera literelor?

...Spre norocul literaturii romîne, povața pe care Vlăhuță i-a dat-o drept răspuns imaginarului tînăr și-a dat-o Caragiale singur acum 40 de ani. Pledoariile, ori cît de strălucite, ar fi zburat, dar de a pururea vor rămînea creațiunile pe cari ni le-a dăruit în scrierile lui.

Spre nenorocul obștesc însă acele date biografice—în totul corespunzătoare realității—au devenit din cale afară curînd notițe postume de întrebuințat în biografii!...

Rodion

Corespondența unei femei cu un om de școală

Iunie 19 . . .

. . . . . .

...Dar nu te înțeleg. Imi pari ciudat. Credeam să găsesc compătimire la d-ta și nu dojană. Care mi-a fost vina? Citisem ca totdeauna. Și apoi se putea să las neisprăvit ceia ce începusem? D-ta ai fi fost cel dintăi, care m'ai fi blamat. Afară de aceasta și cuiva mai odihnit de cît mine i s'ar fi putut întîmpla la fel.

Acum mi-am revenit cu totul. D-ra Théves fără să știu a venit însoțită de un doctor. Așa că îngrijirile primite m'au făcut să fiu mai bine de cît înainte de accident sau de incident — ți le pun pe amîndouă; ia pe care vrei.

Am cumparat o carte: Philosopie à la portée de tous. Titlu foarte ademenitor și cu sub titluri pompoase ca: femenism, unire liberă, căsătorie, maternitate etc... Dar cînd începui să citesc, găsii cele mai seci lucruri în ea. Imi făcu impresia unei femei, sau a unui barbat elegant, dar cînd începe să vorbească îți dă regretul de a-l fi cunoscut. Așa dar, cu cărțile ca și cu oamenii...

Avem ultimele lecții la filosofie: Kant, și perioada filosofică germană cu Fichte, Schelley și Hegel.

La literatură e vorba despre Contractul social al lui Rousseau — expresia tuturor doctrinelor democratice și literare. O, ce bine mă simt eu în ideile lui Rousseau? Și simt adevărata durere văzînd că în curînd nu voiu mai auzi vorbindu-se de acest mare om.

Citesc viața lui Goethe, călătoria lui la Lausanne, despre care zice că-i un cuib frumos și trist. Trebue să-ți amintești cum spune el că a vărsat lacrimi gîndindu-se la viața solitară, ce a dus prin aceste locuri Rousseau.

Am ascultat zilele aceste o conferință despre Boileau și alta despre Renan. Ce interesant! Și cu ce drag ascult tot ce se spune! Se vede că la aceasta se adaogă și faptul că în curînd voiu părăsi această viață intelectuală, cu care desigur nu mă voiu mai întîlni...

Cu toate acestea regretul meu ar fi cu mult mai adînc, dacă a-și ști că reîntorcîndu-mă în țară, d-ta ai pleca... Siguranța că te găsesc mă face să trec peste toate mai ușor.

Astă-zi stînd pe o bancă în fața lacului, ca de obiceiu, vorbiam cu un tînăr de vre-o 14 ani, pe care văzîndu-l că are cocarda tricolură a țării noastre la piept, îl abordasem în romînește. Lîngă noi se așezase un italian și o italiancă ce aveau niște coșuri cu statuete de vînzare. Auzindu-ne vorbind, italianca — o bătrînă simpatică — exclamă în franțuzește: A, sunteți Ruși! Trăiască Rusia! Trăiască anarhia și socialiștii! — Dar nu suntem Ruși — îi zic. Suntem Romîni. — A, știu sunteți sub atîrnarea Rusiei. — Nici de cum. Suntem liberi și suntem frați cu d-stră. Traian, împăratul, ne-a dus în Carpați.

Foarte entuziasmată bătrîna bătu din palme și ne întrebă: „Parlati italiano?" — Nu. Vorbim romînește; Iată limba noastră adăogăi eu pe franțuzește. — „R o m a n e s t i".

Ce femee de inimă! Și-mi pare rău că nu pot să-ți redau expresia și viața ce exprima fața ei sbîrcită... Și mă întreb ce fel de oameni sunt aceștia pe care îi întîlnesc eu pe aici? Comparîndu-i cu noi, mă înspăimînt cît suntem de blazați de înapoiați! Atîta inimă nu găsești nici chiar la femeile cele mai culte de la noi, dar încă din popor!

Aceasta mă face să-ți spun o convorbire ce am avut cu d-na Benoît, care nu-i de cît femeia unui mic funcționar și care nu are de cît 7 clase primare.

Era vorba despre rîdicarea morală a oamenilor. Iți voiu repeta cuvintele ei fără să comentez. „De multe ori ai încredere în cineva; dar foarte ades totul e zadardarnic cu unele naturi.

Și mijloacele de a aduce pe oameni spre bine nu lipsesc. Noi am avut pe un tînăr sub protecția noastră. Era bine făcut, frumos, foarte frumos, manierat, delicat, amabil, ai fi zis: qu'il est un chic anglais. Ii încredințam bani, îi purtam de grijă și în sfîrșit era pe seama noastră. Ei bine de 3 ori a stat în închisoare. Nu avea forța morală în el. Ii lipsia voința, cu toate că voia să lupte cu ea. Credința

mea este că-i lipsea ceva mintalminte. Il luam cu noi la întrunirile Solutiștilor — o sectă religioasă—îi citeam toate impresiile pe figura lui.

Voia să între în această bine cuvîntată societate—d-na Benoît e salutistă — dar nu putea să se alipească de Isus".

Nu știu cum găsești d-ta acest chip de a vedea al doamnei. Eu am rămas surprinsă și cu durere, am găsit, că multe femei culte și cu o poziție oare-care, nu au dicționarul de expresii al ei.

Și fiind-că reclami vești despre Nelly, ți le dau numai de cît.

De obiceiu cînd mama ei vine la mine, și aceasta se întîmplă îndată după prînzul de seară—aceea ce numesc ei soupé —cînd e nevoe de puțin repaos, Nelly o însoțește totdeauna urmărind tot ce se spune cu mult interes și căutînd să-și plaseze reflecțiile sau întrebările.

Vorbiam tocmai despre băiatul amintit mai sus.

Cînd auzi pronunțîndu-se numele de Isus, ea întrebă: „E adevărat că Isus a a fost trădat de Iuda, maman ?—Da Nelly. Dar bine, el era discipolul lui, cum a putut face aceasta ?—Cu toate acestea a făcut-o... dar a regretat — ținu să spue mama.—Nu era prea tîrziu, maman, pentru că Isus tot a fost vîndut ?— Da micuțo, era prea tîrziu. Bunul Isus n u mai era pe pămînt.

— Ihm... reflectează mica filosoafă—în zadar să mai căiește cineva, după ce a făcut răul"...

E așa de drăguță această fată! Și atîta întoarce și sucește tot ce aude, în cît ți-e milă de spiritul ei, cînd e supus la cîte un neadevăr pe care cu multă greutate îl primește.

Și dacă nu mi-ar fi teamă să nu jignesc sentimentele lor religioase, pe tărîmul religios—unde fetița are atîtea nedumeriri, aș putea capăta adevărate comori și un material serios de studiu.

Nu ți le pot da toate nedumeririle lui Nelly cu care vine de la școală prin scrisori; dar am grija de a le nota într'un carnet aparte.

Cînd vom fi împreună vom putea mai bine desluși ce se petrece într'un crier tînăr, cînd noi cei mari le dăm atîtea noțiuni false, atîtea contradicții. Nu știu dacă ți-am mai vorbit că aci în școală există învățămîntul religios, dar un copil de altă altă confesie este dispensat. In cantoanele Geneva și Basel școala este laică însă.

Părinții lui Nelly sunt religioși și fac parte din societatea Armée du Salut.

După cum știi memarii sunt niște fanatici—în cazul cel mai bun; aceștia însă îmi par de bună credință.

In sala lor de mîncare se văd tablouri negre pe care e scris cu argintiu: Christ e șeful acestei case; Oaspetele nevăzut de la fie-care prînz; Auditor tăcut al fiecărei convorbiri etc...

Mulți poate ar zice: iată efectele religiozității; femeea de treabă, bărbatul muncitor, copiii bine crescuți și buni. Dar nu ia nimeni în samă mediul și propășirea generală fără care dogmele nu pot nimic.

Chiar zilele astea d-na Benoît mi se plîngea că nu mai poate ține piept lui Nelly în ceia ce privește tot felul de chestiuni asupra sufletului, a morții, a originei copiilor etc.

Dacă s'ar schimba relațiile dintre părinți și copii, profesori și elevi, negreșit că multe taine ale sufletului tînăr, crud, am descoperi...

. . . . . .

Maria C. Buțureanu.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Iu ziua de 16 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ține în localul Primăriei, licitația prin oferte închise pentru darea în întreprindere a următoarelor lucrări:

1) Repararea Bisericilor; valoarea lucrărilor după deviz lei 418 b. 70. Garanția provizorie 100 lei.

2) Repararea caselor de la Cimitirul Galata; valoarea lucrărilor după deviz lei 945 b. 80. Garanția provizorie 50 lei.

3) Repararea localurilor de școli primare; valoarea lucrărilor după deviz lei 24542 b. 64. Garanția provizorie 1000 lei.

4). Repararea mobilierului de la școlile primare; valoarea lucrărilor după deviz lei 637. Garanția provizorie 50 lei.

5). Reparațiunile de la Baia Comunală; valoarea lucrărilor după deviz lei 5071. Garanția 200 lei.

Concurenții vor prezenta cîte o ofertă separată pentru fie-care din lucrările aratate mai sus.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

Caetele de sarcini și devizele se pot vedea în fie-care zi de lucru la serviciul administrativ.

No. 17273. 6 | 19 Iulie 1912.

PEPINIERA
DE
Vițe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia
Acostăchioaei
Comarna—Iași

ANECDOTĂ

(auzită în Bădărăi, jud. Iași)

In timpul domniei lui Cuza-Vodă, un soldat moare în spital.

Comandantul companiei trimite o adresă primarului din satul din care era soldatul, și între altele zice: „să mergeți la casa *defunctului* și să faceți cuvenitul *inventariu*, comunicîndu-ne dacă sunt *erezi*".

Primarul răspunde: „Am fost la casa soldatului și am *desfundat-o*, de *vînturat* n'am găsit nimic; *ereți* sunt. dar nu se pot prinde".

V. M.

Scrisori din Bucovina

— De la corespon. nostru particular —

In jurul regulării financiare a băncilor cooperative.—Prutul gata să se reverse. —Vizita unor ziariști-romîni.

Cernăuți 5 Iulie.—Zilele acestea a avut loc în localul comitetului țării, o consfătuire a tuturor presedinților cluburilor politice, sub presedenția mareșalului baronul Hurmuzachi, în legătură cu regularea financiară a băncilor noastre cooperative la care a luat parte, pe lîngă numeroși deputați dietali și guvernatorul țării contele de Meran.

La această consfătuire s'a discutat proiectul de regulare întocmit de deputatul Aurel Onciul, care proiect urmează a fi supus apoi discuției generale în viitoarea sesiune a Dietei.

Din cele expuse de raportor, reesă că regularea deficitelor actualelor bănci să se facă de către o nouă bancă a țării, ce urmează a se înființa de către guvern pe cale de emisiuni publice de 5 la sută luînd asupra-și și toată adminisirația și controlul tuturor băncilor și care să fie sub conducerea unui funcționar al statului.

Acest proiect a fost combătut însă aproape de toți oratorii, cari deși recunosc necesitatea regulării financiare a actualelor bănci în interesul bunei desvoltări economice a păturei rurale, nu înțeleg însă, de ce li s'ar răpi autonomia, care nu trebue atinsă atîta timp cît ele își vor păstra caracterul național.

Discuțiile au fost foarte aprinse și cu toate acestea, nu s'a putut ajunge la nici un resultat hotărît.

Delegatul partidului național-romîn, d. deputat Euseb. Popovici, a declarat că acest partid lucrează acum la un proiect de regulare a periclitatelor finanțe cooperative, care va corespunde tuturor așteptărilor, promițînd totodată că acest proect va fi depus pe biroul Dietei într'una din primele ședințe ale acesteia.

In consecință d-sa a combătut actualul proiect ca nefiind a corespunde nevoilor poporului romîn.

De-asemenea și reprezentanții rutenilor, germanilor, polonilor și evreilor au combătut proiectul, declarîndu-se însă gata, de a sprijini ori-ce acțiune de asanare, care va fi mai favorabilă intereselor populației.

De tot interesantă însă, a fost declarația guvernatorului.

D-sa după ce arăta că va sprijini cu bună-voință, acțiunea întreprinsă pentru sanarea băncilor, declară că guvernul nu mai poate sacrifica nici un ban din mijloacele saie, pentru această acțiune, din cauză că a dat odată pentru totdeauna suma de 4,000,000 cor. din fondul religionar, astfel că acum, reprezentanții partidelor politice, să caute, restul de care mai e nevoe, numai din mijloacele proprii.

D-sa termină cu un apel de solidaritate la adresa deputaților, față de marele probleme economice financiare ce trebuesc acum rezolvate.

In cele din urmă, mareșalul țării, văzînd că între oratori nu poate ajunge la nici o înțelegere, a propus amînarea discuției pentru o altă consfătuire pe care o va convoca înainte de deschiderea Dietei, care propunere a și fost primită de toți.

Astfel consfătuirea s'a terminat, fără nici o decisiune.

Cum însă în cercurile noastre politice, se socotea cu siguranță, că situația financiară va fi definitiv rezolvată în această consfătuire, acest rezultat a produs o impresie penibilă, care a început să agiteze din nou toate cercurile noastre financiare.

Se așteaptă din partea comitetului țării, un comunicat oficial, în această privință.

*

Din cauza deselor ploi din ultimul timp Prutul amenință să se reverse pe unele locuri.

Astă-zi la ora 2 p. m. în Cernăuți, apa Prutului trecuse de 2 metri 40, peste etiagiu. S'a cerut intervenția armatei, care lucrează din răsputeri pentru împedicarea unei noi catastrofe.

Toate cabinele de scăldat, au fost rădicate și duse pe uscat. Apa Prutului e foarte repede, pe care se vede plutind numeroase scînduri și plute.

Ploaia continuă să cadă cu mare putere.

*

D-nii Rusenescu și Calafeteanu, ziariști din București, au vizitat orașul nostru, fiind însoțiți de domnul deputat Chisanovici.

După o ședere de două zile în care timp au vizitat amănunțit orașul și redacțiile tuturor ziarelor locale, ambii ziariști, au plecat la stațiune climaterică, din munții Bucovinei. Vatra-Dornei, pentru a face acolo o excursiune.

— De asemenea, eri a sosit în localitate și domnul C. Negruzzi, prefectul de Iași.

Gama

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 17 Iulie a. c. ora 11 se va ține în localul Primăriei, licitație prin oferte închise pentru furnitura a 1,000,000 pînă la 1,500,000 kilograme lemne de foc, esență fag sau carpăn, necesare Serviciului Comunei și pentru școli, judecătorii, abator, piețe, cimitire, grădini etc. pe timp de un an de la semnarea contractului.

Garanția provizorie 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Concurenții vor depozita în curtea Primăriei, cîte cel puțin 2 metri cubi lemne, care vor servi ca probe pentru acele ce vor furniza.

Condițiunile de licitație și caetul de sarcine se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 17081

4 | 17 Iulie 1912

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: D. Pangrati, ministru ad-interim la instrucție publică, a cerut consiliului permanent să-i facă un raport asupra lucrărilor examenului de capacitate de desemn.

In urma acestui raport se va hotărî dacă acest examen trebue sau nu să fie casat.

:: Ploile și frigul din ultimile zile dau mult de grijă agricultorilor, căci compromit sau în tot cazul strică mult recolta.

In tîrgul cerealelor este o transacție complectă: vînzători și cumpărători așteptă sfîrșitul recoltei.

:: In fie care an va avea loc între elevii școlelor secundare cîte un concurs de gimnastică. Aceasta va fi la 1 Iunie de la ora 7—12 a. m.

Exerciții la cari vor concura elevii sunt: Sărituri în înălțime din alergare după trambulină la 90 c. m. departe de aparat. Fie care 5 c. m. peste 80 c. m. se socotește un punct, iar peste 1,30 m. 2 puncte.

Sărituri în lungime 30 c. m. peste 2.60 este 1 punct, iar peste 4.40 m. sunt socotite un punct.

Sărituri în lungime și lățime. Frînghia este departe de de scîndură cu 1 m. și înaltă de 60 c. m. Cînd este depărtată cu 10 c. m. sunt socotiți un punct, iar cînd trece 2.20 fie care 5 c. m. sunt socotiți un punct.

Aruncarea greutății de 8 kgr. fără avînt chiar cu mișcarea picioarelor și cu orice mînă vrea concurentul. Fie care 20 c. m. peste 3.40 sunt un punct iar de la 540 în colo fie care 10 c' m. sunt socotiți ca un punct.

Rîdicarea greutății de 25 kgr. Această rîdicare se poate face cu amîndoă mînile Atunci cînd se va vedea că concurentul a obosit comitetul nu-i mai va da voe să rîdice greutatea, Fie care rîdicare a greutății pînă mai sus de umăr este socotită un punct.

Alergarea de iuțeală se face pe distanță de 100 metri de cîte 2 concurenți de odată. Fie care secundă mai puțin de 25 de secunde este socotită 1 punct.

Comisiunea va fi formată din directorul liceului profesori și maiștri de gimnastică din localitatea unde se va face concursul.

:: Din jud. Vaslui se află, că în unele comune, ploile din ultimele zile au făcut mari stricăciuni semănăturilor.

Vizita făcută de ofițerii batalionului 4 vînători

Garnizoanei din Brașov

In urma invitației Comandantului corpului al XII de armată din Sibiu, Feldmareșalul Herman Köwes v. Koweskaia, și a autorisației dată de ministerul de răsboi Romîn și Austro-ungar, — corpul ofițeresc al batalionului 4 vînători din Iași, cu reședința în garda Regală la Sinaia, în frunte cu comandantul lor Loc.-colonel adj. Gr. Berindei, au făcut o vizită garnizoanei militare a Brașovului.

Ofițerii batalionului de vînători, au plecat din Sinaia, Luni 2 Iulie cu acceleratul de „Arad" la orele 8 jum. seara; la Predeal au fost întîmpinați de autoritățile ungurești, cari au învitat pe ofițerii romîni într'un vagon special atașat acelui tren.

Primirea la Brașov

Trenul intră în gara Brașov la orele 11 noaptea; cu toată ora înaintată, peronul gărei era plin de o lume aleasă; o deputațiune de ofițeri din toate armele, primesc cu entusiaste urări pe ofițerii romîni, ca o deosebită și delicată atențiune din partea autorităților superioare militare austriace; toți ofițerii garnizoanei Brașov, veniți să întîmpine ofițerii batalionului 4 vînători, — erau *Romîni*. Deputațiunea ofițerilor austriaci avea în fruntea ei pe Locot.-colonel V. Herbaer, dintr'o veche familie de boeri romîni, — printre ceilalți ofițeri romîni în armata austriacă putem cita pe sublocotenentul Pușcariu din regimentul 2 de Husari, locotenentul Zaharia din magistratura militară. După presentările de rigoare, ofițerii s'au întreținut între ei cu o frățească camaraderie, și în cele din urmă au luat loc în trăsurile anume destinate; erau 2 brecuri ofițerești și peste 10 landouri. Convoiul trăsurilor s'a îndreptat spre hotelul „Corona" unde a descins comandantul batalionului și ajutorul lui; ceilalți ofițeri au fost găzduiți la hotelul Continental.

Cu toată oboseala, parte din ofițeri nu au putut resista iusistențelor ofițerilor austriaci și s'au dus la terasa „Transilvaniei", unde s'a închinat pahare de vin, s'a discutat și s'a ascultat o orchestră excelentă.

Trebue să menționăm iarăși, o delicată atenție,—care mi-a comunicat'o un domn locotenent din vînători, — la fie-care cameră destinată ofițerilor romîni, aștepta cîte un soldat din regimentul 2 infanterie —*toți romîni.*—

Programul pentru ziua de 3 Iulie

A doua zi dimineața ofițerii austriaci au condus în trăsuri pe ofițerii romîni la terasa „Transilvania", unde s'a servit cafeaua cu lapte; de aci s'a format din nou un cortegiu nesfîrșit de trăsuri, îndreptîndu-se spre cîmpul de exercițiu al garnizoanei, situat la vr'o 5 km. de oraș.

Pe cîmpul de exercițiu aștepta o companie din regimentul 2 de infanterie austriacă; o companie din regimentul 24 infanterie Honvezi unguri, o baterie din regimentul 5 artelerie și un regiment de cavalerie al 2-lea de Husari „Prinț Enric de Prusia". Celelalte trupe fiind chemate la Buda-Pesta cu ocazia desordinelor din Cameră.

Pe lîngă ofițerii din front, erau și absolut toți ofițerii garnizoanei Brașov.

In sunetul musicei, ofițerii romîni, trec în revistă trupele; apoi urmează programul dinainte stabilit și îngriji împărțite la fiecare ofițer romîn.

Iată pe scurt ceea ce au admirat ofițerii bat. de vănători. Evoluțiile în ordine strînsă a unei companii; mișcările în ordine risipită a celeilalte companii de honvezi.

Un escadron de husari trecînd prin toate mișcările școalei de escadron.

O baterie de artilerie executînd diferite interesante evoluții de luptă.

Un regiment de Husari; sub comanda colonelului de brigadă și comandant al garnizoanei Baron Amblaj;—a executat admirabile mișcări și o emoționantă șarjă.

Apoi a avut loc o luptă cu dublă acțiune între toate trupele aflate pe teren.

In sfîrșit, totul s'a încheiat cu o „defilare" perfect executată cu toată oboseala trupelor. Cavaleria și artileria au defilat a 2-a oară la galop.

Mulți fotografi din Brașov se întreceau să iee grupuri frumoase; că i tot cîmpul de exercițiu este presărat cu trăsuri și automobile venite cu elita din Brașov.

Cu toată ploaia ce începuse să cadă, programul zilei nu a fost modificat. De aci acelaș șir de trăsuri a condus pe ofițerii romîni în oraș, să viziteze cazarma regimentului de Honvezi, vizita care a durat pînă la ora 12, oaspeții de abia avînd timp să-și schimbe ținuta pentru dejunul dat de ofițerii austriaci la Casinoul regimentului de infanterie „Imparatul Alexandru al II".

In tot timpul dejunului orchestra regimentului de infanterie a executat un program interesant, avînd printre bucățile clasice și valsuri de Ivanovici—„Doi ochi căprii".

După dejun cu toții au vizitat muzeul din Brașov și biserica zisă „neagră", o monumentală și veche clădire.

La orele 5 p. m. „întîlnire generală" la terasa „Transilvania", unde s'a luat înghețată, și s'a ascultat un prea frumos concert dat de muzica regimentului de Honvezi.

De la 5—8 vizitarea orașului. La orele 8 jum. banchet în splendida sală a Hotelului „Corona" și concert dat de orchestra regimentului 2 infanterie. Tot timpul banchetului a domnit cea mai vie și comunicativă animație. D. Lt.-col. Adj. Berindei a primit o entusiastă telegrmă dată de Feldmareșalul comandant al Corp. al XII armată din Sibiu, la care a răspuns.

A doua zi la 5 dimineață ofițerii romîni au părăsit Brașovul conduși la gară de aproape întreg corpul ofițeresc al garnizoanei Brașov.

— —

:: Domnul col. Verzea, directorul general al poștelor și telegrafelor, ne-a comunicat eri că pentru locuințele eftine ale funcționarilor acelei instituțiuni, casa de credit și economie a cumpărat de la creditul fonciar urban, un loc situat în calea Dudești, în întinoere de 72,000 m., p. cu prețul de 140,000 lei adică mai puțin de 2 lei m. p.

Pe acest loc vor începe ch iar în cursul anului, a se ridica locuințe pentru funcționarii poștei.

BANCA MOLDOVA
IAȘI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate.*

Sanatorul Dr. Țaicu
IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

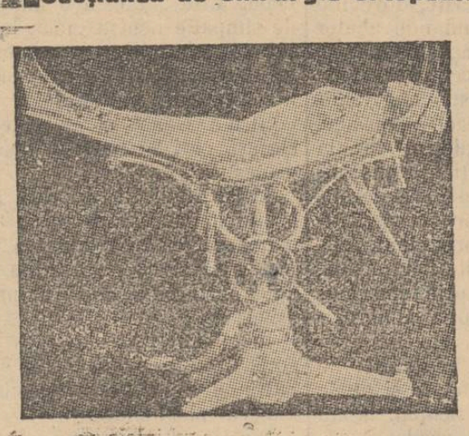

FacerI. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAŢIUNI

*

:: *D. Cerchez, preşedintele Camerei de Comerciu fiind la Bucureşti, s'a prezintat d-lor miniştri Neniţescu şi Lahovari, şi li-a explicat dorinţa industriaşilor şi comercianţilor ieşeni, pentru ca firul special telefonic Bucureşti şi Viena să servească şi Iaşul.*

Miniştrii păreau a arăta o oare care bună-voinţă, însă rămînea să fie întrebat d. colonel Verzea.

D. director general al Poştelor, a declarat un non possumus categoric, zicînd că firul între Bucureşti şi Viena are a funcţiona, direct, numai între aceste două oraşe, fără a deservi nici un alt oraş, nici în ţară şi nici în Austria.

D. Verzea a promis să stăruie, pentru înfiinţarea unui fir special, între Bucureşti şi Iaşi.

Slabă speranţă.

:: *Epidemia de febră tifoidă din comuna Coada Stincei, s'a localizat. Toţi bolnavii au fost internaţi în spital.*

In ultimele două zile nu s'a mai constatat nici un caz nou.

:: *Un violent incident, a avut loc eri în Capitală între d-nii Peretz, inspector general al învăţămîntului superior, şi d. Niculescu Slave, directorul casei de economie a corpului didactic.*

D. Peretz avea a încasa un împrumut, aprobat, însă pe care d. Niculescu nu vroia să-l ratifice.

S'au schimbat vorbe foarte violente,—şi probabil că incidentul se va termina cu un proces.

:: *Se ştie că administraţia comunală, a vîndut de bună voe locul din str. de Sus, unde fusese vechea grădină a Primăriei.*

Ministerul de interne a refuzat să aprobe vînzarea, motivînd aceasta că ori ce vînzare de locuri comunale, trebue făcută pvin licitaţie publică.

:: Administraţia comunală a luat azi dispoziţiunea de a nu permite vînzarea cărnei în hală, al acelor trunchieri, cari nu-s în curent cu plata taxelor comunale.

❑ Am arătat peripeţiile prin care a trecut examenul particular al elevilor din şcoala parohială catolică din localitate.

Eri d. Dafinescu în urma delegaţiunei primite din partea ministrului de instrucţiune, anchetează cazul.

:: La şcoala de agricultură din Belceşti s'au declarat vacante 10 locuri, pentru viitorul an şcolar.

:: La şcoala de gospodărie rurală Procopie Florescu din Tăuteşti, sunt vacante 10 locuri de bursiere, pentru noul an şcolar.

:: Din Holboca se arată, că în noaptea de 5 Iulie, s'a spart cutia bisericei, furîndu-se suma de 100 lei.

Bănuelile cad asupra dascalului Gh. Palade.

Autoritătile au deschis o anchetă.

:: La atelierul profesional de croitorie specială, de sub direcţiunea d-nei Iosefina Furnică, s'a încheiat anul şcolar printr'o frumoasă serbare:

S'a declarat apoi elevele mai jos notate, ca absolvente:

a) Plăeşu Eliza, premiul I şi Ştefanovici Sabina, cu media egală 10.

Premiul II: Guţa Zenobia, premiul III: Curmei Eufrosina.

Promovate: Stanica Eufrosina, Tutovanu Profira, Zanche Eugenia.

:: Din Ungheni ni se telefonează, că apele Prutului au început să scadă, aşa că pentru moment nu există nici o primejdie.

Acelaşi lucru ni se comunică din Sculeni.

:: Mai mulţi funcţionari din Galaţi, zona pieţii Negri, au adresat ministerului de industrie o telegramă de protestare împotriva faptului că s'a hotărît ca în ziua de Duminică să fie toate magazinele închise.

Comercianţii arată că Duminică magazinele fiind în Brăila deschise, sătenii se duc să cumpere de acolo şi comerţul gălăţean este ruinat.

Comercinnţii spun:

In cazul cînd dv. veţi nesocoti şi această ultimă cerere, vom fi nevoiţi a ne apăra cu forţa interesele noastre şi să fim puşi pe acelaş picior de egalitate ca şi celelalte oraşe privilegiate.

Vom ţine prăvăliile deschise şi atunci cînd vom fi învinşi de forţa poliţienească, care de altfel este desfăşurată Duminicile ca şi la starea de asediu, vom suspenda cu toţii plăţile şi vom în chide magazinele pînă ce dreptate tot ni se va face.

:: La 16 Iulie, se va ţine la prefectura de judeţ, licitaţie pentru darea în antreprisă a drepturilor de vînătoare în pădurile statului.

:: Azi parchetul s'a transportat în comuna Holboca, pentru a ancheta un denunţ primit, după care femeia Maria Bosian, ar fi omorît un copil al ei nou născut.

:: La 16 Iulie, se va ţine la prefectura de judeţ licitaţie pentru exploatarea iazului Cîrligul.

:: Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

:: Interogatorul lui Beilici.—Banditul Beilici, care acum se află sub bună pază, a fost supus eri unui lung interogatoriu, de siguranţă.

El a povestit cu deamănuntul, tot cea făcut în ultimul timp.

*

In privinţa chipului, în care a ştiut să scape de agenţi din Iaşi, cari îl surprinseră în chiar locuinţa sa, Beilici spune că că el n'a lovit pe nici un agent.

— „Cînd agenţii au intrat în odaia în care mă găseam — zice Belici — am tras două focuri de revolver în aer, în faţa agenţilor.

In acel moment am şi sărit pe fereastră şi am luat-o la fugă.

Un agent a tras un foc de revolver în urma mea, şi m'a rănit la un picior.

Dacă agenţii m'ar fi urmărit mai de poate, mă prindeau la sigur. Eu m'am tupilat, şi unii au trecut pe lîngă mine, fără a mă vedea.

*

Mai departe Reilici, spune că s'a dus pînă în apropiere de spitalul Paşcanu, unde s'a întîlnit cu un prietin, anume Olteanu. Acesta i-a dat primele ajutoare, apoi l'a condus în comuna Focurile, unde a fost găzduit de sătenii State şi Făşălău.

Aci a stat pînă s'a îndreptat de a binele. Tot în comuna Focurile a petrecut şi Paştele.

*

Continuînd a povesti, Beilici spune, că părăsind comuna Focurile, s'a dus la Botoşani, unde s'a întîlnit cu bunul său prietin Brutariu, care i-a scos un paşaport, sub numele de Martin Antonieff.

Cu acest paşaport, a trecut în Transilvania şi în Rusia, unde de asemenea s'a îndeletnicit cu furturile.

Beilici adaugă că pentru a obţine paşaportul, a dat lui Brutariu 100 de lei.

*

Beilici neagă de a fi făcut vre-o moarte de om.

El mărturiseşte că a luat parte la omorul de la Poeni, însă fără a lovi pe evreul Taman.

Acesta a fost omorît de tovarăşul Topor, care a lovit pe evreu, pe cînd dormea, aplicîndu-i două lovituri cu un ciomag. Apoi Topor pentru a se convinge că evreul e mort de a binele, i-a sfărîmat capul cu patul puştei.

Intrebat de ce a mai comis şi această grozăvie Beilici zise că era nevoe, de oare ce evreul era foarte voinic, se ducea singur în pădure şi nu purta arme de loc.

*

Beilici recunoaşte deaseminea de a fi fost părtaş la atacul banditesc din comuna Sîrca, însă spune că n'a furat de cît bijuteriile şi el nu a lovit de loc pe nimenea.

Cu multă mîndrie Beilici declară că el a fost inteligenţa, care a organizat afacerile, dar că a lasat pe ceilalţi să lovească.

Asemenea n'a permis nici unuia dintre tovarăşi să vîndă din lucrurile furate pentru a nu-l compromite. Prefera să-i plătească în bani.

La perchiziţia ce i s'a făcut, s'a găsit o recipisă pentru o blană, în valoare de 70 ruble, depusă la Muntele de pietate din Chişinău.

E probabil că această blană aparţine d-lui Feldman.

Beilici susţine, că ea provine de aiurea.

*

Individul Olteanu a fost adus la siguranţă şi confruntat cu Beilici.

Olteanu spune că el n'a luat parte la faptele lui Beilici şi nici nu l'a găzduit.

Crede că Beilici se rezbună, pentru că ar fi denunţat pe unul din complicii sei, pe un anume Clampaniuc.

*

Toi azi s'a telegrafiat la Botoşani şi s'a cerut arestarea lui Brutariu, care a înlesnit lui Beilici scoaterea unui paşaport falş.

Aseminea au fost arestaţi din comuna Focurile, cei cari au găzduit pe bandit.

*

Beilici a fost azi înaintat parchetului, unde vor fi aduşi şi ceilalţi complici.

❑ *A apărut No. 7 pe luna Iulie din revista „Drepturile Femeii“*, de sub direcţiunea d-nei Eugenia de Reus Ianculescu, cu următorul sumar:

Drepturile Femeii, de Eug. de Reus Ianculescu—D. Giacinta Martini ed il voto alla Donna, de Romelia Troise.—Soare de Primăvară (poesie) de Gitana.—Gugetare de Ida Maior G. Mihail.—Invie doru-mi! (poesie) de Veturia Mileva.—Conştiinţă de Maria Costa.—E imposibil, e imposibil... de I. Labor, Dorinţă (poesie) de Adina Lăzărescu. — Puternicul zilei (nuvelă) de Eugenia de Reus Ianculescu.—Amintiri (urmare) de Ioan Urban Jarnic.—Activitatea femenistă.—Către onorabilţi cititori.

:: Cu începere de la 29 Iunie şi pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iaşilor“, vor fi închise după amiazăzi, în ajunul sărbătorilor şi Simbăta.

DIRECŢIUNEA

:: Şcolare.—Ministerul nu a aprobat ca şcolile de băeţi şi fete din Tg Burdujeni, să fie transformate în şcoli mixte, ca şi pe viitor vor rămîne separate.

— D. Vasile Telega învăţător la şcoala din com. Dăngeni cot. Hulub jud. Botoşani, a fost numit pe ziua de 1 Iulie 1912 ca secretar comptabil, la şcoala inferioară de meserii din jud. Dorohoi.

— D-ra Maria C. Niculescu instit. la şcoala No. 1 fete din Fălticeni şi detaşată la şcoala No. 29 băeţi Bucureşti, îşi reia pe ziua de 1 Sept. 1912, postul său de la şcoala No. 1 fete din Fălticeni unde este titulară.

— Pe ziua de 1 Sep. 1912, D-na Mălinescu institutoare la şc. de băeţi din Tg.-Frumos, se transferă în interes de serviciu, la şcoala de fete din acel oraş în locul vacant prin transferarea la Brăila a d-nei Maria Malcoci; D-sa va continua a rămîne detaşată la şcoala mixtă din Fălticeni, la catedra d-nei Poenariu iar d-na Maria Malcoci, va rămînea detaşată la Tg.-Frumos, la catedra d-nei Mălinescu.

— Personalul însărcinat cu conducerea şi supravegherea Coloniei Şcolare ce va pleca la mînăstirea Secu din jud. Neamţ se compune din: D. şi d-na Grigore Stegărescu, d. doctorand C. Florescu şi d. C. Constantinescu stuoent. Durata şederei va fi de o lună.

— Dl. L. Matasariu inspector, obţinînd un concediu, îl va petrece la Slănic şi Călimăneşti.

:: Iată noul program de astă seară Vineri al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

Hélène Dupont, film danez de mare artă interpretare majestoasă de către artiştii teatrali ai scenelor daneze. Puuere în scenă fără seamăn. (2 părţi.)

Spania pitpreasca.—Moştenirea unchiului scene comice.—Tîndală are o femee geloasă.—Femeea musulmană, moravuri şi obiceiuri.—Elefantul credincios, naraţiune însufleţită.—Curcanul, scene foarte humoristice.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Se reaminteşte cetitorilor noştri, că în serile reci şi ploioase reprezentaţiile vor fi date în sala Circului Sidoli.

Mîne, Sîmbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frerès, cu program nou.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.30
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru şi superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 6 Iulie

Atacul Dardanelelor

Bucureşti.—Ştirile ce sosesc din Constantinopol, sunt azi de o gravitate excepţională şi arată că răsboiul a intrat într'o fază foarte acută.

*

Astfel ziarul „Adevărul“ care a apărut într'o ediţie specială, publică telegrame particulare din Constantinopol, în care se spune că la orele 1 jum. noapte. 2 torpiloare italiene au atacat Dardanelele în apropiere de Bai Kustepe.

Fortificaţiile au răspuns.

Două torpiloare au fost scufundate şi 6 avariate.

Ştirea a produs cea mai vie senzaţie.

*

Constantinopol.—Se confirmă în mod oficial atacul Dardanelelor.

Consiliul de miniştri a fost convocat de urgenţă şi a ţinut toată noaptea.

S'au luat se zice, deciziuni extrem de importante.

*

Constantinopol.—Se crede că prima măsură, pe care o va lua guvernul turcesc. va fi închiderea Dardanelelor.

Greva măcelarilor din Brăila

— Concentrarea măcelarilor rezervişti —

Bucureşti.—În urma unui raport al Primarului din Brăila, prin care arată, că măcelarii s'au pus în grevă, fără nici un motiv temeinic, consiliul de miniştri, a hotărît ca măsură de represalii, să concetreze pe toţi măcelarii rezervişti.

Raportul înaintat de d. Neniţescu, a fost aprobat.

*

Brăila.—Administraţia comunală a luat măsuri, pentru ca oraşul să nu fie lipsit de carne.

ATENTATUL CONTRA LUI TAFT

New-York. — *Tribuna* **află din Vashinghton, că d. Allen, secretarul preşedintelui Taft, a deschis un pachet, adresat preşedintelui şi care conţinea o maşină infernală, cu 3 chilograme dinamită, dar a putut stinge la timp fitilul aprins.**

Budgetul flotei engleze

Londra.— Budgetul suplimentar pentru flotă a fost publicat azi.

99,000 lire sterline sunt destinate pentru sporirea efectivelor cu 1500 oameni, 296000 livre pentru construire de vase, 315,000 pentru menţinerea vaselor, 5400 pentru artileria vaselor, 97000 pentru muniţiuni şi torpile, 20,000 pentru aeroplane.

Cum e vremea?

Bucureşti.—Veemea e frumoasă la Budapesta, cald şi senin la Viena, frumoasă la Berlin şi Paris, noroi la Londra şi Liverpol, e variabilă la Brăila, frumoasă la Constantinopol.

Isprăvile unei bande bulgare

Constantinopol.—Ziarele spun că poşta a fost atacată lîngă Kirkilese de o bandă bulgară, care a ucis 2 jandarmi, 2 civili şi a furat 800 lire turceşti.

Cauzele demisiei guvernului Turcesc

Constantinopol.—Făcînd istoricul crizei ziarul „Tanin“ zice:

Consiliul de miniştri a aprobat cu oare care rezervă majoritatea condiţiunilor puse de Nezim Paşa, care voia să explice aminstia în mod greşit.

Cu privire la crearea postului de generali, miniştrii au fost de părere, că trebue să supună proectul parlamentului şi Sultanului.

*

S'a învitat ca Said Paşa să nu demisioneze pentru ca adunarea deputaţilor a dat un vot de încredere guvernului şi demisiunea lui ar însemna că s'ar fi făcut concesiuni rebelilor.

*

In sfîrşit, să mai zice că alt motiv, care a provocat demisiunea guvernului, este faptul că marele vizir era în divergenţă cu ministrul de interne, care întors de curînd din Albania, se opune la trimiterea unei noi misiuni, în acea regiune.

Demisiunea ministrului de marină, e în legătură cu chestiunea albaneză.

*

Ziarele publică o depeşă, adresată de trei albanezi, către notabili din Ghitzan, vestindu-le demisia cabinetului şi exprimînd speranţe, că noul guvern nu va urma acelaş sistem de violenţe şi rugîndu-i să nu continue un război fratricid.

*

Ziarele relevă, că faptul demisiunei guvernului, a doua zi, după votul de încredere ce i s'a dat de Cameră, dovedeşte că parlamentul singur nu poate acoperi pe miniştri şi dovedeşte o situaţie anormală.

*

Presa tinerilor turci cere o reconstituire a cabinetului Said adăugînd, că un alt cabinet e cu neputinţă acum.

*

După o versiune demnă de încredere, condiţiunile lui Mahmud Muktar Paşa, erau: desfiinţarea stărei de asediu, amnistia generală acordată chiar demnitarilor fostului regim, revocarea trupelor trimise în Albania.

Intăi consiliul de miniştri se arăta dispus a primi aceste condiţiuni, apoi s'au format diferite partide printre miniştri şi în cele din urmă, guvernul a trebuit să demisioneze.

Greva de la Maiorul Mura

Bucureşti. — 15 chelneri de la restaurantul Maiorul Mura, s'au pus în grevă, cerînd un spor de salar.

Maltratarea unui nebun

Bucureşti.—Astă noapte, un nenorocit nebun, bănuit a fi hoţ, a fost bătut îngrozitor de jandarmi.

Abia după reclamarea familiei, el a fost pus în libertate.

S'a reclamat cazul parchetului.

Cutremure de pămînt

Belgrad.—De două zile, în valea Moravei, între oraşele Jagodina, Paratsin, s'au simţit cutremure de pămînt la mici intervale. Populaţia se arată foarte neliniştită.

Prăbuşirea unei case

Tiflis. — In satul Guergnia, provincia Daghestan, s'a prăbuşit o casă, îngropînd 30 oameni sub dărămături. S'au scos pînă acum 23 cadavre de femei.

ACCIDENT DE AUTOMOBIL

Piteşti. —Azi, la orele 12, un automobil de piaţă, condus de şoferul Bolintineanu, a călcat pe doi lucrători Alex. Mateescu şi Ion Dancu, cari grav răniţi, au fost transportaţi le spital.

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOŞ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

dă consultaţiuni

de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. în locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN“

Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o carte poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOŞ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

La farmacia D. HERZENBERG

IAŞI

este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea şi pentru* **asistent.**

Moşia STROEŞTI

8 kilometri depărtare de Huşi, 800 fălci întindere, 600 arabile, de arendat în 1913. A se adresa d-lui **Georga Andriescu, Iaşi.**

Mobile Löbel

Iaşi — str. Lăpuşneanu 32 — Iaşi

DORMITOARE

SUFRAGERII

SALOANE

BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.

Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,

—Covoare, Perdele, storuri —

— Ultimele noutăţi —

Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă

BIROURI AMERICANE

— Lămpi electrice —

— PREŢURI EFTINE —

Face şi condiţiuni de plată avantajoase. Primeşte comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Frictionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exercitiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* [illegible] *Migrena*, *Sciatica*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* [illegible] Fără temere.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES FILUES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PORTE-PLUME
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 60c.
Raymond GARNEL
2me, Rue de la Roquette, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco du Album sur demande

La adminstratia ziarulu se primesc anunciuri cu preturi convenabili

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

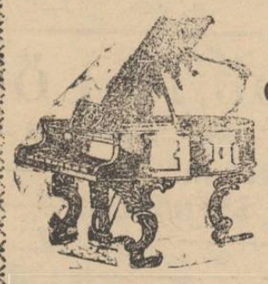

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidtate si ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polite de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
Lei 1,986,253 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invalidtate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de incredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iasi. Tipografia H. Goldner str. Mârzescu 17—Instalatie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1635. — Duminică 8 Iulie 1912

Ieșenii și căile de comunicații

Citim prin ziare că zilele acestea s'a mai inaugurat o nouă cale ferată în partea cealaltă a țării, calea Giurgiu-Videle. Cu acea ocaziune s'a promis de către cei puternici de astăzi, că în curînd se vor deschide prin acele regiuni alte căi ferate, pentru înlesnirea cît mai mare a transporturilor.

Această împrejurare ne face să ne gîndim iarăși la cealaltă parte a țării, la România de dincolo de fortificații, cum îi zicea d. profesor I. Simionescu.

Și e bine ca din cînd în cînd să reflectăm asupra situațiunii inferioare ce s'a creat și se tinde a se menține pentru această parte a terii față de cealaltă.

De n'ar fi de cît căile ferate și tot am avea nevoie de recriminat. In adevăr, dacă ne-am arunca ochii pe o hartă privitoare la ele, am putea vedea că aceste căi nu stau în raport nici cu desimea populațiunii, nici cu întinderea fiecării părți sau regiuni din țară.

Ori ce s'ar zice, Moldova a fost socotită din vremuri mai vechi față cu sora ei, din ambele aceste puncte de vedere, ca avînd valoarea a $^2/_3$ din toată țara. Este ea înzestrată cu mijloace de comunicațiune, și în special cu căi ferate proporțional cu această valoare? Nu o credem.

Noi, cei interesați ne plîngem că nu ni se dă atît cît trebue, atît cît ni se cuvine pe de o parte; iar pe de alta că și atunci cînd ni se dă ceva, ni se dă cu un fel de rea voință și cu greutăți mai mari de cît cum se procedează cu frații noștri.

Vom recunoaște negreșit că ori de cîte ori e vorba a se complecta rețeaua căilor ferate, ori de cîte ori se iea vre-o dispoziațiune legală pentru aceasta, nici noi nu suntem uitați. Dar la ce ne folosește aceasta, cînd pentru aducerea la împlinire a acelor dispoziațiuni nu se găsesc bani, și nu se găsesc numai cînd e vorba de noi, de Moldova.

Astăzi nu mai există în toată țara linie ferată îngustă. Trebue să vii la Huși, capitală de județ, pentru ca să vezi așa ceva. S'au luat dispoziațiuni pentru refacerea ei și transformarea în cale largă? Da. Ea a rămas mai mult pe hîrtie, căci de și sunt cîți-va ani de atunci, până astăzi încă nu se văd efectele acelor hotărîri. Ne mai plîngem noi, că lucrările ce se fac pentru această parte a țării, țin cu anii și ani mulți, atunci cînd ele s'ar putea isprăvi în timp relativ mult mai scurt. Să ne amintim numai cîți ani a ținut construirea liniei ferate Bărlad, Galați și ne vom convinge de adevărul acesta. Abia anul curent am putut ajunge să o vedem pusă în exploatare.

Ce să mai spunem apoi despre șosele? In calea cu privire la ele am rămas tot cu ce aveam acum 30 ori 40 ani în urmă, dar și acelea deteriorate, după cum trebuia să se întîmple după o așa scurgere de vreme, mai ales cînd reparații nu se fac aproape de fel?

Dar cînd e vorba de construcțiuni de utilitate publică? Aicea dacă ajungem să le vedem începute, apoi trebue să vină alte generații cari să le vadă isprăvite.

Se pot cita ori cînd, în această ordine de lucruri, cîteva clădiri din Iași căzînd în asemenea categorie. Antrepozitele din orașul nostru ca și Palatul Administrativ vor rămînea de pomină. Multă vreme se vor cita aceste construcțiuni ca monumente, cari să reprezinte încetineala administrației și răbdarea cetățenească. Să se mai gîndească cineva apoi cu cîtă iuțală s'a construit *noul liceu militar model de la Tîrgoviște?!*

Și cînd ne mai gîndim că această construcțiune s'a ridicat ca un fel de răzbunare, contra orașului nostru, atunci dreptatea celor ce susținem noi esă cu atît mai în evidență.

Fostul ministru de Războiu, se gîndise că n'ar fi rău să mai despolieze Iașul de unul din așezămintele sale culturale. Dînsul voia să ducă liceul militar din Iași la Tîrgoviște, iar în locul lui să aducă un fel de școală, care azi este, mîne nu este. Dacă Ieșenii cedau, apoi la sigur că într'un interval foarte scurt ar fi rămas și fără una și fără alta.

De data asta însă, opinia publică nu numai a Iașului, dar a Moldovei s'a revoltat, iar ministrul a trebuit să bată în retragere.

Drept răzbunare însă a decis crearea acestui nou liceu militar, care după cum s'a promis va fi model.

Iar din această făgăduială, dacă împrejurările nu se vor schimba, dacă miniștrii ce vor veni, nu vor fi animați de alte sentimente, vedem la ce trebue să ne așteptăm. Liceul de Tîrgoviște bine înzestrat din punct de vedere material, bine îngrijit, iar cel din Iași neglijat, consecința apoi o poate trage ori cine.

Negreșit se poate ca în cursul vremii, să fie nevoe de două școli militare, dar ceea ce trebuie să constatăm noi acum, e că nu acea necesitate a prezidat noua creațiune, ci mînia și răzbunarea contra Iașului, care n'a cedat.

Dar, în definitiv, asupra cui cade vina pentru această stare de lucruri, contra căreia protestăm?

Trebue să repetăm încă-odată că primul vinovat suntem noi. In doleanța și indiferența noastră este a-i se atribui primul rol în această materie.

Fie prin creditele, fie prin un concurs special de împrejurări, noi Moldovenii, nu desfășurăm acea energie, acea tenacitate dusă pînă la încăpățînare, ca frații noștri de dincolo.

Noi trăim oare-cum în abstracțiuni, ne amăgim cu himere și lăsăm cîmp liber altora pentru ca să trăiască cu realitatea.

De aceia, Iașul și Moldovenii au fost capabili ca să facă sacrificii și încă sacrificii mari, pentru realizarea unor idei mari.

Stă în mintea tuturor de altfel, aceste jertfe ale orașului scump nouă, pentru ca să le mai amintesc aici.

Excelentul nostru amic, G. D. Șerban, ocupîndu-se într'un articol de oameni însemnați politici, pe cari i-a dat Iașul, arată cu cîtă trudă și cu cîtă perseverență din partea lor, pprijiniți de altfel de întregul oraș, dînșii au putut făuri ceva pentru el. Și acestea toate, pentru că pe vremuri am lăsat să ni se iea.

In marea sa iubire pentru orașul său, d. G. D. Șerban, vede un viitor mai frumos, viitor ce va rezulta din luarea mai multor măsuri de ordin economic.

Speranța, și în această privință de acord cu noi, și cu marea maioritate a Ieșenilor, o pune d-sa în puterea de muncă, în energia însemnatului om politic al momentului, iașan în toată puterea cuvîntului, A. A. Badareu.

Dar, indiferent de partide, este locul ca cetățenii orașului să iea mai de aproape în mîna lor cauza aceasta a decăderii lui, să analizeze cu deosebită luare aminte toate împrejurările cari au contribuit și contribuesc încă la aceasta, să se organizeze anume în asemenea vederi, și cu toții *să ceară așa cum trebue*, respectarea a tot ce este a Iașului, respectarea a tot ce i s'a promis și îndeplinirea a o serie de îmbunătățiri si îndreptări, cari vor împedica decăderea mai departe a lui.

Trebue să se facă așa, ca frații noștri de după fortificații, cînd vin la Iași, fie pentru interese, fie chiar numai pentru distracții, să nu caute a fugi cît mai repede din el, sub cuvînt că nu găsesc nimic în el care să-i atragă, nici ca mișcare de afaceri, nici ca cultură, nici ca distracțiuni. De ce, de exemplu, nu s'ar căuta mijlocul pentru o mai mare apropiere între nni și restul țării?

Ce ar fi dacă din cînd în cînd s'ar organiza trenuri de plăcere, către orașul nostru, pentru ca frații noștri în număr cît mai mare să cunoască trecutul lui, să audă de aspirațiile legitime, pe cari le avem noi cei de aici, și să nu mai creadă că n'avem dreptate, cînd dreptate cerem?!

V. I. Radu

Hotărîri scandaloase

Seara *nu se astîmpără. Profitînd de prilejul că confratele* La Roumanie *a publicat în fruntea numărului său de eri un articol în care propovăduește respect magistraturei, foița prensului Grigață, înjură din nou justiția și încarcă pe magistrați de toată hula și-i denunță ca vînduți.*

Faptele pe cari „Seara" își bazează bănuielile sunt înseși hotărîrile date în procesele tramvaielor. Iată, în adevăr, felul imund în care vorbește „Seara" adespre judecătorii celor trei instanțe, cari s'au rostit în procesele societății de tramvaie:

„Și astfel magistratura nu mai ie, în totul ei, ceea ce trebue să fie: întruparea nepărtinirei; ci de multe ori, împărțită în secții judecătorești, ca reprezintă ipocrizia unei stări sociale fără scrupule."

„Referindu-ne la procesul tramvaielor, avem din nenorocire prea multe dovezi și semne, că în locul dreptății a fost ipocrizia, că în locul nepărtenirei a fost prietesugul și rubedenia".

Și apoi mai departe:

„La cutare secție de tribunal, cutare judecător e rudă și moștenitor prezumtiv al cutărui corifeu liberal, care avea tot interesul politic și personal ca societatea de tramvae să cîștige procesul.

„Cutare prezident e cunoscut ca om de casă al cutărui fruntaș conservator-democrat, al cărui interes politic era să vadă înfrînt pe postul ministru de interne.

„Tribunalul judecă, societatea cîștigă.

„Magistrații nu sunt dintre cei mai străluciți, cu toate acestea hotărîrea e surprinzător de bine redactată și foarte abil motivată.

„Unul dintre magistrați se laudă prin cafenele că nici odată n'a dat o hotărîre atît de bine redactată; iar unii inițiați completează spunînd, că sentința a fost dictată de un anume om politic de seamă și avocat strălucit".

Aceste nu mai sunt înjurii, ci pur și simplu calomnii, și cu toate că Seara *afirmă fapte pozitive, și cu toate că ea exprimă opiniile guvernului, ba ceva mai mult, opiniile fratelui ministrului de justiție,—cu toate acestea guvernul n'a luat nici o măsură împotriva magistraților acuzați.*

Una din două: sau magistrații calomniați de Seara *sunt în adevăr vinovați, și în cazul acesta de datoria guvernului e să curețe corpul nostru judecătoresc de asemenea membri nedemni; sau, magistrații sunt nevinovați, și în cazul acesta cum de guvernul îngăduie presei sale să insulte pe judecători?*

Guvernul „reparațiunei sociale", a căzut în plină anarhie, căci nu poate fi de cît anarhică apucătura aceasta de-a surpa una din temeliile statului: magistratura.

Două suflete nobile

Bucurați-vă noroade, căci un mare eveniment s'a petrecut zilele aceste în localitate, de care va merge buhul prin țară, despre care vor pomeni, cu siguranță, generațiile viitoare.

Aflați noroade, că cei doi iluștri bărbați din Iași, cei mai deștepți, cele două genii, cei doi matadori, cei doi ipistați Stroja și Bercea s'au împăcat.

Era straniu, dar cu toate aceste perfect adevărat.

Intre aceste două suflete nobile, care așa de bine se înțeleg, și se complectează, există o dușmănie, o rivalitate, care se prefăcuse într'o luptă titanică, și era să se eterniseze, întocmai ca acea între Montechi și Capuletti.

Bercea se plîngea de Stroja și Stroja se plîngea de Bercea. Prin aleele singuratice, prin heciurile poliției, ca și prin sala pașilor perduți, șerpuiau isvoare de lacrimi și răsunau vuetele acestor două suflete, făcute pentru a se înțelege prin inteligența lor, prin apucăturile lor firești, și care cu toate aceste se frămîntau și clocoteau de ură, unul în potriva celuilalt.

Aceasta nu putea să dureze. Ambii așteptau numai prilejul, pentru a se arunca unul în brațele celuilalt.

Și ocazia s'a prezintat.

Un număr de funcționori comerciali, manifestînd în chip pacinic pentru o revendicare a lor, au fost insultați de ipistatul polițienesc, batjocoriți, arestați și schingiuiți.

Funcționarii au protestat și ministrul de interne, s'a arătat foarte nemulțumit de aceste apucături și a cerut o anchetă.

Ipistatul se văzu perdut,—și aducîndu-și aminte de amicul Bercea, i-a implorat ajutor și salvare.

Era o scenă mișcătoare, și păcat numai că n'a fost cinematografiată, ca să rămîie pe vecii vecilor.

Și așa vedem, cum prin rechisitoriul ipistatului de la parchet, acei funcționari comerciali, arestați, bătuți și schingiuiți, cari s'au plîns, au protestat și au cerut anchetă, sunt tocmai ei trimiși în judecată pentru tulburarea ordinei publice, în loc să fie trimis ipistatul de la poliție, care s'a făcut vinovat de această faptă, pedepsită de lege.

Dar cel puțin Iașul răsuflă, căci cei doi iluștri bărbați, cei mai deștepți, cele două genii, cei doi matadori, cei doi ipistați, Bercea și Stroja s'au împăcat.

Bucurați-vă, noroade!

Ei

TURBAȚII

I-am numit de mult așa, gîndind că furia nu poate avea un grad mai rîdicat, de cît cel pe care îl vedeam atunci. Ne am înșelat. Foile guvernamentale urlă și mai tare, spumegă și mai veninos, se svîrcolesc și mai aț̦ț̦ate de cît acum cîte va săptămîni. Vocabularul redus al calificărilor unor asfel de sbuciumări bolnave, nu ne poate îngădui de cît să spunem: „turbații au turbat".

Am încercat atunci să-i liniștim, înfățișîndu-le limpede situația lor imposibilă și ridicolă. A fost peste putință. Ultima sentință a Casației a provocat în rîndurile guvernamentale crize de turbare, de atacuri de epilepsie, pe cari din cauza desgustului nu le putem privi prea mult.

Atacurile împotriva justiției, la început fricoase și discrete, au devenit acum așa de categorice și de lipsite de cuviință, că e peste putință ca cineva să nu-și închipue, citindu-le, că sunt opera unor nebuni. E fără îndoială, ne mai pomenit pînă azi în lume, ca presa unui guvern — adică: monitorul intim, „porte-parole"-al guvernului — să ducă o asemenea campanie murdară împotriva justiției țărei.

Ultimele numere din ziarul francez al guvernului ating recordul impertinenței. Și închipuiți-vă că acest ziar e menit să ducă străinătății știri despre rostul nostru politic și despre seriositatea vieței noastre sociale.

Totuși să fim mîndri. Alături de această desgustătoare murdărie, în care se svîrcolește înecîndu-se în noroiul răutății ei însăși neputința strivită, se înalță senină și rece majestatea neturburată a justiției. Lumea străină, care va ceti foaia imundă a guvernului, va înțelege repede că în această țară, destul de blestemată că poate avea un asemenea guvern, există totuși ceva bun și neatins de murdărie: e magistratura ultragiată. Gloria ei o subliniază tocmai acest ultragiu nedemn, pe care il aduce guvernul înfierat de dreptatea ei.

Și lumea va spune ca și noi, turbații!

OAMENI ȘI LUCRURI

Spre o viață mai lungă

Sezonul balnear e, înainte de toate, sezonul speranțelor. Cea dintăi speranță, suprema speranță a omului este prelungirea vieței. Toți o vor, toți o cer, toți trag nădejdea—și cei învățați și cei profani.

Lumea își aduce încă aminte de răspunsul, pe care acum de curînd l'a dat Edison unui gazetar american. Savantul speră că poate trăi măcar... 150 de ani, în vederea că duce o viață extrem de cumpătată și întru toate măsurată.

Afirmarea nu trebuie să pară extraordinară, afară dacă nu primim drept bun și irevocabil criteriul stabilit prin experiența îndelungă—din nefericire foarte îndelungă — care ne arată aproape imposibilitatea de a atinge vrîste matusalemice.

Cu toate aceste, științificește vorbind, mijlocia vieței omenești este mult mai rădicată de cît acea pe care o atinge omul modern în mod obișnuit.

In recentele sale scrieri profesorul Metschnikoff arată lucrul cu dovezi absolut sigure. Dar înaintea lui cîți n'au arătat lucrul acesta cu... argumente!

Nimeni nu mai ține seamă astăzi de socoteli fanteziste, ori îndrăznețe, ca ale marelui învățat Roger Bacon din secolul al 12-lea, după care omul ar fi putînd să ajungă vrîsta de... 1000 de ani; nici măcar de teoriile lui Hufeland, după care viața omenească ar putea ajunge la 200 de ani,—părere împărtășită de naturalistul Buffon.

Dar naturalistul francez, Florens, mai modest și mai exact poate, afirmă cu tărie că un secol de viață obicinuită și dacă nu aproape un al doilea, cel puțin încă o jumătate, de viață extraordinară. iată perspectiva pe care știința o arată omului.

...De ce însă *nu* atingem aceste limite?

Toți răspund, cum e firesc să răspundă: din cauza abaterilor ce săvîrșim; pentru că, neeontenit, înfringem legile naturii, higienei si așa mai departe.

Se bizuie oare Edison, pe o riguroasă, pe o absolută pază a tuturor regulelor, ca să întreacă în vrîstă pe vechii patriarhi ai bibliei? Se poate! Dar oamenii, negreșit, ori cît ar vroi să trăiască, n'ar primi îndatorirea nespus de grea de a nu săvîrși abateri, de a fi sclavii absoluți, fie ai higienei, fie ai ori căror alte formule de înfrînare.

Înțelegem viața lungă, pentru a ne bucura de ea, pentru a abuza de dînsa și cu toată lașitatea omului, cu toată profunditatea instinctului de a trăi, nu putem fi din cale afară de servili față de prescripțiile științei, departe de a fi infailibilă ea însăși, departe de a putea înlătura neprevăzutul, accidentalul, surprinderea...

Și poate e mai bine așa!

Trăind mai mult, n'ar fi oare același lucru? Dacă e fatal ca să vină un sfîrșit,—ce înțeles are de a-l întîrzia, dacă nu-l putem evita, dacă *trebuie* să-l așteptăm?

Temerile, grijile, fiorii — ar veni ceva mai tîrziu, ne-ar găsi tot așa de nepregătiți, tot așa de neisprăviți, tot așa de nemulțumiți, că n'am avut vremea să săvîrșim ceia ce *ni se pare* că e chemarea noastră, idealul nostru, mărirea noastră...

Rodion

Lirism și Epigramă

Drept încheiere la cele ce am scris aci despre volumul nou al regretatului Gheorghe din Moldova — ar trebui să repetăm cele ce spuneam în prima noastră cronică. Un liric în accepțiunea completă a cuvîntului. Iar ca noțiunea de lirism să fie întreagă, se cuvine să menționăm caracterul de satiră dus pînă la epigramă, — caracter ce ne întîmpină la tot pasul în strofele lui Gheorghe din Moldova.

Influența lui Henrich Heine — atît de frequentă în poezia lirică romînească de acum 3—4 decenii — se resimte foarte mult în opera poetică a lui Kernbach. De altfel poetul însuși nu-și ascundea cultul pentru genialul liric al Germaniei, ci — din potrivă — mărturisea că-i adera poezia ca pe o evanghelie:

Visătoare stă iubita.
Toat-a ei copilărie
Mintea-i prinde. Și mă'ntreabă:
„Nunta unde-o să ne fie?"

— Lasă-ți lumea ta, iubito,
Vino 'n codrul plin de taine:
Ne-a ceti privighitoarea
Evanghelia lui Heine!

De altfel poetul e păgîn, Crede numai în plăcerile vieței acesteia, — cu deosebire în anii tinereței, atunci cînd temperamentele calde și doritoare de senzații se lasă cu totul în voia elanului lor propriu.

Păgîn, — cu gîndul îndrăzneț, — gată să sfideze cerul cu toți sfinții lui:

...Ci hoitul aruncați-mi
Pe-un mare rug păgîn,
Ca, petrecut prin flăcări
Cenușă să rămîn —

Și'n grijă adunate
Acelea cîte-am fost,
Intr'un ulcior de oale
Să-și afle adăpost —

Și astfel el să fie
Iubitei mele dus
La capu-i să mă ție
Pe-o poliță de sus,

De unde tot pîndind-o
Spre faptul dimineții —
Să-mi tremure cenușa
De farmecul vieței.

Nu numai din pricina plăcerilor mai mult sau mai puțin păgîne a ajuns cîntărețul atît de sceptic, ci și din cauza suferinței pare-se și a dezamăgirilor:

Eu mă duc și las în urmă
Plin de versuri un caet —
Versuri care n'au să-mi dee
O cunună de poet —

Dar în veci ele—au să spue
Că, muncit de un foc nestins,
Cît am stat aici în lume
Mult am rîs și mult am plîns.

Ca liric propiu zis însă Gheorghe din Moldova era une ori neîntrecut. Cine n'a reținut, după mulți ani, strofe încîntătoare ca acestea:

Pe nisipul din grădină
Fermecat de al tău amor,
Scris-am eri, gîndind la tine:
„Te-am iubit și te ador".

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Peste noapte bătu vîntul
Și eu azi n'am mai găsit,
Pe nisipul din grădină
De cît vorba : „Te-am iubit...“

Pline de duioșie erau amintirile anilor de demult, în legătură cu farmecul idilelor ușoare :

Cînd am plecat — era 'ntr'o Joi —
Lăsai trei fete 'n sat la noi
Și 'n vale lanul cel de grîu
Trecea Romînului de brîu.

De-atunci sunt azi cinci luni taman ;
Pe cîmp mi-arunc privirea 'n'van,—
De mult e lanul treerat
Și fetele s'au măritat.

De sigur, nu se pot spune cu mai multă și mai plăcută discrețiune asemenea frivolități senine, cari nu vor înceta nici o dată să fie vrednice de inspirațiile poeților de talent. Pentru că — ori ce s'ar zice — esențialul este de a se spune frumos tot ce este de spus. Bună oară bucata „Iad și Raiu“ pe care am citat-o într'un articol anterior.

Nu că poetul — după cum am arătat cu citații din poeziile primei tinereți — n'ar fi avut sufletul deschis pentru idealuri largi.

Dar încercări anumite, dezamăgiri întîlnite în cale l'au făcut curînd neîncrezător față de lume, față de soartă, față de oameni :

Nu-ți pară rău de nici un bine
Te miște ori și ce suspin ;
Din cîți trăesc pe lumea asta,
Nu-ți fie nimenea străin.

Și chiar de nu-i iubești pe oameni,
Tot fă-le bine, ori cît poți,
Și rîzi de vreai — de fiecare,
Dar plînge-i, la un loc pe toți !

Aproape nu cunoaște — de la o anumită epocă începlnd — credința și speranța. La ce bun — tot ce săvîrșești, tot ce vrei, tot ce ai, tot ce știi, tot ce te agită ?

Ține-ți gata geamandanul :
Viața noastră este un han.
Cîți nu vin și cîți nu pleacă
Intr'un an ?

Incarcat la socoteală
Vei porni la rîndul tău :
Ori ce-ai face, de face bine,
De faci rău.

Incai dulcile ispite
Nu te vînture 'n zadar ;
Nu sta rece, nu fii lacom,
Nici avar.

Astfel pregătit — sau mai bine nepregătit în lupta vieței — purtînd o doză mare de amărăciune, îndoială și resignare — Kernbach trebuia să îmbrățișeze și forma cea mai drastică a lirizmului și a negațiunii în acelaș timp : epigrama. Une ori reușește minunat în acest gen, chiar dacă nu-i putem admira malițiozitatea, ca în „Femenizm“ :

„Poale lungi și minte scurtă“.
Ce mai proaste, seci cuvinte !
Azi femeile merg iute :
Ne vor trece înainte.

Zi cu zi, văzînd cu ochii
Către noi înaintează :
Mintea tot li se lungește,
Poalele se tot scurtează...

Epigrame în înțelesul mai obișnuit ca în „Romane“ :

Pentru ce roman să fie
Decorată doamna Stea ?
Cîte face — nu se scrie :
Cîte scrie — nu-s de ea.

Ori ca „Malagena“, pe care o cunosc cetitorii noștrii.

Dragostea și portocala
Au o mare asemănare,
Ori și cît de dulci să fie —
Tot cam sunt puțin amare,

Poetul știe să fie crud, cînd prilejul cere ca să întrebuințeze biciul violent al satirei :

Dacă vrei să fii iubită,
Dă-i parale lui Didim :
El — sărmanul ! — ne răzbună
Pe noi iști care plătim...

Același spirit, cînd profund, cînd caustic, totdeauna clar, concis, se arată și în „proza“ care încheie volumul.

De aceea cartea editată de „Viața Romînească“ e una dintre acelea care vor fi cetite și meditate.

As.

Cele 10 porunci pentru căldură

La Paris fiind călduri tropicale și unde ziarele citează 8—10 cazuri pe zi de insolație, mortale ; doi medici de seamă din Paris, au dat unui ziar instrucțiuni cum să se apere lumea de insolație (congestie cerebrală).

D-rul M. Labbé a redactat aceste zece porunci :

1) Evitați căldura mare a soarelui, acoperiți capul cu pălării ușoare și este bine de a avea apărătoare la ceafă ;

2) Hainele să fie ușoare, largi și de o culoare deschisă ;

3) Hrăniți-vă moderat, să țineți regimul lacto-vegetarian ;

4) Mîncați fructele coapte sau chiar fierte ;

5) Feriți-vă de ori ce fel de conserve, de prăjituri cu creme, în fine de tot ce căldura poate strica.

6) Cînd vi-i sete, beți apă, sau infusii. Apa trebue filtrată sau sterilizată sau mai bine prin agenți chimici cum este iodul sau permangantul ;

7) Stingeți setea cu băuturi reci, însă să nu se pue ghiață în băuturi ;

8) Face-ți mișcare moderată. Nu stați locului prea mult. Repauzați-vă după masă, dar nu abuzați ;

9) Puteți face dușuri, băi reci ;

10) Dormiți cu fereastra deschisă și ușor înveliți.

Cel'alt doctor Davenière, dă și el cele zece porunci :

1) Dimineața să te speli mult și cu îngrijire ;

2) Imbrăcămintea albă și largă ;

3) La umbră să umbli încet ;

4) Cărnuri păstrate fie în mizeluri, fie în conserve să nu se mănînce, nici fructe crude ;

5) Cine are sete, mare apă filtrată să nu bea ;

6) Să se bea puțin, ca să nu asuzi mult ;

7) Ziua ferestrele să fie închise hermetic și stolurile trase ;

8) Noaptea din contra, să fie toate deschise ;

9) La dormit să te acoperi cu ceva mai ușor ;

10) .....Și aceste porunci trebue citite de cinci sute de ori !

Și la noi, *cînd vor începe căldurile* se urmeze cele zece porunci, la ales, de mai sus și atunci poți suporta arșița soarelui.

Poate creștinul adevărat să fie socialist ?

II.

Creștinismul ne învață că pe cîtă vreme omul e dominat de păcat, nici vorbă nu poate fi de fericire.

Socialismul din contra învață, că păcatul nu există.

Susținea că omul trebuie să se lupte nu cu pacatul, ci cu bogații, cu capitaliștii, cu proprietarii, ba încă și cu autoritățile administrative forțîndu-i să împărțască tot avutul lor cu dînșii în părți egale, și atunci, zice ei, vor fi toți oamenii fericiți.

Mîntuitorul Hristos zice : „căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte se vor adaoga vouă“.

Socialismul însă strigă : căutați mai întâiu a vă procopsi cu toate bogățiile pămîntului și veți fi fericiți.

Creștinismul condamnă nemilostivirea bogaților, învățînd, că averea li i dată și pentru dînșii, dar și pentru a ajuta pe cei săraci. Ea trebuie să le servească ca un mijloc de mîntuire. Creștinismul ne poruncește să ne iubim unul pre altul și iubirea o putem dovedi numai cînd ne ajutăm unul pre altul. El laudă pe cei ce-și împărțesc averea lor, din iubirea aproapelui și a lui Dumnezeu. Cere însă, ca omul să facă toate acestea din credința lui în Dumnezeu și din iubirea legei dumnezeești. Sfîntul Apostol Pavel învață : „fie-care să dea după cum s'a hotărît în inima sa, nu din supărare sau de silă, fiindcă pe dătătorul de bună voe iubește Dumnezeu (2 Corinteni cap. 9, vers. 7).

In astfel de condițiuni au monahii prin monastiri totul în comun, tot în așa chip și de bună voe aveau totul în comun și primi creștini din Ierusalim. La dînșii a fost un suflet, o inimă, și pentru asta și proprietatea lor nu putea să fie decît comună pentru toți. Dar ca să facă asta, nu i-a silit nimeni. Și cînd Anania, despre care se povestește în Faptele Apostolilor, cu soția sa, au ascuns o parte din prețul ce-l luase pe moșie, au nu au fost condamnați de Apostolul Domnului pentru mincină ? Nu-i silise pe dînșii doar nimeni se dee aceia ce dăduse ; pentru aceia i-a zis apostolul : „pentru ce umplu satana inima ta ca să minți Duhului Sfînt ? Ce ai stăpînit au n-a fost al tău ? Și văzîndu-se au nu intra stăpînirea ta era prețul ? (Faptele apost. cap. 5, 3—4.)

Se vede dar cît de colo, că creștinismul laudă pe dătătorul de bună voe, recunoscînd dreptul de proprietate personală a fie cărui om. Și de vom răsfoi Sf. Evanghelie de la un capăt plnă la celalt de sute și mii de ori, nicăiri, dar absolut nicăiri, nu vom găsi vre-un verset care să arăte că creștinul trebue să renunțe cu sila și absolut numai de cît la tot avutul său personal și să-l dea altora.

Și dacă socialiștii ar căuta să se refere la primii creștini din Ierusalim, le voiu răspunde că e ast-fel de comunitate a fost numai acolo în timpii primi și n'a avut durată lungă nici la ei.

Și chiar lor tot le era recunoscut dreptul de proprietate. Fiind-că fie-care împărțea la săraci și necăjiți, din avutul lor, nu din vre-o poruncă sau constrîngere, ci din simplă iubire către Dumnezeu și către oameni.

Socialismul revoluționar însă, persistă în a învăța, că nimeni n'are dreptul să aibă ceva personal, și că averea bogaților trebue luată cu forța. Intre socialism și creștinism este un contrast izbitor.

Pe cînd creștinismul dă al său de bună voe, socialismul tinde să împartă cu sila lucrul altuia.

Creștinul cheamă pe aproapele și-i zice : „Frate, din iubirea mea către tine iată, de astăzi înainte, fie ca toate ale mele, să fie și ale tale“.

Socialistul însă cuprins de ură către bogat îi zice : „toate ale tale sînt și trebue să fie ale mele“. Și pe cînd creștinul să conformează de bună voe cuvintelor Mîntuitorului că „mai bine este a da de cît a lua“, socialistul își frămîntă mintea zi și noapte cugetînd la mijloacele prin care s'ar putea face stăpîn pe averile străine.

Creștinul onorează și se ține cu sfințenie de porunca a 10-a a Domnului : „să nu dorești nimic din ce aparține aproapelui tău“ pe cînd socialistul nu cugetă de cît, cum să-și însușiască dreptul altuia.

Pentru creștini sărăcia nu-i nici nenorocire, nici un viițiu, după cum bogăția nu-i izvorul fericirei și al mîntuirii.

Pentru socialist însă, bogăția este idolul căruia se închină, mulțumirea pe care o visează în tot momentul, și pentru dobîndirea căreia îi gata ori cînd să se folosească de toate mijloacele.

Te îngrozești numai gîndindu-te cîți oameni buni și folositori societății și-au datorit moartea mîinilor—socialiștilor, revoluționari.

Și dacă este așa, atunci cum mai îndrăznesc să se ascundă sub mantiea iubirei de frăție, de libertate, cînd mînele lor sunt mînjite de sîngele victimelor nevinovate ?!

Creștinismul mai învață, că chiar de s'ar împărți averea între oameni tot va fi neegalitate.

Și in viața eternă de ce nu ni-a spus nouă Mîntuitorul că nu vor fi toți egali ? Și apostolul Pavel nu ne lămurește cînd zice : „alta este slava soarelui, alta slava lunei și alta slava stelelor ; căci stea de stea se deosebește în slavă. Așa și la învierea morților. (1 Corînt. 15, 41—42).

In cer va fi arătat fiecăruia gradul de fericire ce îl va merita, după toată dreptatea dreptei judecăți a lui Dumnezeu. Pe pămînt însă, unde trăesc numai oameni supuși slăbăciunilor, se înțelege de la sine. că ori cîtă silință și-ar da cineva nu poate întrona dreptatea absolută nici odată. Chiar însuși Dumnezeu nu mîntuește pe oameni cu sila, nici îi face egali în sfințenie. Cu atit mai greu să faci pe omul slab cu deasila drept.

Dar lăsînd la o parte toate acestea, să vedem cam cum ar împărți socialiștii în mod egal, tinerețea, sanatatea, talentul, mintea, simțirea, stăruința, curățenia conștiinței, fericirea familiară.

Cum vor egaliza dar cumintele cu prostul, tabutatul cu idiotul, leneșul cu muncitorul, bețivul cu treazul, cinstitul cu făcătorul de răle ?

Incercarea de a-i egaliza pe toți acești, tia, ar trage după sine noi nepotrivire noi dispute, vrăjmașii și neînțelegeri. Pentru aceasta crrștinismul are tot dreptul să condamne siluirea.

Ori ce om cuminte este pe deplin convins de adevărul, că o astfel de îmbunătățire a oamenilor este imposibilă. Și de aceia datoria fie cărui doritor de bine e, a sfătui pe toți, ca fiecare să privească averea ca un mijloc de traiu, dar nu ca scop al vieței, ca izvor al fericirei adevărate, pentru că mîntuirea sufletelor, către care tindem în viața noastră, o putem dobîndi ori în ce stare socială ne-am afla.

Sărmanul Lazăr s'a mîntuit, iar bogatul nemilostiv și-a perdut de tot sufletul său.

Se mîntuesc bogații prin milostenie, săracii prin răbdare și toți oamenii prin iubire. Așa ne învață creștinismul, așa s'au mîntuit toți creștinii.

Tot așa să nădăjduim, că cu ajutorul lui Dumnezeu — și cu munca noastră ne vom mîntui și noi, călătorii din valea plîngerei.

(Va urma)

Corduneanu

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: Noua moschee din Constanța va fi sfințită în cursul lunei August, în prezența d-lui ministru Arion.

Mai înainte de a se fixa programul de sfințire, d. ministru Arion și o delegație de fruntași constănțeni se vor prezenta în audiență M. S. Regelui pe care-l vor ruga să participe la solemnitatea sfințirei noei moschei.

:: La bursa noastră știrile grave privitoare la închiderea Dardanelelor n'au avut prea mare influență. Acțiunile Băncii Agricole au fost încheiate cu 655 lei. Banca Românească 640 lei ; Dacia-România lei 1630 și Naționala lei 1315. Alte transacții nu s'au făcut.

In tîrgul cerealelor știrile au fost mai mult comentate.

:: Luni 9 Iulie va avea loc căsătoria civilă și religioasă a d-lui dr. Ion Tănăsescu, profesor Universitar, cu drăgălașa d-ră Ecaterina Atanasiu, maestră de lengerie la școala profesională Sf. Sava.

Primirea se face în casele d-lui Gh. Lateș, casier, str. Sărărie 79, unde se va săvîrși și cununia religioasă.

Felicitările noastre tinerilor căsătoriți.

:: Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor“, vor fi închise după amează, în ajunul sărbătorilor și Simbăta.

DIRECȚIUNEA

:: D. director general al poștelor a decis că pentru studiul tuturor chestiunelor de exploatare poștală, telegrafică și telefonică, precum și a celor de administrație și contabilitate, să se instituie cu începere de la 18 Iunie un comitet al exploatării, compus din inspectorul exploatării, prezident și din inspectorul biurourilor poștale ambulante, șeful diviziei de exploatare, șeful diviziei controlei mandatelor, șeful diviziei poștelor rurale, șeful diviziei administrative, șeful diviziei contabilității, dirigintele poștei centrale și dirigintele telegrafului central, membrii. Acest comitet se va ocupa cu aplicarea și interpretarea dispozițiunilor din regulamentele de exploatare poștală, telegrafică și telefonică ; studiul pentru îmbunătățirea serviciilor din oficiile stabile ; darea avizului asupra emisiunii de noui timbre poștale, darea avizului asupra tuturor chestiunilor ce i se vor deferi de directorul general, etc.

D. inspector al exploatării, d. inspector technic și d. șef al diviziei administrative sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a deciziunei de mai sus.

:: **Genealogia a 100 case** e titlul unei noi lucrări a d-lui O. G. Leca, autorul Familiilor boerești din România. In această lucrare, format mare, d. Leca dă arborele genealogic la 100 familii de boeri mari din Moldova și Muntenia în planșe mari.

De la prima ochire se vede că d. O. G. Leca a înaintat foarte puțin în ceia ce privește cunoștințele încrîngăturilor familiilor de la publicarea primei sale lucrări.

Volumul apărut e seria I, ceia ce arată că va urma și altă serie.

:: Am arătat eri, că în comuna Holboca, a fost arestată fata Maria Anton Bosian, bănuită de pruncucidere.

Fata, plîngînd, a zis, că în urma unei legături amoroase cu flăcăul N. Ciobotariu, a născut în adevăr un copil, însă l'a născut mort. Ea n'a făcut de cît să-l îngroape.

Cadavrul copilului a fost găsit în adevăr înmormîntat, în dosul casei unde locuia Maria.

Azi dimineață, domnul dr. Grossi, medic legist, a făcut autopsia cadavrului copilului.

Rezultatul autopsiei a fost, că fata nu este vinovată, căci în adevăr copilul a fost născut mort.

:: D. dr. Mezincescu directorul laboratorului de higienă, a plecat în escursie științifică, la Corfu.

Băile OGLINZI

JUDEȚUL NEAMȚ

3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobili-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren
50% reducere prin gara Pașcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire drandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scăzea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamțu la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cari au fost făcute nouă și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi : **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ;**

In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Se ştie, că în ajunul plecărei sale în concediu, d. Arion a trimis o circulară, prin care se uşura, întru cît-va, e liberarea paşapoartelor.

Abia însă a plecat d. Arion şi măsura a fost revocată.

In adevăr, eri autorităţile locale, au primit o telegramă confidenţială din partea ministerului de interne, prin care se anulează ultima circulară a d-lui Arion şi se impune ca eliberarea paşapoartelor să se facă, în condiţiunile anterioare.

Azi dimineaţă, la atelierele de la Frumoasa, tînărul lucrător Tescu Constantin, lucrînd la maşină, din nebăgare de seamă, a fost prins cu capul între tender şi maşină.

Scos de colegii sei, tînărul lucrător încetă din vieaţă, după cîte-va minute.

Din comuna Coarnele Caprei, se telefonează că eri, femeea Rariţa Gh. Sturza, fiind la iaz pentru a prinde peşte, a eşit la un moment dat din iaz, strigînd daţi-mi ajutor că mor.

Pînă a fi dusă acasă, femeea a încetat din vieaţă.

Pe seama ministerului de interne, s'a deschis un credit extraordinar de lei 2,206 bani 65, pentru acoperirea restului cheltuelilor făcute de Mitropolia din Iaşi, cu ocaziunea serbărilor dezvălirei monumentului rîdicat fostului domnitor Alexandru Ioan Cuza.

Ziarul Cernovitzer Tageblatt, ocupîndu-se de vizitile pe care romînii le fac zilnic în Cernăuţi şi Bucovina, face o propunere ca ziariştii din Bucovina să invite presa din regatul romîn, la o escursiune în comun, prin frumoasele ţinuturi ale Bucovinei.

D-general Papilian în Iaşi. — Astăzi dimineaţă, a sosit în localitate, d. general medic, Papilian inspectorul sanitar al armatei.

La gară d-sa a fost întîmpinat de toţi ofiţerii medici din localitate.

De aci, s'a dus la infirmeria de ochi Frumoasa, unde a făcut o minuţioasă inspecţie.

A inspectat apoi, regimentul 7 de roşiori Cuza Vodă, regimentul 13 Ştefan cel Mare şi jandarmii călări. De aci la ora 11 s'a dus la spitalul militar. Aci a fost primit de d. medic colonel dr. Gavrilescu, şi tot personalul medical al spitalului. A vizitat apoi saloanele, interesesîndu-se de cazurile aflate în spital şi de hrana bolnavilor. Trecînd apoi la compania a IV sanitară, a vizitat cazarma, şi a cerut ca compania să facă instrucţie (sanitară).

Mulţumit de inspecţie, d. general Papilian, făcînd cerc cu ofiţerii a adus elogii d-lui colonel dr. Gavrilescu, şi d-lui căpitan medic Pîrvulescu, menţionînd că e prea mulţumit de modul perfect cum se instrueşte compania IV sanitară, găsind soldaţii bine îngrijiţi, atît ca îmbrăcăminte, cît şi ca hrană.

Anunţă că d-sa la toamnă se retrage la pensie, şi roagă ca şi pe viitor, d-nii ofiţeri să-şi deie silinţa pentru bunul mers al acestei importante instituţii.

Cu expresul de 3 d. general Papilian, a părăsit Iaşul fiind condus la gară de ofiţerii din garnizoană.

Corporaţiile. — D. dr. Bernfeld-Burnea, inspector la Camera de meserii, a sosit azi în localitate. D-sa va supraveghea instalarea corporaţiilor în noul local din strada Alexandri, precum şi instalarea policlinicei.

*

Policlinica va fi condusă de cei 5 medici ai corporaţiilor. Se vor fixa ore de consultaţie, pentru fiecare specialitate.

*

D-na dr. Olimpia Ciudiu-Neculcea, va fi angajată ca dentistă, pe lîngă corporaţiile din localitate.

*

La 1 Iulie personalul medical al corporaţiilor, se va mări cu 2 moaşe şi un agent sanitar.

Pe ziua de 1 Septembrie, d-na Mălinescu, institutoare la şcoala de băeţi din Tg.-Frumos, se transferă în interes de serviciu la şcoala de fete, vacantă în acel oraş prin transferarea d-rei Maria Malcoci la Brăila.

Consiliul de higienă al judeţului a fost convocat pentru 10 Iulie. La ordinea zilei fiind chestiuni importante.

La gara locală s'a început lucrările pentru facerea unei linii de descarcare, menită să aducă mari înlesniri comerţului.

Noua linie va fi gata pînă într'o lună de zile.

Consiliul de administraţie al casei centrale a Meseriilor, a luat hotărîrea ca să nu mai acorde nici un termin de graţie, pentru achitarea taxelor, de oarece a trecut 3 luni, de la aplicarea legei meseriilor.

Judiciare.—D-nul Frumusache Constantinescu, fost împiegat la Administraţia Financiară, depus în arestul preventiv pentru fals şi sustragere de acte publice, a făcut cerere astă-zi la Camera de punere sub acuzare de a fieliberat pe cauţiune.

Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Crimele lui Beilici.—Din crimele ce se impută lui Ion Beilici, cea mai înfiorătoare e fără îndoială cea de la Poeni. Se ştiu cele petrecute.

Negustorul Tamam Herşcu, din strada sf-tul Lazăr, pornise în seara zilei de 16 Mai 1911 să aducă lemne din pădurea Poeni, din dealul Repedea. El pornise în o căruţă întovărăşit de servitorul seu Ion Anton. Peste cîteva ore fu găsit mort, cu capul sdrobit, caii de la căruţă deshamaţi păşteau în libertate în altă parte.

Jandarmii începînd cercetările au arestat la primăria din Bucium pe Anton servitorul lui Herşcu Taman, care la început negă faptul, iar apoi mărturisi că e vinovat şi ar avea de complice pe unul Topor şi pe lipovanul Ion Beilici.

Inaintat siguranţei iaşane, se luară toate măsurile şi a doua zi fu prins şi Topor, iar tînărul lipovan Ion Beilici, reuşi să se facă nevăzut.

*

Intre declaraţiile complicilor şi cea a lui Beilici, cu privire la crima aceasta, este o contrazicere.

Am arat eri declaraţiile făcute de Beilici.

Iată ce declară complicii sei:

In seara de Sîmbătă, 16 Mai 1911, pe la orele 9, porniră la Poeni Taman Herşcu, cu Anton, care conducea cotiugarul. Taman şedea culcat în căruţă de-a lungul.

Criminalii se sfătuiseră între dînşii, că atunci cînd cotiugarul va ajunge în dreptul cişmelei din Repedea şi Taman va vorbi, şi Anton să oprească căruţa, iar banditii Beilici şi cu Topor care vor aştepta ascunşi în nişte şanţuri, să sară asupra lui Herşcu Taman, să-l ucidă şi să-l jefuiască.

Aşa au şi făcut. Cînd căruţa se opri, banditii care pîndeau într'un şanţ eşiră şi să năpustiră asupra lui Taman. Beilici şi Topor îl apucară de gît, cu o curea şi îl traseră în şanţ, pe cînd victima striga „de ce mă omori lipovene?“ Văzînd că a fost recunoscut, scoase pistolul şi trase mai multe focuri, asupra lui Taman. Apoi, cînd îl văzu culcat la pămînt Topor îi dete cu latul unei puşte cîte va în cap pînă i-l zdrobi.

In clipa în care Taman fusese trîntit la pămînt, servitorul lui, Anton, plecă înainte la staţie, uude fiind întrebat unde e Taman, răspunse că a căzut din cotiugar dar vine în urmă pe jos.

De la victima Taman Herşcu banditii nu luase de cît suma de 18 lei 30 bani, cît găsise asupra lui, dintre care 6 lei şi 10 bani, trebuiau să'i dee parte lui Anton dar el rămăsese păgubaş, căci la întoarcere nu-şi mai găsi tovarişii.

*

Notăm că la autopsia cadavrului, făcută de d. dr. Grossi a doua zi, la morga spitalului israelit, în asistenţa primului procuror şi comandantului de jandarmi rurali, s'au găsit în craniul victimei douăsprezece halice.

Rămîne acum ca instrucţia să stabilească, adevărul asupra celor petrecute.

*

Azi dimineaţă au fost aduşi în localitate cei doi săteni din comuna Focurile învinuiţi că ar fi găzduit pe Beilici.

Ambii neagă faptul.

In sfîrşit s'a hotărît definitiv, plecarea coloniei şcolare din localitate, pe ziua de 12 Iulie, Colonia, care se compune din 80 de copilaşi, va petrece vacanţa la Mînăstirea Secul, unde s'au luat toate măsurile pentru găzduirea lor.

Colonia va fi însoţită de domnii Stegărescu, Florescu, Constantinescu şi Columb.

Iată noul program de astă seară Sîmb. al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

Hélène Dupont, film danez de mare artă interpretare majestoasă de către artiştii teatrali ai scenelor daneze. Punere în scenă fără seamăn. (2 părţi.)

Spania pitorească.—Moştenirea unchiului scene comice.—Tîndală are o femee geloasă.—Femeea musulmană, moravuri şi obiceiuri.—Elefantul credincios, naraţiune însufleţită.—Curcanul, scene foarte humoristice.

Mîne, Duminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frères, cu program nou: Victima Contelui, cu artiştii dramatici ai Comediei Franceze din Paris—Stane de piatră după Suderman cu artiştii dramatici ai teatrului Odéon din Paris etc, etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Tînără orfană *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moştenire, doreşte căsătorie în Europa.*

Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanţi sorioşi (chiar fără avere) primesc informaţiuni gratuite.

Fides *Berlin 18.*

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru şi superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 7 Iulie

Criza de guvern în Turcia

Constantinopol.—Cercurile diriguante ale partidului June turc, spun că sunt decise a se opune prin toate mijloacele disolvărei camerelor, care ar putea deveni necesară în cazul formărei unui cabinet în afară de partidul junoturc.

*

Constantinopol. — Sultanul a adresat armatei un mesagiu care relevează că că revendicările formulate eri de cîţiva ofiţeri constitue o violare a constituţiei pe cînd disciplina iuvită la supunere.

*

Comitetul va fi format din oameni experimentaţi.

*

Consiliul superior de războiu discută aproape zilnic chestiunile militare.

Atacul flotei italiene

— Poarta şi închiderea Dardanelelor —

Roma.—Agenţia Stefani află din Constantinopol, cu data de 6 | 14 Iulie. Depeşi din Dardanele au anunţat că în noaptea trecută a avut loc o Canonadă a forturilor din Kumkaleh. După unele svonuri ar fi vorba de o mişcare iusurecţională a trupelor sau a marine turce; după alte svonuri 5 torpiloare italieneşti ar fi apărut noaptea trecută la o oră demineaţă în faţa fortului Kamkaleh, care a deschis focul, însă după o oră această canonadă a încetat.

*

Constantinopol.—Se desminte închiderea Dardanelelor. Poarta nu a luat încă nici o decizie, cu privire la aceasta. Se zice că ar fi renunţat la această idee pentru moment.

*

Se svoneşte că flota italiană ar fi reluat azi dimineaţă atacarea Dardanelelor.

*

Sultanul a primit eri seara pe ministrul interimar al murinei şi răsboiului Sursid, pe comandantul primului corp de armată, pe şeful statului major şi pe Nazim-Paşa, într'o lungă audienţă.

*

Roma.—Comandantul flotei a fost informat, că torpiloarele turce, fiind eşite din Dardanele pentru a încerca să observe cîte va unităţi italiene, este cu putinţă că torpitoarele italiene să se fi dus spre întîmpinarea lor, însă de oare-ce este pur şi simplu absurd a se spune că 5 torpiloare voiau a forţa Dardanelele, bombardarea din partea forturilor nu putea fi determinată, de cît de panica care domneşte acuma în Turcia, sau de intenţiunea premeditată, de a se crea un pretext pentru a repeta închiderea Dardanelelor care s'a anunţat prin o depeşă din Constantinopol, ca o hotărîre a cabinetului demisionat.

*

O depeşă din isvor turcesc anunţă că două torpiloare italiene ar fi fost scufundate, iar altele au fost avariate.

Ştirea nu e confirmată.

*

Odesa.—Compania rusă de navigaţiune află, că în urma atacului respins contra Dardanelelor, trecerea prin strîmtoare este liberă.

Ciuma în Algeria

Paris.—In Algeria s'au constatat 5 cazuri mortale de ciumă.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

In chestia Dardanelelor

Constantinopol. — Consiliul de miniştri, după o lungă discuţie a hotărît să nu închidă Dardanelele, în urma retragerei flotei italiene.

Guvernul a decis însă, să redacteze un protest, ce l va înainta Puterilor şi în care spune, că în caz de reînoirea unui atac, va fi silit să închidă strîmtoarea.

Rebeliunea de la Jilava

Bucureşti. — Numeroşi bulgari din Jilava, au fost arestaţi şi vor fi daţi judecăţei, pentru bataie gravă şi violare de domiciliu.

Escursiunea învăţătorilor romîni în Bucovina

Cernăuţi.—Cu expresul de eri după amiază, au sosit în localitate o parte din învăţătorii cari au luat parte la congresul învăţătoresc din Roman, pentru a face în Bucovina proiectata escursiune sub conducerea d-lor Cruţescu şi Ştefănescu revizori şcolare.

După cum am anunţat, corpul didactic din Cernăuţi, a pregătit colegilor lor, o primire din cele mai grandioase. S'au rostit cuvîntări entuziasle din ambele părţi, prin cari s'a mărturisit solidaritatea colegială a învăţătorilor de pretutindeni.

Numeroase doamne au însoţit pe escursionişti dînd grupului o aparenţă interesantă.

Seara, corpul pedagogic din Bucovina, a oferit învăţătorilor romîni un banchet, la care au luat parte pe lîngă numeroşi învăţători romîni din localitate şi reprezentanţi de-ai învăţătorimei germane, cari au ţinut să-şi manifeste bucuria de a fi cîteva ore împreună.

S'au ţinut cuvîntări entuziaste. S'a toastat pentru Impăratul Franţ Iosif şi Regele Carol, în mijlocul unei generale bune dispoziţii.

In urma propunerei revisorului şcolar Cruţescu s'au expediat telegrame de loialitate la adresa monarhilor Franţ Iosif şi Carol I, şi d-lui ministru de culte Arion.

Animaţia a durat pînă tîrziu după miezul nopţii, cînd conmesenii s'au despărţit în mod cu totul cordial, dîndu şi pentru astăzi la orele 12 p. m. din nou întîlnire la preotul Ciopîrcă, directorul internatului, care oferi o masă în onoarea escursioniştilor romîni.

După masă la orele 3, învăţătorii după ce se vor fotografia în grup cu cei de la noi, vor părăsi oraşul nostru îndreptîndu-se către cel mai sfînt locaş al Bucovinei, mînăstirea Putna.

In ţară se vor întoarce pe plute, prin districtul Dornei.

Entuziasmul dintre romîni e mare.

ATENTATUL DIN DUBLIN

Dublin.—D. Asquith a sosit astă seară aci, pe cînd se preumbla cu trăsura pe stradă, o femee a aruncat un topor asupra trăsurei.

După o versiune toporul nu a nimerit pe nimeni; după alta d. Redmond ar fi fost rănit la frunte.

*

Poliţia a arestat pe 8 sufragete, care au luat parte la incidentele de eri. La perchiziţiile făcute la domiciliile lor, s'a găsit praf de puşcă, petrol şi alte materii inflamabile.

Dragostea unui prinţ

Petersburg.—Se vorbeşte, că prinţul Gabriel Constantinovici, rudă de aproape cu Ţarul, înamorîndu-se de o guvernantă, a declarat ferma sa hotărîre de a o lua de soţie.

In chestia „Cobzarului"

Bucureşti. — D-na Văcărescu, a trimis ziarelor, un nou protest, în potriva reprezentărei piesei „Cobzarul“ la teatru Comedia.

Cum e vremea?

Bucureşti.—Vremea frumoasă la Viena şi Budapesta, revine la Londra şi Liverpol, nouri la Paris, frumos la Brăila şi Constanţa.

Protestul Patriarhului armenesc

Constantinopol.—Patriarhul armenesc a înapoiat firmanul pentru numirea sa, de oarece textul prejudiciază privilegiile patriarhatului şi de oare ce cuvintele de naţiune armenească, au fost înlocuite prin comunitatea armenească.

Ciocnirea unui torpilor

Berlin.—Torpilorul G. 112 s'a ciocnit eri seara cu vasul de război Hessen. Trei marinari au fost ucişi.

De vînzare una vie numită „Mitocu“ din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iaşi, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viţă veche, casă cremi, coşere, fîntîni, fînaţ, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albineţ No. 12, Iaşi, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniţă, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iaşi.

Caut un post de Casier la o casă în Iaşi. Se depune o garanţie în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administraţia acestui ziar.

Institutul Liceal de Domnişoare „HUMPEL“ din Iaşi

Cu începerea anului şcolar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleaşi asociaţiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteaţă, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet şi Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză şi germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeţi, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa şcoalelor din străinătate, pentru domnişoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură şi dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912.

Directoară, **Ada d'Albon**

La farmacia D. HERZENBERG IAŞI *este vacant postul pentru un* **elev** *sau* **elevă,** *asemenea şi pentru* **asistent.**

Nu vă sperialţi de Părul alb

Intrebuinţaţi dar Vopsea pentru PAR Seeger

care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:

Negru, Brun, Castaniu şi Blond

Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată

Preţul unui flacon Lei 2.50

De vînzare la **Farmacii, Droguerii şi Parfumerii**

Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucuresti—Il. Șoseaua Vitan II—Bucuresti
a inceput fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducereă acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi insoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizeasă creșterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein și vei resăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORO MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] *Nevralgiele* cele mai grele de cap, *Migrenele*, *Sciatica*, *Febrele*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* [illegible] l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, [illegible] 4 hapuri în douăzi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

CAFÉ-TONIC
EN POUDRE INCASSABLE
Raymond GABEL
Rue Cuvier de la Perouse, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco — Album sur demande

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor
Piane și Planine
— ROSENKRANZ —
Neintrecute în soliditate si ton frumos
Vînzare și în rate mici fără acento —
— Cataloage gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vietei și de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Directiunea pentru România,
BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER.
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | **Sub direcțiunea unui Comitet** | Anul IX No. 1636. — Marți 10 Iulie 1912

Cooperative Municipale

Ideia creărei cooperativelor municipale, de și greșită, pare a găsi aderenți în mijlocul societății noastre. S'a creat o atmosferă favorabilă cooperativelor sătești și de aicea ideia cooperativelor, a luat vînt și de sigur nu greșesc în credința ce am, că se găsesc capete care ar duce cooperativele atît de departe, că s'ar putea suprima și chiar familia, care astăzi încă formează baza societății actuale. Să atribue cooperativelor minuni economice.

Cooperativele vor efteni traiul cari vor suprima pe intermediari care sunt prea numeroși; vor suprima pe negutitori; care fiind iarăși numeroși, s'au pus pe concurență și au scumpit mărfurile, au scumpit articolele alimentare.

Deci, întreaga pacoste căzută pe capul lumei întregi, se datorește numai și numai acestor două categorii de oameni, intermediari și negutitori, care au scumpit totul, fără a li se mai pune pe socoteală că au contribuit în mod decisiv prin speculațiune la creșterea veniturilor statului prin urcarea valorei pămîntului, urcarea valorei imobilelor urbane, urcarea valorei muncei și deci urcarea întregei avuții publice.

Așa e cînd argumentarea e trasă din considerațiuni uni-laterale.

Așa e cînd argumentarea se razimă pe exemple de la alte popoare, fără să fi cercetat dacă fracul francezului, ar prinde pe talia țaranului romîn.

Analisa e bună în toate și prinde bine peste tot locul, mai cu samă la popoarele tinere, cum suntem noi.

Dacă analisăm numai partea referitoare la cît de buni gospodari suntem cu primăriile noastre, în administrarea averei comunale, cu legi și regulamente, nu mă îndoesc, că ori cărui om, 'i va peri pofta de a face pe primărie negutitor. Dacă nu vom scapa din vedere, faptul că concurența, sabia cu două tăiușuri, restabilește valoarea reală a produsului și a muncei, nu ne vom mai gîndi la crearea cooperativelor municipale, aceasta ca princip general.

Dar să mergem mai departe.

Nevoile de traiu ale omului sau satisfacerea capriciilor lui, crează profesiuni, procură mijloace de traiu pentru alți oameni.

Căutarea debușeurilor pentru desfacerea produselor industriale și punerea lor la dispoziția consumatorilor, creiază clasa intermediarilor, atît de necesară nu numai în interesul industriașilor și consumatorilor, dar și în interesul mare social, a procura mijloace de traiu altor clase sociale, pe care le numim comercianți și mijlocitori.

S'ar putea obiecta, că această funcțiune, ar putea fi susținută de cooperativele municipale.

Se înșală cei ce cred aceasta.

Se înșală pentru că speculațiunea nu e fără risc.

Se înșală pentru că numărul restrîns al speculatorilor, reduce prețul producțiunei și urcă pînă la exploatare prețul consumațiunei.

Or, reducerea prețului producțiunei și ca efect imediat reducerea valorei pămîntului, a materiei prime și implicit reducerea veniturilor Statului, fără folos pentru consumator.

Exemplele abundă.

Intru cît întrebăm noi, speculațiunea urcă prețul zahărului?

Intru cît speculațiunea urcă prețul cafelei, a orezului, a untdelemnului, a ferului, etc., etc.

Cine nu știe că concurența speculanților face tocmai eftinirea mărfurilor? Dacă n'ar fi concurența, pînzăria, cităria, stofele, ar fi cu mult mai scumpe.

Și tocmai, dacă ar fi liberă concurența, cu cît nu s'ar eftini prețul cărnei?

Concurența e sabia cu două tăiușuri, concurența face restabilirea valorei produselor industriale, a materiei prime, concurența face eftenirea prețurilor mărfurilor, cînd se vînd la consumatori. Lipsa de concurență produce efectul, că vitele se vînd relativ mai eftine, iar carnea se vinde mai scumpă. In nici un caz cooperativele comunale n'ar putea ocupa rolul speculațiunei, n'ar putea influența la eftenirea mărfurilor atuncea, cînd ele ajung la dispoziția consumatorilor.

Dar în afară de aceste considerațiuni de ordin economic, fie chiar speculativ, rămîne cealaltă considerațiune de ordin social. Omul cată prin munca, banul și inteligeața lui, sau numai prin munca și inteligența lui, să-și apropie banul, să-și procure mijloace de traiu.

Toate profesiunile cîte se exercită de oameni pe toată suprafața pămîntului, au de obiect procurarea mijloacelor de traiu. Profesorul, magistratul, avocatul, medicul, inginerul, preotul, etc., toți sunt profesioniști ca și comerciantul. Ei fac speculațiune prin profesia lor, știința e o profesie care caută să fie plătită pentru a asigura existența.

De cît cooperative municipale pentru vînzarea de mărfuri, țărei noastre îi trebue cooperative de producțiune în toate direcțiunile, nu cooperative de consum, dar mai cu samă municipale, aceasta ar fi o greșală. Poate ar fi mai preferabil ca eftinire, învățămîntul liber ca în alte țări, cooperative comunale medicale și alte cooperative pe care mintea omenească le-ar putea născoci. Nouă însă ne trebue cît mai larg cîmpul muncei pentru individ. Acesta e interesul țărei și neamului.

G. D. Șerban.

Reformatorul încazarmează pe lucrători

D. Dimitrie Nenițescu, asemenea lui Faust, a evocat spiritul revoltei, și acum nu mai poate scăpa de el.

A încercat Ministrul comerțului să se transforme din om de casă al unui mare proprietar, în reformator social, și a nimerit-o așa că numai d sa e mulțumit de legea hibridă pe care a făcut-o. Nici patronii și nici lucrătorii nu s'au putut împăca cu legiuirea anapoda și șicanitoare a d-lui D. Nenițescu, iar mai tîrziu, cînd legea asigurărilor se va aplica în întregime și cînd ea va atinge finanțele publice, Statul—cel de-al treilea interesat în aplicarea legei Nenițescu—va avea și el cuvinte de nemulțumire.

Pentru moment însă, roadele legei d-lui Nenițescu sunt din cele mai nenorocite: greve, schingiuiri polițienești, oprirea întrunirilor muncitorești, etc.

Flagelul cel mai periculos, care ne bîntuie însă de la ligiferarea d-lui Nenițescu încoace, sunt grevele. Nu e zi lăsată de Dumnezeu și nu e oraș în țară, unde să nu se declare cîte o grevă. Capitala, abia eșită dintr'o grea fierbere, are două greve noui; orașul Brăila sufere de aceiași stare anormală, tocmai acum în toiul activității portului.

Lucru simptomatic e că acum, sub regimul democratic al unei legi de asigurări muncitorești, guvernul a fost nevoit să recurgă la mijlocul extrem de potolire a grevelor, concentrînd pe lucrătorii greviști.

Intîmplarea a voit ca tocmai d. Nenițescu să dețină interimatul războiului și ca d-sa să fie acela, care să contrasemneze decretul de concentrare a muncitorilor greviști din Brăila. Soarta are cîteodată unele ironii cari se apropie de bătaia de joc.

Intîmplarea nemiloasă a rezervat d-lui Nenițescu o astfel de situație caraghioasă.

El, reformatorul social al României, nevoit să contrasemneze un decret de concentrare în cazarmă a lucrătorilor, revoltați contra binefacerilor lui.

Există o justiție imanentă a lucrurilor, ea a lovit cu sabia ei de foc pe d. Nenițescu.

Daune materiale nu morale

Ziarele guvernamentale au sărit ca arse, cînd presa ambelor partide de opoziție a dat la iveală conținutul articolelor legei de la 2 Mai 1879, privitoare la responsabilitatea ministerială.

Textele citate de noi sunt clare ele prevăd pedeapsa detențiunei pentru ministrul călcător al Constituției, precum și răspunderea civilă în caz de daune aduse statului.

Regretăm însă că articolele presei guvernamentale nu sunt tot atît de clare ca articolele legei. Gazetele regimului încearcă s'o încurce cu daune morale.

Legea însă nu cere repararea daunelor morale, ci numai a celor materiale.

Aceste daune nu vor putea fi negate nici de d. Al. Marghiloman. Ele sunt lichide și certe—lichide și certe, adică egale cu daunele pe cari justiția le-a acordat societății de tramvaie, daune provenite din faptele ilegale ale ministrului de interne și ale primarului Capitalei.

Ele trebuesc declarate și exigibile de către Inalta Curte de justiție în puterea legei de la 2 Mai 1879.

Din fericire pentru comună și stat, atît d. Dobrescu cît și d. Al. Marghiloman sunt oameni solvabili și că la o eventuală urmărire așezămintele legale se vor putea pe deplin despăgubi de daunele suferite.

Dardanelele și congresul interparlamentar

Prin tratatul de la Adrianopol, dela 1829, țările romînești au avut marele cîștig de-a vedea Marea Neagră declarată liberă pentru comerțul tuturor țărilor. Din acel an Principatele romîne au luat un avînt economic, necunoscut pînă atunci. De atunci, am putea zice, că am devenit țară cu adevărat agricolă.

Se pare însă că cîștigul de-atunci n'are valoarea unei cuceriri definitive. Închiderea Dardanelelor din Aprilie anul curent a adus o mare perturbație comerțului nostru. Neliniștea de acum, și amenințarea Turciei cu o nouă închidere a strîmtorei, ar fi, pentru împrejurările de azi, un adevărat dezastru pentru economia noastră națională.

In vacanța aceasta se întrunesc din nou reprezentanții tuturor parlamentelor din lume, în congres interparlamentar. Chestia ce se va discuta, va fi cea a strîmtorilor.

Reprezentanții țării noastre, în frunte cu d. C. Dissescu, s'au bucurat totdeauna de-o deosebită vază în congresele parlamentarilor.

Intîmplarea a voit ca tocmai anul acesta să se discute chestia strîmtorilor, și n'ar fi rău să se încerce a duce la ultimul sfîrșit dreptul ce ni s'a conferit prin tratatul de la 1829.

Două excedente

„Epoca", ridică în slăvi pe d. Th. Rosetti octogenarul ministru de finanțe, pentru cele două excedente: excedentul bănesc și excedentul natalității.

Fără îndoială că excedentul natalității nu-i meritul bătrînului Th. Rosetti.

Rămîne, așa dar, în discuție excedentul bănesc.

Dar și aici avem o mare nedumerire. D. Carp s'a declarat în Cameră, cu prilejul discuției ultimului budget, potrivnic al excedentelor budgetare.

D. Carp a desvoltat cu acea ocazie, o întreagă teorie financiară, în care încerca să arăte că excedentele budgetare constituesc o adevărată calamitate pentru o țară.

Și „Epoca" se laudă azi cu această calamitate și o arată drept o fericire egală cu îmbucurătorul spor al populației noastre.

Căzut-a în adevăr d. Carp așa de jos, în cît teoriile d-sale financiare să fie așa de flagrant nesocotite și răstălmăcite de ziarele d-sale?

Sau s'a convins „Epoca" că teoria financiară a d-lui Carp e falșă?

EPILOGUL

— AFACEREA DUDEȘTI —

Cînd d. Al. Marghiloman, ținînd să satisfacă poftele de îmbogățire ale d-lui Pascal Toncescu a adus în Parlament legea pentru arendarea domeniului Dudești către obștea locuitorilor, întreaga opinie publică și toată presa au denunțat gheseftul. Ba afacerea a avut răsunet și în Parlament. Reprezentanții opoziției ca și deputații și senatorii guvernamentali, s'au ridicat și au cerut explicații asupra afacerea Dudești. D. Theodor Rosetti, actualul ministru de finanțe, în deosebi a luptat cu înverșunare împotriva aducerei la îndeplinire a actului spoliator pentru săteni ca și pentru Eforia Spitalelor civile.

A intervenit atunci d. Alexandru Marghiloman și cu autoritatea d-sale de ministru a acoperit afacerea și nu s'a sfiit să declare că proectul de lege nu conține nimic necinstit și că totul se petrece în cea mai bună regulă,

D. Al. Marghiloman, așa dar, s'a făcut complicele acelora cari au spoliat, pe calea legei, și pe săteni și pe Eforia Spitalelor civile.

Azi totul s'a dat în vileag. Sătenii s'au deșteptat și au început să-și dea seama că au fost pungășiți. Obștea a intentat proces mandatarilor, pentru anularea procurelor date.

Pungășia a fost dar declarată pe față. Acum avem dovada că afacerea Dudești, a fost un mare gheșeft, pus la cale cu consimțimîntul d-lui Al. Marghiloman și înjghebat în dauna obștei sătești și în acea a Eforiei Spitalelor.

OAMENI ȘI LUCRURI

EXPRESUL

Un lucru bun are fără îndoială țara noastră: trenul-expres București-Berlin. O admirabilă combinație care îngăduie amatorului de călătorii ca și călătorului plecat pentru interese mai practice,—să fie cruțat de multe și mari neplăceri.

Odată ajuns la Pașcani, odată bagajele încăpute în vastul vagon care adăpostește—aproape fără diferențe senzibile—cele două serii de compartimente, întîia și a doua clasă, răsufli ușor, te instalezi fără grijă și poți porni înainte, mereu înainte, lăsîndu-te în voia meditării și a visului.

Grija, de-acum înainte, va fi a altora. De nimic nu mai ai datoria de a te ocupa și preocupa. Se vor perinda înainte-ți oameni și orașe, țări și figuri, va suferi vremea schimbări mari și mici, vei trece de la intemperii la vreme bună, de la răcoare la căldură,—de nimic nu vei avea teamă sau răspundere. Opriri în loc, curse vertiginoase, întreaga variație de privelești și de întîmplări ce alcătuiesc o lungă călătorie se vor trece fără însemnate zguduituri.

Alții strînși în vagoane mai mici, adunați în trenuri de aparență modestă—se vor perinda mereu. Așezat comod în ospitalierul expres—vei avea senzația plăcută că ei se mișcă într'un penibil peregrinaj, ca nomazii nestatornici, ca pribegii risipiți, duși care încotro de nevoile momentului, în timp ce tu ești scutit de peripețiile mult obositoare ale drumului lung.

Alte orașe, alte țări, alte moravuri, alte limbi, alte apucături, alte cîmpuri, alte fru museți—vin mereu. Dar dacă te simți a fi punctul imobil în jurul și în fața căruia toate celelalte se mișcă în vîrtej continuu, —ce te privesc și te supără toate vagabondările și toată neliniștea celorlalți?

E penibil lucru voiajul în schimbări, în descinderi de tren. Să ai impresia nenorocitului ce schimbă locuința la fiece interval scurt de timp.

Nu ai vreme să te deprinzi cu obiceiurile, cu oamenii, cu lucrurile ai necontenit emoțiunea și temerea că te amenință o nouă strămutare însoțită de atîtea peripeții și supărări, să împărtășești soarta miilor, zecilor de mii de necunoscuți cu care, de alt-fel, nu ai nimic comun.

Și doar pentru atîta pleacă omul departe—ca să aibă cît mai puțin de împărțit cu ceilalți, ca să se înstrăineze și să se izoleze într'un splendid sentiment de egoism și să-și creeze iluzia de singurătate și suveranitate.

E atît de multă lume călătoare in decursul miilor de Kilometri ce străbați, în cît s'ar zice că oamenii sunt cele mai nestatornice, cele mai călătoare ființe în univers,—și de aceia, cele mai puțin și gure și fericite.

Iată de ce comoditatea neschimbării e marea fericire a călătoriilor, vara ca și iarna. Și cu cît—din zborul trenului—vezi mai mulți semeni de ai tăi așteptînd pe peroane, alergînd cu gentele și legăturile în mînă, agitîndu-se și rugîndu-se de hamali, întrebînd mereu și rătăcind de colo-colo, temîndu-se de greșeli ori de pierderea trenurilor în perpetuă schimbare, cu atît prețuești mai mult buna invențiune a expresului, care salvează macar în parte omenirea, de plaga nestatorniciei și a banalității.

Rodion

Timpuri și lucruri străvechi

Descoperiri recente.—Locul Cartaginei vechi.—Electricitatea în pustia.—Civilizația răzbătătoare.—Din Africa în America—Cetate străbună.—Divinități necunoscute.—Legături între toate continentele.

Locul vechei Cartagene este azi aproape în întregime acoperit de construcțiuni moderne, de oteluri mari și de vile închiriate turiștilor. Profesorul Schulten de la Institutul archeologic German se indignează contra acestei monstruoase profanațiuni și vandalism fără precedent, cum o numește el. S'au croit drumuri luminate cu electricitate, pe care circulă tramvae și automobile, fără nici un respect pentru caracterul istoric al cetății lui Anibal.

Profesorul Schulen vrea să salveze ultimele resturi ale puternicei cetăți de odinioară. El înzistă asupra nevoei de a se construi imediat o asociație „pro Carthagine" care să se împotrivească speculațiunii terenelor și care să cumpere pămîntul rămas pentru ca să continue săpăturile.

De la această terotepie în Africa de Nord, să urmărim investigațiunile cercetărilor în America, unde de un timp încoace — înflorește de asemenea sporturile dezgropărilor și săpăturilor, făcute în alte continente, se 'nțelege America e însă prea nouă.

*

Profesorul William Niven, membru al Academiei de științe din New-York, a făcut în ultimul timp o descoperire archeologică de o foarte mare importanță. El a găsit în Mexic un oraș acoperit de lava unui vulcan, într'o epocă foarte depărtată ale cărei urme prezintă o curioasă analogie cu cele de la Pompei.

In valea situată între Tezesco și Fla Creflanta, pe un teren vulcanic, la cîțiva metri de adîncime s'a găsit o cetate uriașă ale cărei case erau construite din cărămizi.

Una din aceste locuințe, al cărei interior s'a păstrat în întregime și împrejurul căreia zăceau resturi de oseminte omenești, ce se prefăceau în pulbere la orice atingere, era ocupat de un bijutier după cum ne-o dovedesc cuptoarele de turnat, tipare de argilă și o cantitate destul de mare de metal prețios, destinat la fabricate de aur, argint sau aramă precum sunt brățările și alte ornamente. Nici unul dintre aceste lucruri nu se aseamînă cu obiectele găsite în alte săpături din America.

Ne găsim în prezența specimenelor unei arte antice avînd asemănare cu cea a civilizațiilor aziatice. Astfel anumite capete se pot compară cu operile plastice egiptene din cele mai vechi timpuri, altele cu opere de artă vechi din China, Japonia, India sau Arabia.

Nu se poate preciza cum aceste mărturii de origini etnografice așa de deosebite se găsesc așa de asemănătoare. Sub atelierul bijutierului s'a găsit un mormînt în care se află un cadavru cu craniul despicat de o secure, ce s'a găsit de asemenea.

Cadavrul era înconjurat de figurine în teracotă în număr de 125; caracterul acestora este aziatic. O statuetă de divinitate are picioarele încrucișate ca Budha și capul perfect semitic. Zidurile sunt acoperite de picturi admirabil păstrate grație unui strat de ceară ce le acoperea,

Culorile și-au păstrat toată strălucirea lor, roșie, albastră, galbenă, verde și neagră..

Aceste picturi arătau ocupațiunile proprietarului casei.

Profesorul Niven atribue acestui Pompei American origini foarte depărtate, care par a corespunde marilor epoici ale Ninevei. Am avea astfel o mărturisire a relațiunilor dintre America și Asia, în secolele, cu foarte mult înaintate erei noastre.

Poate creștinul adevărat să fie socialist?

III

Socialismul caută fericirea oamenilor numai pe pămînt, respinge sufletul și nemurirea lui, își pune toată nădejdea în forță și constrîngere. Și lucrul e natural: Neavînd nici o speranță dincolo, își îndreaptă toată atenția spre pămînt și caută să se folosească cît mai mult de bunătățile lui. „Trebue să mîncăm și se bem, căci curînd vom muri". Aceasta e devisa socialismului.

Creștinismul ne mai învață că averea rău întrebuințată e periculoasă pentru suflet și că omul nu trebue să-și facă toată speranța în bogăție. El zice: „bogăția de-ar curge nu vă lipiți inima". Iar Mântuitorul cu durere ne spune, că „bogatul va intra cu anevoe intru împărăția lui D-zeu". Creștinismul plînge pe bogați nemilostivi pentru greuttea cu care se mîntuesc; pe cînd socialismul îi invidiază și îi urește.

Doctrina creștină ne învață, că prin violență, invidie și ură, nu se ajunge la viață fericită. E inadmisibil a susținea, că se poate spăla o rufă neagră în apă murdară și a o face albă, a o face curată. Numai Dumnezeu ca a tot puternic poate face din rău bun și din urît, curat.

Socialismul învață, că din violență și constrîngere va eși egalitate și libertate, iar din invidie și ură, se naște iubirea și fericirea generală.

Asta ar fi tot așa, ca și cum s'ar apuca cineva să lecuiască pe un șchiop tăindu-i și piciorul cel sănătos. Se înțălege, că cu așa metod de vindecare în loc să se ajungă la rezultatul dorit, se mărește și șchiopătarea și dureria acelui ce a avut nenorocirea a intra pe mîna unor astfeliu de doctori.

Creștinizmul învață, că fiecare om trebuie să-și iubească poporul din care face parte, neamul, să slujască patriei și la nevoie să-și jertfească viața pentru ea și pentru conaționalii sei. Pentru fericirea țării, pentru buna rînduială și apararea ei, trebue Rege, trebuie guvernanți, trebue armată instruită și credincioasă. Aceste cerinți sunt așa de firești, cum îi firesc și natural pentru un copil să-și iubească familia și se asculte cu supunere pe tatăl său și pe mama sa.

Socializmul nu pune preț pe jertfirea de sine în folosul neamului, ci chiamă pe lipsiții tuturor țărilor să se uniască, și să miargă la luptă în contra bogaților.

Pentru ajungerea acestui scop ei caută mai întăi a micșura autoritatea — pătrurei conducătoare și une ori recurg la uciderea capetelor încoronate și-a oamenilor însamnați de Stat.

Creștinismul învață că înaintea lui Dumnezeu fiecare suflet a parte e scump, fie care persoană are valoarea sa.

Mîntuitorul zice: „cîntați nu defăimați pe unul din acești mai mici, că îngerii lor în ceruri văd totdeauna fața Tatălui meu carele este în ceruri. Așa fiind, nu este voință înaintea Tatălui vostru ca să se piară unul chiar din acești mai mici". (Matei 18, vers 10 și 14).

Socialismul învață, că fie-care om separat, nu însemnează nimic. El va avea valoare numai atunci, cînd va face parte din comunitatea socialistă, în care se va folosi de partea lui arătată de muncă, hrană, îmbrăcăminte, locuință etc.

Din cele arătate, că omul căruia i s'ar impune ast-fel de condițiuni de viață, ar fi lipsit cu totul de libertate, așa de scumpă sufletului omenesc.

Omul ar deveni un instrument la discreția șefilor socialiști, pe care l'ar suci ca pe un șurub încotro ar vrea, ast-fel că libertatea lui pînă acuma s'ar întoarce în sclăvie.

Viața făgăduită de socialiști se aseamănă perfect cu a ori cărui animal, care își ocupă locul său știut, primindu-și porția sa egală de hrană și de bătae.

Doctrina socialistă propune, ca și femeile să fie tot în comun pentru toți. Ceia ce ar duce la decăderea morală cea mai înfricoșată.

Am putea dori, ca să fim scutiți de libertatea și egalitatea socialistă, căci ar da naștere la răle și nedreptăți mai mari ca cele din societatea actuală.

Și dacă socialismul respinge asistența lui Dumnezeu, existența și nemurire sufletului, și viața veșnică dacă respinge păcatul și lupta cu dînsul, nu prețuește patria, naționalitatea, proprietatea, personalitatea și libertatea individuală se naște întrebarea ce pune în loc? Cu ce ne compensează?

Ne făgăduește parte egală de hrană, băutură, îmbrăcăminte, și în toate celelalte trebuinți pămîntești.

Și dacă voiți, să admitem că s'ar putea toate acestea realiza. Dar atunci odată cu înbuibarea corpului va începe setea sufletului.

Și de ne-am da toată silința a omorî în suflet toate simțimintele bune și nobile, conștiința, religiozitatea, nu vom reuși însă nici odată se înăduşim pentru totdeauna sentimentul nemuririi. Luat din scînteia de viață eternă a lui Dumnezeu, sufletul va trebui se caute pe Acela de unde și spre a fi luat.

Sufletul nu se mulțumește cu bogățiile lumei, dacă nu se va uni iarăși cu făcătorul, susținătorul și sprijinitorul său după ce va trece din viața pămîntească, la cea eternă, în sînul lui Avraam. Mîntuitorul zice: că omul nu va trăi numai cu pîine, ci și cu tot cuvîntul cei iesă din gura lui Dumnezeu (Matei, 4, 4).

Iar în alt loc ne învață: „adunați-vă comori neîmpuținate în ceruri, unde nici furul nu se apropie și nici rugina și molia nu le strică.

Fericirea făgăduită de socialiști, mulțumește partea animalică a omului, iar fericirea făgăguită de creștinism susține tendințele nobile ale sufletului omenesc.

Dacă între doctrina creștină și cea socialistă este o mare deosebire; dacă socialismul respinge doctrinele fundamentale ale creștinismului, atunci de la sine să înțălege, că adevăratul creștin nu poate să fie socialist. Să se ferească dar creștinii de a sprijini mișcarea socialistă, căci între Hristos și Iuda nu-i greu de ales.

Corduneanu

În Academii străine

O problemă pasteuriană.—Bacteriile în organism.—Traiul fără microbi.—Texte etrusce.—Descifrări surprinzătoare.—Cuvinte reconstruite.—Din noaptea tim purilor.

Există și este posibilă viață fără microbi?

Pasteur își pusese încă din 1885 această întrebare. De atunci se observase, că unele insecte se pot desvolta în mod normal fără ajutorul bacteriilor, dar se credea că vertebratele nu se pot lipsi de ele. In urma unor observări făcute de Metchnikof asupra animalului *pteropus medius*, doctorul Michel Cohendy a făcut timp de trei ani o serie de experimente asupra puilor de găină. D-rul Roux, directorul Institutului Pasteur, a prezintat nu de mult rezultatul acestor cercetări Academiei de Științi din Paris.

Cohendy u inventat și fabricat un aparat în care puii de găină ies din ouă și cresc în condițiuni de asepsie absolută. Mai multe serii de pui au fost supuși experienței. Toți s'au desvoltat în mod cu totul normal trecînd fără nici o turburare, chiar și primele lor săptămîni de viață, cînd se credea că secrețiunile digestive ale tinerilor animale nu sunt încă suficiente pentru ca acestea să se poată lipsi de Concursul bacteriilor. Pentru controlarea experienții, conținutul tubului digestiv, sîngele, penele lor, au fost semănate în diferite bulionuri: nici o cultură microbiană nu s'a produs. Intre a cincea și a șeasea săptămînă puii au fost scoși afară din aparatul care-i păzea de ori-ce contaminare, în 24 de ore nenumărate baterii, saprofite și patogene, le-au inunadat ca în mod normal tubul digestiv. Cu toate acestea ei au continuat a se dezvolta în condițiile cele mai obișnuite și chiar s'au reprodus în mod normal.

Viața fără microbi este așa dar posibilă și nu aduce cu sine nici o turburare a organizmului. Astfel principiul adaptațiunei indisolubile între animal și bacterii, care se prezenta pînă acum ca o lege biologică bine întemeiată, pare a nu fi de data aceasta în acord cu experiența.

Părăsind domeniul puțin agreabil al microbilor distrugători, să urmărim discuțiunile academiei pe alte tărîmuri, — acolo unde se reconstruește viața. E vorba, ce-i drept, de viața dispărută de mult.

Dl. Martha, profesor de elocvență latină la Sorbona, a adus Academiei de inscripțiuni din Paris vestea cea mai neașteptată. A reușit să descifreze textele, cari au mai rămas de la Etrusci! Civilizația etruscă, stinsă de douăzeci și trei de veacuri, ne lăsase numai vestigii răslețe. Cîteva heroglife pe cîteva vase, petre de morminte și pînze de in. D. Martha studiază de 25 ani caracterele etrusce, pe care nu le-a lămurit pînă acum. In urma observațiunilor sale el reușește a stabili, că limba etruscă este din aceiași familie cu cea ungară, fineză, laponeză și cu cele vorbite în Rusia orientală și Siberia de sud, prin vecinătățile Uralului. Intre ele se pot într'adevăr stabili multe asemănări de rădăcini, comunități de vocabular, potriviri de sufixe și flexiuni și a reușit astfel să reconstruiască vre-o cîteva sute de cuvinte și să traducă vre-o zece etrusce: două inscripțiuni pe cupe, un ex-voto, o epitafă, o inscripție de pe un cavou din Etruria etc. Cea mai interesantă descifrare este aceia a manuscriptului, care se află păstrat acum la muzeul din Agram și este cel mai lung text extrusc, ce se cunoaște pînă azi. El nu este de altfel decît un simplu fragment, poate o a cincisprezecea subîmpărțire dintr'o lucrare mai lungă, probabil dintr'un ritual religios.

Intreg acest fragment este consacrat indicărei unor anume ceremonii propritiatorii, rugăciuni și formule religioase, destinate a ocroti călătoria pe mare a marinarilor, cari părăsesc țărmul. Fragmentul este scris pe pînză de in, căci entruscii nu aveau papyrus; pînza este tăiată în fâșii subțiri, pentru că a servit la înfășurarea unei mumii în Egipt, de unde a și fost adusă.

Venită din Italia pe vr'o corabie, ea a fost probabil pierdută sau vîndută de marinari în Egipt și folosită urmă la o ceremouie funerară locală.

Epitropia Generală a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sf. SPIRIDON DIN IAȘI

Face cunoscut că, în localul Colegiului medical din spitalul central Iași se vor ținea concursuri pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari, medici de consultații gratuite și medici primari așa după cum sunt notate mai jos și la datele respective.

In ziua de 15 Octombrie 1912 se va ținea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de medicină internă pentru următoarele locuri:

1 loc la clinica Dermato-Sifilitică, 1 loc la clinica Infantilă și Pavilionul de Izolare, 1 loc la Pavilion de Izolare adulți, toate din spitalul central Iași.

1 loc la spitalul Pașcanu din Iași.
1 loc la spitalul din Botoșani.
1 loc la spitalul din Tîrgu-Neamț.
1 loc la spitalul din Galați.

In ziua de 25 Octombrie 1912 se va ținea concursuri pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici primari de spitale mixte:

1 loc la spitalul din Hîrlău.
1 loc la spitalul din Tîrgu-Frumos.

In ziua de 31 Octombrie 1912 se va ținea concurs pentru ocuparea definitivă a postului de medic primar de consultații medicale:

1 loc la biuroul primirei consultații medicale din spitalul central Iași.

In ziua de 6 Noembrie 1912 se va ținea concurs pentru ocuparea definitivă a postului de medic primar în specialitate de medicină internă:

1 loc la ospiciul de Infirmi de la ospiciul Galata Iași.

Domnii medici care doresc a concura pentru aceste posturi sunt invitați a se adresa Epitropiei Generale a Casei Sf. Spiridon din Iași, cu zece zile libere înainte de ținerea concursului, cu cereri înscrise, care vor fi însoțite de titlurile și actele ce posedă, precum și lucrările științifice tipărite ce au făcut pînă acum, conform prevederilor regulamentului de concursuri din 23 Ianuarie 1912, publicate în Monitorul Oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912.

No. 5552,—7 Iulie 1912.

C. DISESCU despre CARAGIALE

Ceea ce caracterizează, în deosebi, celebralitatea intensă și originală a lui Caragiale, este separațiunea bine determinată a cercurilor logice.

Multe spirite distinse, în radiația activității lor intelectuale, lasă să se confunde o ordine de idei cu alta. Cîți avocați profesori, în pledoariile lor, nu exagerează spiritul doctrinar în paguba faptelor, și al situațiunilor reale; cîți polemiști, poeți, nu perd din vedere lupta, pentru a lăsa un cîmp prea deschis imaginației și fantaziei; cîți scriitori dramatici nu perd din vedere interesul emotiv, pentru a se perde în descrieri și doctrinarism.

Caragiale nu era dintre aceștia. Cînd făcea polemică, n'avea în vedere de cît lupta cu realitatea ei; ca novelist nu perdea din vedere descrierea faptelor și schițarea tipului; cînd făcea dramă idealistă, evenimentele, fără nici o preocupație cum sunt. La Caragiale cîrciumarul era cîrciumar; gardistul civic, cetățeanul de la 1866; bărbatul încrezător cum îl știe satul; amantul, amant!

Lua cuvîntul in întrunire publică, Caragiale nu se perdea în abstracțiuni plicticoase pentru lumea chemată la luptă și la agitație; el era expresiunea geniului popular, ca vorbă, ca idee, ca mișcare.

Iată pentru ce Caragiale în tot ce a scris, n corespuns totdeauna scopului final. Nici odată nu-ți făgăduește una și-ți dă alta. *(Ilustrațiunea Romînă)*

No. 6, anul II-lea din excelenta revistă „Ilustrațiunea Romînă" cuprinde:

A de Herz—Cronica.—C. Disescu, Em. Gîrleanu, A de Herz—Moartea lui Caragiale. — Dr. C. Istrati—Asociația franco-romînă Pierre Chilot.—Haralamb Leca—Sila.—Gr. Cair—Arătura.—T. A. Teodoru Tributul de sînge al aviațiunei romîne.—Locot. S. Chișcăneanu—Lui G. Caranda. „Teatrul Mărioarei Voiculescu", „Natura ca școală" „Catastrofa de pe Dunăre", „Cronica economică (santinela navale)" Sport-turism, Moda, etc. etc.

Pe lîngă materia literară inedită, un însemnat număr de ilustrațiuni și desene originale împodobesc revista.

Redacția și administrația: București, str. Academiei 6.

Congresul împiegaților agricoli. — Toți administratorii și comptabilii din întreaga țară, se vor întruni în congres general în ziua de 24 Ianuarie 1913, în Buzău.

Se vor discuta:

Inființarea unei case de Economii, formarea statutelor societății. Intervenirea la Inaltele Corpuri Legiuitoare a se acorda pămînturi de cultură, în bani, și la momentul oportun absolvenții să fie împroprietăriți conform.

Aderențele se vor comunica pe adresa d-lui Barbu C. Radian, comptabil. Moșia Stanca, jud. Brăila of. Viziru.

Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor", vor fi închise după amează, în ajunul sărbătorilor și Simbăta.

DIRECȚIUNEA

Ministerul de război, a adresat următorul ordin circular corpurilor de armată, relativ la ofițerii activi și de rezervă trecuți prin filiera justiției militare:

Pentru bunul mers al serviciului și pentru ca ministerul să fie în măsură a cunoaște ori cînd poziționea ofițerilor activi și de rezervă trecuți prin filiera justiției militare, se stabilesc următoarele norme:

Comandamentele corpurilor de armată care fac oficiul camerei de punere sub acuzare, pentru cazurile ce intră în atribuțiunile lor, sunt obligate a raporta ministerului, data și faptul pentru care sunt puși în urmărire ofițerii activi și de rezervă.

Fie că instrucția stabilește vinovăția delicuenților, fie că dovedește nevinovăția lor, se va face de asemenea cunoscut ministerului atît scoaterea din urmărire cît și trimiterea în judecată.

Pentru cei judecați se va comunica hotărîrea consiliului. Aceste norme se vor respecta independent de faptul că parchetul militar a fost sesizat de autoritățile militare superioare, rau aflato sub ordine și atît de consiliile de răsboi cît și de consiliile de reformă.

La casa cu No. 15 din strada I. C. Brătianu, s'a declarat azi, la ora 11, un început de incendiu, la niște atenanse.

Focul a putut fi repede localizat.

D. Popa Radu, controlor financiar. continuînd ancheta la Movileni, a descoperit în sarcina fostului perceptor, o sumă de noui abuzuri.

D. Popa Radu a înaintat parchetului raportul, asupra celor descoperite.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru și superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

Un nou bir, s'a impus în primul rînd comercianților.

Astfel la diferitele percepții, nu se prezintă nici un comerciant, fără a fi silit să cumpere o broșură, cuprinzînd noua lege de pensiuni, pentru care i se cere suma de 4 lei.

Am dori să știm, din al cui ordin, se face acest jaf?

Băile de la Căciulata, au devenit un centru de atracțiune pentru numeroși vizitatori streini. Astfel eri au sosit acolo 300 de vizitatori din Algeria.

Medicul șef al orașului, a făcut cunoscut medicilor comunali, cum că a primit numeroase denunțuri, prin care i se arată, că în unele prăvălii se vînd medicamente toxice, prohibite de lege.

Medicii comunali au deschis o anchetă în această privință.

D. dr. Bernfeld-Burnea, medic inspector al Camerei de meserii, a sosit aseară în localitate.

Azi la orele 11, toți medicii corporațiilor s'au adunat la corporația Progresul, unde împreună cu d. dr. Burnea, au discutat asupra organizărei policlinicei.

Băile OGLINZI

JUDEȚUL NEAMȚ

3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren 50% reducere prin gara Pașcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld**;

In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Contele Bertchold, ministru de externe al Austro-Ungariei, fiind primit în audienţă de concediu, de către împărat, a făcut Suveranului său expunerea situaţiei externe. Vorbind despre ţara noastră, Contele a anunţat pentru August vizita Regelui nostru la Ischl.

Lucrătorii caretaşi de la fabrica Rosen, s'au întrunit din nou azi şi au hotărît continuarea grevei.

E vorba ca astăzi lucrătorii caretaşi, de la celelalte fabrici, să declare de aseminea greva, solidarizîndu-se cu colegii lor de la fabrica Rosen.

D. Lazar Iosef, bijutierul din piaţa Cuza Vodă, s'a plîns, că un îndrăzneţ, i falşifică semnătura şi lansează astfel poliţe false pe piaţă.

Mai mult, îndrăzneala merge pînă acolo, că i s'a contrafăcut şi stampila, pe care d-sa de obiceiu o aplică pe poiiţe.

D. Lazar Iosef, face însuşi o anchetă discretă, pentru a afla pe îndrăzneţul falşificator.

După ultimele statistici, se prevede că în anul acesta, excedentul budgetar, va întrece cu mult, pe cel din anul trecut.

Pe ziua de azi, s'a constatat un nou caz de febră tifoidă, în str. I. C. Brătianu.

E al treilea caz, ce se iveşte în această stradă.

Din ancheta făcută, cu privire la incidentele petrecute cu examenul elevilor de la şcoala parohială catolică, reznltă că întreaga vină cade asupra unor funcţionari de la ministerul de instrucţiune, care au transmis ordine, din care unul contrazicea pe celălalt.

Spaima de holeră. — In cursul nopţei, s'au răspîndit în oraş svonul alarmant, despre trei cazuri suspecte, ce s'ar fi constatat.

*

Iată cum a luat naştere acest svon.

In strada Mlaştinei No. 14, se află de mai multă vreme bolnavă femeea Ruhla Mendelovici.

In timpul nopţei, fu apucată de crampe, în urma unei vechi boli de stomah.

Pînă să vie medicul comunal, care să constate că nu e nimic primejdios, printre vecini s'a răspîndit svonul că e un car de holeră.

*

Tot în cursul nopţei, în strada Anastasie Panu, un locatar îmbolnăvindu-se de durere de măsele, trimise la farmacie să-i aducă un medicament.

Sergentul văzînd, că tîrziu noaptea se cere deschiderea farmaciei, a avertizat îndată pe medicul comunal, —ceia ce de asemenea a dat naştere la svonuri alarmante.

*

In sfîrşit, tot în strada Anastasie Panu, un grec, după un chef formidabil, fu apucat de vărsături, fireşte, după o mare beţie.

Şi aceasta a contribuit la mărirea alarmei, care însă în tustrele cazurile, nu era întemeiată.

„Monitorul Oficial" cu data de Sîmbătă, 7 Iulie, publică decretul regal, prin care d. avocat N. Costăchescu se numeşte pe ziua de 1 Iulie 1912, profesor de chimie minerală de la facultatea de ştiinţe din Iaşi.

Ori-ce propuneri, deziderate sau conferinţe în ce priveşte congresul studenţesc se vor adresa d-lui P. Cancel preşedintele centrului-studenţesc Bucureşti, care se află în Bacău str. Fabricei 11.

Toate acestea trebuesc adresate pînă la 1 August. Cererile venite după această dată nu vor mai fi luate în seamă.

Astăzi la orele 4 p. m. s'a celebrat căsătoria religioasă a d-lui Ion Tănăsescu cu drăgălaşa d-ră Ecat. Atanasiu.

Nuni au fost d-na şi d. Gh. Lateş, d-na şi d. dr. Sava Atanasiu, profesor la universitatea din Bucureşti.

Recepţiunea s'a făcut în casele d-lui Gh. Lateş.

Ziarul *Berliner Tageblatt* ocupîndu-se de deschiderea Dardanelelor, spune că pentru moment, primejdia n'ar fi atît de mare, de oare ce în Rusia nu are nimic de exportat din partea recoltei, iar în România a rămas numai foarte puţin.

Dezastrul va fi mare cînd în Rusia şi în România ar fi gata noua recoltă.

In ziua de 20 Iulie, va avea locîn comuna Şipote o mare serbare şcolară, în vederea infiinţărei unei băi în acea comună.

Din cauza unei lucrări pe linii, acceleratul din Bucureşti soseşte zilnic cu o întîrziere de aproape o oră.

I. D. Ştiubei inspector de poliţie, a inspectat astă noapte diferitele Comisariate.

D. Dr. Grosi a confiscat eri şi azi mari cantităţi de verdeaţă stricată în piaţa halei.

Astfel s'a confiscat 250 kilograme zarzări, vişini, 10 mere, 10 pere, 500 grame ciuperci, 15 patlagele vinite, şi 3 kg. patlagele roşii,

Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Mîine Marţi, la orele 9 seara, are loc în sala societăţei Cultura, o conferinţă de medicină populară, relativ la starea social higienică a funcţionarilor comerciali.

Va vorbi d. dr. P. Zosin despre *Surmenaj.*

Pe linia Iaşi-Dorohoi, înapropiere de tunelul de la Cucuteni, s'a găsit cadavrul unui bătrîn de 65 ani.

Nu s'a constatat nici un fel de violenţe.

Parchetul a dat cuvenita autorizaţie de înmormîntare.

Pe moşia Broşteni, azi dimineaţă o maşină de trier a tăiat braţul sîng, al muncitorului Ion Bnsuioc.

Victima, în stare foarte gravă, a fost transportată la spitalul central din localitate.

Bursa din Iaşi.—Peste cîteva zile înfinţarea unei burse în localitate, va fi fapt îndeplinit, prin închirierea unui local şi numirea unui curtier oficial.

*

Reamintim cu acest prilej că nu e o inovaţiune pentru localitate, unde o asemenea instituţiune a fost instituită acum cîţiva ani. Ea însă a dispărut, pentru că probabil nu răspundea la o nevoie reală.

In privinţa aceasta. comercianţii spun, că cele mai multe transacţiuni de ceriale din Iaşi, fiind operate la Brăila, e suficient că formalităţile de bursă se face acolo.

Comercianţii cred, că nici de astă dată Bursa din Iaşi n'are şansă de a deveni viabilă.

Plecarea coloniei şcolare din localitate, spre mînăstirea Secul, a fost definitiv fixată pentru 15 a lunei.

Tribunalul secţia II-a va judeca mîne, pe Vasile Stefănescu, fost funcţionar la serviciul barometric, acuzat de falş în acte private.

Primim din Focşani un apel, prin care mai mulţi cetăţeni cer legiferarea societăţei Alexandru Ion I Cuza, Şi a altora de acolo, punîndu-le sub controlul statului.

Judiciare.—Trib. s. II, va judeca mîne contestaţia la executare, făcută de comerciantul Lupu Leibovici, condemnat la închisoare pentru distrugere de hotare.

— Acelaşi tribunal are a judeca mîne pe Gh. Silaghi şi alţii, pentru interpunere de persoane, şi vînzarea unei averi ce nu le aparţinea.

Serbarea ce urma să aibă loc în grădina Copou, în seara zilei de 12 Mai, s'a amînat pentru seara zilei de 8 Septembrie 1912.

Biletele plasate sunt valabile.

Iată noul program de astă seară Luni al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

Datoria lui Pierrot, naraţiune însufleţită.—Tatăl vitreg (Luceta fiica altuia), mare roman contimporan în două părţi. Rolurile sunt interpretate pe excelenţi actori pariziani.

O glumă tragică, subiect original şi foarte interesant, interpretare perfectă.—Franţa pitorească, scene de călătorie.—O cremă admirabilă, scene humoristice.—Dansul japonezelor, scene şi vederi interesante.—Veniturile lui Ţicnilă, scene humoristice.

Mercuri 11 Iunie program nou cu: „Manon Lescaut", după scrierea abatelui Prevost etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Mulţumire

Suferind de o boală de natura hemoroidală, a trebuit să mă supun unei operaţiuni chirurgicale.

Graţie procedării domnului doctor D. Ţaicu, care a executat operaţia şi îngrijirile din Sanatoriul S-ta Maria de sub direcţiunea sa, astă-zi sunt pe deplin vindesat.

Aduc aici prin publicitate mulţumirile mele d-lui dr. Ţaicu.

1912 Iunie 9

V. I. Radu

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOŞ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bam din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

dă consultaţiuni

de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. în locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 9 Iulie

Vapoarele romîne şi forţarea Dardanelelor

Bucureşti.—Direcţia serviciului maritim romîn, comunică următoarele:

„Cu toată bombardarea Dardanelelor şi tulburările din Constantinopol, vapoarele „România" şi „Regele Carol" venind din Alexandria, au sosit în portul Constanţa aducînd mărfurile destinate pentru ţară.

Asemenea vapoarele romîne, mergînd spre Alexandria, au trecut nesupărate Dardanelele.

Mersul vapoarelor romîne continuă să nu fie întrerupt".

Accident de automobil

Ploeşti.—Fri a avut loc aci primul accident de automobil.

La orele 11 jum, automobilul d-lui Petru Fleighel, a calcat pe femeea Maria Sandu, în vrîstă de 60 ani.

Victima în stare gravă, a fost transportată la spital.

Sinuciderea unul deputat

Constantinopol —Un ziar se seară anunţă sinuciderea deputatului Nusret.

Lupta de la Miszata

Miszata.—Agenţia Stefani află că duşmanul înaintînd pînă în raza Miszata, s'a declarat o luptă crincenă, duşmanul învins şi decimat, a fugit lăsînd oameni morţi.

Boala imparatului Japoniei

Tokio.—Agenţia Reuter află că buletinul publicat la amiazi, arată că starea imparatului s'a înrăutăţit.

Simptomele grave sporesc.

NOUL GUVERN TURCESC

Constantinopol. — Schimbul de depeşi cu Tewfik Paşa continuă Tewfic, a pus ca ultimă condiţiune că doreşte să studieze situaţia armatei din Albania, înainte de a primi misiunea, de a forma cabinetul.

*

Se afirmă că Kiamil-Paşa ar consimţi a face parte dintr'un cabinet Tewfic.

*

Partidul tînăr turc a hotărît să dee un vot de încredere noului guvern.

In chestia paşapoartelor

Bucureşti.—Se află acum pe acela. care a îndrăznit să anihileze circulara, dată de d. Arion, în chestia paşapoartelor.

Se ştie că prin ultima sa circulară, d. Arion a autorizat pe prefecţi, că o anume categorie de oameni, pot ei elibera paşapoarte.

Aceasta n'a convenit d-lui Panaitescu, Directorul siguranţei.

In acest scop, folosindu-se de absenţa d-lui Arion, a trimis o telegramă Prefecţilor, prin care li se spune că ei n'an dreptul să elibereze paşapoarte, şi că au ca şi mai înainte, să trimată toate lucrările siguranţei din capitală.

In Bucureşti, ca şi în restul ţerei, acest nou matrapalzîc a d-lui Panaitescu, a produs cea mai vie indignare.

Agitaţiuni militare în Turcia

Constantinopol.—Discursul ţinut eri la Cameră de deputatul tînăr turc Holeagiani a provocat o fierbere în liga militară. Sunt temeri ca incidente serioase să aibă loc mîne la Cameră.

Instituţii Romîneşti

Budapesta. — Episcopul din Gherla a venit eri aici, I. P. S. S. va prezinta zilele acestea planurile pentru înfiinţarea unui seminar romîn şi refacerea Catedralei din Gherla.

Intoarcerea primariatului Capitalei

Bucureşti.—Domnul Dobrescu, primarul Capitalei şi ceilalţi delegaţi, s'au întors eri în Capitală, venind din Paris.

A urmat un schimb de telegrame între Primarul Capitalei şi preşedintele consiliului municipal din Paris.

Forţarea Dardanelelor

— Versiunea Italiană —

Schimbarea Canalului Dardanelelor

Roma.—Vice amiralul Viale telegrafiază de pe bordul vasului Regina Elena, că la 18 Iulie la miezul nopţei, o excadră compusă din 5 torpiloare a isbutit să pătrundă prin surprindere în gura Dardanelelor.

Bateriile de pe ambele maluri au deschis focul asupra escadrei, care şi-a urmat însă drumul înainte cu iuţeală de 21 noduri, ţinîndu-se foarte aproape de coasta europeană.

Cînd escadra a sosit lîngă Kilrobshn, în vreme ce focul devenea mai dîrz, torpilorul din capul formaţiunei s'a isbit în două rînduri contra cablului de oţel. Tot cuprinsul apei era puternic luminat de proectoarele coastei, iar tirul bateriilor era foarte puternic de pe coaste şi de pe vase.

Comandantul Mylle a socotit inutil în aceste condiţiuni, să continue atacul. De altfel încercarea de recunoaştere a izbutit pe deplin.

*

Constantinopol. — Se confirmă, că Poarta a ordonat să se strîmteze canalul Dardanelelor, printr'o nouă linie de mine. Drumul însă este lasat liber pentru vasele de comerţ.

*

Ziarele publică versiunea oficială turcă despre atacul Dardanelelor.

Ele zic: Torpiloarele italiene n'au putut să înainteze de cît 7 mile în Canal. Comandantul artileriei din Bulkusteze, a văzut scufundîndu-se două torpiloare.

SBORUL LUI VLAICU

Lugoş. — D. Vlaicu a executat eri un sbor, care a stîrnit admiraţia generală.

Erau de faţă 10,000 de oameni, în mare parte romîni

Vlaicu a stat 45 minute în aer şi s'a urcat la o înălţime de 400 de metri.

A executat diferite evoluţiuni, cari au stîrnit entuziasmul general.

Societatea femeilor romîne, i-a oferit o coroană de lauri.

Caut un post de Casier la o casă în Iaşi. Se depune o garanţie în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administraţia acestui ziar.

IN ATELIERUL

A. M. MEIREANU

Strada I. C. BRATIANU 197. — Iaşi

se fabrică lămpi de Carbit sistem Viorescu pentru prins flaturele Cochilis care atacă viţa.

PEPINIERA

DE

Viţe americane altoite

(1/4 DE MILION)

Preotul C. Oană & Familia

Acostăchioaei

Comarna—Iaşi

CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE

EDUARD FABINI

IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAŢIUNE MODERNĂ

CONSULTAŢIUNI: DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.

PENTRU

Boale interne

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

şi

Boale de Femei

TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

Mädchengymnasium mit Offentlichkeitsrecht

staatsgültige Zeugnisse Deutsche Unterrichtssprache in **Czernowitz.**

Auskünfte beim Leiter k. k. Proffessor Leo Tumlirz Czernowitz, Gartengasse 38.

Institutul Liceal de Domnişoare „HUMPEL" din Iaşi

Cu începerea anului şcolar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleaşi asociaţiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteaţă, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet şi Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză şi germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeţi, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa şcoalelor din străinătate, pentru domnişoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură şi dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912.

Directoară, **Ada d'Albon**

BANCA MOLDOVA

IAŞI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra* **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** *din ţară şi străinătate*

Pierdut *în strada Golia, de la judecătorie ocol. I până la Primărie, un pachet mic cu bancnote de cîte două-zeci lei în valoare de 500 lei.*

Găsitorul care le va aduce la siguranţă sau la D. Făgărăşanu Sărărie 29 va primi o recompensă de 100 lei.

Văduva, **Aneta Bucur**

30-40 **metri grilaj de fer** *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

Sanatorul Dr. Ţaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Sali speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

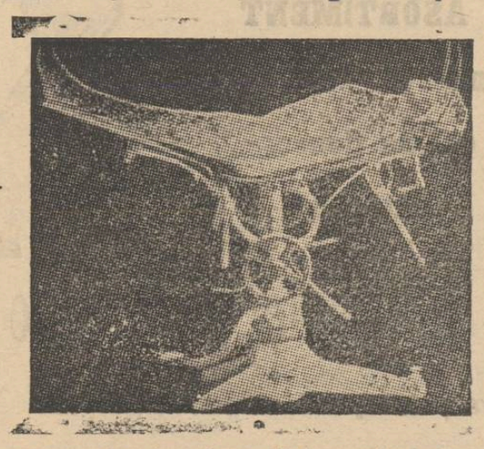

Facerl. S a f ă specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie,* curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucuresti—Il. Șoseaua Vitan II—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efete nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința in beneficiul publicului. care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul urmator;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înădușelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein și vei resăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămpenie, *Migrenele*, *Cervalgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari resistă la tăteror celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue de luat mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

FONTE-FUTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0150 c.
Raymond GAPIEL
2me, Rue de la Réparation, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Magasinul Conservatorului

IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT

complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate și ton frumos

Vînzare și în rate mici fără acconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7 453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAȘI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și cu'ori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV. 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1637. — Mercuri 11 Iulie 1912

Tot marele excedent

Netăgăduit este că în societățile de astăzi, în părțile acelea ale lumei, pe cari ne-am obișnuit a le numi civilizate, marea majoritate a oamenilor trăesc din munca lor. Poate nu greșesc dacă și zice că numărul acelor ce trăesc din rentele lor, nu e mai mare ca 10 ori 12 la sută.

Iată de ce mie unuia, care fac parte din această mare categorie, care am trăit și trăesc din mnncă, îmi sunt simpatici muncitorii.

Ori printre muncitorii aceștia sunt unii ale căror legături cu statul sunt cu totul întinse, pe cînd alții au raporturi ceva mai departate cu el.

Toată lumea știe cine sunt cei dintăi și cari sunt lucrătorii mai independenți de stat. Funcționarii și lucrătorii de pe la diferite ateliere ale Statului îl au pe dînsul drept patron.

Se știe de altă parte că statul modern a monopolizat o sumă de servicii, cari altă dată se făceau de particulari. Astfel transportul pe apă ca și pe uscat, telegrafele, telefoanele, poșta, etc. se execută de Stat. Apoi cîte monopoluri de fabricare, ca tutun, chibrituri, etc.; de exploatare ca sarea etc., nu cad astăzi în sarcina lui.

De aici e ușor de văzut că numărul acelora cari depînd direct de el, cari îl au pe dînsul ca patron, nu e o cantitate neglijabilă.

Iar printre aceștia, cei ce merită o deosebită atențiune și simpatie sunt negreșit cei mici, cei mulți.

Căci evident este, că atunci cînd vorbim de greutatea traiului nu ne gîndim la cei mari, la cei plătiți cu mai multe sute de lei pe lună, ori chiar cu miile, ci mintea noastră se duce la cei ce nu primesc de cît 70—80 lei și chiar 2—300 lei lunar.

Aceștia, cum am zis, sunt și mulți și apoi tot ei duc greutățile serviciului, iar de multe ori sunt împovorați și de o familie grea. Până astăzi dînșii n'au ajuns să aibă ceia ce Francezii numesc *voir au chapitre*, până astăzi nu ei se îngrijesc de soarta lor, ci patronul lor. Statul îi are în vedere. Și cînd zic aceste cuvinte, drept să spun, mă obsedează excedentul acela colosal, ce ni se promite pentru anul în curs, excedent de cel puțin 100 milioane.

Mă obsedează și cele ce am citit prin ziarele din București că întrebuințarea lui e deja orînduită, iar cînd e vorba de funcționari și muncitori Statul le spune că nu sunt mijloace, nu sunt fonduri.

Și cu toate acestea cînd un budget de peste 500 milioane dă un excedent de peste 100 milioane, pare că nu ne vine să credem.

Intr'o bună gospodărie și Statul din zilele noastre, are chemarea de a fi gospodar, trebue să se țină samă de elementele producătoare. Aceste elemente nu trebuesc descurajate nici prin aceia că se pun dări prea mari asupra lor, nici prin faptul că nu se ține samă de aspirațiile lor la un traiu mai omenesc.

In adevăr, cînd este un fapt cert, că de vre-o 7—8 ani budgetul se soldează cu excedente, cari din an în an cresc, logic ar fi să se examineze în primul loc situațiunea contribuabililor, cari dau acele excedente.

Drept ar fi ca unele dări să fie mai micșorate, altele suprimate. Cînd chestiunea s'ar pune astfel, negreșit s'ar putea vedea ușor cari din imposite merită să fie tratate astfel. De o cam dată însă ne vin în minte dările indirecte și în special vama și monopolurile. Ne întrebăm, nu s'ar putea micșora în genere taxele vamale?

Protecțiunea ce reesă din taxele noastre vamale, ne costă scump și eu cred că costă mai scump de cît face.

Privitor la monopoluri, îmi aduc aminte, că acum cîți-va ani, poate 4 ori 5, în Bulgaria, un partid politic care aspira să ia puterea, punea între punctele programului său de guvernămînt, *suprimarea monopolurilor pentru a efteni traiul.* Noi nu cerem să se suprime, dar să se mai micșoreze taxele de monopol.

Venind apoi la contribuabil se știe că cel ce are un mic venit fonciar plătește ca principal la Stat, accesoriu la comună, județ, etc., până la aproape 30 la sută din venit. Și nu se va putea nega că această proporție are ceva simțitor nu numai pentru cei cu venituri de 2—3000 lei, ci și chiar pentru cei cu venituri mai mari.

Să ai, de exemplu, un venit de 10,000 lei, și să știi că 3000 ți-i iea dările, însamnă ceva.

Impositele acestea directe au nevoe a fi revizuite tocmai la baza lor. Astfel, cu cîtă dreptate critică d. Em. Costinescu reaua așezare a lor, cînd propunea reforma lor și înlocuirea prin impositul unic asupra venitului, unit cu progresivitatea. Fi-va însă aceasta adevaratul fenomen?

Se știe apoi că în toate țerile civilizate resursa cea mai mare financiară stă în impositele indirecte. Chiar la noi din cele 600 milioane (căci pe lîngă cele 500 milioane budgetare trebue să adăugim excedentul), 200 sunt datorite impositului direct și restul dărilor indirecte.

De aceia zic, că marele excedent ar putea suferi o mică amputație prin micșorarea taxelor de monopol și vamă. Dar cei ce vor fi chemați a mănui excedentul ar trebui să se gîndească serios la mulțimea de mici funcționari și lucrători ai Statului. Și sunt de aceștia mulți pe la fabricele de tutun, chibrituri etc. Dar de sigur cea mai interesantă clasă e aceia a celor de la căile ferate.

In adevăr, să cugete cine-va un moment numai, la cîtă muncă li se cere și cum sunt plătiți, și ori cît de partizan ar fi al drepturilor Statului, va recunoaște totuși că acesta nu face îndeajuns pentru dînșii.

Dar apoi cînd ne gîndim că de la aceștia mai mici atîrnă de multe-ori viața ca și averea noastră, vom înțelege că ei merită o soartă mai bună.

Nu e, în adevăr, puțin lucru, că mulți din ei, după cît ni se spune stau în serviciu cîte 15, 18 și chiar 20 de oare în șir. Și aceasta e o stare de lucruri triste, cu atît mai triste cu cît de multe ori se răsfrînge asupra vieții noastre. Nu e accident de cale ferată care să nu fie atribuit neatențiunii sau greșelilor unui funcționar ori lucrător al ei.

Din cele mai multe cercetări a reeșit însă că funcționarul vinovat stătea în serviciu cîte 20 de oare, ceea ce a provocat slăbirea puterilor lui fizice, precum și a atențiunii.

Și cîți dintre ei nu plătesc cu viața lor asemenea situațiune? Statisticianii au ajuns să stabilească faptul că transportul pe cale ferată dă un procent destul de rădicat al mortalității prin accidente. In adevăr, se socoate că pe fie-care an la suta de kilometri sunt între 5—6 nenorociri, pe cari le plătesc mîcii funcționari ai căilor ferate și călătorii. Și apoi nu e un fel de anachronism ca atunci, cînd peste tot locul se limitează timpul de muncă, aici la căile ferate să auzim de 15, 18 ori 20 oare de lucru?

Interesul Statului cere conservarea forțelor, și deci cînd izvorul acestora e amenințat, datoria lui e să introducă rînduiala. Invățatul profesor din Neapole, F. S. Nitti, actualul ministru de Agricultură al Statului Italian, zice: „Muncitorul, care lucrează, nu distinge momentul cînd sosește obosala sau mai bine zis nu-l distinge de cît cînd a ajuns la oare-care intensitate. Aceasta e rațiunea principală pentru care el nu se poate apăra, și rațiune principală pentru care o societate, care vrea să împedice o mare dispersiune de energie, trebue să recurgă neapărat la la limitarea coercitivă?

Dar nu e destul pentru păstrarea energiilor ca să limitezi oarele de muncă, ci mai trebue și mijloace de traiu potrivite necesităților timpului.

Și din excedentul cel mai mare de sigur s'ar putea face ceva. In loc de suta de mii de lei cheltueli secrete, și alte sute de mii pentru misiuni, pentru preumblări, ar fi de sigur mai sănătos, dacă s'ar adăoga cîte cîțiva lei la micul salar al celor ce muncesc din greu și sunt așa de rău plătiți. Dar funcționarii și muncitorii nu sunt ființe a căror menire ar fi numai de a munci și a avea mijloace de traiu. Ei suut încă cetățeni și în această calitate au o sumă de îndatoriri morale.

Pînă unde merg drepturile lor și unde încep datoriile lor, față de Stat, cu privire la acest din urmă punct. Imi amintesc că unul din oamenii noștri de stat din cei mai de seamă, și dacă nu mă înșel, era fostul prim-ministru P. P. Carp, care zicea, vorbind de funcționari: „Eu îi plătesc, deci ei n'au voe să voteze pe alt-cineva, de cît pe mine și ai mei“.

Statul, sub guvernarea actuala, a găsit cu cale să iea o sumă de măsuri ocrotitoare pentru muncitorul de industriile particulare. Aceștia sunt recunoscuți ca un corp a parte, avînd drepturile ca și îndatoririle lui. Și se știe, că li s'a recunoscut formal dreptul de a face grevă.

Muncitorii, cari au drept patron pe Stat, rămîn însă cu drepturi și datorii nelămurite și atunci e ușor de închipuit cum a putut cineva, în țara asta să susțină că funcționarul trebue să fie neaparat cu guvernul.

Dar să revin iarăși la excedent. Nu s'ar putea adică acum rîdica și rația soldatului. Și dînsul muncește. E drept că munca lui e mai mult negativă pentru moment, căci el se pregătește acum pentru zile grele. Dar dacă e sustras de la munca pozitivă, de la munca care produce, nu urmează ca să-l ținem cu 38 ori 39 bani pe zi. Aproape toate categoriile de funcționari și muncitori au ajuns la ceea ce luase vestita curbă a d-lui Haret, numai soldatul care avea 48 bani, are astăzi 38. E trist, dar e așa. Și nu e bine să se moară de foame la regiment. In Franța, unde soldatul e mai bine dotat ca al nostru, s'a recunoscut că pe vremurile acestea de scumpete, el nu-și mai poate îndestula nevoile. I s'a rîdicat solda. Și budgetul francez dă deficite. Dar noi cu coșcogeamite excedente? Numai să vrem.

V. I. Radu

Portul Brăila-mort

De cînd d. D. Nenițescu s'a lăsat de ingineria hotarnică și s'a apucat de reformele sociale, țara nu are liniște. Pretutindeni greve, certuri și discuții în cîmpul meseriilor.

De la un capăt la celalalt al țării, meseriașii și lucrătorii sunt în fierbere.

Binefăcătorul muncitorimei noastre, d. D. Nenițescu, a uitat că e mare reformator social și în calitatea sa de ministru interimar al războiului, a chemat sub drapel pe lucrătorii greviști din Brăila.

Dar neliniștea în primul nostru port dunărean a luat acum, în urmă, proporții cu adevărat epice. Patronii cerealiști au suspendat ori ce lucru, așa că Brăila, altă dată în plină activitate la această perioadă, e acum moartă.

Cînd d. Nenițescu a venit cu legea d-sale în Parlament, întreaga presă a fost unanimă în a-l atrage atenția că reforma așa cum e concepută, va rîdica pe lucrători în potriva patronilor și pe patroni în potriva lucrătorilor.

D. Nenițescu, totuși a persistat. D-sa și-a satisfăcut ambiția de a inaugura reformele sociale la noi, cît ne-a costat și cît ne va costa satisfacerea ambiției d-lui Nenițescu, nu se poate încă ști.

Calculul acesta incumbă viitorului.

Libertatea întrunirilor

Sub actualul guvern, singurul rost al constituției e ca să fie călcată. D. Al. Marghiloman a nesocotit constituția făcînd ca parlamentul să voteze o lege pe care Justiția a înlăturat-o. Subalternii d sale procedează la fel. La Iași, Botoșani și Brăila s'au interzis întrunirile meseriașilor, cari încercau să protesteze împotriva legei d-lui N. Nenițescu. Cu asemenea samavolnicii ne-am deprins.

D. Nenițescu în calitate de reformator social, avea dorința să vadă pe meseriași mulțumiți. Or, dacă lucrătorii nu înțelegeau că trebue să stea în pace, pentru a fi pe placul d-lui Nenițescu. d-sa, ca un bun părinte ce este, a trimis poliția, care i-a liniștit.

Lucru grav însă e că poliția d lui Marghiloman—căci a d sale este—întinde legea de excepție și asupra altor categorii de cetățeni.

Așa de pildă, cetățenii din Constanța au încercat să se întrunească pentru a protesta împotriva antrepenorilor cazinoului. Polițaiul orașului, celebrul maior Buhlea, subvenționatul consorțiului, a găsit de cuviință să interzică intrunirea.

Dobrogenii au căpătat de curînd drepturile politice, sunt numai cîteva luni de cînd d. Al. Marghiloman a extins legea libertăților publice pentru Dobrogea. Iar acum, maiorul Buhlea, numit polițai de d. Marghiloman, dă tinerilor drepturi dobrogene lovitura de grație, maiorul Buhlea a ținut să arate locuitorilor din dreapta Dunării ce însemnează drepturi scrise pentru poporul nostru.

Intoarcerea d-lui Dobrescu

Primarul Capitalei, dl. Matake Dobrescu, s'a înapoiat dela Paris, împreună cu întregul tacâm de consilieri delegați să întoarcă vizita făcută Bucureștilor de către actualul și fostul președinte al consiliului comunal parisian.

N'avem nimic de zis împotriva acestei vizite. Cinstirea de care s'a bucurat Primarul Bucureștilor în capitala Franței, ne bucură, căci ea se resfrânge în primul loc asupra țării noastre, d. Matake Dobrescu, călătorind în calitatea sa oficială de primar. Neapărat, în ce privește persoana celor cari au compus delegațiunea am avea de făcut rezerve.

Ar fi fost poate mai bine ca ferocele bandit electoral, dr. Mendonidi, să fi fost lăsat la oborul din Capitală; același lucru s'ar putea spune mai despre toți delegații consiliului comunal, cari nu știu boabă franțuzească.

Neaparat, d. Dobrescu în persoană ar fi putut fi înlocuit cu cine-va mai prezentabil. Asemenea momentul vizitei a fost rău ales.

Cînd în țară d. Dobrescu a făcut buclucul tramvaielor și cînd a păgubit comuna cu o însemnată sumă de bani, — nu credem să fi fost momentul ea d-sa să reprezinte la Paris comuna, cînd în țară a reprezentat-o așa de prost.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cei duși, cei reintorși

Acei cari au plecat, acei cari pleacă sunt, cu deosebire la ordinea zilei.

De cîte feluri sunt plecările, cu cît de multe și variate împrejurări sunt în legătură!

In Iași ele au fost și de o natură specială. Aci—cu toate îndreptările survenite—persistă încă dorința de părăsire a orașului, întrucît plecarea din Iași înspre Capitală însamnă, ori se crede că însamnă un progres, un cîștig—o avansare.

S'a putut urmări fenomenul acum de curînd, în sînul universității iașane. Ce pornire către un adevărat *exod* s'a manifestat în rîndurile profesorilor înaltului așezămînt!

De îndată ce prin noua lege, li s'a dat posibilitatea de a părăsi Iașii, prin permutarea catedrelor, un important număr de profesori au cerut favoarea de a fi duși din vechea Capitală—în București, la caledrele similare.

A fost foarte semnificativă această rivalitate în lagărul înalților reprezentanți ai culturei iașane, de a părăsi Iașii, care înaintea altuia, care mai curînd de cît colegul său.

E drept că regretul de a vedea plecînd un număr de profesori va fi întru cîtva compensat prin dovada ce se va face că Iașul are cu cine-i înlocui, dar faptul nu rămîne mai puțin o nouă dovadă cît de anevoie luptă foasta Capitală cu puternica și atrăgătoarea sa rivală.

Cineva însă, care nu va pleca de bună voie din Iași, unde ar fi rămas bucuros în sînul universității este tînărul profesor suplinitor d. E. Lovinescu. Venit aci ca să iee locul d-lui G. Ibrăileanu—care nu posedase titlul de doctor în litere;—noul suplinitor n'a reușit a cuceri Iașul. Iar de îndată ce și-a trecut doctoratul. d. Ibrăileanu a fost călduros și stăruitor recomandat de către toată universitatea iașană, unde lasase cele mai bune amintiri și unde cursul d-sale era cu multă plăcere frequentat și ascultat pînă și de auditori străini băncilor școlare.

Nu fără oare care interes literar este faptul că d. Ibrăileanu a obținut titlul cerut și succesul dorit, prin noua lucrare asupra operei literare a d-lui Al. Vlahuță.

Vor fi în curînd două-zeci de ani, de cînd—în 1893—și-a început critica literară ca specialitate, scriind despre „Psihologia de clasă“ în „Evenimentul Literar“ disecînd pe *Dan*.

Pe atunci, romanul lui Vlahuță era la modă, iar autorul cărții era nu numai scriitor de mare valoare, ci și un luptător energic, un polemist viguros. Cînd va apărea noua lucrare critică a d-lui Ibrăileanu, ne vom mai da seama ce anume a mai păstrat profesorul de astăzi din vederile extreme ale criticului de atunci. Ori cum, vremile s'au schimbat, nervii s'au potolit, refractarii s'au cumințit. Un proces intelectual foarte firesc de altmintrelea.

Autorul „psihologiei de clasă“ celebrînd un bine meritat succes printr'un studiu asupra „adversarului“ de altă dată, a desăvîrșit o operă de împăciuire începută mai de mult și se va putea spune că în favoarea d-sale s'a modificat un vechiu proverb. A fost răsplătit—și nu pedepsit—pe unde a păcătuit în tinerețe.

Și revenirea-i la universitate e un moment simpatic.

Rodion

VIAȚA SCURTĂ

Subiect de actualitate.—Eterna dorință.—Micimea omului.—Scurtimea traiului. Ințelepciunea veche,—Doruri neîmplinite.

De la ultimile știri asupra noilor speranțe îngăduite de experiențele — și de prevederile teoretice ale lui Metschnikof, se vorbește din nou foarte mult de prelungirea vieței.

Despre ce s'ar putea vorbi mai bucuros omului, muritorului, de cît despre putința de a nu muri, ori de a nu muri atît de curînd“.

Sute, mii de ani sunt de cînd cele mai înalte intelectualități omenești se preocupă de dezlegarea grozav de însemnatei probleme a vieței prelungite, sau—măcar—de izgonirea teroarei pe care o împrăștie în omenire gîndul morții, temerea unui sfîrșit fatal de apropiat.

Ințelepți bătrîni ca Seneca și Cicero au căutat să consoleze pe semenii lor.

Iată un fragment din Seneca despre „Viața scurtă“:

Viața se împarte în trei timpuri: prezentul, trecutul și viitorul. Prezentul e scurt, viitorul nesigur, trecutul e asigurat. Soarta a pierdut drepturile ei asupra acestui din urmă, el nu mai e la îndămîna nimănui.

Iată ce pierd toți acei a căror viață e absorbită numai de afaceri: nu au timp să privească trecutul, și chiar dacă l-ar avea, o amintire însoțită numai de păreri de rău, le-ar face multă neplăcere; mintea lor fără voe, își reamintește de zilele pierdute fără nici un rost, ei nu îndrăznesc să se gîndească la greșelele ce li se păreau atunci plăcute, din cauza bucuriilor de o clipă, dar cari acuma li s'ar înfățișa în adevărata lor lumină.

Omul, a cărui conștiință—(singurul judecător ce nu greșește nici odată)—a censurat propriile sale fapte — numai omul acesta poate privi cu plăcere viitorul; omul însă, stăpînit de ambiția desfrînată, cel orgolios și disprețuitor, care a fost nerușinat în izbînzile sale, care a trăit și a izbîndit numai prin înșelătorii, care s'a făcut vinovat prin zgîrcenia sa, prin jafurile sale, sau care a făcut risipă cu averea sa, pe un asemenea om, firește amintirile îl înspăimîntă.

Trecutul este partea cea mai sfîntă a vieței noastre, el este în afară de sfera întîmplărilor omenești, e în afară de stăpînirea soartei, trecutul nu mai e supus nevoilor, sărăciei, boalelor, el nu mai poate fi nici turburat, nici luat, posesiunea lui nu este asigurată pentru totdeauna.

Fie-care zi a noastră e prezentă pentru noi numai cîte-va clipe, dar zilele cari au trecut se pot perinda, după voința noastră, în fața ochilor spre a fi cercetate.

Lucrul acesta nu-l pot face oamenii prea împovărați cu treburi, ne trebue sufletul liniștit pentru a putea străbate toate părțile vieței; spiritul omului plin de trebi sete oare-cum, strîns în jug, el nu se poate îndoi ca să privească îndărăt.

Așa că viața lui e înghițită de prăpastie și, precum în zădar ne-am încerca să umplem un vas fără fund, tot ast-fel fără nici un foles natura dăruește un lung șir de ani celora, cari îi risipesc în mii de feluri.

Prezentul e foarte scurt, atît de scurt, că unii îi tăgăduesc chiar existența. Intr'adevăr, prezentul e veșnic în mișcare, curge repede și piere; înainte de a fi, el nu mai este, el nu stă nici odată locului, asemenea universului și astrelor pe cari o mișcare veșnică nu-i lasă nici odată în același loc.

Timpul prezent e deci singurul care aparține oamenilor ocupați, e atît de scurt, că nu-l poți prinde și chiar acest timp le scapă lor, în timp ce sunt chinuiți de treburi și îndeletniciri.

Mai vreți încă o dovadă că viața lor e scurtă?

Priviți cît de mult doresc s'o prelungească.

Bătrîni neputincioși par a cerși încă cîți-va ani, își ascund lor înși-le vîrsta, vor să se înșele mințind și mint cu îndrăzneală, ca și cum ast-fel ar putea să înșele destinul.

Nu vă speriaţi de

Părul alb

Intrebuinţaţi dar

Vopsea pentru PAR Seeger

care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:

Negru, Brun, Castaniu şi Blond

Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată

Preţul unui flacon Lei 2.50

De vînzare la **Farmacii, Drogueriî şi Parfumerii**

Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Cînd vre-o infirmitate vine să le vestească că sunt muritori, ei mor cuprinşi de groază; nu ese din viaţă, ci sunt smulşi dintr'însa, se plîng că n'au avut minte, că n'au trăit de loc, şi că dacă ar avea norocul să scape de această boală, ar începe a trăi în tihnă; atunci abia omul cunoaşte zădărnicia zbuciumului său pentru a îngrămădi bunuri de cari n'a stiut să se bucure"...

*

Cîţi-va ani încă... Cerşetoria unică de care omul în veci nu se simte umilit şi pe care, sub atîtea variate forme, o practică de cînd se luptă muritorul cu ingrata sorta cei s'a hotărît.

Va veni şi va putea cineva să-l scape de această obsesiune pe care o rostea şi bătrînul Faust:

Schon ist die Hoffnung mir verschwunden.
Hat die Natur und hat ein edler Geist
Nicht irgend einen Balsam ausgefunden?

Pe romîneşte: „Ori ce speranţă (de traiu) mi-a pierit de acum. Găsit-a natura sau un spirit ales vre-un balsm, vr'o mîntuire"?

Astăzi speranţele se leagă, de numele savantului franco-rus Metschnikoff.

Mulţi încă, în cursul vremei, vor crea iluzii omenirii, fără să-i poată da ceea ce vrea să obţină. **A**

Asociaţia romîno-franceză

PIERRE CHILOT

Nu poate fi nimic mai natural ca apropierea între fraţi. Vorbesc chiar de popoare.

Din marea latină s'au născut mai mai multe popoare zise Neo-latine, ca: Italienii, Francezii, Romînii etc. Ce poate fi dar mai natural de cît o unire strînsă între acestea, o legătură sufletească pornită din chiar însăşi comunitatea de origină, de caracter, de aspiraţiuni şi de faptul că au acelaş rost între celelalte neamuri.

Şi totuşi războitu-s'au fără milă popoarele Italiei sau ale Franţei între ele însăşi şi chiar Franţa cu Spania şi cu micul Stat papal sau chiar alte părţi ale Italiei.

Numai neamul romînesc, prin depărtarea lui probabil, nu a avut a lupta cu fraţii săi din apus.

S'a vărsat însă sînge şi între noi şi aceşti fraţi, dar aceasta numai din cauză că făcînd parte din regimentele austriace, a trebuit adesea să luptăm fără voia noastră, contra Italienilor şi contra Francezilor.

Nu arare ori în astfel de împrejurări le-am dovedit că suntem croiţi din aceiaşi stîncă ca şi ei, căci adesea ori trupele italiene fură oprite în loc de regimente romîne, şi chiar eroicele trupe ale lui Bonaparte, au trebuit să lupte cu îndîrjire, să învingă cu mari sacrificii regimentele romîne, despre care el nu avea o noţiune precisă, ca în nordul Italiei, în centrul Germaniei şi chiar lîngă oraşul Viena.... la Aspern, unde Romînii triumfară.

Popoarele în egoismul, lor mai ales cînd intră în joc şi interesele special ale Caselor Domnitoare, nu arare ori pierd în vedere marile lor interese generale.

Aceste interese generale nu pot fi de cît de două neamuri care în fond au aceiaşi cauză:

Ideea de neam, care implică ideea de rasă, de origină, cu obligaţiunile ce decurg din frăţietate faţă cu popoarele de acelaş sînge şi cu dreptul la viaţă şi mîndrie patriotică, prin serviciile aduse omenirei de către marii strămoşi comuni. Aceasta ar fi *Certificatul de naştere*, care dă unui popor dreptul de a fi, obligîndu-l adese ori chiar la o viaţă superioară între semenii săi.

Al doilea interes general al unui popor, se razimă pe nevoile economice, cu alte cuvinte pe făurirea mijloacelor care vor asigura putinţa traiului şi desvoltarea acestui neam. Deci iarăşi o chestiune de interes vital special şi în legătură cu primul: ***sunt, trebue să exist.***

Actualmente între popoarele neo-latine cu tot trecutul mare şi frumos, fie în literatură şi artă în Italia, fie din acelaş punct de vedere în Franţa, care mai are la activul ei, eroismul şi ideile mari şi generoase, care au contribuit la facerea societăţei moderne, totuşi în nici unul din aceste State fruntaşe, ideia latinităţii nu este mai adînc înfiptă în sufletele celor ce alcătuesc stratul ceva mai cult ca în Romînia.

Faptul se înţelege uşor. Răzleţi cum suntem între popoare străine. care ne-au duşmănit veacuri de-arîndul, tocmai fiind că nu eram de acelaş sînge cu ele, noi ştiam bine, că dacă trebue şi voim să trăim ca Romîni, adică Latini, aceasta nu o putem face de cît numai apărîndu-ne cu cerbicie, limba şi închinîndu-ne cu sfinţenie trecutului nostru, deci originei noastre, pentru a ne putea oţeli mai mult, în luptele pentru apărarea noastră în viitor.

Iată de ce, de la început ne am dus cu predilecţiune în Italia şi mai ales în Franţa, pentru a ne lumina la ştiinţa modernă. De aceea ne-am asimilat cultura franceză, viaţa socială a aceleaşi ţări, stabilind şi bazele Statului pe o constituţiune şi pe legi aflătoare numai în Franţa şi Belgia.

Primul istoric al redeşteptărei noastre, Şincai, pune ca bază fundamentală a operei sale, latinitatea noastră. Prima revoluţie, aceea a lui Tudor din 1821, pleacă de la acelaş punct de vedere.

Mişcarea politică şi socială de 1848, e aprinsă de aceiaşi flacără. Inălţătoarea afirmare a voinţei ţărilor din 1856 şi 1859 se încălzeşte tot la căldura latinităţei, Cuza şi întreega lui domnie, pornesc de la aceiaşi bază, pentru a face cele mai frumoase acte naţionale, ajutaţi de Napoleon al III-lea, fie-i ţărna uşoară, care dacă prin coroana ce ţinea pe cap era împărat al Franţei, prin sentimentele sale lăuntrice, a fost primul cap al latinităţei, iar prin convingerea cu care apăra drepturile ginţilor, poate fi considerat ca sufletul omenirei conştiente şi doritoare de viaţă şi libertate.

Poporul nostru de mult dorea să alcătuiască o Asociaţiune franco-italo-romînă. Pornea oare această dorinţa a sa numai din sentimentul dorului de a ne înălţa puţin pe noi, necunoscuţii, apropiindu-ne pe lîngă fraţi admiraţi de toţi? Isvora oare această lucrare a noastră din teama slăbiciunei noastre pentru a ne şti legaţi de fraţi mai puternici?

Răsărea oare această năzuinţă nobilă şi atît de naturală şi utilă întregei familii latine, dintr'un sentiment curat şi de laudă, pornit numai din atavismul rasei? Desigur că toate aceste trei împrejurări ne mînau împrenă.

Constatăm că îndată după 1870 o astfel de tendinţă, pentru crearea unei asociaţiuni franco-italo-romînă, se manifestase hotărît la Bucureşti şi găsise ecou la Roman şi Paris.

Trecură însă ani de-arîndul, urmară mai multe decenii şi totuşi nimic practic nu se făcu.

La 1909, în Ianuarie, aflîndu-mă la Paris, pusei din nou bazele creărei unei astfel de Asociaţiuni cu regretatul L. Olivier, care înţelese uşor toată importanţa chestiunei.

Prin situaţiunea sa, el era indicat să reuşească, de oare ce trăia mai mult în cercul mare al intelectualilor, şi avea mulţi prieteni şi legături serioare printre universitari şi academiciani.

Se organiză astfel excursiunea franceză de la noi din 1909 toamna, cu care ocaziune se dovedi cît era de adînc înfipt sentimentul iubirei Franţei în inima poporul romîn. Călătoria francezilor în ţara noastră, fu un adevărat mers triumfal, care depăşise orice aşteptare din partea noastră.

Intors în Franţa, Olivier cu ai săi, căutară a constitui Asociaţiunea şi publică chiar statutele.

Totul însă ramase baltă, căci puţine zile mai în urmă, Olivier fu găsit mort în patul său. In acea dimineaţă, chiar un romîn sunase la uşa sa pentru a lucra împreună, cînd tocmai se constatase moartea lui.

Totul rămase iarăşi în voia soartei, cînd după doi ani, acum două luni, ne trezirăm în Bucureşti cu un simpatic şi modest muncitor, d-lui Pierre Chilot.

D-sa era colaborator la ziarul „Le Matin", membru al *Asociaţiunei franceze pentru difuziunea limbei*, în afară de hotar, şi conferenţiar admis chiar la Soborna.

Ar fi dorit să creeze la noi o secţiune a Asociaţiunei franceze, cînd îi făcurăm cunoscut cu toţii care era punctul nostru de vedere ce se croise la Bucureşti şi Paris şi cum rămăsese totul oprit în drum prin moartea regretatului Oliver.

Chilot înţelese de îndată totul şi merse alăturea cu noi, astfel în cît, curînd se şi constitui Asociaţiunea Romîno Franceză, cu statute votate prevăzîndu-se în ele înfiinţarea la Paris a Secţiunei Franco-Romîne, şi posibilitatea de a lărgi cadrul activităţei noastre prin înfiinţarea unei asociaţiuni identice la Roma sau în altă ţară latină.

Tot mergea de minune. Chilot vorbise la Tg.-Jiului, iar Sîmbătă 25 ale lunei c. urma să vorbească la Craiova.

Craiovenii, entuziaşti cum sunt, făcuseră tot ce era iudispensabil pentru a asigura o foarte deplină reuşită aceştei conferinţe.

Prieteniii din localitate se întreceau prin a sărbători pe Chilot, care reprezenta o idee scumpă tuturor. Astfel fu invitat el, cu mai mulţi alţii, în vecinătatea Craiovei, la proprietarul Mişu Pop. Se întorceau spre miezul nopţei la Craiova liniştiţi în două automobile, abea cu o viteză de 20 klm. pe oră.

Intîrzierea expresului T.-Severin-Bucureşti, bariera deschisă pe soseaua principală de comunicare, din cauza semnalului stricat de la canton şi a cîtor-va copaci, care opreau din nenorocire vederea sosirei trenului, toate contribuiră ca o adevărată fatalitate, ca automobilul să fie izbit de expres şi trei victime printre care şi Chilot rămaseră fără de viaţă.

Fapt foarte curios, cu 20 minute înnaintea morţei lor, cupele a două victime se sparseră fără nici o pricină în mîna lor, în momentul tocmai cînd închinau pentru a-şi lua rămas bun!

Fatum ori Nemesis?.... Ce putem şti noi!!

Duminecă 24 a. c., pe cînd Craiova întreagă însoţea corpul lui Chilot, se putea vedea încă pe stradă anunţurile care făceau cunoscută conferinţa sa.

Craiovenii în loc de a asculta cuvîntul cald şi convingător al lui Chilot auziră din contra cuvîntările pline de părere de rău ale vorbitorilor de lîngă sicriul său.

Toţi ne amintim de asemenea că şi la 1909 în timpul excursiunei francezilor la noi, se întîmplă acel accident de drum de fier, resturnarea trenului pe linia de la Plopeni, care cît pe ci era să fie un adevărat dezastru.

Şi atunci fură mai mulţi răniţi între care cel mai grozav d. Picard, marele matematic şi care era Preşedinte al Institutului Franţei.

Chilot şi-a legat numele de o faptă bună şi durabilă, căci asociaţiunea franco-italo-romînă a cîştigat mai multe inimi încă şi importanţa şi necesitatea ei, sau răspîndit mai mult încă, în masa Societăţii Romîne, prin însăşi moartea acestor trei oameni, care, la Craiova se aflau printre cei care au mai multă căldură se puseră în serviciul ei.

Timpurile sunt astfel, în cît o astfel de apropiere se impune ori-căruia. care cugetă mai adînc, fie în Franţa, fie în Italia, fie în Romînia!

Asociaţiunea există şi va *trăi*.

26 Iunie, 1912.

Dr. C. I. Istrati

INFORMAŢIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urmă iniţiativei luată de şeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în Bucureşti ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripţie publică în coloanele ziarului şi rugăm atât pe prieteni cât şi pe cei cari au apreciat inaltele calităţi ale defunctului, să-şi dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: Duminică în 15 a lunei va avea loc adunarea generală al membrilor băncei meseriaşilor „Providenţa".

:: Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

:: In vederea noului an şcolar, institutul electrotechnic, a dat la lumină, apelul următor:

Institutul electro-technic al Universităţii din Iaşi.—Institutul Electrotechnic de pe lîngă Facultatea de ştiinţe a Universităţii din Iaşi îşi propune a da pregătirea necesară celor ce doresc a intra în industria electrică.

Invăţămîntul predat în acest institut este atît teoretic cât şi practic, fiind astfel organizat încît poate forma ingineri, conduători şi montori electriciani.

Durata studiilor este de 2 ani. dintre cari primul este un an preparator, iar al doilea e un an de specializare.

Cursuri şi Lucrări practice

a) In anul preparator se predau următoarele cursuri şi lucrări practice:

Matematici generale (Algebră, Geometrie Analitică, Analiză, Mecanică).
Fizică Generală;
Chimie Generală;
Electricitate;
Lucrări şi măsuri electrice de laborator;
Lucrări de atelier.

b) In anul de specializare se predau următoarele cursuri şi lucrări practice:

Electrotechnica generală;
Maşini termice şi desemn industrial;
Maşini electrice şi staţiuni centrale;
Măsuri electrice şi instalaţiuni;
Electrochimie;
Electrometalurgie;
Lucrări practice de laborator;
Lucrări de atelier.

Pe lîngă acestea elevii vor vizita diferitele instalaţiuni electrice existente din ţară, fiind obligaţi a le studia şi a înainta direcţiunii institutului referate asupra lor.

c) In secţiunea elevilor montori cursurile şi lucrările practice predate sunt:

Fizică elementară;
Chimie elementară;
Mecanică practică;
Curs elementar de electrotechnică;
Rezistenţa materialilor;
Lucrări de laborator şi de atelier;
Noţiuni de maşini şi de desemn industriial.

Condiţiuni de admitere. — I, vor fi admişi în secţiunea preparatoare fără concurs:

1) absolvenţi de liceu secţia reală.
2) ofiţerii cu şcoala de infanterie şi cavalerie;
3) absolvenţii şcoalei de conductori poduri şi şosele;
4 absolvenţii şcoalei de architectură;
5 absolvenţii şcoalei superioare de arte şi meserii.

Cei ce doresc a se înscrie în institut fără să împlinească aceste condiţiuni, nu pot fi admişi de cît în urma unui examen de admitere trecut asupra matematecilor. fizicei şi chimiei, conform programei de liceu secţia reală.

II. Vor fi admişi în secţiunea de specializare fără concurs;

1) inginerii titraţi sau cei asimilaţi lor, din ţară şi străinatate:
2) licenţiaţii în ştiinţele fizico-chimice şi matematice.
3)oficerii cu şcoala de aplicaţie de artilierie, geniu şi marină:

III. Vor fi admişi în secţiunea montorilor electricieni, fără concurs, absolvenţii şcoalelor inferioare de arte şi meserii, tot în această secţiune se primesc şi acei ce nu satisfac acestei condiţii, in urma unui examen de admitere trecut asupra matematecilor, fizicei şi chimiei după programul celor 4 clase gimnaziale

Inscrieri.—Cererile de înscriere, fie direct în una din secţiunile institutului fie la examenele de admitere, se vor adresa Direcţiunei Laboratorului de Electricitate al Universităţii din Iaşi. Intre 1 şi 15 Septembrie a. c., însoţite de următoarele acte:

a) Actul de naştere.
b) Diplomele sau certificatele în regulă constătînd studiile anterioare ale candidatului.

Examenele de admitere.—Pentru toate secţiunele vor avea loc în localul Universităţei din Iaşi între 1 şi 15 Octombrie a. c.

Taxe.—Elevii institutului vor achita urtoarele taxe:

30 lei taxa de înscriere, 20 lei pentru examen la o materie. 100 lei taxa anuală de laborator şi atelier.

Intru cît priveşte sesiunile pentru examenele de fine de an, frecventarea cursurilor şi lucrărilor practice, ordinea şi disciplina etc.

Elevii institutului electrotechnic vor fi supuşi aceloraşi dispoziţiuni ce sunt prevăzute şi pentru studenţii universitari.

:: In noaptea trecută un furt îndrăzneţ s'a comis la Podul Iloae.

Hoţii au pătruns în prăvălia d-lui Bader Simionovici, prin spargerea unui perete. Ei au furat diferite mărfuri şi suma de 352 lei.

Sunt bănuiţi doi lucrători.

:: Ataşatul nostru comercial din Egypt, a comunicat eri ministerului de industrie şi comerţ că la Alexandria s'a declarat un caz de holeră.

Autorităţile locale după ce au izolat pe bolnav, au procedat la desinfectarea locuinţei şi izolarea tutulor persoanelor cari au venit în contact cu bolnavul.

:: Corporaţia Bursei.—In vederea inaugurărei corporaţiei Bursei, s'a lansat de Camera de Comerţ, invitaţia următoare:

„Prin decretul regal No. 3383 din 13 Iulie 1912, s'a aprobat înfiinţarea unei Burse de Comerţ în oraşul Iaşi.

Avem onoare a vă invita, să binevoiţi a lua parte la constituirea corporaţiei Bursei, care va avea loc în ziua de Joi, 12 Iulie, orele 8 jum. seara, în localul Camerei de comerţ".

S'au invitat proprietarii de clasele I, II şi III.

:: Camera de comerţ din localitate, va trimite o delegaţiune la înmormîntarea regretatului Nicolae Ionescu, preşedintele Camerei de comerţ din Piatra N. care s'a sinucis eri, din cauză de boală.

:: Până azi n'au fost încă achitate lefile funcţionarilor corporaţiilor, pe luna Iunie.

:: No. 6, anul II-lea din excelenta revistă „Ilustraţiunea Romînă" cuprinde:

A de Herz—Cronica.—C. Disescu, Em. Gîrleanu, A de Herz—Moartea lui Caragiale. — Dr. C. Istrati—Asociaţia franco-romînă Pierre Chilot.—Haralamb Leca—Sila.—Gr. Cair—Arătura.—T. A. Teodoru Tributul de sînge al aviaţiunei romîne.—Locot. S. Chişcăneanu—Lui G. Caranda. „Teatrul Mărioarei Voiculescu", „Natura ca şcoală" „Catastrofa de pe Dunăre", „Cronica economică (santinela navale)" Sport-turism, Moda, etc. etc.

Pe lîngă materia literară inedită, un însemnat număr de ilustraţiuni şi desene originale împodobesc revista.

Redacţia şi administraţia: Bucureşti, str. Academiei 6.

Sanatorul Dr. Ţaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

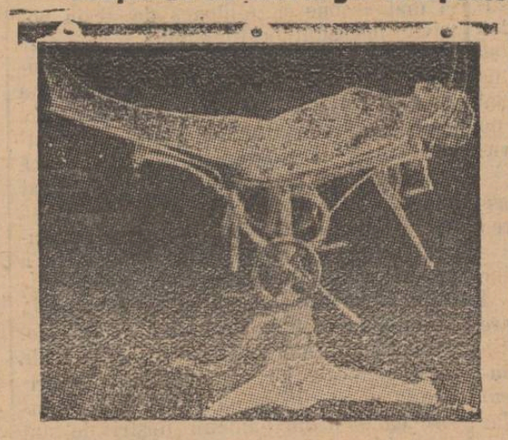

Facerî. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

:: **De la Corporații.**—In urma consfătuirei ce a avut loc, între personalul Corporațiilor și d. dr. Burnea, s'a hotărît în definitiv, instalarea tuturor corporațiilor, în noul local din strada Alexandri, care a fost închiriat pe o sumă de 6000 lei anual.

Mutarea Corporațiilor, se va face chiar zilele aceste.

*

Cei cinci medici angajați de Casa Centrală a meseriilor, d-nii N. Hortolomei, Eugen Mironescu, I. Moțoc, M. Erbiceanu, și C. Brumă, vor fixa ore speciale în Policlinica, fie-care în specialitatea sa.

S'a mai hotărît a se înființa în curînd un birou de plasare și o școală de ucenici.

*

Cassa centrală a meseriei, a luat dispoziția ca meseriașii, cari din cauză de beală au a pleca la o bae din țară sau străinătate, să capete în avans suma trebuitoare, de îndată ce vor prezinta ordonanța medicului Corporației respective.

:: **Serbarea din Romanești.**—Eri a avut loc la Romanești, punerea pietrei fundamentale a bisericei, ce se rădică în acea comună, prin obolul exclusiv al sătenilor.

Serviciul religios a fost oficiat de părintele Țincoca, protoereul orașului, asistat de preotul Bogdan.

După serviciul religios, părintele Țincoca, a rostit o predică, relevînd fapta frumoasă a sătenilor, cari au sădit o floare în comună, care, prin ajutorul lui D-zeu, va face să crească și alte multe flori frumoase.

D. Constantin Negruți, prefectul județului, a felicitat pe săteni, zicînd că cei din Romanești s'au aratat în totdeauna vrednici și au dat din sînul lor oameni, ca d-nii Gherman și Ciolan, cari se ocupă de interesele județului.

Fapta sătenilor din Romanești, nu va fi numai o floare, care e trecătoare, ci un edificiu, care va trăi în vecinicie și va vorbi generațiilor viitoare, despre vrednicia locuitorilor din Romanești.

Bisericele, amintesc la noi, mari și glorioase fapte ale marilor noștri Domni, cari au muncit și s'au răsboit, pentru binele neamului.

In această bisericuță, se vor strînge sătenii în zile de reculegere, dar se vor aduna și mamele și soțiile acelora, care se vor duce poate departe, pentru a apara de dușmani neamul.

De aceia actul de azi, la care am luat parte cu mulțumire, e spre lauda voastră și vă zic să trăiți și să fiți o pildă pentru celelalte sate din județul nostru.

*

După ce au mai vorbit învățătorul din localitate, a urmat o masă.

S'au ridicat numeroase tuasturi.

:: D. P. P. Carp și-a anunțat întoarcerea la Țibănești pe ziua de 20 Iulie.

:: La 16 Iulie va avea loc la Primărie licitația pentru reperația bisericelor și a localurilor de școli.

:: Mîine d. dr. Grigoriu medic comunal, va inspecta copiii ce urmează să plece în colonia școlară.

*

Astăzi administrația comunală a mandatat suma de 1000 lei, sumă cu care comuna a subvenționat colonia școlară.

:: Locuitorul Gh. Mira din Prisacani, într'un acces de pelagră, s'a sinucis strangulîndu-se.

:: D. Roiu revizor școlar, împreună cu d-na, pleacă Vineri, pentru o lună de zile la Wörishofen.

:: D. Volceanu, inspector financiar, a sosit azi dimineață în localitate.

D-sa inspectează administrația financiară.

:: D-nii G. A. Balș și M. Balș, epitropi ctitori ai bisericii Sf. Dumitru (Balș) din Iași au fost autorizați să contracteze un împrumut la societatea creditului funciar urban din București sau din Iași, de lei 25.000, cu procente de 5 la sută și pe timp de 40 ani, pe care sumă să o întrebuințeze la construcția caselor ce voește a clădi în curtea bisericii și venitul lor să se efecteze la întreținerea bisericei.

:: Direcțiunea generală a vămilor, din ministerul de finanțe, a adresat vămăilor din țară următoarea circulară :

Suspendîndu-se taxa de export asupra tărîțelor de cereale pe termen de 3 luni cu începere de la 9 Iulie a. c., vă invităm ca de la această dată și pînă la 9 Octombrie 1912 să nu mai perceapă pentru tărîțe taxa de 2 lei suta de kgr., prevăzută de art. 11 al tarifului vamal de export.

Puneți însă în vedere exportatorilor că termenul de trei luni, este limitativ și nu se dă dreptul să se folosească de scutire pentru angajamentele ce vor lua cu străinătatea de cît numai pentru transporturile ce vor fi exportate în mod efectiv pînă la 9 Octombrie a. c., de la care dată tărîțele vor fi din nou supuse la taxa de export.

:: In cursul septămînei viitoare, va avea loc inaugurarea Policlinicei, înființată pe lîngă corporațiile din localitate.

La solemnitate vor azista d-nii d-r Toma Tomescu și Gidei, directorul Casei centrale a meseriilor.

:: Acceleratul de București, a sosit și azi cu o întîrziere de 50 de minute.

:: D. avocat Petru Sion, împreună cu doamna și d-rele Genoi, au părăsit țara plecînd la Royan, în Franța, pe tot timpul vacanței.

:: Consiliul de miniștri a cerut și M. S. Regele a încuviințat suspendarea taxei vamale de export asupra tărîțelor de cereale, în termen de 3 luni, cu începere de la 9 Iulie 1912.

Iată raportul ministerului de finanțe, în această privință :

Prin legea din 1 Martie 1912, pentru modificarea cîtorva articole din tariful vamal, s'a prevăzut la export o taxă de 2 lei suta de kg. asupra tărîțelor de cereale.

Inființarea acestei taxe a fost făcută cu scopul ca acest bun nutriment pentru vite, care pînă aci se exporta în cea mai mare parte în străinătate, să rămînă de acum înainte în țară, pentru a servi la creșterea și îngrășarea vitelor, mai cu seamă în anii agricoli răi, cînd nutrețul nu este îndestulător.

In vedere însă că în anii cînd producțiunea agricolă este abundentă și furajul suficient, s'ar aduce prin această taxă pagube enorme fabricanților de făină din țară, cari n'ar mai putea găsi pentru tărîțe debușeuri de desfacere în țară și nici în străinătate nu le ar putea exporta, legea a prevăzut în nota de sub art. 11, dispoziționa că „ministerul de finanțe poate suspenda pe timp determinat taxa de export pe tărîțe, cînd se va constata că este furaj suficient în țară".

Cum acum ne găsim în sezon agricol destul de înaintat și în urma ploilor abondente, cari au căzut în toată țara, suntem în cea mai mare siguranță, că vom avea anul acesta nutreț mai mult de cît îndestulător, iar pe de altă parte fabricele de făină reclamă mereu și cu multă insistență că nu pot să-și desfacă tărîțele în țară, socotesc că suntem în împrejurările cînd am putea uza de dispoziționile notei de sub art. 11 pentru a suspenda taxa de export asupra tărîțelor de cereale.

Dacă și d-voastre împărtășiți aceste vederi, vă rog să bine-voiți a semna alăturatul jurnal, prin care sunt autorizat a cere M. S. Regelui suspendarea taxei de export asupra tărîțelor, pe termen de 3 luni, cu începere de la 9 Iulie 1912.

Este bineînțeles că acest termen este limitativ și nu dă dreptul exportatorilor să se folosească de scutire pentru angajamentele luate cu străinătatea, de cît numai pentru transporturile a căror exportare se va face în mod efectiv, în termenul de 3 luni, prevăzut de decretul regal.

:: Cu privire la cererea făcută de locuitori, de a li se vinde cele 9 loturi libere de pe moșia Hlincea, ministerul de interne răspunde că se vor scoate în vînzare, după dispoziția legei din 18 Martie, cu privire la înstrăinarea bunurilor statului.

:: Duminică 15 Iulie, va avea loc la corporația confecțiilor, alegerea comisiei de judecată și a tribunalului de arbitri.

:: Mîine dimineață d. C. Negruzzi, prefect de județ, Roiu revizor școlar, însoțiți de medicul șef și de inginerul șef al județelor, vor pleca în mai multe comune, spre a alege locurile, pe care urmează să se rîdice construcțiuni școlare.

Comisiunea va vizita comunele Hărpășești, Hlincea, Piciorul Lupului, Zahorna, și Rădeni.

:: D-nele Sofia Crivăț Ghermănescu și Maria Luca au fost angajate ca moașe, de către Camera de meserii.

:: Duminică 15 a lunei, va avea loc adunare generală a Societății Viticole.

La ordinea zilei chestiuni importante.

:: Astă noapte a încetat din viață d. Gh. Teodoru, directorul școalei de băeți din Tg. Frumos.

:: Astăzi dimineață a sosit în localitate Henri Chevalier, turist francez, care face înconjorul lumei, pe jos.

:: **Judiciare.**—Tribunalul secția II-a a respins azi contestația lui Lupu Leibovici, condemnat pentru distrugere de hotare. Lupu Leibovici a declarat apel.

— Tot azi tribunalul secția II-a, a respins contestația lui Vasile Ștefănescu, care fusese condemnat pentru fals în acte private.

— D. Sigmund Grosvald, bancher din Vaslui, a făcut contestație în potriva rîdicărei din stare de faliment a comerciantului N. Luchian.

Afacerea se va judeca la 12 Iulie.

— In afacerea de faliment Rîșcanu din Bîrlad, Tribunalul din Tutova, admise cererea sindicatului, și dispuse ca imobilele d-nei Despina Rîșcanu, soția falitului, să treacă la patrimoniul falimentului, fiind presupunere că au fost cumpărate, din banii proveniți din faliment.

In potriva acesteia, au făcut contestație, atît d-na Despina Popovici, cît și d. Gh. Popovici.

Afacerea se va judeca la 16 August.

:: **Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor", vor fi închise după ameadă, în ajunul sărbătorilor și Simbăta.**

DIRECȚIUNEA

— —

:: Domnul Constantin L. Federber licențiat în drept s'a înscris în baroul avocaților din Iași, depunînd astă-zi legiuitul jurămînt.

:: Camera de acuzare a confirmat mandatul de arestare, lansat în potriva tînărului Furmuzache, fost funcționar la administrația financiară.

:: Iată noul program de astă seară Marți al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele :

Datoria lui Pierrot, narațiune însuflețită.—Tatăl vitreg (Luceta fiica altuia), mare roman contimporan în două părți. Rolurile sunt interpretate pe excelenți actori pariziani.

O glumă tragică, subiect original și foarte interesant, interpretare perfectă.—Franța pitorească, scene de călătorie.—O cremă admirabilă, scene humoristice.—Dansul japonezelor, scene și vederi interesante.—Veniturile lui Țicnilă, scene humoristice.

Mîne Mercuri 11 Iunie program nou cu : „Manon Lescaut", după scrierea abatelui Prevost etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru și superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 10 Iulie

Spionagiul lui Panaitescu

DESTAINUIRILE D-LUI V. G. MORȚUN

ARESTAREA ZIARISTULUI ROMANOFF

București. — Ziarele se ocupă din nou despre activitatea lui Panaitescu, directorul siguranței generale a Statului, care în fie ce zi stărnește indignarea generală prin actele sale.

*

In legătură cu aceasta, o telegramă din Petersburg anunță arestarea ziaristului Romanoff, care în ziarul „Slovo", a destăinuit serviciile aduse de Panaitescu poliției rusești.

Arestarea aceasta dovedește, că poliția rusă cearcă să apere pe d. Panaitescu și să pedepsească pe acela, care a destăinuit legăturile ce există între Ochrana și directorul general al siguranței din România.

*

Ziarul Adevărul, *afirmă în numărul seu de azi, că d. V. G. Morțun, fost ministru, a declarat, că de îndată ce partidul liberal va reveni la putere, va pune totul în joc pentru a obține congediarea lui Panaitescu.*

D. Morțun a aratat, că fiind ministru ad-interim la interne, Panaitescu s'a prezintat la d-sa, prezintîndu-i un memoriu, cu privire la un fruntaș carpist, fost ministru, care ar vizita o anumită casă.

D. Morțun l'a dat afară pe Panaitescu care a ținut să-l ție în curent cu un spionagiu murdar, și de natură intimă al oamenilor.

D. Morțun are convingerea că Panaitescu spionează viața intimă a fruntașilor personalității din țară.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Turburările din Barcelona

Barcelona.—Eri au avut loc mari turburări.

Un grup de republicani au parcurs străzile, strigînd Trăiască republica!

Au intervenit jandarmii, cari au sarjat mulțimea. S'a produs o încăerare sîngeroasă.

Sunt 20 civili răniți grav, asemenea numeroși jandarmi.

Furtuna din Capitală

București.—In cursul nopții, o groaznică furtună s'a deslănțuit asupra Capitalei.

Furtuna a început la orele 10 jum și a continuat toată noaptea.

Multe din cartierele mărginașe au fost inundate.

Circulația a fost imposibilă în toată Capitală. Multe acoperiminte au fost descoperite.

La otelul Traian, din Calea Griviței, apa a pătruns în pivniță și a trebuit să se recurgă la ajutorul pompierilor, spre a pompa apa, care amenința clădirea. Intr'o stradă s'a prăbușit un zid în curte, din fericire fără a cauza vre-un accident de persoane.

Telefoanele s'au deranjat, așa că în tot timpul nopței, serviciul a fost întrerupt.

Pagubile sunt mari.

Meseriașii la d. Nenițescu

Sinaia.—D. Nenițescu a primit eri o numeroasă delegațiune de meseriași din Ploești. cari i-au cerut să modifice articolul din legea meseriilor, cu privire la aplicarea timbrelor.

D. Nenițescu a declarat că această modificare e cu neputință.

Dispariția d-nei Hart

Viena.—Cu privire la dispariția d-nei Hart, ziarele vieneze mai publică amănuntele următoare :

D-na Maria Hart este soția inginerului Hans Hart din București.

D-na a plecat din Capitală împreună cu fiica sa și cu capelmaistrul Alexandru Naizer, cu care făcuse cunoștință la un Cafe Concert din București.

Bine înțeles d-na Hart, a avut grija să ieie și suma de 100.000 lei.

Toți s'au dus la Viena, unde au descins la un prim otel.

De îndată însă ce au aflat, că inginerul vine într'acolo, au dispărut fără ca să se fi putut da de urma lor.

D. Hans Hart, a promis o frumoasă recompensă aceluia, care îl va pune pe urma soției sale fugare.

Pretențiile Ofițerilor

Constantinopol.— Ofițerii turci au dat la lumină un uou manifest, prin care arată că nu renunță la pretențiunile lor.

Consiliul de Miniștri

Sinaia.— Eri s'a ținut aci un Consiliu de miniștri, sub președenția Regelui.

FORȚAREA DARDANELELOR

Constantinopol.— S'a dovedit azi pînă la evidență, că în atacul Dardanelelor, Italienii au avut două torpiloare scufundate.

Micado pe moarte

Tokio.— Ziarele anunță, că Imparatul Japoniei, bolnav de mai multă vreme, se află în agonie.

Noul guvern turcesc

Noul guvern turcesc s'a constituit în definitiv, după cum urmează :

Gagi Ahmed Muktar-Pașa—mare vizir, Djamil-Pașa, miministru de interne, Nazim-Bey, ministru de răsboiu, Hilmi-Pașa, ministru de justiție, Fia-Pașa, ministru de finanțe, Ali Pașa, ministru de marină.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

D-ra CHARLOTTE WEISSMANN
JEAN ASCKENASY
LOGODIȚI
Iași *București*

Braziliană bogată

tînără fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă și sănătoasă dorește **căsătorie urgentă** *cu domn sănătos chiar fără avere.* **Fides, Berlin 18.**

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntini, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albinet No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

La farmacia **D. HERZENBERG**
IAȘI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea și pentru* **asistent.**

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Moșia STROEȘTI
8 kilometri depărtare de Hași, 800 fălci întindere, 600 arabile, de arendat în 1913. A se adresa d-lui **George Andriescu, Iași.**

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

BANCA MOLDOVA
IAȘI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Pierdut *în strada Golia, de la judecătorie ocol. I până la Primărie, un pachet mic cu bancnote de cîte două-zeci lei în valoare de 500 lei. Găsitorul care le va aduce la siguranță sau la D. Făgărășanu Sărărie 29 va primi o recompensă de 100 lei.*
Văduva, **Aneta Bucur**

Dl. A. Braunștein și copiii, adînc mișcați de dovezile de simpatie ce li s'au arătat cu ocaziunea morței neuitatei lor

Anna Braunștein

roagă pe toate rudele, prietini și cunoscuți cari au asistat la înmormîntare sau le-au transmis condoleanțele lor să primească expresiunea viilor lor mulțumiri.

Iași, 5 Iulie 1912.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbranntwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocia 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de cap, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul s'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

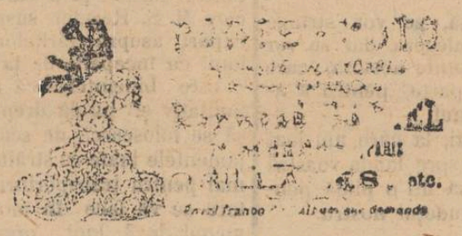

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabil

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

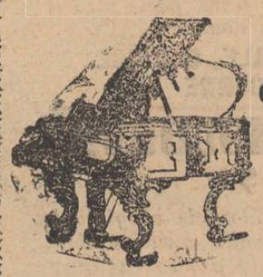

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Catalogue gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru Romania prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" inchee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
OSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1638. — Joi 12 Iulie 1912

DREPTUL LA GREVA

De la un timp încoace atelierele și fabricile noastre, de obicei așa de liniștite, sunt în plină fierbere. Duhul grevei a cuprins rînd pe rînd orașele industriale ale țării: de la București a trecut la Ploești, de la Ploești la T.-Severin, de aici la Galați, iar acum în urmă avem o grevă și un *lock-out* la Brăila.

S'a căutat, firește, cauza și obîrșia acestei anormale stări de lucruri, care a luat azi un caracter aproape generic. Explicațiile n'au lipsit. De cît, metodul cel mai ușor și cel mai sigur pentru a determina cauza unei greve, e tot cel vechiu: adică, de a o deduce din revendicările formulate de greviști.

Or, în imensa majoritate a grevelor, lucrătorii au cerut spor de salar. Și lucrul e cît se poate de firesc: enorma și repedea scumpire a traiului, a făcut că vechile salarii să nu mai fie îndestulătoare pentru întreținerea vieții lucrătorului. Pe de altă parte, patronul, supus aceluiaș fenomen economic, de scumpire a traiului—care pentru el se traduce în scumpirea materiei prime—e în neputință să satisfacă cererile, fără îndoială, legitimate ale lucrătorilor,—*inde ira*, de aici grevele.

* * *

Scumpirea vieței e, așa dar, cauza adevărată și profundă a tulburărilor greviste din ultimul timp.

Dreptul la grevă, care pare azi atît de firesc și de nediscutat, drept pe care muncitorii noștri l'au căpătat—ca atîtea altele la noi—fără nici o luptă, în apus a fost cucerit cu mari sacrificii și numai în urma unor sforțări și sacrificii uriașe.

In apus, dreptul la grevă este un drept recunoscut în chip expres, printr'un text ritos de lege. La noi nu există încă lege care să conțină recunoașterea expresă a acestui drept. A intervenit la 1909 legea Orleanu, care interzice lucrătorilor din atelierile publice dreptul de asociație și de grevă, așa că, indirect, rezultă că lucrătorii din atelierile și fabricile particulare au acest drept.

In apus, la începutul erei moderne, situația lucrătorilor era mai rea de cît la noi. Legi corespunzătoare cu legea Orleanu au fost în vigoare zecenii lungi în apus, legi prin care se lua dreptul de asociație și de grevă tuturor muncitorilor.

In adevăr, la 1800 se votează în Anglia, sub regele George IV, billul cunoscut sub numele de *combination act*, bill în virtutea căruia lucrătorii asociați în scopuri profesionale erau asimilați complotiștilor și pedepsiți cu pedepse salbatice.

In Franța la 1791, deci în toiul Marei revoluțiuni, se votează legea cunoscută sub numele propunătorului ei, „Le Chapelier", lege care oprește de asemenea asociațiile lucrătorilor.

Germania industrializată abia mai tîrziu, în urma războiului cu Franța și cu miliardele ei, a cunoscut o lege corespunzătoare billului *combation act* și legei „Le Chapelier" — este legea de la 1878 contra socialiștilor.

Deși Bismarck a urmărit cu legea aceasta scopuri pur politice, totuși ea a răspuns aceleiași nevoi economice la care au răspuns și surorile ei din Anglia și Franța.

Aceiași nevoie economică pe care e: vom studia mai jos — a chemat la viață, în țara noastră și legea Orleanu.

* * *

Intrebare firească ce se pune acum, a cărei nevoi economice răspunde interzicerea dreptului la grevă?

Răspunsul la această întrebere necesitează un mic istoric, care va lămuri chestia.

In adevăr, funcția dreptului, care aici se confundă cu însuși funcția Statului, *e de a asigura producția*. Or, cum la producție concurează doi factori — capitalul și munca — care, în loc să trăiască în armonie între ele, sunt în vecinică luptă de rivalitate, Statul s'a văzut nevoit să intervină fără încetare, pentru ca proteguind pe cel mai slab împotriva celui mai tare, să stabilească echilibrul între cei doi factori esențiali producției.

In anticitate capitalul fiind excesiv de slab, ar fi fost un adevărat pericol pentru producție, dacă munca ar fi rămas liberă, și de aceia Statul a intervenit și a suprimat libertatea lucrătorului, reducîndu-l în stare de *sclăvie*. In veacul de mijloc, capitalul s'a mai întărit, așa că numai era nevoe ca muuca să rămîie înlănțuită, și în adevăr, lucrătorul din sclav devine *serv*.

In pragul timpurilor moderne, datorită afluxului imens de metale prețioase, venite din America și apoi reîntoarse din Indii, odată cu cucerirea lor de către Engleji, la 1774, populația s'a înmulțit imens și capitalul s'a întărit într'o măsură ne mai cunoscută pînă atunci. Și de aceia pentru a asigura producția, nu mai era nevoe să se subjuge munca, și în adevăr atît capitalul cît și muncă sunt declarate libere, în întregul apus al Europei.

Ce se întîmplă însă? Libertatea desăvîrșită a muncii, produs al revoluțiunilor, s'a dovedit în urmă ca o măsură prea pripită. Capitalul era destul de puternic să țină piept muncii libere, dar era prea slab să lupte cu *munca coalizată*.

Din această nevoe au născut *combination act* în Anglia, legea *Le Chapelier* în Franța și legea lui Bismarck în Germania.

Aceiași nevoie a cerut legea Orleanu la noi.

* * *

Cu timpul însă, capitalul s'a întărit în așa măsură, în cît a devenit în stare să țină piept nu numai muncii libere. dar încă și muncii coalizate.

Și în adevăr, din acest moment legile în potriva asociațiilor muncitorești, au căzut. *Combination act* a fost oborît, în Anglia la 1825, legea *Le Chapelier*, în Franța, la 1864 și în Germania, legea contra socialiștilor, a căzut la 1888.

* * *

Prevăd o obiecțiune, ce mi s'ar putea aduce: mi s'ar putea spune, cum, la noi legea Orleanu interzice asociarea numai lucrătorilor de la Stat și de la așezămintele publice. Or, aceste instituții prezintă cea mai formidabilă putere capitalistă, cum dar tocmai lucrătorii lor să fie lipsiți de dreptul de asociație?

Intimpinarea aceasta are numai valoare aparentă, căci tăria capitalului nu stă numai în deținerea mijloacelor financiare, cari în ori-ce perioadă a istoriei, ar fi putut fi mărite artificial, după trebuință.

Tăria capitalului stă mai cu seamă în densitatea populației, și deci în abundența brațelor de muncă. Cu cît lucrătorii vor fi mai numeroși, cu atît oferta va fi mai mare și deci cu atît capitalul va fi mai avantajat.

Or, la noi brațele sunt rare și aici e punctul slab al capitalului. Cum serviciile statului și ale așezămietelor publice, prezintă și urgență și nu permit suspendări — legea Orleanu a trebuit să fie înfăptuită. Ea e dovada indelibilă a slăbiciunei capitalului.

Dacă ea a știrbit întru cît-va dreptul de asociație și dreptul la grevă a muncitorilor, ea a avut totuși darul de-a recunoaște, indirect, dreptul la grevă pentru lucrătorii din atelierele și fabricile particulare.

St. A.

Început care promite

Cu cît legea d-lui Nenițescu se aplică vreme mai îndelungată, cu atît lacunele ei devin mai evidente. Cînd legea meseriilor se va aplica în întregime, adică atunci cînd asigurările muncitorești vor fi în plină lucrare și cînd Statul, patronii și lucrătorii vor trebui să plătească despăgubiri și ajutoare, se va vedea abia că legea asigurărilor muncitorești, a fost întocmită halandala și că dispositiunile ei nu se bazează pe nici un calcul, sau pe niște calcule cu totul greșite și nepotrivite cu împrejurările demografice și tehnice din țara noastră.

Neapărat, până atunci vor trebui să mai treacă ani, așa că în interval d. D. Nenițescu ar fi putut trece drept mare reformator. Dar legea d sale e greșită în chiar fundamentele ei, așa că aplicarea ei a dat loc la greutăți chiar din ziua întâi. In adevăr, chiar din prima zi d. Nenițescu a fost nevoit să renunțe, pe cale de circulară, la multe din dispozițiunile hibridei sale creaturi legislative.

Acum în urmă, cînd legea a început să se aplice, fiecare corporație a venit cu cîte o plîngere, și d. Nenițescu a ținut să satisfacă pe meseriași,—renunțînd mereu la dispozițiunile legei d-sale.

Procedeul acesta al d-lui Nenițescu era anti legal. D sa consideră legea meseriilor ca un fel de proprietate a d-sale, ca rezultată din capriciile d-sale, și deci o poate sau nu aplica după voie.

Cîtă vreme legea e încă în faza de proect, ea aparține autorului ei, odată însă votată, ea are forță obligatorie și față de ministrul care a propus-o, e lege față de toată lumea.

D. Nenițescu abuzînd de situația sa de ministru și mai cu seamă de situația sa de autor al legei meseriilor, a crezut că o poate calca după voie.

Dar cu toată această timidă aplicare a legei meseriilor, ziarele guvernamentale nu mai conteneau cu laudele la adresa omului de casă a Nababului. Azi însă Epoca *recunoaște că legea fostului inginer hotarnic presintă lacune și că va trebui modificată.*

Așa dar începutul a fost făcut și în cepului acesta promite. Numai de i-ar plăcea și d lui D. Nenițescu.

SUBIECTE DE VARĂ

ANARHIA

Epoca d-lui Filipescu a intrat în vacanță și tratează subiecte de sezon. Calul de bataie ales în vacanța aceasta de ziarul guvernamental, este anarhia.

Incearcă opoziția să dea jos guvernul de milogi de azi—opoziția e anarchistă.

Incearcă liberalii să întemeeze cluburi politice la sate—*Epoca* se plînge de propăvăduirea ideilor anarchice printre săteni.

Relevă ziarele opoziției nedreptatea ce s'a făcut locotenentului Zorileanu, cînd i s'a aplicat o pedeapsă nemeritată de zece zile—*Epoca* țipă că presa propovăduește anarchia în rîndurile oștirei.

Pretutindeni așa dar, anarhie, unde pune mîna opoziția.

In schimb însă a arunca discreditul asupra magistraturei și a acuza pe cei mai înalți magistrați ai țărei, că sunt vînduți cutărui club politic—aceasta constitue o ideie pur conservatoare, menită să stea ca o piatră unghiulară la baza edeficiului nostru public.

A acoperi pe un căpitan, care prin conduita lui de rabiat revoltă un sat întreg de oameni, cum e cazul la Jilava din Ilfov, aceasta constitue pentru *Epoca* și pentru restul presei guvernamentale una din condițiunile ordinei în stat. Precum iarăși schingiuirea sătenilor din Rucăr era neapărat cerută de o înaltă rațiune de Stat.

Călcarea Constituției prin votarea de legi bandiți, pe cari justiția s'a văzut nevoită să le anuleze, e în ochii aceleiași prese guvernamentale un act de „reparație socială".

Interzicerea întrunirilor publice și schingiuirea acelora cari încearcă să le țină e, iarăși, pentru *Epoca*, un act normal.

Anormale și anarhice sunt numai actele opoziției.

De obicei, subiectele de vară se caracterizează prin aceia că sunt anodine și că nu pot ridica nici un fel de discuție. De data aceasta însă *Epoca* a greșit-o.

Vorbind de anarhie, ziarul guvernamental vorbește de funie în casa spînzuratului.

Presa guvernului „reparației sociale" putea vorbi de orice, numai de anarchie și de fără-de-legi, nu.

Cum se apără

După ce sentința definitivă a justiției a calificat categoric ilegalitatea activității fostului ministru de interne, a urmat concluzia necesară—pe care a tras-o întreaga opinie publică—pentru responsabilitatea penală și civilă a d-lui Al. Marghiloman.

Ne-am fi așteptat din partea presei guvernamentale la ori-ce fel de întîmpinare, mai mult sau mai puțin rațională, dar numai la răspunsul pe care l'am avut—nu! Oficioasele guvernului ne-au ripostat imediat, că n'avem dreptul să vorbim de responsabilitatea legală a fostului ministru de interne, pentru motivul că și ei pot cere acelaș lucru ultimei guvernări liberale.

Vedeți, ce apărare logică! După ce, printr'un comunicat oficial, s'a declarat precis că ori-ce readucere în discuție a chestiunei „orororurilor inutile" constitue o imprudență politică, astăzi cînd oprobiul public îi strînge cu ușa, uită totul și sunt gata să reediteze învinuirile respinse, cu cîteva luni în urmă, de ei însiși.

Și nu văd guvernamentalii, cît de desgustător de respingătoare e această contradicție flagrantă în atitudinea lor! Nu văd cum ajută singuri la urgisirea lor proprie?

Și apoi, însemnează că te aperi, cînd în loc să dovedești lipsa de temeinicie a învinuirilor ce ți-se aduc, spui înfricoșat și naiv, că și alții au făcut ca tine? Dar se potrivește necesitatea unor împrejurări specifice, cu brutalitatea logică și sălbatecă a politicei de provocare de care se conduse fostul guvern?

Să știe bine presa și apărătorii junimismului înfrînt, că nici o amenințare, nici o deslănțuire nouă de patimă înspăimîntată nu poate opri glasul opiniei publice, care își impune liniștit și induplecabil porunca ei, și că nu vor putea scăpa, prin nici un mijloc, de răspunderea morală și materială în fața țării. Țara aceasta, care i-a răbdat atîta vreme, cu îngăduința ei fără margini, găsește că a venit vremea, cînd poate cere socoteală netrebnicilor cari, în loc s'o slujească, au înjosit-o cu răutatea nedestoiniciei lor.

Amenințările nu mai pot impresiona, apărările nu mai pot fi ascultate; — o singură poruncă, anonimă dar neînvinsă, cere, pretinde, impune: chemarea la răspundere a vinovaților.

LUCRU FIRESC

Mai toate ziarele sunt îngrijorate de soarta Sinaiei și a Constanței, ca și a numeroșilor visitatori și locuitori ai acelor stațiuni balneare.

Jocul de cărți, și așa destul de răspîndit la noi, se va bucura de acum înainte de protecția oficială a statului.

Aici am ajuns. Pe noi lucrul nu ne miră de loc; sau din potrivă îl găsim foarte firesc.

Partidul azi la cîrmă, și în deosebi ramura junimistă, a avut tot deauna mari aplicațiuni către jocul de cărți.

Pocherul a ajuns punct aproape organic în programul junimist pur.

Și așa fiind, de ce ne-am mai mira că sub guvernarea partidului d-lor Carp și Marghiloman, jocul de cărți a fost ridicat la rangul unei importante resurse budgetare?

Contrariul poate că ne ar fi mirat.

OAMENI ȘI LUCRURI

HOTELUL...

Dimineața cînd deschid ferestrele camerei, ori seara cînd le închid pe jumătate, nu mă pot opri de a privi cu oarecare curiozitate lungul, nesfîrșitul șir de ferestre cari aparțin imensului hotel de peste drum de al nostru,—infinit mai modest.

Mărginind patru străzi ale Capitalei, sub fie-care fereastră poartă o inscripție geografică, numele cîte unui oraș important dintr'o țară europeană sau exotică,

Simbolul acestor insemnări nu e greu de aflat ori de înțeles. E graiul simbolic al internaționalizmului, care asigură unui mare oraș european—și Berlinul de unde scriu rîndurile aceste, e dintre cele mai mari—un contact permanent cu toate statele și continentele.

Am mai privit, de la o fereastră a aceluiași hotel—cu ani în urmă și cu aceeași curiozitate, același uriaș hotel de peste drum, în care văd imaginea tuturor hotelurilor mari din lume,—hotelul ca instituțiune modernă, ca produs al vieței de schimb și de relațiuni între națiuni, între țări, între producțiuni.

Cu cît trenurile și în genere mijloacele de comunicație s'au înmulțit, cu atîta și hotelurile au devenit și devin pe zi ce trece o necesitate socială mai mare.

Ușurința de a strabate drumuri lungi face pe om mai puțin statornic, mai puțin legat numai de un singur și anumit cămin, traiul patriarhal face loc unui trai de variație infinită, în care intră, ca element esențial, călătoria.

Starea pe loc nu mai e nici pe atît de trebuincioasă, nici pe atîta legată de liniștea casei.

Comunicațiile lesnicioase: telegratul, telefonul, ziarele, publicitatea, țin pe om în curent cu întîmplările la distanțe mari. Hotelul însă—adună și ordonează—întru cît-va ceea ce este dezordine și risipă în viața de azi pe mîne, în existența de pribegie a călătorului, a omului de afaceri. De aceea hotelul e o instituție internațională fără de care afacerile ar stagna pretutindeni, în loc să înflorească spre binele obștesc.

Cine ridică orașele și țările dacă nu afacerile, întreprinderile.

Ar trebui să ne spunem necontenit lucrul acesta, noi cari avem uneori aerul de a privi de sus pe oamenii de afaceri, numai pentru că nu pot construi, ca noi, frazele corecte, ori figurile de stil. Dar cîte constituesc și născocesc în schimb! Cîtă fertilitate, cît spirit de întreprindere și de progres aduc cu dînșii!

Revăd capitala Germaniei după un număr de ani. E aproape aceiași ca oraș cultural și intelectual. Dar cîtă viață i-au adăogat—afacerile, întreprinderile, îmbunătățirile tecnice!

Aproape nu te mai poți odihni și mișca din pricina marelui număr de automobile, motocicle, omnibuse, tramvaie, trăsuri și biciclete. Circulația, sgomotul, sunt enorme, poezia e izgonită în cartiere.

In oraș arta se amestecă, în proporții măsurate, cu larma părții industriale și comerciale.

Iar trecătorii, călătorii, vizitatorii — clienții hotelurilor într'un cuvînt — înfățișează prin abundența lor mersul vieței de astăzi și de mîne a unei mari și bogate capitale europene în continuă dezvoltare.

Redion

Sub ceruri străine

Iunie 19,...

. . . . . .

N'am voit să înțeleg, ceea ce crezi. Din potrivă aștept cu nerăbdare să ne vedem.

Imi lipsești după cum îmi lipsește țara întreagă. Și mă gîndesc cu atîta plăcere la timpul cînd iarăși vom fi împreună și cînd voiu revizui cu d-ta tot ce am văzut și tot ce m'a surprins în rău ca și în bine.

Am făcut o primblare spre Bel-Air. Din toate părțile locul și munții apar tot atît de frumoși și împunători. Și ceia ce face variația acestor tablouri naturale sunt aspectele noi ce îmbracă în fiecare zi și în fiecare ceas. Așa se explică nesațul cu care poți trăi în sinul naturei, fără a ți se mai urî vreodată, smulgîndu-te pe nesimțite din lumea reală. Cate odată îmi pare că mă găsesc pe o altă planetă, în alte regiuni ale universului, și că nici na'și fi cunoscut vreodată pămîntul, care duce cu el atîtea dureri și amărăciuni. Caut să nu pierd încă un apus de soare în zilele, în care nu am cursuri. Acel albastru deschis, deschis, ce se amestecă cu un roșietic abia pronunțat, pune în suflet o așa liniște, că nimic din sbuciumările ce-l frămîntă în alte împrejnrări nu-l mai pot influența.

Apa s'ar confunda cu cerul, dacă nu ar fi despărțită de către verdele munților ale căror vîrfuri mai poartă încă zapada ce bate și ea în roșietic. Vapoarele alunecînd ușor lasă dungi mari în urma lor, care se pierd în valurile line ce se izbesc de pietrele de pe mal.

La întoarcere trecui pe lîngă otelul Splendide, cu ornamentele aurite, parcurile bogate, luminile orbitoare, ce lăsau să se vadă tualetele luxoase, mișcarea febrilă a fracurilor negre, și toată viața trîndavă și fără nici un rost.

Mă transportai un minut cu mintea în acea lume străină, în care ori ce preocupare umană a dispărut.

Toate acele femei goale pe jumătate — păpuși pe care nu le așteaptă de cît decepția și ridicolul cînd vor deveni bătrîne — se simt fericite văzîndu-se admirate. Și de cine? De niște manechine cu mustața frizată care îndoindu-și trupul de la jumătate, maschează cu vorbe goale dorințele lor, reduse numai la satisfacerea simțurile grosolane.

Dar și orașul a luat un nou aspect. Copacii numeroși și stufași, acopăr vilele cochete, dîndu-ți plăcerea a le căuta cu ochii și a avea o altă senzație de cît în timpul ernei, cînd apăreau în toată strălucirea lor.

Grădinile cu atîta artă făcute, culorile așa de bine combinate, îmi dau alt motiv de mulțumire.

Pe timp de ploae chiar îmi place să ies. Căci atunci îmi apar sub o nouă față și cu un alt farmec. E ceva melancolie, dar tot plăcut.

Atît de multe întrebări îmi pui și despre atîtea lucruri mă faci să vorbesc, că scrisorile mele au degenerat. De unde nu fusese vorba să te întrețin de cît asupra chestiilor de școală, acum să pomenesc că te pun în curent cu toate cîte mă privesc.

Și te asigur că punîndu-mă să'ți scriu caut să fie femeea gravă, serioasă, preo-

cupată numai de chestiile generale, mari — și care într'adevăr mă preocupă — dar printre aceste preocupări alunecă fără voe și altfel de chestii, mai puțin însemnate — pentru alții poate — mai personale.

E tare adevărat însă, că de o prea mare gravitate din partea ori cui, am avut totdeauna groază.

Dacă mi-ai cere motivele, nu știu de și le-aș putea da.... Totuși ele sunt în mine, le simt, fără a le mai putea exprima....

Profesorul de Pedagogie e din ce în ce mai amabil cu elevii lui; în schimb cursul e din ce în ce mai plicticos: deosebirea dintre sistemul german și cel francez; destul de interesante, dar forma sub care-s prezintate nu mă împacă.

Și poate că mai mult de cît forma, e concluzia la care ajunge el — concluzie trasă din anumit punct de vedere.

Trec prin momente de adevărată groază. Mi-e teamă să nu mă simtă că mă plictiseșc. Și scoate note, dar nu e nimic de scos.

Mă întrebi despre *Memoriile lui Goethe*. Nu le-am isprăvit încă, căci le citesc alternativ cu chestiile femeniste. Mă folosesc de cărțile ce le-am la îndemînă. Și mă grăbesc. In curînd toate societățile și Bibliotecile vor lua vacanță. Și apoi mă gîndesc să-mi iau și eu sborul mai departe.

Nelly e tot așa de interesantă. Eri a fost dojenită puțin de tatăl ei, pentru că nu voise să ajute surorilor la bucătărie. Aseară părinții plecară de acasă cu cele 2 fete mai mari. Nelly rămase acasă servindu-i aceasta ca pedeapsă. Ea scrise o scrisoare, pe care o pusă pe măsuța de noapte a mamei—scrisoare ce mi-a fost citită azi în ascuns de către d-na Benoît. Îți transcriu acea scrisoare pentru a judeca mai bine sufletul acestui copil. Dar înainte de aceasta, trebue să-ți spun că numele de familie al mamei e Golay; iar al tatei—Benoît. Mama își păstrează numele și iscălește: Alice Benoît-Golay.

Acum iată scrisoarea:

Scumpă mamă,

„Știi? Mi-e urît. M'ați lăsat singură acasă. Prăjitura care mi-ai lăsat-o, n'o pot mînca. *„Il tombe à l'estomac comme une caillou"*... Ei bine! Mă pun în pat, dar să știi că nu mă numesc de loc *Benoît*, ci numai *Golay*.

.....Toate aceste puncte sunt sărutări, pe care ți le dau numai ție. Iată și unul mai mare. Pe aceasta o poți da lui *papa*, dar din partea ta. Noapte bună. Nelly a ta—*la soupe aux herbettes"*.

Cursul lui Rousseau e foarte animat; deși în multe păreri nu sunt de acord cu profesorul. Cîte-odată ironia trece marginile. Ni s'a analizat *Emile*. Dl. S. e de părere că-i un roman de instrucție și nu admite pe cei cari zic că-i un excelent tratat de educație. Ridiculiză pe Rousseau ca preceptor care asistă la baia copilului. „E păcat că n'a asistat și la naștere" — zice el.

Citesc *Figuri de Femei* de Deschanel. Iarăși întîlnesc pe d-na d'Epinay. Și aceasta îmi face mare plăcere. Îmi pare că e o persoană, pe care am cunoscut-o și am trăit cu ea. De altfel aceiași impresie o am, cînd aud vorbindu-se, sau cînd citesc pe un autor ale cărui memorii le-am citit.

De multe-ori îmi vine mai comod să stau la Bibliotecă ca să citesc. O carte începută o continui a doua zi sau în zilele în care îi vine rîndul. Acum urmăresc salonul d-nei Lambert; al d-nei Necker, mama d-nei de Staël... Am dat peste Academia ce înființase ea în Lausanne, unde tinerii—fete și băeți—se îndemnau să facă și să cunoască literatură. Nu pot să-ți spun îndestul ce plăcere simt văzînd cum aceste femei, avute și cu nume, spirit și educație lucrau, în felul lor de a vedea, pentru societate.

Aceasta îmi amintește de o discuție ce am avut, fiind încă în țară, cu una din femeile noastre, asupra femeilor distinse din secolul al 17 și al 18-lea din Franța. Această femee îmi ripostă: Dar aceste doamne ilustre, nu erau virtuoase. O fi avut dreptate. Dar comparînd virtutea cu virtutea din diferite păturI, după diferite concepții, văd că eu nu mai știu defini această... dispoziție particulară a sufletului.

. . . . . .

Maria C. Buțureanu

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albineț No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Comerțul de cereale și Dardanelele

— O deciziune a tribun. Covurlui secția a II-a —

Intr'un proces între firma „Gebrüder Rosenberg" din Galați și căpitanul vaporului „Eleni Negropontes" avînd ca litigiu cererea de daune provenite din cauza închiderii Dardanelelor trib. Covurlui secția II-a a dat următoarea deciziune, care de și decizia este dată în lipsa comandantului vasului, prezintă totuși importanță:

Astăzi fiind la ordine judecarea acțiunii intentată de firma comercială „Gebrüder Rosenberg", din Galați, în contra lui D. Carussis, căpitanul vaporului „Eleni Negropontes".

La apelul nominal făcut, s'a prezentat firma reclamantă, prin procurator d. avocat A. Veniamin, lipsind intimatul.

D. avocat A. Veniamin, expunînd acțiunea, susține că intimatul în calitatea de căpitan al vasului „Eleni Negropontes", primind încărcămîntul primei societăți romîne de export de cereale și comision din Brăila, în preziua plecării din Galați, 12 Aprilie 1912, a refuzat să semneze conosamentele, pretinzînd daune suma de 13.000 lei, pentru închiderea Dardanelelor, că văzînd consecințele la care se expunea, firma reclamantă a depus suma cerută sub recipisa administrației financiare Covurlui sub No... sub condițiunea de a face intimatul proces spre a-și valorifica pretențiunile.

Intimatul fiind somat, a semnat conosamentele și a plecat, iar recipisa a rămas în conservarea corpului de portărei.

Cum însă numitul n'a făcut nici o acțiune în daune, cere a se hotărî judecătorește, că valoarea recipisei de mai sus i se cuvine și deci a-i fi eliberată.

In dovedirea acțiunii, depune notificația No... și procesului-verbal cu data de 21 Aprilie 1912, în copie, dresat de portăreii acestui tribunal.

D. avocat Călciurescu, din partea tot a firmei reclamante, cere a se vedea că intimatul a fost chemat de interogator, și prin publicitate, întru cît n'a lăsat nici un procurator.

Că pretențiunea lui de daune nu era întemeiată, vina închiderii Dardanelelor nefiind a sa, ci un caz fortuit de război între Turcia și Italia.

Că din procesul verbal din 10 Aprilie 1912, dresat de membrii asociațiuni comercianților din portul Brăila, s'a constatat că din cauza închiderii trecerei Dardanelelor s'a anulat contractele ce a încheiat pentru predare de mărfuri și cari expira la 30 Aprilie st. n. măsură ce s'a comunicat și bursei din Brăila.

Cere a se vedea că acțiunea este întemeiată și să i se acorde cheltueli de judecată.

Tribunalul:

Asupra acțiunii intentată de firma comercială „Gebrüder Rosenberg", din Galați în contra lui D. Carussis, căpitanul vaporului „Eleni Negropontes", cu domiciliul necunoscut, pentru ca în contradictor, să se ordone eliberarea recipisei administrației financiare Covurlui No.... din 1912, pe valoare de 13.000 lei în efecte, aflată în conservarea corpului de portărei a acestui tribunal ca aparținîndu-i.

Avînd în vedere susținerile părții reclamante;

Avînd în vedere că. din actele prezentate rezultă că intimatul primind încărcămîntul primei societăți de export de cereale și comision din Brăila, în preziua plecării sale cu vaporul „Eleni Negropontes", din Galați 21 Aprilie 1912, a refuzat să semneze conosamentele, pretinzînd o sumă de 13 mii lei daune, prin faptul că vaporul n'a putut pleca din cauza blocării Dardanelelor;

Că firma reclamantă prevăzînd consecințele față de comitenți, cărora urma să le predea marfa, și pentru a îndeplini formalitățile legale, a depus în efecte suma pretinsă de intimat, cu recipisa administrației financiare Covurlui No... și pe care a lasat-o în conservarea portăreilor tribunalului Covurlui, pînă cînd o sentință judecătorească sau asentimentul ambelor părți va decide cît și pentru cine se cuvine valoarea acestei recipise;

Intimatul semnînd consamentele, pleacă cu vaporul, fără ca mai întăi să acționeze în judecată pentru daunele ce pretindea, sau să însărcineze vre-un procurator care să lichideze chestiunea;

Avînd în vedere că reclamantul astăzi cere a i se elibera sus zisa recipisă, valoarea cuvenindu-i-se lui;

Că pentru a discuta contradictor, a cerut chemarea pîrîtului la interogator;

Avînd în vedere că astăzi termenul fixat, numitul nu se prezintă spre a răspunde deținerii sumei consemnată, ori a se opune la eliberarea ei, cu toate că procedarea a fost legal îndeplinită în ce privește citarea în instanță.

Că de altfel pretenția pîrîtului astfel cum se arată de reclamanți nici nu e fondată (art. 562 codul comercial);

Astfel că neprezentarea spre a răspunde la interogatoriul propus, tribunalul găsește, conform art. 234 procedura civilă, că acțunea este întemeiată și deci cată să o admită;

Avînd în vedere și cererea de cheltueli de judecată și apreciind, le fixează la suma de 100 lei;

Pentru aceste motive,

In virtutea legii,

Hotărăște:

Admite acțiunea făcută de firma comerciala Gebruder Rosenberg.

Autoriză pe numita firmă să ridice de la corpul portăreilor acestui tribunal recipisa administrațiunei financiare Covurlui sub No... și să încasese efectele consemnate în valoare de lei 13 mii.

Obligă pe pîrîtul căpitan D. Carussis, să plătească firmei reclamante 100 lei cheltueli de judecată.

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: Din informațiunile primite la ministerul de domenii se remarcă anul aceste că vițele indigene au un rod superior viilor americane.

Producțiunea va fi însă mai mică din cauza grindinei căzută. In cursul lunei s'au semnalat prezența, unor insecte „Cochylis" care au adus pagube îngrijitoare în regiunea Iașului.

In Odobești s'a semnalat prezența peronosperei în unele podgorii și pe lîngă aceasta, din cauza timpului prea ploios mana și "Odium" au atacat cîte-va podgorii.

Direcțiunea agriculturei față de prezența acestor insecte a luat măsuri pentru combaterea lor.

Delegații ministerului domnii E. Arion entomolog și dr. Leon, au propus înființarea de două cîmpuri de demonstrațiuni pentru combatere și anume unul la pepiniera Vișani și altul la via doctorului Manolescu de la Strunga.

:: Albert Marcovici ca procurator al firmei Bernhard Lichtenthal din București a cerut în declarare de faliment pe comersantul S. Halpern din Iași, stra. Cuza Vodă 42, precum și arestarea lui, de oare ce numitul înstrăinează averea. Tribunalul a făcut termen de judecată pe ziua de 26 a. c.

*

— S'a cerut din oficiu în declarare de stare de faliment pe comersantul de cismărie Max Grünberg din Iași strada I. C. Brătianu 45, fixîndu-se termen de judecată pe ziua de 12 Iulie a c.

*

— Domnul Isidor A. Iuster din Iași a chemat în judecată pentru declarare în stare de faliment pe comerciantul Ion Vartolomei din com. Valea Satului, cătuna Grajduri; fixîndu-se termen la 19 Iulie 1912.

:: Consiliul de miniștrii, ținînd seamă de decizia Curței de apel, în procesul dintre ministerul de interne și societatea comunală de tramvae, — a decis să lase acestei societăți libertatea de a-și continua lucrările pentru instalarea liniilor și firelor electrice în Capitală.

Ministerul de interne a comunicat Primăriei această dispoziție.

:: Eri s'a făcut al doilea vărsămînt, pentru subscrierile împrumutului de 30 milioane, al primăriei Capitalei.

Vărsămintele an fost de 9 la sută, și au fost făcute de acționari la casele și băncile, la cari au făcut subscrierile.

:: Din partea prefecturei de județ, s'a înaintat ministerului de interne, următorul raport:

In cursul săptămînei de la 4—11 Iulie curent, timpul a fost foarte frumos și cald.

A plouat în zilele de 4, 5, 7, 8, 10 Iulie.

Sămănăturile de Toamnă sunt frumoase însă au suferit mici stricăciuni din cauza ploilor, mai ales grîul. Cele de primăvară de asemenea sunt bune. Prășila de al II-lea a porumbului s'a întîrziat din cauza ploilor dar e pe sfîrșite. Viile sunt bune. Se continuă secerea, caratul coasa și trierul, însă cu greu din cauza ploilor.

Arborii se prezintă bine. Pășunele și fînețele sunt abundente.

In zilele de 5—6 au căzut grindină pe teritoriul com. Roșcani cauzînd stricăciuni mici grîului și orzului.

:: La 21 Iulie va avea loc la grădina Copou, o mare serbare populară, aranjată de Cercul Comercial din localitate.

:: **In chestia noilor maladii parasitere a viței americane.**—Societatea viticolă a adresat podgorenilor, circulara următoare:

Avem onoare a vă comunica, în copie mai jos, adresa Ministerului de agricultură și vă rugăm să binevoiți a nota toate observațiunile ce veți culege cu privire la evoluțiunea noilor paraziți, Cochylis și Endemis și asupra mijloacelor de combatere care v'au dat rezultate satisfăcătoare, pentru ca centralizîndu-le să putem referi Ministeriului în vederea stabilirei unei baze serioase de luptă în viitor.

Domnule Președinte,

In anul trecut 1911, serviciul nostru a constatat în mod spontaneu și a semnalat în cîte-va localități prezența lui Endemis, puțin înainte de apariția celei de a 2-a generațiune. Invasiunea avea un caracter benign. Termenul sub care s'a presentat nu permitea aplicarea unui tratament fiind rar și în foarte neînsemnată cantitate.

Tot atunci, adică în anul trecut, după constatarea presenței insectei, Ministerul a făcut imediat publicațiuni prin Monitorul Oficial și a intervenit la Ministerul Finanțelor pentru a dispune ca Regia M. S. să pregătească cantități mai însemnate de Nicotină, spre a avea la îndămînă.

Pe de altă parte tot ca mijloace preventive după propunerea d-lui Arion, conferențiar de Entomologie la școala de agricultură de la Herestrău încă din luna Februarie și Martie a. c. am luat măsuri și ne-am procurat în cantități mici principalele substanțe de întrebuințare în mod demonstrativ, în cazul cînd insecta ar lua un caracter mai grav în a. c. Substanțele au sosit și în ajunul cînd ne preparam a începe oarecare demonstrațiuni în regiunea Odobești ni să semnalează de către serviciul nostru de la Iași și aproape concomitent și de către societatea de viticaltură de acolo, presența unei alte insecte, Cochylis.

Ministerul, constatînd de urgență casul a stabilit în adevăr că în a. c. în regiunea Iașului, Cochilisis a luat un caracter mai mult sau mai puțin îngrijitor. Imediat s'a decis înființarea unui cîmp de experiențe la Vișan pentru combaterea (definitivă) demonstrativă a insectei. Acest cîmp de demonstrațiuni s'a pus sub direcțiunea d-lui profesor dr. Leon, ajutat fiind de d. dr. Pisovschi și d. Viorescu, șeful regiunei.

Deasemenea s'a înființat un alt cîmp de demonstrațiuni la Strunga sub direcțiunea d-lui Arion, ajutat fiind de d. dr. Manolescu, și șeful regiunei Georgian.

In fine s'a mai luat măsuri ca să se înființeze unul sau mai multe cîmpuri de demostrațiuni în Putna sub direcțiunea d-lui Arion ajutat de d. Dodna du Perer directorul școalei de viticultură de la Odobești și d. dr. Gorciu, șeful regiunei.

Avînd la îndămînă și un număr oare care de curse luminoase ce ni le-am procurat mai dinainte pentru eventualități, ele au fost distribuite între cîmpurile de încercări aratate mai sus.

Chestiunea combaterei acestor insecte fiind foarte importantă și cum mijloacele de luptă nu se pot lua, de cît cu concursul viticultorilor interesanți, vă rugăm și pe d-vs, domnule Președinte, să binevoiți a aduce la cunoștinți membrilor societății împrejurarea, punîndu-i în cunoștință de primele măsuri luate de Minister și rugîndu-i ca să vă comunice de urgență cazurile ce s'ar mai ivi, fie privitoare la insectele citate mai sus, fie la alte insecte vătămătoare viei.

Vă rugăm a lua această măsură ca un compliment al măsurilor de semnalare ce am intervenit să ni să facă și în a. c. ca și în anii trecuți prin Prefecturele de județe.

La timp veți putea lua cunoștință de rezultatele obținute cu primele noastre încercări.

:: *Vineri 12 Iulie 1912* va avea loc în grădina Bragadiru o reprezentație dată de cunoscutul artist *I. Corăscu*, simpaticul tenor romîn, atît de cunoscut prin nenumăratele arii ale sale, pe care toate gramofoanele ni le cîntă.

Programul foarte bogat, conține arii variate în care tot talentul artistului se va arăta în toată puterea lui.

Artistul dramatic Al. Tudoriu dă concursul său la această reprezentație.

:: Din comuna Ciurea se vestește încetarea din viață, în mod subit, a femeei Elena Dimitriu.

Nefiind bănueli, parchetul a autorizat înmormîntarea.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Băile OGLINZI

JUDEȚUL NEAMȚ

3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren
50 % reducere prin gara Pașcani,
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurata fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziția sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld**;

In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Ministerul nostru de externe a intervenit pe lîngă guvernul turcesc, pentru obţinerea firmanului, prin care se autorizează construirea unei biserici ortodoxe romîne la Ierusalim.

Se ştie că locul unde ea se construi biserica, a fost cumpărat de către d. Th. Burada, pentru 21,000 lei.

Eri, o ploaie toienţială însoţită de grindină, a căzut pe moşiile Găureni, Borşa, Roşcani, Andrieşeni, Hermeziu, Trifeşti şi Zaboloteni, cauzînd mari pagube.

La Fîntînele apa a distrus terasementul, pe o întindere de 2 chilometri.

Marele Stat major al armatei, ne-a făcut azi oficial cunoscut, că d. General Averescu, şeful de stat major general, a hotărît a se crea, pe lîngă cartierul Direcţiunei manevrelor, un birou special al presei.

Autoritatea militară şi aluat sarcina, de a pune la dispoziţia reprezentanţilor presei nu numai documente originale, schiţe şi toate explicările verbale necesare, dar chiar a pregăti quartirizarea şi mijloace de transport.

D. Enea continuă singur ancheta de la Primărie, căci şi d. Brandia şi-a permis cîte va zile de vilegiatură.

*

Nu putem nici şti rezultatul cercetărilor făcute pînă acum de cei doi consilieri, dar am putut afla unde anume s'a oprit d. Enea.

D. Enea s'a oprit la Arcul de triumf din str. Carol.

Aci ancheta nu poate face un pas înainte, căci nu se ştie, unde şi cum a dispărut lemnăria, ce compunea acel arc.

Toate cercetările minuţioase au rămas infructuoase, nu există nici o urmă.

*

D. Enea, aşteaptă întoarcerea Primarului, pentru a-i face o plăcută surpriză, cu arcul de triumf.

După ultimele dispoziţiuni, manevrele regale, din anul acesta, vor avea loc între 20 şi 26 Septembrie

Din Bacău ni se telegrafiază, că produce mare senzaţie, ancheta deschisă de parchet, în potriva d-lui Paloţeanu, comerciant, despre care se zice că ar fi pus în consumaţie carne stricată, provenită de la 12 porci bolnavi.

Se zice că domnul Paloţeanu ar fi tăcut aceasta, în complicitate cu un funcţionar.

Şcoalele rurale.—Sunt unele rapoarte foarte interesante, pe care diriginţii şcoalelor rurale le adresează autorităţilor respective şi care arată, că unele din aceste şcoli, se găsesc într'o stare cu totul primitivă.

*

Ast-fel dirigintele unei asemenea şcoli, situată în judeţul nostru, arată că şcoala nu dispune de local propriu, ci se află instalată într'o casă neîncăpătoare, fără lumină, fără aer.

Şcoala nu are nici un mobilier. Nu se găsesc de cît vr'o 4 bănci stricate şi care prin urmare nu pot servi.

Şcoala nu dispune de nici un material didactic. Nu se găseşte nici o hartă, nici un tablou intuitiv.

*

In totul nu are nici o aparenţă de şcoală.

Nu se găsesc nici măcar portretele familiei regale, aşa că nici nu echipa familiariza pe copii, cu figurile Regelui şi a Reginei.

*

Frequentarea copiilor e foarte neregulată. Amenzi nu se pot aplica din cauza prea marei sărăcii, în care se găsesc sătenii din partea locului.

*

Invăţătorul termină cu rugăminte de a se veni în ajutorul acestei şcoli, de a se ajuta pe copii cu haine şi cărţi, pentru a-i reţine în şcoală.

*

Repetăm că nu e vorba de Congo—ci şcoala descrisă mai sus, există în judeţul Iaşi.

Studenţii facultăţei de ştiinţi din Iaşi, continuă escursiunea, sub conducerea d-lui profesor Obreja.

Eri au fost la Ploeşti, unde au vizitat fabricele.

La fabrica Eiseman, au găsit ca director pe un fost student al facultăţii de ştiinţi din Iaşi, care a făcut studenţilor o primire deosebită.

Duminică în 15 Iulie, la orele 11 dimineaţă, va avea loc solemnitatea punerei pietrei fundamentale la noile edificii, pe care epitropia Sf. Spiridon, le rîdică la ospiciul Galata.

Solemnitatea se va îndeplini în prezenţa d-lui dr. Riegler efor.

Cum e vremea.—Din Bucureşti, ni se telegrafiază: vremea este întunecoasă, la Viena şi Budapesta, nouri la Londra, întunecos la Liverpol, nori la Paris şi la Berlin — Frumos la Constanţa.

Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Mîne la orele 11 a. m., va avea loc înmormîntarea regretatului Gh. Teodoru, fostul director al şcoalei primare de băeţi din Tg. Frumos.

Din partea revizoratului şcolar d. Petrov va asista la trista ceremonie.

D. Lambru învăţător la şcoala din Şipote, a fost permutat la Bivolari, în locul d-lui Rîpeanu, care a fost trecut la Şipote.

Inspectoratul şcolar ar putea oare să explice această permutare, altfel de cît făcută în scop de ură politică?

Casa şcoalelor a luat dispoziţia a acorda învăţătorilor geometri, instrumentele necesare, ale cărora cost urmează să le achite în rate lunare.

Pe ziua de azi s'a constatat în localitate un nou cas de febră tifoidă,

Azi la orele 3 p. m. a avut loc la P.-Neamţ înmormîntarea comerciantului Neculai Ionescu, fost preşedinte al Camerei de comerţ din acea localitate.

Din partea camerei de comerţ din Iaşi a luat parte la trista ceremonie, o delegaţiune compusă din d-nii Cerchez şi Ştefăniu.

Administraţia comunală a închis brutăria I. Forşt, pe timp de 10 zile în urma unor neregularităţi constatate.

Eri pe la orele şese jumatate, indivizii Petru Pîrvu şi Costică Negri, ce lucrase ca tinichigii la moara fraţilor Diamant, au aşteptat la eşirea din moară pe antreprenorul Dudel Grossman, şi l'au luat la bătae.

Intervenind sergentul Enache Gheorghe din acel punct, indivizii l'au atacat şi pe el. Cu greu au fost apoi arestaţi şi duşi la comisia dispărţirei întăi.

Ambii indivizii sînt clienţii poliţiei şi erau urmăriţi şi pentru pungăşii.

Societatea filantropică Moldova, a hotărît că din fondul disponibil să cumpere un imobil.

După cum ne anunţă, societatea Viticolă, a convocat o adunare generală, pentru Duminică 15 Iulie ora 2 p. m.

In această şedinţă se va face o dare de seamă, despre o anchetă făcută la viile din Franţa.

In Monitorul Oficial de azi, a apărut decretul, prin care d. Cosmovici, este numit membru în Comitetul teatral, pe termen de 5 ani.

Judiciare.—La Palatul de justiţie, s'a petrecut azi o scenă de o rară sălbătăcie.

Pentru faptul că un soldat a permis unui arestant să beie o limonadă, caporalul de gardă Ion Popovici, din regimentul 13, s'a repezit ca o furie, şi în vederea lumei, a bătut pe soldaţi pînă la sînge.

Cît pe ce publicul adunat, era să amintească altfel acestui caporal, rescriptul lui Vodă Carol, că bataia e suprimată din armată.

— Lupu Leibovici condemnat pentru distrugere de hotare, a făcut apel care se va judeca după vacanţă.

— Curtea de Apel s. II, judecă azi pe individul I. Silberstein, acuzat de atentat la pudoare.

Iată noul program de astă seară Mercuri al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

„Manon Lescaut", după scrierea abatelui Prevost, o capo d'operă în arta teatrală. Cuprinde 3 părţi de cinematograf. D-ra Berangère apare în rolul tinerei Manon Lescaut.

Prince şi agenţia de căsătorii, scene comice. — Concursul lui Ţicnilă, scene humoristice.—Portul şi oraşul Marsilia, scene şi vederi de călătorie.—Precum şi cel mai nou număr din Pathé-Journal.—etc.

Poimîne Vineri, 13 Iunie program nou. Vor fi readuse succesiv, după stăruinţile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru şi superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Cu începere de la 29 Iunie şi pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iaşilor", vor fi închise după amează, în ajunul sărbătorilor şi Simbăta.

DIRECŢIUNEA

Mîne la orele 4 p. m. are loc o întrunire convocată de societatea *Vulturul*.

Scopul întrunirei este înfiinţarea unei secţiuni în Iaşi a Băncei Centrale din Bucureşti.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 11 Iulie

Anarhia din Albania

— Agravarea situaţiei —

OFIŢERII SE SOLIDARIZEAZA CU REBELII

Constantinopol.—Astăzi a sosit din Albania o delegaţiune de ofiţeri, care va trebui să aibă astăseară o importantă conferinţă cu Kiamil Paşa.

Delegaţiunea va cere dizolvarea Camerei şi numirea lui Kiamil ca mare vizir.

*

Luptele între trupe şi insurgenţi în regiunea Hars, care au durat mai multe zile, s'au sfîrşit prin retragerea trupelor.

Pierderile trupelor ar fi de 300 ucişi şi răniţi, plus numeroşi soldaţi dezarmaţi.

*

Sunt împresurate trupele de la graniţa vilaetelor Soutari şi Kosson.

In apropiere de Kiafa 250 oameni, 5 ofiţeri cu 600 puşti şi două tunuri revolver au căzut în mîinele insurgenţilor.

*

Garnizoana din Djakova a satisfăcut cererile insurgenţilor. Caimacanul a fugit.

Toţi ofiţerii fraternizează cu rebelii.

Mai mulţi s'au asociat cu bandele de arnăuţi.

*

O luptă violentă a avut loc la 20 Iulie, lîngă Cernolyeva. Toată garnizoana din Prizerend s'a revărătit, afară de un batalion.

Mutesariful a trebuit să demisioneze.

*

Albanezii au capturat 27 trăsuri cu muniţii şi au dezarmat escorta.

*

O luptă de 6 oare a avut loc lîngă Bardoza, care s'a terminat cu dezarmarea a 520 soldaţi şi jandarmi.

*

Salonic.—Un atentat cu bombe a fost comis lîngă Adjaerber asupra unui tren cu mărfuri. Nu este nici o victimă.

*

Poşta plecată din Mihoviţa spre Ipek a fost atacată pe drum de arnăuţi.

Se zice că jandarmii i-au respins.

Incendiul din Lisabona

Lisabona.—Un incendiu a distrus şcoala de torpile, de electricitate a marinei. Pagubele sunt însemnate.

Sărbătorirea atacului de la Dardanele

Roma.— Agenţia Ştefani află din Rohdos, că la întoarcerea la Stampalia a celor 5 torpiloare care au luat parte la atacul din Dardanele, a fost salutate de vasele Italiene cu onoruri militare şi cu un viu entuziasm.

RAZBOIU GENERAL

Londra.—Intr'un mare discurs rostit eri, Lordul Robert, a declarat, că Europa se găseşte în ajunul unui războiu general — şi că Anglia ar trebui să ieie măsuri în consecinţă.

INCENDIUL DIN LONDRA

Londra.—Un mare incendiu a izbucnit azi dimineaţă, în centrul oraşului.

Un mare număr de case, dintre care unele, cu cîte 10 etaje, se afla cuprinse de flacări.

Focul continuă.

Călătoria lui Katsura

Tokio.—Ştirea că d. Katsura ar întrerupe călătoria sa în Europa, din cauza boalei împăratului este prematură.

Perechea regală suedeză la Petersburg

Petersburg.—Escadra suedeză avînd pe bord pe regele şi regina Suediei a sosit în port.

Ţarul împreună cu două fiice ale sale a vizitat perechea regală. Salutările au fost foarte călduroase.

Arestările din Portugalia

Madrid.—Se comunică din Twy că arestările continuă în toată Portugalia. Ele trec de 600, între care multe femei. Seminarul şi colegiul notarial au fost transformate în închisori.

Resvrătirea unor soldaţi ruşi

Petersburg. — După o ştire oficială o răscoală a soldaţilor a isbucnit la 14 Iulie în taberele batalfoanelor 1 şi 2 de săpători turkestani, lîngă Taskend. Resvrătiţii la 130 de inşi au fost resprinşi de către trupele credincioase.

Impuşcăturile au durat toată noaptea. Spre dimineaţă liniştea s'a restabilit.

Resvrătiţii au ucis 2 soldaţi şi au rănit 4 ofiţeri şi 12 soldaţi.

Remaniarea cabinetului turcesc

Constantinopol. — Iată lista oficială a noului cabinet, care în ultimul moment a trebuit să sufere schimbări:

Mare vizir: Gazi Ahmed Muktar-Seiku-Islam, Djemaledin.
Preşedintele consiliului: Kiamil-Paşa.
Justiţie: Huszeim-Hilmi-Paşa.
Resboiu: Nazim Paşa.
Finanţe: Zia-Paşa.
Marina: Mahmud Muktor Paşa.
Externe: N'oradunghian.
Instrucţie: Said bey.
Decretele s'au promulgat.

*

Cercurile informate asigură că ministerul actual este un cabinet de transiţiune care va face loc curînd unui cabinet Kiamil.

Răpirea d-nei Hart

Viena.—Inginerul Hart a declarat poliţiei, că capelmaistrul Naizer a avut relaţiuni de dragoste cu d-ra Hart, însă neputînd scăpa de mamă, a luat-o şi pe dînsa.

Inginerul a declarat că are indicaţiuni, că soţia fugară s'ar aflla în oraşul Budapesta.

Accident din automobil

Ploeşti.—In apropiere din staţia Buda, un automobil în care se găseau mai multe persoane s'a răsturnat.

Dintre persoanele care se aflau în automobil, a fost uşor rănit numai d. Emanuel Camerling din Bucureşti, proprietarul automobilului.

O dramă de gelozie

Eberfeld.—Ziarele de aci povestesc amănunte despre o dramă de gelozie petrecută în această localitate.

Zilele aceste sosiră la Eberfeld, d. Popovici Sidoli din Bucureşti, împreună cu soţia sa.

Cum şedeau la masă, se născu o ceartă, provenită din gelozie. D-na Popovici, luînd un cuţit, răni mortal pe soţul ei.

Scena a produs o adîncă impresiune, după cîte-va minute Popovici încetă din viaţă.

Neguţitorii de cereale din Bucureşti

Bucureşti.—O delegaţie de negustori, de cereale, din Brăila, a fost azi primită de d. Nenişescu.

Delegaţia a întreţinut pe ministru, în chestia lockout-ului comercianţilor de cereale.

Investitura mareiui Vizir

Constantinopol.—Cu mare solemnitate, s'a dat azi cetire rescriptului Imperial pentru investitura noului mare Vizir.

Generalui Averescu la manevrele austriace

Viena.—Ziarul „Neue Freie Preses" anunţă, că d. general Averescu, şeful marelui stat major romîn, a fost invitat să asiste la marele manevre Austro Ungare.

Afacerea Cobzarului

Paris.— Ziarul *Excelsior* anunţă, că d-ra Văcărescu, va seziza societatea scriitorilor, în chestia reprezintărei la Bucureşti al operei Cobzarul.

La farmacia **D. HERZENBERG**
IAŞI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea şi pentru* **asistent.**

TINUŢA GOLDENBERG
MENDEL IACOBSOHN
LOGODIŢI
Huşi *Iaşi*
In loc de ori-care altă înştiinţare

Caut un post de Casier la o casă în Iaşi. Se depune o garanţie în numerar pînă la 25,000 lei.
A se adresa sub A. X. la administraţia acestui ziar.

IN ATELIERUL
A. M. MEREANU
Strada I. C. BRATIANU 197. — Iaşi
se fabrică lămpi de Carbit sistem Viorescu pentru prins fluturele Cochilis care atacă viţa.

PEPINIERA
DE
Viţe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia
Aoostăchioaei
Comarna—Iaşi

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, şură, grădină, şi loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnăţărie tot în acea casă, sunt de vînzare.
A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoş (Tataraşi) No. 25.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAŞI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei
MAMOŞ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iaşi—Fondat 1878—**Iaşi**

Piane şi Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

BANCA MOLDOVA
IAŞI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra* **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** *din ţară şi străinătate*

Pierdut *în strada Golia, de la judecătorie ocol. I până la Primărie, un pachet mic cu bancnote de cîte două-zeci lei în valoare de 500 lei.*
Găsitorul care le va aduce la siguranţă sau la D. Făgărăşanu Sărărie 29 va primi o recompensă de 100 lei.
Văduva, **Aneta Bucur**

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iaşi
Iaşi—28 str. Cuza-Vodă 28—Iaşi
(zisă şi str. Golia 28)
—Apă—Canal—Closete *contra* **îngheţului—Băi hygienice—etc.**
Instalaţie de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultaţiuni gratuite.
Condiţiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparaţiuni
—Proiecte - Supravegheri de Construcţii. *Vile - Hoteluri, etc.*
Se deplasează şi în provincie *cu preţ modest.*
Referenţile cele mai **bune la** *dispoziţie.*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucuresti—Il. Soseaua Vitan II—Bucuresti

a inceput fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi insoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocin 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele ale stomacului, *Migrenele*, *Cefalgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale* acute şi cronice care se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In cina cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de câte 6 pe zi.

A se cere Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

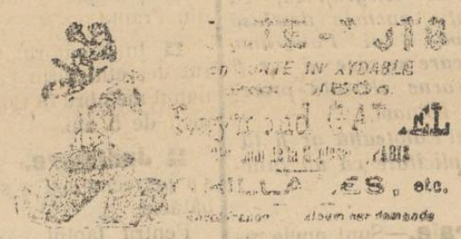

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

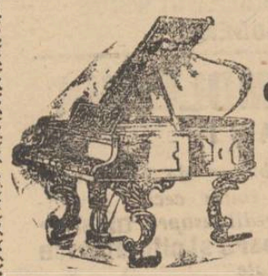

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidite şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1,98e,253 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftine

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1639. — Vineri 13 Iulie 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Societatea și educațiunea

Ori încotro ne întoarcem, ori în care cerc social ne învîrtim auzim repetîndu-se: dar ceia ce ne lipsește sunt caracterele.“

Se fac de exemplu legi bune, excelente, în țara aceasta, dar imediat se aude refrenul: cine le va aplica, unde sunt caracterele pe mîna cărora se dai punerea lor în practică?! Și dacă stăm să analizăm lucrurile, trebue să recunoaștem că e un oare care fond de adevăr în expresiunile acestea.

De altă parte însă trebue să recunoaștem că este și o exagerare. Strigăm asupra corupției moravurilor din zilele noastre, și unora din noi le place să recunoască, de exemplu, că altfel erau lucrurile pe vremea lor, vreme de acum 40 ori 50 ani în urmă, iar alții merg mai departe, se duc cu gîndul la timpurile antice să admire pe stoicienii din acele epoce. Astfel în Franța, în domeniul culturei, e un curent puternic pentru întoarcerea la acele timpuri vechi, la timpurile clasice, izvorul de unde ne-a venit civilizația și progresul.

Mai zilele trecute, un învățat francez, întrebat asupra stării de astăzi a lucrurilor, zicea, adresîndu-se celor ce-l întrebau: „ori de cîte ori vreau să scap de mizeriile lumii în care trăesc, ori de cîte ori văd mai de aproape corupția de astăzi, ieau un scriitor vechiu, un Cicero, un Horațius și cu el mă întorc la lumea lui și astfel îmi răcoresc sufletul, mă îmbărbătez pentru viață.“

Cam așa se exprima învățatul francez. Eu cred că este și un adevăr la mijloc dar e și o mare exagerare. Și exagerînd, ajungem să fim cruzi cu societatea în care trăim.

Căci nu poate fi judecată dreaptă, care să nu ne spună că astăzi e mai bine ca acum 40 ori 50 ani în urmă, și cu atît mai bine cu cît ne suim la timpuri și mai vechi.

Cînd aruncăm așa de ușor anatema asupra vremilor de astăzi, perdem de sigur rațiunea proporțiunilor.

Este evident că atunci cînd numărul acelora, cari înțelegeau viața, cari se bucurau de dînsa, era mic de tot, lipsa de caractere să nu fi fost așa de izbitoare ca pe vremea noastră.

Dacă ne ducem de exemplu cu mintea la timpurile antice și ne întrebăm cine forma atunci Statul, cine se bucura de viață, o să vedem că dînșii formau o cantitate aproape neglijabilă, față de restul oamenilor fără drepturi. Clasele înalte, politicianii, erau puțini la număr, dar ei aveau toate drepturile, pe cînd sclavii, poporul, cari formau marea majoritate nu erau chemați la bucuriile vieții.

Și apoi chiar printre cei puțini privilegiați, toți erau caractere în înțelesul bun al cuvîntului?!

Dar astăzi? De sigur situația e cu totul schimbată. Curentele noi, învățătura atît de pe băncile școalei, cît și cea obținută prin auz și vedere, au adus la suprafață păturí noi, au operat o schimbare, pe care cei vechi nici n'o bănuiau măcar.

Dacă o statistică s'ar fi putut întocmi pe o asemenea temă și dacă prin 10 ori 15 la sută am putea reprezenta dezordonarea moravurilor, de atunci, eu socot că noi nu întrecem astăzi acea proporție, dar pe cînd mai înainte toți, buni și răi, erau 1000, astăzi tot aceste elemente ne dau cifre superioare, începînd de la sute de mii și chiar milioane. E evident dar, ca impresiunea noastră să fie cu mult departe de aceia a celor de atunci și încă cu mult mai departe de impresiunea celor de astăzi, pentru timpurile acelea.

De altfel o confirmare a celor spuse este, că așa numitele caractere *stoice*, erau o raritate și în vremile vechi.

Oamenii aceștia rigizi, cari nu se împăcau cu morala timpurilor în cari trăiau, formau excepțiune, erau o clasă a parte. Astfel cîte nume s'ar putea cita afară de Cicerone, ori Brutus, ultimul republican? De sigur foarte puține.

Noi însă, cari avem altă concepțiune despre viața, noi cari socotim că un popor ca și un individ, cu un număr restrîns de trebuințe este condamnat a sta pe loc, a nu progresa, înțelegem de sigur altfel lucrurile. Noi înțelegem, în adevăr, de pe băncile școalei, că un semn de civilizație este înmulțirea trebuințelor, pentru că în lupta pentru satisfacerea lor, se dezvălesc forțe și cunoștințe, cari altfel ar fi perdute pentru omenire. Dar tot noi, nu înțelegem că între acele trebuințe să nu facem deosebire și pe toate să le socotim ca bune, ca raționale.

De aceia, temperăm tendința aceea la înmulțire de trebuințe prin învățături religioase, morale, higienice, de aceea facem necontenit apel la dreapta judecata a omului, pentru ca să nu se piardă, perzînd din vedere scopul vieții lui.

Dar chiar dacă apreciem, că din punct de vedere al civilizației, față de moravuri, n'am sta mai rău ca altă-dată, acțiunea noastră pentru îndreptare, tot nu trebue să înceteze. Și eu cred că nu trebue să luptăm, pentru că ceea ce socotim a fi rău să nu primejduiască prin contact partea bună a organismului social, trebue să ne formăm pentru apărare, căci veșnic va rămînea un adevăr povestea pe care din cele întâi zile o învățăm la școală cu merele putrede și cele bune, dar mai trebue să luptăm pentru ca să se înmulțească oamenii de caracter. Prin aceasta să întrecem pe cei vechi, or formarea caracterului e problema cea mai grea, pe care are a o rezolvi timpurile noastre.

Caracterul depinde de la învățătură, dar nu numai de la ea. Mediul, exemplele au rol covîrșitor în acest punct de vedere.

Noi pînă astăzi am confundat caracterul cu învățătura. In adevăr, nimic nu ne-a putut atinge mai tare de cît cînd am auzit, de exemplu, de o faptă rea și cînd cel care a făcut'o era un om învățat.

De sigur, că timpurile și împrejurările prin cari am trecut, sunt marile vinovate. Pînă astăzi noi am pus preț numai și numai pe învățătură. Era și logic să fie așa, întru cît în mersul repede, ce l'am realizat, am creat instituțiuni, fără să avem oameni. Dacă cel chemat știa ceva apropiat însărcinării, ce voiam a-i da, nu ne mai uităm la alt-ceva, și mai ales nu ne uităm dacă are caracter, dacă răspunde și punctului de vedere moral.

A venit vremea să schimbăm ideile.

Și pentru realizarea acestor dorințe, școala trebue să meargă mînă în mînă cu familia.

Prin școală, prin familie, prin mediu se îndeplinește educațiunea. De cîte-ori nu auzim noi grăindu-se că ne trebue o educațiune fizică, altă intelectuală, apoi economică, cetățenească, morală, etc.

Dar, baza tuturor acestora stă în educația luată din școală. Profesorii deci, ar trebui să dee mai multă atențiune acestei părți din formarea creaturilor, ce li sunt încredințate. Se poate face aceasta? De sigur cu foarte multă greutate. Și greutățile vin de la aceea că profesorul, mai ales cel secundar, stă prea puțin în contact cu elevii lui. Oarele, în cari el își face lecțiunile sunt puține și distanțate, în cît profesorul de multe-ori nu cunoaște pe elevii lui după nume ori figură, dar încă să mai știe și temperamentul fiecăruia din ei?!

Cum că din școală se face educația, putem avea și exemple. Un elev, care și-a făcut viața în internat, iesă cu altă mentalitate ca unul extern. Chiar sub raport educativ se deosebește acela de cestalat. Și eu cred, că dacă comparația e în avantajul internîștilor, aceasta vine și de acolo că ei sunt mai mult în contact cu profesorii, și dacă nu cu toți, însă cel puțin cu directorul. Altfel e la externat. Dar chestia aceasta e așa de complexă, că merită o examinare din mai multe puncte de vedere.

V. I. Radu

Jașul pe mîna demenților

Imbecilul din fruntea prefecturei poliției continuă a dovedi că mentalitatea de vagmistru, cu care orașul nostru are nenorocirea să fie condus de la venirea sa în capul poliției, continuă să facă din Iași un fel de satrapie, la dispoziția unui tist dezgustător, care socoate tîrgul nostru ca un fel de gloată de slugi de condus cu biciul.

Nu s'a stins încă amintirea zmintitei sale conduite în chestia întrunirilor meseriașilor și iată că astă-zi vine din nou, prin arestările arbitrare ce a făcut la clubul social-democrat, să dovedească nu numai demența desăvîrșită care domnește în poliția noastră, dar și halul de zăpăceală care conduce destinele guvernului junimist.

In adevăr, cum că lașul este în afară de lege, grație zmintitului de la poliție, numai este nevoe să stăruim, fiind-că nu de la d sa vom cere cugetare limpede și conduită chibzuită; dar ca guvernul, care părea că'și poleește cu dmocrația cea mai trîmbițată, blazonul ruginit al reacțiunei, să ne arăte că tot ce a făcut pînă acum pentru democrație, e'au numai amăgiri ocazionale și să sfîrșească prin a aresta pe meseriași și a face descinderi zmintite la clubul social-democrat, iată o dovadă că ciocoiul tot la biciu își găsește ultimul refugiu.

Ne aducem aminte cît s'a trîmbițat revocarea expulzărei doctorului Rakowski, ce cor făceau ditirambele ocazionale asupra toleranței guvernului actual, cît de ocărîți au fost liberalii în chestia mișcărilor social-democrate, penca astă zi să ne convingem că legi muncitorești, tolerantă și lărgime de vederi, sunt tot numai programul de minciuni care au format carul triumfal al minciunei inițiale din care a eșit guvernul carpisf.

Arestările de aseară, ale căror amănunte cititorii le vor găsi în corpul ziarului, dovedesc încă odată că, pe drojdiile guvernărei, consorțiul de ciocoi care ne stăpînește, a renunțat la constringerea ce și-a impus cîte va luni și a devenit din nou gloata de satrapi deprinși să lovească și să stăpînească.

Nu ne facem nici o iluzie asupra urmărei ce vor avea la ministerul de interne, telegramele de protestare a clubului social democrat; după obiceiul pămîntului ancheta o va face tot comisarul care a comis stupida descindere, tot magistratul care s'a pretat la rolul de agent al lui Stroja, încît singura sancțiune ce va avea noul act de demență al satrapului de la Iași, va fi desgustul cu care'l vor privi și de astă dată toți oamenii cu judecata întreagă.

Mărturisiri prețioase

Inconștiența e cîte odată prețioasă. Cei ce se îndoesc, să citească—poate că experiența e prea grea!—foile guvernamentale. Și pentru ca truda să nu fie prea silnică, să citească ultimul număr din *Evenimentul*, organul junimist de la Iași.

Ascultați ce observă sinceritatea naivă a ziarului și ce exclamă inconștiența lui drăgălașă:

„S'a observat că în administrație politica joacă un rol prea mare, că interesele încredințate instituțiilor de natură administrativă sînt conduse în mare parte de considerații politice“.

Cum vedeți, par'că ar fi plagiat după noi!

Acelaș lucru îl spuneam și noi în ultimul nostru număr.

Da, aceeași constatare o face întreaga opinie publică, că junimismul a otrăvit—în vremea ce se otrăvea pe el însuși cu răutatea lui proprie—toate instituțiile țării, și a pîngărit cu amestecul lui toate ramurile de activitate socială.

Așa cum constată și *Evenimentul*: politica a fost întrodusă în școală, în biserică, în armată,—și încă cea mai proastă politică.

Politica de cancanuri, de bîrfire, de persecuție, de camarilă, de ipocrizie și de scandal, care face să clocotească turbure toate administrațiile publice ale țării. Noi nu ne putem abține să felicităm sinceritatea *Evenimentului* și să-i cerem să continue campania pe care o începe.

Nu putem termina aceste rînduri, fără a nu ne pune o întrebare: să fie oare numai o mărturisire necontrolată îndeajuns de viclenia junimistă, sau e o răutate, adîncă și discretă, care se manifestă în articolul ziarului iașan. Nu cumva nemulțumirea d-lui D. Greceanu, încălzită de focul viu al verei, va fi isbucnit neașteptat în articolul *Evenimentului*? Și, nu cumva o fi, poate vechea dușmănie, legitimă și sinceră, a d-lui Matei Cantacuzino, împotriva destrăbălării junimiste, dușmănie care redeșteptată de ultimile ticăloșii ale guvernului, se manifestă din nou în ziarul iașan?

Dar, lucrurile acestea sunt interesante; noi înregistrăm că după îndignarea *Serei* față da murdăria în care zace Bucureștiul, a urmat revolta *Conservatorului* împotriva nedestoiniciei politicei, și în sfîrșit *Evenimentul* răsvrătit de felul cum s'au înrăutățit instituțiile țării prin întroducerea politicei junimiste înăuntrul lor.

Arcul de triumf

Am arătat eri, că dintre cei trei consilieri comunali, numiți pentru a ancheta dispariția lemnăriei ce a servit la împodobirea orașului cu prilejul serbărilor universitare, n'a ramas de cît unul: d. Enea.

Primul în drept de a conduce ancheta și-a dat demisia, bine motivată, prin acea ce declară a nu avea libertatea necesară pentru a duce cercetările la bun sfîrșit, cîtă vreme din administrația comunală, fac parte tocmai persoanele visate și care ar trebui să steie măcar un moment la o parte.

Al doilea membru al comisiunei de anchetă, și-a peemis să plece în vilegiatură.

Și cu drept cuvînt.

Domnul Brandia nu era dator să-și piardă vacanța, în niște ocupațiuni interesînd buna reputație a comisiunei, cîtă vreme noul primar, abia ales, a crezut de cuviință, ca a doua zi să treacă hotarul, pentru a-și căuta de sănătate, care n'a fost zdruncinată în lupta pentru binele comunei.

A rămas d. Enea.

Iată un consilier vrednic de toată lauda. Sermanul nu-și permite nici o clipă de răgaz și muncește de dimineață pînă seara, răsfoind dosarele, cercetînd pe funcționari, în dorul seu mare, de a reuși d-sa, acolo unde domnul Dimache și-a declinat competință.

Dar, vai domnul Ienea s'a încurcat rău cu Arcul de triumf din strada Carol.

Toate străduințele harnicului consilier au rămas zădarnice.

Nu se găsește urma arcului de triumf și nu se știe cum de a dispărut din str. Carol.

Nu se poate da de urma lucrătorilor, care au dărămat arcul, ce va rămîne în veci celebru, nu se găsesc nici camioanele care au transportat lemnăria. Și mai puțin se poate da de rost, locul unde au fost transportate.

După atîta muncă, e drept acum ca și domnul Enea să plece în vilegiatură, pentru ca apoi, întorcîndu-se, să reia din nou, cu și mai multă vigoare, cercetările pentru deslegarea misterului cu Arcul de triumf.

Și de va reuși, vom declara cu franchețe, că domnul Enea întrece pe Nic Winter, și vom lua inițiativa, să să-i se rîdice un arc de triumf, care să consacreze succesul.

El.

Politica externă

Cercurile diplomatice sunt foarte ingrijorate de turnura ce pot lua evenimentele din Turcia.

După cum s'a putut vedea din ultimele telegrame, situația în Albania s'a agravat. Insurgenții continuă lupta începută, cu concursul ofițerilor cari s'au solidarizat cu dînșii.

Trupele rămase credincioase sunt în neputință de a putea restabili ordinea.—Numeroase detașamente au fost impresurate de rebeli și în diferitele lupte, cel mai mare număr de victime e în partea jandarmilor.

Ce va face noul cabinet? De ocamdată, cabinetul este primit cu neîncredere de diplomația germană, care vede în Kiamil Pașa un adversar redutabil al Germaniei și un partizan devotat al Angliei.

Guvernul va avea prin urmare din capul locului o situație dificilă, în ceia ce privește conducerea politicei externe.

In interior, situația este deasemenea rea.

Junii turci consideră noul guvern, cam protivnic lor. Și în adevăr cabinetul Kiamil Pașa însamnă o revenire la vechiul regim și îndepărtarea cît mai mult a junilor turci, de la conducerea trebilor statului.

Ofițerii s'au crezut datori, a declara, că nu se mulțumesc cu felul cum s'a rezolvit criza, și cer dizolvarea Camerei, ca o condiție esențială.

Se poate ca în ceiace privește răsboiul, Kiamil Pașa, să fie ceva mai energic și să încerce a incheia pacea.

Octogenarul om de stat e acela, care în vremuri a contrasemnat cedarea Bosniei, poate se gîndește azi să contrasemneze cedarea Tripolitaniei.

Dar orice prevederi sunt iluzorii, față de o stare de lucruri, care se înrăutățește în fiece zi.

N.

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Regele numerilor

— Curiozități și fantezii matematice —

I

Ce mai greutate să capeți un număr mare! După cum cred mulți — și cred greșit—tot astfel credeam și eu că-i foarte ușor să capeți un număr mare. Dar cum să-l capeți? Înțeleg, e lesne să scrii un 1 și să adaogi 3—400 de zeruri. Dacă coala-i mai mare poți așterne regimente de zeruri. Cu mintea ne putem închipui numere ori cît de mari.

Dar prin toate operațiile matematice de pînă acum cînd, încă nu s'a căpătat un număr mai mare de 40 de cifre. Iată cîteva exemple cari lămuresc aceasta:

1) Averea lui Rockfeller—omul cel mai avut din lume—este de 375 de miliarde de lei (7.500.000.000 dolari) sau 3.700 trilioane de bani.

Presupunînd că cu un ban putem cumpăra 100 de boabe de grîu—deci cu toată averea lui Rockefeller putem cumpăra 3.700 patralioane de grăunțe (boabe): 3.700.000.000.000.000 un număr de 16 cifre! E număr mic.

2) Pămîntul cîntărește aproximativ 6 mii de sextilioane de kilograme, sau 6 mii de septilioane de grame, sau 6.000 de octolioane de miligrame: 6.000.000.000.000.000.000.000.000.000—31 de cifre. E tot un număr mic.

3) Să trecem la astronomie, poate vom găsi numere mai mari.

Soarele e la 149 milioane km. de Pămînt; Neptun la vre-o 4400 milioane Km; Sirius e la 99 trilioane Km. Crucea de Sud, de la care lumina ne sosește după 10.000 de ani—e la o sută de milioane de miliarde Km., sau la o sută de patraliioane de Km., sau la 100 de cincilioane de metri, sau la o sută de sextilioane de mm.:

100.000.000.000.000.000.000.000 mm de Pămînt,

Un număr de 24 de cifre!

Din aceste exemple vedem că d. Flammarion are dreptate afirmînd că a capatat cel mai mare număr ce s'a scris vre-odată și cu drept cuvînt acest număr a fost numit „regele numerilor“.

De acum înainte nu poate fi numit de cît „prințul numerilor“. Iată cum s'a căpătat acest ex-rege al numerilor:

„5 bani dați la dobîndă compusă, în timpul nașterii lui Hristos, ar fi adus la anul (1884), 416 unsprezeci lioane de lei (sau în 1912, cele 5 parale ar fi adus ca dobîndă... 1.600.000.000.000.000.000.000.000.000.000.000,000.000.

41 de cifre! Iată regele numerilor de pînă acuma.

Iată cel mai mare număr care s'a scris pînă astă-zi.

*

Printr'un calcul involuntar, aducîndumi aminte de o problemă pe care am auzit-o greșit acum cîți-va ani, cînd nu eram de cît un copil curios de toate cele am reușit să capăt un număr, pe lîngă care numărul domnului Falmmarion e ca un microb față Pămînt — un microb care împreună cu 1000 de miliarde de concetățeni cîntărește 1 miligram, față de Pămînt care cîntărește: de un milion de ori 6000 de milioane de miliarde kgr! (6000 de sextilioane kgr).

Și totuși numărul nostru nu conține mai mult de 110 cifre!...

A nu crede că-i numai de 2 ori și ceva mai mare ca numărul d-lui F. care conține 41 de cifre.

Dacă la numărul de 41 de cifre, adăugăm un zero, numărul devine de 10 ori mai mare.

Dacă adăugăm două zeruri, număru devine de 100 de ori mai mare.... Adăugînd 9 zeruri, căpătau un număr de 1 miliard de ori mai mare. Adăugînd 12, zeruri, numărul căpătat e de 1000 de miliarde de ori mai mare... Dar dacă adăugăm 70 de zeruri?

. . . . . .

Calculul ce vreau să-l expun, are ceva interesant, ori e menit să complecteze coloanele obișnuite ale ziarului? Știu că puținii mei cititori ori după ce au citit informațiile, reclamele, anunțurile, telegramele și lista noilor decorați ori mișcările în armată, vor citi și articolașul meu.... pentru ca să adoarmă.

După cîte mi se pare calculul prezintă o importanță mai mare ca minciunile lui Serlock Holmes ori Interviewurile cu Pante....

Mai publică unele reviste străine cu 1-

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

cule, curiozități și fantezii matematice mai mărunțele și bogat ilustrate. Unde am eu un desemnator măcar ! De ar fi numai atît, bine ar fi. Pentru calculele mele doar nu voiu căpăta castelul din Juvisy. Știu că și fără artimetică poți trăi în lume. Negrul Jack Johnson care nu prea știe multă matematică n'a cîștigat într'o singură oră 750,000 de lei..... pentru un pumn bine dat.... pentru că a strivit foarte bine nasul adversarului — Jeffries —?.....

Dar eu ce recompensă am pentru matcu-ul meu?

Ce am eu dacă am izbutit că capăt cel mai mare număr ce s'a scris vre-odată? Recompensă? De sigur unii mă vor numi lunatic, nebun, smintit. Alții vor spune că articolul de azi umple coloana cu fleacuri de acestea.... Și așa mai departe.... Copil fără de noroc....

Făceam aceste reflecții, cînd iată ce mă strigă Urania afară: Jupiter apune... Lebăda-i la Zenit.... Saturn s'a înălțat.... Luna își arată capul..... A trecut miezul nopții.

De ce să mai înșir numere. Ies afară și în aerul răcoritor și îmbălsămat, mă simt fericit.

Stelele.... singurele mele tovarășe sclipesc în depărtare. Le cunosc pe toate. Și în adîncimile înstelate ale firmamentului..... mă simt transportat și din acele înălțimi scînteietoare uit printr'o clipă mizeriile omenești.

II

In mintea mea s'a întipărit următoarea problemă... Odată împăratul Chinei întrebă pe primul ministru al său ce preferă: 1) un milion de lei, ori 2) azi 1 bob de grîu, mîine 2, poimîne 4... îndoind tot astfel pînă la sfîrșitul anului. Fără a sta la gînduri, ministrul ceru boabele de grîu.

Nu știu dacă am auzit-o, nu știu bine dacă am citit-o unde-va, căci ca băețaș de 8—9 ani n'am luat problema în serios, ocupîndu-mă mai mult cu înălțatul zmeilor.

Mărturisesc că astfel mi s'a întipărit în minte. De la un timp încoace ocupîndu-mă între altele cu curiozități matematice, mi-am adus aminte de problema aceasta. M'am convins că ministrul avea dreptate.

Făcînd acest calcul am căpătat regele numerilor.,.

Abia anul acesta găsii în cartea mea de algebră orginea problemei mele:

— Asaphah, istoric arab, povestește că Sessa presentă jocul de șah pe care-l inventase, lui Scherau, prinț de India. Prințul îl întreaă ce răsplată vrea pentru meritu! invențiunei sale. Sessa răspunse:

— „Majestatea-Voastră să-mi deie 1 grăunte de grîu, pentru primul pătrat al șahului, 2 grăunțe pentru al doilea patrat 4 pentru al treilea etc., îndoind mereu pînă la al 64-lea patrat".

Sessa a cerut cîteva sextilioane de grăunțe.

Ar trebui o suprafață de 28 de ori mai mare ca a Uscatului, pentru a scoate atîta grîu, a cărui valoare e de 187.000 de miliarde de lei.

*

De acum încep jocurile de numere.

Iată expunerea calcului meu. Cititorii mei nu adormiți. Film de cinematograf lungime 8500 de m. Calcul foarte lung.

Luna Ianuarie

(31 de zile)

1)	— —	1	bob
2)	— —	2	boabe
3)	— —	4	„
4)	— —	8	„
5)	— —	16	„
6)	— —	32	„
7)	— —	64	„
8)	— —	128	„
9)	— —	256	„
10)	— —	512	„
11)	— —	1024	„
12)	— —	2048	„
13)	— —	4096	„
14)	— —	8192	„
15)	— —	16384	„
17)	— —	32768	„
17)	— —	65536	„
18)	— —	131072	„
19)	— —	262144	„
20)	— —	524288	„
21)	— —	1048576	„
22)	— —	2097152	„
23)	— —	4194304	„
24)	— —	8388608	„
25)	— —	16777216	„
26)	— —	33554432	„
27)	— —	67108864	„
28)	— —	134217728	„
29)	— —	268435456	„
30)	— —	536870912	„
31)	— —	1073741824	„
Total		2147483648	„

Să ne oprim aici.

In loc să spui că ai un Kilogram de aur spui că ai 3300 lei, ceia ce-i tot una, după cum putem spune că în loc de 33 mii de lei. avem 10 Kgr, de aur. O unitate se poate preface într'alta.

Deci pentru înlesnirea calcului să schimbăm unitatea. Știind că 20000 de boabe de grîu cîntăresc un Kgr.. 2 miliarde de boabe cîntăresc 100.000 Kgr., adică 10 vagoane.

Luăm ca unitate nouă — vagonul de grîu—(In lunie Ianuarie avem în total 10 vagoane de grîu, la 31 Ianuarie singur avem jumătate: 4 vagoane astfel că la 1 Februarie vom avea 10 vagoane de grîu).

Arcturus

OAMENI ȘI LUCRURI

Moartea rozelor

Ce mîndrie, ce frumusețe, ce pline de tinerețe și frăgezime erau, eri abia, cînd ni le aduse, pe peronul gării, o delicată mînă, cu prietenoasă atențiune !

Cu petalele lor voluptoase, de un roz catifelat și de un alb provocător, rozele păreau să ascundă în gingășia lor o veșnică viață, sfidînd vremea și vijeliile, ca și cum ar purta în blînda și miraculoasa lor strălucire, misterul unei existențe fără de sfîrșit.

Și iată că, numai după cîte-va ceasuri de drum, au început a se ofili. Mai de plictiseală, mai de oboseală, mai de... milă li s'a dat din ce în ce mai puțină luare aminte și rînd pe rînd, biruite de căldura vagonului, înnăbușite de fumul trenului ce se sfîrșează prin ferestrele rău închise, și-au înclinat frumoasele lor coroane lăsînd să cadă tot mai mult, tot mai mult, nesusținute de plăpîndele trunchiuri,—rupte din tulpina — plăpîndă ea însăși—cine știe cării depărtate și neștiute grădini.

Cine ar zice și cine ar crede că au fost, eri abia atît de încîntătoare rozele aceste, atît de exuberante de viață și tinerețe ?

După lupta noastră de o noapte întreagă cu nerăbdarea și insomnia, cu zgomotul și truda,—de abia le mai recunoaștem și de abia le mai băgăm în samă. Nu și-au îndeplinit oare misiunea lor,— de a parfuma cîte-va oare aerul, după ce au înfrumusețat clipa de plecare ?

Nu e vina lor dacă spațiul s'a strîmtorat, dacă atmosfera s'a îngroșat, dacă s'au înmulțit călătorii mereu și dacă, din ploaia deasă, măruntă și răcoritoare de afară, n'a străbătut nici un strop înlăuntru, ca să salveze ceva din vioiciunea culorilor lor, din vraja și aroma florilor nevinovate ca să întîrzie cu un ceas moartea lor timpurie. Căci au pierit pentru tot deauna bietele roze ! Pe trunchiul subțirel care le poartă— decolorat și moale acum și dînsul,—au rămas numai spinii. Numai ei nu mor, — ca un simbol etern al rezistenței pe care, cu îndîrjire și cu putere, o opune răutatea și urîtul. Petalele subțiri, catifelate și moi nu s'au împotrivit de cît puține minute mediului înnăbușitor. Tovarășele lor, ziniile de un roș aprins, au trăit ceva mai mult; acum însă zac și ele, distruse.

Peste puțin—florile vor fi măturate din vagon.

Nici una nu va merge cu noi să respire aer curat, să încerce, o reînviere, ori măcar o reînnoire de vigoare și de bună dispoziție. Soarta trandafirului—și frumusețea lui—este să *nu* poată lupta. Alt-fel ar mai fi atît de fermecător ?

De aceia, din întreg buchetul, *ele* au murit cele dintăiu și ele au lăsat mai multe păreri de rău.

Rodion

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"

Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

Expoziția școalei inferioare de meserii din Vaslui. — O școală „inferioară" de meserii și după ce vezi lucrările expuse, să-ți zici: o școală „superioară" de meserii. Intr'adevăr că școala tînără de tot, te uimește ce progres a făcut. Am fost eri și am vizitat toate lucrările elevilor pentru expoziția care se deschide Duminică 15 c., și ține 3 zile. Numărul elevilor din toată școala este de 60; la atelierul de tîmplărie fină și rotărie sunt 26 de elevi; la ferărie, 25 elevi; la tinichigie, care atelier este deschis numai de 2 ani, are 9 elevi.

Să luăm pe rînd fie-care atelier ce-a expus.

Tîmplăria are expuse următoarele: Un răcitor complet, o garnitură de mobile de sufragerie de lemn de nuc, admirabil lucrată și ținută în stil, o garnitură de bucătărie de lemn de brad lustruit în alb și cu încrustații negre, este ceva deosebit de drăguță; apoi mai sunt expuse diferite mobile de fantazie și în stil romînesc. Mai posedă acest atelier mai multe planșete și crochiuri destul de bine și cari lucruri nu prea am văzut la alte școale similare. Maestrul acestui atelier este d. Ion Dimitriu absolvent al școalei superioare de arte și meserii din Iași, un tînăr maestru, harnic și care promite mult. Ca maestru-ajutor la rotărie este d. Apatrian.

Ferăria expune un docar solid și frumos; apoi secția lăcătușeriei expune o mașină de gătit (plită); pompă de grădină; cuțite, topoare, diferite instrumente agricole și de grădiărie și alte diferite piese mai mari și mai mici.

Maestru acestui atelier este d. Gheorghe Dimitriu.

Tinichegeria expuse lucrări casnice, tinniri de aramă, tigăi, tave, serviciuri de cafea, băi, garnitură pentru lavabouri și multe altele.

Maestru acestsui atelier este d. Ion Constantinescu.

Școala este sub direcțiunea d. I. Pricop, și care administrează școala minunat, căci este un om cu multă energie. Ca institutor și secretar al școalei este d. C. Popa.

Ar trebui ca publicul Vasluian să vază școala din orașul lor ce mari progrese a făcut. După închiderea expoziției toate școalele de meserii superioare și inferioare trimit toate lucrările lor la Expoziția generală din Parcul Carol I din București.

Pinxit.

Invățătorii din Bucovina.—Un număr de 38 învățători din toată țara, plecați de la congresul din Roman au făcut o frumoasă excursiune în Bucovina.

In Suceava au vizitat ruinele palatului mareiui Ștefan Vodă, biserica domnitorilor: Mirăuților, a Sf. Ioan, unde se află moaștele Sf. Ioan cel nou, Muzeul, Liceul, și școala primară.

Din Suceava au plecat în Cernăuți unde au fost întîmpinați de d. deputat romîn Chisanovici și învățătorul și redactorul revistei pedagogice Școala d. Tofan. Aici s'au vizitat: Catedrala, reședința Mitropolitului, o școală primară, orașul întreg precum și împrejurimile.

Seara s'a dat un banchet grandios în casa Germană unde au luat parte toate notabilitățile administrative precum și eruditiile Cernăuțului.

A doua zi după propunerea făcută de d. P. Pomîrleanu Iași, s'au fotografiat toți acei ce-au luat parte la banchet.

Printre agenții sanitari ai orașului, s'a făcut o permutare, în interesul serviciului. Astfel au fost repartizați, d-nii Rădulescu, la despărțirea I-a, Leontovici, la a doua, Vîrlănescu la al 3-lea, Negrescu la a 4-a și Popovici la a 5-a.

In astă seară, la orele 8 jumătate are loc o consfătuire la samera de comerț, în vederea constituirei Bursei.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Duminică la orele 5 dim., elevii de curs primar ce vor alcătui colonia școlară, vor pleca sub privigherea d-lui Ștegărescu, cu trenul pînă la Pașcani. De aci, micuții vor fi transportați cu trăsurile mînăstirilor Neamț și Agapia, căci I. P. S. S. Mitropolitul a admis cererea făcută în acest senz de președintele coloniei școlare.

Dejunul va fi luat în codrii de lîngă malul Siretului, iar masa de seară la Tg. Neamț. După ce vor vizita cetatea Neamțului, vor lua drumul și seara la orele 8, copii vor fi ajuns la istorica mînăstire Secul, care se află în creerii muntelui cu acelaș nume, și unde urmează a sta o lună deplină.

La suma de 1000 lei, pentru întreținerea coloniei acordată de Primăria Iași societății, se va mai adăuga încă 1.500 din fondul adunat cu atîta trudă de membrii acestei societăți, de bine facere, care merită toate laudele.

In numărul de mîne, vom da numele tuturor elevilor ce pleacă la Secul.

In învățămîntul secundar și normal-primar al fetelor au fost declarate vacante pe ziua de 1 Septembrie următoarele ore:

In București: Biroul comercial 6 ore, drept și econ. politică 4 ore, stenografie 3 ore, economie casnică 1 oră, economie rurală 5 ore și țesut 10 ore.

In Botoșani: Limba romînă 21 ore; birou comercial 6 ore, contabilitate 6 ore, mărfuri 4 ore, aritmetica 4 ore, geografia 3 ore, instrucția civică 1 oră, drept comercial și economie 3 ore.

In Craiova: Limba germauă 30 ore, științe naturale 9 ore, științe fizico-chimice 11 ore.

In Galați: Limba germană 13 ore.

La Iași: Științe fizico-chimice 13 ore, matematică 3 ore, fizico-naturale 11 ore, higienă și medicină populară 2 ore și științele agricole 3 ore.

In Tulcea: Matematică 11 ore, geografie 10 ore și istoria 2 ore.

Profesoarele reușite la examenul de capacitate pentru specialitățile de mai sus, și cari doresc a ocupa catedrele vacante trebuesc să înainteze cererile lor, ministerului de instrucție cel mai tîrziu până în seara zilei de 12 August.

Se știe, că în ultima seziune a Sinodului, P. S. S. Sofronie Craioveanu, a făcut o opinie separată, cerînd revizuirea procesului fostului episcop de la Roman.

Iată, după original, cum se termină acea întîmpinare.

Considerînd că sfîntul Sinod n'are altă grijă mai vie și altă dorință mai sinceră decît să vază restabilită pe deplin pacea în S-ta noastră Biserică, și că această pace nu este pe deplin statornicită pînă ce nu se va lămuri definitiv partea P. S. Gherasim care azi e dovedit că a avut dreptate în ideea pentru care a pornit cea dintăi a sa protestare. Și'n sfîrșit, considerînd că Sfîntul Sinod, mai ales, e dator să primească cu bucurie ori ce împrejurări din care ar putea să iasă uitarea vrajbelor din trecut și duhovnicească bucurie a împăciuirei obștești: Sunt de părere, deci: ca Sfîntul Sinod să ia în cercetare cererile de revizuire a judecății P. S. Gherasim; iar în cazul în care, noua judecată iar fi favorabilă, să ceară de la Prea Sfințitul Gherasim ca: pentru toată liniștea Sfintei noastre Biserici, să aducă jertfa trebuitoare.

Vechea conductă de apă, cîrpăcită, a fost eri predată serviciului apelor.

Să nădăjduim, că nu va fi nevoe să intre în funcțiune.

CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.

EDUARD FABINI

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

Boale interne

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

ȘI

Boale de Femei

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

Nuntă.—Luni 9 Iunie s'a celebrat căsătoria religioasă a d-lui dr. I. Tănăsescu cu drăgălașa d-ră Ecaterina Atanasiu. Nuni au fost d-nii Sava Atanasiu cu doamna, și d. Gh. Lateș cu doamna.

Cununia s'a oficiat acasă la d. Gh. Lateș de păr. iconom Stamati, fost protoereu al județului Icși.

Din numeroasa asistență notăm:

D-na și d. Gh. Lateș, d-na și d. Sava Atanasiu, d-na Tănăsescu, d-na și d. Drăgușanu, d-na și d. T. Ionescu, d-na și d. V. I. Radu, d-na și d. dr. Nimereanu, d-na și d. Gh. Ghibănescu, d-na Lehaci, d na și d. V. Tănăsescu, d-na Motăș, d-na și d. I. Gheorghiu, N. Costăchescu, V. Costin, Gh. Scorpan, dr. C. Tănăsescu, Lehaci, Tănăsescu, D. Borcea d-na și d. V. Bușilă.

Dintre domnișoare amintim: d-ra Romano, plină de veselie, d-ra Calipso Tănăsescu plină de grații, d-ra Lehaci într'un frumos costum național ce îi punea și mai mult în evidență nurii săi, d-ra Ionescu, foarte plăcută, d-rele Drăgușanu atrăgătoare și mica d-ră Margareta Atanasiu, un îngeraș răpitor.

Dansul a fost urmat de masa cea mare, la care s'au închinat pahare de d-nii Drăgușanu pentru tinerii căsătoriți, d. Gh. Ghibănescu pentru d-na Tănăsescu, tulpina unei așa de frumoase famili, dl. V. I. Radu pentru Lateș, dr. Nimereanu pentru colegul său și bun prietin mirele Tănăsescu, dr. I. Tănăsescu pentru Lateș, d. Lateș pentru tinerii căsătoriți. După masă nunta a eșit în ogradă și așa cu chef și bucurie s'a lungit până în ziua cea dalbă.

A doua zi s'a făcut botezul micului Tănăsescu, copilul d-nei și d-lui V. Tănăsescu, fratele mirelui.

Eri tînăra pereche a plecat la Karlsbad.

In cerc intim a avut loc Sîmbătă seară logodna gentilei Domnișoare Charlotte Weissman, farmacistă, cu d. Jean Asckenazy, fiul cunoscutului comerciant angrosist H. Asckenazy.

La locuitorul Stefan Gavrilescu din Băiceni, s'a comis astă-noapte un furt îndrăzneț. Hoții, au pătruns în casă, prin spargerea unui zid, și au furat lucruri, în valoare de peste 200 lei.

Cum le vremea?—La Brăila timpul ie frumos; la Constanța ploios; la Viena, Paris și Berlin, timpul ie frumos; la Budapesta, Londra și Liverpol, cerul e nouros.

Sanatorul Dr. Țaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

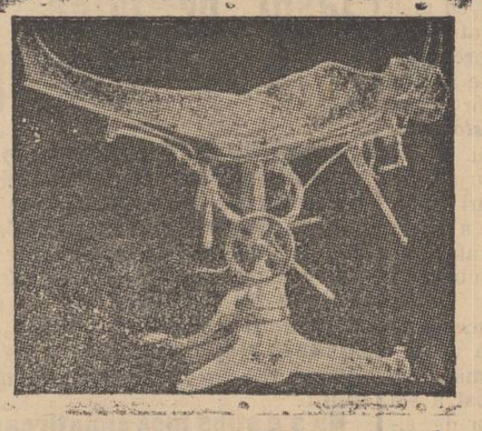

Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Titus Maiorescu, președintele consiliului de miniștri, vorbind cu un amic asupra situațiunei politice, a zis că nu vede posibilitatea unei concentrări definitive și al unirei tuturor forțelor partidului conservator, de cît prin închegarea unui guvern, în care Take Ionescu să fie președinte de Consiliu, iar ca șef al partidului să fie ales d. N. Filipescu.

Se zvonește, că în comuna Badești, țăranii, nemulțumiți, s'ar fi adunat și au formulat o plîngere în potriva arendașului.

La prefectura de județ, n'a sosit însă nici o știre, cu privire la vre o mișcare țărănească.

Acceleratul de București a sosit azi cu o întîrziere de 3 ore, din cauza inundațiilor.

Astfel între stațiile Berheci și Ghidigeni, terasamentul este inundat pe o distanță de 600 metri.

Toate trenurile ce au plecat eri din București și Iași, s'au oprit la Ghidigeni, unde s'a făcut transbordarea.

Azi, la oarele 12, circulația trenurilor a fost restabilită.

Viile noastre sunt amenințate de pirtolera, care a atins nu numai rădăcina, dar și frunzele.

Se prevede o distrugere complectă a viilor din județ.

Toată lumea ce merge la gară se întreabă la ce servește parcul îngrădit din fața gării, cînd bine întreținut nu e, apoi din cauza grilajului apele stagnează în partea din stînga, așa că ar fi timpul a se deschide tot locul, a se pietrui și a se da gării fațada liberă, spre a se evita băltoagele, cari pe vremi de aceste ploiase, împedecă pe călători de a merge la gară.

A sosit la direcția școalei Normale „Vasile Lupu" ordinele pentru numirile d-lor Gh. Manoliu profesor de Matematici, permutat de la Bacău, și a d-lui I. Nistor, profesor la a doua catedră de matematici, permutat de la gimnaziul Anastasie Panu din Huși.

Se zice că a doua catedră de l. romînă, ce urma să se creieze la școala Normală „Vasile Lupu" va fi sacrificată în vederea unor noi combinațiuni de ceasuri de dat la clubiștii de la otel Traian. Cum unul din gălăgioșii clubiști a rămas pe din afară cu oarele de matematici, căci s'a adus o rudă a secretarului general, și un recomandat special al altui inspector general, e vorba acum să se creieze o nouă catedră de istorie pentru a se plasa un alt favorit mai sobru la cuvînt, dar mai impus clubului.

Și așa perigrenația bietei catedre a d-lui Calistrat Hogaș, va fi că din catedra de latină, se urzise una de romînă, pentru a se ajunge la una de istorie și așa mai departe.

După cum am anunțat, o comisiune compusă din d-nii C. Negruzzi, Prefect de județ, dr. Flor și inginerul Stoicescu, a plecat la Hărpășești, spre a alege terenul, pe care are a se ridica noul local de școală.

Comisiunea a fost primită de d. Rusovici, proprietarul moșiei, care a declarat că donează terenul necesar.

In urma acesteia, comisiunea a ales un teren, din marginea satului, în întindere de 3500 metri. Școala în acest loc va servi și pentru copii din cotuna Doroșcani. Tot eri s'a încheiat și actul de donație.

Din Bacău și Tg, Ocna se anunță mari inundații.

In special la Bacău, ploile din urmă au cauzat mari stricăciuni.

Consiliul permanent al instrucțiunei publice, s'a întrunit din nou pentru a discuta valabilitatea concursului de capacitate pentru muzică.

Probabil că acest concurs va fi validat.

Azi dimineață, un copil al lucrătorului Alexandru Mateiu, căzu jos din etajul al doilea al localului gărei.

Din fericire copilul căzu în spatele unui văcsuitor de ghete, care se afla pe peron.

Copilul nu s'a ales de cît cu spaima.

Banca Națională a Serbiei a sporit scontul pentru bănci de la 5 la 6 la sută; pentru particulari, de la 6 la 7 la sută.

La judecătoria ocolului I, s'a pertractat azi, procesul celor 15 funcționari comerciali, dați judecății pentru turburarea ordinei publice.

Se știe, că acești tineri, manifestînd pentru închiderea prăvăliilor, la ora 9 seara, au fost atacați de poliție, arestați și schingiuiți, iar la urmă tot ei au fost dați judecății.

Funcționarii au fost apărați de d-nii avocați Osvald Teodoreanu și Bujor.

Judecătorul a achitat pe 11, condemnînd pe patru la cîte 25 lei amendă, pe baza marturilor agenților de siguranță.

Amicul nostru d. avocat Altons Herovanu, a plecat azi la Paris, de unde apoi se va duce în Elveția.

Arestările de la clubul social-democrat

Aseară ni s'a dat din nou dovada că Iașul nu se mai poate număra între orașele civilizate, că la noi toată administrația se află pe mîna unor înfumurați cari pretind a face din fiecare fapt divers, obiectul unei mari isprăvi, cari de obicei se isprăvește cu o mare stupiditate.

Se știe că acum cîteva zile lucrătorii de la caretașul Rozen—vre-o 10—12 la număr—s'au pus în grevă. In urma mai multor tratative între patron și lucrători, s'a ajuns la o învoială și lucrătorii au reluat lucrul chiar de eri dimineață. Totuși înainte de învoiala definitivă, patronul—ca toți patronii—a făcut plîngere că lucrătorii săi sunt atițați de către clubul social-democrat, unde sunt ținuți sechestrați, ca să nu vină la lucru.

Deștepții din fruntea poliției, cu tembelismul nostru oriental și cu lenea polițistului de profesie, au rezolvat această hărtie o zi după ce greva se liniștise; totuși în aparatul ridicol al carabinierilor lui Offenbach, în taină și în tăcerea nopței, au făcut aseară la 10 ore o descindere la clubul social-democrat, sperînd că vor găsi acolo sursa vre-unei afaceri ca a fortului chabrol, care să ilustreze cariera stupidă a unor polițiști mai stupizi încă.

Au găsit acolo întruniți cîțiva meseriași din care nici unul nu era dintre lucrătorii de la Rosen, nici unul nu era sechestrat și prin urmare nici unul nu era dintre acei pentru care se dăduse—după legile țărei—autorizația specială de descindere.

Totuși deșteptul comisar care conducea numeroasa bandă, 'și-a închipuit că Iasul este vre-un tîrg îndepărtat armenesc, în care aerele comisarilor stupizi sunt tolerate și a arestat toată asistența, impreună cu avocatul M. Gh. Bujor. Șirul de deținuți a fost condus, iarăși în decor de operetă, între două șiruri de serjenti de oraș, parc-ar fi dus la Siberia niște gravi criminali politici, pentru ca la comisie procurorul să nu găsească pricină pentru a-i menține arestați.

Cu toate acestea arestații au fost deținuți la comisie de la ora 10 pînă la 2 noaptea.

Iată telegramele ce au fost expediate miniștrilor de interne și de justiție, asupra urmărei cărora ne așteptăm să fie aceiași ca și în ocazia arestărei ilegale a meseriașilor.

D-lui Ministru de Interne

București

Astă noapte la orele 10, comisarul Becarian însoțit de un sub comisar și comandantul serjenților, postînd la întrare zece serjenți de oraș, au pătruns în localul clubului social-democrat, ridicînd de acolo zece lucrători de diferite bresle, împreună cu subsemnatul și conducîndu-i sub escortă la arestul secțiunei I, unde sunt arestați și acum ora 1 noaptea.

Toate aceste sub pretext de a instrumenta în chestia grevei de la caretașul Rosen aplanată astăzi prin bună înțelegere.

Protestăm energic împotriva încercărei de a calca dreptul de grevă, precum și a violărei de domiciliu și arestărilor ilegale.

Cerem anchetă.

In numele clubului social-democrat,

M. Gh. Bujor
avocat

*

D-lul ministru al Justiției

București.

Sub pretextul cercetărei denunțului patronului Rosen, la care a avut loc o grevă, acum aplanată, poliția a pătruns din ordinul parchetului în localul clubului social-democrat, ridicînd de acolo un număr de 10 lucrători de diferite bresle, împreună cu subsemnatul, conducîndu-i la arestul secțiunei I, înconjurați de un cordon de serjenți.

Acum la orele 1 noaptea lucrătorii continuă a fi deținuți.

Protestăm energic împotriva parchetului, care a autorizat fără nici un motiv călcarea de domiciliu și arestarea ilegală.

Cerem anchetă.

In numele clubului social-democrat.

M. Gh. Bujor
avocat

*

D lui Ministru de Justiție

București

Spre complectarea telegramei noastre de ieri, vă aducem la cunoștință că nici unul din breslașii arestați din clubul social democrat nu fac parte din atelierul caretașului Rosen, așa că descinderea făcută sub pretextul cercetărei pretinsei sechestrări a ucenicilor acestui atelier, o considerăm ca o conștientă și directă lovitură adusă organizațiunei noastre politice.

In numele clubului social-democrat.

M. Gh. Bujor
avocat

Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor", vor fi închise după amează, în ajunul sărbătorilor și Simbăta.

DIRECȚIUNEA

Părintele Econ. N. Dăringă, revizor Eparhial, a inspectat în zilele de 9, 10, și 11 Iulie—Protoieria de Dorohoi și Botoșani. De asemenea a controlat și verificat afacerile societății clerului din Eparhia Moldovei secția Dorohoiu și Botoșani—pe care le-a găsit în bună regulă.

Vama veche tot nu s'a mutat în noul local al antrepozitelor. Cauza întîrzierii stă în faptul că rafturile în care de vor pune coletele, fiind comandate la București pe un preț colosal de mare se 24,000 lei n'au sosit și din cauza aceasta sufere comerțul local.

Facem observarea că se putea foarte bine face rafturile la meseriașii romîni din localitate, căci Iașii n'or fi avînd multe de toate dar în ramura lemnăriei are cei mai buni maeștri și cele mai bune ateliere.

Bancherul Marcus Ionescu, din Bacău a cumpărat moșia Salcea, proprietatea d-lui Cantacuzino-Pașcanu, plătind 1500 lei falcea.

Dl. A. Halpern, librar din str. Cuza Vodă 51, ne roagă a arăta că e altul de cît comerciantul S. Halpern din aceiași stradă No. 42, a cărui declarare în faliment a fost cerută de procuratorul firmei Bernhard Lichtenthal din București, pe motiv că și-ar fi înstrăinînd averea.

A apărut și se găsește de vînzare la librăria Halpern. Le coeur tzigane, vals vienoise-cuvinte de Foucher, muzica de I, Vercolier.

Din Podul Iloaei se comunică că azi dimineață, un copilaș al locuitorului Castan, apropiindu-se de o fîntînă a căzut întrînsa și s'a înecat.

Un incendiu a distrus căsuța femeei Maria a Chirei, din comuna Ulmi. Sunt bănueli că focul ar fi fost pus de cineva.

Azi s'a făcut cea dintăi transacțiune de cereale, din recolta nouă.

Arendașul Sîrghiilor a vîndut un număr de vagoane de grîu fraților Klepper, cu 1700 lei vagonul, franco moara din localitate.

Judiciara.—La Curtea de Apel s. II, se judecă azi cererea făcută de d-na Elena Pastia pentru reziliarea contractului de arendă al moșiei Stobușeni.

— Se știe că la 9 Iulie, urma să se judece la Huși, procesul trusturilor cu privire la moșia Barboși.

Procesul s'a amînat din pricină că în instanță s'a produs intervenția d-lui Grig. Iamandi, care a prezentat un act de tovărășie, încheiat cu Carol Fischer.

Aseară a încetat din viață părintele Gheorghe Nemțeanu, unul din cei mai vechi și mai respectabili preuți din localitate.

Iată noul program de astă seară Joi al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

„Manon Lescaut", după scrierea abatelui Prevost, o capo d'operă în arta teatrală. Cuprinde 3 părți de cinematograf. D-ra Berangère apare în rolul tinerei Manon Lescaut.

Prince și agenția de căsătorii, scene comice. — Concursul lui Țicnilă, scene humoristice.—Portul și orașul Marsilia, scene și vederi de călătorie.—Precum și cel mai nou număr din Pathé-Journal.—etc.

Mîne Vineri, 13 Iunie program nou. Vor fi readuse succesiv, după stăruințile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	
Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca		0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul		0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru și superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

BANCA MOLDOVA
IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 12 Iulie

LOTERIA

București. — Azi s'a efectuat tragerea clasei II-a a Loteriei Regatului Romîn.

Au cîștigat:

20,000 lei No. 41,948.
1,000 lei No. 17772, 22335.
2,000 lei No. 7602.
500 lei No. 51764, 10548.
300 lei No. 23827, 17806, 19075, 2945, 45806.
200 lei No. 15316, 15461, 21334, 29640, 49970, 21643, 28256, 52851, 55684.

Furtuna din Capitală

București. — Și astă noapte o furtună complectă a bîntuit Capitala, cauzînd mari stricăciuni, mai ales în părțile mărginașe ale orașului.

Noul guvern și mișcarea din Albania

Constantinopol — Circulara marelui vizir, vestind autorităților din provincie numirea noului ministru, relevează necesitatea de a întări unirea neamurilor și de a face să domnească justiția și egalitatea, și de a asigura imunitatea străinilor, conform capitulațiunilor.

*

Poarta a transmis în Albania ordinul de a face să înceteze toate operațiunele militare îndreptate în contra albanezilor.

S'au luat măsuri spre a asigura menținerea ordinului.

*

După cele ce spun ziarele 3 ofițeri și 12 soldați ar mai fi dezertat în Bitolia.

*

S'a zvonit că Albanezii întăriți ar fi intrat în Pristina și au adresat o depeșă guvernului, spunînd că nu vor părăsi orașul, înainte de dizolvarea *Camerei.*

Ancheta din Constantinopol

Constantinopol.—Camera a votat prin 94 votari. contra 14, moțiunea deputatului albanez Sarezu,—tinzînd să se deschidă o anchetă privitoare la pretinsa rîdicare a mai multor obiecte de valoare din palatul președenției Camerei, de către fostul președinte Ahmed Rizei.

Se pretinde că valoarea obiectelor ce lipsesc ar trece de un milion de franci.

Ancheta de la Jilava

București.—Se știe, că s'a hotărît a se face o nouă anchetă, cu privire la rebeliunea din Jilava.

Azi s'a prezintat la redacția Adevărului *sătenul Petre Bălăceanu, care a declarat, că fiind chemat ca informator, a fost bătut pînă la sînge, de către însuși judecătorul de instrucție Glovoganu, care a vrut să-l silească a declara că sătenii din Jilava au bătut pe căpitanul Pompea.*

OASPEȚII ROMÎNI LA VIENA

Viena. — Membrii corului Orfeu din București, printre care 60 doamne au sosit aci și au fost primiți la gară, de către vice-primarul Hoss și de representanții societăților de cînt din Viena, cu steaguri.

D. Hess a salutat pe oaspeți în numele orașului Viena si a amintit petrecerea fostului primar Lueger la București, —mulțumind pentru onorurile făcute fostului primar.

Seara a fost o recepție a coriștilor romîni la Primărie. Oaspeții au fost salutați de către vice-primarul Porter, care a închinat pentru Imparatul Frantz Iosef și pentru regele Carol, — iar secretarul legațiunei romîne, d. Ghermani a închinat pentru ambiția ambelor capitale, Viena și București.

Președintele societății Liedertafel din București, d. Tenhoff a mulțumit pentru ospitalitatea Vienei.

Nenorocirea din Ploești

Ploești.—Lucrătorul Gh. Anghel, fiind ocupat la niște lucrări, la un moment dat, un drug mare de fer i-a căzut în cap.

Nenorocitul lacrător a încetat imediat din viață.

Boala Imparatului Japoniei

Londra.—Agenția Reuter află din Tokio, că buletinul de aseară nu vede nici o îmbunătățire în starea sănătății Mikadoului.

Procesul unui sindicalist

Botoșani.—Inaintea judecătoriei de ocol a venit azi procesul sindicalistului Neculai Radu, care după ce a fost maltratat de sbirii poliției, i s'a mai intentat un proces de ultragiu.

Neculai Radu a fost achitat.

Din năzdrăvăniile presei vieneze

Viena.—Presa vieneză continuă a publica tot fel de fel de știri false din București.

*

Astfel în numerile de astă-zi, unele ziare vieneze, publică știrea că la Caisno din Sinaia, doi frați Löbel s'au sinucis din cauza că perduseră o sumă însemnată de bani.

*

Un alt ziar din Viena, dă amănunte despre o dramă petrecută, în București, în plină cale Victorie.

Ziarul povestește cu un lux de amănunte, că un domn Toringer, întîlnind pe soția sa mergînd alăturea de o noră a sa și de un domn Alexandrescu, i-a împușcat pe toți, apoi și el însuși s'a sinucis.

Bine înțeles nimic nu e adevărat.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Uu curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.
Prospecte se trimit la cerere.
Inscrierile încep la 1 August 1912.
Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bam din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Națională" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Pierdut *în strada Golia, de la judecătorie ocol. I până la Primărie, un pachet mic cu bancnote de cîte două-zeci lei în valoare de 500 lei.*

Găsitorul care le va aduce la siguranță sau la D. Făgărășanu Sărărie 29 va primi o recompensă de 100 lei.

Văduva, **Aneta Bucur**

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

IN ATELIERUL
A. M. MEREANU
Strada I. C. BRATIANU 197. — Iași

se fabrică lămpi de Carbit sistem Viorescu pentru prins flaturele Cochilis care atacă vița.

PEPINIERA
DE
Vițe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei
Comarna—Iași

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a inceput fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET“, Poudre „MUGUET“ Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA“

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducereă acestor articole voiu întrebuinţa in beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet“ Lei 1.10. Pudră „Muguet“ Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana“ Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana“ Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana“ Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana“ Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana“ Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţioneazăte cu „Diana“ Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana“ Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana“ Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana“ Franzbranntwein din casă.

„Diana“ Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

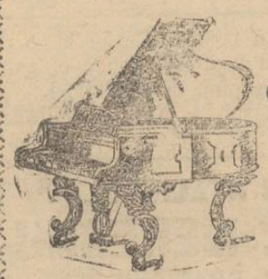

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate si ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţiior ca dividende

Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora“ închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente in caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fostă strada de Sus)

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ascunsă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gerralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari le resistă tăturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue a lua mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

ARTE-TIP

Raymond GAUCEL

GRILLAGES, etc.

La adminstratia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabil!

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

2600

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1640. — Sîmbătă 14 Iulie 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Laudele junimiștilor

Fiindcă suntem în al treilea an agricol excelent, ceea ce a atras după sine o sporire generală a veniturilor Statului presa guvernamentală crede că guvernul junimist are dreptul la recunoștința Națiunei.

Iar din faptul că, deși anual pier 59,000 copii sugaci, adică 30 la sută din totalitatea celor care se nasc, aceiași presă pretinde ca, celor de la serviciile sanitare populația să le ridice statui, la fie care colț de stradă. Judecînd așa, guvernamentalii susțin că cele două excedente, cel bănesc și cel de nașteri, sunt temeliile pe baza cărora cîrmuirea carpistă nădăjduește să meargă înainte.

Despre excedentele de nașteri puține lucruri avem de spus.

E o adevărată comicărie să se laude cineva, cum face „Epoca", cu cel mai mare excedent de nașteri care s'a înregistrat vre-o dată în Romînia".

Cînd populația țărei a ajuns dela 5,540,000 suflete cît era în 1894, la 7,120,000 suflete; cînd a sporit adică cu 30 la sută, este evident că nașterile celor 7 milioane vor fi mai multe de cît cele acelor cinci milioane jumătate, și lucrurile mergînd tot așa, chiar fără să fie domnul Carp la putere, fie care an viitor va reprezenta, față de cei precedenți, tot cel mai mare excedent înregistrat. Afară numai dacă nu se revendică cumva, ca o însușire specifică a guvernului junimist, și minunea de a face să sporească puterea de procreațiune națională.

Dar, vorbind prin „Epoca" cei de la serviciul sanitar dau dovezi de o lipsă de modestie care merge pînă la impertinență. După ce-și decernează singuri epitetele de „energici, devotați și pricepuți", onorabilii însărcinați cu paza sănătății publice, pentru a pune și mai bine în evidență pretinsa lor competență, arată faptul că pe cînd la noi populația crește pînă a ocupa al doilea rang printre țările europene în Franța, în acelaș an 1911, se înregistra un deficit de 39,000 nașteri față de numărul morților.

De aci, numeroase concluziuni cari urmează firesc.

Prima, că în Franța serviciul sanitar e mai prost de cît acel al nostru, reprezentat prin savantul d. dr. Bărdescu; că în Franța, starea economică a țăranului este incomparabil inferioară acelei de la noi și așa mai departe. Firește, în aceiași ordine de idei, s'ar putea conchide că salvarea Republicei franceze sub raportul creșterei populației, n'ar putea veni de cît de la un serviciu sanitar condus de un director ca al nostru și de la un guvern ceva cam în nuanța junimistă.

Își închipue ori cine pe ce baze putrede se sprijinesc junimiștii dacă și din creșterea firească a populației, speră să tragă merite pentru nenorocita lor guvernare.

Cît privește cel pe al doilea excedent, excedentul bănesc, meritul guvernului este zero. Dovezi de pricepere financiară d. Carp n'a dat și nu chibzuinței ori legilor sale speciale se datoresc frumoasele excedente înregistrate. La mijloc nu-i decît desvoltarea economică a țării, pe care fostul președinte de consiliu n'a putut s'o stînjenească, cu toată incapacitatea d-sale, în mersul ei ascendent. Se mai datoresc excedentele și anilor agricoli excelenți pe care iarăși credem că domnul Carp nu-i va revendica ca pe un merit al d-sale.

Și fiind că „Epoca" face din excedente un titlu de glorie cuvenit fostului ministru de finanțe, o povățuim să citească discursul, pe care șeful grupărei junimiste l'a rostit cu ocaziunea discuțiunei asupra budgetului. Vor vedea acolo confrații nostri guvernamentali, că domnul Carp are o teorie aparte asupra excedentelor pe care d-sa le-a declarat de factice și le consideră ca adevărată nenorocire publică Idealul financiar al fostului ministru, este o datorie perpetuă cît mai mare și un budget cît mai umflat.

In afară de aceasta, dacă excedentele ne bucură pe toți întru cît învederează solidaritatea financiară a țării, în schimb tocmai fiindcă sunt excedente, credem a fi în dreptul nostru aducînd cu atît mai întemeiate învinuiri guvernului incapabil care cu toate excedentele bugetare, n'a fost în stare să realizeze nici un fel de ușurare serioasă la impozite și nici un fel de îndulcire față de greutățile vieței celor mulți și săraci.

Eftenirea traiului a fost unul din punctele capitale ale programului junimist publicat în Decembrie 1910. De atunci, au trecut aproape doi ani și viața s'a scumpit mereu, iar d. Carp văzîndu-se neputincios, a declarat la Cameră, că cu toate făgăduelile sale, nimic nu poate face în chestie de cît acele ridicole și inoportune degrevări de toți cunoscute.

Astăzi cînd ceasul lichidării generale a sunat, junimiștii nu vin să ne arăte o ușurare a traiului care stă în puterea lor de a o realiza, ci vin de se furlandisesc cu excedentele de naștere și cu cele financiare a căror merite nu li se cuvin cîtuși de puțin.

Ilegalitățile de la comună

De doi ani de zile, administrația comunală se face, nu numai dînduse dovadă de cea mai crasă incapacitate, dar toate actele ei sunt pecetluite de ilegalitate. Pentru a-și ușura sarcina, d. Greceanu, a amînat toate licitațiile, pentru pavarea și asfaltarea străzilor, rămînînd ca aceste lucrări să se efectueze după vechile contracte, cu toate că la comună se găseau oferte mai avantajoase.

In acest prim an, d. Greceanu avea o scuză: n'a avut timpul material să studieze chestiunile și a fost silit să recurgă la acest expedient.

Și această scuză nu era intemeiată, pentru că de fapt, dacă d-sa s'ar fi ocupat în adevăr de interesele comunei, ar fi găsit timpul necesar și pentru studiarea caetelor de sarcini.

Dar ori cum, era o scuză.

A trecut însă anul, a venit noul budget și azi aproape e pe isprăvite campania de lucru și aceiași stare continuă. Acele lucrări de edilitate în curs, se execută în baza unor contracte expirate, și în contra stipulațiunilor categorice din lege.

De fapt, antreprenorii sunt scutiți de orice răspundere, căci prin nimic nu sunt legați de comună.

Recepțiile se fac după buna înțelegere, ca și cum averea comunală, ar fi averea particulară a vreunui ajutor de primar.

Toate aceste sunt bine cunoscute, și se explică prin lipsa de dsstoinicie a administrației comunale,—dar toleranța ministerului de interne, iată ceva pentru care nu există nici o espilicație.

L.

Ridicol, dar îndrăzneț

Cetitorii vor găsi în Corpul Ziarului cuvenita dare de seamă a celor petrecute aseară, la Camera de Comerciu, privitor la constituirea Bursei.

Nu vrem să ne ocupăm azi de utilitatea Bursei, care a mai funcționat pe vremuri în localitate.

Ceea ce e de relevat, e îndrăzneala ridicolului tip ce prezidează Camera de Comerciu, transfugul care nu pricepe o iotă în ale comerțului, cearcă doar numai a face din camera de comerț un refugiu pentru partizani, anihilînd astfel munca depusă ani de zile, de oameni vrednici, tocmai în scop de a emancipa această instituție de influențele politice. Astfel a sosit aseară înconjurat de nelipsiții Scorțescu, general Scheletti, cari n'au nici în clin, nici în mănecă, cu Bursa.

Dar unde îndrăzneala a atins culmea, e faptul că acest neștiitor, a impus ca membri în comitetul bursei pe d-nii Stamatiu și Rohr, care nici nu erau de față și în potriva cărora părea că protestează toți cei prezenți.

A fost o escamatorie fățișă.

S'au rîdicat unele voci, cari au întrebat ce rost au Stamatiu și Rohr, dar președintele—barbă, n'a lăsat ca protestul să devie ființă, și a declarat aleși pe d-nii Stamatiu și Rohr, fără a pune alegerea la vot.

Se înțelege că apucînd pe această cale, biroul se va complecta prin numirea ca remisier oficial a vre-unei rubedenii a polițistului șef, și cu siguranță că și ceilalți funcționari vor fi de aceiași teapă.

Sub aseminea auspicii, această bursă este născută moartă. Cel mult, ea va avea ca urmare, buzunăreala negustorilor fără drepturi, pentru înjghebarea ei.

S.

MIRAREA LOR

Evenimentul se miră că, cu toate că... vara e în toiu, nu vorbim nimic de concentrare. E just că vara nu are asupra noastră influențe inspiratoare de cele cari animează coloanele ziarelor guvernamentale, dar constatăm numai că *Evenimentul* și confrații lui junimiști, n'au avut nevoie să aștepte ca soarele să ardă prea tare, pentru ca să aiureze îndeajuns. Se miră *Evenimentul* că nu vorbim de concentrare; dar, mă rog, cînd am vorbit vr'o dată?

Și apoi, se miră *Evenimentul* că ne ocupăm mai mult de afacerile străine de cît de politica internă a țării. Poate că are dreptate, în parte. Dar, să ne ierte, mititelul confrate, suntem nevoiți s'o facem, căci ce ne-ar putea interesa în politica de vară a unui guvern de vară?

Ca să plăcem *Evenimentului* ar trebui să ne ocupăm, bună-oară, de cum trăește blîndul d. Rosetti la P.-Neamț sau cum petrece d. Arion în străinătate și așa mai încolo. Sunt lucruri foarte interesante, recunoaștem, dar ne impunem să le ignorăm.

Și cu toate astea, cred că n'au de ce să se plîngă oficioasele guvernamentale în privința politicei, pe care o facem noi. De nu li se pare deajuns de bîne felul cum le cîntăm „ultimul adio", in clipa cînd ultima nădejde le-a pus de mult, — asta nu e vina noastră.

Cît despre concentrare, lăsăm să vorbească mereu *Evenimentul*. Ce vreți?,— e așa de cald că, pe drept cuvînt confratele e în măsură să se mire că nu vorbim și noi. Infricoșîndu-ne că această căldură o să se întețească mai tare, noi așteptăm cu răbdare celelalte articole ale *Evenimentului*.

Noul regulament
al școalei de moașe „Gr. Ghica Vodă" din Iași

In „Monitorul Oficial" de astăzi a apărut noul regulament al școalei de moașe din Iași, întărit cu iscălitura Regală.

Școala a fost înființată la 1852 de Vodă Grigore Ghica, cu hrisovul domnesc No. 908, ministru de Culte fiind Gr. Cuza.

Iată principalele dispozițiuni reglementare.

1) Cursul e de doi ani, în anul I se va preda cursul teoretic obstetrical, cursul de morală și corespondență administrativă, în anul II se va preda clinica obstetricală și practică în spital.

2) Elevele sînt interne și externe; internele vor fi numai romînce. Locurile de burse se fixează prin bugetul fiecărui an. Bursele vor fi în jumatate pentru anul I și jumătate pentru anul II.

Între condițiile de primire este ca fetele să aibă etatea între 20 - 35 ani, să fi trecut 2 clase secundare.

3) Bursele se capătă prin concurs, care constă din probe scrise și orale. La proba scrisă se va scrie după dictare, se va face o compoziție epistolară; cetire după manualul de obstetrică și Geografia Romînă.

4) In cap. 4 și 5 se prevăd datoriile elevelor, frequentarea cursurilor, vacanțe, serbători școlare.

5) Programa cursurilor: 3 oare pe săptămînă cursul de teorie obstetricală, 2 oare pe săptămînă cursul de morală și corespondență administrativă. La aceste materii se va preda morala practică creștină; taina botezului; iar la corespondența, ce privește pe moașe în raport cu administrația.

6) Profesorii școalei sînt trei: de clinică obstetricală, medicul secundar va preda teoria, confesorul va preda Religia și corespondența.

7) In cap. 8 și 9 se reglementează examenul de promovare și de diplomă. Examenul de diplomă se ține în Septembrie și constă din 3 probe: lucrare scrisă din obstetrică, ascultare orală din oare-cari materii și o probă practică.

8) In cap. 9—15 se reglementează datoriile și drepturile elevelor din școala, moșitului, garda, serviciul în spital, disciplina și pedepsele. Așa pentru abateri mărunte se aplică pedeapsa repetării celor 24 oare de gardă, serviciul celor 24 oare în bucătărie, spălătorie ori în infirmerie.

Pe lîngă școala de moșit, mai e și o secție a moașelor rurale, de care se face mențiune că actualele eleve în școală de grad I cu 4 clase primare, rămînînd corijente ori repetente în anul I și II se vor trece în școala de moașe rurală.

OAMENI ȘI LUCRURI

DISCIPLINA....

Ceea ce pricinuește marile dezagregări în organizm și-l silește, apoi, să se supună unei tot atît de intense reacțiuni, pentru a încerca restabilirea echilibrului — este lipsa de disciplină, ca sistem de viață.

Incetul cu încetul ai început a neglija toate preceptele, toate datoriile către tine însuți, către fizicul tău—, în primul rînd, făcînd concesiuni tot mai largi excesului de muncă, de veghere și de sforțări. Toate aceste prisosuri, ori excese, le-ați făcut pe seama unui organizm, care are numai o cîtime dată, o cîtime fixă de rezistență și de energie. Și multe, infinit de multe împrejurări în care, pentru o pricină ori pentru alta, pentru un motiv mai serios, ori mai puțin serios —ai călcat un principiu de higienă, ai înlăturat o cerință esențială a propriei tale stări de sănătate.

Pentru repararea tuturor greșelelor acestora, va trebui, la un moment dat — care va veni totdeauna cu oare care întîrziere și după anumite amînări și trăgănări—să te supui unui regim contrar, de rigoare, de pază și de... disciplină. Da, de disciplină, întocmai ca un școlar pe care-l înfrînează legile severe, cărora e dator a se supune fără voie.

...Mă gîndesc la lucrurile aceste de cîte ori mă găsesc, cuminte și răbdător, în mijlocul acelei mulțimi care se perindează, tot așa de cuminte — răbdătoare, fiecare în parte așteptînd să-și ocupe locul, să vină la rînd după ceilalți.

Cuminte nu,—dar cumințiți prin forța împrejurărilor și fără de voie întru cîtva. Nu ne recunoaștem pe noi înșine de calmi și de blînzi ce suntem, sub imperiul vieței balneare și sedentare, unde nu ne mai grăbește nimic, nu ne așteaptă nimic. Noi, din potrivă, așteptăm mereu, fără a ne supara, fără a ne irita...

Fie-care din noi—a renunțat ușor, mai ușor de cum credea că o să-i fie—la temperamentul său de iuțeli și nerăbdări, ca să devină un simplu... număr. Da, un număr, fără altă denumire, fără altă importanță, fără altă pretențiune.

La consultațiuni medicale — ai fost o cifră de așteptare; la hotel — o cifră de cameră; la izvoare un număr de pahar; la băi, un număr de ordine. Și preste tot, în virtutea seriei, începînd cu restaurantul și sfîrșind cu automobilul, ori cu vaporașul de escursiune: ești numerotat ori unde și învățat să aștepți, cu sînge rece...

Nimeni nu te știe și nu te socoate altfel de cît ca pe un număr. In zadar ai cere blondelor cu aerele lor de naive subrete să se grăbească, să te secondeze cu mai multă grabă, la sursele ori la băile minerale. E mai sănătos să înveți la școala *lor*, de răbdare, de liniște, de surîsuri calme și de disciplină; e mai salutar să uiți aci și ori-unde aiure obiceiul de-acasă, graba de-acasă;—pentru că de-acolo ai adus oboseala, neliniștea, paloarea, nervozitatea.

Disciplinarea organizmului și a temperamentului—iată începutul cumințirii și mîntuirii, iată elementara învățătură a tot ce vezi împrejur...

Rodion

Pedagogia modernă

Lăsînd pe Catonii vieții sociale actuale de pretutindeni, să plîngă pe ruina orînduirei morale de eri, privind cu simpatie la casna celor ce vor să păstreze și pentru astă-zi, ceea ce se distramă sub puterea fatală a evoluției morale, — pedagogii ar avea datoria să îngrijească de educarea amoralității contemporane. Pedagogii ar trebui să fie mai puțin moraliști în sensul istoric și conservator al cuvîntului și să aibă atenția lor îndreptată asupra goliciunei morale a sufletului de azi: nu pentru a le îndrepta, ci pentru a le educa amoralitatea.

Să ne explicăm.

E evident, că morala aceea „fără sancțiune și fără obligațiune", pe care a schițat-o spiritul de cugetător și artist al lui Guyau, nu e numai o vorbă, ci e o realitate, care să invederează din zi în zi mai lămurit.

„Fecunditatea morală", pe care o punea el alături de „fecunditatea estetică", e un fapt atît de individual și de lipsit de sancțiune socială, că e mai mult o denumire nouă — și poetisată, dacă vreți — a aceea ce se numește de mult amoralitate.

Ingăduința generală, libertatea morală a ori cărei activități umane, iertarea universală și reciprocă, e idealizarea — și poate punctul culminant — al stării morale din zilele noastre.

Nici un fel de obligațiune în afară de necesitatea determinantă a fie cărei acțiuni individuale, din fie care clipă a vieții, nici un fel de sancțiune în afară de conștiința imanentă e activității omenești în sine, — iată tabloul filosofic al „moralei" actuale.

Va să zică, teoretizarea — cea mai artistică și cea mai științifică — a amoralității.

Amoralitatea, prin urmare, nu e numai un cuvînt de hulă și de insultă pentru cei care n'aveau conștiința nici unei convențiuni sau legi morale, — ea e un fapt.

Un fapt care se impune cu aceiași necesitate și evidență, ca și celelalte realități sociale, — ca și orînduirile morale ale trecutului.

Unde vom ajunge?, — se întreabă toți cu grijă. Vom realiza exagerarea răutăcioasă a proverbului latin: *homo homini lupus*.

N'o să mai avem frică de nimeni, n'o să mai simțim respect pentru nimic: — va fi o anarhie stupidă și tragică de puteri și conștiinți, care se vor ciocni fără rost în întunericul lipsei ori cărei lumini de ideal moral.

Vom realiza sufletește tabloul sguduitor pe care imaginația uriașă și crudă a lui Byron l'a înfățișat, închipuind stingerea Soarelui.

Și o stingere definitivă a Soarelui moral nu va fi mai puțin pierzătoare ca cea a soarelui ceresc.

Jalea celor ce pot vorbi așa nu e lipsită de justificare. Dar ce putem face cînd legile impecabile ale necesității istorice impun o asemenea situație ca fapt evidențiat pe fiecare clipă cu mai multă preciziune.

Glasul celor ce-ar voi să strige: „înapoi!", s'ar perde în golul moral al zilelor noastre sau s'ar îneca strivit în învălmășagul tendințelor deosebite, care să vrăjmășescă orbite și atîtate de ruperea ori cărei legături morale.

Și atunci, datoria pedagogilor ar fi să plîngă mai puțin pe ruina morală a etapei noastre sociale și să se gîndească a educa această amoralitate în cursul ei firesc. In loc să incerce o străduință zadarnică pentru a o *îndrepta*, ei ar trebui să-și îndrepte activitatea lor pentru a o *educa*.

O pedagogie a amoralității trebue stabilită și profesată.

A educa amoralitate, nu pentru a o nimici— căci aceasta e imposibil cînd ea se impune necesar—ci pentru a o canaliza pe albia noilor tendințe și trebuințe sociale.

Așa, pedagogii cei noui ar avea datoria ca în loc să jelească și să încerce truda zadarnică de a cere „o reintegrare morală" ar putea cu mai mult folos social să se gîndească la educarea amoralității ca atare.

Firește, pedagogia cea nouă, pierzînd sancțiunea pe care i-o da morala, ar rămîne o clipă fără o temelie sigură. Dar, ar putea să se îndrepte în altă parte ca să găsească această bază de susținere: nu la știință, la ea însăși.

Nu facem peradoxuri.

Și știința a suferit o clipă cînd credința refuza să-i mai ajute temelia, dar s'a reabilitat indată găsindu-le în ea însăși.

Așa să încerce și pedagogia.

Căci, pedagogia nu e o știință a moralei, ea nu poate fi în slujba vr unei *acțiuni* sociale oare care, pedagogia cea adevărată n'ar avea de cît să piardă *trebuințele* necesare ale vremei și să le armonizeze cu totalul cunoștințelor.

Pedagogia nu e nici reacționară, nici liberală, nici socialistă, nici conservatoare, ea e veșnic,—trebue să fie—oportunistă. Oportunistă e în cel mai înalt și mai bun înțeles al cuvîntului.

Dacă se schimbă totul și conștiința omenească—nu și conștiința noastră—sunt într'o perpetuă premenire, pedagogia ar avea misiunea înaltă de a preciza contururile fiecărei clipe a evoluției conștiinței și a le putea trece ast-fel în patrimoniul cuceririlor progresului.

Pedagogia n'ar trebui să zică nici odată: „înapoi", sau „credeți așa",—ea ar avea misiunea mai înaltă și mai grea de a plana deasupra tuturor dorințelor și regretelor—cari constituesc „acțiunile" noastre sociale—nu pentru a le netezi calea

ci pentru a le lumina în actualitatea lor.

Dacă, prin urmare, pedagogia ar trebui să învețe nu să îndemne, atunci de ce nu s'ar putea cere și o pedagogie a amoralității.

Cînd e invederat ca fapt amoralitatea necesară a zilelor noastre, cînd ea cucerește sufletele, golindu-le de ori-ce rămășiță oficioasă a vechii moralități cu sancțiune social-religioasă,—n'ar fi potrivit să auzim că se întemeiază o ast-fel de pedagogie ?

„Nici un ochiu nu mai veghiază pentru noi, nici o mînă nu mai lucrează pentru noi : fie-care în parte suntem nevoiți să veghem, fie care în parte suntem obligați să lucrăm ;—guvernămîntul moral e distrus, el trebue refăcut în fie care.

E o grea sarcină, dar e sarcina noastră. Cam așa termină Guyau minunata sa carte asupra nouei „morale positive“ — „fără sancțiune și fără obligațiune“.

E rîndul pedagogiior să ajute acest lucru și această privighere, pe cari nimic din afara sufletelor noastre nu le mai ajută,—nu arătînd spre frumusețea zilei de ieri și nici încercînd să lumineze pe cea de mîine, ci prezicînd necesitatea și folosul celei de azi.

Căci, învățînd după pedegogia morală de ieri, noi lucrăm în atmosfera amorală a clipei pe care o trăim azi. Pedagogia lipsește ast-fel de la rosturil ei.

Teo

CRONICA VITICOLĂ

Asupra Cochylisei și Eudemisei

Print'o deciziune ministerială în anul 1911 s'au înființat în Franța pe lîngă stațiunea entomologică din Paris, cinci stațiuni entomologice temporare pentru a studia procedeurile cele mai potrivite pentru distrugerea *cochylisei* și *eudemisei*. Scopul acestei organizațiuni era de a pune la îndămîna viticultorilor cunoștințele indispensabile pentru a putea lupta cu folos contra acestor insecte. Studiul procedeurilor de exterminare a *cochylisei* și *eudemisei* trebuind a fi bazat pe cunoștința desăvîrșită a acestor insecte, s'a hotărît a se studia în mod amănunțit viața și întreg ciclul evolutiv a acestor lepidoptere în diferite regiuni viticole pentru a se deduce, din punct de vedere practic, toate urmările la cari ar fi putut da naștere acest studiu amănunțit.

Iată cum rezumă domnul P. Marchal, Directorul stațiunei entomologice din Paris, rezultatele acestui studiu :

Biologia. In cea ce privește ouăle, s'a constatat că soarele are o acțiune distrugătoare asupra lor. Experiențele ce s'au făcut cu struguri expuși la soare și alții la umbră au arătat că, nu numai că numărul ouălor depuse pe primii erau mai puțin numeroși, dar și că ouăle depuse de aceștia avortau în cel mai mare număr și chiar din omizele eșite mare parte mureau sub acțiunea soarelui. O ciupeală a frunzelor pentru a pune în evidență strugurii nu poate aduce decît folos, reducînd pe de o parte depunerea ouălor, iar pe de alta mărind acțiunea solară asupra acestora și a lavrelor ce es din ele.

In ce privește fluturele, s'a constatat deasemenea influența capitală ce o pot juca condițiunile climaterice în biologia acestor insecte. S'a constatat de ex. că eșirea din găoace a fluturelui s'a făcut în mod normal; în timpul maximului de zbor se putea vedea pe la apusul soarelui fluturi zburînd cu miile cînd, zborul încetă deodată în mod brusc în mai puțin de două zile, fără a se observa aproape o depunere de ouă. Nu se poate explica acest fapt prin alte cauze, decît din acea a marei secete din Iulie 1911 *).

S'a constatat de către toate stațiunile entomologice că fluturele are absolută nevoe de umezeală, pentru a putea exista și a'și depune ouăle. In cazul cînd prin urmare din cauza unei secete excesive nu avem rouă, fluturele moare fără a și le fi depus, sau și le depune în număr foarte mic.

S'a mai constatat că, maximul depunerei ouălor diferă foarte mult de la o vie la o alta foarte apropiată (8—10 zile) dar de expunere și altitudine diferită. Faptul acesta ne arată greutatea ce o întîmpinăm în fixarea datei tratamentului pentru o regiune oare-care; ne putem explica astfel, cum viticultori tratînd în acelaș moment și cu aceiași minuțiozitate pot obține rezultate cu totul diferite unul de altul.

S'a observat apoi deosebita atracție ce o exercită boalele strugurilor pentru fluturi.

Intru cît privește omida, s'a constatat că ea e foarte puțin specialistă la mîncare; de unde la început se credea că ea nu se hrănește decît din boabele strugurilor acum s'au găsit omizi de cochylisă și eudemisă pe diferiți arbuști ale căror fructe au o oare care asemănare cu acele al viei ca de ex: coacăzea neagră, *Daphne gnidium*, *Galium mollogo*. Deasemenea, o observație concordantă a tuturor stațiunilor a fost că, cochylisa e susceptibilă de a ataca părțile lemnoase ale viței, nu numai strugurii, fapt ce explică perziztența celei de a doua generații de cochylisă în 1910 cu toată lipsa aproape complectă de recoltă distrusă de mană încă din luna lui August.

S'a constatat că viermele poate pătrunde direct din ou în boaba strugurelui fără a se arata mai întăi în afară. Concluzie imediată: tratamentul preventiv va trebui făcut înaintea depunerei ouălor. Prima fază a atacului e marcată prin apariția pe boabele strugurilor de pete albăstrii.

Căldura și seceta excesivă are o deosebită influență destructivă asupra viermilor înaintea nymphozei.

Mijloace de combatere — *Curse luminoase.* Iată punctele cele mai principale de observație ce s'au stabilit :

1). Intr'o rețea bine stabilită, se poate admite că majoritatea fluturilor ce apar, pe suprafața luminată, în timpul nopței precedente, sunt prinși. Depunerea ouălor se poate socoti redusă la 50 la sută.

2). Femeile și barbații sunt prinși în proporția în cari se găsesc în natură în proporții aproape equivalente, femeile fiind prinse în diferitele stadii a depunerei ouălor; dacă cursele funcționează de la începutul zborului fluturilor, numărul femeilor prinse înaintea depunerei ouălor întrece cu mult pe acel al bărbaților.

3) La începutul zborului se prind în mai mare număr bărbați ; aceasta provine din eșirea mai precoce din găoace a acestora, (*proterandrie*) ; cea mai mare parte sunt prinși înainte de fecundație ast-fel că prinderea bărbaților oferă tot atît interes cît și acea a femeilor.

4) Ca o urmare al punctelor precedente se poate zice că eficacitatea curselor luminoase e tot atît de mare ca și acea a tratamentelor insecticide.

5) Cea mai mare obiecțiune ce se poate face curselor luminoase e că ele distrug în același timp și unele hymenoptere parazite sau alte auxiliare, cari distrug cochylisa și eudemisa ; vor trebui făcute noi observațiuni pentru a se vedea întru cît această temere e justificată.

7) Eficacitatea curselor luminoase e subordonată următoarelor regule :

Cursele luminoase trebue să fie așezate într'o rețea cît mai întinsă.

Imagina lămpei în lichid exercitînd o atracție deosebită pentru fluturi, suprafața lichidului va trebui menținută continuu în de ajuns de refractară, cît se poate mai curată, și conul de umbră cît mai redus sau nul.

8) Imprejurările climaterice joacă de asemenea un rol important asupra eficacității curselor luminoase : maximul se obține în decursul nopților calde și liniștite.

In Hérault s'au făcut de către d-nul Picard experiențe cu un nou fel de curse cu vin, cu rezultate satisfăcătoare, constatîndu-se un lucru curios : numărul femeilor prinse e mai mare ca acel al bărbaților (2/3 ♀ și ½ o-), contrarul de ce se constată la cursele luminoase.

Acțiunea insecticidelor. Aresenicalele, care nu se pot întrebuința de cît în prima generație, s'a constatat că lucrează foarte încet, cea ce a făcut pe mulți practiciani să nege eficacitatea lor.

Insuficiența aceasta a arsenicalelor poate proveni încă și din cantitatea prea mică de substanță întrebuințată sau din insuficiența proprietăților aderente a zemei, sau încă din cauza adăugirei ei la zeama de cupru pentru a lucra în același timp și asupra manei ; se întîmplă atunci că din cauza tratamentului pentru mană, tratamentul contra cochylisei sau eudemisei să fie făcut într'un moment nefavorabil.

D-nul Feytaud a făcut un studiu amănunțit al modului de acțiune al nicotinei și pyridinei asupra cochylisei și eudemisei.

Asupra fluturelui s'a constatat atît prin nicotină cît și prin pyridină o scădere în depunerea ouăler pe struguri ; acțiunea insectifugă a nicotinei e însă cu mult mai mare si de mai lungă durată. Din cauza prețului mic al pyridinei e bine însă ca să se experimenteze încă această substanță.

Nicotina (alcaloid pur), în cantitate de 1, 3—1, 5 la 1000 omoară embrionul în cele mai multe din ouă ; acțiunea aceasta durează 6—7 zile, embrionii continuînd a evolua dar murind în momentul eșirei lor din găoace. Pyridina pentru a avea aceiași acțiune va trebui fi întrebuințată în doze de 1,3—1, 5 la 100 și încă acțiunea ei nu durează de cît 2—3 zile, ea fiind foarte volatilă.

Pe strugurii tratați cu nicotină, chiar înainte de 6—7 zile viermii ce se nasc nu pot trăi, mor ; același lucru și cu pyridina dar numai la un interval de timp mai scurt și într'o doză mai mare.

Raportul între nicotină și pyridină rămîne același în ce privește acțiunea acestor două corpuri asupra viermilor tratați direct. D-nul Feytaud mai găseste că maximul de eficacitate al tratamentului nu corespunde totdeauna cu maximul de zbor al fluturilor; mai trebue ținut seamă și de starea de vegetație a viei ce se tratează. Tot la această concluzie ajunge și Domnul Marchal.

S'a mai observat apoi, că metoda muiatului direct al strugurelui în soluția insecticidă e superioară metodei stropitului.

Un alt insecticid care s'a arătat eficace e pyretru, acesta adăugat la săpunul negru pare a fi după d-nul Marchal cel mai bun insecticid ce se poate recomanda în timpul perioadei de distrugere.

Iată, după o comunicare particulară, o rețetă de întrebuințare :

apă.... 100 litruri
săpun negru 2 kg.
(săpun alb de oleină 600 gr.)
carbonat de sodă Solvay 200 gr.
pulbere de flori de pyretru 1,500 gr.

O observațiune de un interes capital poate pentru țara noastră e următoarea : T'a observat că regiunea meridinală a Franței din cauza vigoarei vegetației, a repeziciunei creșterei strugurilor, și a prețului mic al recoltei se pretează puțin la aplicarea pulverizărilor insecticide și în particular a tratamentelor preventive cari cer îngrijiri speciale.

In prezent, pentru regiunea meridională a Franței, toată atențiunea pare a se da tratamentelor de iarnă și măsurilor preventive culturale.

S'au încercat în afară de aceste insecticide încă o sumă altele, precum : uleiuri, extracte de plante, fenolat de cupru etc., rezultatele nu sunt încă definitiv stabilite.

Paraziții cochylisei și eudemisei. In ce privește inimicii naturali ai cochylisei și eudemisei cercetări minuțioase au fost făcute la toate stațiunile entomologice. La Bordeaux și Beaune s'a găsit un parazit *(oophtora semblidis)* ce se desvoltă în ouăle de eudemisă și cochylisă ; deasemenea o specie nouă *(eulophus* sp.) care trăește ca parazit extern pe omizile de eudemisă.

D-nul Paillot a observat curiozitățile unui hemipter din genul *nabis* care își introduce rostrul în interiorul viermilor pentru a se nutri din licidele lor organice ; omizele ce sunt impune nu întîrzie de a muri. D-nul Picard a constatat că un alt parazit, *pimpla*, ichneumonidă care e printre paraziții cei mai comuui de cochylisă, atacă mai cu deosebire generația a doua. De aci rezultă că, tratamentul pentru prima generație are asupra celui de al doilea avantajul de a nu distruge înmulțirea ichneumonidelor citate mai sus.

D-rul Fron, de la institutul agronomic, a studiat ciupercile parazite ce trăesc pe seama cochylisei și eudemisei. D-sa a găsit o mucedinee nouă *(spicaria verticiloides)*, care după încercările făcute, pare a fi foarte virulentă pentru cochilisă. Ar fi foarte interesant de continuat cercetările în această direcție, încercînd a crea în vii focare de propagare pentru această boală criptogamică.

In sfîrșit d-nul Marchal enumeră pentru fiecare stațiune și observațiunile făcute asupra raportului între modul de cultivare a viei și cochylisa sau eudemisa; voiu spune cîteva cuvinte asupra părței meridionale a Franței. După experiențele făcute la stațiunea din Montpellier s'a găsit că *submersiunea*, contrar așteptărilor, nu e destul de eficace pentru a proteja viile contra cochylisei și eudemisei.

S'a constatat pe de altă parte că, udatul practicat în Iulie a favorizat la exces înmulțirea celei de a doua generație de cochylisă, care în alte părți era foarte slabă. Acest fapt e în perfectă concordanță cu necesitatea prezenței apei pentru a putea avea loc depunerea ouălor de către fluturi.

S'a mai observat că data culesului are o deosebită influență în lupta contra acestor lepidoptere, culesul tîrziu putînd avea o influență cu desăvîrșire dezastruoasă și o întîrziere de numai două zile, poate fi de ajuns pentru a le menține în vie care altfel, ar fi putut fi îndepărtate.

Acestea ar fi în rezumat concluziunile raportului făcut de d. P. Marchal, șeful misiunei de studii asupra eudemisei și cochylisei, în timpul anului trecut în Franța.

Dr. Ilie Pisovschi

*). Intr'adevăr observatorul din Paris a înregistrat anul trecut cea mai mare secetă de la data înființărei lui.

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Regele numerilor

— Curiozități și fantezii matematice —

III

Iată calculul pentru Februarie :

Luna Februarie
(29 de zile)

1)	— —	10	vagoane
2)	— —	20	„
3)	— —	40	„
4)	— —	80	„
5)	— —	160	„
6)	— —	320	„
7)	— —	640	„
8)	— —	1280	„
9)	— —	2560	„
10)	— —	5120	„
11)	— —	10240	„
12)	— —	20480	„
13)	— —	40960	„
14)	— —	81920	„
15)	— —	163840	„
16)	— —	327680	„
17)	— —	655360	„
18)	— —	1310720	„
19)	— —	2621449	„
20)	— —	5242880	„
21)	— —	10485760	„
22)	— —	20971520	„
23)	— —	41943040	„
24)	— —	83886080	„
25)	— —	167772160	„
26)	— —	335544320	„
27)	— —	671088640	„
28)	— —	1342177280	„
29)	— —	2684354560	„
	lanuarie	10	„
	Total	5368709120	„

La sfîrșitul lui Februarie avem deci 5 miliarde de vagoane de grîu (1 miliard de miliarde de boabe, sau un cincilion de boabe). Restul de 368 de milioane de vagoane de grîu le dau angrosiștilor de cereale, (recolta grîului din țara noastră în 1906 a fost de 40 milioane hl. Un vagon=150 hl!...)

Restul de 709 mii de vagoane de grîu 709120 le împart la cele 7 milioane de suflete ale țării rdmînești, dînd fiecărui locuitor cîte 1000 de Kgr. Sunt deci naționalist nu prin vorbe à la d. Cuza, ci prin fapte.

De oarece avem 5 miliarde de vagoane ar fi bine să schimbăm unitatea. Vagonul e prea mic.

Un vagon de grîu vînzîndu-se cu 1000 de lei, pe cele 5 miliarde de vagoane vom încasa deci 5 trilioane de lei (1 trilion=1000 de miliarde).

Luna Martie
(31 de zile)

1)	— —	5	trilion. lei
2)	— —	10	„
3)	— —	20	„
4)	— —	40	„
5)	— —	80	„
6)	— —	160	„
7)	— —	320	„
8)	— —	640	„
9)	— —	1280	„
10)	— —	2560	„
11)	— —	5120	„
.	.	.	
.	.	.	
.	.	.	
31)	— —	5368709129	„
	Februarie	5	„
	Total	10737418240	„

Avem deci 10 miliarde de trilioane de lei, adică 10 sextilioane de lei. (un sextilion=1000 de cincilioane ; 1 cincilion=1000 patralioane, 1 patralion=1000 de trilioane).

Mai rămîn 737 de cincilioane de lei.

Pămîntul are 1 miliard și 300 de milioane de locuitori (majoritate copii).

Dînd fiecărui locuitor 7 miliarde de lei (ce strașnic socialist) îmi mai rămîne ca rest (afară de suma de lei 10 sextilioane de lei pe care o păstrez pentru mine) peste 7 cincilioane de lei.

Intrebuințez această sumă pentru scopuri filantropice. Mă pot deci lăuda cu drept cuvînt că sunt un filantrop mai mare de cît Carnegie.

Arcturus

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: M. S. Regele a semnat decretul prin care se acordă 25 noui brevete de invențiune, 1 de perfecțiune și 2 de importație.

:: Casa centrală a meseriașilor a terminat numirea tutulor sub-chirurgilor și moașelor pe lîngă casele medicale din întreaga țară.

:: D. căpitan Corjescu, comandantul jandarmilor rurali, obținînd un congediu de 15 zile, va fi înlocuit pe acest timp de d. căpitan Popovici Ion, comandantul jandarmeriei de Bacău.

:: Eri, la oarele 11 a. m. a avut loc la Tg.-Frumos, înmormîntarea regretatului institutor Teodoru.

Cortegiul a fost urmat de întreaga populație a orașului.

La cimitir au vorbit, d. Vlaicu, institutor și elevul Hulubeiu.

:: Cum e vremea ?—Din București se comunică :

— E vreme frumoasă la Budapesta, Viena, Berlin, Paris, Liverpol, nouros la Londra, nouros la Brăila, frumos la Constanța.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

:: **Lista fetelor admise spre a merge la Mănăstirea Secu.**—Badac Elena, Ochiană Elena, Ochiană Ecaterina, Albu Elena, de la școala No. 1 Carmen Sylva; Popovici P. Natalia, Enache Maria, Maxim Genoveva, Brătulescu Elena, de la școala No. 7 Elena Doamna; Vărlănescu Ortansa, Vîrlănescu Elvira, de la școala No. 3 Petru Poni; Popescu Lucreția, Totu Ana, Davidescu Niculina, Ciobănică Aglaia, Cazimir Elena, de la școala No. 4 Principesa Maria, Ciuhodariu Elena, Calistru Maria, Rusu Aneta, Dunea Elena, Popovici Elena, Cuzic Maria, de la școala No. 5 Nicorița, Dulenciuc Aglaia, Dimitriu Cleopatra, Dascalu Natalia, Cuciriță Frosa, de la școala Nicolina; Zugravu Ecaterina, Agape Luiza, de la școala d-na Poruzan ; Miron Margareta, Teodosiu Eugenia, Urziceanu Olimpia, Gheorghiu Maria, de la școala Al. Lambrior, Oprișanu Maria, Calistru Ioana, Manoliu Profira, de la școala No. 10 Pașcanu ; Elena Urziceanu, Saisu N. Elena, de la scoala de fete Tatarași.

Lista băeților admiși spre a merge la M-rea Secu. — Șarambei C-tin, Slavic Teodor, Mocanu Florea, Orcinschi Carol, de la școala No. 1 ; Constantinescu Alex., Merlescu I. Lascar Gh., Petrăchescu D., Petrăchescu Constantin, de la școala Carol I ; Ciuhodariu Ion, Popovici Stefan, Cornea Atanase, Ciuhodariu Const., Stanciu Costache, de la școala Cuza Vodă; Petreanu Nicolae, Lapteș Titu, de la școala Vasile Conta No. 4; Trandafir Aurel, Saizu Ioan, Georgeseu Ioan, de la școala V. Alexandri ; Florescu D-tru, Popovici Mihai, Carp Constantin de la școala Costache Negri; Sbîrnea Ion, Bulgărescu Gh., Dimitriu Mitică, Olo Constantin, de la școala Gh. Asaki ; Slătineanu D., Gheorghiu Ion, de la școala Vasile Conta ; Cernescu Gh., Alexandrescu Traian, de la școala Vasile Alexandri ; Butnărescu Gheorghe, Ionescu Deonide, Alexandrescu Petru, Silvestru Ion, Silvestru Mircea, de la scoala Mihail Cogălniceanu ; Măcărescu Al., Atanasiu Aurel, Suguiu D., Hulubeiu August, D. Bălăuță, Budală Anton, Andriescu Petru, Grancecea M. Petru, de la școala Principele Ferdinand.

Părinții cu copiiilor sunt rugați ca Duminică, 15 Iulie, ora 5 jum. dimineață, să fie pe peronul gărei. Copii își vor lua de acasă masa pentru ziua plecărei ; își vor mai lua 2 perechi colțuni, trei rînduri de schimburi, 2 prosoape, o prostire, un peptene des, un palton și un condei pentru a putea din cînd în cînd scrie părinților lor. Copii să fie tunși cît se poate de scurt.

Ori ce corespondență, se va adresa copiilor în colonie, se va trimete pe adresa: „Colonia școlară“ M-rea Secu, jud. Neamț.

Colonia e condusă de D-na și D-l Gr. Stegărescu, Dr. Florescu și pedogogii C Constantinescu și Cezar Vuza.

Șederea va fi pînă la 15 August.

:: Ministerul de interne a dispus mandatarea sumei de 26,205 lei, ce se cuvine epitropiei sf. Spiridon, pentru izlazul cedat pe moșia Bogdănești.

:: La Primăria din Tg. Frumos, s'a ținut eri licitație pentru lucrările necesare, pentru canalizarea orașului. S'au prezentat doi concurenți, d-nii Emanuel și Rișofski.

Comisiunea de licitație urmează să se pronunțe.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

ULTIME INFORMAŢIUNI

:: Din diferitele localităţi de pe malul Prutului, vine ştirea că Prutul ameninţă să reverse.

Astfel la Sculeni, apele vin cu mare furie şi ameninţă să treacă peste maluri.

Autorităţile au luat măsuri de prevenire.

:: D. P. P. Carp, grăbindu şi întoarcerea în ţară, a sosit azi la Ţibăueşti.

:: Geniul moral.—In general accidentele climaterice în timpul verei, sunt datorite depresiunilor atmosferice subite căldurile înăbuşitoare produc atunci aşa de mari deosebiri de presiune atmosferică, în cît cataclizmul e gata. Pe acele vremuri presiunea cerebrală este şi ea uneori influenţată ; vaporii de apă care se produc atunci, fiind înshişi într'o cuşcă fără nici o supapă, nu găsesc scăpare de cît în articole de gazetă.

Asta zice practica obicinuită pe căldurile mari.

Pe vremuri ca cele de acum, însă ştiinţa este silită să intervină în mod serios, ca să ne explice în ce mod umezeala cea mare — cum ne-a dat Dumnezeu nouă est timp — poate să producă aceleaşi fenomene. De sigur în aceste cazuri, creerele prea higroscopice, atrag mai curînd umezeala din aerul prea umed, în cît atunci se produce acelaşi exces de presiune în capetele unde această presiune are destul loc ca să se dezvolte. In aseminea împrejurări efectele gazetăreşti se lasă imediat simţite ; n'avem de cît să citim „geniul moral" ce publică aseară ziarul care nu mai are ce face zilele astea cu excesul de „moral".

Dovada :

„Pentru a descrie acest înger fără majestate căruia civilizaţia îi datoreşte o „mare parte din conchetele ei morale şi „pentru a fi în stare a analiza toate perlele care intră în construcţiunea acestui „mare edificiu ideal, trebue să ai oare „care cunoştinţe despre clinica fenomenelor mentale, teoria atomilor gîndirei „şi să apari în o proză plină de culori, „care să devie simbolul calităţilor tale „artistice, exprimate într'un stil intelectual legat gîndirei, ca sufletul la corp".

Un aseminea stil este sigur „legat gîndirei" ca tinecheaua de coada cînelui.

Dacă aceestă tinechea nu sună destul, citiţi : „titlurile pe care se sprijină cutezarea mea sunt puse la biblioteci", sau „visul cel mai secret în rezolvarea problemelor esenţiale ale vieţei, e bazat pe umaritarism" sau „plăcerile spiritului de caritate în mediul unui secol atît de grosier, *devine* un accident social" sau „el mai mult gîndeşte de cît vorbeşte, căci a gîndi e a teroriza pentrua găsi în tăcerea elocvenţei, secretul vocii".

Nu ştiu cum „devine" că atîtea „perle care au intrat în construcţiunea acestui edificiu" de incoherenţă, n'au găsit încă plasment sigur în analele mentale ale azilului de la Socola ; de sigur, însă că noul Chateaubriand a sperat că toate albumurile de poezii ale idealistelor din Ţicău şi Broscărie, vor fi pline de sublimele sale gîndiri asupra umanitarismului şi moralei cu sau fără geniu.

Pentru noi, însă, o aseminea producţiune, este tot o chestiune barometrică, în cît tot ştiinţa trebue să fie chemată a o rezolva.

:: Pe ziua de azi s'au constatat în localitate 2 cazuri noi de anghină difterică, 1 de scarlatină şi 2 de febră tifoidă.

:: La sfîrşitul lunei Septembrie, epitropia sf. Spiridon va face recepţia definitivă al instalaţiunei caloriferelor de la spitalul Central.

:: Serviciul religios, la solemnitatea punerei pietrei fundamentale la clădirea ospiciului Galata, va fi oficiat de preuţii Gotcu şi Carp.

Această solemnitate are loc Duminică, la orele 11 a. m.

:: D. Dr. Flor, medicul şef al oraşului a obţinut un concediu de 6 zile,

:: Camera de meserii, a înştiinţat epitropia sf. Spiridon, că meseriaşii funcţionari ai acestei Camere au totuşi a achita Corporaţiei taxele, pentru caz de boală.

:: Iată noul program de astă seară Vineri al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele :

Copila din flori, mare piesă teatrală, cuprinde 3 părţi de cinematograf. Din seria filmelor lungi (şcoala italiană).

Revoluţia din Budapesta, scene şi vederi de actualitate — Furtuna pe mare, după natură.—Monte-Carlo, fermecătoarea staţie, perla coastei de Azur.—Ajutorul lui Ţicnilă, scene humoristice.—Derbyul de la Fredenau, scene sportive.

Mîne, Sîmbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frères.

Poimîne Duminică 15 Iulie program nou : Portretul fatal—Răzbunarea servitorului, etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

:: Cu începere de la 29 Iunie şi pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iaşilor", Simbăta şi în ajunul sărbătorilor, vor fi închise după amează.

DIRECŢIUNEA

:: Constituirea bursei.—Aseară, a avut loc la camera de comerciu, consfătuirea anunţată pentru constituirea bursei.

Asistă între alţii, d-nii C. Negruzzi, A. D. Xenopol, general Scheletti, G. A. Scorţescu, Th. Negruzzi, Uhrinowschi, directorul Băncei Agricole, M. Wachtel, directorul Băncei Moldova, Caufman, directorul Băncei de credit romîn, Tuffli, farmacist Verner, Leon Brill, şi un număr de comercianţi, de diferite branşe.

Lipsesc reprezentanţii cerealiştilor, adică tocmai acei, cari ar avea vre-un interes, dacă Bursa ar răspunde unei nevoi reale.

*

D. *C. Cerchez*, preşedintele camerei de comerciu, rosteşte o cuvîntare, în care arată foloasele ce crearea Bursei ar putea aduce pentru comerciul local.

D. *G. A. Scorţescu*, apelează la comercianţi, de a da tot consursul lor acestei instituţiuni, care este opera partidului conservator.

D. *C. Negruzzi*, aduce laudă activităţei camerei de comerciu şi preşedintelui ei.

Spune că numai datorită unor împrejurări, guvernul n'a putut realiza dezideratele formulate de comercianţi. De altfel toate guvernele ţărei au contribuit pentru prosperitatea oraşului şi speră că şi cele viitoare vor face acelaşi lucru.

D. *Vexler*, întrebă, dacă misitul oficial va fi ales sau numit.

Se răspunde că această numire se face în conformitate cu legea.

D. *Schoartz*, manufacturist, cere ca în comitetul bursei, să se aleagă specialişti.

D. *Leon Brill*, laudă activitatea camerei de comerciu, care chiamă în consultare pe comercianţii fără deosebire de naţionalitate şi roagă a se încuraja instituţiunea.

*

Se procede la constituirea comitetului Bursei, pentru care adunarea are a alege 4 membri, dintre cari 3 au a fi romîni, iar unul poate fi, fără drepturi politice.

Se alege în unanimitate pe dl. Leon Brill, fabricant.

Asemenea se alege, fără discuţiune pe d. Tuffli.

Mai rămaseră doi.

D. Cerchez propune să se aleagă pe d-nii Stamatiu şi Rohr, cari nici nu asistă la întrunire.

Se aud murmure. Unii dintre asistenţi propun alte nume.

D. general Scheletti îşi exprimă dorinţa, a se suspenda şedinţa, pentru ca cei prezenţi să se consfătuiască.

Continuă o mică discuţiune. Apoi preşedintele proclamă aleşi pe d-nii Stamatiu şi Rohr.

*

Se procede apoi la constituirea comisiei arbitrare.

Prezidentul proclamă aleşi pe d-nii M. Wachtel, Julius Reinike. dr. Manolescu, Th. Negruttzi, Uhrinoski, Daniel (Banca Iaşului), Papana şi V. Radu.

*

D. Moritz Wachtel luînd cuvîntul zice, că în calitatea sa de preşedinte al Uniunei israeliţilor pămînteni, nu poate accepta să figureze în comisiunea Bursei.

Constat cu regret,—zise d-sa,—că în chiar instituţiile de comerţ, unde nu ar putea să existe nici o deosebre şi care de fapt nu există în nici o parte din lume, la noi se face o deosebire între evrei romîni şi creştini romîni.

Faptul acesta atît de nedrept şi jignitor mă face să nu pot accepta misiunea ce ni s'a încredinţat.

D-nul Cerchez spune că regretă şi d-sa aceasta, dar e o lege, pe care trebue s'o respectăm.

Aceiaşi părere o susţine şi d. Leon Brill.

*

D. Cerchez declară apoi constituită Bursa, care va fi instalată în str. Ştefan cel Mare.

D-sa mulţumeşte celor presenţi, de osteneala ce şi-au dat şi îşi exprimă speranţa, că va fi o instituţie viabilă.

Consfătuirea ia sfîrşit, la ora 11 noaptea.

BANCA MOLDOVA

IAŞI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra* **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** *din ţară şi străinătate*

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOŞ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 13 Iulie

Situaţia se agravează în Turcia

—Ultimatumul ligei ofiţerilor—

—Crimele din Albania—

Constantinopol.—Preşedintele Camerei a încunoştiinţat adunarea, că un ofiţer a depus eri sara la domiciliul seu o scrisoare semnată de liga ofiţerilor-salvatori, cerînd închiderea adunărei în 48 oare.

Preşedintele a declarat că îşi va face datoria patriotică.

*

Iată textul scrisoarei comitetului.

„După atîtea acte rele, ce aţi comis, fie în Comitet, fie în Cameră, liga noastră a mai aflat şi demersurile şi intrigile ce le faceţi pe lîngă Sultan—aceste acte merită pedepsele cele mai mari, dar cum nu voim să ne pătăm cu un sînge murdar, credem necesar de a vă încunoştiinţa că trebue neapărat realizarea celei mai importante dorinţe a naţiunei şi armatei, care este dizolvarea Camerei, sau mai bine zis a clubului sau a teatrului de păpuşi.

Dacă nu vă executaţi în 48 ore, vă încunoştinţăm că vom îndeplini pe de-a întregul datoria noastră patriotică.

*

Cetirea acestui ultimatum a provocat o discuţiune tumultuoasă.

Şeful partidului tînăr turc Seid, declară că adunarea va rămîne la postul ei, pînă la ultima suflare.

Scrisoarea trimisă în numele ligei, nu atinge întreaga armată.

In clipa în care duşmanul vine pînă în dreptul porţilor oraşului, armata trebue să scoată sabia întru gonirea duşmanului extern, iar nu contra deputaţilor ţărei.

*

Deputatul Omer, strigă: Camera nu se teme de moarte ! Pînă azi nici un ofiţer otoman n'a comis laşitatea de a trimite o scrisoare anonimă (bravo). Vom muri cu toţii, sau vom omorî !

Şi strigă ! Murim !

*

Mai mulţi deputaţi cer ca ministrul de răsboiu să vină imediat la Cameră.

In sfîrşit camera votează o moţiune, cerînd ca ministrul de răsboi şi marele vizir să vină imediat în adunare şi să facă declaraţie că adunarea deputaţilor se declară în permanenţă.

*

La ora 6 a sosit ministrul de războiu.

Luînd cuvîntul spune că regretă incidentul petrecut, dar că de la acordarea constituţiei blufurile sunt frequente.

Ofiţerul care a depus scrisoarea este urmărit şi evident că va fi prins.

Marele vizir a hoărît să ordone urmărirea ziarelor ce au publicat proclamaţia ofiţerilor.

*

Se afirmă că liga ofiţerilor doreşte convocarea unei adunări constituante pentru revizuirea constituţiei.

Ideea este mult sprijinită de *Jeni Gazeta.*

Ziarele îşi arată satisfacţia pentru restabilirea libertăţei presei.

*

Salonic.—La Pristina nişte deţinuţi au evadat din închisoare.

15 persoane printre cari şi mai mulţi jandarmi au fost omorîţi de fugitivi.

Cîte-va persoane au fost rănite.

Mutesariful a demisionat, neputînd îndeplini dorinţa guvernului de a îndepărta din oraş pe şefii rebeli.

*

La Elbasan doi arnăuţi au tras focuri contra judecătorului Abduraman Effendi, fără a-l atinge.

Autorii au fost arestaţi.

*

La Salonic medicul grec Andronakirs, membru al comitetului june turc, a fost ucis cu focuri de revolver, de un necunoscut.

Asasinul a fost arestat.

*

Paris. — Agenţia Havas află din Constantinopol că localul clubului tînăr turc din Beyterbey a fost distrus de un incendiu.

Lockout-ul din Brăila

Brăila.—Lockout-ul cerealiştilor a luat sfîrşit, stabilindu-se un perfect acord între patroni şi muncitori.

Dispariţia d-nei Hart

Bucureşti —D-na Hart, fugara soţie a inginerului Hart, despre a căreia dispariţie am vorbit, a fost prinsă şi arestată la Geneva.

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

Holera în Ungaria

Budapesta.—La Segedin s'au constatat două cazuri de holeră, dintre care unul mortal. Analiza bacteriologică a dovedit, că e în adevăr holeră.

Declaraţiile guvernului bulgar

Viena.—Politische Correspondenz află din Sofia următoarele : ştirile vorbind de un curent răsboinic în Bulgaria în potriva Turciei, afectează în mod foarte neplăcut cercurile guvernamentale, căci reînoirea unor atari aserţiuni pot pune într'o lumină falşă atitudinea Bulgariei.

Cercurile diplomatice au primit asigurări categorice, cum că guvernul bulgar şi faţă de agravarea crizei interne din Turcia, nu se gîndeşte de fel a se departa de principiile de iubire, de pace şi de lealitate.

Omorît de trăsnet

Paris.—Marchizul de Montebelli secretar general al Băncei de Stat marocane, a fost ucis eri de trăsnet, la Isle Adam, lîngă Paris.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi s'a efectuat tragerea clasei II-a a Loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

50,000+300 lei—56,900.
5000 lei—44,372.
1,500 lei—14,484.
500 lei—25,401, 41,751.
200 lei 7,715, 10,133, 23,807, 10,617 18.844, 31,977.

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în IAŞI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

Dr. S. Dulberger

Specialist în bolile de femei

— MAMOŞ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

dă consultaţiuni

de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

IN ATELIERUL

A. M. MEREANU

Strada I. C. BRATIANU 197. — Iaşi

se fabrică lămpi de Carbit sistem Viorescu pentru prins fluturele Cochilis care atacă viţa.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iaşi, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viţă veche, casă cremi, coşere, fîntîni, fînaţ, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albineţ No. 12, Iaşi, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniţă, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iaşi.

La farmacia D. HERZENBERG

IAŞI

este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea şi pentru* **asistent.**

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, şură, grădină, şi loç mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnăţărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoş (Tatarăşi) No. 25.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

Băile OGLINZI

JUDEŢUL NEAMŢ

3 kilom. de la Tîrgu Neamţ, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, şi Automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren

50% reducere prin gara Paşcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, lispa, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri fişii rametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire dranlioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamţ la Administraţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ, oraş cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu care face [illegible] şi care se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi : **Rudolf Feltz & Dr. I. Rosenfeld ;**

In Iaşi, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 şi M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Ischialgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute şi dureroase* cari resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE le CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți farmaciștii şi Farmaciștii.*

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidite şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 **rentă**

Canțiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în conbinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală asumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu ori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1641. — Dumincăi 15 Iulie 1912

ROMÂNIA BIBLIOTECA CENTRALĂ

Economie ori asigurare

Netăgăduit este că ceea ce ne impresionează mai direct, cînd observăm mișcarea economică în mijlocul căreia trăim, este că viața s'a scumpit și că mijloacele pentru a face față nevoilor nu sunt la înălțimea acestora.

De aceia socotim noi cu toții, că este locul a se mări venitul fie-căruia.

Credem cu toții, că venitul patronilor trebue să sporească. In felul lor și dînșii sunt oameni cari muncesc, iar prin munca lor contribuesc la înmulțirea bogățiilor. Se știe însă, că asupra sporirii beneficiilor lor, sunt multe discuții contradictorii.

E de ajuns a spune aici, că sunt economiști de valoare, cari cred că sporirea beneficiilor nu se poate face de cît prin micșorarea salariilor muncitorilor, pe cînd alții socotesc, că în acest proces, care se traduce prin o creștere generală a bogăției, este loc a se mări și beneficiile patronilor ca și salariile lucrătorilor. Dar am socotit și socotim cu toții, că salariile muncitorilor trebuesc ridicate. Și ele se rîdică am putea zice văzînd cu ochii. Găsim însă că muncitorii, cari au de patron pe Stat și funcționarii scapă acestei regule, de aceea nu se poate îndestul atrage atențiunea acestui patron asupra soartei lor.

Și o repetăm. Nu se poate ca atunci cînd finanțele țării merg bine, cînd ele dau excedente colosale, excedente, cari după cum le arată ziarul guvernamental „La politique", au a se rîdica pentru anul acesta la 110 milioane, să se găsească funcționari, muncitori, soldați cari mor de foame.

Se comite o adevărată crimă, dacă se lasă o mare categorie de oameni, a căror singur mijloc de traiu e salariul de la Stat, fără să se adauge nimic la el. E de sigur un abuz a se purta vitrig cu dînșii, cînd se știe că n'au arme de apărare și deci sunt la discreția patronului lor, Statul.

Dar chestiunea traiului trebue văzută și sub altă față. Nu e suficientă rîdicarea de salarii, dacă la ea nu corespunde un spirit de ordine și economie, de care trebue să se conducă cei ce trăesc din salariu.

Noi înțelegem că omul de astăzi nu mai poate trăi ca acum 50 ori 90 ani în urmă, adică să aibă tot atîtea nevoi ca atunci. Dar iarăși nu ie admisibil ca el să-și creeze nevoi cît de multe și apoi dacă nu și le poate satisface, să protesteze, să se dedea la acte de violență chiar.

Muncitorii, iubitori oare-cum de simetrie, pretind ca ziua să fie împărțită în trei opturi, adică: opt oare de lucru, opt oare de recreație și distracție și opt oare de somn. Chiar acum de curînd în orașul nostru, la un congres muncitoresc se scosese placarde cu titlul „vrem opt oare de lucru". Toate bune, numai o mică întrebare: optul cel de la mijloc nu e cam mare?

Și eu cred că în mod oare-cum instinctiv patronii se opun la reducerea numărului oarelor de lucru. Cînd omul nu e ocupat atunci are dorinți mai multe. Și evident este, că cu cît el va fi neocupat un timp mai îndelungat, cu atît aceste dorinți vor spori, cu atît pretențiunile pentru sporirea salarului vor crește, fără ca să se întrevadă unde ele s'ar putea opri.

Deci, dacă recunoaștem că salariile trebuesc sporite, tot cu aceiași dreptate trebue să recunoaștem că numai prin economie putem ajunge la echilibrare între trebuințe și mijloacele de a le satisface.

E bine dar, și folositor, ca nu tot salariul sporit, să fie întrebuințat, că parte din el să se economisească pentru vremuri grele și necunoscute. Și nu e rău a se repeta acest lucru necontenit, fie prin scris, fie prin graiu, ori de cîte-ori ocaziunea se prezintă.

Căci să ne uităm un moment la felul de viață al celor cu cari trăim noi acum, și ne vom convinge că cei mai mulți tocmai asemenea percepte nu le respectă.

De aceea, să repetăm neîncetat că adevărata stare bună nu constă în a avea cît mai mult, ci în a te mulțumi cu atît cît ai. Acela e cu adevărat bogat, care știe să respecte acest echilibru.

Și în adevăr, e ceva caracteristic epocii noastre, ca atunci, cînd ne plîngem de scumpirea traiului, tocmai atunci să cheltuim mai mult?

Să luăm ca exemplu, orașul nostru, oraș în mare parte compus din funcționari și să ne întrebăm cîți respectă echilibrul budgetar, adică cheltuesc atît cît li sunt veniturile? De sigur aceștia formează o infimă minoritate.

Cei mulți însă sunt de partea cealaltă. Și dacă îi întrebi, imediat găsesc răspunsul, pentru ce fac așa.

Se înțelege, că dacă majoritatea aceasta trece veșnic peste limitele budgetului, dînsa nici n'are să facă armonie. Această majoritate trăește din credit, care nu se isprăvește.

Unii plătesc acum ceia ce au luat pe credit, pentru că imediat să iea mai mult, tot pe credit. Alții găsesc formula mai ingenioasă: am o datorie de 300 lei?! Ei bine, împrumută-mi 500 lei din cari voiu plăti cei 300, zic ei.

Or, creditul acesta, credit pentru consumațiile și trebuințele personale, nu găsește sprijinitor în lumea economiștilor. Dînsul e tot ce poate fi mai pernicios, tot ce poate fi mai ruinător pentru individ.

Deci e bine ca din salariu, în present cît de mic să se lase deoparte pentru împrejurări neprevăzute.

Astăzi se dă o luptă mare între aceste două îndemnări, adică între aceia de a cheltui fără limite budgetare și a economisi. Și dacă de o parte îndemnările la cheltuială sunt multe, tot așa se poate zice și despre cele contrare.

In lupta aceasta se angajează atît Statul ca și particularii. Statul prin casa lui de Economie, particularii prin Bănci ca cele populare, bănci de scont, case de Economii, societăți de asigurare îndeamnă pe oameni a strînge banii albi pentru zile negre.

Prin asemenea întocmiri se vede lupta, pe cari sunt decși s'o dea oamenii economi, oamenii ce văd viitorul într'o echilibrare a trebuințelor cu mijloacele pentru satisfacerea lor, contra îndemnurilor de a nu se ține nici într'un chip samă de aceasta.

Și fiind vorba de a se face economii, două principii stau față în față, acel al caselor de Economie și acel al asigurărilor.

Se știe că sistemul care avea pentru dînsul pe toți cugetătorii era acel al caselor de economii. Acest sistem, dacă e să judecăm după țara noastră, a fost în floare pînă acum un deceniu.

De atunci încoace începe a predomina sistemul asigurărilor.

Statul, care în această materie a urmat curentului, a procedat la fel.

Astfel începînd de prin 1881 dînsul se așază în fruntea mișcării pentru economii. Chiar el înființează casa de Economie, căreia spre a-i da o mai mare importanță o alipește de casa de Depuneri și consemnațiuni.

Corporațiile, întocmite prin legiuirea din 1902, aveau pe lîngă dînsele case de economii.

De vre-o cîți-va ani însă, avîntul pentru asigurări devine mai accentuat și dînsul culminează în legea pentru organizarea meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești. Dacă stăm să judecăm între aceste două principii, vom recunoaște că scopul lor e același: *asigurarea zilei de mîine*. Dar pentru a se arata superioritatea unui sistem asupra celuilalt se aduc în discuțiune unele idei de un ordin mult mai înalt.

Astfel se spune despre economie, că popoarele ca și indivizii deprinși a o practica, capătă prin însuși acest fapt sentimente contrare de ceia ce fiecare om ar trebui să aibă. Ei devin egoiști, rutinari, prea puțin dispuși la întreprinderi pentru că veșnic îi stăpînește frica de a nu pierde ceia ce cu atîta trudă au agonisit. Asemenea popoare și indivizi preferă să-și restrîngă cheltuelile, de cît să caute a cîștiga cît mai mult pentru satisfacerea nevoilor, în neîncetată sporire.

A deprinde pe om încă de copil cu spiritul de economie este a face din el un mic egoist, sentiment care cu timpul se întărește, în dauna spiritului de solidaritate, care trebue să fie foarte natural între oameni.

Și oare critica aceasta nu are încă nimic drept?

Desigur că da. Iar pentru a ilustra acest adevăr, să ne uităm numai cu cîtă prudență și timiditate procedează în operațiunile sale o casă de economie!? Și cînd ea procedează astfel, de sigur se inspiră de la membrii cari o formează, și cari nu văd cu ochi buni o operațiune mai hazardată.

Cît despre asigurări, acestea ca și societățile cooperative, se susține de scriitori importanți, că răspund mai bine sentimentului de solidaritate cetățenească și omenească. Asigurările, mai ales cele mutuale, cum și societățile cooperative întrețin între asigurați sentimente mai înalte de demnitate omenească și socială.

Am spus acestea aici pentru a arăta că în lumea cugetătoare nu se pune în discuție dacă e bine a se face economii din salariul pe care-l dobîndim prin munca noastră.

Și cu toată excelența unuia sau celuilalt dintre cele două sisteme de economisire, nu vom putea refuza de a recunoaște că școala primară a capitalizării e tot păstrarea, tot economia, tot înfrînarea de a nu cheltui mai mult de cît cîștigi.

V. I. Radu

IARĂȘI POLIȚIA

Ziarele guvernamentale, în cap cu *Epoca*, se miră de groaznica înmulțire a furturilor și a crimelor, în țară și mai cu seamă în Capitală.

Mirarea presei oficioase e de comandă. Insăși *Epoca* a recunoscut că polițiile noastre nu-și fac datoria. Siguranța Statului, în loc să răspundă menirei ei, s'a transformat într'un cuib de spioni, meniți să urmărească și să formeze dosare secrete oamenilor noștri politici. Destăinuirile de zilele trecute ale d-lui V. Gh. Morțun, nu lasă nici o îndoială asupra activității suspecte a d-lui I. Panaitescu.

Poliția cealaltă, poliția administrativă, nu mai puțin nu corespunde menirei sale. De pildă la noi, d. Stroja în loc să și caute de treabă, se amestecă unde nu-i fierbe oala și dă naștere la scandaluri, cari ne degradează și care ar fi putut fi foarte ușor evitate.

Răspunderea pungășiilor și crimelor ce se săvîrșesc dela un capăt la celalat al țării, cade numai în sarcina poliției. Cînd guvernul acesta va fi înlăturat și cînd un cabinet serios îi va lua locul, polițiștii de azi nu numai că vor trebui înlocuiți, dar vor trebui încă trași la răspundere pentru neglijența și fără de legile lor.

CONCENTRAREA

In liniștea mormîntală a binecuvîntatei vacanțe, cînd mințile oamenilor mari frămîntă deslegarea problemelor sociale, te întîlnești ici și colo cu mici informații ale ziarelor plictisite, cari anunță o convorbire de interes general între cutare și cutare om politic și o afirmare sigură, că la o dată definită sau nedefinită își va lua ființă „concentrarea".

Dar mi se pare că cuvîntul concentrare a devenit așa de banal, încît încep a mă întreba care să fie adevăratul rost al acestui cuvînt și de ce oare se vorbește cu atîta persistență de concentrare?

Să fie oare o nevoe imperioasă sau numai o credință născută din convingere sau din îndoială, o misterioasă credință de mîntuire?

Dacă concentrarea este o necesitate, de ce atunci acei sdrobiți politicește nu vor să-și vadă păcatul rătăcirii și de ce își ascund neputința sub masca păgînă a timpului și-și iau sborul diabolic peste granițele țării, pentru ca mai tîrziu întorși să reînceapă șirul intrigelor și-al faptelor necumpănite?

Dacă țara este de mult sătulă de rezultatul ambițiilor cari au istovit-o moralicește și fizicește, oare nu se impune de la sine întrebarea: la ce ne putem aștepta de la cei cari au dovedit cu prisos neputința, nepriceperea și reacredința?

Oare cuvîntul „concentrare" va fi atît de răsunător în cît să trezească în sufletele negre fiori de sentimente nouă cari să înăbușe pornirile vinovate și să lumineze calea celor ce trebue să lupte cu vrednicie pentru interesele sfinte ale țării!

Numai atunci acest cuvînt și-ar avea rostul cînd cei, cari în nepriceperea lor și-au perdut totul, și-ar pleca fruntea și ar recunoaște că nu le mai este îngăduit un pas fără a avea în fruntea lor elementul cel mai de valoare, cel mai genial descurcător al celor mai încurcate probleme sociale.

Căci, dacă șeful democraților nu ar fi pus peptul său stavilă pornirilor guvernamentale nechibzuite, desigur că anarhia ar fi încoronat dezordinea.

Oare concentrarea necesară este ea sinceră? Răspunsul cel mai bun se află în exemplele trecutului. Și te înfioară teama unei noi lupte de intrigi și ambiții pe care fatalitatea poate s'o desfășoare în cîmpul pustiu al țării.

Am auzit de multe ori pe distinsul șef al democrației Ieșene, rostindu-și părerea „eu tot la ideea mea rămîn, (adică concentrarea) totuși, nu văd cum s'ar putea face".

Cum s'ar putea face? Cel mai specialist matematician politic nu ar găsi altă soluție acestei probleme de cît concentrarea sub șefia lui Take Ionescu.

Pe tema principiilor și a ideilor cu cei de la guvern nu ai cu cine discuta, iar dacă este vorba de ambiții și intrigi personale atunci renunțăm la concentrare.

Dacă atîta timp principiul nu a putut zdrobi ambiția, vîntul de toamnă așa de mult așteptat va fi în stare să spulbere ceea ce n'au spulberat turburările de pînă acum?

Altfel cuvîntul concentrare va fi ecoul pustiului, după părerea mea.

Justin Adace

Născocire adevărată

Epoca de eri publică următorul comunicat:

„Știrea dată de *Universul*, că autoritățile din Brăila ar fi intervenit la ministerul de războiu, pentru a se concentra sindicaliștii rezerviști este o simplă născocire".

Ziarul guvernamental s'a învățat așa de mult cu minciuna, în cît a devenit la el o trebuință aproape organică.

In adevăr se știe că acum opt zile a apărut în *Monitorul Oficial* un decret motioat, contrasemnat de d. D. Nenițescu prin care rezerviștii din Brăila sunt concentrați pentru 30 de zile.

Ba ceva mai mult, interimarul războiului, a motivat decretul de chemare sub drapel tocmai pe grevele din Brăila. Prea adevărat, raportul d-lui D. Nenițescu nu vorbește de cît despre măcelarii greviști. Situația însă nu-i schimbată întru nimic, căci decretul nu specifică meseria celor convocați.

Așa că, de fapt, decret de chemare sub arme există și în limita lui, guvernul poate concentra ori cînd pe lucrătorii rezerviști.

Așa fiind, ce rost mai are desmințirea prostească a *Epocei*?

Ziarul guvernamental ar fi făcut poate mai bine dacă tăcea asupra decretului de chemare sub drapel a rezerviștilor.

Aceasta e o măsură la care guvernele recurg totdeauna *in extremis* și a fost un adevărat blestem pentru d. D. Nenițescu ca d-sa, reformatorul nostru social, să fie cel sortit a contra-semna un asemenea decret.

Decretul de chemare sub arme a rezerviștilor, cu scopul de-a potoli grevele din Brăila, a fost o osîndă pentru d. Nenițescu, el constitue dovada oficială a perturbărilor aduse de legea ministrului de industrie, în viața noastră economică.

Soarta își are ironiile ei și *Epoca* pare însă a nu le pricepe.

OAMENI ȘI LUCRURI

Filosofie simplă

E o prea veche banalitate afirmarea că nimic nu e mai instructiv ca voiajul. Infăptuirea a mult cîntatului „perpetuum mobile"—călătoria preface lumea, cu toate ale ei priveliști, schimbări, înnoiri și variațiuni într'o necontenită mișcare și într'aceasta stă însemnătatea ei și puterea ei de a distrage mintea cuiva.

Dar mișcarea aceasta te învață și altă ceva; acea veșnic simplă dar veșnic profundă filosofie a oamenilor și a lucrurilor — că nimic nu e durabil, nimic făcut ca să perziste și să reziste împotriva timpului.

Nu numai muritorii, dar și ceea ce pare mai puțin uimitor în univers,—munții și apele, stîncile și drumurile. Preste tot vezi semnele că fusese altă ceva în locul unde astăzi se află cîteceva. Legea cea mare, legea esențială a însăși existenței pămîntești,—a existenței universale — ceea ce infinit mai mult—este prefacerea, schimbarea, dispariția fatală.

In drum pe fereastra vagonului ori pe bordul vaporului ai necontenit, această impresiune variabilă la nesfîrșit în invariabilitatea ei,—că nu stă locului nimic, după cum nu stă locului nici clipă, nici roata vagonului, nici pupa corăbiei plutitoare.

Ți-a plăcut un peisagiu, iată că un altul i-a și luat locul. Acesta, nou, ți-a părut și mai frumos, — dar a și venit un altul, mai fermecător....

Dar ce ar fi însuși farmecul, dacă vederea n'ar fi mereu schimbătoare, mereu aducătoare de alte imagini?

Iar filosofia - cea simplă, cea firească și ușoară? E pe înțelesul tuturor. La ce bun atîta îndîrjire, atîta cheltuială de voință, de străduință peste măsură, de exagerate sforțări către un pretins „scop" —care *nu* poate fi *punctul fix* precum ni se pare nouă?

Și ca dovadă—este însăși ușurința cu care, odată scoși din mediul nostru obișnuit, dăm uitării gîndurile, ambițiunile, idealurile noastre, pretinsele „scopuri" pentru care luptăm pînă la istovire.

Se cunoaște celebrul „Lied" prin care Heine îndemna pe înamorații decepționați ca să se urce în munți, să admire zborul vulturilor,—spre a-și da seama de micimea deșertăciunilor lor proprii...

Drept deviză obștească ar fi sănătos, dacă am adopta cu toții ceia ce ne învață același poet într'o baladă și care reiese și din observarea lumei, posibilă numai în lungi călătorii,—sfatul glumeț, dar și înțelept:

Mensch, ärg're dich nicht!
„Omule nu te necăji".

Vezi cît de schimbător e totul, cît e de puțin trainic tot ce-ți iese în cale!...

Rodion

Scoală, educație și altele

Iunie 19..

. . . . . .

Iarăși am fost rău înțeleasă. N'am voit de loc să te ating cîtuși de puțin. Nu d-ta singur îmi spuseseși la plăcere să te întrețin asupra mișcărilor de idei, asupra instrucției, educației etc? Prin urmare nu doriai de cît lucruri de oarecare importanță, lucruri generale. Și cînd am zis lucruri privitoare la școală, nu am înțeles nici eu ad literam. Și crezi că m'ași fi arătat așa de măgulită de dorința ce exprimai oricîtă distanță de vîrstă, de intelect, de poziție... ar fi fost între noi — dacă aș fi simțit că ești sclavul unei idei fanatice și înguste? Prin școală și eu înțeleg ceva larg, larg de tot.

Oare familia nu e o școală? Societatea și sufletul omenesc nu se cuprinde tot în acest titlu?

Și este vreo instituție, care să aibă mai mulți sorți de durată, de cît școala Dar ea va fi veșnică. Toate se vor schimba din temelie — școala însă va rămînea.

Intru cît te privește, eu nu am de cît un regret.

D-ta care te interesezi așa de mult de școală, care ți-ai pus sufletul tot, pentru a îndruma spiritele, tocmai d-ta faci parte mai puțin din școală.

Ai fost înconjurat ca un om periculos. Știu că ești prea mîndru ca să dai a înțelege, cel puțin, că fiind pus în anumit loc, ai face ceva pentru această țară părăsită de zei.

Cu toate acestea acțiunea-ți se simte. Noi toți cîți suntem grupați în jurul d-tale cui datorăm acest interes pentru tot ce se atinge de școală, de educație, de societate? Iar scrierile d-tale sub forma ademenitoare de roman, nu dau teoriile cele mai frumoase și tabloul unei vieți care să merite a fi trăită?

Cuvintele măgulitoare ce mi le spui în ceea ce privește groaza mea de o prea mare gravitate, m'ar încînta dacă aș avea siguranța că nu-s spuse dintr'o delicatețe sufletească născută din teama de a mă jigni.

Cauți pe toate căile să'mi lași cîmp cît mai larg făcîndu-mă să cred că te servesc. Fie.

Mă fac că nu pricep și mă folosesc. Aceasta este o reacțiune în potriva intențiilor d-tale, dacă ceea ce cred eu ar fi just.

In ori ce caz, suntem pe același țărîm sufletesc.

Și numai așa, mă simt bine, și numa așa pot scrie liber, prea liber poate...

Se apropie timpul să părăsesc acest oraș și presimt că pozițiile naturale de aci nu le voiu mai întîlni. Cunosc așa de bine toate coturile, încît mă despart cu aceiași părere de rău ce aș simți-o despărțindu-mă de un prieten al cărui suflet îl cunesc. Chiar eri stăteam pe terasele acum de curînd făcute în fața lacului.

A-ȚI DEVENIT
CĂRUNT
Întrebuințați dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Întrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la **Farmacii, Drogueriî și Parfumerii**
Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40

Era după apusul soarelui. Partea dinspre Nord de un albastru întunecat se confunda cu întunecimea ce cuprindea munții deveniți și ei albaștrii.

In mijlocul lacului se oglindea un nouraș în care se resfrîngeau ultimele raze ale soarelui murind; iar vîrfurile munților păreau de aramă.

Totul înfățișa un tablou măreț și de o frumusețe pe care cel mai iscusit pictor nu ar fi putut-o reda..... Era tîrziu cînd cu pasul a gale căutam să mă reîntorc acasă.

D. S. ne vorbește acum despre educația Sofiei. Cu cîtă nerăbdare așteptasem această parte! Explicarea ce o dă profesorul antifemenismului lui Rousseau este iubirea prea mare ce o avea el pentru femei (?) cît și accentuarea deosebirei dintre sexe, care nu poate dăinui de cît prin deosebirea de educație. Această deosebire constă în faptul că femeea e făcută pentru a fi supusă barbatului și pentru a-i plăcea în acelaș timp. Dar tot Rousseau zice că trebue cultivat și spiritul femeilor — singurul care rămîne atunci cînd toată tinerețea s'a dus chiar de tot.

Insă această cultivare a spiritului să nu se facă prin știință (?) Femeei îi este destul să știe a face dantelă, a cînta la piano și a ține rînduiala casei.

Se înțelege că prea mult nu ne putem indigna cei de azi, luînd în samă timpul cînd se făcea educația Sofiei; dar cu toate acestea, o asemenea educație era dictată de același om, care a lucrat așa de mult asupra transformării sociale.

Afară de aceasta, femenismul rațional presupune lupta pentru cultivarea conștiinței femeei în așa mod ca tocmai deosebirea de care avea grijă Rousseau, să nu se piardă; ci ca femininătatea, maternitatea să fie mai bine executate și mai bine făcătoare omenirei.

E ciudat cum oamenii mari nu pot vedea dar în toate direcțiile...

Am asistat la o conferință asupra lui H. Taine. Diferența dintre realism și naturalism.

Fu vorba se înțelege și despre Zola, spunîndu-se că el și-a zis naturalist pretinzînd că face știință în romanele lui. Balzac fu pus între realiști ca descriind faptele așa cum se prezintă.

Toate cîte se spuseră mă interesară, chiar dacă multe din ele nu-mi convenră.

Dl. Md. continuă istoricul filosofiei cu Schopenhauer—acel pesimist, care totuși consideră pe femee ca garanția umanității, prin maternitate.

A, dar ți-am vorbit de Sofia și nu ți-am vorbit despre considerațiile ce privesc în general opera Emile. Profesorul recunoaște că se găsesc părți excelente în această lucrare, cum e de ex. colaborarea învățătorului cu copilul.

Educația prin disciplină o condamnă, căci nu se poate ști bine de cît ceea ce s'a găsit prin sine.

Și numai educația făcută în colaborare cu natura și cu lucrurile poate prii.

Ni s'a relevat metoda antilivrească spunînd că și astăzi se abusează de cărți punîndu-se toată știința numai în ele. Prin legătură de idei, ne vorbi puțin și de Montesquieu.

Concluzia la care a ajuns însă d. S., este că în cărți găsindu-se experiența oamenilor de secole ele tot nu trebuesc înlăturate. Căci ușurează, mult educația fără a fi nevoie de a se începe experiența umanității de la început cu fie-care.

După cît vezi, tot se deviază de la calea dreaptă. Pare că-i ceva fatal. Pînă la un loc se merge bine și apoi se întorc părerile.

Ceea ce nu m'a împăcat de loc însă, a fost imputarea făcută lui Rousseau că n'a cultivat Memoria lui Emile, „Păcat ce se face și azi în educație: memoria și imaginația se neglijează prea mult"— spune indignat d. S.

In schimb ne arată foarte frumos concepția lui Rousseau despre bunătatea nativă a omului, din care se deduce idealul de Dumnezeire ce-l avea filosoful. Și așa-i cum zice Rousseau: „Omul e bun, pentru că-i făcut de Dumnezeu, care nu putea să-l facă rău"?

Ce deosebire între conceptia lui Rousseau și concepția celor ce pretind că reprezintă pe D-zeu pe pămînt!

Dumnezeu făcut după asemănarea lor: răsbunător, exigent, plăcîndu-i prosternările, bogățiile, argintul, pietrele scumpe, egoismul, ignoranța, etc. etc.

„Dar—continuă profesorul—D zeu a lăsat pe om să se conducă după voința lui. Și din pricina aceasta el a căzut; și de aci apoi și decăderea societății".

Iată o concluzie care nu cred să-ți placă:

Nu voesc să termin scrisoarea fără a-ți spune mulțumirea ce am simțit văzînd că Deschanel cîntă pe d-na Recamier, spunînd că nu-i adevărat că virtutea ei era numai o mască a enigmei umane, ce ar fi reprezintat ea—după spusa unora. El spune că demnitatea și calitatea ei superioare o făcea să nu se dee nici unui adorator.

Știm că în această privință ai avea multe de zis. Aș dori ca unele din punctele obscure ale corespondenței noastre să le lămurim.

. . . . . .

Maria C. Buțureanu.

Scrisori din Bucovina

— De la corespon. nostru particular —

De la Tribunal

Peripețiile unei crime fără voință.—Un grajd care servește ca loc de întîlnire pentru o pereche îndrăgostită.

Cernăuți 12 Iulie.—Zilele aceste s'a înființat tribunalului local, un proces foarte interesant, prin toate amănuntele lui în care a figurat ca erou principal un tînăr sătean în vrîstă de 19 ani, care a comis o crimă printr'o întîmplare nenorocită.

Iată despre ce este vorba:

Tînărul Camil Babi din comuna Craiova, fiind în dragoste cu fata Suzana Macioc, care se afla în serviciul săteanului Teodor Paulenco din acea comună, îi făcea vizite, din care cauză acesta într'una din zile, a interzis fetei de a-l mai primi la el în casă pe acest flăcău.

Cum însă tinerii se iubeau, au găsit repede un loc de întîlnire unde sperau, că neobservați de nimeni, își vor putea arătaa sentimentele de dragoste în liniște

Acest loc a fost chiar grajdul lui Paulenco.

Intr'o zi de sărbătoare de astă primavară, flăcăul Babi se înțelege cu iubita lui, ca în acea sară pe la orele 10, să se întîlnească iarăși în locul anumit.

Precis la ora indicată Babi apare la locul de întîlnire.

Intrînd în grajd și nevăzîndu-și iubita căzîndu-i zglobie în brațe ca în totdeauna, a crezut că dînsa s'a ascuns în vre un colț al grajdului pentru a-i face vre-o surpiză. Fără a mai sta un moment la îndoială aprinde un chibrit pentru a se convinge de aceasta. Cum din întîmplare în acel moment Peulenco se află la fereastră, a observat o lumină în grajd. Bănuind că ar fi acolo vre-un hoț, el se înarmează cu un ciomag și intră în grajd unde, spre marea lui surprindere, găsește pe flăcăul Babi, căruia i interzisese să mai calce în curtea, sa.

Indignat de acest lucru, se repede asupra flăcăului și după ce îi dădu cîte-va ciomege, îl amenință că de aci încolo nu mai scapă cu viață, că-l va spînzura de o frînghie și apoi îl va împușca ca pe un cîne.

La strigătele disperate ale lui Babi au alergat cei din casă și mai mulți vecini, dar cu toată insistența lor n'au putut scoate pe Babi din mîinile fiorosului Paulenco, care e cunoscut de tot satul ca unul din cei mai hărțăgoși săteni.

Din contra, la un moment dat acesta deveni atît de furios că a cerut soției sale să-i aducă arma din casă pentru a împușca pe hoțul care a venit să-l prade.

La auzul de armă, flăcăul știind că cu Paulenco nu e de glumit, și întru'un moment de disperare, a scos din brîu un cuțit pe care l'a implîntat în capul agresorului său, care a căzut jos scăldat într'un lac de sînge.

Apoi făcîndu-și loc cu cuțitul prin mulțime a dispărut atunci în întunecoasa noapte.

Geandarmii sosiți în grabă la fața locului au rîdicat pe rînit care după cîteva ore a încetat din viață, și au început primele cercetări.

Nu trecu mult și flăcăul Babi s'a prezentat singur autorităților, cari l'au dat în judecată pentru crimă fără de voință

Acest proces s'a înfățișat zilele aceste înaintea tribunalului nostru.

Acuzatul recunoaște fapta ce i-ar încumba, dar spune că a fost în legitimă apărare, de oare ce reposatul l'ar fi împușcat. Afară de asta nici nu-și dă seama cum s'au petrecut lucrurile de oarece pe deoparte era speriat de amenințările lui Pauleco, iar pe de altă parte fiind noapte, prin urmare în întuneric, s'a apărat cu cuțitul, fără să știe unde lovește.

După ascultarea marturilor cari au depus în favoarea acuzatului, tribunalul l'a condamnat la 6 luni de închisoare grea, respingînd despăgubirile cerute de partea civilă.

Babi nu s'a declarat mulțumit cu această sentință și a făcut recurs. Publicul aflător în sala de ședință a petrecut cîteva momente de adîncă înduioșare, de oarece flăcăul Babi, pe lîngă că regretă fapta apoi nici n'avea intenția de-a o săvîrși. Se crede că cl va fi achitat.

Gama.

Pe a cui mînă e dat

Conservatorul de muzică!

De cînd există această instituțiune artistică în Iași, nu s'a pomenit o bataie de joc ca sub directoratul d-lui Ionescu zis Sibianu.

Ajuns director prin intrigi și lingușiri pe lîngă puternicii zilei, d. Sibianu s'a închipuit că va putea tot prin intrigi și lingușiri să troneze. Nu i-a mers, însă, de oare ce profesorii de la Conservatorul nostru de muzică și declamațiune, sînt mult mai presus și ca moral și ca intelect, de cum își închipue onorabilul d-n Ionescu, zis și Sibianu.

E de ajuns numai de amintit, că nici un profesor de la Conservator nu-i întinde mîna, nici nu vorbește cu d. Ionescu zis și Sibianu. Motivele pentru care profesorii nu-l consideră de loc, sînt multiple și cît se poate de îndreptățite.

De altfel, chiar Ministrul actual, d. C. C. Arion, s'a convins pe deplin de nedestoinicia și mai ales de purtarea incalificabilă a directorului față și de elevi și de profesori, căci i-a aplicat un foarte drastic avertisment, pe care cititorii noștri l'au văzut în „Opinia", în unul din numerile trecute.

Confratele nostru „Mișcarea" a publicat zilele acestea un raport al directorului Ionescu zis și Sibianu, prin care acesta drept respuns la avertismentul primit, spune între altele că:

„Dacă la această plîngere s'au aliat și profesorii vina este aplicarea regulamentului ce am făcut-o de la venirea mea, lucru ce nu le convenea. **D-lor ar fi dorit ca starea de mai înainte să dureze și acuma,** *fiecare să-și facă cursurile* **cînd** *și* **ce vor și cînd pot,** *nu să se ție după program și regulament.*

ss) *I. Sibianu*

Absolvent al conservatorului din Viena (?) profesor și director al conservatorului Iași

După onor. d-n Ionescu zis și Sibianu ar urma că pînă la venirea sa ca director, la conservatorul nostru din Iași a fost o adevarată destrabalare, că toți foștii directori nu aplicau regulamentul, că profesorii nu-și făceau cursurile, că în sfîrșit la acest conservator era o complectă anarhie.

Trebue să fie cineva un Sibianu pentru ca să poată concepe o asemenea aberație.

Caudela, Grôs, Mezetti, Muzicescu, Teodorini, Aurescu, toți acești foști directori au făcut cinste instituției Conservatorului nostru, toți fiind oameni capabili care-și îndeplineau datoria în conștiință. Nici unul dintre aceștia nu s'a coborît la treapta la care s'a coborît onor. d-nul Ionescu zis și Sibianu. Nici unul n'a primit macar o simplă observare, necum un așa de drastic avertisment.

A trebuit ca un Sibianu să ajungă, din nenorocire, director pentru ca Conservatorul din Iași să sufere rușinea care a suferit-o în persoana actualului director.

Insultele aduse de d. Ionescu zis și Sibianu, întregului corp profesoral al Conservatorului, nu pot rămînea fără satisfacție. D. Ionescu Sibianu trebue să precizeze fapte concrete, iar nu să arunce insulte.

Dar pentru ca să se vadă cît e de moral și de inteligent acest onorabil d. Sibianu, vom aminti pentru astăzi un singur fapt din cele multe.

Iera pe timpul directoratului d-lui Theodorini. D-na Sofia Osvald Theodoreanu, distinsa profesoară de la conservator, a fost insultată în mod trivial de stimabilul d. Ionescu zis și Sibianu, care în inconștiența sa, a spus d-nei Teodoreanu că *face muzică de chantant, cu elevele.*

De altfel onor. d. Ionescu a primit imediat lecția ce i se cuvinea. Credem că ori ce comentar ar fi de prisos.

Atragem însă atenția d-lui Sibianu ca să nu-și închipuie că purtarea sa va fi multă vreme tolerată.

Profesorii Conservatorului și-au făcut în totdeauna datoria lor, și față de colegi și față de cursuri.

Regulamentul a fost aplicat în totdeauna, de toți foștii directori, iar nu ca sub directoratul d-lui Ionescu zis și Sibianu, căruia cînd îi venea gust să se plimbe sau să beie o bere, lăsa clasul pe seama vre unei eleve sau elev.

Pentru astăzi ne oprim aici: în numărul viitor vom continua cu alte amănunte din care se va vedea iarăși, că d. Ionescu zis și Sibianu, e o pacoste și o rușine a Conservatorului nostru, lucru de altfel recunoscut și de Ministrul Instrucției prin avertisimentul dat.

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: Consiliul permanent de pe lîngă ministerul instrucțiunei publice a continuat și eri cu cercetarea lucrărilor examenului de capacitate de muzică și terminînd cu examinarea lor a opinat ca acest examen să fie aprobat.

Avizul consiliului va fi supus d-lui ministru al instrucțiunei publice spre aprobare.

:: In piața Sturzoaiei s'a comis în noaptea aceasta un furt îndrăzneț.

Niște indivizi rămași încă necunoscuți, pătrunzînfi prin spargerea unui perete, la o cantină din această piață, au furat mai multe lucruri de valoare.

:: Lucrătorul Anton Alexa, ocupat la reparațiunea ce se face la niște atenanse din strada școalei de Arte, a căzut de pe acoperămînt.

Anton Alexa, care are o fractură a șirei spinărei, a fost transportat în stare gravă la spitalul central.

:: Pe ziua de azi, s'a constatat 2 cazuri noui de febră tifoidă, 2 de anghină difterică și 1 de scarlatină.

:: Cu incepere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor", Simbăta și în ajunul sărbătorilor, vor fi închise după amează.

DIRECȚIUNEA

:: Consiliul tecnic superior s'a întrunit eri după amiază la ministerul lucrărilor publice și a discutat următoarele proecte:

1) Punerea la pensie a revizorului de vagoane Ascnecht Iacob din stația Galați pe motiv de vîrstă înaintată.

2) Procesul alimentărei cu apă a tîrgului Codăești din județul Vaslui, în valoare de 97.000 lei.

3) Proectul canalizărei orașului Trg. Frumos, din județul Iași, în valoare de 595.000 lei.

4) Proectul unei sere la cimitirul Belu din Capitală,—în valoare de lei 159.911.

5) Reclamațiunea antreprizei podului peste rîul Bîrlad de a i se elibera garanția reținută de primăria Tecuci.

:: După Creditul Funciar Urban din Capitală, Creditul Urban din Iași își publică bilanțul încheiat la 30 Iunie.

Activ. Datorită societarilor lei 26.885.900 rate întîrziate lei 1.264.278, rate suplimentare lei 36.111, mobilier lei 519, prime de asigurare lei 6.938, avansări diverse lei 3.660, avansări provizorii lei 423, debitori diverși lei 46.162, împrumuturi pe depozit lei 140.000, urmăriri lei 608, imobile în posesie lei 34.043, imobilele societății lei 144 515, datorii exigibile lei 2.525.396, numerar lei 1.145.349.

Pasiv. Scrisuri funcț. în circulațiune lei 26.885.900, scris. neprezentate la plată lei 578.900, interese (cupoane) lei 731.610 div. rețineri lei 1.098.639, încasați de la soc. de asigurare lei 24.988, garanții lei 8.360 depozite lei 59.650, duire lei 39.881, anuități lei 638.068. amortismente lei 383.234, capital de reviriment lei 1.777.251.

Total la activ și pasiv lei 32.233 mii 904.

Contul de efecte arată la activ și pasiv lei 2.389.075.

Capitalul de reviriment arată la debit: cupoane lei 716.145, scris. trase la sorți lei 360.000, imob. soc. lei 119.363, capital de rezervă lei 1.500.000, retribuția personalului, etc., lei 116.655, fond de pensie lei 128.655, sold creditor lei 177.251.

La credit: Soldul contului precedent lei 3.356.402, rețineri lei 3.212, dob. capital social lei 17.255, dob. capital de rezervă lei 9.432, dob. anuităților întîrziate lei 39.827, veniturile palatului soc. lei 8.767, comisioane, etc. lei 17.589, benef. div. lei 3.662, scrise trase la sorți, prescrise, lei 200, anuități lei 1.078.773, amortismente lei 11.937, cupon suplimentar lei 66.562.

Total la aciiv și pasiv lei 4.600415.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Sanatorul Dr. Țaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

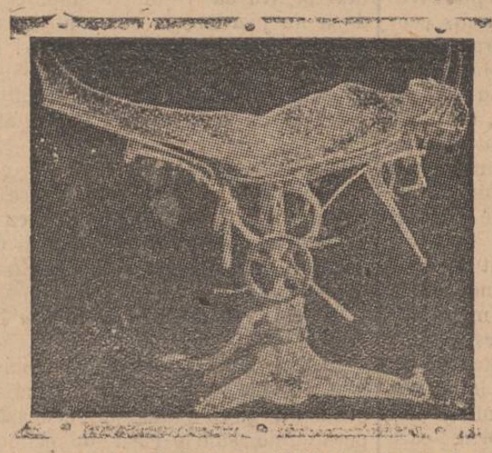

Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Din Bosia, se comunică:

Apa Prutului a crescut la nivel cu malul.

Jijia de aseminen a crescut, începînd a revărsa peste imaşul locuitorilor.

Din satele Bosia şi Minzăteşti, pe la gîrla Căpăţinoasa, locuitorii îşi rîdică căpiţele de fîn de la locurile expuse, iar alţii fac iezături la Prut, pentru înlăturarea, pe cît va fi posibil a inundaţiei.

D. dr. Grossi, medic comunal, făcînd cri o anchetă asupra unor cazuri de scarlatină, a descoperit un cuib de 7 bolnavi, cari erau în contact, fără a se chema vre-un medic şi fără bine înţeles a se înştiinţa serviciul sanitar.

Demisia d-lui Disescu.—D. C. G. Dissescu a adresat următoarea scrisoare d-lui Gr. Cantacuzino, vice-preşedinte al Societăţii marilor stabilimente din Sinaia.

Domnule Vice-preşedinte,

Acum cîţiva ani, s'a simţit pentru Sinaia trebuinta unei vieţi mai intense. Eu am avut acelaşi sentiment şi pentru aceasta am acceptat cu plăcere de a colabora la realizarea acestui scop în calitate de preşedinte al consiliului de administraţie al marilor stabilimente din Sinaia.

Acum două luni mi-am dat demisia, căci societatea era deja constituită şi lucrările terminate şi în ce mă priveşte, n'aveam vreme liberă pentru a putea să mă achit de îndatoririle ce mi le impunea această însărcinare.

Onor. Consiliu şi d-voastră înşi-vă aţi avut amabilitatea de a nu da urmare acestei demisiuni.

Pentru aceleaşi motive, am onoarea de a o reînoi şi vă rog să bină-voiţi a o aduce la cunoştinţa consiliului, pentru ca să fie acceptată, în vederea faptului că-mi lipseşte cu desăvîrşire timpul necesar de a putea participa la lucrările Societăţei, căreia îi urez o deplină prosperitate aşezată pe baze sigure.

Vă rog deci cu insistenţă de a mă considera ca demisionat atît din însărcinarea de preşedinte cît şi din aceea de membru in consiliul de administraţie.

Primiţi, vă rog, Domnule Preşedinte, asigurarea celor mai bune sentimente.

C. G. Dissescu

Cozia, 12 Iulie 1912.

D. dr. Zossin, va ţine mîine, la orele 4 p. m., în amfiteatrul Liceului Naţional, a treia prelegere interesantă despre cultura generală pozitivă.

Publicul e invitat să asiste.

D. Sandu Rişcanu, suferind de mai mult timp, se află azi pe deplin restabilit.

Sindicatul agricol al judeţului Roman a organizat expoziţii de vite şi concursuri de arătură însoţite de alergări de cai, la data şi localităţile următoare: 15 Iulie la Borceşti, 20 Iulie la Dămieneşti, 22 Iulie la Băceşti şi 29 Iulie la Bîra.

Uniunea Centrală a Sindicatelor Agricole a acordat acelui Sindicat o subvenţie de 2000 lei spre a servi ca premii de acordat sătenilor cari vor participa la acele expoziţii şi concursuri.

Fie care din premiile ce se vor acorda din această sumă va purte denumirea de „Premiul Uniunei Central a Sindicatelor Agricole.

D. Gh. Botez, primarul oraşului, se întoarce în astă sară în localitate.

D. Costea Botezatu, fost casier la la Banca Agricolă, a fost numit Curtier oficial la bursa din localitate.

Suntem rugaţi a atrage atenţia şefului gărei Burdujeni, că se ridică rambursurile, fără a se restitui valoarea rambursului.

D. A. Bernfeld-Burnea inspector al Casei centrale de meserii, soseşte mîne în localitate pentru a lua dispoziţiunile necesare, cu privire la inaugurarea Policlinicei ce va avea loc Duminica viitoare.

Domnul Gh. Ionescu a fost numit agent sanitar, special, pentru serviciul de desinfectare.

Domnul Argentoianu, comisarul despărţirei a 3-a, a obţinut un congediu de 30 de zile.

D. Popa Radu, controlor financiar, a mai constatat în sarcina fostului agent fiscal Gh. Aslan din comuna Movileni o lipsă de 1000 lei.

Domnul Popa Radu a sezizat parchetul.

Comisiunea compusă din prefectul judeţului, medicul şef şi revizorul şcolar au vizitat eri localităţele Hlincea, Piciorul Lupului, Zahorna şi Rădeni, alegînd locurile, pe care au a se rîdica noile localuri de şcoli.

Lucrările vor începe chiar în vara aceasta.

D-ra Stroescu a fost autorizată a gira direcţiunea şcoalei de băeţi din Tg. Frumos.

Bismarck şi.... Stroja.—Laurii cancelarului de fer, nu lasă să doarmă în linişte pe acela a cărui minte, în somn perpetun, are din cînd în cînd viziuni de glorie care nu sunt de cît izbucniri de demenţă.

Visează Stroja să se lege o dată de numele lui—ca tinicheaua de coada cînelui—faima de a fi distrugătorul socialismului în Iaşi. Pe lîngă faptul, că alături de cancelarul de fer, Stoja va fi ipistatul de... grajd, apoi pretenţia de a distruge în Iaşi mişcarea socialistă, oste ceea-ce francezul numeşte *enfoncer des portes ouvertes*. In Iaşi mişcarea socialistă abia dacă există; ceea-ce fac conducătorii mişcării muncitoreşti în Iaşi, nu se cheamă nici agitaţiune, nici dezordine; ori-ce om cu mintea sănătoasă ar înţelege imediat că în asemenea condiţii a deschide o cruciadă contra unui duşman închipuit, este o faptă de dement. Ei bine, de la Stroja ori-ce demenţă este de aşteptat; salvatorul societăţei capitaliste, marele boer, în care şi-a pus speranţele societatea modernă ameninţată de faliment, teoreticianul care secundează sforţările emulilor săi, Hohenzollernii din Prusia, şi-a pus în minte să facă teorii ucenicilor de fabrici, în potriva socialismului.

Stupiditatea nu e de mirare, de oare-ce am încetat de a ne mira de prezenţa lui, tot aşa de stupidă, în capul poliţiei. Pentru aceea nu facem de cît să arătăm ca document istoric, telegrama de protestare a clubului social-democrat, fără să ne facem iluzii asupra urmărilor ei. Stroja va rămîne tot stupid, iar accesele sale de antisocialism tot acte de smintit.

Iată telegrama de protestare adresată ministerului de Interne:

D lui Ministru de Interne

Bucureşti

Referindu-ne la telegrama noastră cu privire la descinderea de la clubul social-democrat, mai aducem la cunoştinţa Dv. că prefectul de poliţie cheamă rînd pe rînd în cabinetul său pe lucrătorii din sindicate, făcîndu-i să-şi peardă zilele de lucru, pentru a le ţinea cursuri de calomnii în contra mişcării socialiste, sindicale şi a subsemnatului.

Parţialitatea şi patima prefectului merg pînă la a intimida părinţii şi rudele tovarăşilor noştri, cu scopul de a-i abate de la principiile lor şi a-i aţîţa împotriva conducătorilor mişcării socialiste.

Prefectul s-a dedat de asemeni la confiscarea cărţilor de membru şi statutelor ucenicilor cari fac parte parte din cercul tineretului.

Protestînd, D-le Ministru, în contra abuzului de putere denunţat de noi şi amestecului oficial al poliţiei în conflictele dintre lucrători şi patroni, vă rugăm din nou a orîndui o anchetă imparţială, impunînd autorităţilor locale întrarea în legalitate.

In numele clubului social-democrat.

M. Gh. Bujor
avocat

Liga culturală face cunoscut că concursul de porturi populare ce urma să bă loc la Curtea de Argeş, va fi la Valenii de Munte, în ziua de 22 Iulie curent.

Lucrătorul Anton Hrib, căruia lucrînd la Erbiceni, i-a căzut un drug de fer în cap, a încetat din viaţă, la spitalul din Podul-Iloae.

Am anunţat despre incendiul din Belceşti.

In urma cercetărilor, femeea Maria I. Cojocariu, a mărturisit că dînsa a pus foc casei.

A apărut No. 1 „Familia Literară", revistă bilunară, cu data de 15 Iulie, avînd următorul sumar:

Regretul Românismului (lui I. L. Caragiale)—Călăuza, de J. Madeleine, trad.—Cronica ştiinţifică (Inteligenţa furnicilor).—Exagerările şi defectele naturalismului.—In largul mărei (impresii).—Lui Octav Băncilă (poesie). — Notki (celebrităţile Lic. Naţional).—Pe panta cea periculoasă, (povestire reală)—O victimă a Dunărei, *etc.*

Iată noul program de astă seară Sîmbătă al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

Copila din flori, mare piesă teatrală, cuprinde 3 părţi de cinematograf. Din seria filmelor lungi (şcoala italiană).

Revoluţia din Budapesta, scene şi vederi de actualitate — Furtuna pe mare, după natură.—Monte-Carlo, fermecătoarea staţie, perla coastei de Azur.—Ajutorul lui Ţicnilă, scene humoristice.—Derbyul de la Fredenau, scene sportive.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentaţie în grădina Pathé-Frères, program nou cu Portretul fatal—Răzbunarea servitorului.—Animalul fantastic, comedie.—Sacrificiul iubirei, naraţiune—Tîndală fermecător.—Casa albă, (Din păsurile omului misterios), naraţiune—Honulolui capitala insulei Havai (oceanul Pacific).—Colierul dispărut, mare piesă teatrală.

Poimîne Luni 16 Iulie program nou cu: Negustorul ambulant, piesă teatrală—In aeroplan prin văzduh, sport.—Los Angelos (California), etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 14 Iulie

Patru lucrători trăsniţi

Bucureşti.—In staţia Periş, patru lucrători, ocupaţi cu aşezarea unor fire telegrafice, au fost trăsniţi.

Toţi patru se află în agonie.

Ciuma la Triest

Triest.—Contra maestrul vaporului societăţei Lloyd, a căzut bolnav în ziua de 18 Iulie, cercetarea bacteriologică a constatat prezenţa ciumei bubonică.

LOCKOU-TUL DIN BRAILA

Brăila. — Muncitorii din Port au reluat azi lucrul şi au început descarcarea celor 700 vagoane întârziate.

Direcţia generală a căilor ferate, a acordat o reducere de 50 la sută pentru descarcarea acestor vagoane, întîrziate din cauza grevei.

Urmărirea unor spărgători

R. Vîlcea.—Poliţia de aci, urmărind o bandă de spărgători, doi au putut scăpa.

Urmăriţi de aproape, bandiţii s'au aruncat în apa Oltului şi s'au înecat.

Afacerea Rochette

Rouen.—Curtea de Apel a urcat dela doi la trei ani închisoare, pedeapsa pronunţată în potriva financiarului Rochette de tribunalul Seinei.

ACCIDENT DE AUTOMOBIL

Craiova.—In comuna Budeni, un automobil, în care se găsea d. C. Delescu cu familia, s'a resturnat.

D. Belescu şi şoferul, s'au ales cu uşoare leziuni.

Incăerare între turci şi bulgari

Sofia. — Eri după amează o încăerare s'a produs între patrulele turce şi bulgare lîngă portul Bamlidere.

Un bulgar a fost rănit, trei turci au fost ucişi.

Alte amănunte lipsesc.

Dictatura militară în China

Peking. — Mai multe societăţi militare au votat rezoluţiuni prin care făgăduesc sprijin lui Juansikai, şi cer dictatura militară, în cazul cînd adunarea va urma cu obstrucţiune.

HOLERA IN RUSIA

Petersburg. — La Viteberg s'au constatat două cazuri de holeră, dintre care unul mortal.

Analiza bacteriologică a confirmat cazurile.

Capturarea a 20 Aromîni

Constantinopol — Din Ghergheli se telegrafiază că o bandă de arnăuţi a capturat 20 aromîni, pe cari i-au dus în munţi.

Boala prinţului George

Belgrad.—Prinţul George se află serios bolnav.

Agonia Imparatului Japoniei

Tokio.—Imparatul Japoniei a intrat în agonie.

In faţa castelului se află adunată o mare mulţime, care se roagă peutru însănătoşirea Imparatului.

Consiliul de stat s'a declarat în permanenţă.

Moartea d-rului Otto

Dresda.—Dr. Otto, preşedintele ministerului, a murit azi la prînz.

HOLERA IN UNGARIA

Budapesta.—La Mindezent s'a constatat un nou caz suspect de holeră.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilagen (Apă de păr)

Situaţia critică din Turcia

Constantinopol.—Albanezi inirind în Pristina erau în număr de zece mii. Trupele nu au opus nici o impotrivire.

Comandantul jandarmăriei s'a unit cu insurgenţii şi au predat armele.

*

461 de deţinuţi, 44 insurgenţi au ocupat depozitele de arme, au armat populaţiunea şi merg spre Veniovici, cu gîndul de a intra în Uescub, unde domneşte panica.

Grupe armate merg cu toatele spre Pristina.

După cum se svoneşte, fostul deputat Harsan Bey s'ar afla printre răsculaţi şi ar fi cerind disolvarea Camerei.

*

Un ziar află că liga militară a salvatorilor a ţinut acum cîte-va zilele un congres la Salonic.

Cele trei lige existente, Hifzivatan, Ischadije şi Orduvevatan, s'au asociat.

Membrii congresului ar fi decis să ceară guvernului disolvarea camerei şi un cabinet Kiamil.

*

Corpul de armată din Adrianopol observă o atitudine nepărtinitoare.

Comitetul june turc pretinde că acest corp de armată ar fi gata să meargă spre Constantinopol pentru a împedica disolvarea camerei.

*

Jeni Gazeta publică o scrisoare din Pristina, în care se spune că numai disolvarea Camerei va mulţumi pe albaneji.

*

Consiliul de miniştri, ar fi decis suprimarea tuturor legilor provizorii ale fostului guvern.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
şi orice altă fabricaţiune,
se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

BANCA MOLDOVA
IAŞI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** din ţară şi străinătate

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** (Dresden), **Bumm** (Berlin), **Fränkel** (Breslau).
Specialist în Boale de Femei
MAMOŞ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

La farmacia D. HERZENBERG
IAŞI
este vacant postul pentru un **elev** sau **elevă**, asemenea şi pentru **asistent.**

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, şură, grădină, şi loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnăţărie tot în acea casă, sunt de vînzare.
A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoş (Tatarăşi) No. 25.

30-40 metri grilaj de fer pentru balcon se caută.
Adresa la Tipografia H. Goldner.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

Mobile Löbel
Iaşi — str. Lăpuşneanu 32 — Iaşi
DORMITOARE
SUFRAGERII
SALOANE
BIROUR
Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
—Covoare, Perdele, storuri—
— Ultimele noutăţi —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREŢURI EFTINE —
Face şi condiţiuni de plată avantajoase.
Primeşte comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iaşi
Iaşi—28 str. Cuza-Vodă 28—Iaşi
(zisă şi str. Golia 28)
—Apă—Canal—Closete contra îngheţului—Băi hygienice—etc.
Instalaţie de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultaţiuni gratuite.
Condiţiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparaţiuni
—Proiecte—Supravegheri de Construcţii. Vile—Hoteluri, etc.
Se deplasează şi în provincie cu preţ modest.
Referenţele cele mai bune la dispoziţie.

Braziliană bogată
tînără, fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă şi sănătoasă doreşte căsătorie urgentă cu domn sănătos chiar fără avere. Fides, Berlin 18.

Mädchengymnasium mit Offentlichkeitsrecht
staatsgültige Zeugnisse Deutsche Unterrichtssprache in Czernowitz.
Auskünfte beim Leiter k. k. Proffessor Leo Tumlirz Czernowitz, Gartengasse 38.

Caut un post de Casier la o casă în Iaşi. Se depune o garanţie în numerar pînă la 25,000 lei.
A se adresa sub A. X. la administraţia acestui ziar.

IN ATELIERUL
A. M. MEREANU
Strada I. C. BRATIANU 197. — Iaşi
se fabrică lămpi de Carbit sistem Viorescu pentru prins flutarele Cochilis care atacă viţa.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iaşi, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viţă veche, casă cremi, coşere, fîntîni, fînaţ, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.
Aseminea una casă strada Albinet No. 12, Iaşi, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniţă, etc. Ambele cu mici sarcini.
A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iaşi.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgiile*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* care se resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

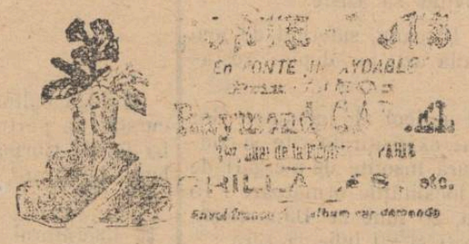

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără acconto —
— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7 453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
OSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

2.500

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPIN

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCR

Redacţia şi administraţia: Iaşi, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comit

Lupta pentru Coroană

Lupta pentru Coroană, sau cum s'ar zice azi lupta pentru şefie.

Dacă în ţările romînești s'a închis această luptă pentru domnie, luptă care a tulburat mult mersul liniştit al domnilor noştri şi deci a trebilor obştești, cum şi a înscris pagini de sînge în cartea neamului nostru, viaţa publică a Regatului Romîniei e tulburată de această luptă pentru şefii, transplantată în organismul partidelor.

Dacă partidul liberal a fost scutit de zguduiri adînci tocmai în lupta de şefii, e că vremea a impus pe Ion Brătianu, care avînd de mînuit un organism mai docil, o burghezie mai lihnită, a ştiut să-i satisfacă apetitul, şi deci să lupte cu succes şi contra fratelui său Dumitru şi chiar contra lui C. A. Rosetti, un luptător ideolog, nu un cîrmuitor practic.

Burghezia organizată în partid a primit de la bine făcătorul său acea disciplină datorită multor împrejurări, din care nu acea a *superioritătii* a învins, ci a *satisfacerii*.

In sînul partidului conservator fiind vorba de armonizat elemente mai uniforme, ca avere, şi ca clasă socială, a fost mai grea impunerea unuia la şefie, şi dacă un Lascar Catargi s'a impus o serie de ani, el a fost discutat şi disputat, iar azi plutim în plină luptă de răpunere, noi avînd ca ţintă nu atît înstrăinarea organizării conservatoare, cît îndreptarea direcţiei, dată şefului nostru.

Imi vin aceste reflexiuni de actualitate cetind lecţia de deschidere, ce d. A. A. C. Sturdza, a făcut'o la Sorbona Parisului, în cursul său de Istoria şi Literatura Romînilor, 20 de lecţiuni ţinute în cursul ernei lui 1911—912.

Titlul acestei lecţii de deschidere este: *La lutte pour la Couronne*, în ţările Romîne în secl. XVI, şi al XVII, de şi de fapt se op[illegible] la 1601 cu moartea lui Mihai [illegible].

Din cetirea acestei lecţii se desprinde un adevăr politic, că răul general ce se produce într'o ţară vine de la lipsa de organizare a direcţiunei acelei ţări. Ca şi astăzi, partidul conservator are personalităţi mult mai mari şi mai cu suprafaţă, ca partidul liberal şi cu toate acestea a guvernat mai puţin şi a slujit ţării mai puţin. De ce? pentru că a fost stăpînit de o boală la direcţie.

Dacă guvernarea celor 4 ani (1871—1875) a impus pe Lascar Catargi ca şef partidului, cu ce lupte interne însă a fost ajuns a fi şeful guvernului în 1891, după 3 ani de frămîntări, în care d. Carp, apoi general Florescu, general Manu, rînd, pe rînd i-a disputat şefia guvernului.

Alţi 4 ani de guvernare subt şefia lui Lascar Catargi (1891—1895) n'au avut darul de a linişti partidul, căci murind el chiar în cursul zilei, cînd era să fie chemat la guvern, s'a declarat criza permanentă în partidul conservator şi de 13 ani suferim de aceste lupte pentru şefie, fără a se încheia, acum ele fiind mai în toiul lor.

Aşa şi cu Ţările Romînești. Primii Voevozi aleşi din cele 2 dinastii — Basarabii şi Muşatinii — n'au avut putinţa de a regula succesiunea în anumită linie; ci la tron puteau fi aleşi toţi fraţii, toţi feciorii, toate neamurile, sau chiar străini. Din acest fapt al unei *alegeri ereditare*, s'au folosit vecinii şi Ungurii şi Polonii şi mai ales Turcii şi s'au înscris acele pagini negre în cartea neamului nostru, cari au înjosit scaunul şi au scoborît ţara.

Dl. Sturza, care are marele merit de a exterioriza cultura Română într'un centru mare ca Parisul, face să ne treacă pe dinainte ca într'un caleidoscop, luptele externe pentru domnie, şi cu puţină părtenire aruncă vina şi greutatea în balanţa Turcului, pentru a scoate din un sistem nenorocit intern, o critică vehementă a rapacităţii Turcului. Nu numai că nu mă împac cu felul de a tălmăci faptele, dar şi detaliile cu care se slujeşte sînt departe de a fi în totul adevarate.

Dl. Sturza reduce la cifre toată lupta seculară pentru domnie, cît a stat 300 de ani supt Turci, cam la 30 miliarde de lei. E şi acesta un chip de a socoti o serie de fapte; de cît, tot aceiaşi Turci — ue spun cronicarii contemporani — scutiau pe ani întregi ţara de bir, cînd vedeau că au venit războaie, boli ciumate sau alte năvăliri. Pentru a califica un sistem politic prin cîntarul banului, nu e de ajuns.

Cînd Turcii au avut un contrapond în politica externă, pe Unguri până la 1526; pe Poloni până la 1711, apoi pe Ruşi şi Austriaci mai ales de la 1711 încoace; cînd chiar Cazacii îşi disputau ambiţia de a pune domni pe tronul ţărilor Romîne, şi cînd dar Turcia era în funcţiune de atîtea politici exterioare, unele prietene ca Franţa, dar toate celelalte ca amice rivale, sau chiar ca duşmane, de sigur că *nu* numai banul cîntăria la Turci în darea Domniilor.

A! da; sistemul Imperiului fiind de aşa natură ca slujbaşul mare să trăiască pe spetele şi pe buzunarul slujbaşului mic, nu puteau scăpa domnii ţărilor Romînești de acest sistem, dar nu asta îi interesa pe ei, ci cu ce mare protecţie să vină şi ce politică să reprezinte, mai ales în o vreme, cînd inclinarea politică prea pe faţă pentru cutare împărăţie, sau chiar personalitate era întovărăşită cu pierderea vieţii.

Dar d. Sturdza uită un factor important în această luptă pentru Coroană; frămîntările boerilor în partidele timpului. Cît timp competitorii la domnie au fost dintre membrii dinastiei, boerii s'au grupat după rivalităţile acelor urmaşi; cînd însă a venit vremea să se sue la domnie şi alte case de boerl nu se poate nesocoti acest element intern, boerimea, care a valorificat întreaga noastră istorie şi dacă de la Constantinopol darea domniei era o îngenunchiare şi un tîrg, în ţară marile demnităţi şi deci diriguirea de fapt a ţării, tot boerilor s'a păstrat — şi o au şi astăzi.

După cetirea lecţiei de deschidere a d-lui A. Sturza, rămăi cu acea impresie de unilateralitate, care dacă nu strică în totul cercetătorului istoric, nu te mulţumeşte.

In amănunte, d. Sturza are aşa de multe lipsuri de memorie, că ar fi de dorit ca pe tribuna Sorbonei şi mai ales la Paris, să se spună lucruri şi exacte şi precise.

Gh. Ghibănescu

„LEAGĂNUL CULTUREI"

Foasta Capitală a Moldovei, leagănul culturei romîneşti, cetatea unirei şi cum ti mai zicem Iaşului,—a fost sortit de-o voinţă vitregă să nu poată trăi de cît din mărirea lui trecută.

Priviţi-i prezentul. In capul oraşului şi al judeţului, d. Mitică Greceanu, fost suprefect şi din păcatele noastre, fost ministru.

Un om fără nici un merit personal şi fără nici o calitate de conducător, a încălecat oraşul Iaşi şi el, omul fără nici o instrucţie, avea pretenţia să devină, în calitate de sugrămător al Iaşilor, ministru al Instrucţiei publice.

Tel maître, tel valet. *D. Greceanu şi-a ales un prefect după chipul şi asemănarea sa.*

Dacă un fost suprefect poate avea conducerea efectivă a oraşului, de ce un fost pompier n'ar ocupa funcţia de prefect al poliţiei.

Ce-a făcut d. Stroja în această calitate, e altăceva. D-sa a făcut Iaşului reputaţia unui ţinut de Hotentoţi. Intruniri publice nu se pot ţine, cluburile şi ziarele politice au fost tulbarate de prefect. Ultima ispravă a d-lui Stroja, făptuită la clubul socialist, a readus la ordinea zilei pe rabiatul prefect.

Decît, nici o mirare, dacă în leagănul culturei, în cetatea Unirei, în foasta Capitală a Moldovei, un Mitică Greceanu a putut ajunge ceiace e azi, d. Stroja e la locul său.

E cerut de simetria lucrurilor.

Iarăşi ameninţaţi

Din străinătate ne vin veşti îngrozitoare, în Ungaria şi Rusia s'au constatat cazuri de holeră, iar la Triest a izbucnit, pe un vas de război, ciuma pulmonară.

Suntem dar ameninţaţi, din trei părţi. Anul trecut, d. dr. Bărdescu şi întregul d-sale serviciu sanitar, au stat cu mîinele încrucişate aşa că flagelul asiatic a putut trece fruntariile noastre şi secera vieţi omeneşti la noi.

Anul acesta ne ameninţă aceiaşi pacoste şi avem, în fruntea autorităţilor noastre sanitare, pe acelaş director general indolent şi incapabil.

Aceleaşli cauze produc aceleaşi efecte. D. dr. Bărdescu, care n'a fost în stare să ne apere, anul trecut de holeră, nu va fi în stare să lupte cu această teribilă epidemie nici acum.

De aceia noi avem o propunere de făcut din moment ce holera se va apropia de graniţele noastre şi pericolul va fi iminent, d. C. C. Arion să procedeze cu d. dr. Bărdescu, cum a procedat cu d. I Bogdan.

Şi nu-I o simplă întîmplare că propunerea aceasta vine din Iaşi.

Oraşul nostru a avut poate cel mai mult de suferit de pe urma incuriei sanitare de azi.

Ce se petrece la externe

Odată cu venirea d lui Titu Maiorescu în fruntea ministerului de externe, junimiştii au dat asalt corpului nostru diplomatic, şi au scos, prin punerea la retragere înainte de termen, cîţiva din miniştrii noştri, declarînd astfel vacante cele mai importante posturi din capitalele Europei.

Vacanţele acestea au fost împlinite cu creaturi junimiste. Regimul de azi urmărea să şi constitue astfel o citadelă puternică şi să dispună astfel de întregul corp diplomatic.

Atît însă nu i-a părut în de-ajuns d-lui Maiorescu. De aceia d sa a stăruit pentru reluarea relaţiilor diplomatice cu Grecia, şi a numit ministru la Atena pe d. Al. G. Florescu. A creiat şi cîte-va legaţiuni noui, mărindu-şi astfel posibilitatea de a-şi pricopsi partizanii.

Noi am atras luarea aminte asupra acestor periculoase procedeuri, dar n'am fost ascultaţi.

Vremea însă ne-a răzbunat. D. N. Cantacuzino, ministrul nostru la Berna, a trebuit să fie rechemat de la postul său pentru motive bine-cuvîntate. D. I. C. Filitti din ministerul de externe a fost pus în concediu nelimitat, pentru vine încă necunoscute. Intregul minister de externe e în fierbere.

La Roma legaţia noastră e un vespar de intrigi. D. C. Burileanu fost secretar acolo, a făcut grave destăinuiri în presa din Capitală şi cu toate aceste d. Maiorescu nu aude nimic.

Corpul diplomatic e un corp de elită şi are o misiune delicată.

Acei cari pretindeau să asaneze moravurile şi să moralizeze poliţia, au ajuns să corupă ceiace încă nu era conrupt; pe diplomaţi.

E un blestem care l'a urmărit intreaga viaţă pe d. Carp şi care acum s'a răzbunat în chip selbatec împotriva d sale.

SUBIECTE DE VARĂ

Tramvaiele şi chiriile

Intre ziarele guvernamentale şi liberale s'a încins, în Capitală, o foarte nostimă polemică asupra tramvaielor şi chiriilor în Bucureşti.

Presa liberală susţine şi cu drept cuvînt, că o reţea întinsă de tramvaie, ar avea de urmare scăderea chiriilor, iar ziarele guvernamentale din potrivă, sunt de părere că tramvaiele ar scumpi casele de pe străzile pe unde ar trece.

Neaparat, presei guvernamentale îi convine o astfel de discuţie, căci ea face să se uite acele dureroase palme încasate de gnvern de la Justiţia ţării.

De cît chiar acest subiect de diversiune şi de vară e tratat anapoda de presa guvernamentală.

Reţeaua de tramvaie întinsă pînă în cartierele mărginaşe ale Capitalei, un mijloc de transport repede şi eften, ar îndemna lumea să clădească la perferii unde e locul mai eftin, iar centrul Bucureştilor, azi atît de evitat din pricina lipsei mijloacelor de transport, s'ar uşura de lume şi deci şi chiriile ar scădea.

Dar asemenea lucruri nu le poate înţelege presa guvernamentală şi mai cu seamă *Seara*, care a deschis polemica.

NFORMATIUNI

olemnitatea de la Galata

Eri a avut loc solemnitatea punerei pie- fundamentale al noului pavilion ce construește la ospiciul Galata.

ată cuvîntarea rostită de d. dr. Rie-r, cu acest prilej :

Domnilor,

Asistăm astă-zi la punerea pietrei damentale a pavilionului de infirmi, form tradițiunilor strămoșești după e în astfel de ocaziuni solemne inte-etorii și proprietari aduceau la fața lo-ui slujbașii lui Dumnezeu ca să imple-e binecuvîntarea lui.

Serbarea de astă-zi are o insemnăta-mare căci punîndu-se piatra funda-ntală acestei clădiri umanitare gîndul tru se îndreaptă către acele suflete ile cari au trecut pe pămîntul aces-și au lăsat donațiuni din veniturile ora putem realiza clădirea acestui os-iu.

ntre acești donatori figurează Domni boeri ai acestei binecuvîntate țări.

) simplă cercetare în arhivele vechi, tă că donațiunile vechilor boeri erau lt mai mari și mult mai numeroase de ale contimporanilor bogați.

storia așezămintelor de spitale și de efacere ne arată că Domnii și boeri purilor trecute au fost întemeetori ce-mai mari instituțiuni sanitare ale tă-noastre. Cele mai multe spitale din ldova sunt datorite marilor donațiuni ute de cele mai vestite familii boerești ține.

Numai grație generozității lor se da-este existența casei Sft. Spiridon care e una din cele mai falnice instituțiuni Moldovei.

n adevăr această instituțiune intreține te spitalele civile din Iași, nici statul i comuna, nici județul n'au în sarcina vre'un spital din localitate. Tot astfel talele din Galatz, Roman, Botoșani, cșani, Bîrlad, Tg.-Neamț, Tîrgul Fru-s, Tîrgul Ocnei, Băcești, se intrețin veniturile Epitropiei acestei case.

Ajutorul pe care îl dă statul este atît mic în cît un sacrifiiciu mai mare din rtea lui se impune din ce în ce mai lt.

Populațiunea merge crescînd. cheltue-de intreținere a bolnavilor, a perso-lului medical, a reparațiunelor etc., sunt creștere iară donatori noii sunt ex-ațional de rari. Pe deoparte este ego-nul care se înrădicinează din ce în ce i mult în omenire iar pe de altă parte dispărut în parte și sentimentul de gene-zitate, ce era o podoabă a vechilor boeri.

Acele donațiuni boerești au servit de bold și burghezimei bogate care a con-buit pe măsură largă la întreținerea stituțiunilor de bine facere.

Ar fi de dorit să se redeștepte în inimile unilor patrioți bogați aceste frumoase ntimente, cari sunt mulți nenorociți, ulte ființe nevinovate căci cutreeră stra-le și nu mai găsesc un loc în spital.

Să revenim acuma la ospiciul nostru.

Ospiciul Galata a fost înființat de dom-torul Grigore Alexandru Ghica și insta-t în casele din mînăstirea Galata cari fost cumpărate de la Vornicul Petru avrogheni în anul 1853.

In anul 1855 domnitorul Ghica prin un risov hotărește că acest ospiciu să ră-ie sub administrațiunea Epitropiei ge-erale a casei Sf. Spiridon.

Donatorii cari au contribuit la întreți-erea ospiciului sunt :

1) Doamna *Ruxanda Rosnovanu*, anăs-ută Calimaki, care prin actul de danie in 24 Ianuarie 1851, dăruește suma de 9486 lei vechi.

2) Neculai și Gheorghe Mavrocordat, fii atmanului Alexandru Mavrocordat, ca să atisfacă dorința tatului lor, dăruesc 300 galbeni prin actul de la 1 Iunie 1853.

3) Tribunalul Iași în anul 1865 decide că și casa cu locul ei, situată în zobur-gul Talpalari, rămasă ca avere vacantă de la defunctul Dimitrie Cașapu, se rămîe în folosul ospiciului.

4) In anul 1867 s'a dăruit ospiciului suma de 500 galbeni din partea unor in-gineri cari au fost însărcinați cu verifi-carea lucrărilor șoselei Flămînzi-Hîrlău.

5) In anul 1890 Gh. Vasiliu donează un fond pentru întreținerea unui pat în ospiciul Galata.

In fine statul vine în ajutorul ospiciu-lui cu 18518 lei, o sumă înfimă față de cheltuelile cerute cu întreținerea lui.

Numărul infirmilor cari se afla astăzi în ospiciul Galata este de 69, ființe ne-norocite, desmoștenite de soartă.

Cu ocaziunea inspecțiunei făcută de noi îndată după numirea noastră ca epitrepi al spitalelor și așezămintelor casei Sf. Spi-ridon am constatat starea deplorabilă a clădirei în care se află astăzi instalați a-cești nenorociți. In registrul de inspec-țiune am semnalat starea îngrozitoare în care am găsit acest așezămînt umanitar.

Cu toate aceste în acel an n'am fost în stare să ameliorăm soarta acelor ne-norociți, căci finanțele casei erau foarte sdruncinate, datornici cari așteptau cu nerăbdare să fie achitați cu aproape jum. de milion și alte neajunsuri se opuneau ori-cărei ameliorări.

Astăzi după ce am reușit să plătim toate datoriile, după ce am echillbrat bud-gstul și facem reparațiunile tuturor spita-lelor, am mai înscris în budgetul anului curent suma de 20,000 lei, pentru clă-direa unui pavilion, rămînînd, ca în anul viitor să se înscrie aceeași sumă cu care să se continue opera noastră prin clă-direa unui al doilea pavilion, conform pla-nurilor întocmite de arhitecții casei noas-tre.

Aceasta este o datorie sfîntă a Epitro-pilor acestui așezămînt filantropic, căci nu mai este posibil, nu mai este permis de a lăsa pe acești infirmi în actualul local.

Destul de amară este soarta lor și ar fi o crimă, o rușine pentru această fal-nică instituțiune a Moldovei de a lăsa mai departe ospiciul în starea lui de astăzi.

Cu toate că locul în care se află ospi-ciul este de o frumuseță încîntăroare, si-tuat pe dealul Galatei, într'o regiune superbă, cu o vedere admirabilă, spre ș-esul Bahluiului și a dealului Copou pe care se află Iașul, cu uu aer bun și sănătos, to-tuși aceste frumuseți ale naturei nu sunt suficiente.

Sermanii infirmi au nevoe de un adă-post, spre a se feri vara de arșița soa-relui, iar iarna de rigorile frigului. A-runcați o privire asupra clădirei actuale, în care se adăpostesc acești nenorociți și aveți să conveniți cu toții că a sosit mo-mentul de a ușura soarta lor.

Astăzi se pune piatra fundamentală a ospiciului nou și mulțămirea noastră su-fletească ar fi foarte mare, cînd îl vom vedea terminat, căci nu poate să fie o faptă mai frumoasă, un act mai înălțător, o datorie mai sfîntă de cît ușurarea soartei triste a unor nenorociți infirmi.

Vom contribui întru cîtva cu clădirea acestui oficiu și la înfrumusețarea acestei vechi mănăstiri, cu atît mai mult că ne-a fost dat nouă fericirea se găsim în I. P. S. Mitropolitul nostru Pimen un suflet ge-neros, un mare și luminat apostol a bi-sericei și a neamului, un înalt prelat, care însuflețit de dragoste pentru aceste locuri strămoșești, a scos din întunericul ei ve-chia mănăstire Cetățuia și a redeștepta astfel în mintea generațiunei de astăzi trecutul glorios al vechiei capitale a „Mol-dovei.

Domnilor, înainte de a termina găsesc de a mea datorie se invoc o calitate fru-moasă a poporului romînesc și anume i-nima miloasă și duioasă pentru infirmi, pentru saraci, pentru bolnavi, de ori-ce naționalitate vor fi. Cercetați registrele ospiciului nostru de la înființarea lui pînă astăzi și veți găsi că între nenorociți cari au fost internați sunt și mulți străini.

Tocmai prin astfel de fapte umanitare se consfințește adevărul recunoscut de toți istoricii, că la gurile Dunărei se află un popor tînăr, care în cursul celor 46 de ani de domnie glorioasă a regelui Carol a făcut progrese uriașe, că cultura mo-dernă a acestui popor se datorește in mare parte caracterului blând și bun grație că-ruia a fost îmbrățișat cu multă căldură de toate celelalte națiuni.

In astfel de manifestațiuni frumoase se oglindește bunătatea și nobleța naturii umane.

O națiune cu ealități așa de frumoase are viitorul ei asigurat ; precum oamenii de știință au reușit să învingă resistența vînturilor și să străbată aerul pe aripi artificiale tot astfel și patrioți, și iubitorii de neam vor găsi mijloace ca să deștepte conștiința națională a poporului, nu prin violență, nici prin fapte brutale sau ca-lomnii, dară prin o educațiune nobilă su-fletească, singura cale de îndrumare a unui popor spre pace, justiție, fraternitate și libertate.

Domnilor, ca în toate ocaziunile solemne, gîndul nostru ie îndreptat către marele nostru Rege creatorul Romîniei moderne și de aceia strigăm cu toții.

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol cu întreagă iubita noastră dinastie.

In „Monitorul Oficial" ce va apare mîne mîine, Marți, se publică tabloul de orele vacante la școlile superioare și e-lementare de comerț din țară :

București : economia politică 3 ore ; istoria comerțului și statistica 4 ; geo-grafia 6 ; productologia 7 : caligrafia 8 ore.

Iași : artimetica 12 ore.

Cîmpulung : limba romînă 10 ore ; ar-timetica 7 ; geografia 4 ; istoria 3 : pro-ductologia 4 ; caligrafia 6.

Craiova : zoologia 2 ore ; chimia 2 ; cursul mărfurilor 3 ; limba romînă 14 ; geografia 10 ; corespondeuța comercială 2 ore.

Galați : germana 1S ore ; economia politică, statistica și drept 15 ore ; lim-ba romînă 5 ; limba franceză 3 ; artime-tica 12 ore.

Ploești : artimetica 12 ore.

Pitești : germana 6 ore.

T.-Severin : limba romînă 6 ; istoria 2 artimetica 4 ; legislația comercială 1 ; limba franceză 4 ; germană 6.

Cererile pentru ocuparea acestor ore vacante se vor adresa direcțiunei profesi-onale din ministerul de interne în timp de o lună socotit de la 17 Iulie a. c.

Examenul de capacitate pentru în-scrierea în tabelele de capacitcte ale profesorilor și maeștrilor de școli secun-dare de băeți (limba germană și Istoria) desemn și caligrafia și pentru fete, se vor ține la :

15 Octombre, desemnul și caligrafia pentru băeți și fete ;

1 Decembrie germana numai pentru băeți.

Candidații vor adresa cerile lor la mi-nisterul cultelor și instrucțiunei publice pînă la seara zilei de 16 Septembrie, cel mai tîrziu.

La concursul pentru institutorii a-gronomi cari funcționează pe lîngă șco-lile normale, concurs ce s'a ținut la Iași au reușit în ordinea clasificației d-nii Mi-halcea, Cojocariu, Jianu, Teodorescu și Dinescu.

Domnii Cojocaru și Jianu sunt absol-venți ai școalei inferioare de agricultură din Strihareț.

Comisiunea examinatoare a hotărît ca candidații reușiți să continue a ocupa funcțiile ce au pe lîngă toate școlile nor-male.

Cobzarul opera d nei Gabrielle Fe-rrari și a compatrioatei noastre Elena Văcărescu, a fost reprezentată zilele a-ceste la Vichy cu mare succes, anunță ziarul „Le Figaro".

Lucrarea d-lui G. Ibrăileanu—noul profesor universitar de literatură romînă și estetica literară—asupra operei lui A. Vlahuță va apărea la 15 Septembrie, autorul avînd încă patru capitole de imprimat.

Pentru examenul de doctorat lucrarea a fost prezentată incomplect tipărită, în-tr'un număr foarte restrîns de exem-plare.

D. profesor I. Borcea a părăsit eri orașul plecînd în Italia unde va urmări studii la Institutul zoologic și oceanogra fic internațional din Neapoli.

In cursul lunei August se va publice în „Monitorul Oficial" un nou examen de lingerie pentru școalele secundare de fete : externate și școli normale, potrivit noilor schimbări aduse în învățămîntul secundar de fete.

Examenul se va ținea în cursul lunei Noembre.

După știrile venite pe cale particu-lară aflăm că s'ar fi aprobat în cele din urmă toate examenele de capacitate ți-nute cu atîtea neregule la București. S'au aprobat dar :

Examenul de capacitaie pentru cali-grafie.

Examenul de capacitate pentru desen.

Examenul de capacitate pentru mu-zică ;

Examenul de capacitate pentru gra-matică.

Tabloul celor reușiți cu medii gene-rale se va publica în „Monitorul Oficial" odată cu publicarea oarelor libere în-vățămîntul secundar de băeți și fete.

Pe ziua de azi s'au constatat în lo-calitate 2 cazuri noi de febră tifoidă și încă 2 cazuri de anghină difterică.

D. dr. Tudor, medic comunal, termi-nîndu-și din concediu s'a întors în locali-tate și și-a reluat serviciul.

Banca Națională a făcut cunoscut, că a delegat în comitetul Bursei. pe d. G. Marinescu, directorul Băncei naționale din Iași.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8–10 a. m. și DELA 3–6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Viţe americane altoite
La rafie și în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăți superioare, perfect selecționate, port altoi cei mai resistenți.
DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*
Biuroul Comuna Copou
Catalogul gratis la cerere

ULTIME INFORMAȚIUNI

:: In urma protestului înaintat de către d. avocat Bujor, cu privire la abuzul de putere și illegalitățile săvîrșite de poliție la clubul social-democrat, ministrul de interne a ordonat o anchetă, însărcinînd cu această misiune pe d. Negruzzi, Prefect de județ.

D. Negruzzi a și avut azi o întrevedere cu d. Bujor și se pare că d. Negruzzi a început să fie convins de illegalitățile ce le comite poliția.

Ori cum, să sperăm că palma sdravănă pe care ministrul de interne a aplicat'o incapabilului de la poliție, va avea drept consecință retragerea sa dintr'o demnitate, pentru care nu e făcut.

:: **Armonia din partidul carpist.**—*Un distins personaj din localitate a rugat pe d. P. Misir să intervină pe lîngă d. Maiorescu pentru care care afaceri. D. Misir 'i-a comunicat că regretă că nu l poate servi, de oare ce are durerea să constate că după o așa de lungă prietenie cu d. Maiorescu, astăzi nu mai este în termeni buni cu d-sa. De altfel d. Misir a adăugat că afacerea pentru care se intervenea în ori-ce caz ar fi trebuit să fie făcută în Septembrie, cînd d sa nu va mai fi la putere.*

:: *Mai mulți amploaiați de la căile ferate, au luat inițiativa pentru convocarea unui mare congres, în care să se discute despre nevoile funcționarilor acestei instituțiuni.*

E probabil ca acest congres să aibă loc în Iași.

:: *In ultimul număr din „La Revue", a apărut următoarea notiță, cu privire la moartea lui Carageali:*

„Cel mai mare cugetător al Romîniei „moderne, maestrul necontestat al artei „dramatice romînești, I. L. Caragiale a „sucombat la 60 de ani.

„Printre cele mai bune lucrări, cităm: „O scrisoare pierdută" „O noapte furtu„noasă", „Carnavalul", cari sunt adevă„rate opere puternice, de un mare adevăr, „de observații și de cea mai mare origi„nalitate. Este o mare pierdere, nu nu„mai pentru Romînia, dar pentru toată „lumea literară".

:: *Relativ la informațiile senzaționale ce reporterii poliției de ocazie le dau pe această vreme de deșă politică și după care d. Carp speră să revină la toamnă în anume condiții, putem da o informație precisă: D. C. C. Arion este absolut convins că nu va mai fi ministru la Septembrie, de oarece a primit să pledeze într'un proces ce se va pleda la 17 Septembrie.—Avis reporterilor senzaționali.*

:: *Iubitul nostru fruntaș, d. Nicu Canană, a plecat aseară, împreună cu familia, la Vitell, pentru a petrece vacanța.*

:: Din partea serviciului sanitar, d. dr. Grossi, a făcut o anchetă, cu privire la cazurile de scarlatină, a cărora număr a cam alarmat populația.

*

Iată ce a rezultat din aceste cercetări.

In strada Smîrdan No. 34, un copil al familiei Axel, se îmbolnăvi de scarlatină.

Constatîndu-se cazul, copilul a fost transportat la spital, iar locuința desinfectată.

In aceiași curte însă se îmbolnăviră apoi doi copii ai familiei Krandel. Boala acestora era de o formă ușoară. Copii erau bolnavi de scarlatină și se jucau cu toate aceste în curte și mama mergea cu dînșii în visită, nedîndu-și seamă că acești copii zac de o boală molipsitoare și ei pot transmite boala la alți copii, pentru cari boala poate fi mult mai primejdioasă.

*

Așa s'a și întîmplat.

Mama acestor copilași, avea o prietenă în str. Uzinelor 21.

Din contact un copil al acestei prietene se îmbolnăvi de scarlatină.

Boala se transmise la alți 4 copii Ulcinski, care locuiau în aceeași curte

*

In urma acestor constatări, s'au luat serioase măsuri. Toți copii bolnavi au fost izolați în spitale, iar toate locuințele desinfectate. Starea copiilor este satisfăcătoare.

:: Direcțiunea vămilor a făcut cunoscut, că plăcile de gramofon, în afară de cele de celuloid, au a fi supuse la o taxă de 100 lei pentru suta de chilograme.

:: Consulatul rus a înștiințat Camera de comerț, că ministerul de agricultură rus, face să apară un buletin special, în care se vor publica și știri economice din România.

:: In astă seară, la orele 8 jum. are loc o nouă întrunire la Camera de comerț, în chestia bursei.

:: Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c.

Birourile „Băncei Iașilor", Simbăta și în ajunul sărbătorilor, vor fi închise după amiază.

DIRECȚIUNEA

Un monument
lui
I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: **Mișcarea meseriașilor.**— Meseriașii din Iași nemulțumiți cu multe din dispozițiile legei meseriilor, s'a întrunit eri în număr de peste 500 în sala societății Frăția, sub presidența d-lui I. Constantinescu bărbier, și-au pus bazele unei asociații a tuturor meseriașilor, fără deosebire de meserie și de religie. Noua asociație se numește, „Cercul Uniunei meseriașilor" și va avea de scop ca prin organizarea sa, la care se speră să se alipească toți meseriașii cari se văd loviți prin legea actuală, să opună un organism propriu al meseriașilor, destul de puternic pentru a lupta pentru revendicările tuturor.

Intrunirea de eri, de și a fost pregătitoare numai, a întrunit totuși un număr atît de mare de meseriași, în cît de sigur comitetul provizoriu ce s'a ales ieri va reuși să capete sprijinul tuturor meseriașilor.

Iată comitetul ales ieri:

I. Constantinescu bărbier, V. Arsenie cismar, Const. Pancu mecanic, Stoian Alexandru tinichigiu, Calman Mayer croitor, Teleman Neculai cizmar, Șloimovici I. cizmar, Vlădescu Mihai cofetar, Pantelimon Sdrob dulgher, Burăh Goldner cizmar, Ilie Rosen zidar, Iosef Schwartz cizmar, Kiva Polak tapițer, Smoc Petru rotar Iohan Sitkevici lăcătuș, Mărgăreanu Gheorghe tabacar, Șerbănescu Teodor, dulgher, Mihai Miller rotar, Marcu Argintaru croitor, Alexandru Pauș tîmplar, Vladimir Mihai zidar, N. N. Vasilescu cizmar, B. Leinștein tîmplar și Frantz Safka caratașș.

Acest comitet a ales ca președinte pe d. I. Constantinescu, Petre Smoc ca secretar și Frantz Safka casier.

Viitoarea întrunire a cercului va fi Duminică, cînd se va vota Statul.

:: **Licitații.**—La Primărie, s'au ținut azi, licitațiile următoare pentru repararea bisericelor, după devizul întocmit în sumă de 2418 lei și 70 bani.

S'a adjudecat provizor asupra d-lui Stîngaciu, care a oferit 19.50 la sută, sub deviz.

*

A doua licitație a fost pentru repararea caselor de la Galata, în valoare de 945 lei și 80 bani.

S'a adjudecat asupra d-lui I. Vraja, care a oferit 10 la sută sub deviz.

*

A urmat licitația pentru repararea localurilor de școli.

S'a adjudecat asupra unui grup de meseriași, *Independența*, care a oferit 22.75 la sută sub deviz.

Lucrarea se urcă la 24542 lei și 64 bani.

In ceia ce privește repararea mobilierului școalelor, în valoare de 637 lei, s'a adjudecat asupra d-lui I. Popovici.

*

In sfârșit ultima licitație a fost pentru reparațiunea necesară la Baia comunală.

Lucrarea s'a adjudecat asupra d-lui Stîngaciu, care a lasat un rabat de 22 la sută.

Costul lucrării e de 5071 lei.

Comisiunea de licitație se va întruni zilele aceste, pentru a se pronunța asupra rezultatelor obținute.

:: Astă noapte la orele 11 jum, cînd ultimul tren de plăcere se întorcea de la Ungheni, se făcu la halta Socola, o descoperire lugubră.

In dreptul haltei, zăcea un bătrîn avînd o rană gravă la cap, din care sîngele curgea în abundență.

Incepîndu-se cercetările s'a aflat că e un anume Ioan Ursianu, lucrător cărămidar.

El însă nu putea da nici o explicație.

Curînd sosi și ginerile acestuia Vasile Gheorghiu, care înclina a crede, că nu poate fi vorba de un accident, ci bătrînul a fost victima unei crime.

Ioan Ursianu a fost transportat la spital, unde starea sa inspiră îngrijiri.

Parchetul înștiințat, a deschis o anchetă, pentru a stabili dacă e crimă sau accident.

:: Examenul de capacitate pentru muzica vecală de și a fost aprobat de ministerul de instrucție, a ridicat numeroase protestări din partea candidaților, cari cunosc modul neregulat în care s'a ținut acest examen.

In numărul de mîine vom publica memoriul ce a fost adresat în această privință ministerului.

:: **Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.**

:: La administrația comunală se întocmește un tablou de moașele diplomate, din localitate.

:: In urma fuziunei dintre Banca centrală din București și casa de economie a societății Vulturul, se va întemeia în localitate o filială a acestei Bănci.

:: Administrația comunală, a cerut serviciului sanitar, să-i înainteze un tablou de toți surdo-muți din localitate.

:: Adunarea generală a Băncei meseriașilor „Providența" ce era să aibă loc eri dimineață, s'a amînat, neîntrunindu-se numărul de membri, cerut de statute.

Viitoarea adunare va avea loc cu ori care numărul de membri prezenți.

:: Ministerul de războiu a casat decisiunea consiliului de reformă din Iași prin care căpitanul Fotea, din regimentul 13 Ștefan cel Mare, a fost reformat.

:: D. Gh. Botez. primarul orașului, s'a întors aseară în Iași.

D-sa încă nu s'a prezintat la Primărie.

:: Camera de comerț a primit o înștiințare din partea direcțiunei vămilor, prin care se specifică că importul de zarzavaturi e scutit de taxe.

:: Iată noul program de astă seară Luni al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

Experiența fatală, mare roman contimporan, pagini însuflețite din viața savanților. Grandioasă punere în scenă. Interpretare de către artiști dramatici pariziani. Rolul savantului Berthold este jucat de d. Krauss de la teatrul Sarah Bernhard, cuprinde 2 părți de cinematograf.

Negustorul ambulant, desfășurare a cărei acțiune se petrece într'un orășel din Bohemia. Interpretare escelentă datorită celor mai de seamă actori ai teatrelor berlineze.

In aeroplan prin văzduh, scene și vederi de aviațiune modernă.

Cele cinci simțuri, studii de expresiuni fisionomice.

Industrii la Los Angeles (California), Nordul Americei.

Armura însuflețită, scene humoristice.

Poimîne Mercuri 18 Iulie program nou cu: Mîna răzbunătoare, mare dramă în 2 părți cu d-ra Mărioara Ventura, etc. etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

:: D. I. Petrovici a fost numit director al Institutului de Chimie, definitiv, în baza concursului depus, în locul celebrului Șumuleanu, care va trebui să înaugureze vreun alt institut la Vălenii de Munte, unde 'și are acum centrul său de activitate și unde va fi mai aproape de Ploești, care la făcut odată celebru prin arsenicul ce l'a găsit în celebrul proces Iacobson.

De sigur că la intrarea în funcțiune a noului director, atît Șnmuleanu cît și băeții de la centru și toate anexele lor, vor face cuvenitul scandal.

:: Azi dimineață o grevă a isbucnit la frații Polingher, din cauza eliminării unui amploiat.

După 4 ore, greva s'a aplanat, stabilindu-se un perfect acord între patroni și funcționari.

Totul s'a petrecut în cea mai perfectă ordine.

:: Din lipsă de marturi, tribunalul de Huși, a amînat Simbătă procesul trusturilor pentru 18 Septembrie.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albineț No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 16 Iulie

Agravarea situației în Turcia

Amenințările ligei militare

Constantinopol. — Termenii injurioși pronunțați în contra ofițerilor, în discuțiunea camerei de alaltări, asupra scrisoarei de amenințare a ligei militare, a provocat exasperarea acestei ligi, care după cît se spune, a luat deciziuni mai serioase în contra fostului ministru Tallarat, în cazul cînd nu și ar retrage cuvintele.

*

Cîți-va deputați cari au atacat in mod viu pe ofițeri, au primitscrisori de amenințare.

*

Se asigură că Kiamil Pașa stăruie pentru dizolvarea Camerei, altfel va demisiona.

*

In cu'oarele Camerei, circulă svonul că delegații de ofițeri din Adrianopol și Kirkilissa ar fi sosit pentru a lucra în contra disolvărei Camerei.

*

Ziarele anunță că Franța și Anglia, dînd probă de încredere în cabinetul actual, au făcut demersuri pe lîngă guvernele balcanice, pentru menținerea statului quo.

*

Ziarele anunță, că 60,000 de albanezi întruniți eri în cîmpia de la Koosovo, au adresat guvernului cererea cunoscută

*

Membrii colegiului electoral din Trebizonda au telegrafiat guvernului, că nu vor admite nici odată disolvarea camerei.

Junii turci provoacă numeroase manifestațiuni de acest fel, din partea cluburilor și partizanilor săi.

Consiliu de miniștri

Sinaia.—Azi dimineață s'a ținut un consiliu de miniștri, sub presidența regelui.

S'au rezolvit chestiuni curente.

O sinucidere

Tg.-Jiu.—In comuna Argoni, s'a sinucis tînărul Vasile Boiculescu, în vrîstă de 17 ani, absolvent al școalei superioare de comerț din Craiova.

Cauza încă nu se cunoaște.

Eliberarea lui Tacit

Roma.—Procurorul general, a cerut camerei de punere sub acuzare, eliberarea documentelor și cărților confiscate la d. Tacit, de oare ce d-sa a fost cu desăvîrșire scos din cauză.

Furtul de la Carusso

Florența.—Niște hoți, ramași necunoscuți, au pătruns în vila celebrului tenor Carusso, furînd obiecte de artă, de o mare valoare.

O catastrofă maritimă

New York. — O știre sosită aci, arată, că în apropiere de Luabec, vapoarele Embress și Elveția s'au ciocnit

Vaporul Elveția s'au scufundat Toți pasagerii au fost salvați.

După o altă versiune, s'ar fi scufundat și vaporul Embress.

Acesta avea 1000 de pasageri.

Memoriile lui Dreyfus

Paris.— Fostul Căpitan Alfred Dreyfus, își scrie actualminte memoriile. Ele nu vor fi date în vileag, de cît după moartea sa.

Streinii în România

Dresda. — Ziarul *Hotel Zeitung*, arată că până acuma România n'a făcut încă nemic pentru a atrage streinii, de oare ce otelurile n'aveau confortul necesar.

Astăzi însă în România se construesc oteluri și cafenele, care vor întrece în lux și confort, multe din străinătate.

Elevi sîrbi la Moscova

Moscova.—O excursiune de 50 elevi ai seminarului sîrb, din Karlovitz, a sosit aci.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Nationala" str. Ștefan cel Mare No. 39.

BANCA MOLDOVA
IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

La farmacia D. HERZENBERG
IAȘI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea și pentru* **asistent.**

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnățărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

30-40 metri grilaj de fier *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iași
Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași
(zisă și str. Golia 28)
—Apă—Canal—Closete *contra* **înghetului—Băi hygienice—etc.**
Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultațiuni gratuite.
Condițiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparațiuni **—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*
Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*
Referențele cele mai **bune la** *dispoziție.*

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

IN ATELIERUL
A. M. MEREANU
Strada I. C. BRATIANU 197. — Iași
se fabrică lămpi de Carbit sistem Viorescu pentru prins fluturele Cochilis care atacă vița.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă la toate celelalte remedii.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antîiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

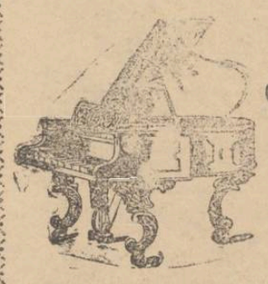

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără acconto —
— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
Lei 1,986,251 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1643. — Mercuri 18 Iulie 1912

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII „IOSIF PANU" IAȘI

SITUAȚIA

Vacanța! Nu știm dacă în alte țări semnificația acestui cuvînt va fi așa de întinsă ca la noi. De sigur, însă, că în țările și în orașele care trăesc de o viață comercială sau industrială proprie, organele acestei vieți nu au vreme să se gîndească la vacanță, fiind-că industria și comerțul nu au nici o dată repaus. Numai la noi, unde orașele trăesc viața funcționarismului și a școalelor, vacanța însemnează suspendarea ori cărei activități la orașe. Chiar producțiunea cea mai de seamă a țărei, agricultura, este proprie acestei dezertări în masă a orașelor pe timpul verei, de oare ce tocmai atunci agricultura are munca cea mai hotarîtoare a anului, departe de orașe.

Este, deci, natural că, urmînd obiceiul egat de pămînt, credincioși tradițiunei nsăși a existenței noastre, activitatea poitică să fie și ea doborîtă de același suflu de odihnă, care, la apropierea lui 1 Iulie, parcă distruge ori ce viață la orașe.

Cum că la Iași mărunțișurile gazetărești trăesc pe altă lume și ne somează să spunem ce e cu politica și să prezicem ce are să fie peste o lună sau două, nu ne mirăm; dar nici nu credem de folos a le arăta că profețiile au fost apanajul acelora cari au făcut din politică un fel de doctrină filosofică deductivă, în loc să se mențină la sănătoasă practică inductivă, a acelora care trăesc viața reală, bazată pe observarea împrejurărilor ce se desfășoară sub ochii noștri.

Ce va fi la toamnă, nu se poate răspunde prin profeții deductive, mai ales cînd la baza acestor deducțiuni, principiul fundamental de la care pleacă tot sistemul, este ca un fel de 1-a poruncă dată dintr'un nour — ca și poruncile lui Moise—și care spune: „Eu sunt P. P. Carp, să nu ai alt Dumnezeu afară de mine!"

Viața politică însă, nu este ca o credință fanatică, mărginită în cîteva porunci biblice. Nouă, care nu trăim din fanatism, nu ne este greu să demonstrăm că de sigur numai fanatismul stăpînește astăzi mințile partizanilor d-lui Carp. Ori care din aceștia, recunoscînd toată slăbiciunea guvernărei actuale, înțelegînd toată nevoia de a pune o dată partidul conservator în situația de a da toată măsura puterilor sale, admițînd că direcția actuală duce acest partid la nenorocire, la sfîrșitul tuturor acestor fapte de strictă observație inductivă, revine invariabil la acea primă poruncă.

Această sistemă politică, mărginită la un cuvînt și la un om, ne face să ne aducem aminte fără voie, că la începutul profețiilor care au întovărășit crearea partidului conservator-democrat, a existat și aceea că acest partid e format din fanatism. Acest partid—se zicea—este legat numai de numele lui Take Ionescu; să vie un accident de tren sau de automobil și tot partidul ține de un șofeur sau de un mecanic. Inutil să arătăm ce fel de politică e aceia care așteaptă de la accidente rezolvirea problemelor politice, întocmai cum ar aștepta boerul pe vreme de vijelie, ca grindina să treacă pe moșia vecinului.

Această simplă amintire ne servește, însă, să arătăm că deducțiunile și profețiile n'au trecere în politică. Intrebați astăzi pe ori care din junimiști și veți vedea că admit toate concluziile absolut inevitabile asupra nevoiei de a se întregi partidul, recunosc tot dezastrul la care merg cu deducțiunile și profețiile, dar revin la persoană, nu pot să lase pe d. Carp. Prin urmare suntem siliți noi să conchidem că toate aceste conștiințe oare se referă numai la un om, n'ar mai șovăi dacă ar fi ușurate de grija care le apasă.

In aseminea condiții, nu puțini se gîndesc la modalitatea accidentului care să le ușureze conștiința la vre-un fel de accident moral, care să le redea libertatea, iar noi suntem în drept să conchidem că singurul principiu pe care se mai razemă astăzi partidul conservator de la putere, este fanatismul și depedența neconditionată de d. Carp.

Nu este, însă, întăia oară cînd profețiile politice să întorc asupra celor care le-au formulat și dacă este dreaptă afirmarea unui ziar, cum că factorii hotărîtori în destinele actualului guvern, se gîndesc a rîdica la șefia partidului pe d. Filipescu, lăsînd la șefia guvernului pe Take Ionescu, apoi trist revers a păstrat soarta tuturor profeților cari anunțau sfîrșitul aventurei takiste.

Care va fi, deci, la toamnă sfîrșitul chinuitoarei agonii de care moare de atîta vreme guvernarea carpistă? Profeții nu se pot face, fiind că — am mai spus'o — politica nu se speculează după vre'o metodă deductivă; putem, însă, din observarea strictă a evenimentelor, să tragem concluziuni care în aseminea condiții sunt fatale și capăta tăria legilor științifice, de oare ce izvorăsc din fapte, nu din deducțiuni. Știința ori de cîte ori pune două corpuri anumite în prezență, știe că invariabil are să iasă un al treilea; numai alchimiștii actualului guvern, au pretins să schimbe aceste legi, să intre ignorîndu-le în laboratorul politic în care toate uneltele pe care au pus mînele au explodat în mîna lor, fiind-că n'au vrut să știe la vreme că politica este o știință pozitivă, bazată pe evoluția faptelor și nu este o speculație filosofică.

Pentru aceia la toamnă nu e greu de văzut că actualul guvern nu poate să rămînă, de oare ce nu reprezintă partidul din care a eșit numai ca un modus vivendi de ocazie; revenirea d-lui Carp ar fi răsturnarea tocmai a legiilor științifice despre care am vorbit, de oare ce nu ne putem închipui în ce mod savantul căruia i-a explodat o dată în retortă un amestec, să încerce încă odată aceiași retortă și același amestec.

Aceste două fapte de strictă observație sunt concluzia inevitabilă pe care numai vacanța o mai poate întîrzia; cine va veni la toamnă, nu profeții vor indica, ci iarăși observația strictă; ea ne-a arătat pe omul priceput care a creat în împrejurări grele un organism plin de viață și care pe vremuri mai grele încă, a știut să facă din el singura resursă cu putință astăzi, pentru a scapa partidul conservator de ocara unei plecări rușinoase de la guvern. In ce mod va reuși să facă asta, începe să intre în domeniul deducțiunilor și pentru aceia trebue să așteptăm ca iarăși observația să ne arăte cum se vor grupa afinitățile între corpuri, în noua retortă în care vor fi puse în prezență.

Doctor Stefănescu-Galați

EPILOGUL

Guvernul a dat afacerei tramvaielor din București un epilog ridicol.

Ministerul de interne a notificat Primăriei și prefecturei Capitalei, că a fost definitiv osîndit de justiție și că prin urmare, în virtutea hotărîritor judecătorești, înțălege să ridice ori ce măsură de împedicare a lucrărilor de instalare a liniilor și firelor electrice.

Presa guvernamenlală, însă, n'a voit să se dea nici acum bătută și de aceia a încercat să răstălmăcească și să denatureze comunicarea ministerului. Ziarele guvernamentale au dat hîrtiei Ministerului înțălesul că, în urma condamnării definitive, ar fi cerut Primăriei ca ea să înceteze de a mai împiedica lucrările societății.

Cum însă procesul dintre primărie și societate e încă pendinte, ziarele guvernamentale trăgeau concluzia firească că autoritatea municipală nu va permite continuarea lucrărilor până in complecta lichidare a celui de al doilea litigiu.

Din fericire însă Ministerul de Interne ne mai avînd în fruntea lui pe d. Al. Marghiloman, a fost mai bine inspirat decît întreaga presă conservatoare. Ordin a fost dat și orice împedicare de punerea șinelor e suspendată. Societatea comunală de tramvaie din Capitală își urmează azi lucrările tetrerupte de mîna pătimașă a d-lui Al. Marghiloman și în scurtă vreme Capitala țărei va avea un tramvai electric europenesc, în locul și alături de tramvaiul cu cai de azi.

Faptul însă că presa guvernamentală a încercat să safisticheze pînă și ultimul act al Ministrului de interne dovedește că d. Marghiloman și ai săi încă nu s'au putut mîngîia de marea înfrîngere suferită.

Un caz ciudat...

E vorba, din pacate, tot de ilustrul de tristă memorie C. Șumuleanu, fostul director al Institutului de chimie din localitate. Zicem că avem înainte un *caz ciudat*.

Iată, în adevăr, un om care, după o trîndăvie de 11 ani ca director al unei însemnate instituții publice, este — din vina sa — descoperit autorităților superioare ca *neapt* pentru conducerea mai departe a instituției, atît din cauza firei sale pătimașe, cît și a unor lipsuri științifice, ba chiar și din lipsa de bun simț comun, împrejurări ce-l adusese a acumula erori științifice și prostii comune, toate răsărite pe un mare fond de răutate specifică. Va să zică, un om care a mistificat o lume întreagă vreme de 11 ani, cu pretinsa lui specialitate științifică, e dovedit, la un moment dat, ca fiind ignorant, prost și, pe deasupra ultraveninos.

Și cu toate aceste, tipul ține morțis să rămîe directorul instituției, pentru că... e ignorant, prost și, pe deasupra, ultra veninos.

Nu e acesta un caz ciudat?

Iată, mai departe, acelaș om, care, după ce vreme îndelungată de 11 ani mistificase o țară întreagă — dela Dorohoi la Severin — făcînd să se creadă în pretinsa lui *cinste* și *corectitudine*, ajunge la un moment dat—și din propria-i vină —să se descopere autorităților superioare și opiniei publice uimite, că tipul, departe de a fi imaculat și candid ca o floare de crin, e *certat* cu cinstea și corectitudinea, ca orice casier ce o șterpelește la America.

Și cu toate aceste, tipul ține să rămîie directorul instituției, pentru că .... a fost necorect și necinstit.

Nu e acesta un caz ciudat?....

Iată, iarăși același om care vreme îndelungată a păcălit lumea asupra caracterului seu, crezîndu-l toți a fi un înger, și care, rînd pe rînd, se demască singur a fi un monstru moral: umil și lingușitor față de cei mari, uzurpător, neomenos, barbar, tiran față de subalterni; alteori timid și laș față de aceștia, dacă împrejurările o cer; brutal pînă la cruzime față pe servitori, cărora le zdrobește capul cu călcîiul cizmei. Imprejurările dovedesc în fine autorităților superioare și opiniei publice că o conlucrare nu mai e posibilă între *el* și subalternii tiranizați, maltratați, furați.

Și cu toate aceste, tipul ține morțis să rămîe directorul instituției, inchipuindu-și că *energic* înseamnă a fi brutal, neomenos, barbar, crud, usurpător și... trîndav la superlativ.

Nu e aceste un caz ciudat?...

Iată în fine, că acelui atît de grav compromis, în loc de a fi lovit cu condica penală—gîndiți-vă la ori-ce mănuitor de bani publici, care și-ar fi permis *interpretarea spre buzunare* a vre-o cîteva mii de lei — i se prezintă ocaziunea splendidă de a se reabilita prin un concurs. Soluția aceasta blîndă e a guvernului. Credeți însă că ilustrul s'a înscris macar? Doamne păzește! Nu s'a înscris, dar... s'a prezentat cu un protest, arătînd comisiunei de examen că concursul nu trebue să se ție, fiind-că *el* socoate cu creerașul seu că postul nu e vacant și că el e *srngurul* în țară, care poate ocupa demnități fără concurs, atunci cînd această probă a capacității este, cerută pentru toată lumea. Un privilegiu! Și încă dat trîndăviei, incapacității, neștiinței, necinstei...

Nu e acesta un caz ciudat?...

Dați-vă avizul, d-lor psihiatri!

R. M.

CASA RURALĂ

Casa Rurală își publică bilanțul gestiunei ei pe primul semestru al anului în curs.

Beneficiul net al așezămîntului e de 389,458 lei, la un capital de zece milioane, iar bonurile rurale în circulație ating cifra de 55 milioane și jumătate. Imprumuturile acordate comunelor rurale pentru islazuri se rîdică la respectabila cifră de 21 și jumătate milioane. Iar afacerile pure de bancă ca: efecte scontate, reesconturi și conturi curente, însumează aproape 9 milioane.

Principalele operațiuni ale Casei Rurale sunt însă tot cumpărările și vînzările de moșii, de aceea cată să insistăm asupra lor.

Pînă la sfîrșitul lui Iunie anul curent, Casa Rurală a cumpărat moșii în valoare de 33,765,033 lei, și a revîndut țăranilor loturi în valoare numai de 5,007,771 lei, din care sumă sătenii au achitat în numerar 602,866 lei, iar restul de 4,334,350 lei rămîne să-l plătească în rate. Anul trecut la aceeași perioadă, Casa Rurală avea în proprietatea ei moșii pentru 35.7 milioane lei, iar țăranilor nu revînduse de cît pentru 2.2 milioane lei.

Din aceste date se vede că Casa Rurală a oprit cumpărarea de moșii în anul ce-a expirat la finele lui Iunie, iar parcelarea moșiilor ei la sateni s'a dublat.

Afară de această datorie a sătenilor către Casa Rurală, ei mai datorează așezămîntului 3.7 milioane lei, bani acordați sătenilor cu ipotecă asupra moșiilor cumpărate de ei.

Printre sarcinile Casei Rurale figurează lei 107,116 salarii, cari la aceeași perioadă a anului trecut erau numai de 88,664 lei.

După cam se vede din cifrele citate mai sus, Casa Rurală s'a îndrumat spre ținta instituirei ei. Moșiile cumpărate de ea încep a trece în mod regulat în domeniul țărănesc.

OAMENI ȘI LUCRURI

Știri de departe

Cu o dezesperantă regularitate sosește aci poșta locală și acea din străinătate. Incalea acea de aci este cu totul inofensivă: aduce numai reclame, anunciuri, invitațiuni, înștiințări fără importanță, De îndată ce în vre-o „Kurliste" oficială ți s'a tipărit numele, aparții cu totul marei legiuni de întreprinzători cari pîndesc, zilnic, sutele de nume ale noilor veniți, pentru a-și încercà norocul cu noua clientelă. Cui strică lucrul acesta?

Dar cu totul altă-ceva e cu poșta din afară, care, din trei în trei ceasuri, revarsă asupra pașnicei localități un torent de știri, de emoțiuni, de surprize, între cari se nimeresc, negreșit, unele penibile și nepotrivite unei cure de liniște, repaos și uitare.

Observatorul care e obișnuit a vedea și a cunoaște oamenii și lucrurile, urmărește foarte lesne pe fețele tuturora schimbări într'un fel ori într'altul neliniștitoare, la fie-care distribuție de noutăți poștale,— variabile după persoana care ie în joc și, fără îndoială, după intensitatea comoțiunilor ce comportă starea ei, vrîsta ei, originea ei, condițiunea ei socială și așa mai departe.

Idealul—nerealizabil cum sunt toate idealurile—ar fi ca toți suferinzii pe care-i osîndește la exil împrejurarea unei urgente trebuințe sanitare să fie împedicați de a se găsi mereu, pe calea cetitului și pe calea corespondențelor—în contact cu mediul, cu atmosfera în care au contractat suferința lor fizică. Lucrul însă e din cale afară greu; fie-ce nou venit în ori-ce localitate balneară sau climaterică — în ori-ce colț izolat al lumei, aduce cu sine neajunsul acesta iremediabil de a continua să retrăiască propriile sale zguduiri, psihice fără să se poată înstrăina, ori lipsi, cu totul de dînsele, cu riscul de a se folosi numai în parte de noul regim.

Cu toate aceste o diferență există netăgăduit. Știrile, noutățile—în special acele tipărite în ziare — sosite de la distanțe mari, după trecere de nopți și zile, sunt multe atenuate și nu au puterea de a impresiona. Ziarul proaspăt apărut, de abia tipărit este cu totul altă-ceva. In el pulsează viața mult mai intensă și nervi mult mai iritabili. Repeziciunea, noutatea, știrile au o înrîurire covîrșitoare. Trebue să fi fost mult mai... reci și mai apatici clienții ziarelor de acum cîte-va zeci de ani, cînd, în genere, noutățile erau de o vechime respectabilă. Dovadă că astăzi cînd cetim o noutate cam... treoută—fie numai de cîte-va zile—sunt infinit mult mai puțin atinși, ori interesați, ori mișcați de cuprinsul ei. Același lucru se întîmplă cu știrile de' ziare, pe cari le cetești la distanțe mari, slăbite, atenuate și palide.

...De ce n'ar putea omul să renunțe cu totul la ele, pentru mai bună liniște sufletească?

E o chestiune de viață și educațiuue complexă asupra căreia vom mai stărui.

Rodion

Examenul de muzică vocală

Se știe că după foarte multă întîrziere acest examen de capacitate a fost aprobat de către ministerul de instrucțiune, un mare număr de candidați au protestat însă, în potriva modului cum s'a ținut acest examen și au înaintat ministerului următorul memoriu:

MEMORIU,

Pentru casarea examenului de capacitate specialitatea muzica vocală, ținut la 20 Aprilie 1912.

La 8 Ianuarie se începe examenul de capacitate, specialitatea muzica vocală, examen ce se termină la 17 Februarie.

Asupra acestui examen făcîndu-se plîngeri, ministerul judecînd întemeiate motivele de casare ce se aduceau, a decis casarea acestui prim examen.

1) Pentru această casare la cunoștința celor interesați, am citit în buletin și Monitorul Oficial decisiunea ministerială în cuprinderea această: „ministerul anulînd lucrările comisiunii examinatoare, pentru muzica vocală, se publică un nou concurs pentru ziua de 20 Aprilie".

Ne întrebăm, Domnule Ministru, dacă acest nou examen este sau nu continuarea celui dintăi.

In ipoteză că acest examen este continuarea celui dintăi, casarea lui este riguros cerută, fiind că este cu totul contrar art. 6 din regulamentul secundar și superior care zice „Pînă în 30 zile libere înainte de deschiderea seziunii, în nici un caz, sub nici un motiv, nici o cerere de înscriere nu se va primi după după acest termen". Așa fiind cum se pot tălmăcii înscrierile noilor candidați cari în ipoteza noastră ar fi trebuit să facă cerere de înscriere cu 30 zile înainte de deschiderea seziunii de examen adică pînă la 13—31 August cel mai tîrziu.

Dar la acest al doilea examen s'au prezentat mai mulți candidați după cum se poate constata din scripte făcîndu-se înscrieri noi oprite formal de regulament —atît de mult s'a procedat după bunul plac în cît pe de oparte — de și contra legii—s'au făcut înscrieri noi, iar pe de alta sau respins tot înscrieri noi, pe motivul ce avem onoare să-l invocăm noi. Dovada afirmațiunii aceștia o aveți în cererile de înscriere a cîtor-va candidați din Iași, cereri ce există la minister.

In ipoteză că acest examen este un examen cu totul nou, cată să fie casat ca neîndeplinînd condițiunea de publicitate ordonată de art. 56 al. 2 din regulamentul învățămîntului secundar care zice: „Un alt examen de capacitate pentru aceiași specialitate nu se va putea ținea mai înainte de trei luni".

2) Un al doilea motiv de casare este art. 75 din reg., care nu admite candidați de naționalitate străină cazuri multiple (anume cinci) printre înscrierile?? admise cum se afirmă că sunt și cîte-va cazuri de imoralitate și infirmități.

3) Pentru instituirea comisiunei examinatoare art. 73 din reg. luat în întregime și combinat cu art. 16 cere ca cei trei membrii care compun comisiunea să fie luați cu preferință doi dintre profesorii de la conservator Iași și București și un maestru din învățămîntul secundar. Actuala comisiune se compune ilegal din trei maeștrii, iar nu și din profesori cum cere spiritul legii. Dar domnule ministru, în afară de lege vă închipuiți d-voastră că nu ne poate examina o comisiune care n'a făcut studii speciale pentru examenul ce-l dăm și care au studii inferioare multor dintre candidați. Este atîta de naivă această comisiune, în cît prin glasul președintelui ne-a făcut cunoscut un proces Verbal, care ne scade cîte un punct pentru ori ce greșală însemnată de d-lor cu roșu sau pentru trei însemnări cu albastru.

Dar la „Basul cifrat" ce ne-a fost supus examinării compus din 55 de acorduri dacă greșelile candidaților ar trece de 10, vă închipuiți că am rămînea datori domnului președinte, ori poate d-sa se crede în drept a ne pune note sub O!

1) Prima lucrare scrisă: *Un bas cifrat.*

Acest bas în loc să fie compus de d-nul președinte și admis în bună înțelegere de membrii comisiunii, d-sa la copiat și aproape în întregime luat din cartea de basuri a regretatului Eduard Wachman pag. 27 No. 3, contrar art. 77 din reg. al. 2 schimbînd numai măsura și valoarea notelor; afară de aceasta rea-

izarea unui bas se poate face mai multe feluri însă d-lor au avut un singur calapod de care s'au servit la cercetarea tezelor și acei cari nu au ghicit intenția au căzut.

O probă de incapacitatea comisiunii e cazul candidatului C. Baciu care cu deplină cunoștință prin urmărirea unui interes melodic al sopranului a dat naștere la două quinte paralele dintre care cea de a doua micșorată și în senz pogorîtor.—Știut fiind de ori-ce muzicant și chiar de cel mai simplu elev din anul I la armonie ca aceste quinte sunt permise, că distinsul profesor de compoziție de la conservatorul de muzică din Paris Th. Duboix, le dă ca exemplu permis în tratatul său de armonie, pe cînd d-lor au luat acele quinte ca greșeli de realizare scăzînd nota candidatului. Dacă comisiunea datorită vastelor cunoștinți ce posedă pe acest tărîm, nu s'ar fi orientat după realizarea ce au avut-o d-lor ca în normă în corectarea basului cifrat, ne îndoim că ar fi fost în stare să ne noteze lucrările.

Exemplu. Cităm cazul d-nei Severeanu care a luat nota 2 la armonie. Comisiunea n'a observat quintele paralele din basul candidatului Căpriță.

A doua probă scrisă :

Formarea sau aprovizarea unui fragment melodic. Comisiunea a spus față de noi toți candidații că această probă e de puțină importanță și ar preferi să fie o lucrare scrisă din teorie dar aceasta nu o poate face de oare-ce nu e în regulament și după cum știți un curs de compoziție specială nu avem la nici unul din conservatoarele din țară și deci nici membrii comisiunii nu sunt pregătiți pentru aceasta. Pentru ca să-și arăte cu drept cuvînt ignoranța la punerea notelor la acest fragment melodic a făcut cea mai nedreaptă apreciere. Nu toți avem darul compoziției și al oratoriei, cu toate acestea fie-care candidat s'a silit pe cît posibil a scoate din acele versuri ritm, accent măsură și frazare, după cum însuși comisiunea ne-a cerut chiar de la început că nu pune mult preț pe această probă. Comisiunea a avut punctul seu de vedere unic și a voit ca toți candidații să facă acest nenorocit fragment pe acelaș tipar, dar noi n'am avut posibilitatea de a pătrunde în vederile sau gustul d-lor artistic. Dacă am judeca cunoștințele pe care le posedă în armonie și compoziție ar lăsa mult de dorit mai ales d. Președinte, care pînă în prezent nu numai că nu a aranjat sau armonizat vre-o bucată dar n'a făcut nici un crîmpei melodic. Atunci cum au putut aprecia lucrările noastre ? Dacă acestea ar fi date pe mîna unor oameni competenți, s'ar putea face o comparație mult mai justă între candidați și comisiune și apreciarea lucrărilor comisiunei.

Comisiunea punînd notele cele mai mici posibile a arătat prin aceasta lipsa de cunoștinți și în ale compoziției. Vom cita cazul d-șoarei Tarnovschi, care voind a face o melodie după toate cerințele compoziției moderne de oare-ce este absolventă a studiilor de compoziție din Leipzig d. Președinte i a zis că nu voiește să-i facă polifonie ci o simplă melodie, căci altfel i-ar cunoaște teza, și în adevăr a și cunoscut-o notînd-o reu. D. Albert Cirilo de asemenea a fost notat reu la melodie de și e cunoscut ca bun muzicant și compozitor, fiind și medaliat. Tot astfel și d. C. Baciu care e unul dintre cei mai buni candidați.

Una din cauzele pentru care candidații n'au putut fi atenți la probele scrise e provocarea de scandal a d-lui Președinte de la începutul și pînă la sfîrșitul ambelor lucrări scrise, avînd discuții violente cu d-ra Bărbulescu, Bălănescu și alți candidați și candidate proferind cuvinte ca cele următoare : Nesimțitor, sunteți mai dezordonați de cît elevii mei din cl. I de la Sft. Sava, inculți, asta e o obrăznicie, vă dau afară, chem servitorul sau agentul. Sub această teroare s'au făcut lucrările scrise din care a urmat că unele candidate au uitat să-și iscălească tezele, părăsind sala în hohote de plîns.

In categoria aceasta sunt D-șoarele, Bălănescu, Bărbulescu, Crețu, Ștefănescu, d-na Ionescu și alții, care au și reclamat la timp pentru nedreptățile ce s'au făcut. După trei zile au fost chemate la conservator unde li s'au pus în vedere că li se admite să iscălească tezele și să continue examenul dacă renunță la cele reclamate contra d-sale, d-na Severeanu și altele au fost insultate de mai multe ori de d-nul Președinte, și dacă nu ne-am adresat justiției a cere satisfacție pentru acele insulte, n'am făcut-o fiind-că n'am voit a da dovadă de lipsă de considerație față de autoritatea școlară, de oare ce suntem membrii ai corpului Didactic, de aceia cerem satisfacție pentru acei ofensați.

Uniformitatea lucrărilor scrise.

La ambele lucrări scrise n'a fost uniformitate, unii candidați au scris sus titlul bas cifrat, alții temă de armonie etc. la melodie asemenea, căci cuvintele cu cerneală cea mai mare parte din candidați le au scris în partea dreaptă, unde era stampila Ministerului, unii în partea stîngă, alții chiar sub transpoziție. De aci s'ar putea bănui că aceasta au fost semne convenționale corectarea lucrărilor scrise.

Proba a 3.—Normele examinărei pentru Art. 77 din reg al 2 prevede intonarea la prima vedere a unui solfegiu în tonul Do major sau la minor. Aceste solfegii trebuie să fie de forță mijlocie melodice, să nu aibă intervale oprite de legile armonice și melodice, după cum prevede regulamentul și pentru proba de armonie. Dar actuala comisiune de și compusă din simpli maeștri de muzică de la școalele secundare au dat spre intonare solfegii de o greutate foarte mare, care nu s'ar fi putut executa de cît cu instrumente aruncînd note ca pentru flaut, contra bas etc.

Avem convingerea d-le Minlstru, că aceste solfegii nici comisiunea nu le-ar fi putut executa la prima vizită. După regulament solfegiile trebuesc lucrate de comisiune pentru fiecare candidat în parte, d-lor însă le-au cules după diferiții autori ca Lavignac etc. și a dat acelaș solfegiu spre intonare la mai mulți candidați, contra art. 77 din reg. al. 8 cum s'a întîmplat cazul cu d-na Demetriade și d. Andrian, după cum a mărturisit însuși d. președinte în fața comisiunii și candidaților din ultima serie.

Aceste solfegii ce ni s'au dat sunt exerciții pregătitoare pentru marii maeștri de orchestră din străinătate, iar nu pentru noi simpli maeștri de muzică vocală.

Din 65 candidați ce au fost torturați cu aceste solfegii instrumentale numai cîțiva le-a intonat și aceia au avut norocul de a le cădea la sorț din cele mai ușoare.

Iarăș o abatere foarte gravă de la regulament și pe care v'o semnalăm e următoarea : Regulamentul spune că după fiecare ședință de solfegiu comisiunea va afișa imediat notele obținute de fiecare candidat în parte,, ceia ce d-lor n'au făcut.

Cauza pentru care n'au făcut aceasta e următoarea : D-lor, știind că au dat note foarte mici la melodie și armonie și văzînd că rămîn, căzînd victime candidații cei mai buni au căutat să le ridice notele la solfegiu, pentru ca să-i salveze, însă toată încercarea d-lor a fost zădarnică și a căzut în contrazicere cu art. 77 din reg. al. 9.

Cu toată rigoarea ce în aparență și-au propus membrii comisiunii ca examenul să fie cît mai în regulă și ordine, nu s'a făcut aceasta pentru că însuși comisiunea a fost atît de hazlie dîndu-și aere de savanți mai ales d. președinte care zicea : „Știți dv. cine sunt eu, sunt Președinte, licențiat în drept, matematici, ba și în logică".

Intrebăm pe d. Dima să ne spue sincer dacă la examenul de capacitate de matimatici nu s'a prezentat de trei ori și n'a căzut cu mare succes? De ce face oare așa mare caz de licențele d-sale, cînd se știe că la concursurile de muzică corală ce se țineau în Iași și care au fost publicate în Monitor și ziare, d-sa era clasificat cel din urmă și de multe ori nici atîta.

Dacă lucrurile stau așa ne mirăm foarte mult cum s'a putut propune mai ales ca președinte în comisia examinatoare. cînd se știa de toată lumea că d-sa nu este nici un maestru eminent, nici a scos vre-o carte didactică de muzică. Nu înțelegem puterea de convingere ce a întrebuințat față de cei doi membri din comisie spre a-i influența și a-i conduce în sensul vederilor d-sale.

Insăși d-na Petrescu membră a comisiunii a atras atenția că notele puse sunt mici și că nici o lucrare n'ar putea fi notată cu 2, 3 sau 4, că nota cerută de regulament e 7 și 50.

Notele ce comisiunea le-a dat la a doua probă mai cu seamă a făcut să cadă majoritatea candidaților. D. Dima văzînd aceasta ne-a îndemnat ca să vă adresăm o cerere, prin care să vă rugăm a permite mărirea acelor note, iar la plîngerea unora dintre candidați că au fost nedreptățiți cu punerea notelor atît de mici atît la armonie cît și la melodie, d-sa răspundea : „Errare humanum est", recunoscînd astfel singur greșelile ce le-a făcut în apreciere.

Incă o dovadă de nedreptate, un număr destul de mare de candidați din cei nereușiți la 8 Ianuarie, care deci nu se poate bănui ca atuncea au fost părtiniți, după ce acum trei luni au obținut note peste 7 din partea celor mai competinți profesori, acum au note de 2, 3 și 4.

Tot odată e sigur că diferența dintre mediile reușiților și ale nereușiților din Ianuarie a fost mult mai mică atunci de cît de acum.

Din cele expuse mai sus se vede că comisiunea a lucrat și a apreciat cu mare patimă.

Nu înțelegem de ce atîta pregonire cînd se știe că nici locuri nu sunt și că fie care trebuia să fie clasificat după merit, iar nici de cum după stăruințele din afară, după cum însuși d. Președinte ne-a declarat că are un carnet plin de recomandații și că toate acestea le va depune la Minister odată cu tezele. Am dori și noi să vedem toate acestea. — Domnule Ministru, considerînd că majoritatea au fost în învățămînt de la 6 la 12 ani și că fie care are cunoștințele strict necesare ale unui instrument, plus cunoștințele întregii materii a învățămîntului muzical și didactica specială, era imposibil de a nu răspunde unui asemenea examen de capacitate.

Activitatea noastră școlară se poate constata din inspecțiile făcute de membrii secției pedagorice ce e instituită pe lîngă onor. Minister, persoane competinte în această materie. Unii candidați au chiar practică pedagogică la Seminarile Universitare.

Credem Domnule Ministru că nu s'a inventat până în prezent balanța care să cîntărească exact știința unui candidat, mai ales la un examen de așa natură ce se ține cîte-va minute. Colegii inferiori nouă au avut fericirea de a reuși, iar noi fatalitatea de a cădea, și aceasta din cauza de neștiință de aprecieri.

Comisiunea ca să probeze că a lucrat conștiincios, a ținut să ne arăte tezele nedeslipite, mascînd cu aceasta adevărata intenție, căci ori ce s'ar zice nu putem admite că nu s'au știut ale cui sunt lucrările cînd ele n'au fost uniforme și cînd sunt atîtea mijloace ca să se poată viola secretul iscăliturii de subsigil cu sau fără lumănare.

Ceva mai mult, lucru cu totul nepermis, după ce s'a corectat cîteva teze la Conservator, restul le-a luat d. președinte acasă, unde le-a corectat singur, iar nu în fața întregii comisiuni cum prevede art. 33 din reg. Cu regret afirmăm că nu avem încredere în imparțialitatea d-lui Președinte și că în mod cu totul arbitrar a dispus ca notele să fie date d-sale acasă.

Sperăm Domnule Ministru că veți satisface dreapta noastră cerere casînd un examen la care s'a făcut atîta nedreptate și numind o comisiune competentă pentru verificarea lucrărilor scrise. In acest caz ne luăm sarcina de a plăti ori ce cheltueli se vor face de Minister, pentru controlul și verificarea tuturor lucrărilor scrise.

N'am avea curagiul să cerem aceasta dacă am ști că lucrările noastre merită note așa mici.

Cu cel mai profund respect.

Elena Ionescu, G. Buium, Maria Severeanu, D. Rădulescu, C. I. Mihăilescu, Florică Rădulescu, D. Munteanu, Lelia Gabrielescu, Florica Ficșinescu, Grigore Protopopescu, Stela Ghermănescu, Anetta Polizu, Agripina Crețu, Natalia Tarnovschi.

LA GOVORA

Iată o stațiune balneară care, dacă în lux încă nu poate astăzi să concureze băile Mehadia, Prisciani și alte stabilimente balneare din Austro Ungaria, în privința însă a apelor este superioară similarelor streine, apa sulfuroasă și apa iodată sunt foarte concentrate în asemine minerale, ceea ce le-a atras atenția serviciului medical, și în special a suferinzilor de gută, reumatism, sclerosa, sifilis etc., aceasta face că aglomerația este atît de mare, încît spațioasele vile Esmeralda, Ștefănescu, Iliescu, cum și otelurile societății, atît No. 1 cît și 3 deși destul de mari, sunt însă insuficiente pentru mulțimea visitatorilor, care de cele mai mai multe ori s-a reîntors îndărăt ne avînd camere unde să stea.

Mulți streini de prin Rusia și chiar Ungaria au alergat, pentru a-și găsi aice remediul, care sunt sigur că după o cură serioasă ; așa cum se face aice sub vigilența privighere a d-lui Dr. Dimitrian nu va întărzia a-și produce efectele.

Se fac critici de acei cari vor să discrediteze bogățiile țarei, sau de acei care fără a aprecia valoarea banului aleargă peste frontieră spre a lasa banii în țeri streine, și care se reîntorc în țară cu busunărele goale, pentru a regreta mai în urmă, căci puțini sunt din acei care sacrifică hanul spre a căuta să studieze civilizația din occident, suferinzii însă au în țară destule stațiuni balneare unde cu cheltuială puțină își poate găsi și distracții și remediu.

Aice în Govora cu o posițiune admirabilă, care natură a fost darnică și a înzestrat Govora cu tot ce trebue, ca vizitatorul se nu se plictisească, dealuri păduroase locuri de primblare prin păduri parcuri aranjate după cele mai noui planuri, pe lîngă aceste, muzica reg. 40 de Infanterie, care sub conducerea capelmaestrului, dilectează publicul cu cele mai noui piese muzicale, face ca lumea din Govora să nu se plictisească.

Fiecare din intreprinzătorii vilelor, otelelor și birturilor se întrec a satisface pe cel mai pretențios visitator, atît în ce privește serviciul care nu lasă aproape nimic de dorit, cît și în privința prețurilor.

Așa o cameră la orice otel sau vilă nu depășește prețul de 6 lei cu tot confortul, dacă în unele cazuri nu se pot satisface toate pretențiile capricioase aceasta nu se poate deduce ca vizitatorii să-și manifeste nemulțumirea.

Un viitor de altfel foarte apropiat va proba ca băile Govora vor rivalisa în toate privințele, căci prin construcțiunele de oteluri noui ce sunt în lucrul prin facerea unui mare cazino, în care nici un joc dedistractiv nu va lipsi, Govora va atrage foarte multă lume.

Printre vizitatori cari au alergat ași găsi remediul sau a repauza cîte-va zile după o muncă penibilă a unui intreg an se găsesc foarte mulți ofițeri inferiori și superiori, și cred că cauza acestei afluenți de ofițeri se datorește atît serviciului obositor, la care sunt obligați, cît și întemperiilor, la care sunt expuși fie în timpul instrucției, fie în timpul mai cu samă al manevrelor.

Statul și 'n special ministerul de războiu ar trebui ca la toate stațiunile balneare să facă oteluri speciale pentru militari să fie dispensați de taxa băilor a muzicei și la birturi să li se facă oarecari reduceri așa cum se obișnuește în Austria, Germania și alte state.

Serviciul poștal lasă însă mult de dorit, așa o telegramă dată din București n'a ajuns la destinație din cauza neglijenței celor ce conduc aice serviciul de poștă și telegraf, ceea ce constitue un mare pericol căci se poate întîmpla ca din cauza indolenței celor însărcinați cu distribuirea fie a scrisorilor fie a telegramelor să cauzeze daune destinatorilor.

In ziua de 14 a. c. oarele 3 p. m. a avut loc în marele salon, concertul orbilor de la vatra luminoasă, pe lîngă aplause au stors și lacrimi de compătimire. Seara a avut loc balul muzicei la care și a dat întîlnire toată lumea din Govora, o mare concurență de tualete care de care mai elegante, a fost foarte mare animație. Cavalerii s'au achitat pe deplin de obligația lor, nici una din doamne sau domnișoare n'a regretat sara de Sîmbătă, în vîrtejul valsului am remarcat pe d-rele A. Velciu, două drăguțe aparițiuni îmbrăcate în alb de la care tinerii își disputau preferința de a dansa, d-ra general Pacogeanu în alb, d-ra Mărășescu în rose, d-ra Bratoviceanu în ros cu chiurasa de dantele albe, d-ra Stratulat în alb veselă și zglobie ca totdeauna.

D-nele avocat Th. Mandre, maior Mihailescu, maior Izvoranu, maior Serbescu colonel Bejescu, colonel Lupan, d-na avocat Brief, căpitan Ghiorghiu Cavaleriu, toate în splendide tualete, care atrageau admirație și prin tualete și prin frumusețea lor.

In seara de 15 ora 8, a avut loc logodna d-rei Catana, fiica d-nei Lefter Dimitrescu cu d. inginer Vulcanescu, lume foarte multă, veselie pînă la extaz, lu mea invitată a admirat atenția cu care a fost intîmpinată din partea părinților tinerei și mai cu seamă frumusețea răpitoare a tinerei logodnice.

Tot Iașul în fruntea mișcărilor mari, tot el se reprezintă mai bine ori unde, un nou proiect de căsătorie între d ra V. din Iași și tînărul locot. S. din Buzeu.

A. G. Dabija

16 Iulie 1912.

INFORMAȚIUNI

Un însemnat număr de cerealiști s'au întrunit aseară la camera de comerciu, pentru a se consfătui asupra constituirei bursei.

Discuțiunea a durat pînă la ora 11, fără ca de fapt să se ajungă la un rezultat.

Exportatorii au declarat, că nu e nime, în potriva constituirei corporației Bursei, dar că înainte de toate ar trebui să consimtă agricultorii, adică vînzătorii.

La urmă s'a convenit a se convoca o nouă consfătuire, la care să fie invitați agricultorii, precum și cîți-va fruntași exportatori din Botoșani, Neamț și Vaslui.

Ministerul de interne a autorizat direcția Liceului Național, să puie la dispoziția Mitropoliei, amfiteatrul seu, pentru ziua de 1 August, pentru ca preoții să proceadă aci la alegerea a 10 membri în consistoriul superior bisericesc.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RĂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Un manuscript religios.— Supt titlul, o Povățuire a trei Episcopi dată Papei III, în anul 1553. In un gros manuscript aproape 200 pagini, s'a tradus în 1844, April 18, de Nec. Delimarcu în Iași, după traducerea în rusește a lui N. Haritu, care și el a tradus'o din grecește, după ediția lui A. Covai din 1820 London. Ed. II, la 1836, April 25.

A. Covai, tradusese în grecește după textul latin, inserat la pag. 169—190, a marei lucrări : „Monuments historiques concernant les deux pragmatiques sanctions de France, par M. Tolovent, Paris 1818.

Gustul de lectură a operei teologice nu era rar intre 1830—1850, și mai multe alte lucrări similare avem tipărite, ca o urmare a marii mișcări bisericești, care a împlut tit. secl. XVIII-a și mai ales începutul secl. al XIX. cu Veniamin Costachi. Gh.

Succesiunile vacante.—Legea pentru organizarea meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești prevede că toate averile succesiunilor vacante, constituesc chiar toată averea acestei case centrale.

In baza acestei dispozițiuni a legei, direcțiunea casei centrale a făcut cunoscut d-lor avocați publici ai județelor din țară să înainteze casei centrale toate lucrările privitoare la succesiunile vacante.

Tot în scopul acesta Casa Centrală a intervenit chiar și la minieterul de domenii.

De altfel contabilii de la corporațiuni au fost însărcinați să se prezinte în numele Casei centrale la Tribunale și Judecătoriile respective și a informa direcțiunea Casei de toate succesiunile vacante.

In numele Casei Centrale, contabilii pot lua parte la inventariarea succesiunei declarate vacantă raportînd cele constatate.

Aseară a avut loc o nouă consfătuire a diriginților de farmacie, constituiți în societate.

S'a hotărît unificarea prețurilor pentru specialități străine, așa că în toate farmaciile, se va percepe un preț egal.

S'a mai hotărît a se face o adresă d-lui farmacist Lupu, prin care să fie întrebat dacă consimte a intra în asociațiune.

Sanatorul Dr. Țaicu
IAȘI, str. ZMEU No. 3
Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.
Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.
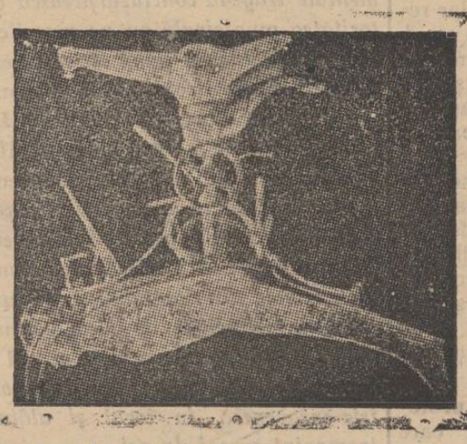
Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.
Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.
Boli nervoasa. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*
Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.
Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma iniţiativei luată de şeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în Bucureşti ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripţie publică în coloanele ziarului şi rugăm atât pe prieteni cât şi pe cei cari au apreciat înaltele calităţi ale defunctului, să-şi dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: *Un soldat din escadronul 2 de escortă, s'a îmbolnăvit de febră tifoidă.*

Soldatul a fost izolat la spitalul militar.

La serviciul sanitar se crede, că aceste cazuri de febră tifoidă, constatate în ultimele zile, sunt sporadice, inevitabile în luna Iulie, dar că nu avem a ne aştepta la o epidemie.

:: *La epitropia sf. Spiridon pare a se fi constatat oare-cari abateri grave, în sarcina d-lui Dimitriu, administratorul moşiei Băceşti.*

Se mai zice că şi d. D. Grecianu ar fi făcut o plîngere în potriva acestui funcţionar.

Fapt e, că d. Dimitriu, despre care se spunea chiar, că ar fi dispărut, s'a prezentat azi poliţiei, spre a fi cercetat.

:: *Zilele aceste s'a ţinut la Tg.-Frumos, licitaţiune pentru canalizarea oraşului.*

Unii concurenţi au trimis un protest ministerului de interne, de oare ce proectele au fost modificate şi noile devize nu fuseseră aprobate de consiliul technic superior.

Probabil că ministerul va casa licitaţiunea, constatîndu-se că consiliul tehnic superior a aprobat noile planuri în ziua de 12 a lunei, adecă egal în ziua, în care s'a ţinut licitaţia.

:: **O nouă samavolnicie poliţienească.**—In hală există trei dugheni de precupie, a cărora proprietari au obţinut autorisaţia de a ţine Duminica prăvăliile deschise.

*

Această autorisaţie s'a obţinut de la ministerul de Industrie şi comerţ, prin adresa No. 13360 din 23 Iulie 1911—care are cuprinderea următoare:

„Ca răspuns la adresa d-v No. 1424 din 17 Iunie crt. avem onoare a vă comunica, că s'a permis comercianţilor de precupie din Hală, a ţine deschis gheretele Duminica şi sărbătorile prevăzute în art. 2 din lege. până la orele 12 din zi. rugîndu-vă să binevoiţi a comunica Prefecturei această dispoziţie".

Adresa e semnată pentru ministru, de către d. Staicovici, secretarul general.

*

Chiar în cursul acestei septămîni, Camera de comerţ a făcut aceasta cunoscut Prefecturei de Poliţie.

*

Dumnica trecută însă, proprietarii celor trei gherete au fost somaţi de public, de a închide gheretele. Toate declaraţiile lor şi dovedirea dreptului prin autorisaţia ministerului au rămas zădarnice.

Se 'nţelege că nici acestor năpăstuiţi nu le remîne, de cît calea de protest la ministerul de interne.

:: Marele escroc grec Haralambos, care acum cît-va timp încercase să escrocheze Banca de Credit, se află grav bolnav de pleuresie, la penetenciarul central.

Din cauza aceasta, instrucţia a trebuit să fie întreruptă.

:: Azi avea să se ţie la Primărie, licitaţie pentru furnizarea lemnelor necesare instituţiilor.

Licitaţia a fost aminată, din lipsă de concurenţi.

:: Farmaciştii Bendorf şi Şelescu din Huşi, s'au obligat a desfiinţa şi acolo rabatul ce se acordă la medicamente.

Hotărîrea aceasta să ia sub auspiciile, societăţei farmaciştilor din Iaşi, care pentru Huşi a numit o comisiune de arbitragiu, compusă din domnii Verner, Conia şi Jellea.

:: Consulatul rus a înştiinţat Camera de comerţ, că ministerul de agricultură rus, face să apară un buletin special, în care se vor publica şi ştiri economice din România.

:: **Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.**

:: **Mutările în armată.**—Ministerul de războiu avînd în vedere legea pentru organizarea armatei care a abrogat unele articole din legea de recrutare, regulamentul şi promulgarea unei legi noui de recrutare, a hotărît următoarele dispoziţiuni.

In principiu fiecare cap erarhic poate aproba mutarea oameuilor dintr'o unitate în alta a comandamentului său cînd interesul armatei nu se opune şi pe răspunderea sa personală.

Prealabil se va cere şi părerea ambilor capi de corp.

Nu se admite ca prin mutare să se reducă durata de serviciu sub arme, pentru care omul a fost recrutat.

Cererile de mutare dintr'o armă înalta nu se pot face de cît în luna încorporărei.

Cererile de mutare din armata permanentă afară de grăniceri şi jandarmi, în călăraşi cu schimbul, nu se pot admite de cît în luna încorporărei, cererile de trecere în trupa permanentă a cavaleriei în eălăraşi cu schimbul nu se pot acorda în ori ce timp al anului.

Omul serveşte în trupa cu schimbul restul timpului pînă la liberarea contigentului.

Mutările din trupa cu schimbul a călăraşilor în cavaleria permanentă ale regimentului sau pentru înlocuirea calului perdut să execută dacă în curs de două luni de la perderea calului, nu s'a dhpus recipisa sau nu s'a înlocuit calul.

Omul serveşte în trupa permanentă restul timpului pînă la liberarea contigentului său, fără nici un spor de durată de serviciu.

Pentru cazurile de mutări disciplinare oamenii vor fi mutaţi în alte garnizoane diferite, de cît aceia în care îşî au domiciliul.

Tabela anexată în „Monitorul Oastei" indică felul mutărilor şi autorităţilor în drept a le executa.

Mutările de ordonanţe ofiţereşti se vor face conform regulamentului ordonanţelor.

Toate cererile şi reclamaţiunile privitoare la mutări cari vor fi adresate altor autorităţi de cît cele prevăzute aci, nu vor fi primite de acestea nici luate în consideraţie.

De asemenea toate acele cereri şi reclamaţiuni care nu vor fi adresate conform înaltului decret 1909, nu vor fi luate în consideraţie.

Toate dispoziţiunile contrarii deciziunei de faţă rămîn desfiinţate.

D-nii comandanţi ai corpurilor de armată cetăţii Bucureşti, regiunea F. N. G. şi marina militară, sunt însărcinaţi cu executarea prezentei decizii.

:: S'a vorbit la timp de constituirea la Londra a unei societăţi pentru industria morăritului în România. Această societate s'a constituit sub numele de Societatea Generală a morilor din Romînia, limited, societate anonimă cu sediul în Londra.

Pînă acum societatea a cumparat următoarele mori din Moldova:

1) Prima societate a morilor din Botoşani, cu preţul de un milion 550.000 lei, 2) moara din Popăuţi (Botoşani), a d-lor Abraham Fischer, Iacob Spanier şi Iosif Pollak, cu preţul de 500.000 lei, 3) moara Raiul din Iaşi, a d-lor Taxier şi Goldsmann, pentru suma de 850.000 lei, şi cu condiţia ca proprietarii actuali să rămînă directori pe timp de 10 ani, cu salarii de cîte 10.000 lei anume:

Actele de cumpărătură au fost făcute Simbătă, societatea londoneză fiind reprezintată prin d. avocat Ed. Ulle.

:: E probabil că d. Neniţescu, ministru de comerţ, va sosi Duminică în Iaşi, pentru a asista la inaugurarea localului corporaţiunilor de meseriaşi.

:: D. Corăscu, tenorul prea bine cunoscut de ori-cine, ca voce, din diferitele cîntece romîneşti executate pentru gramofoane, a sosit în Iaşi, spre a da un concert, cu acelaşi program ca cel dat la 6 Noembrie la Ateneu, cu Aristizza Romanescu şi d-na Herescu.

Pe lîngă vocea de tenor, foarte plăcută, cîntăreţul Corăscu posedă o scoală distinsă, fiind un elev eşit cu mari laude din mîna profesorilor bucureşteni Wachman, Chiriac şi Ştefănescu.

El cîntă frumoas şi pasionat şi ariile romîneşti în special, executate în concertul dat Vinerea trecută i-au atras toate laudele.

Duminică seara, Corăscu va putea face plăcerea eşenilor de a-l mai asculta încă odată la *Grădina Zimbru* din Păcurari, unde va cînta pe scena Teatrului de vară din grădină diferite arii.

Deci Duminică seara, se pot petrece cîte-va ore bine la Zimbru, în Păcurari, unde şi aerul e foarte curat şi petrecerea aleasă. Tramvaele circulă pînă la 12 noaptea.

:: **Cu începere de la 29 Iunie şi pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iaşilor", Simbăta şi în ajunul sărbătorilor, vor fi închise după amează.**

DIRECŢIUNEA

:: Iată noul program de astă seară Marţi al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele:

Experienţa fatală, mare roman contimporan, pagini însufleţite din viaţa savanţilor. Grandioasă punere în scenă. Interpretare de către artişti dramatici pariziani. Rolul savantului Berthold este jucat de d. Krauss de la teatrul Sarah Bernhard, cuprinde 2 părţi de cinematograf.

Negustorul ambulant, desfăşurare a cărei acţiune se petrece într'un orăşel din Bohemia. Interpretare escelentă datorită celor mai de seamă actori ai teatrelor berlineze.

In aeroplan prin văzduh, scene şi vederi de aviaţiune modernă.

Cele cinci simţuri, studii de expresiuni fisionomice.

Industrii la Los Angeles (California), Nordul Americei.

Armura însufleţită, scene humoristice.

Mîne Mercuri 18 Iulie program nou cu: Mîna răzbunătoare, mare dramă în 2 părţi cu d-ra Mărioara Ventura, etc. etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

:: **Singelul Neofit Scriban.** — In 1838 N. Scriban, tînăr singel tipărea la Mitropolie în Iaşi un *Catihis* cu litere latine, sub numele: *„Catihis siau învăţături de căpitenie ale bisericei răsăritene"*, parte compuse, iar parte, culese, shi printr'un nou metod scrise cu literile strămoşeşti, apoi acum întâia dată tipărit cu bine cuvîntarea shi cu toată cheltuiala înalt preasfinţitului Arhiepiscop al Moldavii shi Mitropolit al Sucevii D. D. *Veniamin Costachi*, cavaleriul mai multor ordinuri, etc. etc. Iassi, în Tipografia S. Mitropolii 1838.

Incă din 17 Febr. 1837 Singelul Neofit Scriban ceruse încuviinţarea de la Mitropolit de a tipări Catihisul; Mitropolitul însărcină pe P. M. Campeanul „a măestriilor frumoase şi a Filosofiei Doctor, p. e. şi la Academia Mihaileană, profesor de Filosofie şi Ţensor Academiei" să cerceteze lucrarea şi să îndrepte scrierea; în 28 Dec. 1877 P. Campeanu face referat „îndreptînd după putinţă manuscriptele cu literile romane sau latine. In 17 Febr. 1838 N. Scriban închina lucrarea Mitropolitului Veniamin.

Pentru această lucrare, Singhelul Neofit Scriban a suferit surgunul la mănăstirea Neamţului, căci preuţii din Iaşi au protestat şi Mitropolitul a trebuit să cedeze curentului, trimiţîndu-l la Neamţ, unde a corectat *Pidalionul*, tipărit apoi în 1844.

Pentru a se şti sistemul ortografiei cu litere latine adoptat de Scriban şi îndreptat de Petre Câmpeanu, transcriem aici rugăciunea Dominicale:

„Tatăl nostru carele eshti în ceriuri, sfinţascăse numele tău, vie împărăţia ta; fie voia ta precum în ceriu shi pre pămînt. Pînea noastră cea dea pururea, danio noau astăzi, shi ne iartă greshalile noastre, precum shi noi ertăm greshiţilor noshtri, shi nu ne duce pre noi în ispită ci ne scapă de cel reu. Chĕ a ta este împĕrăţia shi puterea, shi mărirea, a tatălui, shi a fiiului, shi a sfîntului duh, acum shi pururea shi în vecii vecilor, amin".—(pg. 2) Gh.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete		6 lei suta

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

Mobile Löbel

Iaşi — str. Lăpuşneanu 32 — Iaşi

DORMITOARE — SUFRAGERII — SALOANE — BIROURI

Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
— Covoare, Perdele, storuri —
— Ultimele noutăţi —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREŢURI EFTINE —

Face şi condiţiuni de plată avantajoase. Primeşte comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 17 Iulie

Firul special telefonic a binevoit a se deranja pe ziua de azi, aşa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Bucureşti.

Moartea Imparatului Japoniei

Tokio.—Imparatul a murit.

Notă biografică:

Mutcinhito Imparatul (Micado) Japoniei, născut la 3 Noombrie 1852, a fost proclamat Micado la 13 Februarie 1867. Căsătorit în 1869 cu princesa Haruco Fudjivaro-Iciato cu care are 6 copii din care un băiat, Harunomya, născut în 1779 îi succede la tron.

Transformările Japoniei sunt datorite în mare parte lui Mutcinhito. El a organizat armata şi flota care pot revaliza cu cele mai bune din Europa; graţie acestei organizări Japonia a eşit victorioasă în răsboiul cu China în 1894, cînd şi anexat insula Formosa şi 1904—1905 în răsboiul cu Ruşii cînd aceşti din urmă au fost cu desăvîrşire bătuţi.

De la dezastrul nemai pomenit ce au suferit Ruşii, Japonia şi-a creat un renume în lumea întreagă.

Mutcinhito a pus lumea în uimire prin felul său de a fi. Sfătuit de oameni de seamă a arătat mare pricepere pentru marile probleme de guvernamînt şi şi-a condus poporul în aşa chip extraordinar cum nu se pomeneşte în întreaga istorie universală.

RAZBOIUL

Marsanah.—(Oficial) Eri dimineaţă Vasele Piemonte şi Caprera au deschis focul contra lagărului duşman şi asupra forturilor occidentale.

Fortul situat la extremitatea nordică a fost distrus.

Fortul occidental a fost prefăcut în cenuşă. Lagărul duşman a fost cu totul distrus.

SITUAŢIA IN TURCIA

Constantinopol.—Printr'o telegramă adrianopolitanii declară că sunt gata a strivi pe acei indivizi, care cer disolvarea Camerei.

Dacă acei ofiţeri vor cu adevărat să fie salvatori, să se ducă la graniţa tripolitană.

*

Cenzura depeşelor militare şi civile a fost desfiinţată.

Ciocnire între romîni şi unguri

Budapesta.—In comitatul Braşovului, la Kristian, o ciocnire a avut loc între minerii unguri şi romîni.

Minerul romîn Simion Covleanu a fost ucis de un miner ungur cu un foc de armă.

Mai mulţi mineri romîni au fost grav răniţi.

Un detaşament de jandarmerie a fost trimis să restabilească ordinea.

Impertul Zaharului

Belgrad.— Dreptul vamal pentru importaţiunea Zaharului, a fost redus pînă la un nou ordin, de la 20 la 10 dinari.

Nenorocirea din Kiev

Kiev.— In timpul unor plimbări pe apă ,o barcă cu motor a fost răsturnată de un remorcher. Sunt zece inecaţi.

Procesul din Agram

Agram.—Au început desbaterile procesului contra lui Jukici, autorul atentatului contra Banului Cuvaj.

Jukici a refuzat să răspundă şi profereazâ insulte la adresa Banului.

Propunerea avocaţilor de a se cerceta starea mintală a acuzatului a fost respinsă.

Totuşi doi psihiatri vor asista la desbateri.

Catastrofa din Binz

Binz (Insula Ruegen). — Ieri, pe cînd peste o mie persoane aşteptau pe debarcader sosirea unui vas, balustrada s'a rupt şi vre-o 100 persoane au căzut în apă.

Majoritatea celor căzuţi, a fost salvată.

Pînă azi dimineaţă, s'au pescuit 24 cadavre.

Mişcarea revoluţionară în Rusia

Petersburg.—In faţa tribunalului de răsboi a început procesul contra a 69 marinari acuzaţi de a fi participat la organizarea revoluţionară, care a luat naştere la 1910 pe bordul vasului Dwina şi s'a lăţit apoi la echipagiile vaselor Cesarevici, Persovanni, Imperator Pavel, In crucişătoarele Rurik, Palada, Bogatir şi Amiral Makarov.

HOLERA IN RUSIA

Waitebsk.—S'a constatat aci 3 cazuri noi de holeră.

Intregul guvernămînt a fost declarat ameninţat de holeră.

Greva din Londra

Londra.—Numai un mic număr de grevişti a reluat azi munca.

Şefii grevişti declară, că greva va fi reluată oficial.

Contabil şi Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna şi germana, doreşte angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

De vînzare o garnitură de treerat *(locomobilă şi treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iaşi.*

BANCA MOLDOVA
IAŞI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra* **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** *din ţară şi străinătate*

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei
MAMOŞ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Dr. S. Dulberger
Specialist în bolile de femei
— MAMOŞ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bam din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

dă consultaţiuni

de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

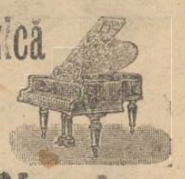

Piane şi Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

PEPINIERA
DE
Viţe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei
Comarna—Iaşi

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, şură, grădină, şi loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnăţărie tot în acea casă, sunt de vînzare. A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoş (Tatarăşi) No. 25.

La farmacia D. HERZENBERG
IAŞI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *asemenea şi pentru* **asistent.**

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucuresti—Il. Șoseaua Vitan II—Bucuresti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înăușelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpăta imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
Intreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit

Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de cap, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari se resfrîng asupra tuturor celorlalte organe.

ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'nteîă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul este simțit vro ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 3 dimineața, unul la dejun și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES HAPURI MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

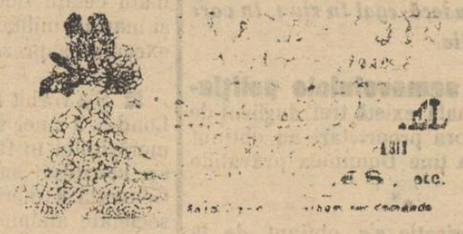

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Magasinul Conservatorului
IAȘI—Strada Lăpușneanu 32—IAȘI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Planine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără acconto —
— Cataloage gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,253 68 | 100

Societatea „Ancora" Inchee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România,
BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și culori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX. No. 1644. — Joi 10 Iunie 1912

Din învățămînt

Din cele ce se scriu cu privire la învățămînt, reesă că numărul *celor cari vor* să învețe carte, crește din an în an, în cît nu mai pot încăpea în localurile pe cari Statul li le pune la îndămînă.

Pentru a remedia întru cît va acest inconvenient, se propune o reorganizare a învățămîntului privat, acordarea mai multor drepturi pentru el, care trebue să fie considerat tot așa de necesar ca și cel al statului. Și dacă el e necesar, dece n'ar fi egal cu învățămîntul respectiv public?!

Dar învățămîntul dat de Stat este în o neîncetată prefacere. Nevoile societății de astăzi evident că nu se potrivesc în totul cu ceia ce a fost acum 10 ori 15 ani în urmă, și învățămîntul mai mult ca ori care instituție de Stat, trebue să evolueze cu aceste nevoi.

O ramură a învățămîntului se știe, că este acel pe care-l numim profesional. Acesta la rîndu-i are mai multe subdiviziuni, printre cari una destul de importantă, numită: învățămîntul comercial.

In anul 1905 se ordonase o vastă anchetă asupra învățămîntului, de către ministerul Instrucțiunei Publice de atunci.

Cîte un chestionar foarte detaliat a fost trimes la fiecare școală. Unul din acestea privea în special învățămîntul comercial. Și aveau îndatorire corpurile profesorale respective, ca în cursul anului 1906 să dea răspunsurile, ce vor crede mai potrivit cu noile cerințe ale profesiunei comerciale. Din răspunsurile la acest chestionar, întocmite de mine și aprobate de consiliul școlar al școalei comerciale superioare din Iași, voesc a analiza cîte-va aici.

Și mai întâi, trebue să observăm că profesiunea de comerciant are o altă însemnatate în zilele noastre. Numărul acelora cari îmbrățișau această carieră, fără cunoștințe, se reduce neîncetat.

E de ajuns pentru a arata că comerțul e un factor de prima importanță în economia generală a țării, să ne gîndim numai la atențiunea pe care cei chemați a dirigui afacerile Statului o dau micului parlament comercial, Camerilor de comerț. Se înțelege dar că învățămîntul, care are menirea a prepara elementele, cari mai tîrziu, vor spune cuvîntul lor, în o materie așa de importantă, trebue să fie la înălțimea lui. E ușor de văzut că atunci cînd vrei să organizezi un învățămînt, primul lucru de care trebue să te ocupi este scopul pe care-l urmărește prin acea creațiune.

Dar, pentru a ajunge aici, ar trebui ca noi să ne dăm bine sama de ce e comerțul.

Or rațiunea aceasta nu e bine precizată. Pe cînd unii zic, de exemplu, că comerțul nu e de cît schimbul, pe cînd codul de comerț zice că comerțul constă în a cumpăra pentru a vinde, pe atunci alții îi dau un cuprins mai mare și zic că comerțul e o afacere.

Vorba afacere, cum se vede, poate fi foarte cuprinzătoare dar are darul de a fi foarte vagă.

Or, școala comercială are drept misiune a pregăti oameni necesari pentru afaceri.

De altfel se știe cîte critici a suferit din acest punct de vedere învățămîntul comercial.

Căci, pe cînd unii vor ca acești oameni de afaceri să iasă pregătiți complect din școală, pe atunci alții se silesc a arata că școala numai îndrumează pe cei ce urmează cursurile ei, iar formațiunea lor, ca oameni de afaceri vine mai tîrziu.

Cu alte cuvinte pe cînd unii vor să aibă din școală oameni practici, ceilalți susțin că școala trebue să dea în primul loc elemente *culte și cinstite* pentru a lua loc în comerț. Acești din urmă înțeleg că și în comerț, domnește aceiași regulă ca în celelalte ramuri de învățămînt. Astfel se știe că acolo școala *te învață a învăța* și tot așa, zic ei trebue să fie și aici.

Chestiunea aceasta de altfel domină întreaga discuțiune despre învățămîntul comercial, de aceia merită a ne opri mai mult atențiunea.

Negreșit, nu chiar din școală vom putea noi avea elemente absolut pregătite. Cu toții înțelegem că un tînăr care a trecut prin acest învățămînt, nu va rămînea uluit, cînd va intra într'o bancă, ori casă de comerț.

Negreșit el va pricepe mai bine mecanizmul unui asemenea așezămînt și se va familiariza cu dînsul mult mai degrabă ca un altul, căruia îi lipsește ori-ce pregătire.

Dar ceea ce trebue să ne dea școala de comerț, sunt comercianți culți, cari să știe că nu totul se mărginește în prăvălia, unde profesează, cu cari să se poată discuta și lua măsuri pentru ce privește propășirea economică a țării. De aceea el trebue să știe a vorbi altă limbă pe lîngă a lui, să cunoască evoluția economică prin care a trecut țara lui față de altă țară, să cunoască, cel puțin în mod general, procedeele de fabricare ale unor produse, cum și locurile unde se pot găsi în condițiuni mai avantajoase. Trebue dar ca o școală de comerț să cuprindă un ciclu de cunoștințe nu numai curat speciale, ci și de acele de ordin general, cari fac pe omul civilizat.

De aceia corpul profesoral s'a exprimat că învățămîntul comercial ar trebui să cuprindă un învățămînt elementar, unul secundar și altul universitar.

In organizația de astăzi posedăm pe cele două dintâi și ne rămîne pentru complectarea acestui învățămînt să avem și un grad mai înalt de cultură comercială.

Negreșit o asemenea întocmire ar acorda celor ce trec prin ea diploma de „licențiat în științele comerciale".

Și această organizare, nici n'ar putea fi socotită ca ceva foarte greu de executat, ori costisitoare. S'ar putea. de exemplu, alipi pe lîngă una din facultățile noastre de litere sau drept sau la științe, cîte-va catedre, după cum aceasta s'a făcut pentru agricultură, pentru industrie etc.

In adevăr, astăzi avem pe lîngă facultatea noastră de știință o catedră de agricultură, apoi de chimie industrială, avem de fizică aplicată, etc. De ce n'ar fi așa și cu comerțul?

Astfel s'ar putea mai ușor realiza, dorința ce cu toții avem, ca elementele pregătite în asemenea școale, în greaua luptă a vieții să conteze în primul loc pe ele înseși.

Comerțul se știe, că e una din acele manifestări ale activității noastre, pentru care se cere o anume educațiune. Elevul trebue deprins cu atmosfera comercială, și de aceea la asemenea școale trebue să vină și elevii distinși de prin cursuri mai inferioare. Și constatăm cu mulțumire că acest curent începe a se face Incepe a se lăsa deoparte credința, că pentru a urma un asemenea învățămînt nu sunt buni de cît acei ce n'au reușit prin alte părți pe unde au încercat.

Învățămîntul comercial trebue să ne dea oameni culți, dar și cinstiți, din punct de vedere profesional.

Noi știm cu toții, că nu se poate face comerț fără oare-care specule. Dar iarăși știm că este specule și specule. Sunt limite pe cari le impune legea, Astfel codul penal pedepsește pe acaparatori, cari în mod fraudulos oare-cum rîdică prețul articolelor de vînzare.

Dar trebue să existe o altă limită, care rezultă din natura lucrurilor, și la cunoașterea căreia, va contribui foarte mult acea educațiune economică, dată elevilor încă pe băncile școalei.

Intr'un congres ținut mai acum vre'o 10 ani în Veneția asupra învățămîntului comercial, la care au luat parte delegați mai a tuturor statelor civilizate, s'a discutat mult această chestiune.

S'a crezut de majoritatea celor aflători acolo, că este nevoe a se creia o catedră specială pentru morală, ca complectare a cursurilor ce au a se învăța în școala comercială. Și-mi aduc aminte, că atunci un mare comerciant englez, dintre cei mai culți și cinstiți, spunea, adresîndu-se și celorlalți colegi din congres. Știți cine m'a învățat pe mine ca să fiu bun comerciant, cunoscător al profesiunii și tot-odată om corect? Un falit.

Și în adevăr, explica el, de altfel cu mult humor, că falitul e trecut prin toate. Dînsul a făcut practica și deci cunoaște toate peripețiile, prin care trece un comerciant. El îți va arăta stîncile de cari te poți lovi, și tot dînsul te va povățui asupra coea ce e cinstit a se face în comerț.

Și de sigur, chestiunea aceasta a moralizării comerțului, este mare, dar are și părți delicate.

V. I. Radu

D. Iorga și confuzia în politică

Ultimul număr al Neamului Romînesc *ne aduce un foarte confuz articol asupra confuziunei, datorit penei confuze a d-lui Iorga.*

Reproducem primele rînduri din acest articol:

„Nimic nu poate aduce mai mult rău în viața politică decît confusiunea. Ea aduce urmări mai rele decît cele mai înverșunate lupte, decît cele mai statornice uri, decît intrigile cele mai cu meșteșug țesute și decît poftele cele mai desperate. Ea e ca praful care, răscolit de vînt, împedică îndeplinirea planului unei lupte și mîna oștirilor la măcel. Prin confusie o țară nu mai poate prevedea și pregăti nimica.

„Este confuzia voită, care nu se deosebește de înșelătorie. O fac însă puțini și prin mijloace cunoscute. Îți e ușor să-i descoperi și să i alături."

Acestea le scrie și le semnează d. N. Iorga. Apoi, să ne ierte, dar noi nu mai înțălegem nimic. Dacă e un om politic și un partid, în țara noastră cari trăesc din confuziune, apoi acel om e d. Iorga și acel partid e al d-sale.

In adevăr, cari sunt principiile d-lui Iorga. D sa strigă în gura mare că nu i antisemit, și totuși singura d-sale preocupare e de a înjura pe evrei.

D. Iorga pretinde că e naționalist și că numai Romînii trebue să participe la viața politică și culturală a acestei țări, și totuși la Iași îl vedem alături de d. Abgar Buicliu, de aceiași origină semită ca și evreii boicotați de d sa, iar la București și la Văleni de Munte, se lasă secondat de sasul mălăeț și străin de neam, care se chiamă H. Sthal.

In politică. d. Iorga se declară potrivnicul tuturor partidelor, și cu toate acestea l'am văzut la braț cînd cu liberalii cînd cu carpiștii, înjurîndu ne pe noi totdeauna, iar pe ceilalți în mod alternativ și după trebuințele d-sale zilnice.

Ba ceva mai mult, d. Iorga duce confusiunea politică pînă acolo în cît pe unele personagii dintr'un partid le laudă în chip scandalos, pe cînd pe alții îi înjură cum știe d-sa să înjure. Așa, de pildă, față de d. Carp d. Iorga a căpătat de la o bucată de vreme o aversiune suspectă, în schimb însă laudă în chip scandalos, pe d nii Filipescu și prințul Callimachi de la Botoșani, care nici nu cunoaște limba romînească, — în schimb însă, gurile rele zic că ar cunoaște neamul romînesc... al d-lui Iorga.

Cînd dar cineva are un drum politic atît de bogat în zigzaguri, ca domnul Iorga, îi mai este îngăduit să vorbească de confuziuni.

Dar, tot vorba d-lui Iorga, trăim în țara tuturor contrastelor — și de ce nu i-ar fi permis și d-lui Iorga să aiureze?

Japonia după 250 ani

Inainte de răsboiul Chino-Japonez, o operetă englezească, intitulată *Mikado*, făcu ocolul teatrelor europene, provocînd peste tot locul ilaritatea, prin felul cum erau zugrăvite tipurile de japoneji și în special Mikado-ul, împaratul Japoniei. Se c'am supărase japonezii și atunci guvernul englez a intervenit, pentru ca această operetă, să nu mai fie reprezentată pe scenele engleze.

In acest moment mulți chiar din oamenii de stat de mîna întâia din Europa, nu cunoșteau poporul japonez. Această neștiință a mers atît de departe, încît în momentul isbucnirei răsboiului ruso-japonez, oamenii de stat ai Germaniei păreau a nu se îndoi de dezastrul complect al trupelor japoneze.

Dar nimeni nu mai rîde azi de Mikado, căci japonezii au știut în adevăr să prefacă porecla în renume.

Nu se cunoșteau, dar mari au fost sforțările făcute de japonezi, pentru a se rădica la înălțimea amețitoare de azi.

Mai bine de 1000 de ani, Japonia izolată, era în interior frămîntată de lupte grele. Aveau nobilii lor feudali cari se luptau între dînșii, pînă la extenuare, fiecare grupare avînd în fruntea sa cîte un Schaguna, care pe lîngă calități militare, era îmbracat și cu haina sucerdotală de preot.

Abia de la 1660, Japonia a început să se reculeagă. Un erou eșit din rîndurile familiei domnitoare de azi, a știut să puie capăt situației, creată de feudali și unifica țara, sub o singură domnie.

Se înțelege că era greu de realizat. In acest lung interval, a mai continuat luptele interne, care însă au încetat ca prin farmec, de îndată ce europenii au început să facă presiuni, întovărășite de bombardări, pentru a putea la rîndul lor privi țara ideală, despre care se vorbea ca de o legendă.

Propășirea uriașă însă au făcut-o Japonia, din momentul urcărei pe tron a lui Muthtsu-h, Impăratul a cărui moarte o plîng azi japonezii.

Muthtsu-h se urcă pe tron, la vrîsta de 16 ani, la 1860.

Pînă în acel moment, el trăia ascuns în palatul său, necunoscînd nimic din țara sa, a căruia pămînt aiurea, de cît în palat, nu-l călcase.

Presa străină, relevînd activitatea defunctului împărat, este unanimă în a recunoaște, că abia urcat pe tron, tînărul împarat s'a identificat imediat cu aspirațiunile și nevoile țerei sale.

Fără să fi avut o pregătire specială, a pătruns curînd totul, a contribuit a se da țerei sale organizațiunea modernă și să ducă poporul spre cunoscutele izbînzi.

Nici odată nu s'a născut vre-un conflict între dînsul și popor,—pentru bunul motiv că Mutsu-hito nu s'a gîndit nici o dată o clipă macar la persoana sa sau la dinastie, — ci numai la țară și popor.

N.

PE PRICOPSEALĂ

In Capitală se clădesc două mari palate, cel al Primăriei și cel al Ministerului de Interne. Ambele construcțiuni vor costa frumoasa sumă de aproape 14 milioane lei. Ele au și început să se clădească, iar antreprenorul lor e architectul Antonescu, cumnatul d-lui Paul Theodoru, secretarul ministerului de Interne.

Înțelege ori-cine că nu întîmplarea a făcut ca cumnatul secretarului general de la interne să devină antreprenorul celor două mari clădiri.

Și ca să se vadă că, în adevăr, nu poate fi aici vorba de întîmplare, vom adăuga un amănunt menit să pună în uimire și să scandalizeze, chiar pe cei mai blazați dintre noi: nici pentru palatul comunal și nici pentru localul Ministerului de Interne n'au fost încă întocmite planurile, de și construcția lor a început.

Lucrul, uimitor și fără înțeles pentru profani, își are totuși explicația lui. D. Paul Theodoru știe că la toamnă pleacă și cum voia cu ori-ce chip să-și pricopsească cumnatul, i-a dat de urgență lucrările, fără a mai putea aștepta întocmirea planurilor.

Iată cum se explică acest scandal ridicol și fără precedent.

D. Carp își ia pedeapsa faptelor sale.

OAMENI ȘI LUCRURI

Orașul—spre bine

In literatură Iașul este tratat—cu drept cuvînt întru cîtva—ca un ilustru bolnav căruia încă nu i s'a găsit leacul. Doctorii, economiștii, sunt mereu în căutarea remediului.

Se pare însă că o îndreptare e pe cale de a se constata în mod oficial, spre mulțumirea tuturor.

De cîte ori însă vin știri de la Iași—fie despre ploi abundente, fie despre noi plecări—căci de ce alta s'ar fi putut vorbi, în Iulie, în seria săracă a noutăților iașane—ne gîndim la starea generală a orașului, cari ni se pare întru cîtva deosebită în acest an,—de la distanță.

Orașul—ca mai toate orașele din lume—are un număr hotărît de locuitori cu cari alimentează stațiunile balneare și climaterice.

E în firea oamenilor, situați în anumite condițiuni sociale, ca să se deplaseze la începutul verei, pentru pricini de sănatate, ori pentru simplul motiv al unei schimbări de mediu—indiferent dacă acea lume trece frontiera țării, ori se refugiază în regiuni reputate dinlăuntrul țării. Contingentul nu va scădea nici în acest an, deși în genere climatul Iașului pare foarte tolerabil și orașul n'a fost încă bîntuit de călduri mari.

Căldurile, ce-i drept, nu vor lipsi nici ele să vină. Nu vor da uitării tocmai orașul nostru și numai orașul nostru, ca să vedem spectacolul unei depopulări... a pieței din centrul Iașului. Această încăpătoare piață—a Unirei—a fost și va rămînea refugiul de vară al celor mulți cari nu și-au putut îngădui luxul unei deplasări mai lungi mai costisitoare.

Piața i-adună la o laltă și în dimineațile mai răcoroase și în serile plăcute ale Iașului, căci serile sunt aproape totdeauna plăcute în Iași, grație frumoaselor și răcoroaselor împrejurimi ale orașului, care 'și trimit farmecul și răcoarea asupra tîrgului însetat de umbră.

Rosteam credința că Iașul e tolerabil în momentul de față, avînd o temperatură foarte agriabilă. Dar șederea în Iași e de astă dată posibilă și pentru un motiv mai puternic: o bună stare higienică—o stare aproape ideală.

In consiliul ultim de higienă s'a putut înregistra declarația îmbucurătoare—aproape senzațională, a medicului șef, că actualmente nu domnește în Iași nici o boală epidemică.

„Nici o boală!..." E par'că un ecou dintr'o poveste minunată și de necrezut. Nici o epidemie... In Iașul, pînă nu de mult orașul clasic, urbea tradițională a epidemiilor, mai cu seamă în timpul lunilor călduroase.

Cu atît mai bine! Faptul, de o mare însemnătate sanitară și socială, va reținea nu numai pe mulți iașani în orașul nostru, dar nu va inspira nici altora temerea de a vizita orașul în lunile de vacanță.

Era aproape cu desăvîrșire exclusă această posibilitate altă dată, fiindcă domnia o frică de primejdia bolilor, frică de contaminare și de contact cu... Iașul, întemeiată pe o lungă și dureroasă experiență obștească...

Intr'adevăr, era cu neputință ca vara să nu aducă Iașului o epidemie mai mult sau mai puțin îngrijitoare.

De astă dată—în bună parte datorită nouei ape de băut—suntem cruțați pînă acum. Se poate vedea cu oare care optimism binevenit, că anul se va încheia cu un excedent însemnat al nașterilor asupra morților, contrar... tradiției atît de iașane.

Lucrul va contraria pe d. A. C. Cuza în eternele sale concluziuni forțate, dar nu e nimic! Orașul are interese cu totul superioare, în afară de doctrina naționalistă, pentru care economistul are trebuință absolută de anumite constatări trase de păr. Se va vedea în ce chip le stoarce ilustrul economist - care a rămas tot la baraca statistică a populației ieșane de sub d-rul Rojniță și Papură-Vodă—se va vedea, zicem, din lucrarea statistică întocmită de serviciul sanitar din Iași, pe baze documentare, dacă, precum credem, informațiile noastre sunt din sorginte sigură.

De fapt populația Iașului a crescut în proporția normală, cu toate scăderile cauzate în ultimii ani de epidemiile cari au secerat și de emigrările cari au avut loc între 1899—1909.

Dar în anii din urmă, situația s'a îmbunătățit din toate punctele de vedere. Nici proasta stare higienică, nici reaua situație economică nu mai sunt, acum, factori hotărîtori în mersul vieței sociale a orașului.

Bolnavul se îndreaptă fără mijloace eroice. Vor trebui însă oare cari mijloace pentru a grăbi și a întreținea acest mers în spre mai bine, al ilustrului și vechiului suferind...

Rodion

Reforma școalei primare

SCRISOARE DE ADERARE

Prea stimate d-le Badareu,

O grabnică afacere de familie m'a silit să părăsesc țara și să rămîn în tot acest timp străin de ori-ce preocupări de ordine generală. In acest timp s'a dat banchetul de jumătate de an al „Romîniei viitoare", amînat la 1 Maiu, fără ca să-mi fie cu putință să particip la el, măcar cu o telegramă de adeziune.

Cum am convingerea că aceste întruniri, ce încep a întra în tradițiune, au o adîncă semnificare politică, socială și culturală, și cum am credința că Dv., prea stimate domnule Badareu, sunteți personalitatea cea mai reprezentativă a curentului concretizat în „România viitoare" și în același timp personalitatea cea mai vrednică de a-l face să triumfe în viața noastră culturală, — sub suprema direcțiune a d-lui Take Ionescu, șeful partidului conservator democrat,—dați-mi voe, ca actul de aderare pe care-l fac prin această scrisoare, să-l adresez D-voastră, și în același timp să-mi permiteți a motiva mai pe larg convingerea ce am în adînca semnificare a manifestărilor pornite din jurul „Romîniei viitoare".

Ori-care ar fi necesitățile tacticei de partid, ar fi zadarnic să ascundem un

lucru. Acțiunea ce se desenează prin organul „Romînia viitoare“, sub direcțiunea Dv., are și va avea din ce în ce mai mult un îndoit scop : 1) să aducă la simțul realității practice și pozitive pe toate spiritele, mai cu seamă cele de la țară, care sub impresia frazeologiei entuziaste, de altminteri neobosită și nu prea rău scrisă, tind să se rătăcească pe povîrnișurile sterpe ale naționalismului exagerat ; și 2) să complecteze, să corijeze, să echilibreze, să însănătoșeze acțiunea bine intenționată, dar *unilaterală*, pe care partidul liberal, prin care cel mai destoinic al său ministru de instrucțiune, a început-o de mult la sate prin așa numita activitate extra școlară a învățătorilor, și pe care, acum, caută s'o sistematizeze și s'o întărească prin așa numita „Ligă“ pentru *apărarea și continuarea* acțiunii sociale, culturale și economice la sate“.

Primul scop va fi mai ușor de atins. Acțiunea frazeologică a d-lor Iorga și Cuza, ori cît de caldă s'ar părea a unuia ori cît de logică s'ar părea a celuilalt și pri cît de persistent ar răsuna ncontenit la urechile naivilor, ***nu va ajunge la nimic.*** Nu va ajunge la nimic, fiind-că e lipsită de echilibru și de seriozitate practică. Ea e în fond egoistă, calculată și fără rădăcini în necesitățile țării. Sub masca celui mai desăvîrșit altruism, ea n'a fost, nu este și nu va fi de cît, pe de o parte, un mijloc de satisfacere a enormei deșertăciuni personale a acestor doi mari nevrozați, iar pe de alta, un mijloc trecător de luptă,—une ori poate eficace—în mîna altor oameni cu adevărat politici, cari au abilitatea (în ale cărei taine nu putem intra) de a face pe acești doi oameni și pe acoliții lor să lupte, direct sau indirect, în contra adversarilor comuni, pentru ca, în definitiv, *abilii* să se aleagă cu puterea efectivă, iar *naivii* cu mulțumirea că, grație mijloacelor ce li s'au pus în acest timp la îndămînă,—pot să ducă mai departe acțiunea lor, bogată în vorbe și goală de fapte, dar suficientă ca să le satisfacă deșertăciunea firească. Idealizmul negativ, cu care se înfățișează, criticînd tot, insultînd pe toți și făcînd din nimicuri individuale, cauze generale ; lipsa simțului realităților sociale, cari din capul locului îi pune în neputință de a înfăptui ceva pozitiv și durabil în viața practică a neamului ; și, mai presus de toate, contradicția fundamentală între idealul lor confus și umflat, și între condițiile de existență ale țării noastre,—toate acestea pot ademeni tinerimea necoaptă,—și într'o privință nu fără oare care folos educativ—dar nu poate atrage marea masă a cetățenilor, cari știu că, nu cu vorbe înflăcărate de ură, ci cu legi și instituțiuni ce garantează stabilitatea vieții sociale și buna lor stare, se mișcă pe calea progresului o țară. Nu e primejdioasă, deși nu trebue nici odată pierdută din vedere.

Mult mai multă muncă va cere atingerea celui de al doilea scop. Partidul liberal a înțeles din vreme că, pentru a-și păstra preponderența politică, avută pînă acum, trebue să-și dea o bază mai largă, interesînd la mișcările lui, nu numai populațiunea de la oraș, pe care n'o mai poate stăpîni ca în vremuri, ci și (și mai cu seamă) populațiunea rurală, care cu sufletul ei nou și puternic i-ar da un nou avînt de credință, pe lîngă cel vechiu, aproape dispărut.

De aci tendința foarte lăudabilă, de a îngriji de școala rurală, la a cărei desvoltare s'a fălit totdeauna că a contribuit mai mult de cît ori-ce alt partid politic. S'a întîmplat însă că, pe cît de lăudabilă i-a fost intențiunea, pe atît mijloacele de realizare i-au fost neputincioase. Partidul liberal (vezi „Raportul“ d-lui Spiru C. Haret către Majestatea Sa Regele), amețit de ideologia egalitarismului pînă la absurd, n'a vrut să-și dea seama în aplicarea idealului său, nici de cele mai elementare principii ale înfăptuirii culturii prin instrucție și educație. Nu se înfăptuește o cultură,— nu se dobîndește în realitate o cunoștință, nu se imprimă cu adevărat o obișnuință, nu poți face să vibreze în inima cuiva un sentiment,—dacă mai întăi de toate acela ce e menit să primească cunoștința obișnuința, sentimentul nu este *pregătit* sufletește pentru el. O poate primi, dar superficial, confuz, și fără folos,—*căci n'o asimilează*. In realitate n'o primește, ci numai își dă prilejul ca să-și rătăcească și să-și încurce vechile cunoștințe, vechile obișnuințe, vechile sentimente, menite a fi înlocuite, dar care, deși inferioare, se acordau totuși unele cu altele și puteau să dea un anume *caracter* individului.

Partidul liberal a făcut marea greșală de o uita cu desăvîrșire acest principiu. Pentru el, elevii de la țară au fost considerați, din principiu, ca fiind tot una cu cei din țările occidentale, cu sute de ani de cultură în urma lor.

Pentru el normaliștii au fost considerați, din principiu, ca fiind tot una cu cei de la oraș ; elevii romîni, ca fiind tot una cu cei din țările occidentale, cu sute de ani de cultură în urma lor. Pentru el normaliștii au fost considerați, din principiu, ca fiind tot una cu elevii secundari capabili de a se rîdica în învățămîntul superior ; iar învățătorii, ori ce pregătire ar fi avut, ca fiind de o potrivă capabili de a preda cu folos ori ce fel de cunoștințe. Din această pricină partidul liberal, a făurit pentru școala rurală o programă de învățătură enciclopedică, pe care cea mai mare parte din învățători n'au fost și nu sunt stăpîni, iar pentru școalele normale, programe de cunoștințe teoretice și enciclopedice, pe care niciodată viitorii învățători n'au putut să le asimileze, necum să le transmită. Partidul liberal nu s'a gîndit la puterea de capacitate a *majorității* elevilor din școala primară sau normală, ci numai la puterea de capacitate a *cîtor-va capete de elită*, care, și fără acele programe, tot ar fi răzbit în sferele superioare ale culturii. Partidul liberal par'că și-a zis : „toți elevii din clasele primare pot fi capabili de a urma toate învățăturile chiar *cele mai înalte* ; *toți* candidații la învățători pot deveni și candidați la cele mai inalte funcțiuni sociale. Toți sunt capabili și deopotrivă de capabili cu cei recunoscuți ca cei mai capabili : ce-i deosebește pe unii de alții e numai timpul și munca. Dacă toți ar fi deopotrivă de muncitori, și dacă toți ar putea să-și continue învățătura acelaș număr de ani, — toți ar putea să joace un rol egal în înalta cultură.... Nemai pomenită eroare, care trebuia să se răzbune, și care în adevăr s'a răzbunat mai curînd de cît s'ar fi crezut.

In adevăr, de și școalele noastre primare s'au înființat mult mai de mult de cît ale altor popoare învecinate (d. ex. Bulgarii), noi avem în realitate mult mai mulți analfabeți de cît ele. Cei mai mulți dintre știutorii noștri de carte ***nu trag nici un folos din știința lor*** și faimosul procent de numai 62 la sută analfabeți este numai o mîngîere platonică pentru aceia care au tot interesul să nu ajungă la cunoștința publică, adevărata realitate. Inveți carte pe cineva nu pentru ca să știe cele 27 litere ale alfabetului, — să le citească și să le scrie, — ci ca să le folosească în viața practică. In viața practică însă știutorii noștri de carte (?), în afară de cazuri excepționale, le folosesc tot atît de puțin, ca și analfabeții, care totuși întrebuințează răbojul. Pricina ? E că marea majoritate a fiilor de săteni, neputînd asimila noianul de cunoștințe ce li se dă, de cele mai multe ori confuz se trezesc încet-încet în sufletul lor ***cu sila de carte*** și ***de școală*** — așa că, după ce scapă de ele, nu mai simt nici o tragere de inimă pentru organul de cultură ce, dragă Doamne, l se pusesese la îndămînă prin școală. El a învățat să citească, dar e sătul de citit ; el a învățat să scrie, dar nu-i place să scrie. La ce să mai citească, la ce să mai scrie, — cînd în școală tocmai ***gustul de scris și de citit*** nu i s'a insuflat ? Dar această problemă nu și-a pus-o nici odată partidul liberal în organizarea școalei noastre primare. Ideologia egalitară l'a oprit și amenință să-l oprească pentru multă vreme, și de aci înainte. In loc de ***non multa sed multum***, partidul liberal a urmat principiul contrariu, și de aceea azi avem, după statistica sa, mulți ***alfabeți***, dar chiar foarte puțin știutori de carte.

Să fim însă drepți. Greșala făcută în specie de partidul liberal (greșala subliniată în deosebi de domnul Haret în „Raportul“ său, prin afirmarea că programa școalei primare nu poate fi simplificată, fără să nu primejduim educațiunea cetățenească (!) a populațiunii), această greșală a contribuit să arunce în viața intelectuală, politică și socială a țării foarte multe valori. Dacă marea majoritate a fiilor de săteni a fost sacrificată, dîndu-i prin învățămîntul primar, nu iubirea, ci sila de carte, — în schimb mai toate capetele de elită, care n'au sucombat sub presiunea unui asemenea învățămînt draconic de apăsător, — au eșit la iveală și s'au impus ca elemente folositoare progresului țării. Negreșit ele s'ar fi impus și în alte împrejurări, dar de sigur n'ar fi eșit la suprafața cu atîta strălucire și putere de viață, dacă n'ar fi fost oțelite din vreme, prin munca deosebită ce li s'a cerut în școala primară Dar tot atît de adevărat e, că, dacă această procedare a fost necesară într'o vreme, cînd sfera de recrutare a valorilor era mult mai mică, — astă-zi cînd această sferă s'a mărit și se va mai mări încă, ar fi o adevărată primejdie pentru cultura neamului, dacă greșala ar mai continua. Eroarea veche, în parte îndreptățită, trebue recunoscută și înlăturată. Școala primară nu trebue să folosească cu adevărat numai cîtor-va capete de elită, — ea trebue *să se democratizeze*, folosind marii majorități a fiilor noștrii. Cunoștințele ce trebue să li se ceară nu trebue să fie numai la înălțimea înțelegerei *celor puțini*, ci la măsura puterii de asimilare reală a *celor mulți*. Școala primară, și respectiv școala normală, ca să-și îndeplinească menirea, trebue neapărat *simplificată* și astfel organizată, pentru ca cei mulți să prindă dragoste de carte și să se folosească de ea în viață. Ideologia egalitarismului, ce-a domnit pînă acum, trebue respinsă fără milă. Și această acțiune de prefacere, prea stimate domnule Badareu, va trebui fără doar și poate, să înceapă sub direcțiunea D-v din cercul „Romîniei viitoare“.

(Sfîrșitul în numărul de mîine)

(Romînia viitoare)

Mihail Dragomirescu

:: Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare : în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Scrisori din Bucovina

— De la corespon. nostru particular —

VIAȚA ROMÎNILOR DIN VIENA

Reflexii inocente. — Societățile culturale romînești din Viena.—Activitatea studenților romîni.—Un pictor romîn la expoziția din Düsseldorf.—Succesul aviatorului romîn Aurel Vlaicu.

Cernăuți 16 Iulie.—Intr'o corespondență recentă, am arătat în linii generale, viața romînească din Bucovina, așa după cum ne-o înfățișează actualele vacanțe. Acea corespondență a fost foarte bine primită în cercurile locale romînești.

Incetînd pentru moment, ori-ce manifestare politică sau publică în localitate și cum ne-avînd ceva nou de comunicat cetitorilor noștri, m'am gîndit că n'ar fi rău dacă ași scri ceva și despre mișcarea cultural-națională a tuturor romînilor de peste hotarele celor din Romînia liberă.

Incep deci, cu manifestările îmbucurătoare ale coloniei romînești din Viena, care manifestare, cred, interesează de-o potrivă lumea romînească de pretutindeni.

Resfoind zilele acestea, o revistă locală—„Junimea Literară“,—găsesc o amănunțită dare de seamă asupra activității acestei colonii, din care extrag amănuntele cari mă interesează :

La Romînii din Viena—peste o mie de suflete—pulsează o viață națională intensivă. Organizați în trei societăți—studenții în „Romînia Jună“, meseriașii în „Clubul romîn“, iar cea mai mare parte în „Societatea Romînă ortodoxă jubilar-imperială pentru ridicarea unei biserici și înființarea unei comunități bisericești în Viena“—ei țin sus steagul național înainte de toate în acest centru de cultură și artă.

Cei grupați în jurul societății bisericești lucrează cu mult zel pentru adunarea unui fond mare, din care să poată zidi o biserică corespunzătoare cu demnitatea noastră. Acuma serviciul divin se oficiază în fie care Duminecă și serbătoare într'o capelă frumoasă care se află în Löwelstrasse 8, în apropierea curții imperiale.

In 10 Maiu v., s'a oficiat un Tedeum solemn în amintirea acestei zile mari de protopresv. Pavel Boldea, noul preot al bisericii de aici, și diaconul Popescu. Intreaga legațiune romînească s'a prezentat oficios la această serbare. Părintele Popescu a rostit o cuvîntare foarte frnmoasă despre însemnătatea zilei, arătîndu-ne și învățăturile ce trebuie să tragem din ea.

Copiii romîni, cari se află prin școli și institute în Viena, primesc de la părintele Boldea învățătură în religie, ceea ce înseamnă un progres mare, dacă ne gîndim, că înainte vreme copiii noștrii au fost instruiți în adevărurile religioase de un preot grec.

Societatea studenților „Romînia Jună“ dezvoltă o activitate din cele mai rodnice. Aproape în fie-care Sîmbătă îi chiamă pe toți Romînii la conferințele sale frumoase, la care se vorbește, se cîntă și se petrece romînește. Mai ales atrăgătoare sunt cîntecele conservatoriștilor romîni de aice.

Conferințele : Literatura basărăbeană si O călătorie prin Basarabia au format pregătirea pentru serbarea Centenarului răpirii Basarabiei, pe care a aranjat-o societatea pe la începutul lui Iunie.

Cea mai frumoasă verigă în lanțul de activitate al „Romîniei June“ a fost fără îndoială concertul public ce l'a aranjat în 10 Maiu st. n. Este întâia încercare ce s'a făcut din partea romînilor din Viena, de a păși cu puteri proprii în public. Dacă ne gîndim la gustul rafinat al publicului vienez, care știe să prețuiască numai arta adevărată, ne putem da seamă, că hotărîrea pentru aranjarea unui concert n'a fost ușoară. Incercarea însă a fost încoronată de cel mai mare succes atît material cât și moral. Romînii s'au prezentat cu elemente artistice romînești în cele mai bune condițiuni înaintea străinilor, dovedindu-le, că și noi avem arta noastră și artiștii la înălțimea chemării.

A fost un concert frumos, care ne-a înălțat sufletele, văzînd, că avem și noi cu ce să ne mîndrim. Străinii, cari au asistat în număr mare, au rămas uimiți și nu mai slăbiau din laude măgulitoare, dar competente. A fost o validitare frumoasă a artei și a spiritului romînesc. Meritul pentru reușita concertului îl are pe lîngă mulți în primul rînd d. dr. Sterie Ciurcu, care este la orișice întreprindere națională în fruntea celor mai activi membri ai coloniei romîne din Viena.

O observare. Tinerii artiști Stefan Mărcuș și Ionel Crișian, cari sfîrșesc studiile lor la Viena, vor întreprinde în vacanțe un turneu artistic în Transilvania. Nu s'ar putea face, ca o societate din Bucovina—mă gîndesc în primul rînd la Societatea pentru cultură — să-i angajeze pentru un turneu în Bucovina pe cești tineri modești, de la cari Bucovinenii ar putea auzi artă adevarată?

Tînărul artist George Stănescu, are să înregistreze un succes nou. Două lucrări ale sale au fost admise la expoziția din Düsseldorf. Rectificăm aici, că știrea răspîndită despre vînzarea bustului „A fost odată“, expusă la Künstlerhaus“ nu este exactă. Să nădăjduim că tot se va găsi un mecenate romîn s'o cumpere.

La expoziția școlii de meserie și artă din Viena, aranjată anul acesta pentru prima dată a fost admisă și o lucrare frumoasă a d-rei Marie Tarnovițchi din Cernăuți, care-și urmează studiile artistice la München și Viena.

Iar la concursul internațional de aviație din Viena, care a avut loc luna trecută în „Rotunda“ din Prater, locul de frunte la avut aviatorul romîn Vlaicu, împreună cu aeroplanul său, cu care a sburat la Cernăuți. E mult amirat de specilești pentru construcția sa ușoară și originală, avînd multe avantaje față de celelalte aeroplane.

Aeroplanul lui Vlaicu e construit cu stabilitate automatică, care prezintă un avantaj foarte mare la aterizare și pe care celelalte aeroplane nu o au. Pe lîngă multe alte deosebiri sunt și următoarele. Toată cîrma se află înainte și pentru a exclude oscilația se află la capătul aparatului ca contrabalansă aripi deosebite. Locul pilotului și motorul sunt așezate cît se poate de jos, și prin aceasta centrul de gravitațiune se transpune mai jos, dînd astfel multe avantaje.

*

In curînd și ceva despre manifestările romînilor băsărăbeni.

Gama

INFORMAȚIUNI

Un monument lui I. L. Caragiale

In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defunctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.

Suma din urmă 1475 lei

:: In învățămîntul primar s'a făcut următoarea mișcare.

Au fost transferați :

D. Gh. Theodoru de la Albești (Vîlcea) la Deleni (Vaslui).

*

Au fost reîntegrați în învățămînt :

D-na Erminia Mîndreanu conducătoare la Admagia-Ciucurova (Tulcea) și în același timp a fost detașată la Luigi-Călugăra (Bacău).

*

A fost detașată :

D-ra Paraschiva Teodoru de la Albești-Corni la Deleni.

D-na Victoria Hoisescu, institutoare a fost menținută în învățămînt și anume la școala No. 1 de băeți din orașul Roman.

:: In ziua de 15 Octombrie se va ține un examen suplimentar de capacitate pentru maeștrii de desemn și caligrafie, iar la 1 Decembrie pentru profesorii de limba germană.

:: Ca începere de la 1 (14) Septembrie a c. numai artiștii și artistele Teatrului Național din București, Iași și Craiova, vor avea dreptul de a călători în mod individual pe C. F. R. în ori ce clasă, cu o reducere de 50 la sută.

Deci de la data de mai sus, artiștii și artistele tuturor celorlalte trupe de teatru, nu vor putea beneficia sub nici un cuvînt de reducerea în chestiune la călătoria în mod invidual, ci numai în grupuri de cel puțin 5 persoane și numai în clasele II și III.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

:: Confratele nostru „La Roumanie“ publică următoarea informațiune :

Activitatea atașaților noștri comerciali este de cît-va timp în deajuns de satisfăcătoare, judecînd după știrile date de ziarele oficioase.

D. Gociu, atașat comercial la Beirut, a trimes ministerului de comerț și industrie un raport asupra varietăților de hîrtie ce se uzitează în acest oraș.

D. St. Cesianu, atașat comercial la Anvers, a înaintat un raport asupra creșterei păsărilor în acest oraș.

In sfîrșit, domnul, St. Lupașcu, atașat comercial la Smirna, nedescoperind probabil, subiecte atît de interesante ca ale colegilor săi de la Beirut și Anvers, pentru a ticlui un raport, se mulțumește numai a anunța ministerul de industrie și comerț că va veni pentru o lună în București.

Cu toate acestea, sinecurile create de domnul Nenițescu, figurează în budgetul Statului cu o sumă de mai bine de o sută de mii lei.

Regretăm că confratele nostru „La Roumanie“ uită că atașatul nostru comercial din Paris, nu se ocupă nici macar de hîrtie, și de creșterea păsărilor, ci își informează ministerul despre saloanele și curentele literare din toată Capitala Franței.

:: Instrucțiunile pentru concursul de călărie, alergări de vînătoare și alergări de obstacole pe corpuri de armată pentru ofițeri și grade inferioare, (publicate prin Monitorul Oastei, partea regulamentară, din 31 August 1910) precum și instrucțiunile pentru alergările de cai militare, (publicate în „Monitorul Oastei“, partea regulamentară din 1 Martie 1911), au fost modificate, întocmai după cum urmează :

La concursul de călărie, etc., vor lua parte și ofițerii de rezervă provenienți din activitate aflați în trupe călări de pe teritoriul corpurilor de armată respective cu obligațiunea de a se conforma strict tuturor dispozițiunilor prevăzute în sus menționatele instrucțiuni pentru ofițeri activi.

Aliniatele din condițiunile generale ale instrucțiunilor pentru alergări de cai militare se modifică — tot în sensul că pot lua parte la ele și ofițerii de rezervă proveniți din activitate, conformîndu-se întocmai tuturor celorlalte dispoziții prevăzute în aceste dispoziții.

:: Direcția vămilor a refuzat să scutească de vamă clopotul ce urmează a se așeza la biserica lipovenească din Tg. Frumos și care a fost fabricat în străinătate.

:: De la 1—15 Iulie, au fost în spitalul militar patru bolnavi de Oreillon și 4 de tuberculoză.

:: Archimandritul Teoclist Stupcanu, a fost întărit prin decret regal, ca Membru în consistoriul superior bisericesc.

:: Din către serviciul sanitar, s'au confiscat azi la hală, 150 kilograme mere 50 kilograme zarzare, 50 kilograme pere, și 30 de patlagele vinete.

A-ȚI DEVENIT
CĂRUNT
Întrebuințați dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în :
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii și Parfumerii
Depozit general : București, Strada C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAȚIUNI

—

In numărul său de aseară Evenimentul, *sub cuvînt că ni respunde nouă, își bate joc de Prefectul județului, căruia i tăgădușește, ori ce autoritate.*

Noi am orătat, că Prefectul județului, primind misiunea de la ministrul de interne de a ancheta plîngerea făcută de reprezentantul clubului social democrat, a căutat să și facă datoria, neîntărziat.

Evenimentul *prin pana polițistului, de și recunoaște că d. Negruți a primit o telegramă din partea ministerului de interne, spune totuși că Prefectul de județ n'a fost însărcinat ca nici un fel de anchetă și numai curiozitatea de a vedea pe d. Bujor l'a făcut să aibă o întrevedere cu d-sa.*

Rău s'a încurcat pompierul de la Poliție.

D. Negruți a anchetat cazul și primile cuvinte, cu care a înlimpinat pe d. Bujor, a fost tocmai un reproș, că de ce a adresat protestul seu direct ministerului de interne, și nu d sale, care tocmai reprezintă în Iași guvernul și în special pe ministrul de interne.

D. Negruți pentru a motiva amestecul d sale în această chestiune a arătat și telegrama ministrului, care i a dat această însărcinare de a ancheta plîngerea.

Acesta e faptul.

Astfel din notița Evenimentului *nu rezultă de cît felul cum își bate joc de Prefectul județului.*

O consfătuire a avut loc azi dimineață, între primarul orașului, și d. dr. Grigoriu, care ține locul de medic șef. S'au discutat asupra măsurilor sanitare ce sunt de luat, pentru a nu fi surprinși la o eventuală invazie a holerei. S'au hotărît ca pavilionul de izolare să fie pus în stare de a funcționa, și s'au adoptat o serie de alte măsuri, ce se impun.

D. Gh. Botez, primarul orașului, abia și-a reluat activitatea la comună și nu s'a putut opri, chiar în prima zi, să provoace un conflict cu cc. Iancu Stamatiu, primul seu ajutor.

Iată despre ce e vorba.

Cu toate intervențiile făcute de serviciul sanitar, cc. Iancu a refuzat să puie la dispositie caii necesari pentru transportarea etuvei de desinfectat, zicînd că pentru mașină e suficient o pereche de boi.

Din cauza acestei încăpățînări, desinfectările se fac cu greu, căci etuva nu mai cu anevoe poate fi transportată.

D. Botez aflînd de aceasta, a cerut să i se înainteze un raport și a declarat, că va da ordin a se pune la disppziție caii necesari pentru transportarea mașinei de desinfectare.

Trebue să recunnoaștem că dispositia Primarului e bună,—dar cc. Iancu e indignat.

Pentru bustul lui Gr. Patriciu. — S'a expediat prin mandat poștal la adresa casierului comitetului de inițiativă, suma de 25 lei de pe lista trimeasă d-lui Gh. Ghibănescu.

Fapta învățătorilor din Tutova de a imortaliza în bronz chipul profesorului lor de pedagogie, Gr. Patriciu, vorbește de la sine.

Furtul din strada Gîndu.—Un furt îndrăzneț s'a săvîrșit — nu e precizată încă ziua în care—la locuința d-lui Bercu Goldenberg, proprietarul moșiei Prigoreni, domiciliat în str. Gîndul — casele Diamant.

Iată cum s'a descoperit hoția.

D, Goldenberg, plecase acum zece zile la băi, și concediind servitoarea încuiase toate ușile.

Aseară, copilașul Marcel Aftalion, nepotul d-lui Diamant jucîndu-se prin ogradă zări că ușa de la locuința d-lui Goldenberg, pe care o știa încuiată de la plecarea locatașului era întredeschisă.

El anunță imediat pe familia Diamant, care constatînd adevărul, vesti poliția.

Incepîndu-se cercetările, se găsiră toate lucrurile deranjate, sertarele de la scrine deschise, oglinda unei șifoniere sfărmată și numeroase pete de sînge pe jos.

Probabil că hoțul, spărgînd cu pumnul oglinda de la șifonieră, s'a tăiat la mînă. De asemeni multe bucăți de jurnal și lucruri din scrin, pătate cu sînge, ceea ce dovedește că furul a avut vreme să se și bandajeze.

Pe o masă din sufragerie s'a găsit un păhăruț și o sticlă de licheur, pe care la plecare stăpînul casei o lăsase plină, iar acum era deșartă. In păhăruț licoarea rămasă nu se uscase încă, ceea ce dovedește că nu e mult timp de cînd fusese băută.

Cercetările au fost astă-noapte continuate și bănuiala a căzut pe foasta servitoare a d-lui Goldemberg, Anica Ghiorghiu. Aceștia îi veneau foarte mulți vizitatori și chiar pe cînd fusese în serviciul d-lui Goldemberg, mai săvîrșise un furt de cinci zeci lei și niște haine — motiv pentru care fusese îndepărtată din serviciu.

Ea a fost găsită astă-zi în serviciul domnului Henry Suțu și arestată.

D. Goldemberg întors astă-zi constată că s'au furat 5000 lei din șifonieră și argintăria din sufragerie.

Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor", Simbăta și în ajunul sărbătorilor, vor fi închise după ameazăzi.

DIRECȚIUNEA

Domnul dr. Stenner, medic comunal a făcut un raport adresat medicului șef al orașului, cerînd măsuri urgente pentru asanarea stradei Sălciilor.

Azi dimineață tramvaiul No. 20 transportînd în același timp o scară ce servește pentru legarea firelor electrice, scara s'a aninat de balconul caselor Papana, din strada Unirei, din care cauză tramvaiul u deraiat.

Nu s'a întîmplat nici un accident de persoane.

La ministerul de instrucțiune s'au ordonanțat lefile învățătorilor pe lunile Iulie și August.

La Universitatea din localitate a sosit regulamentul școalei de farmacie ce funcționa de la 1 Octombrie.

Din Slănicul Moldovei, se comunică că d. Rubin Iuster, comerciant din București, actualminte pe timpul sezonului la Slănic, a găsit o centură în care se găsea suma de 2920 lei.

Inștiințînd poliția și administrația Băilor și cercetînd singur pe la vecini, s'a dat de păgubașul, care e d. locot. de roșiori Străjescu, din București.

D. Rubin Iuster i-a înmînat banii în urma încheierei unui proces verbal din partea comisariatului.

Pe linia Podul-Iloae, s'a înființat halta Hodora, între Belcești și Cotnari.

D. Nenițescu, ministru de industrie, a înștiințat, că inaugurarea casei medicale a meseriașilor, va mai întîrzia, din cauza reperațiunilor ce sunt de făcut la local, așa că inaugurarea nu va mai avea loc Duminică.

Comisiunea de licitație se întrunește azi, la orele 5 p. m, pentru a se pronunța asupra licitației ținută pentru repararea bisericilor și a școalelor.

Peste puțin timp se va începe pe platoul de la abator, construirea unei cazărmi, pentru reg. 11 de roșiori, care are a se stabili în Iași.

In acest scop comuna a donat un loc în întindere mare.

Un număr de bancheri și cerealiști din provincie, au fost invitați pentru Luni seara la o consfătuire la Camera de Comerciu, în vederea participărei lor la constituirea bursei din Iași.

Din Govora.—Duminică 15 Iulie a. c. la locuința d-nei și d-lui Procuror Emil Demetrescu Lefter din Vila Constanța Marieta a avut loc logodna drăgălașei domnișoare Artemisa Catana (Puiuțu) una din florile Iașului, fiica d-nei Lefter cu distinsul domn inginer Architect al comunei Craiova Leonida Vulcănescu.

După solemnitate a urmat la Vila Bunescu un banchet. S'au rîdicat numeroase tuasturi, petrecîndu se de minune, iar apoi s'a dansat până noaptea tîrziu la sunetele unei orchestre minunate și sub valuri de șampanie.

Au luat parte următoarele persoane:

D-na și d-ra Vulcănescu Craiova, d-na și d. Emil Lefter Iași, d-ra Artemisa Catana grațioasa logodnică, d. inginer Vulcănescu, d. Dimitrie Catargi membru la Inalta Curte de compturi București, d. colonel Mihăescu din artilerie, d-na și d. Stoenescu, avocat Iași, d. Andronescu, d. A. Dabija avocat Iași, d-na și d. Inginer Stamatiu gara Titu, d-na Petrescu Tîrgoviște, d-na și d. căpitan Simionescu Craiova, d-na Geblescu Craiova, d-na Zamfirescu Craiova, d-ra Steluța Șerbănescu profesoară Craiova, d-rele Florica și Mady Lefter Iași, d. căpitan Cristescu, d. inginer Ghițescu Fălticeni, d. Leon Lefter Iași, d. Malecot, d. Pilciurescu, d. Jorgovici, d. Marinescu, d. Brauner, d. Andriescu profesor, d. Tegarten, toți din Craiova.

Activitatea în afară de școală.—Învățătorii din județ au început a întocmi memorii cu privire la activitatea în afară de școală, în trecutul an școlar.

Rezumăm aci cele cuprinse în raportul d-lui I. Corlat, învățător la școala din Borșa.

*

Avînd încredere în serbările școlare, zice d. Corlat, am organizat o serbare școlară în luna Februarie, cu ocazia ținerei cercului cultural. Sătenii au luat parte în așa număr, de nu mai încăpeau în școală.

S'au mai organizat serbări, la 16 Mai și 24 Iunie.

Asemenea mai pregătesc o serbare pentru 20 Iulie, peutru adunarea fondurilor clădirei unei băi, în comuna Șipote și una pentru rădicarea unui monument eroilor căzuți în răsboiul de la 1878, din comuna Andreeșeni.

*

După stăruințile d-sale, spune d. Corlat, s'a înființat o cantină pe lîngă școală și prin diferite ofrande, s'a întreținut cantina pentru 25 elevi, ce vin de la o distanță de 2 chilometri. In totul în cursul ernei li s'a servit 985 porții de mîncare.

*

In ceia ce privește îndrumarea copiilor la cultura pomilor, învățătorul zice :

— Negăsind nimica, am închiriat grădini părăginite, le-am lucrat cu elevii și în 6 ani am reușit să văd cultivate 50 la sută din grădini.

Rezultatele-s slabe. Merg încet. Școala n'are mica ei fermă, n'are icoana ei făcătoare de minuni, după care trebue să se ia satul.

*

Pentru îndrumarea economică a sătenilor, învățătorul spune că a înființat o bancă populară. Pentru a lucra cu folos la rădicarea culturală, a început a strînge fonduri pentru clădirea unui local special de bancă, casa de cetire și teatru școlar.

*

D. Corlat sfîrșește prin a spune, că școala aceasta ar trebui adusă într'o stare de adevarat focar de lumină, pe cînd azi e un focar de mizerie, care grăbește cu multe clipe înainte sfîrșitul zilelor acelora, cărora dat să viețuiască întrînsa.

lată noul program de astă seară Mercuri al cinematografului din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec) care cuprinde între altele :

Mîna răzbunătoare, mare dramă în 2 părți după piesa lui Maurice Bernard. Rolul principal este interpretat oe d-ra Mărioara Ventura.

Nesocotința unei femei, roman din viața Pielor Roșii.—O călătorie care jenează, scene humoristice. — Cum se formează munții, studiu de popularizare științifică. —Odaia lui Prince, comedie.—Pathé-Journal cuprinzînd între alte :

Zborul lui Vlaicu la Viena, cinematografiat la meetingul de aviațiune din capitala Austriei—Imparatul Germaniei împreună cu statul său major inspectînd regimentele de ulani—Aniversarea bicentenarului lui Rousseau la Paris—Dusseldorf, ultima călătorie a dirigiabilului Schwaben—Moda pariziană—Aero-clubul femenin Paris, etc.

Poimîne Vineri, 20 Iulie program nou. Vor fi readuse succesiv, după stăruințile vizitatorilor: Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Vineri, 20 Iulie — sf. Ilie—fiind patronul societății „Unirea", a lucrătorilor tipografi, membrii acestei societăți vor pleca în acea zi, cu trenul de 8 dim. la Bîrnova unde vor serbăiori patronul societății în acea localitate.

Direcția C. F. R. a acordat o reducere de 50 la sută.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	[illegible]
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

—

București 18 Iulie

Situația gravă în Turcia

Ședința camerei turcești

Măsuri excepționale pentru Constantinopol

Constantinopel. — Ca măsuri militare luate înainte de ședință, s'a adus împrejurul camerei o companie și jumătate.

150 oameni au fost așezați în fața intrărei camerei. Puțin înainte de ședință, trupele au fost așezate chiar în fața parlamentului, dar provocînd plîngeri din partea deputaților, au fost retrase.

Ședința camerei a început la ora 1.

Asistă întreg cabinetul.

*

Marele vizir citește declarațiunea programului și relevă că guvernul a luat puterea în mijlocul unor mari greutăți și într'un moment delicat al istoriei turcești. Speră că națiunea va ajuta sarcina guvernului, printr'o atitudine calmă.

*

In declarațiunea sa zice, că guvernul a ordonat o anchetă în privința alegerilor și va împedica amestecul armatei în politică, va schimba pe funcționari cari vor urma a aparține partidelor și vor interveni în politică.

*

Cu privire la răsboiu, declarațiunea zice :

„Precum știți de 10 luni ne răsboim cu Italia. Pînă ce se vor afla baze de pace compatibile cu drepturile, onoarea și demnitatea noastră, vom urma cu ajutorul divin răsboiul.

*

Discuțiunea cu privire la declarațiune devine turburată.

Junii turci voesc ca să se amîne discuția pe mîine, pentru a permite tipărirea declarațiunei.

Hussein Hilmi declară, în numele guvernului, că stărue pentru o discuție imediată, de oare ce în mijlocul dificultăților, guvernul nu poate să aștepte.

Deputatul Taalot cere întăi tipărirea declarațiunei.

Hussein Hilmi declară că guvernul nu voește să aștepte și voește ca discuțiunea să se sfîrșească înainte de a insera—altfel pună chestia de încredere.

Deputatul Pabanzade, zice : guvernul vă amenință!

Marele Vizir și Hussein Hilmi protestează.

Pabanzade cere un răgaz de 25 de ore, altmintrelea este despotism.

*

In cele din armă, Camera decide a suspenda ședința, pînă la tipărirea declarațiunei.

*

La orele 5 se redeschide ședința.

Doi oratori vorbesc pentru grevă. Un armean critică programul. Albanezii Sabin Mufud și Sureya strigă că răscoala din Albania este legitimă.

Se naște un scandal enorm. La urmă Husein Hilmi declară, în numele cabinetului, că o discuțiune lungă este inutilă.

Membrii cabinetului se retrag spre a delibera.

Ședința este suspendată.

Noul Imparatul Japoniei

Tokio.—Principele moștenitor a depus azi jurămîntul pe Constituțiune.

MĂSURI EXCEPTIONALE

Constantinopol.—După ziare, o parte din reservștii din prima divizie, au fost chemați la Constantinopol.

Moartea profesorului Neusser

Viena.—Celebrul profesor Edmond Neusser, a murit.

Ancheta catastrofei Titanicului

Londra.—Lordul Mersey a comunicat rezultatul cercetărilor asupra catastrofei vaporului Titanic.

Ciocnirea cu muntele de ghiață, trebue să se atribue iuțelei exagerate a vaporului.

Procesul din Agram

Agram.—Tribunalul procede la interogarea acuzaților. Inainte de interogator, Jukici părăsește sala.

In urma unei încăerări cu soldații cu soldații din excortă, președintele dă ordin să nu se întrebuințeze forța în contra lui Jukici.

Jukici declară, că a luat din Serbia o bombă, dar fiind cu neputință a săvîrși cu ea un atentat, a ales revolverul.

Dezbaterile contiuuă.

Presa și Cenzura Turcească

Constantinopol.—In timp ce cenzura militară a fost definitiv suprimată, cenzura civilă, nu se știe prin ce ordin a fost reintegrată.

Toți corespondenții vor face demersuri în această privință, pe lîngă marele vizir.

Firul special telefonic Iași-București contină să fie întrerupt.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Vițe americane altoite

La rafie și în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăți superioare, perfect selecționate, port altoi cei mai resistenți.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

SOCIETATEA

Creditului Fonciar Urban

DIN IAȘI

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Luni 30 Iulie st. v. 1912, la oficiul Creditului Urban din Iași, se va ținea licitație publică, pentru vînzarea mai multor obiecte eșite din uz, aparținînd vechiului mobilier al Otelului Traian și anume : paturi, somiere, scaune de pae, lavoare, dulapaș de noapte, storuri de pae, presuri, covoare vechi, fotoliuri, oglinzi, perdelițe albe, covorașe de pus pe scări, salteluțe, etc.

Licitația va avea loc la orele 10 dimineață, iar concurenții cumpărători vor trebui să achite imediat prețul.

Pentru orice informații a se adresa la oficiul Creditului.

Direcțiunea

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure fînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albinet No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Tînără orfană *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.

Fides *Berlin 18.*

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Naționala" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, intrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii : C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde :

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Alboa**

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan Il—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oțel bătut marca PORC MISTREȚ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antîiu să se ia 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii şi Farmaciștii.*

PURTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT compleet după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidtate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acento —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,251 63 | 100

Societatea „Ancora" Inchee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

2.375

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1645. — Vineri 20 Iulie 1912

UN INVINS

Nu e vorba de Conu Petrachi Carp. D-sa e învingătorul. Suit sus la șefia partidului, d-sa a făcut act de autoritate și a escomunicat, punînd în stradă pe toți acei ce se găseau în mai de aproape atingere cu Take Ionescu.

Învins de țară în mod permanent la toate alegerile parțiale din 1908—1911, d. Carp *a învins* Coroana, căci s'a impus Coroanei ca șef de guvern în 1911 și de atunci o duce într'o hartă permanentă cu Regele, ca și cum ar fi Hartă răzeșul, cam un fel de Hîncu politic.

Învins de justiția țării, d. Petre Carp și-a pus cenușă pe cap și pîndește momentul unei reveniri la șefia guvernului.

Dar nu de Petre Carp e vorba. Invinsul de la 1912, e o personalitate marcantă a țării, care și-a înscris numele în istoria politică într'un mod foarte ciudat și original.

Om al negativei d. Carp s'a pus de-a curmezișul multor fapte, multor oameni, dar și împrejurările s'au pus nu arare ori de-a curmezișul d lui Carp.

Ciudate or fi ele și împrejurările, cari motivează faptele, dar ciudat va rămînea și d. Carp ca fruntaș politic al țării în apusul vieței sale.

Dar începînd vorba de un învins, m'am alunecat cu condeiul meu la persoana d-lui Carp, de și am a răspica rostul altui om politic, care a ilustrat cu personalitatea lui o epocă de vre-o 15 ani din viața modernă a Moldovei, înscriind și ca ministru legi, și ca publicist lucrări și ca artist opere de artă.

E Neculai Istrati.

Era în Moldova lupta literară contra curentului latinist. Scriitori, poeți și prozatori, toți duceau o luptă ferbinte contra latinismului, care începuse a infecta școala publică.

Tot ce a fost gîndire curată romînească și simț bun moldovenesc s'a aliat să preîntîmpine curentul; și succesul le-a fost deplin. Cei 3 fruntași ai presei: Cogălniceanu, Negruți și Alexandri s'au răsboit și au învins. Sion a cîntat „limba ce-o vorbim". Scriitorii de biserică ca Veniamin și Scriban au scris limba curată. Conachi se silea a spune idei nouă în cuvinte vechi. In pleiada luptătorilor, ce au precedat Junimea și pe Tit. Maiorescu, a intrat și Nec. Istrati și el a ridiculisat curentul în scrierea sa „Babilonia Romînească" o comedie literară, în care își pune persoanele sale să vorbească fiecare în sistemul său literar.

Ca promotor al culturei, el ca ministru a sporit școlile rurale, a înființat el o școală primară la moșia sa, a inaugurat o scenă teatrală la țară și în artist simția farmecul frumuseței limbei părintești suită pe scenă.

Sînt vrednici de amintit bătrînii noștri, cari au brăzdat întâiu și întâi sporul culturei naționale și de sigur nu Nec. Istrati este un învins al vremei, de și a fost însuflețit de foarte bune și curate sentimente.

Ca om politic a lui 1848, a fost înfeodat în clica politică a dușmanilor lui Grigore Ghica, dînd curs slobod tuturor învălmășelilor pătimașe aduse contra demisionatului domn fiind el rînduit în comisia de anchetă pentru a-l scoate dator cu 17 milioane lei, ceea ce i-a adus sinuciderea în 1857.

Azi cînd cetim broșurile timpului, acuzările de natură financiară aduse de Nec. Istrati, uneltirile pătimașe ale dușmanilor Unionistului domn, de sigur că surîdem în fața materialului pasional, care a încălzit pe oamenii lui 1855, fără a schimba mersul lucrurilor.

Se agita marea chestie a împroprietărirei. Nec. Istrati era și el mare proprietar, dar închegase asupra chestie vederi proprii ale sale. In 2 broșuri de mare valvă în timpul lor, Nic. Istrati și-a exprimat pe față ce crede el despre împroprietărire. Indușmănit de oamenii zilei, hărțuindu-se cu ai săi în această mare chestie, Nec. Istrati n'a luminat partea politică a chestiei, de și a adus în sprijin multe cunoștințe istorice și de fapt, căci așa era chestia împroprietăririei, că trebuia s'o tae cu sabia Domnul, și *Cuza a fost omul zilei.*

De sigur, astăzi cînd cetim frămîntările de idei și interese, ce au stăpînit pe înaintașii noștri, și din noianul de idei, păreri, discuții, căutăm să prindem firul faptelor istorice, ideile emise, aprinderea oamenilor pentru ele, ne lămurim multe legi sufletești și multe trepte întru realizarea ideilor în fapte.

Nu adesa ideile cele mai drepte, și cele mai judicioase se traduc în fapte, ci acele mai puternice în cântarul factorilor hotărîtori. Tot așa asistăm că nu strălucirea argumentelor aduse în susținerea unei idei determină înfăptuirea ei, ci fondul de dreptate și adevăr ce cuprinde.

Proprietarii cei mari puteau aduce în sprijinul lor toată istoria, tot trecutul, toate urbariile, tot Reglementul organic; nu prin adînca elucidare a unei chestiuni vitale se putea opri o cerință fatală; nu; N. Istrati putea argumenta foarte bine neîmproprietărirea țăranului pe locul de hrană, ci numai pe locul de casă, livadă și imaș; putea judeca bine pentru proprietari și săteni. Era un strigăt de mai multă dreptate, de mai multă legalitate, și aceia a învins în ciuda retorilor și oratorilor de tribună.

Intre mulții învinși în chestia împroprietării cel mai de samă e N, Istrati, pentru că el a raționat cel mai temeinic pe această temă, căutînd a învinge cu ideile sale.

Dar pe alt teren N. Istrati e un învins al epocei sale. E chestia *Unirei.*

Chestia zilei, așa o vedea N. Istrati în vestita sa broșură, care a făcut mult zgomot, la vremea ei. N. Istrati vorbea ca Moldovan, ca Ieșan, și vedea lucrurile practic. Avea chiar și un ideal: o federație balcanică între Moldova, Muntenia și Serbia. Cu cît însă cetești mai adînc pe N. Istrati cu atît zîmbești la tot *mirajul* politic cu care el își îmbrobodia ideia scumpă lui: *Moldova a Moldovenilor.*

N. Istrati se ia la hartă cu Neofit Scriban; unul Unionist, altul separatist; N. Istrati era contra *concentrării* Moldovei cu Muntenia; Era și pe atunci lupta *pentru* sau *contra* concentrării. Atunci au învin cei *pentru* concentrare; și a eșit o Romănie mare; azi pare a învinge acei *contra* concentrării, și înotăm în anarhia politică de astăzi.

In formă Neofit Scriban apără așa de slab ideia scumpă lui—Unirea, că îți vine să zîmbești cînd citești astăzi verbiajul logic căutînd să îndreptățiască un curent. Toți erau ideologi și nu cere idealistului logică și dialectică. Cînd o idee te stăpînește nu mai ai nevoe de justificarea ei, ca și cînd cine-va ți-e drag, e greu de spus cum a devenit cazul că ți-e drag.

N. Istrati se joacă ușor cu dialectica ca să combată pe N. Scriban; și cu toate acestea nu dialecticul a învins, ci a fost învins.

Ideia Unirii pornia din rărunchii poporului, nu din mintea lui. Ea nu era fruptul unei logici sterpe, ci era strigătul de veacuri a 2 popoare necăjite cu aceiași limbă, cu aceiași credință, cu aceleași obiceiuri, cu aceleași necazuri.

Și era dreaptă și era sfîntă și a învins ideia cu toată slăbiciunea în aparență a dialecticilor ei.

Toată opera literară izvorîtă din Unire e naivă, simplă, dar sinceră și plină de căldură, te mișcă.

Toți protagoniștii Unirei au putut fi superiori în raționamentele lor, dar reci, interesați.

N. Istrati a fost un cald Moldovan; a fost un bun romîn, dar nu un entuziast. Și în epoca de entuziasm oamenii calculați dau dosul, sunt răpuși. Cum însă în perspectivă se desinează mai bine conturul, și prin jocuri de lumină se evidențiază fondul, asemenea și în mersul luptelor pentru idee, protagoniștii unui curent slujesc ca să ne lămurească mai bine mersul evolutiv al ideilor.

N. Istrati a fost un om politic negativ, foarte bine înzestrat sufletește, dar istoria nu va înregistra de la el de cît că a fost un învins.

Și Vaillant, marele Vaillant, a fost un învins al epocei pe chestia Unirei, dar N. Istrati e al nostru, e moldovan de baștină; El prezise în 1857 că Iașii vor ajunge ca Hîrlăul, sau cel mult o *gubernie.*

Aidoma d. Carp.

Doi învinși. N. Istrati, învins de o epocă, Petre Carp de partidul său.

Cu toate acestea nu putem spune de ei vorba Galului: *Vae victis!*

Gh. Ghibănescu

Repausul Duminical

Cînd d. Orleanu a adus în discuția Parlamentului liberal legea pentru repaosul duminical, deputații și senatorii junimiști, aleși în opoziție, n'au avut de făcut nici o obiecțiune. Legea s'a votat fără ca ea să fi fost combătută de reprezentanții junimiști în Parlament.

Cînd d. Carp a venit la putere, poliția a căpătat ordin, nu numai să tolereze ca prăvăliile să fie deschise Duminicile, ba încă să îndemne pe patroni să le țină deschise.

Eram atunci în toiul saturnaliei electorale și credeam că asanatorii nesocotind legea, vor să-și facă reclamă și că de îndată ce alegerile vor fi trecute, legea va rămîne lege.

Ne-am înșelat.

De doi ani și ceva, de cînd ne găsim sub oblăduitoarea cîrmuire a „reparației sociale", chestia repaosului duminical n'a încetat a sta la ordinea zilei. Dl. D. Nenițescu, din ce interese nu știm, încearcă să dea lovitura de grație unui principiu democratic, ce părea definitiv cîștigat pentru țara noastră.

Manifestațiile celor interesați, n'au încetat, iar acum în urmă au luat caracterul unei grave mișcări la Brăila.

Guvernul are datoria să se pronunțe. Ce vrea d. Nenițescu? Este d-sa împotriva repauzului duminical? S'o spună pe față, și să procedeze la o modificare sau la oborîrea complectă a legei Orleanu.

Pînă atunci însă, adică atîta vreme cît o lege a repauzului duminical e în vigoare, ea trebuește respectată.

D. Nenițescu, poate avea ori-ce idee în privința repauzului duminical, ideile și capriciile unui ministru nu pot însă suplia legea. Legea trebue respectată — ea poate fi modificată. Dacă d. Nenițescu crede că e necesară o modificare, să procedeze în consecință. Pînă atunci—respect legei.

Cangrena în Universitate

Odată scos de urechi din Universitate domnul, I. Bogdan s'a dat afund și nu se mai vorbește nici macar de rău despre d-sa.

Aceasta e soarta celor pecetluiți cu stigmatul infamiei.

D. Bogdan e mort moralicește și despre morți „nihil"....

De cît, afacerea revocatului rector nu-l primește numai pe d-sa. D. C. C. Arion dacă a procedat cu toată energia împotriva d-lui Bogdan, apoi a făcut-o pentru a statua un exempu, pentru a stîrpi din rădăcini un cancer, care rodea de multă vreme trupul Universității noastre. Că junimiștii au introdus cangrena în Universitate, nu e nici o îndoială. D. prof. dr. Toma Ionescu, a dovedit lucrul pînă la evidență.

Faptul că un ministru pur junimist, a fost nevoit să intervină pentru a curma scandalul, dovedește cel mult că există o justiție imanentă a lucrurilor.

In multe împrejurări junimiștii au fost nevoiți să culeagă roadele propriilor lor infamii. Cazul Bogdan e unul din o mie. D. Arion a confirmat în chip strălucit pe d. Toma Ionescu revocînd pe domnul Bogdan.

Edilii și combaterea boalelor

Scandalurile la care se dedeau conducătorii din localitate, sunt zilnice și iau din ce în ce un caracter mai grav.

Am schițat eri noile conflicte, cari sunt viu comentate, căci dovedește putregaiul, pe deoparte și incapacitate pe de alta.

De atîta vreme Iașul e greu lovit de epidemiile de scarlatină și anghină difterică, care seceră pe copilași.

Pentru combaterea acestor boli, serviciul sanitar nu dispune de cît de două mijloace radicale: izolarea bolnavilor și desinfectarea.

Primul mijloc este aplicat cu stricteță de medicii comunali. De îndată ce un caz este anunțat, medicul se transportă la fața locului, și cu voie sau fără voie, bolnavul este izolat la spitale.

Familiile aproape nu se opun la aceasta, căci au căpătat convingerea că izolarea bolnavilor, este în primul rînd în favoarea familiei lor.

Al doilea mijloc însă, mai eficace, care evită transmiterea boalei, desinfectarea, este cu neputință de a fi aplicat, și aceasta din cauza incapacității și relei voințe a primului ajutor de primar.

Dacă acesta ar avea cel puțin noțiunea incapacității sale și ar urma după sfaturile celor pricepuți, încă lucrurile ar putea să meargă. Dar pe deasupra pune o rea voință revoltătoare.

Prin zeci de rapoarte, serviciul sanitar a cerut administrației comunale, să-i puie la dispoziție caii necesari, pentru transportarea mașinei de desinfectat, de oarece în fie-care zi sunt numeroase desinfectări de făcut, și pe toate d. Stamatiu le-a pus la dosar, refuzînd aceasta, în dauna sănătății publice.

Serviciul sanitar a apelat și la d. Greceanu, dar și acesta n'a dat nici un răspuns, pentru a face pe placul lui cc. Iancu.

Nici unuia, nici celuilalt nu-i pasă de sanatatea publică amenințată. Dar iarăși serviciul sanitar a protestat, și de astădată a găsit un om mai ascultător, căci d. Botez a promis să satisfacă cererea.

Să vedem de va reuși. Deocamdată primul ajutor amenință și de sigur va apela și la concursul d-lui Grecianu.

Și îmbunătățirea va întârzia din nou, căci se pare că edilii nu sunt acolo pentru a se interesa de interesele și sanatatea publică, ci pentru a-și da în vileag resentimentele ce-i frămîntă și a se certa mereu.

L.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd e tăcere....

Un ziar foarte serios ne anunță că la Londra s'a format zilele aceste un club al tăcerei. Membrii admiși a face parte din acel club, vor practica o adevărată adorațiune a tăcerei, izgonind din viața lor, sub toate formele, și pe cît le va fi cu putință — zgomotul, larma, vorba chiar. Nu știm dacă sunt admise și femeile....

In club, se 'nțelege de la sine, nu se schimbă nici un cuvînt, — doară niște semne convenționale. Nici tic—tac de ceasornic, nici sonerie, nici telefon, nici ușe care supără cînd se deschid ori se închid, nimic.

Că un asemenea club se înființează tocmai în cel mai zgomolos oraș al Europei, e încă una din originalitățile întîmplării. Dar poate că tocmai aci este și explicația lucrului.

Intr o asemenea metropolă, plină de larme asurzitoare, oamenii pot fi mai dornici de liniște, mai lacomi de o viață care să însemne — reîntoarcerea la tăcere.

Cultul tăcerei de altfel, aparține tuturor localităților unde, sub o formă ori alta, se urmărește o reacțiune fizică și pisihică pentru acei pe care i-a obosit și i-a vlăguit prea multă vorbărie, din care se alcătuește, în bună parte, activitatea omului, relațiile lui în societatea modernă.

In vasta sală de lectură unde am cetit odinioară noutatea londoneză, amintită mai sus se văd peste tot afișe, inscripții tipărite, mari, cu acest unic și magic cuvînt latin: *Silentium!*

Cuvînt suggestiv, pe care dascalii de latinește l'au încetățenit peste tot, — făcînd din el o formulă universală, — silentium!

Se pare că o veche educațiune — impusă de anumite cerințe sanitare — a obișnuit într'adevăr localitățile balneare internaționale — și mai cu seamă acele situate în Germania, cu un adevărat cult al tăcerei.

Preste tot, în vile și chiar în hoteluri vezi recomandațiuni scrise de a se păstra tăcerea, de a se umbla încetișor prin ganguri, de a se deschide ușile binișor, de a nu se supăra vecinii.

In camera de unde scriu rîndurile acestea aproape nu pătrunde nici un zgomot. Dacă n'ar străbate din cînd în cînd, cîte un șuer strident al trenului, vasta grădină care ne izolează, ne-ar feri aproape de cele mai mici zgomote din afară, un adevărat cuib al tăcerei.

Zgomot zadarnic nu întîmpinăm nicăiri. Nici acolo unde sute și mii se perindează cu paharele în mînă, ca să bea apele surselor, promițătoare; nici în lungile hale de primblări, ce fuc parte din cura prescrisă, — nicăeri nu sunt vuetele deșarte și frivole.

Și în cabinele singuratice unde gîlgîie prin tuburi de cauciuc ori prin țevi de metal apele calde, ori unde — întins pe pat — aștepți să te înferbinte nămolul dătător de sudori, — nicăiri nu lipsește solemnitatea tăcerei, pe care o păstrează unul pentru celalalt, ca într'o tacită, dar unanimă bună înțelegere.

Iar ca un simbol al acestei binefăcătoare tăceri — sunt lebedele albe care știu să îngîne în eterna lor lipsă de grai un adevărat imn fără cuvinte, — imnul tăcerei, pe care-l va întrerupe numai o singură dată cîntecul ori plînsul lor, — în ceasul de pe urmă.....

Rodion

Borvizul de pe Slănic

Versuri de **Vasile Drăghici** 1840

Din sînuri de Carpați, repede izbucnește
Slănicu ce 'n fața Ocnei cu Trotușu
să 'ntâlnește;
Printre nalți grozavii munți a lui unde
mugitoare
Pe o vale 'ndelungată se gătesc
sărpuitoare.
Tot pe bolovani de piatră călătoriul
greu pășește,
Crierii i se strămută, alt încungiur nu
găsește.
Dar mai mult groaza-i sporește cînd
pe oable coapse vede
Dărmăturile petroase, ca să scape mai
nu crede,
Deschis aici vede mormîntul, fiori de
moarte îi aduce
Gîndind la un cutremur sau furtună
să-l apuce
Apa curge ocolind stînca ce-o îm-
potrivește,
Și pe rînd îmbile poale în dreapta
și 'n stînga lovește
Drumul tăind curmeziș nevoește pe
drumeți,
Prin ale ei cotituri s'o pășască multe dăți.
A uriașilor munți înălțime nemăsurată,
Zioa face mai scurtă, iar noaptea mai
delungată.
Soarele de luminează timpuriu pe
cel cîmpean,
Aici încă negru hobot învălește pe
muntean.
Tristă este lăcuința ce aici se îndosește,
Furioasă numai fiară de tovarăș
îi slujește.
Țipă paserea de noapte pe înalturi
prevestește,
Crezătoriului de vrăji, că curînd
moartea îl găsește
Mai încolo stau cîmpii, ce din cresteturi
tămpite,
Se întind până pe poale, cu vérdiaț'a-
coperite.
Buciumul pe plaiu răsună, turma îi
dă ascultare,
Iar echo cu duioșie îi răspunde'n
depărtare.
Locuri ca acestea dar din vechime 's
hărăzite
Spre a Ocnilor folos de șavgăi sînt
stăpînite.
Voea singură domnește a acestora popor,
Nu cunosc ei regule sau vre-un chip
împărțitor.
Cel mai treaz departe-ajunge, cel mai
lacom mult cuprinde.
Nime nu-i face 'ntrebare, unde? ce?
și cît se 'ntinde?
Supt a Ocnei adăpost de prilej se
folosește,
După drepturi ce-și formează băștinaș
se socotește,
Supărat odinioară, secretarul hotărăște,
Să-și răzbune pe camară, la prins
păstrăvi să pornește.
Pe Slănic se 'naintează, a lui curs îl
măgulește,
Că o piatră sau un cot pe păstrăv îl
ocrotește.
Dorul dulcelui vînat, mai departe îl
silește,
Să pășească cu păscarii de care se
însoțește.
Prin locuri necunoscute străbătură
păscuind,
Unde sălbătăciuni numai să gîsă ne-
mernicind
De patruzeci și șasă ori Slănicul păsește,
Prăpăstii apoi grozave găsind stă să
odihnește.
Folosit păstravul aici de-a omului
depărtare,
Ce 'ncă mreja nu-l ochisă să plodisă
'n somă mare.
Cînd păscariul voios imple a lui torbe
de vînat,
Tot odată și zărește la munte picior
dărmat.
Izvoraș curgînd din piatră, acolo stă
s'oprește,
Către dînsul să abate, dar gustînd se
oțărește.
Iute, acră-i și sărată, are și iz de pucioasă
Apa, zice-scuipînd jos, și pășește să
o lesă.
Secretariul curioz, de pe stîngul mal
ce sta
Poruncește să-i aducă și gustînd să
prea mira.
Borcut este, zice el, cînd un vad 'și
pregătește,
Il umple de-această apă și înapoi se
pornește
După cercări ce-i făcură, o găsî că-i
prea firească,
Pentru binele obștesc de folos ca să
slujască.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

De apă minunată, pătimașul oblicește,
Și din locuri depărtate la al ei har năzuește.
Munții în giur ce domnează mereu codri ce 'nvălesc,
A lor trupuri urieși, pe strein îl îngrozesc.
Leacul însă ce găsește, îi însuflă bărbăție
Biruește toată frica, se 'ntoarce cu bucurie.
Iar mai multul curioz, de la un izvor pășește,
Cată malul de-amăruntul și altele mai găsește.
Mineralile 'nsușiri la acestea osăbesc,
Le cearcă, le pun în lucrare, află iar că folosesc.
Cinci la număr în sfîrșit păr'acum se însemnează,
Care 'nșir unul de altul cu puțin se depărtează.
Cel întâiu ș'al treilea între toate osăbesc,
Prin a lor materialuri ce mai mult se prețuesc.
Nu departe de aice, vezi cascadă ce se varsă,
C'o nespusă repegiune dintr'o 'nălțime petroasă.
Aci cădere răsună în întinsă depărtare,
Zădărește tot auzul și-l aduce în mirare,
Din veacuri apa bate războiu cu acele stînci,
Dar n'au putut decît zghiaburi să sape puțin adînci.
A Slănicului Borviz astfel început avu,
Patruzeci de ani trecură de cînd lumea 'l cunoscu.
Cărmuirea ce fuseră vremelnică rosienească
Află de așa ispravă, vrea mai mult să deslușască.
A tot izvorul în parte roi au valoră minerală;
Trei doftori cu iscusință trimete în a sa cheltuială
La locul de față pășesc, înaltul metod lucrează
Prin analiz himicesc de fire se 'n-credințază,
Ei împărtășesc îndată o descriere făcută,
Ce slujește de lumină acum obștii cunoscută.
Acest borviz, poate cu dreptul a se număra,
Intre apele vestite ce lumea ar însemna.
De pe-alocuri pătimași în grămădă năzuesc
Mulțumirea lor privește la folosul ce găsesc.
Acum nu este mai mult groaza ce din vechi domnia,
Mai ales aleargă mulți și chiar pentru *eglingea*.
Bradul, frasin ș'alt copaciu, ce pe munți acoperia,
Imbrăcîndu-i în verdeață și pe fiar'o ascundea.
Pripit l'au dărămat toporul, fereseu l'au lățit,
Jivina pribegiră, plaiul mai sus plășuvit.
Vezi dărămat copaciul zace, toporașul nu-l privește.
Către acel din picioare s'endreptează și-l trîntește.
Acel de jos părăsit țăranii se hărăzește,
Focul parc'au hotărît, că nu-l vra, nu-l mistuește.
De supt poala unui munte în trianglul ce domnește.
Treptat prichiciu se'ntinde ce de lăcuinți slujește.
Și Slănicu respectînd acest loc de oplușire,
Te abate 'n semicerc, iute-i face ocolire.
Iar prin unda-i murmurîndă, sufletului dă zimbire,
Ce-l împacă cu durerea măgulind a lui simțire.
Bolovani rostogoliți de-o nespusă mărime,
De un potop aruncați în vremile din vechime.
Și'ndestul mărunte pietre, zăcînd pe muntoasă brațe
Ar putea ca să slujească, spre orice bină măreață.
Siga iarăși ici de față, în cătime numeroasă,
Pentru toată îndemnarea avu firea îngrijire,
Lăsînd omului să-și facă cele spre 'nbunătățire.
De și nu-i tăgăduință sirguință îmbrățișată,
De nălbitul aflător a apei minunate.
Carele cu drept cuvînt merităeză pomenirei,
In dezvălirea făcută spre folosul omenirei.
De-o 'ngrijire ce am lăcuinți de-a 'nființa,
Poșlușnici să adune ca pe a sa proprietă.
Totuși însă e departe cea de față 'nchipuire,
Să răspundă potrivit la o obștii mulțămire.
Vezi pe mulți în tînguire chiar cu bani nu să lesnesc,
Iar pe alții stringînd blana, cînd de frig să strîmtoresc.
Săracul numai privește la izvorul lecuirei,
Lipsa hranei îl silește, vede golul nelesnirei.
In toiag traista-și pune, să întoarce la a sale,
El mai mult cîștigă răul prin îndelungata cale.
Imprejurări ca acestea să văzură în timp trecut,
Dar nedejdea nu-i pierdută ce mai ales de crezut.
Ca măsurile active a înaltei îngrijiri.
Ce primește iar unirea vor da astăzi îndreptări.
Curînd va urma schimbări în figura cea întregită
A locului meritos de o cură mulțemită.
Hoțul nu va mai putea liniștea să bîntuiască,
A obștimei adunată fără urme s'o gonească.

(Din «Aristomene și Gorge». Iași 1840, vol. II ad. finem»).

Gh.

Litere-Științe-Arte

De anul nou. — Curierii poștali, cari zilnic ne aduc scrisori, ziare și plicuri acasă la domiciliu, obișnuesc de anul nou să salute pe cetitori cu versuri, tipărite pe foi colorate, ca să poată lua bacșișul tradițional,

Obiceiul e mai de mult. Iată într'o foae volantă, versuri ce împrăștiau curierii poștali cetățenilor, fiecare în cercul lor.

1861. Gratulare de anul nou.

Anii trecŭ, vărsta lorŭ crește
Și noi totŭ îi numărămŭ;
Cu ei viața 'ntinerește,
Cu ei lumea iar lăsămŭ.

Și ce-i lumea?—O grea cale,
Iar omulŭ unŭ curierŭ,
In cătŭ merge și la vale
Și la dealŭ cătînd la ceriu.

Unii însă galopează
Pe cînd alții mergŭ cu greŭ,
Și-apoi azi cînd se ureză,
Sosindŭ iată zic și eŭ:

„Aistŭ an cu bunătate
„Să 'l trăiți cu toți de-acumŭ,
„Și eŭ urîndŭ sănătate
„Mă pornescŭ iară la drumŭ.

Curierul de la poșta românească
Iași. T. B. Romîn.

*

Un versificator necunoscut.— 1812. Un modest tălmăcitor al vieții marelui Melchisedec, dedicînd Mitropolitului Veniamin Costache lucrarea sa, o filadă de 6 pagini, se întrece a îmbogăți traducerea sa cu o serie de versuri, ce merită a fi cunoscute.

Intâiu își ascunde numele său supt un criptograf:

„S'au tălmăcit și aceasta de mine acela— 1
Carele eu am scris cu condeiul și cu mîna— 50
Iară cei ce vor voi, ca să mi știe numele— 1
Pe slovenie se vor scrie; pre acest nume—200
Care pe ighiptenie scrise iată se văd—300
Cu somă de șapte sute șese zeci și opt— 1
200
10
5
768

Schimbînd numerile egiptene vorba traducătorului — cu slove vechi, vedem că 1=a; 50=n; 1=a; 200=s; 300=t; 1=a; 290=s; 10=i; 5=e: *Anastasie.*

Iar în alt loc scrie aceste versuri:

„Această istorie fiind scrisă pe grekie,
Iată că sau tălmăcitu pe Moldovenie.
După cum se veade: tălmăcita nu foarte bine,
Ci cum s'au putut, așa s'au și scris de mine.
Eu dar rog pre cei ce să vor îndeletnici,
Și cu plăcută primire pre ea o vor ceti,
Ca către Domnul să facă rugă și pentru mine,
Cel ce mă aflu strein de tot lucru făcut bine.
Carele eu după cum zice sîntu acela
A căruia condeiu acum au scris cu mîna,
La una mie opt sute și doisprezeace
Ani de la Hristos, Ianuarie în zeace

Lucrarea sa o închină mitropolitului Veniamin, căruia îi dedică aceste versuri:

„Prea o sfințite, și de Dumnezeu proslăvite
Moldoviei bunŭ păstoriŭ; Mitropolite.
Eu ceru cu a meale plecate rugăminte,
Care fie de Prea o sfințiia ta primite.
Rogu pre o Prea o sfinția ta: să bine voiască,
Cu cheltuiala mea, aceasta: să se tipărească.
Spre a să împărți: în daru de la mine dată,
La bine credincioșii frați: fără de plată.
Acelora carii cu plăcere vor primi,
Și cu sufletească rîvnă vor voi de a ceti
Pe această istorie: frumoasă, minunată;
Și tălmăcită de mine, după cum să arată.
Carea citindu-să de către Preosfinția ta,
Mie prea sfînta blagoslovenie mi se va da.
Celui ce amu de dînsa: mare trebuință,
Ca să aibă sufletul meu folosință.
Așa dar cu mine să fie: blagoslovenia,
A Prea osfinției tale: acum, și deapururea.
Ca de a sale sfinte rugi către Dumnezeu,
Să mă bine folosescu, doritu sîntu eu.
Celu ce sîntu de cîte m'am rugat răvnitoriŭ,
Și aceste istorii sîngur tălmăcitoriu.

Gh.

Groaznica catastrofă din Binz

— De la corespondentul nostru special —

Ruperea unei punți de îmbarcare. —Una sută voiajori căzuți în Mare.—14 morți. Peste 60 răniți.

Din știrile telegrafice cetitorii noștri au aflat pe scurt despre groaznica catastrofă din stațiunea balneară Binz pe insula Rügen (Ostsce).

Berlin 29 Iulie.—Duminică 28 Iulie a fost cea mai caldă zi din vara asta. Temperatura a atins 38° Reaumur la umbră. Nenumărați vizitatori din Greiswald, Stettin, Lasniți și Binz s'au urcat pe vaporul „Kronprinz Wilhelm" spre a face o excursiune de plăcere pe Mare.

La oarele 6 p. m. vaporul s'a apropiat de puntea de îmbarcare numită „Prinț Heinrich" spre a debarca pe diferiți călători și a îmbarca călători spre întoarcerea la Stettin.

La capătul Podului s'au aglomerat peste 200 călători, în momentul cînd vaporul a așezat puntea de legătură între vapor și ponton, întreaga parte de jos a punței Prinț Heinrich s'a prăbușit, împreună cu călătorii aglomerați în acea parte. A fost un moment teribil. Strigătele și vaetele umpleau văzduhul.

Căpitanul și marinarii vaporului Kronprinz Wilhelm au începnt imediat opera de salvare, ajutați fiind de către ofițerii și marinarii vapoarelor Imperiale „Silesia", „Hessa", „Prusia" și „Pomerania", cari din întîmplare erau în apropiere ancorate.

Unsprezece morți au fost pînă acum recunoscuți, dintre cari un vecin al nostru Kurt Ziegler, Drogist din Steglitz.

Soldați și Ofițeri din Marina Imperială au dat dovadă de o bravură și un eroism indiscriptibil.

Un Marinar care a salvat pe rînd 8 călători, sărmanul se află azi pe patul de moarte.

Un profesor de la Universitatea din Greifswald era atîta de slăbit, în cît nu era în stare a apuca veriga de salvare. A fost apoi salvat de doi Marinari.

Ediții speciale ale ziarelor au fost astă-zi pe străzile Berlinului împărțite în mod gratuit.

Vaporul „Freya" care s'a apropiat de locul Catastrofei pe la orele 6 jumătate fără să știe ce s'a întîmplat pe acolo, a îngreuiat și mai mult situația de oare ce o mulțime de călători pluteau încă pe valurile mărei tulburate.

Prefectul de județ împreună cu o comisiune a justiției au sosit spre anchetare.

Comandantul Vaporului „Prusie" a trimes împaratului Wilhelm care în Norvegia, un raport detailat.

Azi dimineață au mai fost pescuit cîte-za cadavre.

Din sorgiote oficioasă se asigură că sunt numai 14 morți.

Știrile particulare însă confirmă că ar fi 21 morți.

Legătura telefonică și telegrafică cu Binz e atît de mult întrebuințată de către Ministerul de Marină și de către autorități în cît e posibil a primi vre-o știre particulară. De mîne dimineață au fost repartizați încă 10 amploiați Postali din Stettin spre a putea îndeplini enorma muncă ce se cere de la mica poștă locală.

Vizitatorii stațiunei Balneare Binz au ținut azi după amiază o întrunire publică unde s'a luat hotărîrea a da în judecată administrația locală și a cere daune interese pentru suferințele materiale ce au suferit.

Este evident că administrația e de vină pentru că podul a fost rău construit și sunt marturi care vor arăta înaintea justiției că de cîte-va zile, podul se clătina teribil și a fost de ajuns a îngreuia puțin partea de jos ca să se prăbușească cu desăvîrșire și să coste viața atîtor ființe nevinovate.

Nomis

INFORMAȚIUNI

Chestiunea celor 16 teologi romîni eliminați din seminarul din Oradea-Mare a fost acum definitiv tranșată de episcopul romîn Demetru Radu și cel catolic Szechenyi.

Toți cei 16 clerici au fost admiși să dea examen la seminarul din Oradea-Mare, dar nici unul dintre ei nu va putea continua studiile la acel seminar.

Pentru viitorul an școlar cei doi episcopi s'au înțeles ca clericii romîni să nu locuiască în seminarul latin, ci în internatul școalei normale greco-catolice romîne, avînd să-și facă în seminar numai studiile cu privire la serviciul religios.

In viitor nici un teolog romîn nu va mai locui în seminarul catolic.

Episcopul romîn greco-catolic, Demetru Radu a declarat că va înființa la Oradea-Mare un seminar român, care va fi deschis în toamna anului 1913.

Prefectura județului Bacău, raportează ministerului de interne că pe teritoriul comunelor Valea Rea, Nadișa, Scorțeni, Sănduleni, Blăgești, Valea lui Ion, Lurzi-Călugoara, Călugoara și Luncani, a căzut o ploaie torențială. Pîrăile venind mari au debordat din albiile lor, cauzînd stricăciuni la recoltele locuitorilor, le-au înecat porci și pasări, inundînd și 90 de case; pagubele se urcă aproximativ la 50000 lei.

In comuna Săndulești s'au înecat 3 copii și mama lor, soția locuitorului Ianuș Doroasie, cum și văduva bătrînă Maria Albert.

Tot în același timp s'a revărsat pîrăul Negelu, ce trece prin partea de sus a orașului Bacău, inundînd mai multe strade și locuințe, făcînd stricăciuni la case și grădini.

Prin deciziunea d-lui ministru de interne cu No. 17, 896 S. din 5 Iulie 1912, d. Const. Andrievici, indeplinind condițiunile art. 26 din legea asupra organizării poliției generale a Statului, este numit în funcțiunea de sergenți clasa I pe lîngă prefectura poliției Iași, în locul vacant.

A apărut No. 3 din revista simbolistă iașană „Fronda". In fruntea numărului se află un original necrolog consacrat memoriei lui I. L, Caragiale.

Afacerea d-rului Grill din București face acum ocolul presei germane, după ce, în anul trecut, a preocupat prese franceză.

Așa în ultimul număr din „Kissingen Blätter" se povestește pe larg întîmplarea cu miraculoasa fiolă din serul Ehrlich-Hatta, substituită prin o soluțiune de xeroform.

CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE

EDUARD FABINI

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALATIUNE MODERNĂ

CONSULTATIUNI: DELA 8–10 a. m. și DELA 3–6 p. m.

PENTRU

Boale interne

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

Și

Boale de Femei

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

Următoarea mișcare s'a făcut la ministerul de industrie și comerț, casa meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești:

D. dr. Florea Simionescu, controlor cl. III-a, în locul d-lui dr. N. Albescu, demisionat.

Dl. D. Constantinescu, impiegat clasa III, în locul d-lui Brătășanu, demisionat.

Dl. I. G. Ionescu, impiegat cl. I-a în locul d-lui Veveriță, demisionat.

An fost numiți contabili:

D. G. Dumitrescu, la corporațiile din jud. Prahova

D. Petre Niculescu, la corporația din jud. Roman, în locul d-lui M. Vasiliu, demisionat.

D. A. Climescu-Gusti, la corporațiile din jud. Iași, în locul d-lui Al. Vasilescu.

Au fost numiți ajutori-contabili:

D. G. Popa, la corporațiile din județul Fălciu, în locul d lui D. N. Săvescu, neprezentat la post.

Dl. D. V. Grigoriu, la corporațiile din jud. Dorohoi, în locul d-lui V. G. Turni, neprezentat la post.

Au fost numiți controlori:

D. Constantin Petrescu la corporațiile din jud. Iași.

D. D. Nicolau, la corporațiile din jud. Constanța, în locul d-lui N. G. Cantacuzino, înlocuit.

D. I. Lăcureanu, la corporația din jud. Roman, în locul d-lui Focșa, demisionat.

„Noua Revistă Romînă" va reapărea la 19 August.

Apele Pruiului venind mari prefectura de Tutova a intervenit telegrafic la prefectura de Covurlui, cerînd a se lua grabnice măsuri pentru zăgăzuirea acestor ape.

Băile OGLINZI

JUDEȚUL NEAMȚ

3 kilom. de la târgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcăre, Brecuri, diferite echipage, și Automobili-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren 50% reducere prin gara Pașcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, lispa, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri fișii rametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamțu la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**

In Iași, la d nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Constantin Negrutzi, prefect de județ, indignat de notița obraznică și idioată din „Evenimentul", cu privire la ancheta de la clubul social democrat, s'a dus imediat la acel ziar, cerînd o rectificare.

Afirmăm că în rectificarea cerută, d. Negruți confirmă în totul cele arătate de noi, anume că a primit o delegațiune din partea ministerului de interne, de a ancheta plîngerile formulate de clubul social-democrat și că era firesc, să fie așa, de oare ce Prefectul de Județ, e acel care reprezintă guvernul și în special pe ministrul de interne.

Declarațiunea aceasta a prefectului de județ, a fost zdrobitoare pentru pompierul de la poliție, care nu și-a mai publicat interwievul anunțat și care acuma caută toate mijloacele pentru a împedica apariția rectificărei cerute de Prefectul de județ.

Așteptăm sfîrșitul.

Administrația comunală din Tg.-Frumos, silită de ministerul de interne, a publicat o nouă licitație pentru darea în antrepriză a canalizărei orașului, ministerul considerînd primite licitații ca ilegale.

Din cauza serbătoarei de mîine, Sf. Ilie, numărul viitor al ziarului nostru, va apare Sîmbătă, la orele obișnuite.

Se atribue de către unii, d-lui C. Stere paternitatea nuvelei apărută în ultimul număr al „Vieței Romînești" intitulată „In voia valurilor" și care cuprinde foarte interesante descrieri din viața ruso-siberiană.

Bucata e scrisă cu alese însușiri literare.

Junimiștii și caritatea publică.—Epitropia Sf. Spiridon este de cîteva zile în fruntea administrațiilor în care—cum se întîmplă de obiceiu pe drojdia guvernărei—ese la iveală potlogăriile și căpătuelile politice.

Cum-că otrava politică a fost băgată în toate administrațiile, de către datoriile de recunoștință ale d-lui Grecianu, nu e de mirare, fiindcă „gentilul și amabilul", a găsit mijlocul să plătească cu banii publici toate devotamentele, care la alegerile trecute, 'i-au făcut faima de elector abil.

Cum-că, însă, Epitropia Sf. Spiridon, instituție de bine facere, menită să întrețină bolnavii din caritatea publică, să devină azilul potlogăriilor, iată ceva care numai sub Epitropia castă de astăzi se putea întîmpla.

In adevăr, la venirea la putere a d-lui Grecianu, d-sa a găsit ocazia să răsplătească zelul unui servitor al său, un vechil pe la moșia sa, dîndu-i în exploatare una din moșiile Epitropiei. Acest domn Dimitriu a reușit în curînd să fure în așa fel, în cît în potriva lui s'au ridicat plîngeri și din partea țaranilor pe care 'i jupuia și din partea Epitropiei, căreia nu-i dădea socotelile. Luat din scurt acest domn a fugit peste graniță, avînd grija să uite în buzunarul său și ceva bani personali ai d-lui Grecianu, căruia îi este încă și astăzi vechil. Prins peste graniță, distinsul om politic a fost adus aseară în Iași și pus la dispoziția parchetului.

Un alt client la fel, dar în stil mai înalt, este un fel de vechil politic de la alegerile trecute, un domn avocat Mareș din Piatra, căruia în schimbul zelului său electoral, i s'a plătit tot cu o moșie de a Epitropiei.

Prins și dînsul cu șolticării și potlogării, tocmai în momentul cînd Epitropia primea plîngerile și trebuia să le dea urmare, s'a prezentat distinsul personaj cu o scrisoare de la d. Grecianu și drept pedeapsă i s'a mai dat încă o moșie de a Epitropiei, spre folosință și jupuire.

Și se mai plînge d. Epitrop dr. Riegler că caritatea publică și-a închis băerile și nu mai face donațiuni Epitropiei! E foarte explicabil că și le-a închis cînd a văzut că Epitropia e azilul de căpătuială a șolticilor și potlogarilor.

Meseriașii din Iași prin delegațiunea lor, vor înainta d-lui V. Gideiu un memoriu, în caz dacă directorul Casei centrale a meseriilor va veni în Iași pentru inaugurarea dispensarului medical. In memoriu meseriașii vor cere îndeplinirea promisiunilor și concesiunilor făcute cu prilejul prezenței în Iași a d-lor Nenițescu și Gidei.

Constatările făcute dăunăzi de către d. C. Dafinescu, în ce privește neregulile ce domnesc la ministerul cultelor —constatări în legătură cu incidentul de la examenul particular primar — nu sunt singurele.

Tot în urma unei cercetări a d-lui Dafinescu s'a putut afla în cursul anului, că comenzi de material didactic au rămas neexecutate la casa școalelor, de și acel material există și nu s'a expediat numai din cauza neglijenței funcționarilor.

Suntem de asemenea informați, că numeroase *acte* expediate departamentului învățămîntului particular nu s'au regăsit, cu toate insistențele depuse de către părinții elevilor.

Cu începere de la 29 Iunie și pînă la 1 Septembrie a. c. Birourile „Băncei Iașilor", Sîmbăta și în ajunul sărbătorilor, vor fi închise după amează.

DIRECȚIUNEA

Ziarele germane înregistrează participarea în număr mare a concertiștilor romîni (germani din Romînia N. Red.) la marele concert din Nürenberg, la care s'au produs 16,000 de cîntăreți din toate țările Europei.

Inchiriarea unui local comun pentru corporațiile iașane, cu 6000 lei, nu este lipsită de oare-cari considerațiuni politice locale. Ca detaliu putem spune că deși în localuri diverse, toate cele 4 corporațiuni iașane nu plăteau în total nici 3000 lei.

Vor plăti tot bieții meseriași, nu-i vorbă!...

Am publicat în numărul de alaltăeri un memoriu cu privire la scandalosul examen de capacitate pentru muzica vocală, care s'a ținut la București la 20 Aprilie

Persoanele care figurează la sfîrșitul memoriului sunt candidați cari au luat parte la acest examen,—iar semnatorii memoriului publicat de noi, sunt d-nii C. Mihailescu și C. Munteanu.

Se crede că d. ministru Arion la reîntoarcerea sa din concediu, va casa și acest examen, după cum a fost casat și acel ținut cu cîteva luni mai înainte.

Incendiul din strada Elena Doamna.—Astă noapte, pe la orele 12 și 45, un violent incendiu, a isbucnit în strada Elena Doamna, la casele No. 63 proprietatea lui Leib sin Haim.

Focul s'a transmis apoi la casele Abramovici.

Au sosit curînd pompierii, comandați de către d. locot. C. Georgescu, care au pus toată munca pentru localizarea incendiului.

La orele 3 focul a fost localizat. Au ars acoperimentele de la ambele imobile.

Pagubele sunt însemnate. Casele au fost asigurate.

Parchetul face cercetări, pentru a stabili cauza incendiului.

D. Șloim Herșcovici, s'a plîns că fiul seu i-a furat suma de 1800 lei.

Făcîndu-se o perchisiție băetului, s'a găsit asupra lui suma de 300 lei.

Duminică, la ora 10 jum. a. m., va continua în sala cultura a doua conferință, din ciclul de conferințe de medicină populară, în legătură cu starea social-higienică a funcționarilor comerciali.

Va vorbi d. dr. Glückman despre bolile venerice.

Aseară ia orele 6 jum., lucrătorul Ion Săvescu, pe cînd lucra la reparațiunea spitalului Pașcanu, a alunecat și în cădere, agățîndu-se de firele electrice, a fost trăsnit.

Ajutorul grabnic fu fără de folos, nenorocitul încetase din viață.

D. Solomon Grossman, s'a plîns poliției, că aseară trecînd prin strada Colonel Langa, a fost întîmpinat de un apaș, care i-a furat punga cu 180 lei.

D. Gh. Botez, primarul orașului, a cercetat aseară felul cum se pavează strada Șoseaua Arcului.

Primarul, se spune, ar fi rămas foarte nemulțumit de felul cum se privighează pavarea acestei strade.

Ziarul „Berliner Tageblatt", ocupîndu-se, în numărul seu de azi de recoltă nouă din România, spune că în anul acesta, va fi o simțitoare scădere față de recolta anului trecut.

In urma raportului comisiunei de licitații, administrația comunală a aprobat licitația ținută, pentru reparația școalelor, a bisericelor și a băei comunale.

*

Cu toate aceste o schimbare s'a operat. Concurenții cari au obținut repararea școalelor, au renunțat la această lucrare, care a fost trecută asupra d-lui Stîngaciu, care venea în urmă cu oferta cea mai avantagioasă.

Mîine Vineri 20 Iulie, cu trenul de 8.15 dim., lucrătorii-tipografi, membrii societății „Unirea", vor pleca la Bîrnova, spre a serba în pădurea cu același nume, patronul societății (Sf. Ilie).

Cu această ocazie vor avea loc diferite jocuri și distracții.

Direcția C. F. R. a acordat excursioniștilor o reducere de 50 la sută.

Colonia școlară din Iași a fost instalată la mînăstirea Secul, unde copilașii se găsesc foarte bine.

E însă curios, administrația din Trg. Neamț, face tot felul de șicane și nu permite aprovizionarea necesară pentru întreținerea copilașilor.

Ast-fel eri dimineață copilașii n'au putut avea laptele de dimineață și pînă la ora 12 au trebuit să se mulțumească cu cîte o bucată de pîine goală, din cauză că poliția din Tg. Neamț n'a permis intendentului coloniei să cumpere în oraș laptele trebuitor.

In potriva acestei sălbătăcii s'a protestat la ministerul de interne.

La Spitalul israelit se află în căutare doi bolnavi de febră tifoidă.

Pe ziua de azi s'a constatat în oraș un nou caz de anghină difterică.

Ministerul de Interne n'a aprobat numirea fără concurs a d-lui dr. Anghel prin cunoscutul procedeu juridic al Epitropilor Sf. Spiridon. Va trebui, deci să se publice din nou concursul pentru acest loc.

Un domn Radu Manoliu anunță prin ziare că nu d-sa a scris articolele semnate R. M. și publicate în ziarul nostru. Scrisoarea sa este..... posterioară oare cum, fiind-că noi am primit mai înainte asemenea scrisori de la Regia Monopolurilor, Regia Margot, Rex Midas (Labet aures. ....), R. Millerand și de la alți numeroși R. M. care n'au scris zisele articole publicate de noi.

Activitate extra școlară.—Continuăm cu spicuirea memorilor învățătorilor, cu privire la activitatea lor extra școlară.

Astfel domnul Dimitriu, de la școala din comuna Coarnele Caprei, arată că în afară de serbările școlare, a organizat în special o serbare cu prilejul centenarului Basarabiei și a luat inițiativa de a se depune o coroană, care a fost depusă la inaugurarea statuei lui Vodă Cuza.

Mulțumită impulsului dat azi se găsesc în comună peste 20 grădini cultivate cu lucernă, sfeclă, păring și altele.

Asemenea și Banca populară a dat rezultate frumoase.

A contribuit la această activitate extra școlară, și d-na Natalia Iamandi.

I. P. S. S. Nitropolitul Moldovei, e silit să rămînă mai multe zile în București, unde fratele Sfinției sale se află grav bolnav.

Poliția a înaintat parchetului pe Mihai Bîrcă, secretar al comunei Poeni, în sarcina căruia, se zice, că s'ar fi constatat o lipsă de 180 lei.

Mîne Vineri (Sf. Ilie) are loc un mare matineu cinematografic în sala Circului Sidoli (Teatrul Pathé Freres).

Iată programul de astă seară Joi din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec):

Mîna răzbunătoare, mare dramă în 2 părți după piesa lui Maurice Bernard. Rolul principal este interpretat de d-ra Mărioara Ventura.

Nesocotința unei femei, roman din viața Pielor-Roșii.—O călătorie care jenează, scene humoristice. — Cum se formează munții, studiu de popularizare științifică. —Odaia lui Prince, comedie.—Pathé-Journal cuprinzînd între alte:

Zborul lui Vlaicu la Viena, cinematografiat la meetingul de aviațiune din capitala Austriei—Imparatul Germaniei împreună cu statul său major inspectînd regimentele de ulani—Aniversarea bicentenarului lui Rousseau la Paris—Dusseldorf, ultima călătorie a dirigiabilului Schwaben—Moda pariziană—Aero-clubul femenin din Paris, etc.

Noul program de mîne seară Vineri, 20 Iulie, cuprinde între altele: Peștera misterioasă (La grotte des supplices)—Deasupra orașului Newyork, interesante vederi după natură—Muntele Rigi Svițera vederi pitorești — Casa de joc, comedie etc.

Poimîne Sîmbătă matineu la Circul Sidoli 4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Mobile Löbel

Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași

DORMITOARE
SUFRAGERII
SALOANE
BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
—Covoare, Perdele, storuri —
— Ultimele noutăți —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREȚURI EFTINE —

Face și condițiuni de plată avantajoase.
Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 19 Iulie

Complicarea situației în Orient

Trupe rusești spre granița turcească

— Regele Carol și agravarea situației —

Știrile ce sosesc azi, sunt de o excepțională gravitate și arată, că putem să ne așteptăm dintr'un moment în altul, la mari complicațiuni în Orient.

Iată știrile în această privință.

*

Constantinopol.—Se afirmă aci că ofițerii din statul major rusesc în frunte a numeroase trupe, se îndreaptă spre una din granițele turcești.

Știrea a produs aci o vie alarmare.

*

Roma. — Ziarul „Corriera dela Serra", comentînd faptul, că Regele Romîniei nu părăsește țara în această vară, zice se datorește complicărei situației în Orient.

Tulburările din Sofia

Sofia. — Locuitorii săraci ai capitalei cari acum în urmă, din cauza scumpetei chiriilor ocupaseră o parte din terenurile comune, un detașament de poliție, ajutat de vre-o 40 pompieri s'au dus să dărîme lucrările începute și să împrăștie pe ocupanți. S'a produs o încăerare. Mai mulți agenți au fost rîniți. Sosind noi ajutoare, mulțimea a fost împrăștiată. Toți capii mișcării au fost arestați.

Sborurile lui Vlaicu

Budapesta.—Vlaicu a executat un admirabil sbor la Orastia, aclamat de o mare mulțime. Vlaicu a stat 33 minute în aer.

Cazul suspect din Braila

București.—In comuna Rușeta, din județul Brăila, s'a constatat un cas suspect. S'au luat imediat cuvenitele măsuri.

De la direcția generală a serviciului sanitar, se afirmă, că rezultatul analisei bacteriologice, a fost negativ.

Amundsem la Cristiania

Cristiana.— Amundsen descoperitorul polului sud, a sosit și a fost primit de rege.

Revoluția din Nicaragua

Washington. — Departamentul marinei află că o revoluție a izbucnit la Nicaragua.

Călătoria regelui Spaniei

Paris.—Regele Spaniei a sosit la Paris și a plecat azi spre Londra.

Anglia și moartea Imparatului Japoniei

Londra.—In camera comunelor, domnul Asquith a spus, cu privire la moartea Micadorului, că sub domnia lui, Japonia a devenit o mare putere militară și marină. Nu a fost principe, sub a cărui domnie să se fi produs atît de importante progrese, nu numai spre binele supușilor sei, dar și a umanității întregi.

Zăpadă în Rusia

Petersburg.—In multe localități a căzut o zăpadă conciderabilă.

Aci domnește un frig complect.

Furtul din Focșani

Focșani.—Niște hoți rămași încă necunoscuți, pătrunzînd în locuința d-lui Mihalache Ion, au furat suma de 20,000 lei.

Crima din Galați

Galații—Parchetul a dispus amînarea înmormîntărei doamnei Ciornei, urmînd a se face reconstituirea crimei, de îndată ce va fi adus în oraș criminalul Luța, împreună cu combina sa.

Catastrofa din Petesburg

Petesburg.—Eri s'a prăbușit o construcție la care lucrau un mare număr de lucrători.

Sunt peste 100 de victime.

Exilații vechiului regim

Constantinopl.—Azi s'a publicat o iradea, prin care 138 exilați se grațiază.

Votul de încredere din camera turcească

Constantinopol. — La reluarea ședinței Husseini Hylmi Rașa spune, cabinetul invită pentru închiderea discuțiunei.

Mai mulți deputați cer ședința secretă spre a se asculta motivele care necesitează urgența votului.

Marele vizir declară că socotește inutile motivele, care necesită ședința secretă.

In fine camera votează cu mare majoritate închiderea discuțiunei și se trece la vot.

*

Șeful tinerilor turci, exprimă încrederea fără rezervă în cabinet, exprimînd încrederea că va lucra cu independență și că va continua războiul, pînă ce va asigura Suveranitatea otomană în Tripolitania.

2 acțiuni *de ale Casei Rurale sunt de vînzare. Adresa la d.* **Gh. Daulja str. Mutu 13. Iași.**

De vînzare *o garnitură de treerat (locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Dr. S. Dulberger
Specialist în bolile de femei
— MAMOȘ —
fost medic la clinica obstetrica a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secund al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.
dă consultațiuni
de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Magasinul de Muzică
„MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

PEPINIERA
DE
Vițe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei
Comarna—Iași

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnătărie tot în acea casă, sunt de vînzare. A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iași
Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași
(zisă și str. Golia 28)
—Apă—Canal—Closete *contra înghețului*—**Băi hygienice**—*etc.*
Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultațiuni gratuite.
Condițiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparațiuni
—**Proiecte**—**Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*
Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*
Referențele cele mai **bune la** *dispoziție.*

30-40 metri grilaj de fier *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
București — Il. Șoseaua Vitan II — București
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra și Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului, care va ști să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîștigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înădușelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționează-te cu „Diana" Franzbranntwein și vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 și mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prășit
Mașini de secerat de Mc. CORMIC precum și alte mașini și unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iași

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari le resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri, unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua și: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

PORTE-PLUME
En FONTE INDAYDABLE
Prix: 0f60c.
Raymond GARCEL
2ter, Rue de la Magdeleine, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco d'Album sur demande

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabil

Magasinul Conservatorului
IAȘI — Strada Lăpușneanu 32 — IAȘI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Reprezentanța și Depositul renumitelor

Piane și Planine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în solidite și ton frumos
Vînzare și în rate mici fără acont —
— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii și fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911
92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,986,253 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată și integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România, BUCUREȘTI
Agentul general pentru Iași.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAȘI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afișe în diferite mărimi și cu'ori, broșuri, teze de medicină, cărți de școală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iași.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1646. — Duminică 22 Iulie 1912

Iașul și strategia militară

Pentru cîți-va din lumea militară superioară, pentru cei ce fac parte din deosebite consilii de rezboiu, se pare că partea de dincoace, sau, cum vrea s'o iea cineva, de dincolo de fortificații, nu există.

In adevăr, ori de cîte-ori este vorba a se lua vre-o măsură prin care această parte a țării ar putea să vie mai ușor în contact cu restul ei, ori cînd e vorba de vre-o creațiune, care ar mai dezmorți puțin și pe ceide prin aceste părți, intervine îndată și strategia militară.

Astfel, dacă e vorba a se face o nouă cale ferată, care ar lega foasta Capitală a Moldovei, cu alte orașe din această parte. Și mai ales cu de acele ce cad pe lîngă Prut, se strigă: „dar nu se poate aceasta, interesul nostru strategic ne dictează a nu face așa ceva".

Zilele acestea s'a decis a se face un fir telefonic special, care să lege direct Bucureștii cu Berlinul.

Piața ieșană, cunoscătoare de marele rol, ce astfel de mod de a corespunde aduce pentru înlesnirea tranzacțiunilor, a cerut prin reprezentantul legal al său, Camera de Comerț, ca acel fir să treacă și prin Iași.

Nu numai atît, dar oamenii politici din cei de frunte ai partidului acum la putere, cum e d. D. Grecianu, au intervenit în acest sens.

Răspunsul a fost, că aceasta nu se poate, pentru că strategia militară nu se învoește.

Cîte-odată pare că-ți vine să crezi că e o glumă, dar cînd vezi organe serioase de publicitate, afirmînd acest lucru, te convingi că se vorbește cu tot dinadinsul așa.

Eu, și poate mai mulți ca mine, necunoscători de marele mistere ale acestei strategii, rămînem nedumeriți, și de sigur, rău impresionați.

Căci dacă nu pot face o șosea, ori cale ferată, nu te poți gîndi macar să îndreptezi un rîu, să-l canalizezi, și ceea ce e mai mult să-ți faci o rețea telegrafică, ori telefonică, atunci la ce mai suntem noi buni?

Ba nu zău, să ne întrebăm cu toții cei cari trăim prin aceste meleaguri, ce mai însemnăm noi pentru acea lume militară, care se opune la ori-ce îmbunătățire, care ne-ar privi și pe noi. Poate că nu suntem buni, de cît să plătim contribuții, cu cari să ajutăm la rîdicarea economică și chiar strategică a celorlalte părți din țară, și să fim bucuroși că ni se face cinstea de a ni se lua? Poate că suntem ființe cu mentalitate, care nu cadrează cu ceea acelor din restul țării și deci nu merităm nici un ajutor? Atunci negreșit ar fi bine să ni se spună categoric, ca să știm la ce ne putem aștepta. Dar așa, să știi că faci parte dintr'o țară, cari prin bravura fiilor ei—și între aceștia cei mai de frunte au fost la vreme de nevoe, chiar fiii acestor regiuni,—a știut să se facă respectată, și cu toate acestea să ai o așa de mică parte la această bucurie, aceasta nu te încurajază de fel.

Și eu cred că acest mod de a vedea lucrurile, a contribuit a face din aceiași națiune, din oameni de același neam, doi frați oare-cum neegali. Pe cînd unul se bucură de multe, are de partea sa cele mai însemnate avantaje, pentru că e și puțin mai mare, pe atunci celalalt are drept numai la ce rămîne de la cel întâi, trebue de multe ori să se uite numai și să jînduiască, pentru că nu se află și dînsul în aceiași categorie ca fratele seu.

Așa acum, pe cînd fratele mai mare va avea firul seu telefonic special, care să-l lege cu străinătatea, fratele mai mic, e rînduit să stea numai deoparte, să se uite cum rîde și se bucură cel întâi.

De acea, cum am zis'o mai de multe ori, trebue să luptăm, trebue să ne organizăm în vederea unei lupte, al cărei scop să fie schimbarea mentalității unei însemnate părți din țară și mai ales a acelei părți, cari tinde și va avea chemarea să cîrmuiască destinele acestei țări, din ori ce partid politic ar face ea parte. Eu cred că a venit timpul, ca să se înceteze cu legenda aceasta, că ori de cîte ori este a se lua vre-o măsură, care ar mai pune în mișcare și această parte de țară, aceasta nu se poate face, pentru că se opune strategia militară.

Prea am auzit de multe ori până acum, întrebuințîndu-se această *fine de neprimire*, cum s'ar zice în termeni de drept; prea deseori și pentru prea mărunte lucruri s'a uzat de opunerea ce ar face-o corpul de militari superiori, cărora le e încredințată apărarea patriei, pentru ca să nu vedem, că adeseori aceasta nu e decît un pretext, sub care se ascunde alt ceva!

Observam cu alte ocaziuni, cum pentru restul țerii, noi parcă am fi înstrăinați, cum în loc ca cei din alte părți să fie atrași către regiunile noastre și în special către Iași, din contra, ei fug, cineva îmi atrage atențiunea asupra faptului, că mulți din cei ce au însărcinări publice, dau fuga pe la Iași și cu cea dintâiu ocaziune, cu cel dintâiu tren fug de aici. Astfel spunea interlocutorul meu, cei ce au de făcut vre-o inspecție—și doamne, mulți inspectori mai sunt pentru diferite materii, ca finanțe, poliție, armată, școală etc..—iau trenul de seară din București, fac inspecție în oarele de dimineață aici, apoi cu trenul de trei oare se reîntorc înapoi.

Mulți n'au stat nici o noapte măcar în Iași.

Și de aceia, repetăm noi mereu, trebue să luptăm pentru ca aceste vederi cu privire la orașul nostru să se schimbe. Zilele acestea am citit un interview pe care corespondentul „Adevărului" l'a luat d-lui Cristofor, epitrop al Spiridoniei. D-sa încă e convins de nedreptatea ce s'a făcut și se face Iașului și deci e dispus a merge alături cu acei, cari în afară de partidele politice, ar revendica un fel de restitutio in integrum, bine înțeles întru cît aceasta e compatibilă cu situațiunea actuală a țerii, pentru orașul nostru.

Un director al unei școale secundare, școală care se află într'un local vechiu de tot, se plîngea că anul acesta nu i se dă absolut nimic pentru reparații. Și cu toate acestea pe sus plouă, iar dușamelele din unele clase au gropi, așa că e imposibil să stai în acele camere de clase. Dar apoi, adaugă el, cînd aș cere să se facă un local nou, după toate cerințele actuale, de sigur m'ar lua la goană?!

Iar cînd te gîndești că astfel de lucruri se întîmplă în anul cînd avem cel mai mare excedent budgetar, excedent, care se spunea că va fi de cel puțin 110 milioane, nu-ți vine par'că să crezi.

De cîte ori a fost vorba a se repartiza unele excedente totdeauna Iașului i-a revenit o parte din cele mai modeste.

Imi amintesc că acum un an sau un an și jumătate, iarăși fusese vorba a se repartiza oare-care excedente, provenite de la fondul comunal. Și atunci s'a dăruit orașului nostru, tot atît cît s'a dat Tîrgu-Jiului ori Severinului!?

E bine dar, ca un număr de cetățeni ai acestui oraș, fără absolut nici un interes personal, să se ocupe în special de revendicările lui, să le formuleze ca un fel de program, și în numele acestora să lupte.

Se zice „cere și ți se va da". Și eu cred în adevărul acesta, dar cu o condițiune, și anume *să știi cum să ceri.*

E adevarat că prin partidele politice se pot aduce la îndeplinire toate cerințele, pe cari societatea le formulează ca fiind legitimate de timp și împrejurări. Dar iară-și nu se poate pretinde unui partid politic să se ocupe în special de o localitate sau o regiune. Partidul este al țerii, și deci el nu poate avea preferințe pentru anumite părți din ea. El trebue să vadă numai ce este general și folositor pentru întreaga țară.

Dar ceia ce nu poate face partidul politic, o pot face cetățenii, cari știind să ceară numai ceia ce e drept și legitim, pot atrage atențiunea partidelor politice.

De aceia o înjgebare, care să arăte nevoile orașului nostru, drepturile lui față de țara întreagă, nise pare a fi la locul ei, fără ca prin aceasta să se creadă că se calcă în drepturile, cari se cuvin numai partidelor politice organizate.

V. I. Radu

D. dr. Bărdescu se pregătește

Am atras imediata luare aminte a publicului asupra pericolului ce ne amenință, față de extinderea holerei în Ungaria și în Rusia. Arătam atunci că grație negligenței d-lui dr. Bărdescu, holera a putut străbate anul trecut frunteriile noastre.

D. director general al serviciului sanitar, lucru rar—e conștient de incapacitatea lui cra-ă și de aceia ține să pregătească publicul pentru viitoarea nenorocire. D sa acordă un interview *Epocei*, **în care declară fără rușine că e foarte probabil că vom avea și anul acesta holeră, însă că d'sa e pregătit.**

Cît e de pregătit d. dr. Bărdescu s'a putut vedea anul trecut, cînd am avut holera — grație tot pregătirei d-sale.

Actualul director al serviciului sanitar e o moștenire rămasă de la d. Al. Marghiloman. Anul trecut am pățit-o cu d-sa și am avut holera, anul acesta d. dr. Bărdescu ne pregătește din nou pentru aceiași perspectivă—de cît opinia publică nu se poate pregăti cu vorbe. D. dr. Bărdescu, dacă se știe incapabil să ne apere de boli, mai bine să plece din fruntea serviciului sanitar și să lase locul altora mai vrednici.

DESAPROBAREA D-LUI CANCEL

Ziarele din capitală, au publicat o scrisoare a vice prețedintelui „Centrului Studențesc" din București, prin care d-sa arată că prețedintele acelui cerc, d. Cancel n'a fost autorizat de nimeni să trimită d-lui Bogdan telegrama de mulțămire, pe care i-a trimis-o, telegramă în care studentul Cancel batjocorește pe cei lalți profesori Universitari.

Studentul Cancel a lucrat, așa dar, din proprie inițiativă și pe seama personală, întrebuințînd totuși autoritatea sa de prețedinte al unei societăți studențești.

Procedeul e pur naționalist.

Noroc însă, că studențimea din Capitală nu se găsește sub influența nefastă a d-lui A. C. Cuza și că asemenea procedeuri nu prind acolo. D. Cancel beneficiază, fără îndoială de vacanță, cu începerea anului școlar, suntem siguri, d sa va fi chemat la răspundere de studenții în numele cărora a trimis telegrama pentru care n'a fost autorizat, iar pe de altă parte autoritatea școlară va trebui să intervină pentru a cere socoteală năbădăiosului prețedinte de insultele aduse profesorilor săi.

Pînă atunci așteptăm.

Tot încăpățînați

Justiția s'a rostit, dînd cîștig de cauză societății comunale de tramvaie și obligînd ministerul să nu împiedice lucrările pe străzi.

S'ar fi părut că în urma unei hotărîri definitive, guvernanții de azi să recunoască că au greșit, și pentru a nu împiedica, pe de o parte funcționarea unui serviciu public cum sunt tramvaiele, și pe de altă parte pentru a nu mai expune statul la noui daune,—să lese libera circulație a vagoanelor.

Dar, conduși cum sunt de patimă, stîlpii regimului departe de-a se uita la interesul public, încearcă să-și ducă mai departe răzbunarea, și refuză să dea societății curent electric din Uzina comunei.

Neaparat, refuzul acesta va da drept societății să ceară daunele cominatorii, admise de justiție, și de aici va rezulta pentru contribuabili îndoitul rău: de-a nu avea tramvaie și de-a plăti mii de lei pentru capriciile d-lui Marghiloman.

Scandalul a ajuns culmea, și dacă guvernanții noștri nu vor înțelege că ei nu sunt puși la cîrmă pentru a-și satisface și răzbuna patimile personale, trebue făcuți să înțeleagă că interesul public e acela care primează.

Tripotajul d-lui Jipescu

Se știe că în cercurile financiare din Capitală a făcut foarte mult sgomot scăderea bruscă a acțiunilor Soc. „Sinaia". Hîrtiile acestea au perdut într'o singură zi peste o sută de lei din valoarea lor. Azi ele au revenit și stau la vechiul curs.

Toată lumea s'a întrebat, care să fie cauza acestui dezastru, care a pricinuit imense pierderi deținătorilor de acțiuni? D. Ion Jipescu, sindicul Bursei din Capitală, a speculat asupra acestor acțiuni și le a scoborît cursul, pentru că așa i-a convenit.

Dar să povestim cum stau lucrurile: Eforia spitalelor civile a trimis, la începutul lunei Iulie, o adresă sindicului, prin care i cerea să vîndă 2000 din acțiunile ei, ale Soc. „Sinaia". D. Jipescu a băgat ordinul Eforiei în Buzunar și a vîndut pe cont propriu, prin interpuși, la cursuri ridicate, cîteva sute de acțiuni „Sinaia".

Operațiunea aceasta odată efectuată, d. Jipescu a dat drumul cu mult zgomot la marfa Eforiei, ceia ce a avut ca consecință scăderea colosală a acestor valori. La cursurile astfel scăzute d. Jipescu a cumparat marfa rînduită de d-sa în prealabil și a cîștigat diferențele.

Directorul Eforiei d. Rosetti Bălănescu văzînd felul dezastruos pentru Eforie, cum înțelege d. Jipescu să execute ordinul d-sale, s'a prezentat la sindic și l'a revocat pur și simplu.

Iată cauza adevărată a scăderei acțiunelor soc. „Sinaia". Presa guvernamentală o aruncă în spinarea liberalilor. Adevăratul vinovat e însă d. Jipescu. Nu ne îndoim că o anchetă se va orîndui și că sinditul bursei, care a tripotat în chip nepermis asupra unor valori ce i s'au încredințat, își va primi pedeapsa cuvenită.

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa diamantelor

In una din diminețile aceste, pe cînd paharele de Racoczy se încălzeau în aparatele respective,—prinsei frînturi dintr'o convorbire politică. Un bătrîn cu glasul slăbit căruia celălalt mai tînăr îi spunea: „Monsieur l'Ambassadeur" tăcu reflecții asupra evenimentelor din Turcia cel de al doilea, simplu atașat de ambasadă, comunica știrile aduse de prima edițiune a ziarelor și pe care bătrînul încă nu le cetise. Intervenia din cînd în cînd și bătrîna,—„Madame l'Abassadrice" care nu lipsia nici acolo, ca și în anumite vodeviluri de teatru.

Bătrînul era pesimist, ori—cine știe—poate și în virtutea vechei deprinderi, partizan al unui regim dispărut. Transpira din spusele lui ceva surprinzător, ceva spăimîntător de nou pentru noi, cei crescuți în alte împrejurări și alte convingeri: transpira ideea, ori posibilitatea reîntoarcerei vechiului regim în Turcia!

Intr'adevăr în aceste recente zile de criză și neliniște prin care a trecut imperiul otoman, cu schimbarea de guvern, cu conjurația militară, cu abaterea la dreapta, cu eventualitatea unor mari alegeri,—lucrul părea și pare încă posibil, după cît am putut prinde din acele scurte și laconice convorbiri. Și știe că localitatea balneară Kissingen—nu e în zadar vechea stațiune a lui Bismarck, ea este un centru diplomatic de mulți ani.

...După puține minute, cu paharul în mînă, sorbind prin tubul de sticlă și meditînd, ne oprirăm în fața unei mari vitrine din vastul parc, liniștit și răcoros. Era vitrina unui mare comerciant de juvaericale—furnisor al Curții—și cîteva obiecte, expuse între multe altele, atrăgeau luarea aminte, făcînd o extraordinară senzație în public.

Erau scule de o deosebită frumusețe și strălucire, briliante de o mărime colosală și de o scînteiere orbitoare, iar sub ele se cetia inscripția oficialmente garantată: „din colecțiunea fostului Sultan Abdul Hamid..."

Lumea se perinda mereu; privea, admira sculele vrednice de văzut și de admirat. Dar ce gînduri suggerează vederea prețioaselor obiecte! E par'că în scînteiarea lor—valul întreg de lacrimi ce au curs, cîndva, din ochii suferinzilor, e toată durerea pricinuită de roșul despotizm înfrînt cu atîtea lupte, e poemul nespus de trist al torturelor sub care a zăcut, timp de decenii, poporul resignat sub apasarea monarhului maniac—adunător de bogății imense, strîngător de scule orbitor de frumoase, nespus de scumpe. Scule cari aveau să fie vîndute, într'o zi, la mezat, în mijlocul Parisului și să fie împrăștiate în toată lumea, ca o supremă ironie în potriva unei domnii risipită pentru totdeauna, stinsă pentru totdeauna după grele lupte, după sîngeroase jertfe de vieți.

Această epopee bogată în întîmplări și în tristețe, strălucia, întreagă, în lumina sculelor prețioase care stîngeau încăodată ultima rază a unui nume și a unui regim osîndit.

Graiul briliantelor era mai clar, mai lămurit, de cît înțelegerea și speranțele unor diplomați îmbătrîniți și graiul acela spunea tuturor — că vremea Sultanului roșu nu se mai reîntoarce niciodată, pentru nefericita împărăție a Semilunei...

Rodion

Reforma școalei primare

II

SCRISOARE DE ADERARE

Prea stimate d-le Badareu,

Neputîndu-și ajunge scopul prin școala primară, care, așa cum el a organizat-o, este, precum am avut prilejul s'o arăt altă dată — *o minciună*; neavînd în acelaș timp curajul de a-și mărturisi eroarea și de a purcede la radicala ei reformă (de oarece atunci ar fi trebuit s'o reformeze în sens practic-conservator, — partidul liberal prin acțiunea ca ministru a d-lui Spiru C. Haret, și-a mărturisit eroarea numai *in petto* și a căutat să-și ajungă ținta prin alte mijloace și anume prin două mijloace, absolut deosebite între ele, dar care puteau duce la acelaș rezultat. Unul din mijloace a fost crearea de fel de fel de funcțiuni: sub revizori, revizori cl. II, revizori cl. I, inspectori, inspectori generali, care să țină cît mai strîns pe învățători ca să aplice programa în toate amănuntele și cu toată severitatea. Acest mijloc da pe față credința că școala primară e bună, dar nu e destul de supraveghiată, iar pe de alta, intențiunea de a lega de acțiunea partidului cît se poate mai multe individualități din învățămîntul nostru primar și normal. Acest mijloc a fost în parte părăsit în guvernarea de la 1907 a partidului liberal: adevărul, că cu școala primară astfel organizată și avînd ori cîți revizori în funcțiune, *tot la nimic nu se ajunge*,—biruise. Cu atît mai mult a fost de atunci încoace întrebuințat cel de al doilea mijloc, care pe cît e de ciudat, pe atît e și de ingenios.

„Nu pot ridica la viața cetățenească pe săteni prin *școala primară*, pentru că am alcătuit-o rău; dar nu pot nici s'o defiiințez căci ea mi-a format crezul de căpetenie în materie de reformă școlară. *Dar ceea ce n'am putut face cu școala, pe care fie ce-o fi, o las așa cum e, voi face cu învățătorii, scoțîndu-i din școală și asvîrlindu-i în viața practică!* Aceasta îmi va prinde cu atît mai bine, cu cît neputînd din oare care pricini (opoziția unei părți din partid în cap cu domnul E. Costinescu) să îmbunătățesc după cuviință, soarta tuturor învățătorilor, — pot face ca cei mai activi și mai turbulenți dintre dînșii să dobîndească prestigiu și oare care cîștig, și să devină astfel — pe lîngă subrevizori, revizori cl. II cl. I, etc. — fără să vrea și fără să-și dea seama, — *campionii mei la țară.* Astfel s'a pus bazele așa numitei *activități extra școlară*, care a făcut pe foarte mulți învățători să lase grija școalei pe al doilea plan, și să se ocupe cu organizarea de bănci populare, de cooperative și obștii sătești, și de alte intreprinderi practice — lucruri foarte bune pentru prezent și pentru stabilirea unei noi atmosfere în viața sătească, dar foarte primejdioase pentru viitor. Învățătorii puși pe această cale, au fost nevoiți să intre în fel de fel de conflicte, atît cu autoritățile dependinte de celelalte ministere cît și cu proprietarii, arendașii, gospodarii înstrăinați ale căror interese erau amenințate prin acțiunea lor. Mulți au fost din această pricină aduși în fața consiliului permanent, chiar sub ministeriatul d-lui Haret, și mulți au fost osîndiți pe bună dreptate — și vor mai fi; — iar în această stare de veșnică turburare — ce om mai poate avea răbdarea îngerească de a mai face lecțiuni cinci ceasuri încheiate pe zi, cu folos pentru elevi cu avînt și plăcere pentru dînsul?

Marea greșală a *activității extrașcolare* este pedeoparte, că a fost pornită *unilateral și anarhic*, fiind sprijinită (și nu tot deauna) numai de un Minister — acela al Cultelor și Instrucțiunii — și fiind combătută direct sau indirect de aproape toate celelalte organe publice; pe dealtă parte, că în loc să se exerciteze cu pregătire, cu temeiu și în mod treptat și stăruitor, asupra elementelor în directă legătură cu școala: *asupra tinerilor ce eșiau din școală și vrea să intre în viața publică* — ea s'a exercitat pripit și superficial numai asupra oamenilor maturi și în cea mai mare parte analfabeți. Din această pricină, activitatea extra școlară a adus pe deoparte pe cei mai mulți învățători din capul locului în mari încurcături și le-au paralizat pentru totdeauna acțiunea în această direcțiune; iar pe de altă, a abătut pe învățători de la adevăratul compliment al misiunii lor, — de la cultivarea mai departe a tineretului după ce a părăsit școala primară, adică a generațiunilor care ar fi putut fi

pregătite cu temeiu să ducă mai departe progresul social și economic al sătenilor.

Altul ar fi trebuit să fie mijlocul de promovare al acestui progres și altul ar fi trebuit să fie aspectul activității extra școlare. Învățătorul trebuia lăsat în școala lui, cu idealul și misiunea lui, dar mărindu-i-se prestigiul prin sporirea de salariu și prin dreptul de cumpărare de pămînt (ce s'a și acordat, dar tîrziu), de care avea absolută nevoe. Odată statornicit pe temelia lui și liniștit în nevoile lui, învățătorul trebuia să fie pus a funcționa într'o școală primară *simplificată* pe care s'o conducă cu ușurință și plăcere și fără să-i istovească forțele ca astă-zi, cînd e nevoit să predea unor copii în majoritate nepregătiți sufletește, atîtea lucruri complicate, pentru care de foarte multe ori, nici el însuși nu este destul de pregătit. In acest caz, toată puterea lui de *apostol regenerator al vieței de la sate* (putere care atunci în adevăr ar fi avut-o) ar fi trebuit să fie concentrată asupra *tineretului, de cînd părăsește școala primară și pînă ce intră în viața publică*. D. Haret a avut un moment de adevărată inspirațiune cînd a pus în legea de acum 10—11 ani *învățămîntul complimentar*. Această inspirațiune a fost însă fără temeiu înființată, searbădă și necompletă, și de aceea a și rămas literă moartă.

Cu școala primară păstrată în aceiași formă complicată și grea, școlarii absolvenți, cu sufletul scîrbit pe nesimțite de carte, nu mai puteau fi prinși la învățămîntul complimentar, pe care nici învățătorii tocmai din aceiași pricină, nu-l doreau. Și apoi ce însemnează *două ore pe săptămînă* de învățămînt complimentar, și ce fel de învățămînt complimentar era acela care apărea numai ca o *școală de repetiție ex catedra*, ca și învățămîntul anterior? D. Haret n'a crezut în acest învățămînt, nici nu și-a dat nici o osteneală să-l realizeze, și astfel avînd din capul locului conștiința neputinței în această direcțiune, — a ajuns la acea concepție, cum am zis ingenioasă și ciudată a activității extra-școlare. In loc să înlesnească învățătorilor putința de a lucra asupra școlarilor după ce ies din școală, pentru ca să pregătească *prin ei*, o viață viitoare superioară în mediul sătesc unde aveau să rămînă, d-sa i-a împins să părăsească tocmai această latură naturală a activității lor, și a căutat să-i facă să lucreze asupra sătenilor adulți, nepregătiți și în cea mai mare parte analfabeți. E drept că această acțiune a avut un efect care s'a resimțit imediat și în bine, dar și în rău: *a adus în atmosfera satelor ceva nou*, dar acel ceva nou, pe deoparte n'a contribuit puțin la dezastrul din 1097, iar pe de altă parte, — și acest lucru e cel mai grav: *cele mai multe din întreprinderile la care a dat naștere noua activitate a învățătorilor, sunt* departe de a prezenta soliditatea unor adevărate și serioase instituiri sociale.

Un an—doi de criză,—și cu tot sprijinul Statului, care atunci de abia se va putea sprijini *el pe el*—și tot edificiul, în aparență atît de frumos, al atîtor întreprinderi financiare și economice de pe tot întinsul țării, *se va dărîma și spulbera în mod lamentabil*. Să ne ferească Dumnezeu de acestea, — dar cei ce cunosc fondul lucrurilor chiar astăzi, mă tem că-și dau seama—și uneori o și mărturisesc—că chiar dacă Dumnezeu ar vrea, tot nu poate să ne mai păzească de acest dezastru. Și ar fi un lucru firesc. Așa se întîmplă cu toate edificiile de hîrtie—ele se fac în grabă și n'au trebuință de temelie,—și așa a fost ridicat și așa numitul edificiu al activității extra școlare.

Ce este de făcut? Aceasta este întrebarea pentru ori cine are o inimă care bate pentru viitorul acestei țări. Nu e vorba nici de interese individuale, nici de interese de partid sau de clasă: în fața probabilului dezastru și avînd în suflet marele interese ale țării, trebue să ne întrebăm cu toată seriozitatea și cu toată grija: ce este de făcut?

La această întrebare, D-voastră, prea stimate d-le Badareu, ați răspuns în parte arătînd într'un articol, din primele numere ale acestei reviste, cum trebue și de cine trebue să fie făcută pe viitor așa numita activitate extra-școlară — care a devenit acțiunea pentru ridicarea culturală, socială și economică a satelor noastre. Această activitate a-ți recunoscut-o *ca necesară*, dar, fiind concentrată *numai* în mîna învățătorilor, *ea nu poate progresa cu adevărat, fără să nu se izbească de mari și istovitoare greutăți*. Și atunci ați venit cu ideia că la accastă activitate trebue să interesăm nu numai pe învățător, ci pe de oparte toate autoritățile în legătură cu viața rurală, iar pe de alta toți factorii satelor, importanți prin cultură sau prin avere.

Această idee sănătoasă a fost adoptată de toți acei ce suntem grupați în jurul revistei „Romînia Viitoare" și acum nu mai rămîne de cît s'o punem în lucrare, ceea ce nu se poate face cu eficacitate de cît atunci cînd destinele acestei țări vor fi încredințate celui mai mare dintre oamenii noștri de astăzi, d-lui Take Ionescu, al cărui cel mai însemnat colaborator sunteți.

Dar, în afară de aceasta, prea stimate domnule Badareu, și odată cu această transformare a activității extra-școlare; noi nu putem lipsi pe învățător, de prestigiul pe care acum i-l dă activitatea extra școlară, cînd numai el o conduce. Noi nu-i putem lăsa nici sub povara școalei de astăzi și nici cu o situație materială mai precară ca a notarilor și perceptorilor, cari din punct de vedere cultural, le sunt incontestabil absolut inferiori.

Pe de altă parte, noi nu ne putem uita cu ochiu resemnat sau desnădăjduit la nefericitele rezultate pe care școala rurală le dă astăzi față cu aspirațiile noastre de înălțare culturală a țărănimii. Copiii sătenilor noștri trebue să dobîndească din școală—toți—dragostea de carte; ei trebuie orientați, după ce au eșit din ea spre o viitoare temeinică viață cetățenească în cătunul, în satul, în comuna lor; ei trebue să fie ast-fel educați, în cît într'înșii să putem vedea cu siguranță nu *spaima*, ci speranța cea mai mare a statului și neamului romîn. Pentru toate aceste, o reformă radicală a școalei noastre primare se impune. Iar această reformă, mie mi se pare, prea stimate, d-le Badareu, că ar consta în următoarele: puncte:

1. Reducerea școalei primare *atît pentru oraș cît și pentra sate*, la *trei* clase, în care copii să fie învățați a ceti, scrie și socoti cu cele patru operațiuni.

2. Intemeierea *învățămîntului complementar* liber și practic, la toate școalele cu cel puțin 6 ani, avînd ca temeiu pentru absolvenții lui, dreptul de a fi scutiți de o jumătate de an sau chiar de un an de armată.

3. Pentru toți cei ce vor voi să urmeze învățătura mai departe, — înființare de *clase preparatorii* pe lîngă *toate gimnaziile* (respective licee) și pe lîngă *toate școlele speciale din țară*.

4. *Inmulțirea școalelor normale* (una pe județ) și *simplificarea lor*, luîndu-se de normă, tipul *„Institutul Ferdinand de la Zorleni"*, care pentru înălțarea cu adevărat a păturii noastre țărănești, este *cea mai înțeleaptă școală din cîte s'au înființat vre-odată în țara noastră*.

5. Inființarea de școale primare obligatorii și complimentare în toate cătunele din țară.

6. Mărirea salariilor învățătorilor cu cel puțin încă 10 lei, atîta așa numiților ajutori, cît și a titularilor— reducîndu-le în același timp numărul anilor de serviciu la 30 și ridicînd numărul gradațiilor cu încă una.

7. Legătura *indisolubilă a școalei de biserică*, prin întrebuințarea neapărată *și în ori cît de mică măsură*, a preoților ca învățători, fie în vre-o clasă a școalei primare obligatorii, fie a *școalei camplimentare*.

Acestea sînt cele șapte puncte în care, prea stimate domnule Badareu, îmi permit să rezum gîndirea mea de reformă a școalei primare. Intru cît sînt posibil de realizat, — și cu toată credința mea teoretică că pot fi realizabile—numai șeful care conduce politica generală și Dv., care urmăriți de aproape politica specială a învățămîntului,—o puteți ști,—Dv., care ca oameni politici știți ce e cu adevărat posibil și imposibil în politica acestei țări, astăzi. Cît despre mine, — rămînînd un soldat hotărît și neclintit al partidului nostru, și părăsind neștirbita disciplină de partid, — voiu căuta, pe cît îmi va fi posibil să lupt pentru realizarea acestor idei, în sînul partidului și al „Romîniei viitoare".

Primiți, etc.

(Romînia viitoare)

Mihail Dragomirescu

DIN VARATIC

Așezată în una din cele mai frumoase poziții din țară, Mănăstirea Varatic atrage în fiecare vară numeroși visători, cărora le place liniștea și frumusețea naturei. Munți înalți, purtînd pe umerii lor păduri liliane de brad, luncile și cîmpul, cari se pierd spre răsărit în perspectiva cea mai frumoasă, dau mănăstirei un aspect poetic și pitoresc.

Apoi frumoasele escursii, cari se pot face prin împrejurimi, ca: Ciungi, Sihla, Sihăstria, Secu, Horița ș. a. te uimesc prin splendoarea și sălbătăcia, in care sunt așezate și te fac să nu le mai uiți nici odată.

De aceea, anul acesta mai toate chiliile maicelor sunt închiriate la vizitatori din toate părțile țărei. E o lume de profesioniști, în majoritate membri ai corpului didactic primar și secondar, militari și tot felul de funcționari, muncitori neobosiți și slujbași conștiincioși ai statului, cari pe vremurile aceste de scumpete, abia pot să-și îndestuleze familiile cu cele necesare vieței, dar mai ales să le permită mijloacele ca să se deplaseze în alte localități, chiar acei cari au nevoe de băi și alte mijloace pentru căutarea sănătății.

In adevăr, dacă judecăm starea actuală de lucruri, cînd bugetul statului produce sute de milioane de escedente, ca nici într'o țară din lume, atunci vedem că acești umili, servitori ai statului, cari contribue cu munca lor neobosită direct și indirect la adunarea acestor escedente, sunt tratați de către stat ca niște adevărați *copii vitregi*.

E timpul cînd guvernul să se gîndească mai serios la îmbunătățirea traiului tuturor funcționarilor. De altfel și aici a-nul acesta viața e mai scumpă de cît în anii trecuți și se simte mare lipsă de multe ale hranei.

Pînă mai zilele trecute a plouat într'una și atunci ne strîngeam cu toții, fie sub gangul mînăstirei, ori în chioșul din față și acolo ne întorceam în a spune fel de fel de palavre vînătorești.

Acum timpul e frumos și au început escursiile prin împrejurimi și se pune la cale vizitarea Ceahlăului și a altor localități din împrejurime.

Dintre numeroasele familii cari se găsesc în mănăstire, d-na Kernbach inspectoara școalelor secundare, cu domnișoara Ana Kernbach, Doctorul Cristea Misir-Iași, Gr. Iamandi-Iași, Goilav, col. Dimitriu, Diamandi, C. Cihoschi, Aurel Ghinea, Dimitre Ionescu. Rosalie Grecianu, Subl. Fotiade, lt. Angelescu, Fr. Botez, Haralamb Leca, Em. Gîrleanu, căp. Rafael Dimitriu, Ana Tudor, V. Constantinescu Em. Cernătescu, C. Climescu-Bacău, C. Dafinescu, Jenică Popovici, Radu Budișteanu, Octav Velciu, Maria Rozan, Natalie Manoilescu, D, Cihodariu, Ștefan Georgescu, Ilie Mitescu, Romulus Grigorcea, C. Manoilescu, E. Cles, C. Passat, maior Botez Arghir, maior Niță, locot.-col. Cristea, lt.-col. dr, Gavrilescu, Fam. Zlotescu, Fam. C. Cerchez, H. Simionescu, lt.-col. Nisipeanu, căp, Hagiescu, I. Andreescu, Iancu Botez, Fam. Sachelarie, Caramlău, C. Zaharia ș. a. **C. Z.**

1912, Iulie 19.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Noi Primarul Comunei Iași,

Avînd în vedere că s'a înființat prin curți depozit mare de lăzi deșarte, ceea ce poate ușor da loc la incediări și împedica în acelaș timp ținerea curată a acelor curți.

DISPUNEM

Este cu totul oprit atît în zona I cît și în zona II al acestui oraș, a se înființa asemenea depozite.

Contravenienții vor fi dați în judecată.

No 19039
21 | 3 Iulie 1912

INFORMAȚIUNI

Agricultura în armată.—Cu ocasia inspecției M. S. Regelui la batalionul 4 vînători în Sinaia, s'a organizat o exposiție de materiale de demonstrație, necesare predării învățămîntuiui agricol soldaților din acel batalion. M. S. a rămas foarte satisfăcut de acest mod de educațiune economică a soldaților și a întrebat dacă se predau învățămintele agricole la toate regimentele. Era o adevarată plăcere să asculți răspunsurile soldaților la întrebările M. S. Regelui, asupra chestiunilor diferite de agricultură.

Aceste învățăminte, se predau de 2 ani, în batalion de către d. Locot. Niculcea Ioan, destul de competent în această materie. Asemenea învățăminte se predau și în Germania în cîte-va regimente, cum d. e. în Regimentul 4 artilerie Bavareză — Augsburg, în Regimentul 2 de grenadiri de gardă și altele; în Franța, în regimentele 5, 24, 76, 103, 106 din garnizoana Paris; asemenea în Belgia, Italia și Bulgaria.

D. Titus Maiorescu primul-ministru s'a interesat în de aproape de această chestiune și a rămas foarte încîntat, arătînd d-lui ministru plenipotențiar al Greciei, și însărcinatului afacerilor Angliei, această expoziție.

S'au expus, toate cerealele, în culturi comparative, foarte demonstrativ. Semințe de tot felul, tablouri intuitive, insecte vătămătoare, diferite feluri de altoiri, plante atinse de boli cryptogamice și de insecte, diferite feluri de furage, un bogat material de demonstrațiuni optice, pentru agricultură, o parte din produsele cîmpului de demonstrație al batalionului, fotografii comparative și o frumoasă bibliotecă agricolă.

Ar fi de dorit ca acest exemplu să fie urmat de toate regimentele, dînd ast-fel soldatului pe lîngă instrucția militară și cunoștințe de agricultură rațională, de care au multă nevoe.

Bursele vacante de la școalele superioare de meserii din București și Iași, au fost scoase la concurs pentru ziua de 1. Septembrie. Cândidații cari voesc a candida la bursele vacante, trebue să trimită cererile lor la secretariatele respective ale ambelor școale, cu începere de la 16 August și pînă la 1 Septembrie.

La școala superioară de meserii din Iași sunt vacante 28 burse. Din totalul acestor burse 11 sunt ale statului, 16 județene și 1 comunală.

Bursa comunală este a primăriei orașului Iași, iar cele județene sunt ale județelor; Fălciu, Vaslui, R.-Sărat, Putna, Suceava, Buzău, Roman, Neamțu, Bacău, Tecuci, Botoșani, Tutova și una a județului Prahova.

Condițiile de admitere sunt pentru bnrsele statului și celor județene asemenea celor pentru admiterea în școala superioară de meserii din București, și pe care le-am anunțat mai sus.

Din Sinaia. — Azi a avut loc pe platoul de instrucție al batalionului de vînători 3 concursuri de tir cu pistolul de duel și glonte de ceară.

Reprizele au fost comandate pe rînd de d-nii Pia Davila, locot. Skeleti și sublocot. E. Giurcăneanu.

Au luat parte la aceste concursuri următorii trăgători:

A. S. R. Principele Carol.

d-nii: Pia Davila, Locot. Skeleti, Sublocot. Rosin, Sublocot. Giurcăneanu, Sublocot. Octav Ullea. D-nii C. Romalo, Contele Czernin.

Resultatele sunt următoarele:

La primul concurs trăgătorii s'au clasificat ast-fel: I, Subloc. Giurcăneanu, II, A. S. R. Prințul Carol, III, Pia Davila.

La al doilea: I, A. S. R. Prințul Carol, II, Pia Davila, III, Locot. Skeletti.

La al treilea: I, Pia Davila, II, A. S. R. Prințul Carol, III, Sublocot. Giurcăneanu, IV, locot. Skeletti.

Mîine va avea loc un mare concurs tot cu pistolul de duel, la vila d-lui și d-nei Chryssoveloni; cîștigătorului i se va oferi o frumoasă cupă de aur.

La acest concurs iau parte: A. S. R. Prințul Ferdinand cu AA. LL. Prințesa Elisabeta și Carol; d-nii Chryssoveloni, Pia Davila, Locot. Skeletti, Nicu Ghika, Sublocot. O. Ullea, Sublocot. Dorel Davila, Subloc. Giurcăneanu, Marcel Costaki, Subloc. C. Rosin, Romalo, Contele Czernin, Păltineanu și Vulturescu.

Alegerea pentru Consistoriu. In vederea alegerei de membri în Consistoriu, ce trebue să se facă la 1 August la Liceul Național, un comitet de preuți rurali agită ideia de a se da un rol și preuților rurali în acest consistoriu și pentru aceia s'a împărțit între preuți un manifest semnat de preuții N. A. Popovici (Ciurea), D. Stecescu (Bogdănești). Alexandru Sofiicu (Udinești), Petre Ignat (Mânzești), Haralamb Hanganu (Picioru Lupului), Anton Corbu (Miroslava), Mihai Borabea (Mogoșești).

Votanții în acest colegiu sunt în număr de 122, al căror nume urmează:

Preuți: Agapi Gh. de la bis. 40 Sfinți; Agapi Nec. de la bis. Sf. Voevozi; Alexandrescu Gh., bis. Toma-Cozma; Alexandrescu Stefan, bis. Sf, Dumitru; Andreescu Ion, bis. Banu; Andriaș, ziua Crucei; Arion Alexandru, Sf. Constantin; Balan Petru, bis. Frumoasa; Borcea, Sf. Sava; Carp Gh., bis. Sf. Neculai; Constinescu N., bis. Sf. Neculai Socola; Constantinescu M.. bis. Sf. Lazăr; Dinescu C., bis. Nicorița; Florescu Gh., bis. Golia; Gotcu, bis. Sf. Spiridon; Goțan Gh., bis. Sf. Treime; Georgescu C., bis. Talpalari; Grigoriu C., bis. Sf. Spiridon; Găucă C., Sf. Vasile; Hanganu Vas., Frumoasa; Ionescu M., Toma-Cozma; Ionescu V., Sf. Spiridon; Ionescu C., Sf. Neculai de sus; Iordăchescu D., Banu; Maxim Gh., Sf. Teodor; Mitescu I., Sf. Neculai domnesc; Nițescu Petre, Mitoc; Popescu Gh., Sf. Ștefan; Popescu Ioan, Ziua Crucei; Posa Gh., Buna-Vestire; Popovici Alecu, Lozonski; Popa Gh. D., Sf. Spiridon; Păun, Barnovski; Neculau Chiriac, Sf. Spiridon; Neculescu Gh., Sf. Neculai Ciurki; Mitru C., Mitropolie; Savin Pavel, Mitropolie; Șerban Alex., Golia; Stamate C., Sf. Haralamb; Știubei C., Barboi; Țincoca I., Mitropolie; Vereanu Nic., Talpalari; Vasiliu Alex., Talpalari; Vartic Alex., Mitropolie,

Diaconi: Oprișanu, Marțian, Olteanu, Buznea Zamfir, Simionescu D., Vîrlănescu Paul, Gupcanu V., Șerban Gh., Florescu D. Andrieșeni; Mereuță I. Andrieșeni; Vartic N. Aroneanu; Livezeanu N. Aroneanu; Dăscălescu Maxim, Aroneanu; Patrașcu Alex. Bîrnova; Movilescu, Belcești; Popovici V. D. Belcești; Vrînceanu Gh. Bivolari; Stecescu D. Bogdănești; Popovici A. Borșa; Beligan, Bosia; Popescu Anton, Buciumi; Bosie Gh. Buhalnița: Popovici D. Buznea; Dimitrie Cons. Cîrjoaia; Popovici N. Ciurea, Oana C. Comarna; Maxim D. Cuçuteni; Arbore Al. Cogeasca; Țugulea Gn. Costuleni; Popovici Gh. Crucea; Bulău, Contnar; Dolinescu, Doroșcani; Simionescu D. Erbiceni; Ursachi Gh. Gropnița; Bernardin P. Hermeziu; Mănzescu I. Holboca, Popescu Gh. Hoisești; Dăscălescu Ion, Hodura; Rugină Th. Iacobeni; Lazu Gh. Larga; Lucianu Gh. Lucieni; Romano Gh. Măcărești; Ignat, Mînzești; Bombea Mihai, Mogoșești; Corbu Anton, Miroslava; Panaite Arb. Oprișeni; Mîgîrliu D. Osoi., Mihailescu M. Tg.-Frumos; Haralamb Hanganu, Gura Lupului, Gheorghiu Gh. Poeni, Lăzărescu Gh. Podul Iloaei; Ursu Ion, Prisacani; Pralea V. Păușești; Minea I. Prigoreni; Stoian Cristea, Probota; Teleman C. Mădîrjac; Baltă D., Rediu lui Tatar; Voicu Ion, Tg.-Frumos; Dărțu Șt. Socola; Ionescu Gh. Spineni; Costăchescu Gh. Sinești, Botez Alex. Șipote; Vasilescu V. Tabăra; Petrașcu N. Tomești; Hîrlăuanu T. Totoești; Botez Gh. Țigănești; Moga I. Ulmi; Suceveanu V. Zahorna; Soficu Alex. Voinești, Bejanaru I. Zabloteni; Porfiriu, Brăești; Diacon Bejan, Tg.-Frumos, Patron Vasile, Frăsuleni; Dăringă N. Tg.-Frumos., Gherasim Gh. Bădeni; Beligan Adam, Golăești; Ursaki I. Onești; Butescu N. Popești; Jurașcu Gh. Tomești.

Mîine va avea loc la Mihaileni, căsătoria d-lui Alexandru Werner, magistrat al tribunalului Iași, cu gentila domnișoară Emilie Lacinski, fiica d-lui Lacinski, inspector silvic, mare proprietar.

Felicitările noastre.

Domnul Roiu, revizor școlar, a obținut un congediu de 45 zile, în care timp lucrările revizoratului, se vor efectua, sub îngrijirea d-lui Petrov, sub revizor școlar.

Ministerul de instrucțiune, atrage atențiunea revizoratului școlar, că preuții numiți învățători, n'au a fi retribuiți de cît cu jumătate din salar.

Lucrătorii de la serviciul barometric, s'au pus în grevă, cerînd un spor de salar.

Domnul dr. Grigoriu, medic comunal, a obținut un congediu de 30 zile.

D-sa va fi înlocuit în acest timp de către d. dr. Stenner.

Camera de comerț a luat vacanță, pînă Luni 23 Iulie.

Adunarea generală a Băncei meseriașilor „Providența", va avea loc la 29 Iulie.

Ministerul de instrucțiune, anunță revizoratului școlar, că sindicatul agricol va organiza expoziția industrială, în cursul lunei Septembrie.

In acest scop ar fi drept, ca învățătorii să îndemne pe săteni, a se pregăti în vederea acestor expoziții.

Teatrale.—Trupa de comedii *Vernescu—Vilcea*, va juca astă-seară în grădina Bragadiru pentru prima oară în Iași:

Administratorii de plasă; comedie în trei acte, localizată din franțuzește după Les Boulinardes.

Mîine Duminică: *Prieteșug la toartă*. Biletele la librăria Iliescu.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a m. și DELA 3—6 p m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

A-ȚI DEVENIT
CĂRUNT
Intrebuințați dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și in moc natural părul albit sau cărunt, după dorință în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Drogueri și Parfumerii
Depozit general: București,
Strada C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAȚIUNI

:: *In sfîrșit* Evenimentul, *silit de a devărul lucrurilor, s'a grăbit să desavue. ze pe pompierul de la Poliție, în ceea ce privește afirmările făcute cu privire la ancheta de la clubul social-democrat.*

Iată nota din organul guvernamental:

„Știrea din ziarul nostru, relativă la cercetările de la clubul social-democrat a fost publicată înainte de a se fi avut cunoștință deplină de modul cum erau de interpretat cererile Ministerului de Interne.

Pe de o parte s'a cerut un raport d-lui Prefect de județ, în calitate de representant al Ministerului, pe de alta prefecturei de poliție și parchetului, asupra modului cum s'a procedat. Din aceasta să poate deduce dorința Ministerului de a avea lămuriri cît se poate de precise.

Prefectul județului era pus în curent, cum era și natural să fie, de cele petrecute, iar întrevederea ce a avut cu d. Bujor a fost pentru a lua notă de reclamațiunile d-sale adresate Ministerului. Aprecierile puse în nota noastră nu au fost întru nimic autorizate fiind personale ale reporterului nostru".

Cu alte cuvinte, organul guvernamental confirmă în totul cele arătate de noi în această chestie și în plus desavuează pe reporterul care l'a indus în eroare, și care nu e altul decît deșteptul șef-ipistat.

:: *Presimțind o eventuală schimbare în situația politică, deputații și senatorii din Fălciu, cari nu sunt telemaniști, au început a afișa în toate părțile, că ei n'au fost nici odată junimiști, ci numai cantacuzinești.*

:: *D. Petrovici, noul director al institutului de chimie, a depus azi cuvenitul jurămînt și și-a luat postul în primire.*

Institutul acesta a scăpat astfel de ves titul Șumuleanu, și sperăm pentru totdeauna.

:: *Ziarul* Neue Freie Presse, *află că contele Berchold, ministrul de externe al Austro Ungariei se va prezenta probabil la sfîrșitul lunei August la Sinaia, Regelui Carol.*

Această vizită ar avea loc după inițiativa însuși a Suveranului romîn.

Dorința regelui este o probă mai mult de relațiile amicale austro-romîne și mărturisește valoarea ce se pune în dezvolta rea acestor relațiuni.

Comunitatea de interese a fost întărită prin simpatiile cari s'au stabilit și care nu pot de cît să progreseze, dacă personagiile care ocupă posturile competinte, vor intra în relațiuni personale și se vor apropia de suveranii ambelor state.

Ziarul amintește vizita șefului de stat major, generalul Schinua și participarea generalului Averescu la marile manevre austro ungare, spunînd că aceste vizite mărturisesc raporturile excelente care leagă de atîta timp Austria și Romînia și care sunt foarte importante pentru mersul pacific al politicei generale.

:: **Iașul raiul polițiștilor.** — Nu vom vorbi despre împrejurarea—ridicolă de sigur—că acest raiu este compromis chiar numai prin prezența ca chelar la poarta sa, a fostului tulumbagiu Stroja. Dar vom atinge numai chestiunea absolut locală, a revoluției ce a adus în Iași toate legile cu aspect democratic, pe care nenorocirea le-a dat pe mîna poliției, spre a le aplica. Intre acestea este legea repaosului duminical.

Inainte vreme— și chiar astăzi bună parte din polițiștii mărunți, moștenire a vechiului sistem de recrutare—la orice nevoi mărunte, porneau în despărțire și cu cîteva amenințări de contravenții, îndulcite timp la cu mici contribuții „benevole" din partea celor amenințați, își creiau venitul sigur cerut de vechiul refren: „famelie grea, renumerație după buget mică."

Astă-zi la Iași paradisul polițiștilor este legea repausului duminical. In special pentru poliția din Iași această lege este un deliciu. Toată ovreimea din podul roș ține Simbăta repausul cerut de legea lor, Duminica trebue să ție repausul cerut de legea lui Stroja; ce să facă deci, nenorociții siliți să piardă două zile de lucru? Pe Moise nu'l pot îndpleca cu nimic, dar poliția lui Stroja e mai bună la inimă. Pornește deci polițistul Duminică dimineață în dispărțire și a ajuns să nu mai aibă nevoe nici de obligatorul aer oficial al rigorilor legei; întinde numai mîna și... se lucrează toată ziua Duminică în podul roș.

Zilele astea Zeilig Șor, dulgher în podul roș, trece pe la Poliție și vede că au fost văruiți din nou doi lei ce stau ca o emblemă de o parre și de alta a intrărei rigurosului locaș. Sărmanul Zeilig, convins că noua lege de recrutare a polițiștilor cere titluri mai mari, zice cu convingere: „ci? parcă's distul numai doi?

:: De la magazia de droguerie „La Elefantul", a dispărut tînărul funcționar Iancu Leibovici, după ce a încasat suma de 700 lei. S'a dat de știre, pentru urmărirea fugarului.

Trebue menționat, că acesl Iancu Leibovici, nu trebue confundat cu vechiul amploiat Iancu Leibovici, din acelaș magazin.

:: **Alegerea pentru consistorul superior.**—In vederea alegerei în locurile vacante din consistoriul superior bisericesc, observă o mare mișcare, printre preoții din localitate și județ.

In vederea acestei alegeri și-au pus candidatura economul Alexandru Șerban, parohul bisericei Golia, Economul Pavel Savin, rectorul Seminarului Veniamin din Iași și părintele C. Dinescu, parohul bisericei Nicorița din Iași.

*

Tot cu privire la această alegere, Sfinția Sa, Economul Alexandru Serban, a adresat alegătorilor de la consistoriul superior bisericesc, următoarea scrisoare:

Cinstite Părinte,

Acum trei ani, am îndrăsnit să vă cer votul la alegerea pentru consistoriul superior bisericesc, bazat numai pe prietenia Sf. Voastre. M'ați onorat atunci cu încrederea Sf. Voastre și vă mulțămesc. Cred, că de atunci și pînă în prezent, n'am făcut nimic, care să-mi înstrăineze dragostea Sf. Voastre. Insăși calitatea de judecător, sper să nu-mi fi risipit această dragoste, fiind-că am iubit totdeauna dreptatea și n'am nesocotit nici mila, cînd s'a putut împăca cu dreptatea.

Să nu credeți dar, că abuzez de dragostea Sf. Voastre, dacă mai îndrăznesc încă odată să vă cer votul la alegerea, ce va avea loc la 1 August. Ca și rîndul trecut voiu lipsi în ziua alegerei din mijlocul Sf. Voastre, dar cu gîndul voiu fi aproape. Apelez dar la prietenia Sfinției Voastre, și vă rod ca încă odată să mă onorați cu încrederea și votul d-voastră.

Dar nu numai pe mine, *ci și pe Economul P. Savin, directorul Seminarului Veniamin, alesul și confirmatul din se siunea trecută.*

Iubiți-vă unul pe altul, zice Sf. Scriptură. Iubiți-ne, dacă credeți că meritcăm iubirea Sf. Voastre.

Primiți, îmbrățișeri frățești.

Economul Alex. Șerban
Parohul bisericei Golia.

N. B.—Rog, nu numai să ne votați, dar și să lucrați cu toată dragosea pen tru reușita noastră.

Ec. Al. Șerban

1912, Iulie 21

*

Alegerea se va efectua în ziua de 1 August, în amfiteatrul Liceului Național.

:: D. Gh. Ghibănescu, a donat un rînd de haine diaconești la biserica Inălțărei din Huși, îndeplinind astfel voința testamentară a mătușei d-sale, Smaranda Paraschiv.

:: Fostul administrator al moșiei Băcești, Dimitriu, va fi azi înaintat parchetului.

Din cercetările făcute, rezultă că el a frustrat epitropia sf. Spiridon cu 13000 lei.

In afară de aceasta, el și-a însușit și banii ce i-a încredințat d. D. Grecianu, ca avans pentru un număr de muncitori streini, pe cari trebuia să-i aducă.

*

Dimitriu a fost arestat în gara Roman. Aci s'a recurs la un truc, pentru a-i lua revolverul, ce purta veșnic. Apoi a fost arestat.

*

Dimitriu neagă faptele ce i se impută. El susține, că după ce va face răfuiala, va achita sumele ce datorește.

:: Administrația comunală a fixat pentru 9 August, licitația pentru furnizarea lemnelor necesare comunei.

:: Mîine, domnul Gh. Botez, Primarul orașului, și dr. Flor, medic primar, vor inspecta mahalaua Salhana, care urmează a fi asanat.

:: In comuna Șipote a avut loc eri o serbare școlară și populară, pusă sub auspiciile d-lui Petrea, directorul Prefecturei de județ.

Venitul serbărei servește ca fond pentru construirea unei căi în această comună.

Au participat deasemenea d. C. Negruzzi, prefect de județ și d-na Ella Negruzzi, inspectoară de învățămînt.

D. C. Negruzzi a rostit o cuvîntare în care felicitînd pe inițiatori, dorește ca aceasta să servească drept impuls pentru săteni, de a căuta să-și împodobească comunele cu instituțiuni frumoase.

Serbarea a continuat apoi, într'o deosebită animație.

:: D, dr. Floru, medic primar al orașului, s'a întors azi în localitate și și-a reluat serviciul.

:: Ni se comunică din Huși, că Episcopul Nicodem Munteanu își continuă inspecția prin comunele din eparchia sa.

Eri P. S. S. a fost laȘtirbei.

:: Aflăm cu multă părere de rău, că d. Sandu Rîșcanu, fost prefect, continuă a fi grav bolnav.

:: In Biblioteca Iașilor, editura Socec, a apărut Caragiale (Omul și Opera) de Octav Minar și Amantul soției sale, nuvelată tradusă după Catulle Mendes.

:: Anica Gheorghiu, presupusă autoare a furtului de 5000 lei și bijuterii de la arendașul Goldenberg, a fost adusă în localitate și înaintată poliției.

:: *Cum e vremea?*.— Plouă la Berlin, în colo pretutiudeni e frumos.

:: Peștera misterioasă (La grotte des suplices), o originală desfășurare care ne arată crudele moravuri brahmane, e cuprinsă în noul program de astă seară Sîmbătă a teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec).

Noul program de mîne seară mai cuprinde:

Deasupra orașului Newyork, interesante vederi după natură—Muntele Rigi, Svițera, vederi pitorești — Casa de joc, comedie —Duel în Far-Vest. Scene de moravuri din viața cow-boylor (America de Nord) —Cel mai nou număr din Pathé-Journal. —Modelul din Mont-Martre, comedie dramatică, etc.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli 4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

Program nou duminical: Stratagemele ingenioase ale detectivului parizian Nat Pinkerton, ne sunt splendid redate în romanul „Hoțul în aeroplan" — Paseri de mare—Acrobații Zim — Rivalitate între frați—Familia nnmeroasă, comedie și multe alte subiecte sunt cuprinse în noul program.

:: Doctorul Zosin va ține a patra prelegere științifică pentru „Cultura generală pozitivă", în *amfiteatrul liceului Național, miine Duminică, 22 Iulie, ora 4 p. m.*

:: Din Fălciu ni se scrie, că recolta porumbului va fi slabă, din cauza secetei ce domnește.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

:: **Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.**

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 21 Iulie

VIZA LIBRETELOR

București. — Statul major face cunoscut, că viza libretelor, se va face în anul acesta, între 15 Septombrie și 15 Octombrie.

Se vor crea centruri de recrutare, pentru a ușura vizarea libretelor.

Sălbătăcii polițienești

Pitești.—D. Nicu Rătescu, alegător colegiul I, a reclamat ministerului, că a fost arestat de către polițaiul Călinescu, care după ce l'a maltratat în chip sălbatic l'a ținut 36 de oare fără hrană.

*

Bacău.—Muncitorul Hălăucescu din nou arestat, a fost grav bătut de către zbirul subcomisar Gheorghiade.

Afacerea milionarului Vernier

Paris.—Devric Vernier, fiul multimilionarului Jules Vernier a fost interogat de către judele de instrucție, de oare ce nu a înoit trata de jum. milion, ce trebuia să achite pentru plata mobilelor antice și operelor de artă cumpărate de la doi, negustori din Paris.

Vernier a declarat că le-a cumpărat în urma îndemnului fostului ofițer german Hugo de Grudhofer și a avansat prețul de un milion, pentru a le vinde în Germania cu profituri mari, prin intervenția lui Grudhofer.

El a plătit prețul prin 2 cecuri a cîte 500,000 lei, însă Grundhofer a vîndut totul pentru 30,000 mărci și a fugit în Anglia unde a fost arestat.

Procesul din Agram

Agram.—In procesul Jukici, se începe interogatorul acuzatului Obedinier Badolic, care declară că nu este de loc vinovat.

Toți ceilalți declara deasemenea că nu sunt vinovați.

Urmează interogatorul marturilor.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

Pensionarea lui Henri Fabre

Paris.—Ministerul instrucțiunei a acordat o pensiune de 2000 lei lui Henri Fabre, din Perpignon.

Savantul era în vrîstă de 90 de ani și a primit pensiunea, însă a refuzat darurile ce i se trimeteau de admiratorii săi.

Mișcarea înscrișilor maritimi

Havre.—Inscrișii maritimi au decis să reia lucrul.

Acțiunea rebelilor turci

Constantinopol.— In urma stăruințelor Consiliului mixt patriarhul ecumenic și-a retras demisiunea.

*

Comitetul junilor turci caută să exploateze în contra guvernului, grațierea celor 130 de miniștri, demnitari și funcționari ai vechiului regim.

*

O notiță oficioasă, zice, că guvernul a procedat la această măsură, pentru a observa în mod strict Constituția.

*

Cenzura depeșilor s'a suspendat din nou.

*

Salonic.—Termenul cerut de arnăuți pentru disolvarea Camerei, expirînd în curînd, a început o fierbere printre arnăuți.

*

Se comunică din Gradișta că 5 primari și 52 jandarmi au părăsit posturile și au făcut cauză comună cu arnăuții.

*

Rebelii au forțat închisoarea de la Sienica și au dat drumul la 152 de deținuți.

*

O lutpă a avut loc între macliori și trupele, lîngă Seldce. Trupele au fost învinse și desarmate.

*

Berlin. — Vossische Zeitung a adresat la 21 Iulie lui Enver-Bey, comandantul turc de la Benghasi, telegrama următoare: „Cum te afli personal și militărește? Sunt semne de pace?

Astă-zi a sosit răspunsul următor.

„Personal și milătărește ne aflăm minunat. Pacea nu ne importă.

Ultimele cuvinte sunt trunchiate; ele se pot ceti și astfel. Pace nu este!

Telegrama e iscălită de Envey Bey și e datată din Derna, ceia ce probează că Enver se află în apropierea imediată de acest loc, ocupat de italieni.

Accidente de automobile

R.-Vîlcea.—Eri s'au înregistrat aci, două accidente de automobil, din nefericire, fără nici o gravitate.

Braziliană bogată

tînără, fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă și sănătoasă dorește **căsătorie urgentă** *cu domn sănătos chiar fără avere.* **Fides, Berlin 18.**

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albineț No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.
Prospecte se trimit la cerere.
Inscrierile încep la 1 August 1912.
Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crișmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintantul general al Societății de Asigurare „Națională" str. Ștefan cel Mare No. 39.

2 acțiuni *de ale Casei Rurale sunt de vînzare. Adresa la d.* **Gh. Daulja str. Mutu 13. Iași.**

De vînzare *o* **garnitură de trearat** *(locomobilă și treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iași.*

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

PEPINIERA

DE

Vițe americane altoite

(1/4 DE MILION)

Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei

Comarna—Iași

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnățărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

30-40 metri grilaj de fer *pentru balcon se caută.*

Adresa la Tipografia H. Goldner.

„MILLA" Gummiwaren-Importgesellschaft, Czernowitz.

Se caută agenți și vînzători harnici.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția cenerală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milcane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"
Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan Il—Bucureşti
a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre ce'e mai bune şi a căror êfecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de
Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele
LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întărește rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm
a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la
Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăcuit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* şi *dureroase* care resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiști şi Farmaciști.*

PORTE-FLTS
En FONTE INCASSABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARREL
2me, Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco du Album sur demande

La administratia ziarulu se primesc anunciuri cu preturi convenabili

Magasinul Conservatorului
IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA
ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

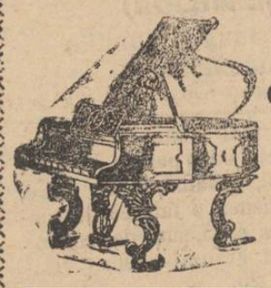

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor
Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —
Neîntrecute în solidite şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— Cataloage gratis —
INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.
Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă
Canțiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.
In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende Lei 1,986,251 63 | 100
Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în conbinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc
Direcțiunea pentru România, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere
Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.
Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1647. — Marți 24 Iulie 1912

Budgetele d-lui Carp

Pentru a dovedi până la evidență cît de străin a fost d. Carp, prin amîndouă budgetele ce a întocmit, de ori ce idee de excedente, este destul să reamintim discursul fostului ministru de finanțe din ultima sesiune a Camerei.

Prin acel expozeu, între o mulțime de stranii concepții economice și financiare, găsim și părerea, cu totul surprinzătoare, emisă de d. Carp în privința unui mare împrumut de 300 milioane pe care d-sa, de mai rămînea ministru, avea fără îndoială intențiunea să'l aducă la îndeplinire, pentru îndestularea așa ziselor trebuințe urgente.

Prezentînd bugetul pe exercițiul 1912—1913, fostul ministru de finanțe susținea două lucruri: primo, că prin ante-proectul său toate cheltuelile, atît ordinare cît și extraordinare, au luat loc în bugetul său, care, de aici încolo, rămîne complect întocmit sub o formă unică și deci reală a nevoilor Statului; secundo, că, astfel fiind și evaluările veniturilor fiind reale, n'avem a ne mai ocupa, pe viitor, de excedentele posibile, dar de fapt fictive, întru cît, acestea din urmă, în trecut alimentau în realitate un al doilea buget, al cheltuelilor extraordinare, astăzi desființate de d. Carp.

Așa dar, în ipoteza că bugetele sale sunt reale și bine echilibrate, ne mai contînd pe nici un fel de excedent normal și regulat, d. Carp pentru prima oară de la 1901, rupe cu politica financiară de prevedere și economii inaugurată de d. D. Sturdza mai întâi, continuată apoi de toți miniștrii de finanțe, și înaugurînd o eră nouă, a cheltuelilor cu anticipație pentru toate trebuințele în fie care an curgător, declară necesitatea unui nou și mare împrumut pentru căi ferate, armată, construcțiuni etc. Ceva mai mult. Pentru a se acoperi cele 16 milioane anual, ca dobînzi ale proectatului împrumut, fostul ministru de finanțe propune conversiunea rentei noastre amortizabile în perpetuă, operațiune de pe urma căreia, după socotolile d-lui Carp, trebue să iasă tocmai această sumă. Deci, și din acest punct de vedere, în concepția d-lui Carp nu există, sub nici o formă, posibilitatea excedentelor pentru acoperirea cheltuelilor viitoare.

Ori, luîndu-se astăzi cu excedentele, junimiștii se agață de o politică financiară, care nu este a lor, de un sistem pe care l'au combătut cînd era practicat de alții și împotriva cărei metoade, d. Carp s'a declarat francamente ostil. A cheltui, după ce excedentul a fost realizat, e una; a umfla bugetul cu anticipație, e cu totul altceva. In primul caz, avem o politică de prevedere; în cel de al doilea, riscăm, dacă anul agricol e rău, un mare dezastru financiar. E la mijloc o simplă chestie de procedeu, diametral opusă de la un sistem financiar la cel-l'alt.

Dar, mai e și altceva. Bugetele bazate pe excedente—adică acelea cari nu-i plac d-lui Carp—presupun o reducere la minimum, dacă nu o suspendare mai îndelungată a împrumuturilor.

E cu atît mai bine cînd, cu resursele financiare ale propriei tale țări, poți, de la un an la altul, să'ți complectezi toate lipsurile, fără de a face mereu uz de rentă. Aceasta are ca urmare degrevarea datoriei publice, ceea ce este un mare bine pentru o țară.

Fostul ministru de finanțe, crede cu totul altfel. Pentru d-sa, idealul este ca toate necesitățile să fie brusc satisfăcute, indiferent dacă datoria publică sporește în mod fabulos. Nici nu există în mintea d-lui Carp putința dezrobirei financiare. Din potrivă, pentru d-sa o țară trebue să fie datoare în perpetuitate și de aceia, consecinte fiind, a și propus conversiunea rentei amortizabile. Toată preocuparea în această ordine de lucruri este satisfacerea momentului de față și toată iscusința financiară ar consta, după d. Carp, în a găsi expedientul, care să acopere dobînzile împrumuturilor la infinit.

Din politica financiară a fostului președinte de consiliu rezultă foarte limpede aversiunea sa, nu pentru excedente—ar fi ridicol ca excedentele să nu'i placă cuiva cînd sunt—dar pentru bugetele întocmite pe baze de excedente. De sigur, e la mijloc și o chestie de temperament, de prudență și prevedere, calități cari nu poți să le pretinzi unui om cînd nu le are.

Așa dar, dacă se dovedește că junimiștii n'au lucrat în vederea excedentelor, și dacă iesă clar ca lumina zilei că sistemul financiar al d-lui Carp nu tindea la excedente regulate în vederea acoperirei trebuințelor extraordinare, ci, din potrivă, la înlocuirea excedentelor, fictive pentru d-sa, prin satisfacerea imediată și curentă pe baza de împrumuturi chiar a tuturor trebuințelor—întrebăm: mai este drept ca junimiștii să pretindă că cele 110 milioane excedente ale anului 1911 — 1912 sunt rezultatul voit și conștient, ținta adică a politicei lor financiare?

Evident că nu. Excedentele, din potrivă, au de astădată aerul de a se prezenta ca ca o manifestare a forțelor productive ale Regatului în potriva politicei financiare junimiste. Ele par a spune tuturor că țara aceasta se simte îndestul de puternică, sub raportul financiar, pentru a'și îndestula singură fără noui împrumuturi în timpuri normale, absolut toate cheltuelile pe care le reclamă neîncetatul său progres.

După noi, între altele, excedentele sunt o nouă dovadă că teoria împrumuturilor a d-lui Carp este o erezie.

CAZURI SUSPECTE

D. dr. Bărdescu nu se desminte și nici nu s'a schimbat. E acelaș ca și anul trecut, și cum aceiași cauză produce aceleași efecte — putem fi siguri că vom avea și anul acesta holera în țară. De altfel, însuși directorul general al serviciului sanitar a ținut să ne pregătească pentru această sombră perspectivă. D-sa nu s'a sfiit să afirme, într'un interview acordat *Epoeei*, **că probabil vom avea și anul acesta holeră.**

Cuvintele d-lui dr. Bărdescu au fost repede confirmate: la Brăila și în Dolj am avut de înregistrat două cazuri suspecte, adică în localitățile unde flagelul a bântuit și anul trecut. Aparițiile acestea dovedesc, că nici anul trecut d. dr. Bărdescu nu și-a făcut datoria, chiar după ce holera s'a declarat, căci recidiva de acum e cel mai bun semn că localitățile au rămas infectate.

Norocul nostru e că avem o vară răcoroasă, imediat însă ce vom avea călduri, ca de obicei, flagelul va izbucni.

D. Al. Marghiloman poate fi mulțumit, a avut o mînă fericită cînd l'a ales pe d. dr. Bărdescu ca director al serviciului, iar d. C. C. Arion, în calitate de moștenitor vesel al predecesorului său, va avea și d-sa motive de mulțumire: se va putea vorbi despre holera din timpul lui Arion, cum se va vorbi și despre cea din timpul lui Marghiloman.

Celebritatea li este asigurată.

Chestiuni personale

— Interviewul ministrului de războiu —

De cînd d. general Argetoianu s'a trezit peste noapte ministru de războiu, d-sa se crede și om politic. Nu ne îndoim că în această nouă a sa calitate, octogenarul fost ostaș a acordat la Karlsbad, un interview ziarului „Universul“.

Pentru d. Argetoianu frămîntările din partidul conservator sunt pure certuri de persoane, iar cei vinovați de ele par a fi, după d-sa, conservatorii-democrați.

La vrîsta la care se găsește d. general Argetoianu, ie foarte firesc lucru ca d sa să și fi perdut memoria și de aceia nu ne mirăm că Ministrul de războiu a uitat cele petrecute la clubul Vanicu la începutul anului 1908—în ziua de 9 Ianuarie, dacă nu ne înșelăm. Atunci, în adevăr, s'a făcut o chestie de persoane—dar nu de către acei cari se află azi în tabăra noastră, ci de către partizanii Ministrului de războiu.

Azi însă, cînd partidul condus personal de d. Carp, după capriciile și rancunele d-sale personale, a dat de mal,—tot d-lor sunt aceia cari ne invinuesc pe noi de personalități și ne conjură să uităm trecutul.

Neapărat, de la un om de vîrsta d lui general Argetoianu nu se poate cere o privire ascuțită și o pricepere profundă a evenimentelor politice. De aceia e foarte natural ca d sa să nu vadă în actuala luptă împotriva junimismului, decît o simplă luptă de persoane.

Dar atît șeful nostru, d. Take Ionescu cît și d. Al. A. Badareu, au arătat în repetițile rînduri, că între noi și partidul azi la putere, nu sunt numai deosebiri de persoane, ci și profunde deosebiri, de principii. Programele, atît de deosebite, ale celor două partide stau martore că între ele nu e chestie numai de persoane.

Pentru d. General Argetoianu lucrurile acestea însă n'au nici o existență d sa ne judecă pe noi, după șefii și partizanii d sale, de aceia n'a făcut să vorbească decît despre personalități, confundînd partidul conservator cu o vastă mahala.

Naufragiul farsorului

De luni de zile ilustrul farsor C. Șumuleanu zăpăcește o lume întreagă cu o *minciună*, în chestia pretinsului său definitivat; de tot atîta timp avocatul său A. C. Cuza, mai cunoscut sub numele de „regele plagiatorilor“, subtilizează aceiași *minciună*, insultînd ocazional în dreapta și 'n stînga, după cea mai desăvîrșită școală iorgistă. Dar farsorii aceștia incorigibili nu au avut pudoarea de a se opri macar la treptele Tronului: s'au dus și acolo, cutezînd a desveli înaintea austerului suveran aceiași *minciună* și căutînd să-l încredințeze că are înainte virtutea și inocența personificată. Ce abject!

Și astfel de oameni au îndrăzneala de a face pe imaculații, țipînd cît îi ține gura și scriind în apeluri desperate, că *alții* încearcă „Tentative de înșelare a M. S. Regelui“! Și cînd te mai gîndești, că aceiași onorabili au neobrazarea de a se afișa îndrumătorii providențiali ai noilor generațiuni, arhangheli sclipitori de adevăr și cinste!

Faptele vin însă mereu și îi demască lumei ceea ce sînt: farsori ordinari.

Să lăsăm dar și de această dată să vorbească faptele.

Guvernul, chemat a examina numirea *definitivă* a d-lui Șumuleanu, o găsește *ilegală*, întru cît nu întrunește condițiunile art. 28 din noua lege sanitară, lipsindu-i *concursul*.

Iată, în adevăr, ce se poate ceti în lege la „Titlul II, Cap. IV, *Personalul serviciilor exterioare, clasificarea* și *recrutarea lui*“:

„Art. 28.—Medicii șefi de laboratoare se numesc *definitiv* prin decret regal în urma unui *concurs*“.

„*După aceiași normă* se numesc chimiștii șefi de laboratoare.“

Va să zică, articolul e categoric: *definitivatul implică concursul*. Iar d. Șumuleanu nesatisfăcînd acest articol, guvernul a anulat decretul ilegal de definitivat, a publicat vacanța postului și concurs pentru ocuparea lui. Totul a decurs deci normal și nu se poate face guvernului de cît doar imputarea de a nu se fi gîndit că o să supere pe un personaj așa de considerabil ca d. Șumuleanu.

In adevăr, acesta s'a suparat. Și fiind că ilustrul fuge de *concurs*, cum fuge amicul Cuza de *originalitate*—unul găsind mai comod drumul subterfugiilor oculte și al nepotismului, celalt drumul plagiatului—nu se împacă în ruptul capului cu aplicarea art. 28, *singurul care legiferează recrutarea personalului serviciilor exterioare*, și—în desperare—se agață de ultimul alineat al art. 35, în care se spune că directorul laboratorului de chimie din Iași „*va putea fi* titularul catedrei de chimie medicală dela facultatea de medicină din Iași, pînă cînd această Universitate va avea o catedră de chimie alimentară“. Acest „va putea fi“, mintea (?) ilustrului farsor l'a echivalat, deocamdată, cu „va fi“, adică, din o *posibilitate* a făcut ceva cert, necesar și indispensabil. De sigur, că mai mult de cît mintea (?), a fost perversitatea sufletească care a îngăduit o astfel de interpretare. Ce voiți? Tipul, în lipsă de alte talente, are o predispoziție pentru astfel de interpretări și echivalări... în folosul său: lucrări de-ale subalternilor, taxe de analiză, articole de lege...

Va să zică, după o primă interpretare Șumulenistă, acest „va putea fi“ înseamnă „*va fi*“. După o a doua interpretare mai înseamnă „*va trebui să fie*“. In fine, după o a treia interpretare Șumulenistă, acest „va putea fi“ înseamnă „*va trebui să fie, fără concurs, definitiv*“ director al Laboratorului de chimie din Iași. Și lumea a rămas uimită de așa argumentare. Iar prietenii, profitînd de zăpăceală, cum profită gănarii în noaptea dinspre anul nou, au început să țipe că are dreptate Corneluță și au țipat tare ca să audă și Vodă, crezînd că astfel nu vor pierde ceea ce era *de furat*.

De cît, s-a găsit „un hîtru bun de glume“, căruia i-a fulgerat prin minte ideea: „dar dacă aș face gluma de a mă adresa, pentru o mai bună lămurire, direct la Monitorul Oficial, la desbaterile din Parlament a legei sanitare, oare n-om da cumva și aici de ceva..' farsă șumulenistă?“. Zis și făcut. Cînd colo, ce să vezi? Nu farsă, dar o adevărată excrocherie descoperi hîtrul nostru.

S'a aflat că art. 35, faimosul articol cu care mințește o lume întreagă, nu [reguleazā situația ilustrului Șumuleanu, și, ca dovadă, avem faptul că *farsorul încearcă*—dar fără succes—*să se strecoare la dispozițiile finale* și *transitorii*, cu ocazia discuției legei în Parlament. Iată în adevăr, ce se poate ceti în Monit. Oficial No. 18 din 10 Decembrie 1910, pag. 264, la discuția asupra art. 117 devenit 105 în legea sanitară. Cităm:

D. *Zamfir Filoti:* D-lor deputați, am și eu un amendament care e admis de guvern. Iată acest amendament: „Actualii directori'ai Institutului de Chimie din București și Iași... (citește).

Dr. *C. Anghelescu*: Aceasta nu se poate; dv. voiți să faceți definitive posturi, cari nu sunt definitive.

Dr. *G I. Stoicescu*, raportor: D-lor deputați, nu e posibil să admitem amendamentul d-lui Filotti, căci aceasta ar însemna să distrugem o parte din lege. Nu-l admitem de cît numai pentru posturile de la Galați și Craiova. *Ceilalți toți trebue să treacă prin concurs.*

D. *Zamfir Filotti*: Cer cuvîntul etc., etc., susține amendamentul).

Dr. *C. Anghelescu*: D-lor, aci este vorba de mai mulți funcționari numiți fără concurs de către serviciul sanitar. Ei bine, pe aceștia nu putem să-i admitem să devină definitivi.

Dr. *G. I. Stoicescu*, raportor: Comitetul delegaților nu primește acest amendament.

In rezumat, legiuitorul a înțeles că *definitivatul implică concursul*, adică, îl trimite pe d. Corneluță Șumuleanu la art. 28, pentru care d-sa are o așa de mare—și justificată—aversiune.

Dar atunci se pune imediat întrebarea: Va să zică *a mințit* Corneluță? Și cu bună știință, nu e așa, ilustre? Și cu această *minciună* ai zăpăcit publicul, ai făcut apeluri desperate la autoritățile superioare și ai îndrăznit a te urca sus, sus de tot...?! Și mai țipați că *alții* încearcă „tentative de înșelare a M. S. Regelui“?

Ori-cine va conveni că demascarea farsorului înseamnă de astă-dată *naufragiul* lui.

R. M.

+ Sandu Râșcanu

Incă una din figurile politice s'a dus dintre noi. Netăgăduit că pentru Iași în special Sandu Râșcanu a fost o personalitate politică, cari și-a înscris numele în galeria oamenilor publici, prin o deosebită energie de voință.

In frămîntările luptelor politice din Iași dintre 1888, 1895, Sandu Râșcanu a avut rolul de a întări în Iași acțiunea conservatoare așa de slăbită, în urma celor 12 ani de guvernare liberală și așa de slab reprezentată numericește în rîndul păturei diriguitoare. In Iași era în creștere acțiunea socialistă dusă de I. Nădejde, cum și acțiunea radicală condusă de Gh. Panu. Amîndouă aceste curente învinsese în lupta din 1888, când Panu izbuti în opoziție la colegiul II și Ion Nădejde tot în opoziție la col. III.

Lupta de rezistență pe care guvernul o ducea la Iași contra spiritului public, a avut în Sandu Rîșcanu un reprezentant viguros, energic, care dacă n'a izbutit a îndruma curentul public spre ideea conservatoare, așa cum o reprezentau atunci junimiștii,—Sandu Rîșcanu era junimist pe atunci—a legat însă în jurul numelui luptătorului o legendă de recreare—care a constituit pentru Sandu Rîșcanu farmecul de atracția de mai apoi.

Fire veselă și deschisă, Sandu Rîșcanu n'a stors din frămîntările politice ura, răzbunarea și micimea de suflet, ci acea fineță în observare, care îl făcea să fie mai mult stăpîn pe sine, de cît ar fi cerut împrejurările.

Se duc bătrînii rînd pe rînd, lăsînd urmașilor de pildă energia în luptă, deci un întreg suflet disciplinat politicește.

Cu Sandu Rîscanu s'a înscris în istoria politică modernă a Romîniei de la 1821 încoace încă un nume, el ținînd lanțul înaintașilor săi Iordachi Rîșcanu vornic din 1821, Teodor Rîșcanu din 1857 și alți Rîșcani, cari au luptat și cu punga și cu riscul vieții în regenerarea Moldovei în 1821 și 1856.

CARAGIALE

La 9 Iunie c. a murit la Berlin, departe de țara sa, dar cu tot sufletul la dînsa, scriitorul Caragiale,—Ion Luca Caragiale—cel mai mare poet și literat din cîți Romînismul a putut produce pînă acum. El moare într'o vrîstă puțin înaintată, căci nu s'au împlinit nici 5 luni de cînd toată suflarea cultă romînească i-a sărbătorit la 31 Ianuarie, 60 de ani de vîrstă, (deși el în realitate nu împlinise de cît 59 ani).

Caragiale s'a născut la 1853 în com. Mărgineni, cătunele Haimanalele, județul Prahova, dintr'un tată de origină greacă și dintr'o mamă ardeleancă de la Brașov. Inteligență extra ordinară, dar fără ambiția vană a măririlor, Caragiale n'a făcut studii regulate de cît pînă în cl. IV gimnazială și n'a avut cine știe ce titluri, dar cunoștințele pe care le arăta în conversațiile sale erau atît de variate, atît de profunde și atît de sigure că mulți dintre cei mai mari învățați ai noștri se gîndeau să-l introducă în sînul corpului nostru universitar.

E că el a fost totdeauna un cititor neobosit și, avînd o memorie puternică și o putere de asimilare fără pereche, el putuse să-și întregească învățătura și să se ridice chiar mai presus de cît mulți din contemporanii săi cei mai culți. Ce nu face voința omului cînd o mînă patima adevărului și a frumosului!

Deși a fost director general al Teatrelor, nu după această întîmplătoare poziție socială trebue să judecăm valoarea lui.

Ministru de-ar fi fost—si de ee n'ar fi putut fi?—nu în acesta ar fi stat lauda lui. Caragiale a fost un *om extra-ordinar și unic în felul său*,—și aceasta e destul ca judecata noastră să-l ridice de-asupra tuturor celor ce strălucesc întîmplător prin puterea și meritele ce le dă Statul și Societatea.

Caragiale mai întâi a fost un om care ori ce vorbia,—și ori cît de liber în expresie era cîte odată,—era lamură de înțelepciune și frumusețe. El era în stare să te facă să vezi lumea alt-fel de cît ai văzut-o, să-ți cunoști propria ființă mai mult de cît ți a-i fi putut-o cunoaște singur, și să judeci oamenii alt-fel de cît i-ai fi putut judeca. El era o comoară nesecată de observații, de învățături, de povestiri, de plăsmuiri pline de înțeles, de porniri fecunde și de avînturi divine. E sigur că nu e intim de-al lui, care să nu vadă că, prin moartea lui, s'a făcut în sufletul său un gol imens și că fără dînsul, se simte mult mai singur și mai nevoiaș în lumea în care a rămas să trăiască mai departe.

Caragiale a fost un mare literat și critic, un mare ziarist, și cugetător politic, un mare orator și mai presus de toate, un mare poet; am putea zice că prin siguranța cu care vedea scăderile în toate manifestările noastre sociale, și prin limpezimea, cu care le arăta chiar celor cu vederea mai scurtă, Caragiale a fost *un mare înțelept* destoinic să dea învățătură tuturor despre ori ce spiritul său ar fi voit să se ocupe,— și de aceia, fără să se fi ocupat vre-odată cu pedagogia, el a putut să ne dea, prin unele fapte și prin unele scrieri, mari învățături de care trebuie să ținem seama. N'am stărui aci atît în privința meritelor lui pe tărîmul literaturii, ziaristicei, poeziei. Deși puțini o știu, totuși sunt destui cari prețuesc admirabilele articole și scrieri ale lui Caragiale în privința filozofiei artei „Cîte-va păreri“. Nimeni și nicăiri, cel puțin în literatura noastră, nu s'a arătat mai priceput critic în ale poeziei și nimeni nu și-a scris părerile sale critice mai expresiv, mai strălucitor, mai solid de cît Caragiale. Și iarăși cine nu știe cît de puternice, cît de nimicitoare, sunt articolele sale politice, în care susținînd conservatismul, pune într'un relief nebănuit—batjocorindu-le,—cu toate scăderile produse de liberalismul și naționalismul ce-a caracterizat spiritul nostru public după 1848? Mulți iarăși vor fi cunoscut și broșura „1907“, în care cugetarea lui politică se arăta însuflețită atît de viu și atît de profund pentru democratizarea politicei noastre în favoare țărănimii, — și foarte mulți desigur, au auzit admirabilele lui *discursuri-convorbiri*, care au făcut o neuitată aureolă, întrunirilor de constituird ale *partidului conservator democrat* și care, prin originalitatea lor, puneau într'un relief și mai mare originalitatea discursurilor „șefului“ — ale d-lui Take Ionescu, către care marele dispărut a avut o necondiționată admirațiune și un desăvîrșit devotament! Ce să mai vorbesc de comediile atît de populare

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

„Cuconul Leonida față cu reacțiunea", „O Noapte furtunoasă", „O scrisoare pierdută", D'ale Carnavalului", în care Caragiale înfățișează într'o lumină eternă lumea noastră romînească de la sfîrșitul secolului XIX, cu sufletul ei ibrid, nici primitiv, nici cultivat, plin de toate aspirațiunile și de toate deșertăciunile vrednice de rîs? Sau de drama sa „Năpasta", în care el ne arată ca o prăpastie fără fund, sufletele chinuite și sdrobite de remușcare și resemnare ale bieților Ion și Dragomir? Sau de nevoiele și „momentele sale—„Făclia de Paște", „La hanul lui Mînjoală", „Păcat", „Kir Danulea", „Calul Dracului", „Telegrame" „C. F. R." „Ion", și atîtea altele, dintre care cele mai multe sunt patrimoniul nostru al tuturor chiar de la apariția lor,—lucrări în care Caragiale a știut să îmbine așa de indiscutabil viața specific romînească cu viața întregei umanități? Despre toate acestea toți știm cîte ceva și cu cît acum, ne gîndim mai mult la ele cu atît simțim cum imaginea autorului lor, se ridică uriașă de asupra tuturor înaintașilor, tuturor contemporanilor, și ia loc alăturea cu marii scriitori ai omenirii. Acestea fac parte din domeniul public și ușor pot fi relevate. Mai puțin cunoscut este însă faptul că acest mare scriitor al nostru, așa de mare în atîtea privințe, a fost în același timp *un mare pedagog*. Și asupra acestei laturi a personalității lui vreau să stăruesc puțin în acest articol.

A fi mare pedagog însemnează a fi mare educător; dar mare educator poate fi cineva nu numai față de copiii, ce-i sunt dați spre creștere, dar și față de societatea în care trăește, față de neamul din care face parte, față de întreaga omenire.

In acest fel toți scriitorii sunt mai mult sau mai puțin pedagogi, fiind-că de la toți, direct sau indirect, avem ceva de învățat pentru înălțarea și îndreptarea noastră spre un ideal mai luminos, mai curat, mai înalt de bunătate. Dar cei mai de seamă dintre dînșii sunt desigur *marii poeți comici și umoristici*, din care, fără doar și poate, face parte și Caragiale.

De fapt Caragiale a fost mare pedagog, chiar dacă luăm acest cuvînt în sens propriu. Se știe că el a fost cîți-va ani un excelent profesor, dar și un și mai excelent *tată de familie*.

Puțini părinți și-au crescut copiii în mai multă dragoste cuminte, în mai multă libertate cumpătată, cu mai multă grijă de desvoltare temeinică a individualității lor. Dar despre această parte, sunt datori să scrie aceia cari s'au bucurat de bine făcerile unei asemenea educații în adevăr unice. Mare pedagog, tot în mod propriu, se poate însă zice că este Caragiale, în cele cîte-va schițe în care arată laturea ridiculă a modului cum se cresc copiii noștri în familie, și a modului cum înțeleg unii profesori metoadele pedagogiei modere. Dar atingînd, susceptibilitatea ardeleană, care totuși față de geniul unui Caragiale, ar trebui nici să nu se lase a fi bănuită, personagiul pedagogului absolut, *Marius Chicoș Rostoganu*, este o creațiune pe care un bun pedagog trebuie s'o aibă veșnic înaintea ochilor, ca să se ferească nu numai de năsbîtiile „metoaghei intuikive" rău aplicate, dar și de anume trăsături de caracter, care înjosesc menirea sfîntă a pedagogului. Cît de instructive iarăși nu sunt schițe ca „Vizită sau Zoe", pe care mamele ce-și resfață copiii ar trebui să le știe pe din afară.

Dar unde Caragiale s'a arătat pedagog în adevăr extra-ordinar—deși în mod indirect—este în comediile, novelele și schițele sale umoristice.

Noi cei de astăzi, care facem pătura cultă a acestei țări, n'am fi astfel, să nu fi avut în suflet stările sufletești întrupate de Caragiale în cele mai multe din creațiunile sale comice și umoristice. Cațavenci și Favurizi și Tipătești și Coanei Zoițice și Vete și Jupâni Dumitrache și Trahanachi și Ghiriac și Pristandale avem și astăzi, și vom avea cîtă vreme va exista ambiție politică și gelozie casnică; tocmeli, trageri de sfoară și pe sfoară; prieteni și adulterii; bună și rea credință; treabă multă și renumerație mică, dar că aceste stări sufletești și *relații sociale astăzi* au cu desăvîrșire altă *aparență* decît cea de semicultură a „onorabililor" și stimabililor" lui Caragiale,—aceasta este în cea mai mare parte meritul creațiunilor acestui mare scriitor, creațiuni care stau de strajă în sufletul nostru și ne silesc să ne ferim de viițiile lor și să devenim superiori nouă înșine. — Caragiale prin ființele vii ce-a pus în picioare dar mai cu seamă prin arta neîntrecută cu care ni le insinuiază în suflet cu adevărata lor coloratură ridicolă ne-a atîtea admirabile *pilde* de cum nu trebue să ne conducem în viață, și în societate. Rîzînd de lipsa de cultură a unora din eroii săi, ne a făcut indirect să ne-o însușim; rîzînd de superficialitatea de deșertăciunea, de necinstea, de cinismul, de ambiția ticăldasă ce caracterizează pe eroii săi,—ne face indirect să nu fim superficiali, vanitoși, necinstiți, cinici am bițioși ticăloși; rîzînd de moravurile noastre politice, ne dat atâtea îndemnuri spre o viață politică mai înaltă și mai curată.

In aceat chip, Caragiale se arată a fi un mare învățător, și pierderea lui, din această pricină, și în special pe noi,—ne isbește *întreit*: am pierdut întrînsul nu numai un genial scriitor, nu numai un mare și ardent membru al partidului democrat, dar și un mare pedagog al ne-amului nostru.

România Viitoare

Mihail Dragomirescu

La marginea prăpastiei

Este netăgăduit că în decursul ultimelor decenii, conducătorii de pînă acum ai țării, au pășit mereu pe calea binelui; este netăgăduit că progresul în toate direcțiile a luat pînă acum un avînt considerabil; este sigur că datorită conducerii chibzuite a guvernelor precedente, s'a ajuns la acel grad de propășire, care a încoronat succesul vrednicei noastre țări.

Dar este și netăgăduit faptul că în ultimul an, sub domnia guvernului actual, țara a fost sguduită pînă în temelie de curentul sălbatec al distrugerei.

Acei, cari în alte timpuri nu aveau altă ocupație decît cearta pentru întâitate, astăzi orbiți de progresele realizate de alții, încep a se teme de ziua de mîine. Gloria faptelor mari le întunecă rațiunea și conștiința.

Dacă altora le-a permis să înalțe atîtea monumente ale operilor de dezvoltare uațională, oare de ce n'ar urma și ei aceastăcale?

Un singur lucru îi deosecește, dar acest lucru este chintesența caracterului lor politic: exploatarea în interesul personal a oricărei opere.

Dacă liberalii au înzestrat țara cu bănci, societăți de asigurare, tramvae etc. atunci de ce nu le-ar fi și lor îngăduit să înzestreze țara cu tripouri? Nimic mai simplu, nimic mai ușor, nimic mai potrivit cu firea lor nobilă, dar din acest nimic nu poate eși o operă națională.

Fabricele indigene împedică aruncarea peste graniță a tesaurului țării prin produse perfecționate, iar agricultura înaintată introduce în țară capital de peste hotare prin export bogat și aceasta este adevărata normă a progresului economic.

Bazați pe acest principiu de economie națională guvernul a făcut o descoperire generală.

De ce adică ar eși din țară capital respectabil cu destinația spre „Monte Carlo" sau alte localități similare.

De ce oare nu ar împedica pe acei cetățeni romîni desperați, care și-ar pune capăt zilelor în străinătate, cînd acest lucru se poate face foarte ușor în țară? Acesta este principiul de adevărat naționalism!

Dacă din timp în timp citeam în ziare că un necumpănit oare care după ce și-a perdut în mod viițios avutul moștenit,—pentru care nu a muncit o clipă în viața sa,—și-a găurit craniul cu un glonte de revolver, sau și-a atîrnat corpul îmbracat în frac de creanga unui pom cu ajutorul unei fringhii, sau că s'a aruncat de pe o stîncă în marea limpede și ademenitoare în care se oglindește „Monte Carlo" aceste vești au fost socotite de public drept cazuri sporadice anormale, dar și drept cele mai adevărate primejdii sociale.

De acum vom avea de înregistrat cazuri celebre în țară la noi, vom avea și noi sinucigașii noștri.

Vom vedea din ce în ce opera grandioasă a guvernului, viițiul va prinde rădăcini tot mai adînci în societatea noastră și roadele ei vor fi din ce în ce mai dezastroase.

Vom auzi pe drumuri bocetele jalnice ale celor rămași peritori de foame; vom auzi copiii nenorociți plîngînd amarnic pe urma părinților jertfiți pe altarul operei guvernamentale, vom auzi sute de glasuri blestemînd.

Blestemul lor va fi al unui neam întreg, iar acest blestem va fi „ferul roșu" pentru cei vinovați.

Astăzi nu mai este nevoe să te gîndești că pentru a pleca să-ți încerci norocul la Monte-Carlo, trebue să pleci din țară pentru mai multă vreme, trebue să ai capital de deplasare, trebue etc., etc.

Astăzi nu mai trebue să pleci din țară, nu-ți trebue nimic alt capital de cît leafa luată pe cîteva luni înainte și nu-ți trebue de cît 24 de ore pentru ca să fii „gata", să te duci, să vezi dar... să nu te mai întorci!

Și te miră faptul cum socotește guvernul că această operă îi va aduce glorie pentru posteritate. Ceea ce e sigur, este faptul, că va rămînea „nemuritor" în istoria politică a acestei țări, va rămînea „nemuritor" dar și „rece".

Pînă acolo au ajuns lucrurile, în cît chiar bătrînul și înțeleptul nostru rege, îndurerat de faptele sfetnicilor săi, cari turbură liniștea pitorești sale locuințe de vară, se zice ca va pleca să petreacă sezonul departe de orașul asupra căruia a căzut păcatul guvernamental.

După ani de zile în care oameni mari au sacrificat totul pentru binele țării, apare un curent vrăjmaș menit parcă a distruge părțile cele mai bune ale societății prin atacuri violente și violări condemnabile, nesocotind munca cinstită și necinstind cele mai sfinte sacrificii ale celor mai destoinici iubitori de neam și țară.

Dar cine este de vină?

De vină este guvernul care face astfel de păcate; de vină sunt reprezentanții națiunii, cari și-au uitat adevărata lor menire; de vină este poporul, care îngădue încă să stea la cîrmă un astfel de guvern.

Nu știu dacă este ceva mai criminal și nu știu dacă există ceva, care să te revolte mai mult de cît să vezi cum cei pe cari vremea vitregă i-a pus să asigure viața unui popor, orbiți de socoteli deșerte și scopuri vinovate îl duce la peire!

Dacă a curma viața unui singur individ este o crimă, a nimici viața unui popor este un fapt, pe care graiul omenesc nu a fost în stare să-l numească cu un cuvînt.

Și te cuprinde groaza, cînd te gîndești că în fața noastră astăzi se petrece cea mai nelegiuită crimă și totuși noi stăm neputincioși și ne așteptăm ceasul din urmă.

Justin Adace

OAMENI ȘI LUCRURI

Cultul copilăriei

Ceea ce aflăm mereu, din ziarele sosite aci, că s'a petrecut în Iași, cu ocaziunea organizării coloniei școlare de vacanță, greutatea și tergiversările cu cari a fost expediată acea nefericită grupă de copii suferinzi, arată cît de puțin posedăm încă, la noi, sentimentul înalt pe care l'am denumi Cultul copilăriei.

Am reflectat cu tristeță asupra acestei constatări, văzînd—aci în jurul nostru—cu cîtă tragere de inimă, cu cîtă pietate se urmărește opera socială care se cheamă educarea fizică a copiilor de școală, în genere, căutarea celor slabi și bicisnici în deosebi.

Aproape în fiecare mare stațiune balneară și climaterică mai importantă din Germania se află cîte o „Heilanstalt"—un institut de îngrijire medicală destinat pentru căutarea cepiilor suferinzi.

Grație amabilității d-nei și d-lui dr. Ph. Müntz am putut vedea și admira, aci în Kissingen, admirabila instituțiune „Kinderheilstätte" care e nu numai patronată, dar chiar creată de eruditul medic amintit mai sus și de care îngrijește ca de o operă a sa proprie, ca de un copil al său propriu.

Așezată în regiunea cea mai sănătoasă a orășelului, la jumătatea drumului între stațiunea Kissingen și băile Salinelor, avînd în dărătul ei înălțimi impozante și în față albia pașnică a rîului Saale, instituția cuprinde trei etagii, cu numeroase încăperi și verande de jur împrejur, cu vaste terenuri, unde copii au loc deajuns ca să se dedee jocurilor lor, iar vegetația abundentă, ca și bogăția imensă de flori se pot răsfăța de asemenea în toată libertatea.

Vila superbă e proprietatea instituțiunii și se datorește subscripțiilor întreprinse de neobosiții patroni, pe lîngă persoane cunoscute prin generozitatea lor pentru așezăminte de filantropie.

Tot grație sacrificiilor și donațiunilor benevole se pot întîmpina cheltuelile—de vre-o 16000 mărci—făcute în cele 4 luni de vacanță în care se perindează 4 serii de cîte 50 de școlari, recrutați printre copiii mai slabi, atinși de rachitizm, scrofuloză ori alte infecțiuni în contra cărora reacționează cu mult succes clima cea minunată de aci, băile ori apele excelente, administrate chiar în institut, hrana substanțială ca și îngrijirea extra-ordinar de devotată ce se dă copiilor.

Instalațiunea cochetă, curățenia—luxul aproape—ce domnesc în această „Anstalt" sunt fără pereche și tradează la tot pasul și grija omului de știință și bunul gust în spiritul gospodăresc.

Iar în toate condițiunile ce presidează așezămîntul se intrevede marea dragoste pentru opera cu adevarat umanitară și socială ce însamnă îngrijirea școlarilor bolnavi.

...I-am văzut la joacă, la excursiune, la masă. Ce bună dispoziațiune, ce expanziune, ce dor de viață, ce mulțumire și ce încîntare! E așa de ușor să faci dintr'un copil obijduit—de soartă—o ființă fericită!

Vrîsta copilăriei este acea mai puțin dedată grijilor, temerilor și gîndurilor triste, este totodată și acea care se mîngăie mai ușor, care se lasă ajutați mai ușor—și care merită mai deplin buna voința obștească.

Copilul este un avut al tuturor,—pentru că nu se știe ce tainice comori de inteligență și inițiativă socială ascunde în el.

...De aceea instituțiuni de natura acelei creată aci de soții Müntz, cu ajutorul unor generoși donatori, atrag luarea aminte și inspiră sentimente de admirațiune mai cu seamă acelor veniți din țări unde atari inițiative întîrzie prea mult...

Rodion

Scrisori din Bucovina

— De la corespondentul nostru special —

O GRANDIOASĂ SERBARE ȘCOLARĂ

In ajunul reînvierii naționale. — Progresele nouei mișcări școlare.—Strălucita primire a oaspeților.—Entusiazmul asistenței.

Cernăuți 20 Iulie. — Urmărind mai de aproape frumosul și puternicul curent de regenerare, care străbate ca un fier roș, rînd pe rînd, satele romînești din Bucovina și ținînd seamă de progresele uimitoare, obținute zilnic de noua mișcare școlară romînească, condusă de curatul și superiorul ideal al readucerii la vatra părintească a elementului înstrăinat, ajungem la convingerea îmbucurătoare și plină de speranțe pentru viitorul romînesc bucovinean, că ne găsim în preajma unor străluciți zori de reînviere națională, care făgăduiesc să-i ducă pe romîni—avînd concursul tuturor—la culmea celei mai înalte biruinți, a culturii și crezului romînesc.

Anunțarea acestei ere de întărire romînească, prin serbări populare, e aproape singurul colț senin, ce se deschide pe orizontul palid și neguros al vieții noastre cultural-politice.

Divizați în două lagăre combatante, învrăjbiți pe urma unui politicianism interesat cu toate straturile sociale, robiți la sate de cămătari, lipsiți cu desăvîrșire de clasa de mijloc, cel mai temeinic factor în începerea unei lupte de emancipare de sub jugul străin, strîmtorați în propria biserică de ruteni și lipsiți de razimul de luptă cerut de noua redută școlară, înaintea romînilor nu s'ar deschide de cît neagra prăpastie a peirei.

Iată deci, de ce trebuie să fie numit deosebit de prețios ori-ce început, care duce în direcția acestei activități.

Ceea ce e și mai îmbucurător e faptul că noua mișcare nu purcede de la „masa verde" a politicianizmului de reclamă, ci direct din mijlocul maselor largi, avînd la cîrma conducerii pe energicii pioneri ai culturei romînești din Bucovina: preoții și învățătorii.

Temelia pe care se edifică noua fortăreață romînească are de aceia o valoare îndoită: numerică și morală. Pornind de la această rară energie morală, mișcarea școlară care frămîntă actualmente elementul romînesc din satele rutenizate, dovedește o apropiată redeșteptare a conștiinței săcătuite de o lungă și grea adormire a uitării de sine.

Un strălucit exemplu de trezire l-a dovedit și satul Panca.

Ziua de 12 Iulie st. n. a fost pentru locuitorii acestei comune o zi de adevărat triumf al conștiinței romînești. Serbarea poporală aranjată de „Societatea damelor romîne" din Bucovina, a concretizat cele mai sublime aspirații și clipe de reînviere sufletească a elementului romînesc, înlănțuit în robia slavismului parasitar.

Iată modul cum s'a început această serbare populară memorabilă:

La orele 3 jum. p. m. aprigii oșteni ai deșteptării satelor romînești d. D. cav. de Bejan și dr. I. cav. de Cuparencu însoțiți de d. profesor A. Vitencu și doi reprezentanți ai societății academice „Junimea", întorși din satul apropiat Jadova—unul din cele mai bine organizate sate de ienicerii învățătorimei ucraine—unde s'a ținut o consfătuire în chestiile școlare romînești, sosesc în gara de la Panca.

Pe peron sunt întîmpinați în strigăte sgomotoase „să trăiască" de o numeroasă deputație condusă de hotărîtul luptător romîn părintele Palievici, de țărani chipeși și tineri călări, fluturînd în zarea senină zeci de steguțe cu culorile noastre, cari îți umplu sufletul de bucurie.

Un moment înduioșător pînă la lacrimi a fost cînd țăranul romîn Pauliuc a prezintat prin o sguduitoare cuvîntare în limba noastră din partea romînilor din Panca părintelui D. cav. de Bejan în semn de omagiu pîne și sare.

Răspunde în termeni cît se poate de aleși și călduroși părintele Bejan. Apoi publicul adunat formează un cortegiu impozant și se îndreaptă spre curtea bunului și rezolutului romîn, proprietar mare d. Ianuș, unde oaspeții sosiți din Cernăuți sunt invitați la un ospăț.

După o mică pauză, în care timp păr. Bejan a mulțumit pentru primirea strălucită d-nei Ianuș — o naționalistă în cel mai înalt înțeles al cuvîntului, care e și prezidentă a „Societății damelor romîne" din Panca—și drăguței d-șoare contesa Logoteti, toți oaspeții se îndreaptă spre locul destinat pentru petrecerea poporală.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Aice numeroși oaspeți din Strojineț, Cernăuți și împrejurime, sunt întîmpinați cu urale nesfîrșite de sătenii din loc și copii de școală în frunte cu muzica.

O impresie foarte bună a făcut asupra publicului frumoasele cuvinte scrise pe ambele frontispicii ale portalului împodobit cu verdeață de brad: „Bine ați venit" și „Vorbiți și scrieți romînește, pontru Dumnezeu", un veșnic memento al luptelor de ridicare romînească.

Precis la orele 6 seara s'a început petrecerea, care a durat pînă tîrziu noaptea într'o animație desăvîrșită.

S'a petrecut de minune. Jocurile și cîntecele tineretului erau predominate de un entuziasm de nedescris. N'au lipsit nici ocazionale discursuri de îmbărbătare.

De-abia a doua zi dimineață marea asistență a început să se împrăștie ducînd cu sine impresii din cele mai plăcute.

Această serbare, va rămînea pentru timpuri, un viu exemplu al biruinței simțimîntului romînesc și va prevesti apropiate zori de reînviere națională poporului romînesc de pe plaiurile Bucovinei.

Gama

INFORMAȚIUNI

▪ Direcția generală a poștelor, telegrafului și telefoanelor a întocmit un raport prin care arată că are nevoe de un credit de peste 14 milioane lei pentru a putea executa diferitele lucrări de îmbunătățire în serviciile de sub administrația sa.

▪ Consiliul superior sanitar se va întruni Marți sub prezidența d-lui dr. N. Bărdescu directorul general al serviciului sanitar din țară, spre a lua în discuțiune măsurile sanitare ce trebuesc luate la granița noastră despre Austro-Ungaria, unde se știe că, s'au descoperit focare de holeră.

▪ La alegerea pentru consistoriul superior bisericesc, nu iau parte de cît acei preoți, cari în exercițiul funcțiunei lor au o vechime de 5 ani.

▪ In comuna Cucuteni, locuitorii Ion Mămăligă și Gr. Popa, luîndu-se la ceartă acest din urmă a lovit cu cuțitul pe Ion Mămăligă, care în stare gravă a fost transportat la spital.

▪ Eri mai mulți locuitori, veneau într'o căruță de la Holboca spre Iași, La un moment dat caii luară vînt și căruța se răsturnă.

Doi dintre locuitori, I. Radu și Gh. Cucu, s'au ales cu grave leziuni. Ambii au fost transportați la spital.

▪ D. dr. Grossi, medic legist, va înainta azi parchetului, actul medico-legal, cu privire la accidentul de la atelierele căilor ferate, care a cauzat moartea tînărului Tescu.

▪ De la 8—15 a lunei, au fost în oraș 18 cazuri de scarlatină, 8 de anghină difterică și 9 de febră tifoidă.

▪ De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

ULTIME INFORMAŢIUNI

—

Simbătă, la oarele 2 de noapte, a încetat din viaţă d. Sandu Rişcanu, în locuinţa sa din strada Unirei.

Bolnav de mai multă vreme, regretatul nostru amic şi a dat obştescul sfîrşit, în conjurat de devotata soţie şi de membrii familiei sale.

Fost în mai multe rînduri deputat şi prefect, Sandu Rîşcanu a ştiut în totdeauna să dea dovadă de tăria sa de caracter, ceia ce i-a atras simpatii generale.

Eri corpul regretatului a fost transportat la biserica Banu şi aşezat pe un catafalc, încunjurat de flori şi coroane.

Iumormîntarea va avea loc mîine.

Inspecţia M. S. Regelui la Batalionul 4 vînători

— De la corespondentul nostru —

Inspecţia regală la batalionul de gardă a avut loc astă-zi în mijlocul unei mari afluenţe de lume, venită din Sinaia şi împrejurimi. Ordinea era ţinută de un pluton sub comanda d-lui căpitan P. Cerne şi o companie de sergenţi de oraş sub comanda unui ofiţer de poliţie.

La oara 5 p. m. soseşte pe platoul de instrucţie al batalionului de vînători M. S. Regele, însoţit de A. S. R. Principele Ferdinand inspector general al armatei, şi Maiorul-adjutant Paul Anghelescu. In sunetul „Imnului-regal" este primit de d-nii generali Lambrino, Prezan şi Georgescu. Lt.-colonel adjutant Gr. Berindei prezintă raportul corpului, — după care batalionul este trecut în revistă.

S'a desfăşurat, apoi următorul program:

O companie executînd mişcări în ordine strînsă avînd în front pe A. S. R. Prinţul Carol, fiind comandată de d. căpitan Gh. Vizanti. Vioiciunea şi precisiunea cu care s'au executat toate mişcările au atras admiraţia tuturor.

Un pluton din compania III-a sub comanda Locot. Costescu Stere a executat tragere redusă în ţinte artistic concepute şi lucrate. S'a remarcat şi admirat mult marca ţărei mare de 1 m. 80 | 1.50,—frumos pictată — în care dacă se lovea în anumite puncte apăreau fotografiile întregei familii regale.

O companie sub comanda căpit. V. Corijescu a executat diferite momente tactice. M. S. Regele a fost plăcut impresionat de interesul ce punea fiecare soldat în luptă, de a descoperi ţinta şi de a trage cu precisie.

O reprisă din comp. I sub conducerea unui sergent a executat scrima cu arma. După asaltul academic, —au urmat lupte între 2 adversari, — întreaga asistenţă a urmărit cu interes,—loviturile iscusite şi apărările date la timp de luptători.

Două plutoane puse sub comenzile sub locot. Rosin şi Strat, a executat escaladări şi sărituri—obstacole extrem de grele de a fi trecute—erau sărite cu o uşurinţă demnă de admirat. Ceea ce însă, a uimit întreaga asistenţă au fost săriturile în pînză de pe un turn de 8 metri înălţime.

Un pluton sub comanda sub.-locot. O. Ulloa a instalat în cîte-va minute corturile individuale de campanie.

O companie a executat „Gimnastica suedeză, sub comanda sublocotenent D. Strat.

Secţia de mitralieze sub comanda loc. T. Skeletti, a executat diferite evoluţiuni, şi a readus muniţii din urmă cu un cîne dresat. M. S. Regele şi A. S. Principele Ferdinand s'a interesat de aproape, punînd diferite chestiuni asupra materialului şi modul lor de funcţionare.

Intreg batalionul sub comanda d. lt.-colonel adjutant Berindei a executat diferite mişcări în ordine strînsă.

A urmat, apoi o luptă cu întreg batalionul după o temă de comand. batalionului. Focurile de artilerie erau înlocuite cu „petorde".

In sfîrşit, defilarea întregului batalion, în pas iute şi alegător. După care a urmat critica M. S. Regelui, care în esenţă a spus: că critica se face de obicei pentru ca să semnalez defecte,—dar cum la acest batalion el nu a găsit absolut nici un defect demn de remarcat; îşi face deosebită plăcerea să-l numească: Batalionul model.

După critică toată familia regală şi întreaga asistenţă, au trecut în chioşcul de pe platou, unde era prea frumos aranjată o expoziţie agricolă cu recoltă şi seminţe luate de pe cîmpul de experienţă al batalionului din Iaşi. Expoziţia a fost aranjată de locot. Niculcea.

La eşirea familiei regale din acest chioşc, au fost întăi primiţi de corul batalionului, sub conducerea locot. Manolache C.

A urmat vizitarea localului, în care timp M. S. Regina, a exprimat dorinţa să mai asculte corul, care a executat alte multe frumoase melodii.

Lume imensă, ordinea cu foarte mare greutate a putut fi ţinută.

Din familia regală a mai asistat A. S. R. Prinţesa Elisabeta cu prinţesa Ileana mica prinţesă „Mignon", Principele Nicolae, însoţite de d-nele de onoare Mavrodi cu d-ra, Bengescu cu d-rele, Mavroyeni,

Mai remarc: primul-ministru T. Maiorescu cu d-na, întreaga ambasadă americană şi engleză cu ataşaţii militari, ataşatul militar spaniol, d-na Berindei cu d-ra Aga Berindei, d-na Bălăceanu-Stolnici, d-na căpitan Vizanti, d-na Sipsom, d. şi d-na Chrissovelony, d-na maior Nedejde, d. şi d-na col. Maltopol, d-na general Radian cu d-ra, şi d-rele Lisette şi Sophie Cociaş, d-na căpit, Dumbravă, d-na căp. Cerne, d. şi d-na Dinu Brătianu, d., d-na şi d-ra Cocorescu, d., d-na şi d-ra Arghiriade, d-na lt.-col. Caribol, d., d-na şi d-ra C. Iarca. d-na Kessim cu d-ra Eugenie Kessim, d. loct. Cantuniar, d. cu d-ra M. Cantacuzino, d-ra Nanu, d-na Hagi-Panteli cu d-ra, d. şi d-na căp. Cibuki, d. şi d-na căp. Străjescu, d-na Mărgăritescu cu d-rele, d-nii A. Davila, Artur Vizanti, Tudor Buzoianu, Romalo, etc.

▪▪ Eri la Ungheni s'a înecat în Prut, tînărul Emil Mancaş, elev la liceul naţional.

Tînărul Mancaş se scalda împreună cu alţi colegi. Fiind bun înotător, făcea numeroase viragii, admirat de toţi cari priveau. La un moment dat însă, dădu peste o bulboană şi se înecă.

Pînă în acest moment cadavrul n'a fost încă găsit.

E straniu, că la Ungheni, nu s'a luat nici o măsură, pentru a se da ajutoare în aseminea cazuri.

Nu există o barcă de salvare, nu se găseşte nici un om pregătit, care să dea ajutor în aseminea caz, cel puţin Duminicele şi serbătoarele, cînd petrecerea e mai sgomotoasă?

Se zice că un sătean, ar fi cerut 20 de lei, pentru a salva pe tînărul Mancaş, şi nefiind cine să dea banii, a refuzat concursul său.

▪▪ **Inspecţia sanitară.**—Eri, d. Gh. Botez, primarul oraşului şi d. dr. Flor, medic primar, au făcut o inspecţie sanitară, prin diferite cartiere ale oraşului.

*

La hală s'a dat peste o stare detestabilă. Closetele se găsesc într'o stare cumplită de infecţiune. Lipsesc guri de apă, aşa că spalarea este foarte anevoioasă.

S'a hotărît a se lua în grabă măsuri de îndreptare.

D. dr. Flor a mai cerut desfiinţarea ospătăriilor populare, care se găsesc într'o stare rudimentară şi ameninţătoare săntăţii publice.

Medicul şef a propns, ca în locul lor, să se înfiinţeze o ospătărie comunală, în care populaţia săracă din partea locului, ss găsească o hrană „substanţială" pe preţul de azi.

*

De aci, d-nii Botez şi Flor, s'au îndreptat spre piaţa Nicolina. Aci s'a constatat absolută nevoie de a se înfiinţa nişte beciuri pentru păstrarea cărnei.

*

De aci, d-nii Botez şi Flor, au pornit spre centrul oraşului, vizitînd otelurile: Traian, Europa, Splendid; bereriile Luther, Azuga şi Unirea, otelul Rusia, restaurantul Cuzin.

Atît primarul cît şi medicul şef au felicitat pe proprietarii bereriei Azuga, pentru starea bună higienică a localului.

Continuînd inspecţia, au vizitat cu deamănuntul ospătăriile din piaţa sf. Spiridon, cari au fost găsite în cea mai perfectă stare de curăţenie.

D. dr. Flor ne spune că a găsit aceste mici birturi, perfecte, atît ca pregătirea mîncărei, cît şi ca instalaţiune.

▪▪ In curînd se va pune sub presă un studiu asupra *Familiei Rişcanu*, acte, documente şi studii, datorit d-lui Gh. Ghibănescu, la fel cu lucrarea Cuzeştii. Toate actele cu referinţă la familia Răşcanu, ramura Vasluiană şi Eşană, au fost puse la dispoziţia d-lui Ghibănescu, pentru a pregăti publicaţia, care în curînd va vedea lumina tiparului.

▪▪ Episcopul de Huşi, I. P. S. S. Nicodem Munteanu va începe să facă vizitele sale canonice prin judeţul Vaslui cu începere de la 15 August. In aceste inspecţii Episcopul ia cu sine pe revizorul eclesiastic, pe protoereul judeţului, şi pe ori unde se duce populaţia face Episcopului primire strălucită, întru cît de mult păstoriţii Eparhiei Huşilor n'au avut prilejul de a vedea Vlădicii vizitînd satele, şi văzînd bisericele în cruda şi reala lor stare.

▪▪ **Afacerea Ana Loster.**—In urma reclamaţiei d-lui inginer Busuioc din Paşcani, Parchetul a deschis acţiune pentru calomnie prin presă în contra d-lui Alexandru Vasilescu, redactorul revistei „Lupta" şi a Anei Loster, ca autori principali şi a d-lor Armăşescu, şeful staţiei Paşcani şi Macri, funcţionar la gara obor-Bucureşti, ca agenţi provocatori.

Afacerea, care constă în publicarea unui denunţ în revista „Lupta" contra inginerului Busuioc, se va judeca în sesiunea de Septembre a curţei cu juraţi din Iaşi.

▪▪ Preotul Popovici, de la Ciurea, a dat la iveală un manifest, prin care îşi pune candidatura la unul din locurile vacante de la consistoriul superior bisericesc.

▪▪ Cu începerea noului an şcolar 1912—1913 vor funcţiona la seminariul pedagogic din localitate; clasele I-a şi a V-a modernă, secundare.

Inscrierile se vor face de la 16 la 31 August.

▪▪ **Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.**

▪▪ Serviciul sanitar a intervenit pe lîngă serviciul de întreţinere a gărei, de a lua urgente măsuri, pentru asanarea gărei, care lasă foarte mult de dorit.

▪▪ Vineri în 27 a lunei, va avea loc o şedinţă extraordinară a Cercului Comercial din localitate, în care urmează a se discuta mai multe chestiuni, privitoare la cerc.

▪▪ Azi s'a ţinut la Prefectura de judeţ, licitaţie pentru refacerea şoselelor din împrejurimile Iaşilor. Lucrarea s'a adjudecat asupra d-lui Solomon Grünberg, care a oferit 15 la sută sub deviz.

▪▪ D. dr. Iliescu, medic vetirinar al judeţului, a obţinut un congediu de 45 zile.

▪▪ M. S. Regele a conferit ordinul „Steaua României" în gradul de ofiţer d-lor: dr. Gh. Murgoci, profesor la şcoala de poduri şi şosele: Gh, Adamescu, Marin Dumitrescu, Ionescu Bogdan şi Bogy C. Litzica profesori.

▪▪ Se ştie că cu începere pe la 1 Septembrie a. c. s'a înfiinţat pe lîngă şcoala superioară o secţiune specială pentru pregătirea conductorilor desenatori.

Elevii conductori vor fi recrutaţi printr' un concurs grafic dintre absolvenţi gimnaziului cari au etatea de cel puţin 15 ani.

Cursurile secţiunei de conductori desenatori vor dura trei ani; ele vor fi făcute de profesorii şcoalei superioare de arhitectură, sau la trebuinţă de profesori speciali ce se vor prevedea în Budgetul şcoalei.

Elevii cari vor absolvi cu succes întreg învăţămîntul secţiunei de conductori desenatori, vor obţine, după propunerea direcţiunei şcoalei de arhitectură, o diplomă liberată de ministerul instrucţiunii publice şi contrasemnată de directorul şcoalei.

Conductorii desenatori diplomaţi vor avea dreptul de a fi întrebuinţaţi în această calitate, în toate serviciile publice dependinte de stat, judeţ şi comună.

❑ **Judiciare.**—Camera a respins opoziţia lui M. L. Abeles din Tg.-Neamţ contra ordonanţei judelui instructor, prin care l'a pus în libertate pentru suma de 6000 lei pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Tribunalul secţia II-a a confirmat azi mandatul lui Haralamb Golimaş, din Tăuteşti, deţinut pentru tăinuire.

— Acelaş tribunal a reconfirmat azi mandatele bandei de ţigani din Dobrovăţ, deţinuţi pentru asociaţie la furturi.

▪▪ Iată noul program de astă seară Luni a teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec).

O călătorie în Italia, Corsica pitorească, interesante vederi după natură—Pantera neagră, splendidă dramă modernă în 3 părţi. Film danez de mare artă, prima producţie a casei noue „Danisk Kinograph" din Copenhaga, a cărei privilegiu de reprezentare e cedat numai teatrului Pathé Freres.

Cunegunda zboară, comedie—Revista internaţională, etc.

Vor fi readuse *Serbările inaugurărei statuei lui Cuza Vodă*, care au avut loc în oraşul nostru în luna Maiu a. c, (seria complectă).

Adînc întipărite în inima fiecăruia aceste grandioase serbări sunt repetate pentru a satisface dorinţa unui imens nue măr de vizitatori, cari au inzistat să le revadă.

Noul program de poimîne seară cuprinde: Cucerirea fericirii (piesă pariziană, 2 părţi) etc.

Mobile Löbel

Iaşi — str. Lăpuşneanu 32 — Iaşi

DORMITOARE
SUFRAGERII
SALOANE
BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
—Covoare, Perdele, storuri —
— Ultimele noutăţi —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 completă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREŢURI EFTINE —

Face şi condiţiuni de plată avantajoase.

Primeşte comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106,

De vînzare *o* **garnitură de treerat**

(locomobilă şi treerătoare) 7—8 cai putere, nouă complectă, cu toate accesoriile. A se adresa Băncei „Moldova" Iaşi.

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 23 Iulie

Mişcarea revoluţionară din Turcia

Declaraţiile lui Ibrahim Paşa

Ultimele declaraţii din partea lui Ibrahim-Paşa către şefii arnăuţilor adunaţi la Pristina, în privinţa dizolvărei Camerei, care este. că ea nu se poate face înainte de a dispune să se facă o anchetă despre ultimile alegeri, a pricinuit o surexcitare printre arnăuţi. Ştirile private din Ueskub confirmă că bande arnăute se adună în jurul Cetingelui.

Eri noapte a intervenit o luptă vie între malisori şi trupele otomane.

O interpelare

Constantinopol. — Ministrul de rezboi, chemat la Cameră spre a răspunde unei interpelări a răspuns că nu poate primi interpelarea decît la 8 a lunei. Camera a respins în unanimitate cererea ministrului şi a stabilit data răspunsului ministrului la interpelare pentru ziua de poimîne.

ŞEDINŢA EXTRAORDINARA

Constantinopol.—Guvernul a convocat azi la Cameră pe senatori într'o şedinţă extraordinară şi secretă, care a ţinut 10 ore şi în care s'a interpretat mai multe articole din constituţie în scop de a declara sesiunea legislativă terminată.

*

Miniştrii adunaţi la Poartă ţin un consiliu important ce se va termina noaptea tîrziu. Se zice că deliberează despre situaţia armatei şi dizolvarea camerei. Ofiţerii întruniţi eri pe dealul libertăţii erau 4 maiori ei 38 căpitani şi locotenenţi, sub preşidenţia fostului guvernor din Scutari (Asia), locot.-colonel Lacki, membru dirigent în comitet se asigură că ministrul de război va chema pe toţi aceşti ofiţeri în faţa Curţii marţiale azi chiar.

*

La ministerul de răsboi se desmint svonurile tinerilor turci, după care ofiţerii din Salonic ar fi telegrafiat că se opun la disolvarea camerei. Sosesc din potrivă, de pretutindeni telegrame stăruind ca să fie camera dizolvată cît de curînd. Guvernul pare hotărît să procedeze energic.

*

Ziarele află că 6000 muntenegreni şi malisori au atacat Selse şi Molcovici, unde întăririle au fost distruse pe partea turcească.

*

Ofiţeri arestaţi

Constantinopol.—Ofiţerii tineri turci, care au luat parte la intrunirea de eri au fost arestaţi.

Se afirmă că un complot ar fi fost descoperit. Era vorba de a omori pe fostul ministru, ataşat. Un uşier la Cameră a fost arestat asemeni.

Nenorocire

Salonic.—Exploatînd o boambă la Kotsana 34 bulgari, 3 mahomedani şi 2 evrei au fost ucişi.

43 bulgari, 5 mahomedani grav rîniţi. Rîniţi uşor, foarte mulţi. Medici şi infirmieri plecaţi din Ueskub, spre a da ajutoare.

SOCIETATEA

Creditului Fonciar Urban

DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Luni 30 Iulie st. v. 1912, la oficiul Creditului Urban din Iaşi, se va ţinea licitaţie publică, pentru vînzarea mai multor obiecte eşite din uz, apărţinînd vechiului mobilier al Otelului Traian şi anume: paturi, somiere, scaune de pae, lavoare, dulapaş de noapte, storuri de pae, presuri, covoare vechi, fotoliuri, oglinzi, perdeluţe albe, covoraşe de pus pe scări salteluţe, etc.

Licitaţia va avea loc la orele 10 dimineaţă, iar concurenţii cumpărători vor trebui să achite imediat preţul.

Pentru orice informaţii a se adresa la oficiul Creditului.

Direcţiunea

✝

Nemângâiaţii şi mult întristaţii Iosefina S. Râşcanu, Dimitrie A. Râşcanu, Paraschiva A. Râşcanu, Alexandru şi Lucreţia D. Râşcanu, Alexandru si Ioan A. Râşcanu, Locot. Colonel Costică şi Aneta D. Râşcanu, Locot. Colonel Eugen şi Anica Ghidionescu, Vasile şi Profira Pintilescu, Ariclia Maior C. Ghidionescu, Vasile şi Profira Pintilescu, Ariclia Maior C. Ghidionescu, Mariana şi Georgete C. Ghidionescu, Marie August Râşcanu, Teodor şi Eduard August Râşcanu, Aurel şi Maria Râşcanu, Albert şi Cheti Aurel Râşcanu, Madeline Buzdugan, Ivona Buzdugan, George Şendrea, Marie şi Elise G. Şendrea, Elisa Milo, Matei, Cleopatra şi Olga Milo. Ioan şi Alice Softa, Natalie Vîrnav, căpitan George şi Maria Vîrnav, Aspasia Netti Râşcanu, Elena George Râşcanu, Zoe George Râşcanu, Minţa şi maior Iancu Şerbănescu, Olga şi Romeo Cocee, Sublocot. Vladimir Şerbănescu, Lucia. Unirea, Mircea şi Carmen I. Şerbăuescu, Matilda şi Sava Grigorescu, Gabriela Leonardescu, Vava şi Litiţie Ghidionescu, Grigore şi Despine Ghidionescu, Maria şi George Cârjă, precum şi familiile Miclescu, Şeptilici şi Catargiu, au durerea de a vă anunţa perderea prea iubitului lor soţ frate, văr, cumnat şi nepot.

Sandu A. Râşcanu

fost prefect, deputat în mai multe rânduri. Comandor al Coroanei, ofiţer al Stelei României şi membru al altor ordine.

Decedat din viaţă în noaptea de 22 Iulie a. m. după o scurtă şi grea suferinţă.

Inmormîntarea va avea loc Marţi 24 Iulie a. c. ora 4. p. m.

Cortegiul va pleca de la Biserica Banu unde este depus, corpul defunctului, spre cimitirul Eternitatea.

Aceasta serveşte în loc de invitaţie la toate rudele, prietenii şi cunoscuţii.

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"

Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOŞ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

BANCA MOLDOVA

IAŞI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri şi scrisori circulare de credit asupra* **tuturor staţiunilor balneare şi climaterice** *din ţară şi străinătate*

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOŞ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

dă consultaţiuni

de la 10—12 m. şi de la 3—5 p. m. locuinţa sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

2 acţiuni *de ale Casei Rurale sunt de vînzare. Adresa la d.* **Gh. Daulja str. Mutu 13. Iaşi.**

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuința in beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calitățile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Prețurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereți pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineață adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ți întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuințează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătești gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricționeazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricționează-ți corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din țară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
întreg de oțel bătut
marca PORC MISTREȚ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Frații Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute şi dureroase* cari [illegible] celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii şi Farmaciștii.*

PORTE-POTS
En FONTE INVAYDABLE
Prix: 0f60c.
Raymond GARIEL
2me, Rue de la Négrisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

La administratia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabili

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanța şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neintrecute în solidite şi ton frumos
Vînzare şi în rate mici fără aconto —
— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREȚURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieței şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Iuterne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociațiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polițe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din București.
Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurații din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende
Lei 1,98e,25? 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viață şi deces în combinațiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente in caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinațiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliței.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Polița universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru România,
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
JOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărți de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Prețuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalație cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1648. — Mercuri 25 Iulie 1912

Deformările din graiu și Caragiale

Rostirea corectă a cuvintelor cere de la vorbitor o ureche fină, un organ vocal nealterat și un cap normal, dacă nu și un nas... polițienesc. Ori ce atingere la una din aceste aduce alterări în rostirea cuvintelor.

Cine e neam de-al de Istrate, îl întrebi de sănătate, și el îți răspunde 7 pui de rață frate. Surzenia, aduce o năucie și comedia face nu puțin haz de lipsurile de auz în apropourile din dialog. V. Alexandri al nostru utilizează în scenele lui nu puțin acest defect organic al surzeniei pentru a produce rîsul în public.

Cine sufere de cel perit, ori are câței supt limbă, ori îi e limba prea lungă, [illegible] prea scurtă: ori i-a sărit un dinte din față, ori are o buză prea mică, ori ruptă, ori prea buzălău; în ori ce parte gura cu ale ei părți sufere un beteșug, îndată rostirea cuvîntului sufere schimbări și alterări în corecteță. Iar peste toate vîrful limbei are așa rost în pronunță, că cepelegia e o formă de alterare, iar gîngăvia, fîlfăiala, sînt tot atîtea alte lipsuri, cari nu arareori tradează și o prostie:

Nasul își are și el la rîndul lui rostul în vorbire. După nas multe se cunosc; după nas se cunoaște fudulia; după nas se cunoaște înfrînarea, după nas se cunoaște finețа, după nas se cunoaște bețivul; ce n'ar da omul să aibă nasul cînelui, ochii vulturului, pentru a mai spori încă la istețimea minții cu organe de simț mai puternice!

Iar mai presus de toate stă capul! De la el pleacă tot rostul vieții și rostul vorbirei tot de la cap pleacă. Limbă însă are și boul, fălci puternice are și lupul, dinți colțoși are și porcul, nas fin are și cînele, întorsături melodioase are și privighitoarea; dar pe toate le lasă în umbră omul cu istețimea minții lui. Cuiul tuturor schimbărilor ce le sufere graiul trebue să stea în cap, în lipsa de nevoi, cari să miște organele vorbirei.

Lipsurile în graiu datorite organelor gurei nu au înrîurire asupra limbei literare, întru cît pe toată linia luptă în contra lor să le răpună. Demostene era cepeleag, și a învins defectul, devenind mare orator; copii mai toți nu pot rosti pe *r*; unii și maturi îl înlocuesc cu *l*, dar în cele din urmă izbutesc a-și învinge defectul. Unii sîsîesc. Și așa de la un capăt la altul.

Cînd însă lipsurile sînt de ordin intelectual, adică datorită nu tîmpeniei, cît unei lipse de culturi, negreșit că lipsind unui asemenea om fondul de cultură și forma sub care va îmbrăca fondul va da greș. In atingerea ce se face între clasele sociale, cel de jos în rîvna ce are de a imita pe cel de sus, împrumută întîiu și întîiu forma, graiul cuvintele, după cum și negrul a împrumutat de la Europeni îmbrăcămintea culturii, dar nu și cultura.

Statul în tendința lui de a-și întinde bazele sale prin organizarea sa, a supt de la societate atîtea elemente, cari nu erau pregătite pentru chemarea lor în stat. Și prin atingerea lor cu statul, și în atingerea unei clase sociale cu alta, cei de jos își trădează la fiește ce pas ignoranța lui.

Fiecare epocă își are cucoana Chirița sa; își are grăbiții sei cu cultura, își are proștii săi. Fie care din noi dacă nu sîntem actori pe deantregul, apoi cunoaștem un exemplu două și îl întrebuințăm în glumele noastre, în întîlnirele noastre.

In obștea cea mare stă îngrămădită atîta prostie, se întîlnește atîta contrast între ceia ce este și ceia ce se arată, că ori ce duh născocitor nu poate inventa mai multă prostie ca aceia ce este, nu poate raționa mai sucit ca obștia, nu poate judeca prin analogie mai abitir ca mulțimea.

Acum, această mulțime trebue observată, studiată, cunoscută de aproape, căci ca să faci operă de artă trebue să cunoști în toate ale ei cute această mulțime. Iar dacă acel ce observă și studiază e un om de talent, un artist, desigur că opera lui va fi oglindirea vie a unei stări de lucruri, ce tradează anumită cultură.

Alexandri a cunoscut clasa boercască din ultima fază a societății grecizate, cînd boerimea noastră s'a pus în atingere cu cultura franceză. Ca artist ce a fost și el, Alexandri ne oglindește în teatrul său și în întreaga sa operă literară acea stare de cultură, și nici se poate ea studia altundeva mai bine ca în opera literară a lui Alexandri. Nu numai substratul moral este acel care ne interesează, ci și tot materialul lexical al operei literare ca formă exterioară a acelei culturi în decadență—vorbim de cea fanariotă, sau în zori de creștere — ca cea franceză.

Dar de la Alexandri viața publică s'a lărgit. După 1866 Statul punîndu-se pe alte baze nouă s'a chemat la viață burghezia noastră.

Iar Capitala în special a devenit teatrul cel mare al acestor prefaceri adînci din atingerile nouă de clase sociale. Toate organele statului au suferit de pe urma acestui puhoi de lume nouă, chemată să între în mecanismul Statului. Lipsurile lor de formă și fond vremea le-a acoperit; cei însă care a venit în atingere cu aceste nouă elemente, rod din sînul lor, frupt al clasei lor, dar înzestrat cu puternic spirit de pătrundere și analiză a putut să găsască în această nouă amestecătură socială de formă fără fond, de fond fără formă, un nou izvor de inspirațiune artistică. Și mulți au fost motivați a scrie; mulți și-au primblat muza lor pe spetele acestei burghezii, dar cel ce a izbutit mai adînc... a fost *Caragiale*.

Desfășurarea vieții lui, cartea care a învățat'o, traiul care l'a dus, toate acestea au fost manifestările externe și fatale ale talentului său cel mare. Numai așa el a putut să se scoboare jos să poată studia mai bine pe cei de jos, cu tot merchezul vieții lor. De la lume el a adunat toate observările sale; el a văzut toate zbărciurile, toți creții societății și prin puterea talentului său el ni i-a redat așa perfecți în opera sa literară.

Și ca să revin la observarea mea din capăt. In stropșirea limbei literare, așa cum o cerea statul romînesc, în creșterea lui de la 1866, toți grăbiții, toți pedanții tuturor treptelor de slujbe, de condiții sociale au slujit lui Caragiale de motiv de studiare.

Avocatul fraseolog și sec; deputatul moftangiu, alegătorul indigant, funcționarul abuziv, profesorul prost, militarul înfumurat, cucoana cu pretenție, clerul decadent, legi, constituție, idei politice, totul trece prin prizma artistică a lui Caragiale, ca să ni le redea în tipurile creiate de dînsul, așa că cine vrea să studieze în viu și adevăr mersul real al societății romînești de la 1866, încoace, deci în lunga și fericita domnie a Regelui Carol, nu societatea romînească cum apare după Monitorul Oficial, ci cu adevărată în carne și oase, va trebui să se ducă la Caragiale. El a dres mai mulți creți, a astupat mai multe sbărcituri ca multe alte legi, căci dacă vre-o dată s'a adeverit adagiul că prin rîs se cîștrgă moravuri, apoi asta se potrivește la Caragiale.

Iar mîne cînd va veni fllologul, ca și el să găsească legi în stropșirea graiului literar dintre 1866—1912, va găsi în opera literară a lui Caragiale atîtea exemple de adus pentru a dovedi nu lipsuri organice în gura vorbitorilor, ci goluri intelectuale la o lume grăbită să se îndoape cu o cultură impusă, să se îmbrace cu haine nepotrivite, nu pentru a scoate din opera lui rațiunea inutilității, pentru a sluji de teză reacționarismului în reforme a unora, ci a studia mersul real al lucrurilor, cînd oamenii se trezesc în casa nouă și sunt siliți să vază lucrurile cu ochelari nu cu ochii lor.

Caragiale a îmbogățit lexicul literar mai mult ca un fabulist; a pus în praxă mai multă logică ca un logician, a slujit de dascal societății mai dihai de cît un pedagog diplomat; iar cît despre învățătura mare și generală că mai mulți pedanți se găsesc în o societate de titrați și Caragiale și opera lui literară ne stă dovadă că așa-i.

Iar acum cînd țărna acopere trupul rece a lui Caragiale, opera lui literară cît a scris-o, — Caragiale n'a lasat posthume — trebue să se strîngă în volume întregi, pentru a ceti în Caragiale reverso paginei culturei celor 50 de ani în urmă.

Gh. Ghibănescu

Conflictul dintre prefecți

Se credea un moment, că de rușinea lumei, canalul de murdării din localitate, am numit Evenimentul, *va înceta spectacolul urît al luptei dintre cei doi prefecți.*

D. Greceanu, conducătorul inconștient al ziarului, silit de prefectul județului, a trebuit să publice o rectificare, cu privire la ancheta de la clubul social democrat, și să desavueze pe tîmpitul de la poliție.

Au trecut însă abia trei zile și din nou scandalul începe, și cei doi prefecți se iau de păr.

De astă dată insipidul pompier, sub formă de interview. îl face de-adreptul minciunos pe d. C. Negruți, care a declarat că a fost autorizat de minister să facă cercetări, pe cînd tîmpitul dela poliție respunde la aceasta și reproducem textual: „Nimenea însă nu a mai făcut cercetări, în afară de d. prefect al poliției și parchet".

Mai mult.

D. Constantin Negruți, în convorbirea acordată reprezentantului „Adevărului", spune categoric că a invitai pe d. Bujor, spre a l chestioua, cu privire la reclamația adresată ministerului, iar ipistatul cu nerușinare respunde la aceasta „nici n'a fost nevoe ca d. Bujor să fie chemat și întrebat în ce constă reclamația sa".

Cu alte cuvinte, prefectul de Poliție, pe lîngă că trateazd pe Prefectul județului cu un dispreț revoltător, îl face minciunos și i dă și o lecție de procedare, avînd aerul de a zice, că d. Constantin Negruți invitînd pe d. Bujor, a comis un abuz de putere și un act de imbecilitate, căci avînd reclamația, nu mai iera nevoie de cercetare.

Un asemenea spectacol murdar și degradator, nici n'a mai fost dat lașului, și cu drept cuvînt ieșenii îl privesc cu desgust și se întreabă, cînd se va pune capăt unei stări de lucruri, așa de detestabilă.

Pînă una alta, să nădăjduim că d. Constantin Negruzzi, va ști să-și apere cauza și va aplica tîmpitului de la poliție și canalului său de murdării Evenimentul, *răspunsul ce merită.*

Pentru d. Negruzz e o chestie de demnitate, a căreia rezolvire nu poate în tîrzia.

L.

In hoc signo

Să ne închipuim că pe aceste vremuri cînd în țară suflul căldurei a nimicit ori ce viațăla orașe, vre-un occidental doritor de a cunoaște ce se întîmplă în orientul civilizat, în acea țară pe care vizitele, reciproce ce și-au făcut primarii din Paris și București, o destină rolului de pionier al civilizației în Orient, să ne închipuim — zicem — că acel „frate mai mare" ar dori să cunoască din ziare ceva asupra vieței sufletești a acestei surori mai mici.

Ei bine, nu știm ce idee 'și-ar face acel explorator al civilizației noastre, cînd ar vedea că ceea ce ocupă astăzi viața noastră sufletească, sunt cazinourile „bula" prensului și „afacerile" lui Marcay.

Mărturisim că ne-am deprins în destul să nu ne sinchisim de cele ce zic străinii despre noi. Totuși nu ne putem opri, ca unii ce cunoaștem toate împrejurările locale, să nu constatăm încă odată, de unde a izvorît guvernarea carpistă și în ce mod pecetea actului său de naștere urmărește toată viața lui plină de zbucium.

Nu e nevoe să mergem prea departe, ca să constatăm că „port cuvîntul" partidului, d. Maiorescu, care și în opoziție era doctrinarul partidului, ne-a anunțat de pe banca ministerială că denumirea de „junimiști", pe care o dă guvernului opoziția, este o poreclă, care dacă altă dată se schimbase în renume, astă-zi, însă este renegată chiar de sufletul vechei mișcări junimiste.

Nu mai există junimiști, ne-a zis d. Maiorescu și trebue să-l credem. Școala literară, care formase aureola oare cum de supra oameni a junimiștilor, a fost înecată de nevoile mai terestre ale celor cari au vrut să pună în acțiuni mai productive lumești, succesele literare trecute.

Școala literară nu mai există; a izvorît în schimb școala nouă, a celor cari în fruntea partidului vreau să pună altă emblemă, de cît gloria literară, care nu le-a servit, se vede, la nimic.

De alt-fel, de multă vreme, Junimea a încetat de a fi un cenaclu literar; ceia ce mai lega între dînșii, pe vechii junimiști, era partida de pocker sau de bridge. Nu făcea șeful sau corifeii partidului vre-o vizită în provincie, fără ca gazda să 'i îngrijească inevitabilul poker.

In asemenea condiții, nu e de mirare, dacă școala politică ce izvorise de la Jockey-Club, a tolerat, chiar ca program politic, că partidul de la guvern, drept răspuns la citedelele financiare liberale, să înaugureze citadele în care miezul era jocul de cărți. După chiar declarația d-lui Maiorescu, junimismul a dispărut, iar evenimentele ne permit să conchidem, că de astăzi înainte semnul de raliare al junimiștilor, emblema de izbîndă a lor, va fi „bula".

O ENORMITATE ECONOMICĂ

D. Nenițescu, strîns cu ușa de toată lumea, a „acordat" zilele trecute un interview unui mare ziar din Capitală, în care caută să-și salveze copilul său favorit: legea meseriilor.

Una din acuzațiunile „detractorilor" legei este și aceea, că ajutorul în caz de boală este ridicul, iar cotizațiile prea mari pentru acest scop.

D. Nenițescu, care crede că toată lumea habar n'are de economie, n'a găsit nimic mai frumos de cît să înainteze o teză din cele mai extraordinare ce s'a pomenit. Nu vom califica faptul dacă d. ministru a făcut-o din neștiință sau din rea credință, căci și într'un caz și într'altul d. ministru n'ar fi trebuit să uite, că un neadevăr tot neadevăr rămîne, chiar cînd este întrebuințat în politică; dar îl vom arăta ca să știe toată lumea, cam cu ce soi de idei și sistem suntem conduși, pînă și de cei mai pretinși „socialiști de stat".

D. Nenițescu afirmă că *valoarea banului este mai mică în Anglia ca la noi*, pentru a arăta că ajutorul la noi este mai mare ca acolo.

Or, toată lumea știe că tocmai contrariul se petrece, valoarea banului este mai mare în Anglia ca la noi, viața fiind cu 300 la 100 mai eftină ca la noi, adică francul cumpără mai mult ca la noi.

N'ar fi mai bine dacă această încăpățînare ar fi întrebuințată la lucruri mai bune de cît să-și facă patronul de rîs? Cînd toată lumea, fără excepție, țipă într'un acelaș sens, de ce d. ministru se cramponează cu disperare de o greșală pe care n'a făcut-o el, ci d. Sanielevici?

Să trecem la a doua parte a interviewului înainte de a sfîrși și să rugăm pe d. ministru, care știe tot așa de bine ca și noi ce anarhie domnește la Cassa Meseriilor, la toate secțiile, să ne mai slăbească cu bunul mers al aplicării. Oare ar vrea să-i servim în fie-care zi comedia bufă de la Casa Meseriilor, ar avea ce rîde și d-sa.

OAMENI ȘI LUCRURI

SIBERIA!

Aseară ne-a surprins o neașteptată și neobișnuită întîrziere în chioscul din grădină. Era răcoare și ploaia tremura, nerăbdătoare, în aer. Și pe cînd așteptam să se însenineze cerul, uitarăm deodată rostul timpului, pentru că unul dintre noi, tovarășul nostru de cură, rus de origine, prinsese a ne povesti, așa întîmplător, lucruri nespus de captivante din cîte a văzut cu ochii, din cîte a trăit în cei doi ani cît a stat în Extremul asiatic, ca medic militar în războiul ruso-japonez.

Ce întîmplări noue pentru noi!

Se înșirau, ca pe pînza unui cinematograf, într'o vertiginoasă succesiune faptele, fără strînsă legătură între ele, ci alese cari de cari mai sensaționale și mai emoționante. Despărțirea de-acasă, traiul de izolare desăvîrșită, lupta de la fluviul Yalu, dezastrul și fuga dezordonată de la Mukden, lupta cu epidemiile, știrilor și telegramelor de la ai lui după cîte 5—6 luni întîrziere, rănirea cu mitraileze infecte, decorarea mișcătoare cu Sfînta Anna, tragicomica întoarcere cu un regiment de „bolnavi" cari se împuținau mereu din gară în gară, morți de... beție; întrarea în Rusia pe timpul grevei generale, asediul Moscovei cu pericolele pentru noii sosiți și trecători, în sfîrșit sosirea neașteptată la Petersburg unde toți îl credeau mort, din cauza unor știri echivoce și așa mai departe!

Dar, între toate, epizode pe jumătate glumețe în ce privește echiparea de drum, după primirea ordinului de concentrare. La Petersburg burghezia nu cunoștea de loc Siberia și avea idei așa de ciudate despre o călătorie—o sumă de zile! — în acele regiuni, în cît, ne spunea doctorul, fu echipat cu nenumărate blăni în contra frigului, pe care însă nu l'a simțit de loc și de care n'avu nevoie să se apere de loc. Și o serie de amănunte curioase asupra climatului de acolo, despre care Rușii în primul loc au idei cu totul greșite și strănii din cauza nesfîrșitei întinderi pe care doar cu imaginația o străbat și pe care au străbătut-o nefericiții ruși osîndiți la un război smintit de neprevăzător și atît de funest în urmări.

Doctorul și-a sfîrșit tîrziu de tot povestirile lui. Timpul trecuse nesimțit, iar grădina dimprejur parfuma aerul cu mirosul de brazi umeziți, de tei voluptoși, de lămîi fragezi și de trandafiri îmbătători.

Iar pentru a mai uita din cele auzite pusei mîna pe cea mai bună carte sosită. Era „Viața Romînească" în care găsii bucata zguduitoare semnată de C. Nistrul: „In voia valurilor—Icoane din Siberia!" Dureroase pagini, pline de viață reală, pline de simțire și de culori. Sunt sombre, uneori negre culorile acele! Dar cît de bine a văzut, cît de intens a trăit scriitorul acelor pagini viața cea obscură și spăimîntătoare a Siberiei. De astă dată nu mai ascultam vorbele unui diletant, care a treeut prin Siberia îmblănit și apatic, ci mărturisirile unui erou, pe urmele căruia suntem purtați în valuri de întunecime și de barbarie.

...Am închis ferestrele camerei tîrziu de tot. De departe fructele coapte își resfrîngeau roșața lor și își trimiteau aroma lor pătrunzătoare, adia un vînt lin, pornit din discretele înnălțimi. Dar venia de preste tot o înfiorare tainică și ea ne făcea să revedem, în mijlocul parfumurilor și frumuseților ce ne împresoară, tablourile acelor gigantice și misterioase depărtări, din regiunea morții și a torturii,—Siberia!

Rodion

DARDANELELE

Istoria căpitanului Bainbridge. — Plecarea din Alger.—Călătoria anevoioasă.— In strîmtoare. — Stratagema îndrăzneață.—Intoarcerea.

Pot fi trecute Dardanelele, cu toate că fortărețe formidabile apără intrarea lor? Nu, se răspunde din toate părțile, și încercarea recentă a vaselor italiene pare a justifica această părere. A fost totuși un căpitan de vapor în marina Statelor Unite, anume Bainbridge, care reușit să treacă strîmtoarea fără autoritatea Porții. Aventura lui merită să fie povestită acum, cînd fîșia de apă ce unește marea Ega cu marea de Marmara, dă atît de mult de lucru diplomaticei europene.

In 1800, fregata americană *George-Washington*, comandată de unul din cei mai îndrăzneți și mai populari ofițeri din marina americană, căpitanul Bainbridge, se găsia la portul Alger. Deiul Mustafa, care trebuia să trimită o ambasadă Sultanului la Constantinopole, crezu nimerit să însărcineze cu această călătorie pe una din corăbiile creștine ancorate în port. Pregata *George Wasinghton*, frumoasă și confortabilă, fu aleasă pentru aceasta.

*

Căpitanul, știind că un refuz din partea sa, ar stîrni răzbunarea contra compatrioților săi, primi însărcinarea. In 19 Octombrie, se pregăti deci să transporte ambasada algeriană, la Constantinopole. Ea se compunea dintr'o sută de persoane însoțite de vre-o sută de femei, cu copiii lor, plus o adevărată menagerie de vre-o 4 cai, 140 oi, 24 boi, 4 lei, 4 tigri, 4 antilope, și vre-o 24 papagali. Aceasta nu era nimic însă pe lîngă celelalte îndatoriri impuse căpitanului. Ambasadorul și suita sa țineau cu ori-ce preț să facă rugăciuni de patru ori pe zi, ca niște buni musulmani; ei cereau ca în orele fixate de Coran prora corăbiei să fie întoarsă spre orașul Meca. Ei singuri făceau verificarea direcțiunii cu compasul.

In fine, după o excelentă călătorie, *George-Washington*, ajunse la Dardanele, în primele zile ale lunei Noembrie. Vasele străine nu puteau pătrunde în strîmtoare, pentru a lua drumul spre Constantinopole, de cît dacă arătau pașapoarte speciale.

Și pentru ca această formalitate să nu poată fi evitată, autoritățile turcești au așezat postul de control în punctul cel mai îngust al strîmtorii Gastelele Dardanelelor.

Ast-fel se numiau cele două fortărețe Kale-Sultanie, pe țărmul asiatic și Kilid-Bar, pe cel european, însărcinate cu comanda trecătorii, largă în acest loc de 1800 metri.

*

Pe acea vreme, terasele forturilor erau înzestrate cu tunuri vecinic încărcate cu ghiulele de 400 kg. și îndepărtate spre mijlocul strîmtorii, așa că ori-ce vas, ce ar fi încercat să forțeze trecerea ar fi fost scufundat în mod inevitabil de către pregătirile acestor puternice baterii.

Nu numai că Bainbridge n'avea pașa-

t, dar naționalitatea și pavilionul său erau cu totul necunoscute autorităților otomane. Și chiar dacă ar fi reușit să pătrundă în Marmara, ar fi trebuit să aștepte multă vreme pînă se vor fi îndeplinit toate formalitățile pentru obținerea unui pașaport.

Bainbridge era însă grăbit. Trebuie să treacă îndată, cu ori-ce preț. El recurse atunci la o stratagemă îndrăzneață.

Indată ce ajunse la înălțimea Castelelor, se prefăcu că se oprește și că aruncă ancora. El ordonă să se stringă pînzele. Aceste preparative sfîrșite, tunurile sale începură să bubuie pentru a saluta în mod reglementar bateriile. Acestea le răspunseră la fiecare dată.

Cînd fumul acestei canonade, se risipi, tunarii turci au constatat că *Geoge Washington* dispăruse. Grație fumului produs de praful de pușcă, fregata americană putu să se furișeze pătrunzînd în Strîmtoare, lăsînd in urma ei tunurile Castelelor, devenite inutile pe suporturile lor fixe. In 9 Noembrie ea ajunse la Constantinopole.

Cum să-și explice Bainbridge prezenta sa, nu numai neașteptată, dar și neregulată? Nu era ușpr.

Demersurile pe lîngă căpitănia portului erau foarte anevoiase. In zadar căuta Bainbridge să explice că comanda un vas de războiu al Statelor-Unite din America El nu fu înțeles de cît după ce declarase că patria sa se află în „Lumea Nouă" descoperită de Cristofor Columb.

Mai multe împrejurări totuși au aplanat dificultățile.

Stelele și benzile roșii ale pavilionului păreau că denotă oare care apropiere de rasă și religiune. Apoi modul destul de elegant în care Bainbridge a reușit să treacă Dardanelele; însuși Sultanul l'a admirat.

Guvernatorul Castelelor era cel mai nemulțumit și numai grație intervenției lui Bainbridge scăpă de la moarte sigură.

*

Aventura a făcut mult'sgomot la Constantinopole. Comandantui flotei otomane și-a exprimat în persoană admirația, față de Bainbridge, pentru abilitatea cu care a putut trece Dardanelele, „fapt fără precedent" — adaugă el.

La 30 Decembrie, Bainbridge părăsi Bosforul. Guvernatorul fortăreții Tapana primi ordinul de a saluta pe *George Washington* cu douăzeci și una salve de tunuri — ca pentru Sultan.

La eșirea din Dardanele, Bainbridge fu oprit la Castele, nu pentru a i se verifica pașapoartele, ci pentru a fi primit de guvernator.

Acest înalt funcționar i-a mulțumit pentru intervenția în favoarea sa. In 21 Ianuarie 1801, Bainbridge se află la Alger, după ce îndeplinise una din îndrăznelile cele mai curioase și cele mai puțin cunoscute.

DE LA ȚARĂ

Scrisori prietenului C. Z. asupra organizării școalei noastre primare.

I

Mă întrebi, ce fac, de nu mi se urăște aci retras, într'o tainică înfundătură la țară.

Imi place foarte mult viața aceasta departe de zgomotul orașului.

Aci găsești mulțumiri sufletești nesfîrșite.

Des de dimineață, cînd ciocîrliile vestesc zorile și celelalte păsări într'un cor dulce mă deșteapță din somnul liniștit, mă scol.

Cît de plăcut și înviorător este aerul de dimineață la țară!

Pe terasa casei, îmi face o nespusă plăcere să privesc răsăritul soarelui, a acestui mare ministru al divinității, cum îl numește dr. Picard, cum apare la orizont impozant și majestos, ca un glob de foc, pentru a fugi apoi aprins pe cerul senin, aruncînd razele-i strălucitoare și bine făcătoare în toate părțile.

. . . . . .

In sat liniște. Doar cocoșii se îngînă mereu prin.... cucurigul lor, cîntat cu multă voișie.

Incetul cu încetul, viața de țară începe a-și relua firul și se manifestă din ce în mai activă....

. . . . . .

Eu, cum prinde a se usca roua, îmi iau locul favorit din livadă, sub un bătrîn păr, și acolo citesc și scriu cîte-va ore pe zi.

Aproape am isprăvit din coordonarea materialului ce aveam de lucru, după cum îți spusesem la despărțire că aveam de gînd să-l sistematizez.

Simt o mare plăcere să-ți comunic și ție din ideile mele îndrugate asupra nevoilor școalei noastre primare, cu atît mai mult, cu cît știu că te interesează și ești tovarășul meu nedespărțit la lucru, cînd e vorba să punem și noi slabele noastre puteri la propășirea școalei primare.

Iubite prietene, cu cît stau și meditez mai mult, cu cît îmi recitesc notele și studiile mele, și-mi coordonez întreg materialul ce-l posed din cele citite, auzite, văzute și simțite prin propria-mi experiență de 21 ani în învățămîntul primar, cu atît văd mai clar și lămurit, că școala noastră primară are nevoe de o radicală reformă.

Școala noastră primară s'a clădit pe o bază străină de organismul nostru social, străină de așezămintele noastre, de obiceiurile noastre, de nevoile și aspirațiunile neamului nostru.

Organizația școalei noastre primare, chiar ca tendință, științificeește vorbind, nu corespunde nevoilor, întru cît nici educație bună nu face și nici instrucția voiu dovedi că nu corespunde necesitățile vieții noastre sociale.

Scopul școalei primare teoretic și practic trebuie să fie acele, de a deveni o instituție de dezvoltare a vieții complecte și de adaptare la existență.

Un mijloc de adîncire a existenței. Aceasta e toată menirea ei științifică modernă.

Este croită organizația școalei noastre primare măcar pe un teren științific? Nu. Practic? nici atît. Din statistica inalfabeților s'a văzut pe deplin, superficialitatea cu care s'a căutat a se influența poporul de foloasele instrucțiunei și educațiunei,

Știința încadrată în programele actuale, predată în numărul de ani prevăzuți, în organizația actuală, cu orariile actuale, nu se poate concepe a fi considerată ca un auxiliar, un instrument, o forță a omului cu natura, *în adaptarea lui la condițiile de viață.* La noi tot pentru diplomă se învață, nu pentru realizarea unui plan practic.

Mergînd tot așa cum am mers pînă astăzi, nu vom progresa temeinic.

Progresele realizate, multe sunt superficiale, căci s'a negiijat educația.

S'a prea abuzat de formalism căutîndu-se a se prea imita organizația școalei din alte țări, fără a se avea în vedere atmosfera intelectuală în care se destășoară acolo viața socială, față cu a noastră. Din această pricină, nu cei mulți dintre elevii, cari au trecut prin școalele primare s'au folosit de cunoștințele învățate, ci numai foarte puțini, *mai cu seamă la sate.*

Ori, școala noastră primară, ca să-și îndeplinească menirea, trebuie ast-fel organizată ca să corespundă nevoilor poporului, timpului, curentului științific al pedagogiei practice; pentrn că numai așa cei mulți vor prinde dragoste de învățătură și vor putea să se folosească de dînsa în viața practică.

Leacurile, ce s'au cercat pentru remediarea neajunsurilor organizației școalei noastre primare, îmi par cam băbești. Poate a sosit timpul să se cerce remedii mai eroice, mai moderne.

Voiu continua în scrisorile următoare, cum înțeleg eu a se pune problema școalei noastre primare și cum cred că ar putea fi rezolvită.

Victor Munteanu

Litere-Științe-Arte

Bibliografie.—A apărut „Viața Romînească" pe lunile Mai și Iunie (N-rele 5 și 6) cu următorul sumar:

I, Gramadă: Nunta Doamnei Ruxanda, I. Botez: Filozofia lui Bergson, M. Codreanu: Decor simbolic (versuri), A. D. Xenopol: Rișnovul de lîngă Brașov (satul Rișnovul), G. Topîrceanu, Broaștele (versuri), M. Sadoveanu, Gh. Baciu, Șt. O. Iosif, Vierița—In hostes—după boală, cîntece. C. Nistrul In voia valurilor (Icoane din Siberia), C. Mironescu Lacul (versuri), Al. Cazaban: Instrăinat, A. Călugăru: Ploaia (versuri), Ch. Drouhet: Victor Hugo și Vasile Alexandri poet epic, Mircea D. Rădulescu: Sonet (versuri), M. Sadoveanu Caragiale, I, Bărbulescu: Din lumea balcanică (Ivan Vazov), C. Alexandrescu: Cronica literară, V. Sadoveanu: Cronica economică, I. G. Duca: Cronica externă, O Sima: Scrisori din Ardeal, P. Cobulteanu: Scrisori din Basarabia, M. Sevastos: Cronica veselă (Trandafirul), *Colaboratorii revistei*: Documente omenești (In satul unui prieten), P. Nicanor et Co. Miscellanea, I. L. Caragiale,—Deșteptarea. August Strindberg, două sute de ani de la nașterea lui Jean Jacques Rousseau.—Noi contribuții la cunoașterea civilizației vechi etc.—Recenzii, Revista revistelor, mișcarea intelectuală în străinătate, Bibliografie.

*

A murit la Viena profesorul Alfred von Neusser, celebru medic internist, unul din consultanții împaratului Frantz Ioseph.

*

La 11 August se va inaugura în Halle un monument al lui Heinrich Heine.

E cel dintăi oraș prusian care inaugurează un monument public al ilustrului poet.

*

Pentru numărul viitor „Viața Romînească" anunță un articol scris de un literat însemnat și fost intim prieten al defunctului I. L. Caragiale.

Dacă articolul va fi scris—cum credem—de către poetul Vlahuță, publicul cetitor va putea să afle multe lucruri interesante din viața și activitatea ilustrului defunct.

*

Cinematograful preocupă din nou pe intelectuali și pe scriitori.

In urma unui articol-studiu apărut în „Le Figaro" de la 30 Iulie, ziarul acesta a deschis o anchetă printre scriitorii și dramaturgii francezi asupra rolului cultural și artistic al cinematografului.

In Germania de asemenea există actualmente o problemă a cinematografului de cînd s'a zvonit că la toamnă, anumite grupări de literați vor să iee pozițiune în contra prea marei dszvolări a cinematografului.

Scriitorul Oskar Blumenthal în „Neue Freie Presse", după cîteva mici rezerve asupra pieselor prea senzaționale recunoaște meritele instructive și chiar artistice ale cinematografului modern.

*

O preocupare destul de interesantă s'a ivit în lumea istorică rusă și franceză, cu privire la crearea muzeului în amintirea anului 1812. Se știe că s'a împlinit centenarul de la înfrîngerea „marei armate" a lui Napoleon I în Rusia și mai de mult s'a emis și s'a primit ideea creării unui muzeu istoric, cuprinzînd relicviile ce se referă acel mare dezastru al francezilor, astăzi aliații.

Preocuparea consistă în faptul că muzeul să fie așa fel întocmit ca să nu... supere nici pe francezi, fără de a căror colaborare nici n'ar putea fi creat.

*

Tot cu privire la 1812 se studiază în Rusia un proiect de a se abate în mod provizor cursul Berezinei—un fluviu foarte repede curgător—în acel loc unde armata franceză sub conducerea mareșalului Ney a fost ajunsă de armata rusă. Acolo, se știe, n'au căzut în fundul apei numai soldați și cai, dar colosale averi, în bani și scule, închise în lăzi mari de metal și cari se presupune că ar putea fi regăsite.

...Numai de nu le-ar fi scos Rușii mai de mult!

STRUNA ZILEI

COLABORARE

In str. de Sus s'a deschis o pitărie cu firma Anghel și Iosif.

In tine urbe fericită
E atît prisos de poezie
Incît pe Anghel și pe Iosif
Ii întîlnim la pitărie,

Pe a cărei firmă nou nouță
Ei laolaltă strălucesc
Dar nu scriu împreună versuri
Ci... cozonaci numa'mpletesc.

Donna Clara

Colonia școlară la M-r Secu

I) Istoricul M-rei Secu

Această mînăstire are după inscripții o vechime de 261 de ani, iar după istorie 303 ani, fiindcă data inscripției este de la reparație.

In anul 1560, un călugăr Zosima, împreună cu alți călugări, au venit în pădurea ce înconjoară azi mînăstirea, au curățit o bucată de pădure de copaci și au făcut un schitișor și o bisericuță de lemn, punîndu-i prăznuirea Nașterei sf. Ioan Botezătorul, iar schitului i s'a dat numirea de Zosima, lucru ce e adeverit de pomelnicul cel mare al M-rei Secu.

Domnul Moldovei, Alexandru Lăpușneanul, auzind de înființarea schitului, prin un *ispisoc de dănuire*, i-a dăruit moșie în hotarul cetății Neamțului, spre a avea cu ce se întreținea călugării. De aseminea d-nii Bogdan, Petru și Aron i-au dăruit moșii, lucru mărturisit de Ierimia Movilă, prin uricul său din 1605 April 20, către părintele Dosotei, egumen, care a fost întărit la 1590 Oct. 24, după moartea lui Zosima.

La 1599 boerul Nestor Ureche, fost vornic și celebrul istoric al Moldovei, cu cheltuiala sa a zidit mînăstirea Secu*), puțin mai la deal de schitul lui Zosima, dîndu-i ca hram Tăerea capului sf. Ion Botezătorul și dăruindu-i multe moșii.

Iată o parte din documentul de la 1605 Oct. 1, prin care Ureche face danie mînăstirei, moșiile sale: „am dat și am miluit sf. mînăstire, pentru sufletele și lasarea pacatelor voastre și a jupîneselor și a fiilor voștri și pentru sufletele și lasarea pacatelor răposaților părinților voștri, să fie vouă întru rugăciune și pomenire, neclătit în veci de la sf. Mînăstire. Iară după a voastră moarte, în vre-o oare-și care vreme, de ar fi voit cineva să strice a voastră danie și miluire, fie cine va fi, să fie ne ertat de la milostivul Domnul D-zeu și de la prea curata lui maică și de la toți sfinții și pîrîși să-i fie lui, sf. Ion Proorocul și Botezătorul lui Hs. înaintea strașnicului județ a lui Hs".

Și Irimia Movilă prin un ispisoc dăruește moșiile Slăoanii și Berindeștii. La 1867, Simion Movilă dăruiește moșia Vînătorii, dar ambii în actele de danie hotărăsc blestemuri strașnice pentru cei ce vor calca hrisoavele lor. Au mai făcut donații de moșii și întăriri de donații următorii: Const. Movilă la 1609 Febr. 4; Mitropolitul Kir Anastasie Krimka la 1622 Iulie 1; la 1665 Febr. 6, domnul Eustrație Dabija W. dăruește M-rei Secu cetatea Neamțului. La 1711 Martie, Dimitrie Cantimir W. dăruește moșia Răucești. La 1764 Iunie 10, Despa Petrăreasa, închină M-rei Secu, schitul Lipova. Pe la 1807 „Mitropolitul Kir Veniamin Kostake care se afla paretisat dela scaun în această mînăstire" a făcut cu cheltuiala sa chilii cu 2 rînduri, așa cum sunt și azi. La 1818 Mart 29 s'a ales ca stareț, părintele Ilarie, care și el a făcut chilii de piatră cu 2 rînduri, în lăuntrul mănăstirei, tot cu a sa cheltuială. La 1822 M-rea Secu a fost pradată și arsă de volintirii Mavrofori a lui Alexandru Ipsilante. După incendiu, părintele Ilarie a rezidit o parte din chilii, tot cu 2 rîndri, și a adăugat un paraclis cu patronul Sf. Maria. La 1835 Ianuar 11, din o cauză necunoscută, a ars întreaga Mănăstire. Reîncepută de a fi clădită de starețul Neovil, a fost terminată la 1836 de starețul Mardarie. La 1844 iarăși a ars și a fost reclădită, instalîndu-se aci și o tipografie de cărți bisericești.

La 1847 a venit în M-rea Secu multă lume căci venise în țară holera și: „Maica Domnului făcea minuni, căci unii veniau loviți de holeră, dar aici sub acoperemîntul Maicii Domnului ori și carele a scapat" și cei scapați și-au lasat mare parte din avere mînăstirei, cu cari averi s'au făcut multe îmbunătățiri mînăstirei, cari au rămas pînă azi.

2) Situația și starea în care se află azi

E așezată pe un mic platou, care e udat spre miază zi de pîrăul Secu, numit astfel din cauză că mai adeseori e sec; numai pe vremea pioilor e destul de mare

Chiar pe lîngă clădirile mînăstirei și cu partea despre apus să rădică muntele Tăciunele 600 m, spre sud e m-tele Vacilor 400 m., iar spre est muntele Vasana 300 m., așa că mînăstirea e încunjurată de jur împrejur de munți înalți, care o apără de vînturi, așa că chiar iarna, clima e destul de dulce. Munții sunt acoperiți cu păduri seculare de brad, fag și mesteacăn.

Pădurile nu se pot exploata, fiind-că nu e prin apropiere de apă care ar putea transporta lemnele, și nici drumuri din cauza terenului foarte accidentat. Clădirile mănăstirei (chiliile) ocupă o suprafață dreptunghiulară de 3600 m. și sunt cu 2 rînduri, formînd un singur trup pe cele 4 laturi ale dreptunghiului două rînduri de ceardace.

In mijlocul dreptunghiului e o biserică cu 2 turnuri, cu hramul Tăerea capului Sf. Ioan Botezătorul, dar în care nu se slujește, pentru a se pastra bine picturele cele vechi de pe pereți. E zidită de Nestor Ureche la 1599.

Iată inscripția de asupra unei intrări „Această sfîntă biserică s'a făcut la anul 7110 (1599) de Vornicui Nestor Ureche și soția sa Mitrofana, făcînd aci Kinoviu de monarhi.

Era la anul 1763, părintele stareț Paisie, viind din sfîntul Munte, a venit cu soborul aicea în Monastirea Secul. S'a zugrăvit biserica la 1850. „Pe pereți în interior sunt zugruvite editorii și anume: pe dreapta, Nestor Ureche, Mitrofana soția sa, Eremia V. V. Movilă, și Maria Doamna; în stînga starețul Paisie, și Veniamin Kostache Mitropolitul. In veșmîntul acestei biserici se păstrează multe obiecte necesare slujbei, toate din aur și arginit și anume:

1) O evanghelie, manuscris slav din 1664, îmbracată în velmă roșie, cu aplicațiuni ornamentale de aur.

2) O evanghelie rusască din 1765, ferecată în argint suflat cu aur.

3) O evanghelie grecească din 1676, cu ornamente de aur și argint.

4) O evanghelie din 1673, îmbrăcată în catifea roșie de argint.

5) O evanghelie din 1821, îmbrăcată în argint aurit, lucrată în filigram, pictat pe porțelan, avînd pe ea multe strusuri.

6) Un chivot de argint, suflat cu aur și bătut cu strasuri, donat de Safta Brîncoveanu.

7) O litieră de argint aurit, bătută cu strasuri.

8) Un panaghiar de argint, de la Alexandru-Vodă (1621).

9) Mai multe cruci de aur și argint împodobite cu mărgăritare, peruzele și rubine.

10) Mai multe cățui de argint, donate de Nestor Ureche.

11) O nebederniță brodată cu fir de aur și bătută cu mărgăritare.

12) Mai multe patrafire din sec. al XVI-lea, toate lucrate în fir de aur și bătute cu petre scumpe.

13) Sacosul Mitropolitului Varlam (1642 cusut cu mărgăritare.

14 aer, de catifea stacojie, cusut în fir de aur, cu 22 sfinți, ale căror coroane sunt încunjurate de mărgăritare și diamante, are data 7116, deci o vechime de 300 ani; e făcute de Mitrofana, soția lui Ureche, în timp de 3 ani, cît a fost surgunită în un turn al bisericei, pentru niște greșeli făcut. Acest aer a fost luat de Turci în 1821, și rescumparat mai tîrziu de niște boeri pentru sumai de 20,000 galbeni.

Se mai află multe sfeșnice, ghezmătare de argint, suflate cu aur. In jurul bisericei sunt îngropați diferiți stareți și mitropolitul Varlaam.

In corpul chiliilor și în unghiul despre răsărit, — mează noapte, se afla un paraclis cu hramul „Adormirea" iar în unghiul Nord-Vest, e paraclisul cu hramul Sf. Neculai, în care se face slujbă zilnică. In afară de corpul clădirilor și în dosul lor, e schitul lui Zossima reparat, dar nu se slujește în el. Clădirile toate sunt curate, acoperite cu tablă și bine întreținute; aceasta se datorește actualului stareț, Archimandritul Partenie, care prin stăruința s'a, s'a putut aduna fonduri spre a face reparațiile necesare.

Mănăstirea are oi, vaci, și 100 fălci pămînt, necesare întreținerei celor 40 călugări, cîți locuesc aci.

*

In corespondența viitoare, voi trimite modul cum e instalată Colonia, și petrecerea a ei aci.

Gr. Stegăresou

M rea Secu 21 Iulie 1912

*) Numele acesta s'a luat după pîrăul care curge prin apropiere

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RĂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

INFORMAȚIUNI

:: M. S. Regele a semnat decretul, prin care se autoriză pe d-nii G. A. Bals și M. Bals, epitropi ctitori ai bisericei sf. Dumitru (Bals) din Iași, să contracteze un împrumut la soc. Creditului funciar urban din București sau din Iași de lei 25,000 cu un procent de 5 la sută și pe timp de 40 ani, pe care sumă s'o întrebuințeze la construcția caselor ce voiesc a clădi în curtea bisericei și venitul lor să se efectuieze la întreținerea bisericei.

:: Casa Centrală a meseriașilor a dat instrucțiuni tutulor prezidenților de corporațiuni din țară, cu privire la plata și chipul de plată a ajutoarelor bănești de boală și a cheltuelilor de înmormîntare, ce trebuesc făcute lucrătorilor, cari au făcut sau nu parte din corporații, cari au suferit un accident într'una din întreprinderile supuse asigurării în contra accidentelor.

De aseminea fiindcă legea prevedea ca lucrătorii, care rămîn din accidente cu o infirmitate, care îi pune în neputință de muncă sau le micșorează puterea de muncă, cum și urmașii acelora cari mor prin accident, pot dobîndi pensie. Pensia va începe pentru cei dintăi din ziua cînd încetează plata ajutorului bănesc și pentru cei de al doilea chiar în ziua accidentului.

Cererile pentru astfel de pensiuni se vor adresa corporațiilor care va înainta dosarul Casei centrale.

Prezidenții de corporații sunt ținuți a înștiința Casa centrală de ziua cînd infirmul a încetat de a mai primi ajutor bănesc și dacă accidentul a fost urmat de moarte, se va plăti urmașilor decedatului ajutorul bănesc pentru cheltuelile de înmormîntare.

:: Azi, la orele 4 p. m. a avut loc înmormîntarea regretatului Sandu Rișcanu. Cortegiul, a pornit de la biserica Banu.

:: Membrii consiliului permanent al instrucțiunei, secțiunea Iași, au fost chemați a se prezinta mîne în capitală, avînd loc o ședință a Consiliului.

:: Pînă în prezent încă n'a fost regăsît corpul nefericitului licean Emil Mancaș, care și-a găsit moartea în valurile Prutului, Duminică, la Ungheni.

:: „Monitorul Oficial" grec publică decretul prin care demisia ministrului grec din București d. Carussos, a fost primită.

:: Direcțiunea generală a căilor ferate romîne a trimis tuturor stațiunilor un ordin ca să nu se mai vînză bilete pentru Alexandria (Egipt) și Pireu în zilele de Joi și Duminică, căci vapoarele nu fac curse decît pînă la Constantinopol; deci se vor vinde bilete pentru aceste destinațiuni numai la trenurile cari au legătură cu vapoarele S. M. R. ce pleacă Marțea din Constanța.

:: Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

ULTIME INFORMAȚIUNI

:: *Conflictul între cei doi prefecți ce se credea terminat prin desavuarea complectă a polițistului, a reînviat și de astădată va lua probabil proporții și mai mari.*

In adevăr, după o tăcere de 3 zile, ilustrul ipistat și-a fabricat un interview în Evenimentul, *prin care dezminte tot ce a spus d. Constantin Negruți, prefectul de județ.*

Așa prefectul de județ a spus că a făcut cercetări, că în acest scop a invitat pe d. Bujor și era natural ca să fie așa, de oare ce în calitatea sa de Prefect de județ, reprezintă guvernul și pe ministrul de interne.

Iată acum dezmințirea polițistului, pe care o reproducem textual :

„Nimene însă nu a mai făcut cercetări în afară de d. prefect al poliției și parchet și nici n'a fost nevoe ca d. Bujor să fie chemat și întrebat în ce constă reclamația sa, de oare-ce odată cu ordinul de a cercetat d. Ministru a alăturat în copie și reclamația acelui domn".

Cît privește declarația Prefectului de județ, că e firesc ca să fi fost pus în cunoștință de cazul cu care ministerul l'a însărcinat polițistul respunde :

„In ce privește informația din ziarul nostru relativă la raportul cerut d-lui prefect de județ despre care noi am zis că d-sa *era pus în curent, cum era și natural să fie despre cele petrecute,* d. Stroja ne declară că suntem în eroare cînd afirmăm așa ceva. Din motive legale nici un fel de agent al poliției locale nu a pus vre-o dată, nici nu va pune în curent pe d. prefect al județului, cu ceea ce se petrece în oraș. Rapoarte se fac numai d-lui ministru de Interne și atîta tot. Informațiile cè sunt de dat le poate ceti ori cine în ziarele locale".

Așteptăm respunsul d lui Negruți.

:: *Nu e zi, în care să nu se înregistreze un scandal provocat de poliție, care să găsește azi cu totul desorganizată.*

Azi scandalul e provocat între polițiști și a provocat un conflict între poliția uniformată și agenții de siguranță.

Un agent de siguranță s'a plîns, că venind la comisia despărțirei I-a pentru a cere încheiarea unui proces-verbal cu privire la două prostituate, a fost pălmuit de către comisarul Becarian.

Se poate ca pentru astă una dată dreptatea să fie în partea comisarului, care și-ar fi amintit vorba d-lui Ghinea Ionescu că siguranța nu se ocupă de cît de prostituate, însă agentul lovit invoacă cu totul alte motive..

Probabil că se va deschide o anchetă în această privință.

:: In urma cererei administrației comunale, societatea Unionbaugesellschaft a depus în numerar suma de 25,000 lei, preț convenit pentru reparațiunile ce urma să le facă comunei până în Mai 1913 și care acum cade în sarcina comunei.

:: La spitalul israelit se află în căutare patru bolnavi de febră tifoidă.

Cazurile se prezintă sub o formă destul de gravă.

:: Adeverințele, pentru eliberarea certificatelor elevilor, cari, în Iunie a. c. au depus examen la liceul particular „Profesorii asociați" din Iași, se pot elibera de la cancelaria liceului în fiecare zi între oarele 8 jum.—10 jum. a. m. și 1 jum.—3 jum. p. m.

:: D. consilier comunal Enea, singurul care a rămas din comisiunea numită de consiliul comunal pentru a ancheta dispariția lemnelor întrebuințate la decorarea orașului, continuă misiunea sa, ascultînd pe funcționari.

In același timp d. Enea se plimbă toată ziulica în trăsură cu d. Stamatiu, fapt în potriva căruia ziarul *Mișcarea* a ridicat învinuirea.

Această plimbare nu se împacă cu ancheta.

Trebue și nițică pudoare.

:: D. medic veterinar Lupașcu va înlocui pe d. medic șef al județului, Irimia Iliescu, în timpul celor 45 zile de concediu, ce-a obținut.

:: D. Gusti Climescu, a fost numit controlor pe lîngă corporația confecțiilor.

D-sa a depus azi jurămîntul legal.

:: D. dr. Stenner, medic comunal, a confiscat la băcanul Sapsa David, din strada Socola, o cantitate de chinină.

Negustorul va fi dat judecății.

:: Pentru aseară fusese anunțată o nouă consfătuire la camera de comerciu, cu privire la constituirea bursei.

Pentru această consfătuire fură invitați mai mulți cerealiști din provincie, precum și un număr de mari agricultori.

Nici unii nici alții n'au răspuns la această invitare.

:: Inaugurarea monumentului în amintirea eroilor de la 1877, ce era să aibă loc la 2 Iulie, în comuna Flămînzi, a fost amînată pentru o dată ulterioară în urma cererei d-lui C. Arion, care și-a exprimat dorința de a asista la această serbare.

Executarea monumentului a fost încredințată d-lui Tatomir, cunoscutul artist sculptor.

Furtul de la d-l profesor Cădere

Sîmbătă d. Cădere, inspector al învățămîntului, a fost victima unui furt ale cărui împrejurări, puțin banale, merită să fie cunoscute în toate amănuntele.

In acea zi d-sa trebuia să aibă un botez la via sa de la Socola, unde este mutat cu familia pe timpul verei. Hoțul, care știa această împrejurare — precum vom arăta — a plănuit să facă lovitura tocmai în ziua cînd presupunea că serbarea ce avea la vie trebuia să oprească pe d. Cădere de a veni pe acasă. Cu toate acestea pe la ceasurile 10 dimineața în acea zi, d. Cădere a trecut pe acasă, spre a'și lua corespondența. D-sa a auzit un mic sgomot în una din odăi, dar nu i-a dat importanță.

Hoțul ca la el acasă

Sîmbătă după amiază pe la ora 4, o femee ce îngrijea de casă în lipsa stăpînilor, a venit la casa d-lui Cădere, în strada Săulescu și auzind zgomot în una din odăi, a întrebat dacă e stăpînul acolo ; ne primind nici un răspuns a intrat în odae și a văzut un om străin punîndu-și o cravată la gît. La întrebarea ce 'i-a făcut, că ce caută în casă, hoțul 'i-a răspuns: „dar ce cauți d-ta, căci pe mine d. Cădere m'a lasat să îngrijesc de casă". Cu tot acest curaj, femeia totuși a eșit din casă și a cerut ajutor.

Prinderea hoțului

Hoțul auzind strigătele de ajutor, a lăsat țigara pe care o începuse dln tutunul ce găsise pe masă, pentru pus între blănuri, a pus repede un pardessus al d-lui Cădere, peste camașa și cravata de aceiași provenienţă, ce îmbracase deja, a luat în fugă din pachetele ce pregătise, pe acele ce le credea mai de preț și a vrut să fugă.

La strigătele femeei 3 pietrari ce reparau pavagiul în colțul școalei Reuniunei, care se află chiar peste drum de casa d-lui Cădere, de și au auzit alarma, nu s'au mișcat din loc ; au sărit d. Cezar Dimitriu, de peste drum și ordonanța de la d. maior dr. Vereanu.

Hoțul a vrut mai întâi să sară prin o gradă pe un geam, însă de oare ce trebuia să iasă prin colțul stradei, a sărit un gard spre laboratorul de chimie, unde a fost prins de către cei ce-l urmăreau.

Isprava hoțului

In urma prinderei sale, hoțul n'a putut lua de cît cîteva monede jubilare de aur, pe care le pusese în căptușala pălăriei. Un pachet cu bijuterii ale d-nei Cădere 'i-a căzut din buzunar cînd a sărit gardul și nu 'i a ramas de cît cîteva bijuterii prin buzunări, care 'i-au fost găsite la disp. l, unde a fost dus.

In urma sa, în casă, s'a văzut toată casa literalmente răsturnată ; toate saltarele sparte, toate lăzile forțate și pe mese și pe jos făcute pachete din cele ce avea de gînd să iee acasă.

Din toată casa numai bibliotecile au rămas iutacte, ca nefiindu-i folositoare, lenjeria a fost toată vrăvuită și înghemuită in pachetele ce-și făcuse.

Cine este hoțul

Nu s'ar putea spune numele exact al lui, de oare-ce are 4 nume cel puțin, pe care le dovedește cu acte. Toate actele sale, însă, sunt de furat și probabil că dacă nu era surprins, ar fi deschis și saltarul de la biroul d-lui Cădere, unde se aflau actele și diplomele sale ; ar fi putut în acest mod, cu diploma de licență în chimie, să capete vre-un post de director al Institutului de chimie (vezi C. Sumuleanu).

Ultimul său nume este Mihai Vasilescu, fost sergent în armată, sub care s'a angajat ca vier la via d-lui Em. Stratan la Socola, care e vecină cu via d-lui Cădere. Așa a aflat de sigur de la serbarea ce avea vecinul Sîmbătă la vie și a plănuit lovitura.

La via d-lui Stratan se afla ca servitoare o femee care era în legătură cu hoțul ; la dînsa s'au găsit felurite bijuterii și haine de preț, într'o ladă plină și care au fost furate de hoțul de azi, de la d. Feierștein de la Cornești, în al cărui serviciu a fost mai înainte.

Numai unei întîmplări se datorește faptul că d. Cădere, n'a fost devalizat absolut complect, de oare ce femeia ce a surprins de hoț, venea pe acasă numai din cînd în cînd, pentru a îngriji de flori. In ziua aceia a venit, fiind în trecere către prefectura județului, unde se ducea să-și dea raportul său ca moașă. Hoțul, venit în casă probabil de Vineri noaptea, a avut vreme să-și aranjeze toate pachetele sale, a și mîncat, cum s'a văzut după pînea ce a lăsat și de sigur că aștepta noaptea de Simbătă ca să plece cu bagajele ce 'și aranjase.

Hoțul se află încă arestat la disp. I, dacă nu va fi scăpat „din întîmplare" grație monedelor jubilare ce avea asupra sa.

:: *Pe ziua de azi s'a constatat un nou caz suspect de febră tifoidă.*

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 4 August a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei, licitație prin oferte închise pentru furnitura a 1,000,000 pînă la 1,500,000 kilograme lemne de foc, esență fag sau carpăn, necesare serviciului Comunei precum și pentru școli, judecătorii, abator, piețe, cimitire, grădini etc. pe timp de un an de la semnarea contractului.

Garanția provizorie 500 lei în nume rar sau efecte garantate de Stat.

Concurenții vor depozita în curtea Primăriei, cîte cel puțin doui metri cubi de lemne, care vor servi ca probe, pentru acele ce vor furniza.

Dispozițiunile art. 72—83 din Legea Comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

Condițiunile de licitație și caetnl de sarcini, se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 19044
21 | 3 Iulie 1912

:: **Judiciare.** — Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata Curței cu juri din Dorohoi, pe Th. Țară care în seară de 21 Mai, a încercat să omoare pe concubina sa Maria Balan.

— Constantin Rășchitorul din Valea Lupului, a fost trimis în judecata Curței cu juri, acuzat de omorîrea locuitorului Gh. Prisacariu.

:: **Mișcare clericală.**—In vederea alegerei pentru consistoriul superior bisericesc, preotul Constantin Dinescu, a lansat manifestul următor:

Cinstite Părinte,

Am deosebita onoare de a vă înștiința, că pe ziua de 1 August a. c. voiu candida și eu — împreună cu alți onorabili confrați — pentru un loc de membru în consistoriul Superior bisericesc.

Nu e nevoe de a mă mai recomanda aici, întrucît fiecare din Sfințiile voastre mă cunoaște destul de bine, de ce sunt și ce pot, însă de voiu avea fericirea să pătrund în înaltul corp amintit, nu voiu înceta de a stărui, cere și îndemna, împreună cu ceilalți preacinstiți membri, în special :

1) Inmulțirea gradațiilor tuturor preoților, la 3, cu scurtarea termenului între ele la 5 ani, 2) Mărirea salariilor tuturor preoților în mod mai omenesc și potrivit timpului în care trăim, 3) Ridicarea curbei deasupra salariilor preoților rurali, 4) Extinderea modului de avansare pe loc a preoților rurali.... etc. ; iar în general : Ridicarea salariilor preoților urbani și rurali la nivelul salariilor tovarășilor lor de muncă : Institutorul și Invățătorul.

Mă prezint încrederei P. C. Vs. cu acest mic program și, după cît mă cunoașteți, vă rog să vă gîndiți, bine dacă merit sau nu, votul Sf. Voastre.

Vă salut cu toată dragostea,

Preot, **C-tin Dinescu**

*

Se așteaptă și alte manifeste de ale preoților, care în mod independent, își vor pune candidatura la această alegere.

:: Iată noul program de astă seară Marți a teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec).

O călătorie în Italia, Corsica pitorească, interesante vederi după natură—Pantera neagră, splendidă dramă modernă în 3 părți. Film danez de mare artă, prima producție a casei noue „Danisk Kinograph" din Copenhaga, a cărei privilegiu de reprezentare e cedat numai teatrului Pathé Freres.

Cunegunda zboară, comedie—Revista internațională, etc.

Vor fi readuse *Serbările inaugurărei statuei lui Cuza Vodă,* care au avut loc în orașul nostru în luna Maiu a. c, (seria complectă).

Adînc întipărite în inima fiecăruia aceste grandioase serbări sunt repetate pentru a satisface dorința unui imens nue măr de vizitatori, cari au inzistat să le revadă.

Noul program de mîne seară cuprinde: Cucerirea fericirii (piesă pariziană, 2 părți) etc.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

2 acțiuni *de ale Casei Rurale sunt de vînzare. Adresa la d.* **Gh. Daulja str. Mutu 13. Iași.**

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 24 Iulie

Lovitura de Stat din Turcia

— Ședința de eri a Senatului Turcesc —

Constantinopol. — Hotărîrea luată eri în consiliul de miniștri, de a convoca azi pe senatori într'o ședință extraordinară a fost ținută în cel mai mare secret, așa că nici chiar deputații nu știau că Senatul are ședință. Ea a fost foarte interesantă și agitată—dar totuși se păstrează încă secret din partea senatorilor.

Se știe cu toate aceste că în cursul dezbaterilor s'a ivit un incident între mareșalul Fuad, care e pentru o înțelegere și senatorul Iomand Batzaria Efendi, care a apărat în mod călduros și cu energie menținerea Camerei.

Hotărîrea guvernului e privită ca o manoperă iscusită, care asigură închiderea Camerei, pe cînd calea urmată pînă acum n'ar fi dus la dizolvare de cît după cel puțin o lună.

Rezoluția luată de Senat va surprinde pe deputați. Camera e convocată pe mîne dimineață la ora 9 și se prevede zgomotoase protestări.

Se svonește că adunarea deputaților va încerca mîine dimineață înainte de cetirea decretului de închidere a seziunei, să dea vot de blam ministrului de război. Toți miniștrii erau de față la ședința Senatului. Hotărirea guvernului de a stărui pentru clotura imediată a Camerei se datorește telegramelor trimisă de comisia specială, care e în Albania și care cerea poate o dizolvare neîntărziată, temîndu-se contrariu să nu se ivească cele mai grave complicații. Discuția la Senat a fost foarte agitată. Intăi s'a votat modificarea art. 43 din constituțiune și apoi interpretarea cerută de guvern.

Se asigură că iradeaua, care va decreta dizolvarea Camerei, va fi promulgată în cursul nopții.

Refuzul unui comandant

Constantinopol.—Djafer Tajar Bey, mutesariful din Ipek, a refuzat să ia comandamentul celor 5 batalioane, trimise spre granița muntenegreană. Acest refuz ar fi motivat de atitudinea îndoelnică a trupelor influențate de răzvrătirea albaneză.

Misterioasă crimă din București

București.—Sunt acum 3 ani, se furase de la d. Th. Protopopescu, din str. Timișana, suma de 4000 lei.

O dată cu constatarec furtului se constatase și dispariția unei servitoare, care a fost astfel bănuită a fi săvîrșit furtul.

Astăzi refăcîndu-se acea construcțiune, s'a găsit în closete, cadavrul acelei servitoare, care probabil a fost asasinată.

S'au început cercetări.

Ședința de azi a Camerei turcești

Constantinopol.—Azi în Cameră a vorbit întâi Djavid-Bey, care a rostit o cuvîntare violentă în contra guvernului actual, pe care l'a numit tiranic.

Oratorul a terminat spunînd că deputații vor rezista la ori-ce amenințare. In urma propunerei lui Djavid, camera a votat neîncrederea sa în guvernul actual și s'a amînat sine die.

Oaspeți streini în capitală

București. — Azi dimineață au sosit în Capitală 3 ofițeri germani, și un ofițer turc.

Ei au fost primiți de către d. Maior Răteanu, șef de cabinet al ministrului de răsboi.

Oaspeții vor vizita instituțiunile noastre militare.

Un Conflict bisericesc

Tulcea.—In ziua de Duminică, pe cînd preotul Ilie Lungu oficia în biserica sf. Gheorghe, a fost de o dată oprit de Protoereul județului, care declară că are ordine în această privință de la enoriașii bisericei.

Cu toate protestările credincioșilor, preotul Lungu a fost oprit să continue slujba religioasă.

Tulcenii au protestat telegrafic ministerului.

Sinuciderea din Dealul Spirei

București.—Aseară în gara din dealul Spirei, un necunoscut s'a aruncat înaintea unui tren de marfă.

Corpul nenorocitului a fost cumplit mutilat.

Se fac cercetări pentru a se stabili identitatea sinucigașului.

Constantinopolul în plină revoluție

— Proclamarea stărei de asediu —

Constantinopol.—Tîrziu noaptea, guvernul s'a văzut silit a se supună legei militare, și a decretat dizolvarea Camerei.

Declarația a provocat mari tulburări în Cameră. Au avut loc încăerări între deputați și s'au tras focuri de revolver.

Guvernul va lua măsuri pentru viitoarele alegeri, iar noua Cameră se va întruni în Aprilie viitor.

*

Sultanul a refuzat să primească pe președintele Camerei, care a vrut să i comunice lovitura de stat făcută de guvern.

*

Clubul juniilor turci a fost înconjurat de trupe.

Se afirmă că toți șefii au fost arestați.

*

La Pera și în alte părți ale orașului, a avut loc un început de mișcare revoluționară.

Pentru a paraliza această mișcare, guvernul a proclamat starea de asediu pe 40 de zile.

Călugării romîni în Rusia

Galați.—Aci a sosit azi călugărul Serafim Mărcuță, care declară că a fugit dintr'o mănăstire din Podolia, unde se află mai mulți călugări romîni, cari sunt torturați de călugării ruși.

ACCIDENT

București.— D-ra Sima Abramovici de 19 ani, din strada General Florescu, voind să încerce o nouă mașină de spirt, aceasta a exploadat, D-ra Sima Abramovici și mama ei s'a ales cu grave arsuri.

Institutul Liceal de Domnișoare „HUMPEL" din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii : C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde :

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.
Prospecte se trimit la cerere.
Inscrierile încep la 1 August 1912.
Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.
Prețul fasonatului fiind cu ora, se execută foarte ieftin.

Contabil și Corespondent
rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.
Adresa la ziar sub Corespondent.

BANCA MOLDOVA
IAȘI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor baineare și climaterice** *din țară și străinătate*

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOȘ —
fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.
dă consultațiuni
de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducere a acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cişigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura ca apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţioneazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut

marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădut, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *durerile* cari [illegible] celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-POTS

Raymond CAPEL

GRILLAGES, etc.

Envoi franco du Album sur demande

La administratia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT

complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1,98e,25 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

2400

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1649. — Joi 26 Iulie 1912

Guvernamentalii și luptele dintre partide

După cum au putut vedea cetitorii noștri, d. general Argetoianu a confirmat indirect că la toamnă vom avea o schimbare de guvern. Lucrul acesta anunțat cu două luni înainte, de către un membru al cabinetului, e în sinea lui, un fapt fără precedent. De obicei cabinetele se țin tari, se prezintă cel puțin ca atari, pînă în ziua căderei lor. Cu guvernarea junimistă s'a întîmplat însă cu totul altfel. Inainte de a veni d. Carp la cîrmă, d-sa și-a anunțat cu mult înainte sosirea, și la dată fixă a și constituit cabinetul; acum, la plecare, miniștri junimiști procedează la fel: prezic căderea guvernului Maiorescu.

Decît, dacă d. Carp, anunțîndu-și dinainte venirea, n'a făcut decît să descopere constituționalicește Coroana, apoi prezicerea d-lui general Argetoianu are consecințe mult mai grave: d-sa a luat încă de pe acum orice autoritate guvernului din care face parte. Guvernele sunt de fapt ale partidelor, de drept ele sunt ale țării; de fapt cabinetele se perindează la putere, în drept ele sunt considerate ca unul și acelaș, unul continuînd pe cel precedent.

Așa fiind, sfîrșitul unui guvern, în drept și în fapt, nici nu se poate prevede și nu trebue prezis.

Guvernul stă la cîrmă în virtutea îndoitei încrederi a Coroanei și a Parlamentului, cînd unul din acești doui factori retrage încrederea guvernului, cabinetul e căzut.

Or, d. general Argetoianu a pus guvernul Maiorescu într'o situație ridicolă. D-sa precizînd viitoarea cădere, a afirmat în chip implicit neîncrederea *actuală* a unuia din cei doi factori, de care depinde existența unui guvern. In ce-l privește pe Parlament, știe toată lumea că el urmează orbește pe guvern care ar veni. Rămîne, așa dar, celalt factor constituțional, Coroana, care n'ar mai avea încredere în cabinetul Maiorescu.

Și, așa fiind, de ce mai așteaptă miniștrii, împreună cu d. general Argetoianu, și de ce nu pleacă imediat; sau dacă, în adevăr, Coroana nu mai are încredere politică în actualul cabinet de ce nu l'a concediat în clipa în care această încredere s'a stîrbit?

Iată consecințele perfect logice la cari ne duce stîngăcia d-lui general Argetoianu de a fi anunțat cu două luni înainte, căderea, la data fixă, a guvernului din care face parte.

Dar dacă d. general Argetoianu s'ar fi mărginit să ne dea, în interviewul d-sale, numai data retragerei guvernului Maiorescu, poate că n'am mai avea nimic de adăogat. Dar d. ministru de război a ținut să-și dea părerea și în privința concentrării.

D. general Argetoianu ne-a acuzat că facem personalități și că împăcarea merge greu din pricina aceasta.

Fără a ne ocupa de chestia concentrărei în sinea ei, avem totuși de făcut unele rectificări la afirmația ministrului de război.

In adevăr, dacă d-sa a fost ținut în curent cu cele urmate în perioada tratativelor de concentrare, atunci se știe că șeful nostru d. Take Ionescu, n'a făcut nici odată chestie de persoane și ori de cîteori s'a discutat concentrarea a fost vorba numai de principii și de chestiuni de program.

Dacă au existat totuși chestiuni personale, apoi ele fac ravagii în rîndurile partizanilor d-lui general Argetoianu.

In partidul d-lui Carp chestiunile personale primează chestiile de principii,— iar rezultatele acestei lupte surde dintre fruntași, d. Carp le-a simțit poate mai bine de cît ori cine, căci datorită lor, d-sa a fost debarcat din cîrmă, după o guvernare ridicolă de 16 luni.

Datorită tot acestor chestiuni personale, ridicate întâia oară de către d. Carp încă pe vremea șefiei neuitatului Lascar Catargiu, partidul conservator a fost expus frămîntărilor din ultimele decenii, cari i-au făcut atît de mult rău și cari l'au dus spre ruptura de la 1908.

Aici trebuia să vadă d. general Argetoianu chestiunile personale, nu la noi în partid, a cărui admirabilă unitate și disciplină sunt cea mai bună dovadă că nu la noi se fac chestii personale.

In caracterul leal și în uitarea de sine pînă la sacrificiu, de cari d. Take Ionescu a dat pînă acum atîtea dovezi d. general Argetoianu a putut vedea că acest om admirabil, care ne conduce, nu e capabil de chestiuni personale și de răsbunări pătimașe.

Ministrul de război ne-a judecat șeful și partidul, după șeful și partidul căruia aparține d-sa.

D. general Argetoianu a căzut victima unui foarte explicabil fenomen antropomorfic.

Lucrul se întîmplă și la oameni mai tineri ca d-sa..

Acum o ultimă observație: ministrul de răsboiu n'a mai avut ce face și a trebuit să recunonsă probabilitatea unui guvern Take Ionescu pentru la toamnă. Pesimist însă cum e tot omul la vîrsta d-lui general Argetoianu și-a exprimat însă temerea că viitorul cabinet Take Ionescu nu va putea rezista multă vreme celor două partide de opoziție.

Profețiile junimiste ne lasă însă foarte reci. Insuși faptul că la constituirea partidului conservator-democrat d. Carp a prezis că după trei luni nu se va mai vorbi despre d, Take Ionescu, atunci cînd după patru ani un ministru al d-sale se vede nevoit să anunțe un guvern Take Ionescu—constitue cea mai bună măsură a valorii profețiilor junimiste.

D. general Argetoianu poate fi deci liniștit. S'a înșelat el d. P. P. Carp—d'apoi ministrul de războiu.

LA CONTENCIOS

De cînd d-rul Corneliu Șumuleanu a fost luat de urechi și dat afară de la institutul nostru de chimie, presa de toate nuanțele nu mai are liniște.

Cei dat afară, cei prins cu plagiatul, d. Iorga și întregul Cahal... naționalist s'a pus pe scrise. D. dr. Șumuleanu a scris pînă acum zeci de articole lungi, d. Cuza face dileme, d. Iorga se boceşte ca babele—și toți în cor înjură pe ministrul, care a anulat decretul lui Șumuleanu, pe membrii comisiunei de anchetă, pe chimiștii ascultați ca martori, pe oamenii de serviciu maltratați de sadicul fost director, pe oamenii cu legătură în afacere sau fără absolut nici una.

De cît, pentru ce atîta spurcată vorbărie? Pentru ce tot veninul acesta și această imensă cantitate de lături pe cari mahalăgioaicele naționalismului romîn, le a runcă asupra unei lumi întregi?

Dacă d-rul Șumuleanu se crede îndreptățit, dacă d-sa pretinde că a fost dat afară din slujbă împotriva legei, de ce nu se adresează contenciosului administrativ? Doar pentru așa ceva e făcut!

Dar d. dr. Șumuleanu, prudent cum este, preferă să înjure ca o țață de mahala și se ferește binișor de justiție.

Respingerea acțiunei sale, de către contencios l'ar amuți pentru totdeauna, și d-sa, ca și d. A. C. Cuza, simte nevoia să vorbească, să se agite și să facă reclamă în jurul deochiatului său nume.

Iată de ce ocolește justiția.

Renta amortibilă

In apus, căderea rentelor de Stat e un fenomen aproape general. Franța și-a văzut renta depreciată cu peste 13 la sută, Germania cu aproape 20 la sută, Austria cu 24, iar consolitățile engleze au suferit o pierdere fabulos de mare: de aproape 35 la sută.

Pe cînd dar renta unor State vechi, puternice și bogate scade, renta noastră se menține la un nivel și statornic și cu mult superior.

Care să fie cauza acestui fenomen? Un financiar german a explicat lucrul.

In străinătate renta e perpetuă, de aceea societățile evită să-și plaseze economiile și rezervele în ele, căci ori-ce perdere la cursuri este pentru ele eternă.

Pentru remediarea răului se propune schimbarea rentei în amortibilă, căci tragerea ei la sorți face perderile timporare, și deci nici scăderi mari nu sunt posibile și dovadă că așa este, e însăși renta noastră care stă atît de bine.

Imprejurarea aceasta cu străinătatea a venit la timp și a dat o energică desminţire ereziilor financiare susținute de către d P. P. Carp cu prilejul discuției ultimului budget. Fostul președinte al consiliului s'a declarat atunci partizan al rentei perpetue și a transformat chiar o parte din împrumutul nostru amortibil în împrumut perpetuu

Dacă întîmplarea, mai îngăduitoare, ar fi permis d-lui Carp să stea în fruntea finanțelor noastre cît au stat d nii Take Ionescu și Em. Costinescu, și dacă d-sa ar fi avut prilejul să încheie importantele operațiuni financiare, pe cari le-au încheiat acești doui bărbați de stat, sigur că o bună parte din împrumutul nostru public, dacă nu chiar tot, ar fi fost transformat în tip de rentă perpetuă, iar azi am fi înregistrat un dezastru înzecit mai mare, de cît cel al Statelor apusene.

Pronia a avut însă milă de țara romînească, cînd a fost atît de nemiloasă față de d. P. P. Carp.

In preajma holerei

In urma alarmei dată de însăși direcțiunea generală a serviciului sanitar, care se așteaptă la o invaziune a holerei, o razie sanitară a avut loc și în localitate, făcută de primarul și de medicul șef al orașului.

Nimic de zis în potriva acestor inspecțiuni, dacă ele sunt făcute cu imparțialitate.

S'a constatat cu acest prilej, că locuitorii Iașului, fac toate sforțările, pentru a aduce la îndeplinire măsurile și îmbunătățirile cerute de legea sanitară.

Mai toate localurile publice, ca și casele particulare, sunt înzestrate cu apă și canal, așa că starea de curățenie nu lasă nimic de dorit.

Cele mai multe oteluri și birturi au fost găsite în stare bună higienică. Birturile populare din piața Sf. Spiridon au fost ireproșabile.

S'a constatat însă un ce foarte straniu.

Tocmai instituțiile comunale, ce ar trebui în primul rînd să se fi conformat legei sanitare, unde din primul moment ar fi trebuit să se introducă toate îmbunătățirile, pentru a servi de model și de încurajare pentru particulari, tocmai acele instituții se găsesc într'o stare deplorabilă.

La hală nu se găsesc guri de apă, așa că spalarea nu se poate face în mod eficace. Latrinele formează un cuib de infecțiune, ce împrăștie miazme ucigătoare.

In piața Nicolina, pe lîngă aceleași rele, nu există nici macar un beciu, unde să se păstreze cărnurile, pe o vreme atît de călduroasă.

Intr'o stare și mai rea, se găsesc unele instituții de stat.

Nu vom menționa de cît gara centrală. E cu neputință să stai o clipă pe peronul gării, unde domnește un miros pestilențial.

La gară nu există nici o instalațiune de apă și canal, totul e într'o stare de debraiare complectă.

Poate în urma acestora se vor lua măsuri de îndreptare,—le așteptăm.

N.

Chestia Șumuleanu

Guvernul actual a anulat decretul prin care d. dr. Șumuleanu fusese numit, împotriva legei, director al institului de chimie din Iași.

Anularea decretului a fost precedată de o anchetă, care a dovedit, lucruri urîte în sarcina celui scos din slujbă. Printre cele mai ușoare citim bruscarea personalului superior subaltern, maltratarea celui inferior și o altă întreagă serie de fapte nepermise.

D. dr. Șumuleanu ca vrednic partizan al d-lui A. C. Cuza, nu recunoaște nimic și înjură pe toată lumea. De șase luni, de cînd a fost dat afară de la institutul de chimie, d-sa publică o serie nesfîrșită de articole în „Neamul Romînesc" de învinuiri și insulte. D-nii Iorga și A. C. Cuza s'au asociat acestei campanii fără precedent și înjură cum numai d lor știu să injure.

Cu toate acestea d. dr. Șumuleanu are e cale așa de simplă ca să și valorifice drepturile: de ce nu se adresează d-sa contenciosului administrativ?

Dacă are dreptate, va fi repus în slujbă. și apoi va avea dreptul să înjure cît o pofti, dacă, bine înțeles se va dovedi că a fost nedreptățit.

Dar d-sa pare a fugi de justiție...

OAMENI ȘI LUCRURI

Cît tragem la cîntar...

Se răsfață pretutindeni micul aparat de tortură și e cu neputință să-i scapi: și la gări, și la băi și pe liniștite promenade în pădure, preste tot te întîmpină cîntariul și te invită.

De la prima consultație medicală fiecare vizitator capătă indicația de a se cîntiri. Ce ar însamna toată cura întreprinsă fără a se ști, cu preciziune, rezultatul ei sub această formă matematică, fizică a cîntăririi!

— „Am cîștigat două Kilograme în 18 zile"—ne spunea dimineață o prea drăguță tînără din Nürnberg, anunțîndu-ne că pleacă în Svițera franconiară pentru „Nachkur".

O plecare subită care avea oarecum aierul unei fugi, de teamă ca nu cumva să se expună a pierde ceva — din cîtimea cîștigată.

In același timp soțul doamnei făcea cu mulțumire socoteală că numai în vre-o 14 zile a pierdut aproape 5 Kilograme, grație lungilor și obositoarelor escursiuni. Se ducea și dînsul acum în aceeași frumoasă regiune unde va căuta să nu recîștige, pe cît posibil, nimic din ce reușise a pierde.

Vecinul meu—voluminosul medic petersburgian—pornește cel dintăi din vilă. Aud uneori pe gardianul vilei bătîndu-i în zori de ziuă la ușă poruncitor:

— „Fünf Uhr, Herr Doktor, aufstehen!..." Apoi îl revedem seara întorcîndu-se flămînd, dar mulțumit de numărul de kilometri ce a parcurs și de... răspunsul ultim ce i-a dat cîntarul. Ce n'ar da vecina lui,—nevasta profesorului universitar din Moscova — să poată cîștiga ceva din kilogramele cu atîta risipă sacrificate de vecinul ei petersburghez.

E destul de amuzant să urmărești pe membrii unor și aceleași mici familii, urmărind scopuri contrarii: barbatul alergînd, de par'că ar goni fiarele în pădure ca să slăbească,—femeea, cruțîndu-se cu pedantizm, ca doar o să profite cu vr'o cantitate de mușchi și grăsime. Tot atît de frequente sunt exemplele contrarii: cînd *el* vrea să se îngrașe și *ea* din potrivă. Sînt și menagii mai armonioase: ambii soți se adresează cîntarului în căutarea aceluiași rezultat și urmînd același regim.

Simbolul tuturor luptelor însă este — cîntarul. In limbă se rostește graiul atît de eloquent,—răspunsul organizmului într'un fel ori într'altul degenerat—la străduințele întreprinse pentru a obținea reacțiunea dorită.

In kilogramul dobîndit se află echilibrul restabilit în favoarea naturii, a cumințeniei, se află toată nădejdea de armonizare între om și între forțele sau legile firii, cari nu iartă, abateri fără pedeapsă. E, în gramele mele, — grația, mlăierea, agilitatea, poate și frumusețea femeei, e puterea de muncă, istețimea, existența barbatului; totul se poate... De aceea lupta e atît de înverșunată, iar cîntarele funcționează preste tot, grăind în limba lor de fier, cu dinții lor de oțel, cuvîntul cumințenia în viață, povața de a trăi fără abuzuri, fără excese de orice fel...

Rodion

Examenul de capacitate și Seminarul pedagogic

Recrutarea corpului didactic secundar, ca și a celorlalți funcționari ai statului, se face astăzi în condițiuni cu mult mai miticuloase de cît înainte, și această evoluare, în ramura învățămîntului, ne-o arată legile din 1864, 1889 si 1898. La început, nu se cereau candidaților nici chiar titluri academice fiind-că era prea restrîns numărul celor ce posedau diplome universitare. Ast-fel, de unde art. 375 al legii din 1864 cerea „profesorilor superiori de licee, cunoștințele speciale asupra materiei ce are să se propună în vacanta clasă; deosebit ei vor fi datori a justifica de absolvirea învățăturilor de liceu sau, în lipsă, să fie supuși la un examen general de acolo învățături", legea din 1879, art. 1 pretindea. „Profesorii liceelor și gimnaziilor statului, comunale sau județene, se numesc numai dintre licențiații și doctorii facultăților de litere și știință, din țară și din străinătate, întru cît diplomele acestor din urmă vor fi fost recunoscute de Universitățile țării".

Era natural ca, pe lîngă titluri, legea să impună viitorilor profesori, și un concurs, prin care să dovedească dacă au aptitudinele ce se cer unui membru al învățămîntului. — In consecință, art. 376 al legii din 1864 prevede; „Examenul și concursul vor consista pentru învățători, institutori, institutrice și profesori de verice grad în cîte o probă scrisă și cîte o lecțiune făcută înaintea comisiunei pentru fie care obiect din cele cuprinse în articolul precedent. — Insă aspiranții la profesorat în clasele superioare de licee sau de facultăți, vor trebui peste această să facă, asupra obiectului pentru care se prezintă, trei probe scrise și trei lecțiuni". Temele se trăgeau la sorți.

Art. 381 mai dă următoarele amănunte în privința concursului: „Lecțiunile candidaților se vor face în public. Probele scrise se vor tipări fără nume în jurnalul instrucțiunei.

Se va tipări asemenea și Procesul Verbal al comisiunei asupra rezultatului examenului sau concursului". — Față de cei reușiți la concurs, atît legea din 1864, cît și cea din 1879, prezintă o mare lacună, căci candidații erau obligați să arăte în cererile lor „anume pentru care localitate și pentru care catedră voiesc să concureze". Prin urmare, dacă la un concurs reușiau mai mulți candidați, cu note satisfăcătoare, era numit numai unul, adică cel care era clasificat întîiul, rămînînd ca ceilalți concurenți să se prezinte la un alt examen, pînă ce fie-care obținea media cea mai mare pentru catedra pe care voia s'o ocupe.

In chipul acesta, titlul provizoriu se dobîndia cu mare greutate, ceia ce a și făcut ca miniștrii de pe vremuri să numească titulari și la catedrele ce nu fuseseră publicate la concurs, cu toate că legea nu prevedea cazuri de natura aceasta.

Este explicabilă, deci, ușurarea ce se aduce, prin legea din 1898, numirii profesorilor: în schimb, însă, actualul examen de capacitate, care hotărește recrutarea corpului didactic secundar, este însoțit de mai multe formalități; căci, afară de diploma de licențiat sau doctor, se mai cere candidaților și un curs de pedagogie, precum și conferințe și lucrări practice la un seminar de pedagogie.

Incontestabil că examenul de capacitate este mai complicat de cît concursul, cerîndu-se candidaților două specialități pe lîngă lecțiunile practice pe care trebuie să le facă cu școlarii în fața comisiunii examinatoare. Drept vorbind, înpovărarea candidaților la examenul de capacitate compensează ușurința cu care se ia astăzi licența la facultățile respective, din care studenții nu ies destul de pregătiți, după cum am dovedit aceasta într'un articol anterior, luînd ca bază a observațiunilor mele rapoartele oficiale ale mai multor profesori de Universitate.

De astă dată, mă voiu ocupa numai de lecțiunile practice în specialitatea istoriei și despre seminarul pedagogie, în care se prepară viitorii profesori.

In cele două seziuni din urmă, am căutat să studiez cu deamănuntul și cu cel mai viu interes felul cum au fost ținute lecțiunile practice la „Liceul Lazăr" sub președinția d-lui prof. universitar; Dr. Onciul, și în anul acesta, sub președinția d-lui Al. D. Xenopol.

Fiind aproape 12 ani, de cînd s'a pus în practică examenul de capacitate, candidații, în urma experienții făcute de unii și de alții, încep să dea preferință cîtor va școli, la care lecțiunile practice reușeec mai bine, găsind—susțin ei — elevi pregătiți în înțelesul cerințelor pedagogiei moderne.

Nu arare ori s'au ridicat protestări din partea candidaților, cari se plîngeau că dacă ei au obținut o notă mai mică la lecțiunea practică, aceasta se datorește întîmplării nenorocite că au fost siliți să-și facă lecțiunea la o școală unde au dat peste elemente nepreparate și nedisciplinate, pe cînd colegii lor de examen au avut norocul de elevi foarte buni. Aceste întîmpinări sunt atît de justificate, în ci

comisiunea examinatoare, condusă de spiritul de echitate, ia adeseori în considerare diferența de pregărire a școlarilor, spre a nu scădea prea mult nota care atîrnă de răspunsurile lor.

Este de notorietate publică, de altminteri, că elevii știu de ce mare însemnătate sunt răspunsurile lor și că soarta bieților candidați depinde de atitudinea clasei. Cu cît parapon și mîhnire sufletească istorisia, mai dăunăzi — un fost candidat la examenul de capacitate și actualminte profesor, că i se prezintă o delegațiune de elevi, amenințîndu-l că-l vor trînti la examen, dacă ei vor fi chemați la școală, într'o zi de sărbătoare, în vederea lecțiunii practice, deși el n'avea nici o vină pentru aceasta. La rîndul lor, candidații aleargă și ei la tot felul de expediente, ademeniri și lingușiri, numai și numai pentru a cîștiga bună voința școlarilor—captatio benevolentiae— pînă ce trec puntea.

Trebue să ne aducem aminte fiecare de acele stări sufletești, în care viitorul atîrnă numai de o clipă și balanța succesului poate să se rîdice sau să cadă cu repeziciunea fulgerului.

Candidații îngrijorați fac apel călduros și la profesorii respectivi, rugîndu-i să asiste la lecțiune, pentru a contribui la crearea unei atmosfere mai favorabile în clasă.

Spre a se evita, pe viitor, plîngerile candidaților ar trebui poate ca lecțiunile dintr'o specialitate oare care să se țină cu elevii aceluiaș profesor, căci numai atunci comisiunea ar avea posibilitatea unei juste aprecieri și clasificări. In a doua linie, mi-aș permite să atrag atențiunea membrilor din comisiune ca mai înainte de a fixa chestiunile să aibă o prealabilă întrevedere cu profesorii școalei, căci altfel se dau subiecte făcute, și în cazul acesta candidații pot fi și avantajați, găsind un teren preparat dar pot fi supuși într'o situație dificilă, cînd eleviii introduc în răspunsurile lor și idei neatinse în cursul explicării, ceeace produce o rea impresiune. Pe lîngă aceasta o chestiune cunoscută nu'mai interesează pe elevi și candidatul nici nu poate depersonaliza și însuflețit, clasa mai ales cînd profesorul respectiv avusese un meșteșug deosebit în a cîștiga sufletele propriior săi școlari. Altădată, s'au dat candidaților subiecte cu totul străine de cunoștințele anterioare ale școlarilor, așa în cît le-au lipsit ideile aperceptive și din pricina aceasta neavînd temelia pe care să clădească, lecțiunea a fost condamnată de la început.

Intru cît privește dibăcia pedagogică a candidaților, am observat că se face un prea mare abuz de metodul euristic, care în realitate, e numai întrebător, căci într'un interval de 25 minute candidatul nu-și poate permite luxul de a cere elevilor elaborare și creațiune proprie, ci se mărginește la răspunsuri directe și ușoare, fără a acționa și reacționa prea mult.

Apoi, metodul ar trebui să varieze mai mult de la clasă la clasă, căci dacă cel întrebător e potrivit claselor inferioare, la cele superioare e bine să îngăduim și pe cel expozitiv, mai ales la studiul istoriei, la care se impune elevilor a se deprinde cu o povestire neîntreruptă cel puțin de cîte-va minute.

Ori cum s'ar fi făcut, însă, lecțiunile practice, unele mai mult, altele mai puțin reușite, totuși nu se poate tăgădui că succesul atîrnă, în mare parte, de nivelul și pregătirea elevilor.

Fără să am pretenții de a ridica valoarea liceului, la care sunt profesor, pot afirma cu atît domnul Onicul cît și d. Xenopol s'au exprimat în chip foarte măgulitnr, față de pregătirea elevilor noștri, ceace au recunoscut și candidnții care de fapt au reușit chiar destul de bine.

In legătură cu destoinicia candidaților, să discutăm puțin organizarea seminarului pedagogic, unde se pregătesc viitorii profesori și de unde se eliberează certificatele de aptitudine didactică.

Intîmplător am ajuns în posesiunea a două petiții — memorii, care fiind iscălite de 50 de licențiați și studenți, au fost înaintate Onor. Minister, cu rugăciunea de a interveni cit mai neîntîrziat, spre a pune ordine în funcționarea acestui institut de cultură, numit „Seminar pedagogic“ care lasă foarte mult de dorit Eu nu mă fac de cît ecoul acestor nemulțumiri, care trebue să fie cunoscute și desemnate de întreaga lume didactică, căci numai așa se poate face lumină și aduce întreptări.

De altminteri eu am căutat să cer oare care explicațiuni și de la un profesor al seminarului pedagogic și acest coleg a recunoscut că' în mare parte, plîngerile petiționarilor sunt motivate și că e absolută trebuință de o grabnică îmbunătățire a actualei stări de lucruri. Sunt informat că domnul ministru al instrucțiunii publice a pus o rezoluție favorabilă pe cele două petiții și că în cele din urmă, însuși domnul C. Dumitrescu Iași, directorul seminarului a promis că se va sili să dea o satisfacție doleanțelor cuprinse în cele două memorii.

Alcătuitorii și semnatarii acestora, departe de a se plînge împotriva existenței seminarului pedagogic : din contra, ei recunosc necesitatea lui și nu cer de cît să fie reglementar.

„Acest institut a fost înființat pentru ca noi, viitorii profesori, să putem face un început de practică, crezută necesară carierei noastre.

Așa că din acest punct de vedere, nu noi vom fi aceia, care să-i contestăm utilitatea.

Dar modul cum e reglementat să funcționeze cum și chipul cum funcționează de fapt acest institut, face ca nu numai să nu profităm mult de frecuentarea lui, dar chiar să ne alegem cu rele simțitoare“.

Cred că asemenea învinuiri sunt destul de grave și că o anchetă se impune.

Petiționarii se plîng că nu există un regulament scris și recunoscut oficial, ci că întreaga lui organizare și funcționare se rezumă numai la bunul plac al d-lui director și al ajutoarelor domniei sale; într'un cuvînt, toate dispozițiunile luate de conducători sunt arbitrare. Astfel cu de la sine putere domnul director pretinde ca practica pedagogică să dureze 2 ani.

In primul an, care coincide cu anul al IV-lea de Universitate, studenții sunt obligați să asiste la lecțiile practice și să facă lucrări de pedagogie teoretică; iar în anul al II-lea, candidatul să facă el însuși lecții practice și să ia parte la coloquiile pedagogico-teoretice. La sfîrșitul acestor doi ani, urmează un examen de teorie pedagogică și o lecțic practică în față d-lui director, după care se eliberează un certificat., care dă dreptul de admitere la examenul de capacitate.

Candidații susțin că doi ani sunt prea mult, mai ales că din pedagogia teoretică studenții trec un examen și la Facultate, unde depun și examenul din istoria pedagogiei; așa că în total lucrările de pedagogie ocupă un interval de 4 ani, ceeace este în paguba celorlalte studii; iar „folosul e cu totul redus prin lupta unei pregătiri practice, neglijată aproape cu totul în Seminar.

Apoi, există o neegalitate între studenții din București și Iași, căci la Universitatea din a doua Capitală a Regatului, Seminarul pedagogic prevede numai un an de practică. Ceea ce însă este și mai regretabil e faptul că liberarea Certificatelor la Seminarul din București nu se face după nici o normă, stabilită de mai înainte, ci numai după hatîr. Astfel, unii candidați sunt admiși la examenul de capacitate numai cu nu an de practică pedagogică, pe cînd altora li se cer doui ani și chiar mai mult, dacă cu sunt în grația direcțiunii.

Mai mult încă, unii practicani sunt admiși în Seminar deja din anul al treilea al Facultății, pe cîtă vreme alții, numai cînd sunt în anul al patrulea, sau după ce au absolvit sau și-au luat licența“. Nu este reglementat numărul de asistențe și de lecții practice: dîndu-se astfel prilej la favoruri și nedreptăți, cari nemulțumesc pe mulți candidați: Se citează și nume proprii de nedreptățiți și privilegiați și exemple de hatîruri neexplicabile și condamnabile.

Invinuirea cea mai gravă, însă, este că studenții sunt obligați „și că nu folosesc nimic din Seminarul pedagogic, fiindcă „în formația lui actuala nu cuprinde profesori —model,afară de puține excepții “.Memoriile nu pomenesc numele profesorilor—model, în schimb însă citează două nume proprii de profesori— nemodel : I. P. „care n'are examenul de cupacitate și I. B.. care a căzut la examenul de capacitate“.

Doleanțele celor ce au iscălit memoriile se rezumă în următoarele puncte; să se fixeze, odată pentru totdeauna, timpul necesar practicii pedagogice, bine înțeles în condițiuni egale pentru studenții ambelor Universități; să se dea libertate candidaților de a face practică la orice liceu, unde sunt profesori cunoscuți ca buni pedagogi· ca Adamescu, Borgovan, Bogdan-Duică, Clinciu, Marin Dumitrescu, Popa Lizeanu, Gorciu ș. a., să se reglementeze funcționarea seminarului pedagogic, dacă va mai continua să existe; și, în fine, practica să se facă în cursul celor 4 ani de Facultate.

Cerînd informațiuni și din partea ceailaltă — audiatur et altera pars — mi s'a spus fără nici un înconjur că, într'adevăr, s'au liberat certificate unor candidați, cari n'aveau doi ani de seminar pedagogic, dar că acestia au fost distinși, și că prin lecțiile ținute au dovedit că merită să fie primiți la examenul de capacitate. In general, însă, pepiniera viitorilor profesori — după declarațiunea informatorului meu—sufere de multe neajunsuri și pănă ce Onor. Minister nu se va hotărî să aleagă un corp didactic distins, care să fie plătit în consecință, Seminarul pedagogic nu se va îndrepta și soarta lui va oscila, de azi pe mîine.

România Viitoare

I. Clinciu

Dr. S. Dulberger

Specialist în boalele de femei

— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

BANCA MOLDOVA

IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

DE LA ȚARĂ

Scrisori prietenului C. Z. asupra organizării școalei noastre primare.

II

Educația individuală, începută în familie, se complectează și se continuă în școală. Familia este prima instituție firească pentru educația copilului. Școala adauge, sporește, dă îndemnuri nouă, complectează educația din familie, colaborează cu familia la formarea caracterelor tinerilor generațiuni.

Putem noi pleca de la presumpția că educația ce dăm noi învățătorii elevilor, cu actuala organizare a școalei primare, are o bază solidă ?

Putem noi spera că tulpinele și roadele vor ieși bune, date fiind lipsurile de educație familiară și superficialitatea de educație și instrucție ce se dă astăzi în școala primară, *ca pregătire pentru viața practică ?*

De bună seamă că nu !

Familiile noastre, în mare parte, nu pot să dea pregătirea necesară generațiunilor, ce instruim și educăm noi în școală și nici nu ne ajută, într'o măsură suficientă, ca colaboratoare, la educație. Sunt multe împrejurări, care vorbesc de la sine, imposibilități adesea-ori, cari ne fac pe noi educatorii să ne dăm seamă și să întrevedem numai mai tărziu idealul unei familii bine organizată, suficient pregătită, pentru a face o educație de bază celei date în școala primară.

Va să zică, ca să concepem o organizație solidă a școalei noastre primare, *trebue să studiem bine familia noastră.* Să vedem ce capital de educație și de pregătire ne aduc elevii în școală, ca să putem să ne dăm seamă cum să o organizăm.

Astăzi în America, datorită împrejurărilor în care se desfășoară viața socială acolo, este o tendință de a asigura prin școală diverse responsabilități sociale și morale atribuite pînă acum familiei. Familia în mare parte, s'a observat acolo că nu mai poate să îndeplnească funcția de educare, din pricina multor interese, cari nu-i permite creșterea copiilor și se tinde la o organizare așa fel, ca *școala să o înlocuiască.*

Aceasta e părerea multor scriitori și cugetători americani. Vedem dar că este drept să ne preocupăm și noi în chestie de organizare a școalei, după nevoile noastre sociale și atunci, cînd voim să organizăm școala noastră primară, trebue să studiem toate împrejurările în care se desfășoară vieața noastră socială, *căci baza educației croită greșit, șubred va fi clădirea ce vom așterne educației.*

Pregătindu-ne din elevii de astăzi o viitoare generațiune bine educată, numai așa vom forma un mediu social pregătit pentru a ne da familia de mîine, care *să știe să se asocieze la diversele probleme sociale.*

Familia bine pregătită va ști ce importanță are școala, va ști să utilizeze în bine și drepturile și datoriile de cetățean romîn, așa după cum interesul neamului nostru cere. Va să zică, *să ne gîndim mai întîi la nevoile educației copilului și apoi a adultului, aceasta ca principiu conducător, mai cu seamă la sate, unde mizeria e mai mare în educația familiară.*

Experiența trecutului ne spune că nu e tocmai așa folositoare căutarea remediilor de îndreptare a vieții noastre sociale, prin prea multă influențare a învățătorului și a școalei în genere, asupra adulților. Această procedare exagerată din partea școalei nu poate să aducă rezultate temeinice nici pentru generația ce se trece, *nici mai cu seamă pentru cea ce se rîdică.*

Ar trebui croit un drum mai idealist în activitatea școalei, țintind spre un viitor fericit neamului nostru pentru generațiile viitoare, prin unele sacrificii a celei din prezent.

Să nu avem pretenția că școala poate influența prin factorii ei de educație, de odată și în aceiași măsură și asupra tinerilor generații și asupra adulților.

E peste putință !

Să nu avem pretenția că în cîțiva ani situația poporului nostru să fie cea ideală, precipitînd prea mult evoluția normală a vieții noastre sociale.

„Natura nu face salturi“—zicea cu drept cuvînt *Comenius.*

Directiva organizării școalei noastre primare, trebuie să urmărească cu perseverență și prin toate mijloacele influențarea cît mai în largă măsură asupra educației solide a *tinerilor generațiuni în primul loc, căci ele vor deschide Romîniei viitoare drumul drept spre idealul la care țintește neamul nostru romînesc.*

Victor Munteanu

INFORMAȚIUNI

▪ A. S. R. Principele Carol va fi înaintat la gradul de locotenent pe ziua de 3 Octombrie, cînd împlinește 19 ani.

Tot atunci Principele Carol va fi trimes în Germania, spre a-și complecta studiile militare, urmînd să fie atașat pe lîngă regimentul de gardă imperială.

▪ Taxele ce urmează să se perceapă la mărfurile ce sosesc în traficul local la stațiunea Iași—Antrepozite, spre a fi vămuite, se vor percepe pe viitor și la mărfurile, ce vor sosi la acea stațiune, tot spre vămuire în traficurile combinate (S. M. R. cu C. F. R.) precum și traficul fluvial combinat romîn sud german.

Taxele respective :

La mare iuțeală 25 bani, la mica iuțeală 5 bani de suta kilograme, în un maximum de 10 lei de vagon ordinar la mare iuțeală și 3 lei de vagon ordinar la mică iuțeală.

Taxa minimală la ambele feluri de transporturi este de 10 bani de fiecare scrisoare de trăsură.

▪ Ministerul de interne, a făcut cunoscut prefecturilor de județ, că s'a prelungit contractul din 30 Martie 1898, prin care se dă în întreprinderea fabricelor din țară, furnitura hârtiei și cartonului necesar tuturor autorităților statului și administrațiunilor publice dependinte de stat, încă pe zece ani, astfel că dispozițiunile cu privire la acel contract rămîn în vigoare pînă la 1 Aprile 1924.

▪ Consiliul tehnic superior s'a întrunit eri după amiază la orele 3 și jumătate la ministerul lucrărilor publice și a discutat următoarele proecte :

1) Proectul canalizărei orașului Tg.-Frumos din județul Iași, în valoare de 595,000.

2) Planul prelungirei bulevardului Colței din Capitală.

3) Planul lărgirei căei Călărașilor din Capitală.

4) Planul alinierei stradei Sf, Dumitru din orașul Craiova.

5) Planul alinierei bulevardului Principesa Ileana, din orașul Constanța.

6) Proectul de regulament pentru clădiri în comuna Olănești din județul Vîlcea.

7) Cererea antreprizei construirei localului judecătoriei din Spineni jud. Olt, de a i se admite beton în locul cărămizei.

8) Seria prețurilor și caetul de sarcini pentru canalele din Iași,

9) Planul piței monumentului Independenței din Craiova.

10) Regulamentul pentru construiri, împrejurimi și alinieri de strade din com. Hîrșova din jud. Constanța.

11) Proectele pentru înlăturarea strîmtorilor periculoase ale șoselei naționale Sabosa-Borca-Broșteni din jud. Suceava în valoare totală de 115,000 lei.

12) Proectul tip al localurilor administrațiilor de plasă din jud. Roman.

▪ Cîntăreții bisericești din localitate' desfășoară o mare activitate, în vederea congresului, ce urmează să aibă loc la începutul lunei August.

Ședințele vor avea loc la Teatrul Național.

In una din zilele congresului, va avea loc la Teatrul Național un festival artistic la care, pentru întăia oară, va debuta și corul cîntăreților.

CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI

IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.

EDUARD FABINI

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

Boale interne

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

și

Boale de Femei

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

▪ Indrăznetul pungaș care a încercat să comită furtul la locuința d-lui Cădere continuă să fie menținut la siguranță. In sarcina lui, s'au mai descoperit numeroase furturi.

▪ Aseară tînărul Neculai Florea, bolnav de febră tifoidă, fiind internat la spitalul central ¡Sf. Spiridon, într'un moment de delir s'a aruncat de pe fereastra secțiunei în care se găsea, și care e situată în etajul al treilea.

Cînd fu rîdicat, nenorocitul tînăr încetase din viață.

Neculai Florea este originar din Cucuteni. Se află stabilit, de mai multă vreme în localitate, unde practica meseria de cizmar.

▪ Eri un incendiu a izbucnit în com. Andrieșeni, care a distrus casa și întreg avutul locuitorului Nicolae Trofin.

▪ Intr'o baltă din comuna Prisacani, și-a găsit eri moartea copilul Gheorghe a lui Ion Agape, în etate de 7 ani, pe cînd se scălda cu mai mulții copii împreună.

▪ Pe ziua de azi s'a constatat în localitate un nou caz de anghină difterică.

▪ D. Lazăr Iosef, bijutier a reclamat azi parchetului, că fiind în afaceri comerciale cu d. B. Hrosfeld, comerciant de ceasornicărie din București, acesta i-a imitat iscălitura și a pus în circulație polițe false, imitînd chiar sigilul firmei.

Parchetul a ordonat o cercetare.

▪ Corpul tînărului Emil Mancaș, care s'a înecat Duminică în Prut, a fost pescuit de ruși, într'un sat situat pe malul rusesc.

Familia victimei a plecat azi la Ungheni Ruși, pentru a îndeplini formalitățile de aducerea cadavrului în țară.

▪ La cererea ministerului de domenii în conformitate cu legea asupra vînzărei bunurilor de mînă moartă, administrația comunală a răspuns azi, că comuna Iași, nu are moșii propriu zise, ci dispune numai de o întindere de pămînt, ce servește în parte pentru imaș, iar restul se vinde în parcele, la populația din periferie, care își ridică acolo locuințe.

▪ Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare : în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Sanatorul Dr. Țaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

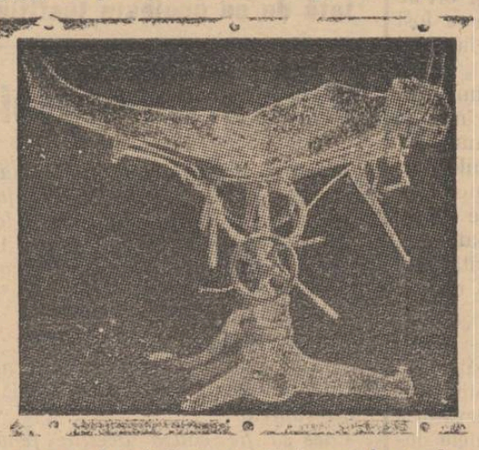

Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

ULTIME INFORMAȚIUNI

:: Intre prefecți.—*Articolul stupid din „Evenimentul", prin care inconștientul din fruntea poliției se declară gubernator absolut al Iașului și nu recunoaște prefectului de județ, nici dreptul de a reprezenta guvernul, ne dă măsura halului în care a ajuns cel mai de seamă oraș de provincie al țărei, dat pe mîna unui ordinar fost ofițer de grajd.*

Cum că se crede stăpîn pe Iași, de cînd stăpînul său d. Grecianu s'a supărat pe sat, nu ne mirăm, pentru halul în care guvernarea actuală ne-a adus Iașul; dar ca să nu aibă nici macar conștiința solidarității obligatoare ce trebue să'l lege de colegul său de la județ, nici măcar gîndul că spectacolul ce ne oferă asvîrle o tristă lumină asupra partidului din care amîndoi sunt eșiți, ca reprezentanți autorizați, iată ceva care alături de obrăznicia de vagmistru, frizează inconștiența de dement.

Tot articolul din „Evenimentul" nu este de cît un șir nesfîrșit de stupidități. A nega că Prefectul de județ a anchetat afacerea Bujor și a înaintat raportul său ministerului, este tot așa de inconștient, cum ai încerca să negi stupiditatea lui Stroja. Pentru aceia Prefectul de județ, căruia îi dădeam cuvîntul în numărul nostru de eri, pentru a răspunde ce crede asupra elucubrațiunilor grăjdarului de la poliție, a întîlnit pe unul din prietinii noștri și l'a informat că față de o astfel de conduită din partea ziarului guvernului, a nu răspunde este singurul răspuns.

:: *Comisiunea administrativă din consiliul sanitar superior, a aprobat concursul de medici secundari, specialitatea chirurgiei, a spitalelor Spiridoniei.*

Noile numiri se vor face pe ziua de 1 August.

:: *Pînă în acest moment, administrația comunală încă n'a înaintat ministerului de interne, actele justificative ale cheltuelilor făcute, din suma de 200.000 lei, dați de fostul ministru Marghiloman, pentru asanarea orașului.*

Cu toate aceste a trecut anul, de cînd o parte din bani au fost cheltuiți.

:: *D. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar, și a anunțat sosirea în Iași, în cursul acestei săptămîni.*

D. dr. Bardescu ține să se convingă dacă s'au luat toate măsurile, pentru cazul cînd flagelul Holerei și-ar face apariția în țară.

:: I. P. S. S. Mitropolitul al Moldovei a sosit în Varatic în seara de 19 a. c. unde s'a stabilit pentru două săptămîni.

In ziua de 20 (Sf. Ilie) a asistat la serviciul religios de la biserica „Adormire", iar eri Duminică a ținut o predică, în care între altele și-a arătat mulțumirea că vede adunați pe la mănăstiri așa de mulți credincioși, veniți să se închine pe la aceste sfinte locașuri strămoșești macar odată pe an.

:: Vremea ploioasă care a ținut atîta umezeală la începutul lunei Iulie, a făcut ca recolta viilor să scadă mult sub ceea ce promitea.

Pe lîngă boalele criptogamice care atacă frunza mai mult de cît în ori ce an apoi chiar strugurii sunt pe alocurea putreziți și cad, în cît recolta va fi sub mijlocie.

:: Astă-zi a fost adus la directorul prefecturei de județ, un tînăr rus, dezertor, anume Iosif Bogzievici, căruia i s'a admis a se stabili în țară, anume în orașul Brăila, ca muncitor.

:: Administrația comunală, a dat o ordonanță, prin care se oprește depozitele de lăzi, în zonele 1 și 2 ale orașului.

:: Inspecțiile ce le fac în comun primarul și medicul șef, vor continua în fie care Duminică.

:: La 1 August se va efectua la Primărie autorizarea de 179 obligațiuni, în sumă de 89,500 lei provenite din împrumuturile comunale.

:: Din partea consulatului rusesc s'a repetat camerei de comerț o circulară, prin care ministerul de comerț al Rusiei, face cunoștință că a înființat un buletin, în care se vor publica și relațiuni economice din Romînia.

Buletinul va fi distribuit gratuit.

:: Din Varatic ni se scrie: Ploile au încetat și timpul e admirabil. Vizitatori sunt mulți.

Se simte lipsă de pui și ouă; în general traiul scump.

:: D. T. Bogdan, a fost numit conferențiar, cu titlul definitiv, de fisică și chimie la Facultatea de științi de la Universitatea noastră.

:: AA. LL. Principele Ferdinand și Principesa Maria, acompaniați de Principele Carol și de principesele Elibabeta, Mărioara și Elena, pleacă mîne la orele 8 dimineață, cu expresul de Arad, spre, Münich, Tegernsee și Sigmaringen.

A. S. R. Principesa Maria, va rămîne la Teegernsee, pe cînd prințul Ferdinand se va duce la Sigmaringen.

:: **Inmormîntarea lui Sandu Rășcanu.**—Eri, la orele 5, a avut loc trista ceremenie al inhumațiunei remășiților pămîntești ale regretatului nostru amic Sandu Rășcanu.

Trista ceremonie a atras multă lume la biserica Banu, unde corpul se afla depus.

Serviciul religios a fost oficiat de vicarul Mitropoliei Antim Petrescu, înconjurat de preuții bisericei, Răspunsurile au fost date de corul cântăreților de biserici.

In biserică, după terminarea prohodului, a vorbit preutul Neculai Bumb, parohul bisericei din comuna Grajduri. In accente mișcătoare, preutul a relevat tot ce regretatul a făcut pentru biserică și pentru săteni, cari toți l'au stimat ca pe un binefăcător.

Corpul a fost apoi ridicat de cunoscuți și prietini, și așezat pe carul funebru, tras de șase cai.

Cordoanele au fost ținute de d-nii Al. A. Badareu, Gh. Ghibănescu, Vărlănescu și preutul Vărlănescu.

In cortegiu s'a remarcat și o numeroasă delegațiune de săteni, de pe moșia Grajduri.

Carul funebru era acoperit de numeroase coroane.

In piața Unirea, în fața clubului conservator-democrat, d. Gh. Ghibănescu, adresînd dispărutului un ultim adio, a zis:

Intristată adunare,

Se duc bătrînii, sfetnicii luminați, mintile încercate, și golul ce lasă în urmă-le ne slujește nouă de prilej spre învățătură și înaltă educație.

Azi cînd ducem la veșnica locuință rămășițele pămîntești ale aceluia ce a fost în viață Sandu Rășcanu, datori sîntem noi cei ce l'am cunoscut în viață, stimat și apreciat să vorbim de duhul lui, de însușirile lui, ca cetățan și ca om public, aici la pragul casei lui de locuință și la pragul casei politice a partidului conservator-democrat, a cărui membru statornic și devotat i-a fost. Sandu Rășcanu e legat de viața publică a Iașilor de și el și-a avut proprietatea în Vaslui. In vîltoarea luptelor politice dintre anii 1888—1895, centrul a crezut că cel mai chemat om de a-l reprezenta aici la Iași în diriguirea afacerilor administrative ale județului și orașului Iași era Sandu Rășcanu. Și în adevăr Sandu Rășcanu ne-a fost prefect al poliției orașului Iași, nu dintre prefecții de duzină, cari s'au numărat și se numără, ci dintre aceia cari au lasat amintiri frumoase prin energia, cari a desfășurat'o, prin simțul de dreptate care îl călăuzia și prin credința că pentru bunul mers al trebilor publice trebue respectată ordinea, autoritatea legii, dreptatea pentru cei mici, că însuși M. S. Regele își arătà totdeauna deosebita plăcere de a aminti lui Sandu Rășcanu prefectura de Iași, ca cel ce adusese ordine frumoasă după destrăbalările administrative din 1887.

Da, Sandu Rășcanu, de și boer de mai bine de 6 generații a avut totdeauna dragoste și atenție pentru cei mici. In satul său ca proprietar a fost un părinte pentru săteni, iar ca urmaș de vechiu boer, nu lăsa în necinste și cele bisericești, cum așa de simțit ne-a spus în cuvîntarea sa bătrînul preot din satul Grajduri.

Ca om public Sandu Rășcanu rupse de la tradiția familiei sale acea dragoste de progres încet și sigur și departe de a-l spăria ideile nouă, el a fost un îndărjit protivnic al tuturor acelora, ce treceau măsura ordinei și a legalității.

S'ar fi putut lua de cei izbiți în față de Sandu Rășcanu că el ar fi fost un reacționar neîmpăcat a tot curentul nou. Am rămînea înșelați în aceasta; Sandu Rășcanu a fost din primul pas al vieții sale un conservator convins, căci nu făcea rezerve nimănui de adînca încredere ce a pastrat'o persoanei lui Lascar Catargi, tot cu aceiași francheță arătîndu-și părerea sa despre alți fruntași, cu care venise vremea a conlucra, fără să lase în sufletul lui acea întipărire de stimă și recunoaștere a vredniciei omului.

In vrednicia șefului partidului și în noua îndrumare ce a dat partidului conservator după 1891 și mai ales după 1897, Sandu Rășcanu a rămas alipit pe lîngă persoana lui Lascar Catargi, căci vedea în bătrînul și încercatul șef al partidului omul, care observă cu încredere progresul, primește cu dragoste ideile nouă și le înlesnește înfăptuirea lor în legi. Lascar Catargi a fost un progresist moderat, și a pus partidul său pe această cale, insuflînd bătrînilor și rodnicilor săi colaboratori, această predispunere sufletească pentru progres și ordine.

Sandu Rișcanu dus de acest duh, n'a stat un moment la îndoială și față cu frămîntările interne ale partidului conservator a dat adesiunea sa nesovăită la noua formațiune conservatoare-democrată pentru că vedea aici întruparea reală a năzuințelor lui Lascar Catargi pentru progres și ordine.

Și figura cea respectabilă a lui Sandu Rișcanu, statura înaltă și dreaptă, fața veselă și cu prietenească căutătură, era aleasă între aleșii partidului, căci bătrînii care formează majoritatea comitetului nostru central, și între care Sandu Rișcanu era printre cei dintăi, ne era nouă celor ce veniam îndată după ei, cum și tineretului partidului chezășia ce a mai puternică că inima partidului aici era.

In toate micările publice, între care cea politică ocupă locul întăi, curentele nouă întru atîta își fac drumul lor sigur și nesovăit, întru cît știu să atragă spre ele și pe bătrîni. Zicala veche spunea de satele noastre și de săteni, că dacă n'ai bătrîn trebue să-l inventezi, așa și la mișcările nouă trebue să cauți bătrînii dacă nu-i ai. Un bătrîn aduce soliditatea convingerii, fermitatea caracterului experiența vieții, apoi acea încrîngătură puternică socială, care ca și țejarul bătrîn și viguros își vede crescînd pe lîngă el mlădițele tinere.

Ei bine pentru partidul conservator democrat n'a fost nevoe să ne inventăm bătrînii, ci i-am avut, căci mișcarea de la ei a pornit, a lor a fost și este meritul pentru că mișcarea de primenire a ideei conservatoare a prins în țară, adăugînd la elanul tinerimei acea cumpănită voință a bătrînului, tare pe cunoștința de oameni și fapte și tăria convingerii în idee; cum de fapt elementului boeresc de mîna întăia din sînul partidului se va datora mîne ca să înfingem stindardul nostru pe adevărata cetățue conservatoare.

Și în această luptă năuntrică a organizării partidului conservator pe baze nouă și pe chemare la diriguire a unui om neboer, dar cel mai vrednic, cel mai activ, cel mai destoinic, Sandu Rișcanu, dintre cei dintăiu a fost printre rîndurile noastre, întărind în noi ideia că direcțiunea partidului conservator sufere fiind lăsată pe mîna d-lui Carp, și că trebue să se dea șefului nostru.

Și în această îndrumare politică Sandu Rișcanu nu se putea desminți pe sine, nu-și putea trece peste sufletul generic al înaintașilor săi. In adevăr cînd cetim în cartea Neamului Rișcanilor, ce vedem? că la mișcările de regenerare a țării ei au avut un rost de mîna întăia.

Intre cei ce iscălesc proectul de Constituție din 1822 e și vornicul Iordache Rișcanu, care de și ministru a lui Vogoride în divanul țării, se duce la Tarigrad și susține candidatura lui Ioniță Sturza omul boerilor *mici* și *reformiști*.

Tot așa și în mișcările pentru Unire un alt Rișcanu, Teodor Rișcanu, ia parte activă în comitetele timpului și pildește prin persoana sa izbînda ideilor nouă.

Dacă e adevărat că la legi nouă trebuesc oameni noi, tot așa e de adevărat că la idei nouă mult slujesc oameni vechi.

Sandu Rișcanu a apucat ca tînăr mișcările pentru regenerare ale țării, a supt de la acea generație dorul și dragul pentru noul avînt, drag care l'a văzut în familie, rîvna care a mers crescînd și azi cînd noi închidem Cartea vieței lui Sandu Rișcanu, cu ce putem încheia voluminoasa lui carte a vieței, de cît cu povața, că Sandu Rișcanu a pus în slujba țării vlaga sa, firea sa, sufletul său, că el a dus ca un bun și vrednic urmaș vaza neamului Rișcanu, între conducătorii țării și de dorit ar fi ca de la sine să ia pildă și toate celelalte mădulare ale familiei, tineri și bătrîni ca să pună în slujba țării partea cea bună a sufletului lor.

In istoria politică a Moldovei neamul Rișcanu a înscris mai multe nume de acum aproape 200 de ani. Sandu Rișcanu a fost și el din această listă. Să fie urmat și de alți ai lui.

Amin!

La orele 7 trista ceremonie luase sfîrșit.

:: Iată noul program de astă seară Mercuri a teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec:)

Cucerirea fericirii (piesă pariziană, în 2 părți mari), special scrisă pentru cinematograf de d. Boargeois. O capo d'operă de punere în scenă și interpretare. Rolurile principale sunt jucate de artiștii dramatici ai Comediei Franceze din Paris d. Worms. d-ra Bovy etc.

O vînătoare de reni în Norvegia—Tîndală și soacra, cu humoristul André Deed—Rusia pitorească, cascade, peisaje etc.—Mireasa cavalerului, din reconstituirile trecutului — Tîndală își plătește chiria, comedie.—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, care cuprinde:

Sultanul la Selamalik—Tarasa (Spania) de la congresul esperantiștilor—Ciocnirea de tren din Belgia—Inmormîntarea victimelor vaporului „Jules Michelet"—Căsătoria unui aviator—Moda pariziană—Paris, serbările aniversărei bătăliei de la Wagram etc.

Mîne vor fi readuse *Serbările inaugurărei statuei lui Cuza-Vodă*, care au avut loc în orașul nostru în luna Maiu a. c, (seria complectă).

Adînc întipărite în inima fiecăruia aceste grandioase serbări sunt repetate pentru a satisface dorința unui imens număr de vizitatori, cari au inzistat să le revadă.

:: **Judiciare.**— Mîine tribunalul urmează a se pronunța asupra confirmărei mandatului lui Dimitriu, fostul administrator al moșiei Băcești, deținut pentru delapidări.

— Camera de punere sub acuzare a admis eliberarea comerciantului Abelei, deținut pentru faliment, pe o cauțiune de 6000 lei.

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnătărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

:: De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 25 Iulie

❑ Firul special telefonic, a bine voit a se deranja pe ziua de azi, așa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din București.

Presa italiană și criza Turcească

Roma.— Ziarul Populil Romano—vorbind despre criza din Turcia, zice: Italia nu poate dori decît menținerea statului quo și întărirea Turciei.

Guvernul actual otoman poate fi încredințat că toate sunt cu putință. Numai înapoirea Libiei nu și că continuarea războiului nu ar avea altă urmare de cît distrugerea mijloacelor financiare și ruina situației economice a Turciei.

Inarmările Bulgare

Agenția telegrafică bulgară comunică că informațiile privitoare la pretinsa mobilizare ori convocare de rezerviști pentru exerciții sunt lipsite de temei.

Succes de aviațiune

Petersburg.—Aviatorul Abramovici care execută zborul Berlin-Petersburg, a sosit în mod fericit aseară.

Puțin înainte de descindere, motorul aparatului a încetat de a funcționa.

SITUAȚIA ÎN TURCIA

Constantinopol. — Presa relevează însemnătatea istorică a zilei de eri; ziarele ligiste blamează în mod viu conduita Camerei și sfătuusc populația să fie liniștită. Ziarul „Tanin", blamează, că termenii întrebuințați în decretul de închidere 'și exprimă temerea de a nu se ajunge la suprimarea parlamentului, Guvernul socotind nulă ședința de eri a Camerei, nu a publicat darea de samă oficială. Ziarul june turc publică o depeșă din Salonic transmisă zice-se în numele a 5000 de semnatari, în potriva dizolvărei Camerei. Guvernul a destituit și ordonat urmărirea primarilor din Smirna și Andrianopole, cum și din alte orașe de oarece atîță populația în potriva guvernului.

Greva marinarilor

Marsilia.—Ofițerii și mecanicii din marină a reluat lucru.

Expulzarea de ziariști turci

Athena.—Tahsin și Izzedin, directorii ziarelor june-turce „Hac" și „Silah", au sosit aci, însă au fost expulzați, ca fiind socotiți primejdioși pentru ordinea publică.

Tulburările din Tanger

Tanger.—Știrile din Mozagana semnalează tulburări în oraș și împrejurimi provocate de cadiul Triahi. Pentru europeni nu e primejdie. Crucișătorul Triand a plecat spre Mozagani.

Războiul din Tripolis

Ocuparea Zuavei

Roma.—Generalul Garioni telegrafiază amănuntele asupra ocupărei Zuavei. Colona generalului Lequio a ocupat sprijinită de focurile diviziei de vase, fără dificultăți zona orientală a oazei și a intrat la orele 1 în oraș, unde nu a fost aproape nici o împotrivire, de oare-ce orașul era mai de tot golit, iar locuitorii fugiți în oaza regaldalină. Colona Lequio după o mică împotrivire la Pumbsala a respins atacul inamicului lîngă Marsa, Tibuda și a ocupat la orele 9 acest loc, care se află la 29 km. de Sidi-Said. O altă colonă compusă din 2 batalioane și 2 escadroane a intrat în zona de apus a Oazei și a ocupat Zuava și Oaza din imprejurimi. Italienii nu au avut de cît cîțiva răniți.

Modificarea în armata austriacă

Viena.—Corespondența Wilhelm află din loc inițiat că zvonurile puse în circulațiune, cu privire la înlocuirea tunurilor sunt neîntemeiate. Tot așa și știrea care pretinde că administrația armatei negociează o comandă pe credit de obuziere la stabilimentul Skorda.

Nouă sursă de radium

Ivakinstal.—O nouă sursă de radium, foarte abundentă, a fost găsită aci.

Inginer I. CANA

Autorizat de Primăria Iași

Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași

(zisă și str. Golia 28)

—Apă—Canal—Closete *contra* **înghețului—Băi hygienice—etc.**

Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.

Devize—Consultațiuni gratuite.

Condițiuni de plată foarte avantajoase.

Atelier special pentru reparațiuni **—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*

Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*

Referențele cele mai **bune la** *dispoziție.*

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.

A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure fînără, răscumparată de dijmă.

Aseminea una casă strada Albinet No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.

A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.

Prețul fasonatului fiind cu ora, se execută foarte ieftin.

Contabil și Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOȘ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"

Iași—Fondat 1878—Iași

Piane și Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY

și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o carte poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

nCosult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Tînără orfană *germano-americană, 120.000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500.000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.

Fides *Berlin* 18.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbrantwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrantwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de cap, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

EN FONTE INFAYDABLE
Raymond GARNEL
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de catalogue sur demande

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine — ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Catalogue gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

JOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația : Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1

Pintilie Călătorul

Mîne e 27 Iulie, ziua lui Pantelimon. Sf. Pantelimon n'are cruce mare, dar are mare trecere în biserica noastră. Intăi că e sfînt doftor, ca și Cozma și Damian, doctori fără de arginți. Din vechi la noi de hramul bisericei sf. Pantelimon se țineau breslele spițerilor, doftorilor și a *girahilor*, adică a hirurgilor.

In Iași la noi biserica lui Sfîntu Pantelimon așa și-a croit drumul, și dacă azi breasla doftoricescului meșteșug nu mai are legături cu hramul sfîntului Pantelimon, e că nici girahii, nici spițerii, nici doftorii nu se prea duc des la biserică și nici lumînare nu aprind, nici tămîe nu ard, și nici litie sau leturgbie la proscomidie nu dau.

Dar Pantelimon de la biserică, a ajuns în gura poporului Pintilie ; și cu schimbarea vremei, căci se începe a se simți nopțile de mai lungi, de ziua sf. Pantelimon, norodul a legat prevestirile toamnei, și plecatul păserilor călătoare. Rîndunele, cocostîrci, cocori, își iau rămas bun de la ale lor cuiburi și cercîndu-și zborul puișorilor, se pun la cale lungă, lăsînd în urmă-le dorul lor și dragul nostru.

Mîne e Pintilie călătorul, căci se călătorește și vara.

Taman e locul ca legînd cele poporane și bisericoase cu ale vremilor de mîne griji și soroace, să ne îndreptăm condeiul de la duhovnicestele fapte la cele politicești.

Intămplarea a făcut ca în politica noastră de partide, membrii partidului junimist să fie botezați de cei de pe vremuri, *porumbei*. Ani întregi de-a rîndul un junimist era sinonim cu un *porumbel* ; și de ce mă rog această poreclă, care a caracterizat o stare de lucruri ? Pentru că junimismul la noi s'a dedat totdeauna la sportul trecerii și alegătorului de la un partid la altul. Nici nu se poate închipui un junimist politic fără *trecere*, fără salt politic.

Sistema aceasta politică, specifică aderenților d-lui Carp a avut suișul și coborîșul său. Tocmai ca și zilele și anotimpurile. Spre vară zilele îs mai lungi și nopțile mai scurte. In toiul verii căldura e mare, e *cuptor !*

Dar vezi, cum e norodul nostru. Tocmai cînd e luna lui Cuptor, se pune și începutul călătoriei verii și a căldurei. Și sensibilitatea aceasta a schimbării de anotimp n'o are omul, ci o are paserea călătoare. Ele ne povestesc că vine toamna. Și toamna se numără bobocii.

Cum și noi sîntem în ajunul unor mari fapte, e bine ca acum de ziua lui Pintilie Călătorul să vedem care e soarta junimismului călător, a porumbeilor d-lui Carp ?

Da ; d. Carp cu sistemul său de sburat politicește, a dresat porumbeii săi așa, a știut să iasă la țic în așa fel, că a dat gata partidul conservator. Intronat la șefia de partid, dînsul cu porumbeii săi călători, a crezut că a venit vremea să troneze în biserica conservatoare.

Un moment s'a crezut că de partea sa e tot cîștigul. Puterea a luat'o, guvern a înjghebat, alegeri a făcut ; legi a trecut prin parlament ; și iată că pe cînd se credea mai tare, gata să aplice ferul roșiu, ca sfîntul Pantelimon, în corpul zis putred al liberalilor, hop și călătoria lui Pintilie l'a apucat și azi d. Carp departe de a fi la apogeu e la perigeul puterii.

D-sa e în plină călătorie, dar după Pintile călătorul ; se merge spre toamnă, și e timpul ca și porumbeii săi să se călătorsască.

Și ce porumbei ?

Luați guvernul d-lui Maiorescu și mai toți au vrîsta lui Matusalem patriarhul.

E greu a cere de la asemenea guvern să înfrunte rigorile toamnei. Născut în primăvară el merge a-și sfîrși zilele în toamnă. Razele ferbinți ale soarelui i-au dat iluzie de viață.

Și ca și vietățile Domnului ce trăesc supt cerul liber, puterea soarelui le întărește vlaga, iar receala nopții le amorțește încheeturile, cît despre toamnă toate își iau zborul, păserile spre regiuni mai dămoale și mai calde, gîndacii spre ascunsul pămîntului ca să apară la anul mai breze.

Guvernul de porumbei al d-lui Carp este întrat în luna plecării. De astăzi de la Pintilii călătorul, pînă la Sf. Ion *taie capul pe curechi*, e tot veleatul acestui guvern de vară. Nu se poate, nu e în firea împrejurărilor politice ce bat la ușă, ca un guvern de zburătoare varatice să mai poată dăinui și toamna.

A ! dar zice-va cine-va. Da ; dar cînd pleacă cocorii, cel mai vrednic ia cîrma. Se prea poate, zic ei, ca cocorul cel mai breaz, șeful partidului să-și reia cîrma afacerilor, el punîndu-se în fruntea porumbeilor săi.

Pună-se ; fac'o ; dar cine nu știe că și cocorul cel mai breaz, cîrmuește coloana la ducă, nu la întors.

Nici n'ar fi normal alt-fel. Porumbeii din guvernul d-lui Maiorescu fiind de la sine zburători ; sunt în dreptul lor să ceară pe șeful lor să le arăte drumul pribegiei.

Toamna cînd natura își dă rodul său, pomul fructele sale, via—vinul său—cîmpul, holdele sale ; trebuesc muncitori vrednici și harnici cari să poată strînge recolta de peste an.

Guvernul de porumbei călători al d-lui Maiorescu poartă pe umerii săi condemnările justiției ; și nu pot reveni la afaceri o dată fiind condemnați ; căci după ce justiția a pus pecetea ilegalității pe faptele sale, nu se poate îngădui mai departe pe acest guvern să mai legifereze în toamnă, știindu-se de ce sentimente e călăuzit.

De aceia de astăzi de la Pintilii Călătorul putem pune toată problema călătoriei junimiștilor de la putere. Apogeul lor de putere a fost două erni și o vară.

Pînă la sfîntul Ioan taie capul pe curechiu nu mai este mult ; pentru a le încheia definitiv bilanțul.

***

Atitudinea d-lui Dobrescu

D. D. Dobrescu s'a rostit în chip oficial asupra cererii societății de tramvaie de a i se da curentul electric.

Primarul Capitalei a refuzat categoric să satisfacă cererea societății pînă la definitiva judecare a procesului dintre ea și Primărie. Iată dar pentru ce d. Dobrescu s'a prezentat în apel și de ce-a ținut să amîie procesul cu încă două luni.

D. Dobrescu este sluga plecată a d lui Al. Marghiloman, d sa nici nu vrea să știe de d. C. C. Arion și a ținut să satisfacă ambiția acelula care l'a pus în fruntea Primăriei.

Că d. Dobrescu a refuzat curentul electric numai din ambiție, nu încape îndoială. Căci de la justiție d sa nu mai are nimic de asteptat. In procesul cu Ministerul de Interne, instanțele judecătorești s'au rostit în mod definitiv asupra chestiunilor de principiu : au recunoscut existența legală a societății, au declarat valabile primele statute ca și legea din 1909, au înlăturat ca neconstituțională legea d-lui Marghiloman. Or, toate acestea chestiuni de principiu au fost cîștigate de societatea de tramvaie, în prima instanță, și în procesul cu Primăria Capitalei.

Ce mai așteaptă dar d. Dobrescu și de ce se încăpățînează d sa să nu dea curent electric ?

Primarul Capitalei a îmbrățișat patima d-lui Marhiloman și încearcă acum să facă d-sa societății comunale de tramvaie șicanele pe cari fostul ministru de Interne a fost pus în imposibilitate să le mai facă.

Afacerea Dudești

Gheșeftul începe să iasă la lumină ; acum cîtăva vreme țăranii au intentat acțiune mandatorilor lor, cerînd anularea procurilor. Ințelege oricine importanța acțiunii sătenilor.

Clica de pungași, cari a pus la cale afacerea, a înțeles să lucreze pentru ei, iar azi cînd sătenii s'au văzut înșelați și pe cale de-a fi spoliați de acei cari trebuiau să le apere interesele, ei s'au adresat justiției.

Dar nu e numai atît, alaltă eri urma să se constituiască obștea Fetești pentru a intra în posesia domeniului. Prefectul de Ialomița, omul d-lui Pascal Toncescu, a exclus pe acei săteni cari nu i păreau favorabili scopurilor consorțiului.

Ne pare însă bine că afacerea a fost deschisă acum, cînd ministru de finanțe este d. Th. Rosetti : se știe că d-sa, în senat s'a declarat contra legei de pricopseală și a cerut lămuriri d lui Al. Marghiloman, pe atunci ministru de Interne. D sa a asigurat pe d. Rosetti că nimic necinstit nu se ascunde sub afacerea Dudești Cum însă Casa centrală a Băncilor populare este sub administrația ministrului de finanțe, d, Th. Rosetti are putința legală să se covingă d-sa personal dacă arendarea domiciliului Dudești e curată sau nu.

Nu ne îndoim că d, Th, Rosetti va lua cazul în cercetare și nu va lăsa ca sătenii să fie despoiați de niște drepturi și așa destul de știrbite, pe cari le au căpătat asupra moșiei Eforiei spitalelor civile.

Anotimpul crimelor

E ceva îngrozitor ce se petrece acum în țară. Ziarele sunt pline de vești înfiorătoare. Crime numeroase și feroce se făptuesc zilnic, de la un capăt la celalt al țării.

S'a pus întotdeauna în legătură schimbarea climatului cu numărul sinuciderilor. S'a observat că cele mai multe sinucideri se întîmplă primăvara.

Se pare că și fenomenul social morbid al crimei, e și el determinat de climă. Căldurile ar fi determinante în comiterea și frecvența lor.

Iarna de pildă este anotimpul hoțiilor și furturilor. Lucrul e foarte explicabil. Lupta pentru existență e mai grea și mai îngreuitoare iarna.

Trebuințele individuale sunt mai mari iarna, iar mijloacele de satisfacere mai anevoioase.

In ce privește crima, nu credem că frecvența lor vara să fie o simplă coincidență.

Chestia ar trebui studiată, căci în împrejurările climaterice deosebite, în care trăim noi, ea presintă mare importanță. Trecerea bruscă de la o temperatură la alta, nu poate rămîne fără înrîurire asupra criminalității la noi.

DE CE?

Am anunțat eri, că pînă în acest moment, administrația comunală n'a înaintat încă ministerului de interne conturile cheltuelelor făcute din suma de 200.000 lei.

Se știe despre ce e vorba.

In anul trecut, față cu cererile stăruitoare ale direcției sanitare, de a se aduce în grabă oare cari îmbunătățiri, și a pune orașul în stare de a se apăra de o eventuală invaziune a holerei,—d. Grecianu—pe atunci primar,—a răspuns că nu dispune de resursele trebuitoare.

La aceasta, d. Marghiloman,—pe atunci ministru de interne,—a răspuns printr'un gest frumos, obținînd din partea consiliului de miniștri un ajutor de 200 mii lei, pentru comuna noastră.

Ministrul s'a grăbit a trimite banii, împreună cu o specificare, ce anume lucrări au a se face.

Din acești bani s'au cheltuit vre-o 60 mii de lei.

Parte din acești bani s'au cheltuit prin d. Cosmovici, fost ajutor de primar, parte —și cea mai simandicoasă—prin d. Stamatiu, actual ajutor de primar.

Au trecut luni și luni de zile din momentul cheltuirei banilor. In acest interval s'au operat și cunoscutele schimbări la Primărie : d. Grecianu s'a retras la Stînca, iar în locul d-sale a venit un nou primar, deasemenea d. Cosmovici a părăsit Primăria,

Din cînd în cînd ministerul de interne și-a amintit de această sumă și a cerut actele justificative spre control, care însă n'au fost trimise.

De ce ?

Dar chestia aceasta mai are un câr

O parte din acești bani au fost chel de către d. Stamatiu pentru cumpăr de cai, în care scop ajutorul de pri a fost prin Rusia, unde s'a cam sup în potriva autorităților rusești, car i-au dat onorurile cuvenite.

S'a întîmplat însă un ce extraordi Intr'una din ședințele consiliului com d. Bușureanu, consilier, a interpela vehemență pe primar, asupra ac cumpărături, zicînd că i se refuză pre tarea dosarului, cu toate repetatele și ruitoarele sale cereri.

D. Bușureanu n'a mai amintit în u dacă i s'a pus sau nu dosarul la di ziție și nedumerirea persistă.

Se refuză unui consilier comunal lua cunoștința de un dosar privito interesele comunei.

De ce ?

A trecut un timp de atunci și d. B reanu, care părea a avea multe pe su tace

De ce?

OAMENI ȘI LUCRURI

Ace' care aștepta

Nu mai așteaptă, vai! nici o m mire în lumea aceasta, nici un bin la nimeni, nici o slavă zadarnică, — mic.

In tăcerea și liniștea micului c acel care a fost Caragiale — aște numai ca oamenii să-și îndeplinească din urmă și cea mai fatală datorie a menilor către un semăn a lor, — dee cei patru coți de pămînt, să-i ruiască locașul de odihnă în țara lu

L'am văzut în cavoul unde aștept paosul cel d-apururi, — reîntoarcere pămîntul pe care-l părăsise.

Am profitat de o prea scurtă se în Berlin, pentru o excursiune în cart Schöneberg.

După ce a găsit în cartea de ad înscris numele de Caragiale, port ne-a dat cu ușurință indicațiile treb cioase.

Vom lua trenul pentru Charlottenl schimbînd la Nollendorfplatz ; de aci tunel, cu cealalt tren la Baeyrischer tz. Toată această operațiune și călă s'a sfîrșit în 15 minute.

Am găsit în cartier, casa No. 1 Innsbrucherstrasse.

O casă înaltă, în trei etagii, cu fa largă, în două culori osebite. Jos, prăvălie de mobile, una de mode, a de băuturi.

In etagiul de mijloc — stolurile lă peste tot, balcoanele ca nicăiri lipsit flori, arată că acolo domnește tăcere tristețe...

Am sunat la portier și numai de avurăm lămuririle la care ne aștept Familia defunctului plecase din Berli lăsase adresa următoare : Caragiale, pinsee, Post-Koservo, auf Usedow, Hoge".

Tăcere în etagiu, tăcere chiar p tot.

Cel dintăiu automobil ne aduce „Max Strasse".

In curînd o bogată colecție de p funerare ne vestește că suntem în a piere de capelă Casa cu fațada lar rămas de mult în urma noastră. Ni pe aci nu știa de cine am întrebat, căutam în acel cartier.

Numai pe noi ne obseda cu nedu rire întrebarea :

Cum am ajuns să-i căutăm acolo mele și amintirea ? Ce-l făcuse oare se instaleze aci, să trăiască aci, să m ră aci, așa cum a murit.

Capela cea modestă, de zid roșu, se p de aproape în mijlocul vastei grădini verzite din care o mare parte o o cimitirul. Și el e înverzit, căci edera vie acoperă toate pietrele. Aproape de trare o bătrînă, calmă și serioasă, t împletește edere. Pentru care morm vechiu ? Pentru ce mormînt nou ? D bia ne privește dindărătul ochelarilo momentul cînd paznicul face să răs cheia grea în ușa largă de lemn, ca pătrundem în cavoul subteran.

Scoborîm, după dînsul, cele cîte-va s cotim la dreapta, înfiorați de răcoarea cului, de mirosul ușor mucegăit—înfior în așteptarea priveliștei ce ni se oferi.

Sicriul e colo, masiv, în culoarea le nului de nuc. Destul de larg,—o, p destul ca să încapă întreg geniul ace care a fost Caragiale, tot ce a fost m ritor în acest geniu ! Trei coroane s abundență de ederă acopăr cosciugul

aris

i, cu o reputaţiune

tul Prusiei
întrebuinţat
ea.

nd Prix Bruxelles, 1910.

asa de vădită e creşterea şi în e-Unite.

greşit trebue căutate cauzele. O pri-auză ar fi însăşi adolescenţa : o s'ar putea zice proprie desvoltării nalităţii, vîrsta cînd tînărul e jocul siunilor violente, cînd un fel de re- de „rebiliune larvată" îi e carac-ică. Fără a primi teoria criminalu-răscut, pare neîndoios lucru că e-adolescenţi cu temperamente vădit ate spre fapte rele şi alţii aproape de simţul moral — numiţi de Du- „imbecili morali".

i toţi aproape totdeauna, sunt vic-e unei ereditări de viţii şi miserie. această ereditate, alcoolul joacă cel nsemnat rol.

mătate din minorii condamnaţi sunt lici recunoscuţi. De asemenea intoc-le muncitorilpr care lucrează fabri-de plumb, fosfor. ş. a...., ating adînc ismul şi-i fac să procreze fiinţe noage care foarte uşor sunt expuse lului tuberculozei care la rîndu-i e o a criminalităţii la adolescenţi : i-tudinea fizică aduce adesea adoles-lor criminali tuberculoşi, ca şi acel licvenţilor, e considerabil.

ră îndoială lipsa de educaţie sănă-e încă una din cauzele sporirei nalităţii la adolescenţi.

ucaţia avînd ca datorie de-a înar-e copil cu obiceiuri, care să-l ajute apere în potriva crizei prin care ece şi s'o învingă—e uşor de preţuit nnătatea ei.

fel de educaţie au copii în clasele re ?

tăl un alcoolic invederat, adese ori a lipsită de simţul moralităţii, de ori, în clasa burgheză, copilul e it după icoană, drept idol, i se în-toate : mai tîrziu rămîn foarte sur-i părinţii, oameni de treabă de a-ori, de faptele rele ale copiilor..... a de sigur ar ajuta ca răul acesta micşoreze efectele, dar tot familia a, rămîn factori care imprimă un ter neşters sufletului copilului. Re-care a fost înlocuită cu distrugăto-cepticism, era o mare putere educa-

cru pe care-l recunosc azi şi duş-i ei.

te cauze ? Vîrtejul luxului, setea nes-de plăceri, iubirea peste măsură a lui, nevoia de „părea", — iată a-altele.

nd azi se socotesc rolurile după efe-succese, căpătate ori-cum, şi de ni-controlate, faţă de ascunsele şi tă-e adevărate valori — ce exemple să dolescentul, adaogă autorul.... Criza iciei, e una din cauzele disoluţiei mo-

zi, nimeni nu vrea să lucreze de cît ru profitul său personal, toţi se gră-să fie liberi şi frămîntaţi de gîndul cîştiga cît de mult.

tr'o atmosferă ca aceasta contagiu-crimei e uşoară. *Ferriani* a consta-că cea mai mare parte a minorilor damnaţi aveau părinţi cu purtări în-nice sau chiar de tot rele.

Joly, socoteşte numărul celor din niile penitenciare sau din casele de ecţie numai de 7 plnă la 15 prove-l din familii cu moravuri sănătoase. da ce arată copiilor ? gravuri obscene, nţuri de spectacole îndoelnice ca mo-ate.

iarele insistă cu amănunte bogate a-ra violurilor, atentatelor.

egreşit şi starea economică a lumii lizate în epoca noastră are o respon-ilitate în creşterea, în general a cri-nalităţii. Excesului industrializmului se i datoreşte slăbiciunea femeilor care rează în uzine şi fireşte, şi a coplilor : uficient plătite, silite să muncească tot pul sarcinei, ce fel de fiinţe pot să scă ?

Oraşele mari, centrele industriale a-g un considerabil număr de ţărani ; ţa sgomotoasă, cu ispitele la fie-care , îi ameţeşte—şi dese ori dintre ei se rutează făcători de rele.

Creşterea criminalităţii adolescenţilpr -i de cît un simptom a disoluţiei so-le, care la rîndu-i nu-i de cît o con-inţă a disoluţiei morale. Familia înce- cu încetul, dispare.

Breslele muncitoreşti nu mai există, ndicalismul revoluţionar să nu-şi facă uzii : ele mai curînd un agregat de pofte e cît o asociaţiune. O scădere vădită a noralităţii publice, o creştere exagerată dorinţei de a trăi fără prea multă nuncă, o lipsă de ideal : sunt lucruri cari e pot observe pe zi ce trece. Caracte-ele, de sigur, devin mai rare ; în clasele vriere dorinţa unui trai mai bun uşor ă naştere revoltei.

„Fie-care pentru el" aceasta pare a fi eviza civilizaţiunii de azi, cari prin creş-terea numărului adolescenţilor criminali desvălue o stare bolnăvicioasă : atît e de adevărat că o societate, s'ar putea spune, n'are de cît tinerimea pe care o merită,— încheie autorul.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 7 August a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise conform art. 72—83 din legea comptabilităţei publice pentru furnitura a 20 vagoane ovăs.

Garanţia 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Odată cu prezentarea ofertelor concurenţii vor depune şi probe de ovăzul ce voesc a furniza.

No. 19263. 23 | 5 Iulie 1912

Litere-Ştiinţe-Arte

Mormîntul lui Arpad. — E vorba despre mormîntul necunescut al lui Arpad întemeetorul Ungariei.

Acum 20 ani trăia la Presburg (Posoni) un inginer Lanfranconi, care luîndu-se după ipoteza admisă, cum că mormîntul lui Arpad ar trebui căutat în împrejurările Obudei, pretindea că lăcaşul de veşnica odihnă al întemeetorului patriei romîneşti, ar fi locul numit Colina Turcească, care e aşezată în apropiere de biserica Nemetovar.

Această colină care fără îndoială a trebuit să fie înălţată pe un mormînt în epoca păgînă, are 20 metri înălţime şi 80 metri diametrul bazei. Multă vreme a fost socotită ca fiind o operă a turcilor, că şi se presupunea că turcii omorîţi cu prilejul asediului Vienei ar fi fost înmormîntaţi acolo.

Inginerul Lanfranconi este cel dintăi, care i-a statornicit obîşia păgînă şi chiar a desemnat-o ca fiind mormîntul lui Arpad. Inginerul din Presburg ca să-şi sprijine temeliile sale, a adunat material foarte interesant. Inainte de toate s'a referit la anonimul care indică că Arpad a fost înmormîntat în vecinătatea locului pe care se află astăzi biserica S-fa Maria zidită de Ştefan cel sfînt.

Mormîntul lui Arpad, poate să se găsească la urma urmelor sub movila turcească, ce se găseşte nu departe de biserica din Nemetovar. De altfel nu se găseşte în întraga Panonie un loc de înmormîntare, care să se poată asemăna cu acesta.

Lanfranconi mai aduce în sprijinul bănuelii sale, un alt argument care e în acelaş timp o ipoteză ştiinţifică cu totul nouă. El spune că Arpad ar fi fost înmormîntat în acest loc, tocmai fiindcă el a fost ucis pe cîmpul de luptă din apropiere.

Şi i-a fost însă dat lui Lanfranconi, să facă să triumfe presupunerile sale ştiinţifice.

In luna Iunie a anului trecut, au început a se face săpături, conduse de un ofiţer ungur, căpitanul de geniu Ambrosie, profesor la şcoala cadeţilor din Hamburg. S'a stabilit în mod sigur, că movila e într'adevăr un mormînt păgîn şi deci Lafranconi avea dreptate în privinţa aceasta.

Peste cîteva săptămîni săpăturile vor fi îndeajuns de înaintate şi se va vedea atunci dacă, după indicaţiile inginerului din Presburg s'a ajuns a se descoperi în adevăr mormîntul marelui erou ungur.

*

STRUNA ZILEI

VARIAŢIE

In Piaţa Unirei cîntă seara trei muzici deodată.

O Cuza-Vodă şi acum
Turnat în bronz pe vecinicie,
Eşti condamnat ca să auzi
Atîta lipsă de... armonie.

O dac'ar fi dup'acest sgomot
Ieşenii judecaţi să fie,
S'ar căpăta idee înaltă
De simţul lor de armonie.

Donna Clara

Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN"
Iaşi—Fondat 1878—Iaşi
Piane şi Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY
şi orice altă fabricaţiune,
se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.
NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

INFORMAŢIUNI

M. S. Regele a semnat decretul prin care s'a confirmat ca membru al consistoriului superior bisericesc, ca reprezentant al colegiului monahal al eparhiei Molbovei şi Sucevei Pre Cuviosul Arhimandrit Teoctist Stupcanu, superiorul mînăstirei Cetăţuia din jud. Iaşi, ales de numitul colegiu monahal, în ziua de 8 Maiu 1912.

Am arătat constituirea societăţii generală a Morilor din România Limited, în scop de cumpărarea principalelor mori din Moldova. Aceste cumpărări au şi început, — şi reproducem ca decument contractul privitor la moara „Popăuţi" :

„Societatea generală a Morilor din Romînia Limited, societate anonimă engleză pe acţiuni cu sediul principal în Londra Broad Streed, Place 6, şi cu sediul sediul secundar în Botoşani (Romînia) cumpără moara de aburi „Popăuţi" cu dependinţele ei, cu tot terenul care formează ograda şi este închis în lăuntrul îngrăditurei care o înconjoară şi o desparte de proprietăţile vecine şi cu tot ce este imobil prin destinaţiune, adecă aşa cum o posedă proprietarii actuali d-nii Abraham Fischer, Iacob Spanier şi Iosef Polak.

Preţul imobilului care face obiectul acestei vînzări a fost fixat la suma de lei 500,000 numerar, iar achitarea lui, s'a convenit să se facă în chipul următor:

a) 200,000 franci se vor plăti la 31 Decembrie anul curent;

b) 300,000 franci se vor plăti la ultima Aprilie 1913.

Vînzătorii sînt obligaţi către societatea cumpărătoare, ca după ce aceasta va fi achitat preţul integral să predea moara în stare de a funcţiona şi înzestrată cu un aparat de încălzire cu păcură (ţiţeiu).

Cu începere de la 1 Iulie a. c., se deslipeşte satul Bivolari, care depinde actualmente de parohia Buhăceni, comuna Broscăuţi, judeţul Boioşani, de la acea parohie şi se alipeşte la parohia Dobărceni, comuna Mihălăşeni, acel judeţ.

D. D. M. Cădere, actual preparator la laboratorul de mineralogie şi petrografie de pe lîngă Universitatea din Iaşi, a fost numit în aceiaşi calitate cu titlul definitiv.

Lipsă de preoţi.—Societatea de cultură macedo-romînă a trimes, către toţi preoţii noştri aflători în ţară şi către absolvenţii de seminarii originari din Macedonia, următorea adresă:

„In şedinţa consiliului de 35 al societăţii de cultură macedo-romînă, din 2 Iulie a. c., venind în desbatere chestiunea că la biserica din Crişova se simte o nevoie imperioasă a se trimite de urgenţă un preot, căci biserica de acolo stă închisă, din cauză că nu e nici un preot. Părintele paroh Sotir fiind bolnav, s'a constutat cu părere de rău că dacă azi chestiunea noastră bisericească sufere şi nu progresează, cauza e că avem lipsă de preoţi.

Din multe localităţi din Macedonia ne vin plîngeri că n'au popi şi că ar trebui să intervenim pe lîngă cei în drept spre a li se trimite preoţi; însă ca toate intervenţiile noastre a fost peste putinţă de a se satisface cererile fraţilor şi compatrioţilor noştri, fiind lipsă de preoţi de origină macedo-romînă.

In cursul desbaterilor s'a citit o listă de preoţi macedoneni aflători în ţară, de absolvenţi în teologie, de seminarişti, toţi macedoneni, dintre cari unii ocupă cîte o catedră fie la şcoalele din Macedonia, fie la şcoalele din România, toţi aceşti din urmă fiind pregătiţi pentru cariera de preot. In această listă figuraţi şi domnia voastră.

Rezultatul desbaterilor a fost ca societatea noastră să facă propuneri tuturor persoanelor, menite a fi hirotonisite pentru cariera de preoţi, dacă acceptează a'şi face datoria sfîntă a merge în Turcia spre a servi cu abnegaţiune şi patriotism chestiunea românească pe terenul bisericesc.

In urma acestei hotărîri luate de consiliul de 35 al societăţii noastre, am onoarea a vă face propunerea dacă acceptaţi a merge în Turcia spre a servi chestiunea bisericească de acolo—natural în condiţiuni morale şi materiale cu mult mai bune decît acelea, în care funcţionează preoţimea actuală în Macedonia,— şi a vă ruga să bine voiţi a ne răspunde de urgenţă, care e părerea d-v, în această privinţă."

Ministerul instrucţiunei publice a acordat următoarele autorizaţiuni :

D-nei Amy Waterman să funcţioneze în învăţămîntul primar particular ca institutoare de limba germană la şcoalele mixte din calea Dudeşti, No. 30 Bucureşti.

Părintelui econum M. Mihăilescu să funcţioneze în învăţămîntul particular ca profesor de religie la şcoala profesională de fete „Elena Doamna" din Tg.-Frumos, Iaşi.

D-rei Maria C. D. Drugescu să funcţioneze în învăţămîntul particular ca profesoară de pian.

D-lui Ion Verbuţă să funcţioneze în învăţămîntul particular, secundar, ca profesor de partea literară.

D-lui dr. George Beck să funcţioneze ca profesor de limba germană şi engleză la gimnaziul real al comunităţei evanghelice din Bucureşti.

Sonda Van Seekle din Moreni a făcut erupţie.

Prin ministerul de industrie şi comerţ s'a cerut ministerului de război de a pune la dispoziţie soldaţi spre a se putea face paza necesară.

Ministerul de industrie şi de comerţ, a cedat terenurile pe cari urmează să se construiască pe viitor case pentru meseriaşii bolnavi ce sunt trimişi la staţiunile climaterice şi balneare spre a-şi căuta sănătatea.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele preţuri reduse :

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă şi cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caş şi urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri :

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litrul şi în sticle înfundate.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

PĂRUL ALB
DENOTĂ BATRÂNEŢA
Întrebuinţaţi dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în :
Negru, Brun, Castaniu şi Blond
Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Preţul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii şi Parfumerii
Depozit general : Bucureşti,
Strada C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAŢIUNI

:: Asanarea continuă la Epitropie.—*După moşii a venit şi rîndul spitalelor la Epitropia Sf. Spiridon. După Dimitriu şi Mareş, renumiţii vechili electorali ai d lui Grecianu, cari au fost prinşi amîndoi că au dat cu mîna prin şperlă, a venit rîndul unui caracter de categorie mai aleasă, care tot pentru un gheşeft a suspinat cu guvernul la ultimele alegeri generale.*

Este vorba de cunoscutul caracter care s,a canalizat către guvern, vechiul nostru client, d. dr. Anghel.

Se ştie în ce mod, în dispreţul legilor şi a regulamentelor, Epitropia, sub presiunea d lui Greceanu, a organizat o consultaţie juridică, pentru a-l numi pe d. dr. Anghel medic primar fără concurs. N'am avut nevoe să aşteptăm prea mult, ca să avem satisfacţia de a vedea că clientul nostru ne-a dat singur cea mai strălucită dovadă de distinsele calităţi care'l indicau să fie de porunceală medicul primar al asanărei la Epitropie.

In adevăr zilele astea s'a prezentat la Epitropie o sărmană bolnavă, care a reclamat că d. dr. Anghel nu vrea s'o primească în secţia chirurgicală a spitalului Sf. Spiridon, dacă nu'i plăteşte du misale o sută de lei.

Inutil să mai arătăm pînă la ce culme a ajuns dispreţul pentru instituţiile ce slujesc, chiar cînd ie vorba de o instituţie de umanitate, cum e spitalul, în mintea celor deprinşi să vadă plătită pînă şi binefacerea, precum şi au făcut plătită conştiinţa.

Ţinem să adăugăm că—spre a salva—cel puţin de ruşinea publică, reputaţia spitalului Sf. Spiridon, d. epitrop dr. Riegler a dat ordin să se primească în spital zisa bolnavă fără plată. Este în acelaşi timp dovadă pipăită că acei cari vroiau să însinueze o vină de acelaşi soi pe spinarea unor medici neprieteni, au măsura exactă a halului în care au ajuns prietinii lor politici.

:: *E vorba ca d. Gh. Botez, primarul oraşului, să deschidă o anchetă cu privire la modul cum s'a întrebuinţat suma de 200.000 lei dată în anul trecut de către d. Marghiloman, pentru asanarea oraşului.*

Se afirmă, că s'a întrebuinţat suma într'un mod nu cadra de loc, cu stipulaţiunile precise făcute de fostul ministru de interne

:: *Pe la mijlocul lunei August, va avea loc la Sinaia, o importantă consfătuire politică, la care vor luа parte numeroşi fruntaşi conservatori şi foşti miniştri din cabinetul d-lui Carp, pentru a luа ultimele hotăriri, cu privire la situaţia politică.*

:: *Din Galaţi ni se comunică încetarea din viaţă a colonelului Stamatopol, fost multă vreme comandantul regimentului 13 Ştefan cel-Mare din localitate.*

:: Marele domeniu Bărboşii, jud. Fălciu, foasta proprietate a lui Cuza-Vodă, actualminte a doamnei Maria Moruzzi, a fost vîndută d-nei Elena Volenti pe preţ de şapte milioane.

:: Prietinul nostru d. G. D. Şerban a sosit în localitate, pe deplin restabilit.

:: Azi s'a făcut autopsia cadavrului tînărului N. Florea, care într'un acces de delir, s'a aruncat din etajul al 3-lea la spitalul central.

:: Comitetul societăţei viticole, va interveni la direcţia căilor ferate cerînd o reducere de 75 la sută pentru acei care vor vroi să participe la congresul viticol din Iaşi.

:: D. dr. Floru, medic şef al oraşului a înaintat azi un lung raport administraţiei comunale, asupra lipsurilor constatate la diferitele brutării din localitate.

*

In acest raport, medicul şef spune că brutarii nu se conformează şi nu respectă autorizaţiile cu privire la distribuirea camerelor şi ţinerea lor în stare de curăţenie, impusă de legea sanitară.

In acelaş timp, nu se conformă deciziunei ca lucrătorii să se prezinte la vizita medicală.

*

Pentru a se pnne capăt acestei stări de lucru, medicul şef cere administraţiei comunale să publice o ordonanţă, prin care să se atragă atenţiunea tuturor patronilor brutari, de a se conforma de urgenţă regulamentelor sanitare, cu adaugarea, că la neurmare, stabilimentele se vor închide pe cale administrativă.

*

Raportul se termină prin cererea, de a se soma pe toţi brutarii, cu un termen de 11 zile, să aducă localurilor lor ameliorările, impuse de consiliul de higienă.

:: Am aratat că preotul Popovici, din com. Ciurea, şi-a pus candidatura în mod independent, pentru consistoriul superior bisericesc.

In manifestul său, preotul Popovici, cere în special preoţilor rurali, de a-i da sprijinul şi ca semn distinctiv, să nu vie la vot înainte de ora 1.

:: Pentru timpul vacanţei se primesc la administraţia acestui ziar abonamente lunare: în ţară 2 lei, în străinătate 4 lei.

:: *Ziarul „Berliner Tageblatt", află din Sofia, că unul dintre ofiţeri cari au luat parte la conjuraţia contra regelui Alexandru, a voit eri să vîndă o pereche de cercei, ce aparţinuseră reginei Draga.*

Ofiţerul negăsind cumpărător, a pus cerceii în amanet, pentru suma de 12 mii lei.

:: La şcoala de gospodărie din comuna Tăuteşti, se află pentru noul an şcolar vacante 11 locuri.

Condiţiile principale pentru candidate, sunt să fie orfane şi fice de săteni.

:: La Banca de Credit a avut loc eri o consfătuire intimă, provocată de către d. Cerchez, spre a se alcătui regulamentul Corporaţiei Bursei.

Vrabia mălai visează.

:: D. Danu, comandant de sergenţi, a obţinut un concediu de 30 zile.

:: Examenele de capacitate.—In conformitate cu dispoziţiunile art. 29 din lege asupra învăţămîntului secundar şi superior combinat cu art. 33 din legea învăţămîntului profesional, ministerul aduce la cunoştinţa generală că, cu începere de la 1 Noembrie 1912, se vor ţine în localul universităţei din Bucureşti, examene de capacitate pentru profesoare şi maestre în învăţămîntul secundar şi profesional al fetelor, în ordinea următoare;

1 Noembrie 1912: Lucrul de mînă, contabilitatea, aritmetica comercială, birou comercial, drept comercial şi economie politică.

1 Decembrie 1912: Gospodăria, limba romînă, limba şi literatura franceză, limba latină, filozofie, pedagogie, educaţie.

8 Ianuarie 1913: Ştiinţele naturale, chimia, merceologia, higiena şi geografia, limbile romînă şi germană, filozofia, pedagogia şi educaţia.

1 Februarie 1913: Fizico-chimice, matematici elementare, merceologia, higiena şi geografia, limba romînă cu istoria şi istoria artelor şi cu geografia şi instrucţia civică.

1 Martie 1913 : Matematici, fizică, aritmetică comercială şi geografia.

Cererile de înscriere la aceste examemene vor fi adresate ministerului pînă la 1 Octombrie 1912, cel mai tîrziu.

:: Tribunalul urmează azi să se pronunţe, asupra confirmărei mandatului lui Dimitriu, fostul administrator al moşiei Băceşti.

Dimitriu, la interogatorul luat, a declarat că nu a delapidat nimica, de oare ce suma de 6000 lei ce lipseşte, i se cuvine lui, ca remisă pentru încasări.

:: Pe ziua de azi, s'au constatat în oraş 2 cazuri noi de anghină difterică.

:: Noii ofiţeri din regimentul 13 Ştefan cel Mare, au fost repartizaţi, după cum urmează:

D-nii Mihai Tomida, în compania 9, Ion Dospinescu în compania 4, Gr. Urziceanu compania a 2-a, C, Nistror în compania 4-a, Gh. Constantinescu în compania 6 şi C. Raiovici în a 5-a.

:: Serbaraa populară din Şipote.—In ziua de 20 Iulie a. c. a avut loc în comuna Şipote, jud. Iaşi o mare serbare populară. Scopul ei a fost pentru strîngerea unui fond de clădirea unui local de baie.

Comitetul imitator e compus din d-nii: dr. V. Roşculeţ, medic primar, N. Petrea directorul prefecturei, preşedinti de onoare, Econ. Al. Botez şi dr. M. Sava, preşedinţi activi, membrii: căpitan Botez, A. A. Botez student, I. Florescu perceptor, I. Corlat, învăţ., Gh. Botez, înv. D. Lambrinău înv., I. Bălteanu, N. Dimitriu, Traian Archidan.

Au luat parte şi d. C. Negruzzi, prefectul judeţului cu d-na Negruzzi, inspectoră în învăţămînt.

Serbarea e aranjată de un grup de normalişti, jucînd comedia în trei acte „Doctorul fără voe", de Moliere.

Rolurile de damă au fost jucate cu un deosebit succes de d-rele Maria căpitan Botez, Ortansa Botez şi Eugenia căpitan Botez.

Piesa a avut o reuşită cît se poate de bună şi fu viu aclamată de toţi, datorită pers., ce jucau în piesa de muncă ce au depus-o. Normaliştii, viitorii dascali, au dovedit în deajuns rolul lor ce-l vor avea în masa poporului. S'a mai cîntat: Pe-a nostru steag, Deşteaptă-te Romîne, şi recitat Plugarii (Goga) de Oct. Popovici şi Oitul (Goga) de Gh. Vartic.

In urmă a urmat producţia şcolii primare din Borşa, de sub conducerea harnicului învăţător I. Corlat, cu bucăţile: Iată ziua de serbare, (cor) Oastea lui papuc, Curcanii, Mai am un singur dor..., cunoscîndu-se mult munca depusă de Invăţător.

La urmă d. Negruzzi, aduce laude comitetului iniţiator al acestei serbări, zicînd că e prea frumos acest exemplu pentru alţii, de a se mai aduce cîte o îndreptare în starea ţăranului romîn? Răsplăteşte pe iniţiatorii: Econ. Al. Botez, cu ordinul de cavaler al Coroanei Romîne şi d. I. Corlat, cu răsplata muncii cl. I.

Seara a urmat bal. S'a petrecut destul de bine cîte-va ore fericite. A ţinut pînă la 6 dim.

Au luat parte toţi membrii comitetului dl. şi d-na Candid Golăescu, d-na căpitan Botez, preot Sava Popovici cu doamna, d-na Popovici-Borşa, d-na Florescu, d-na Maria I. Corlat, Maria C. Corlat Invăţ., d C. Corlat, d-na Botez-Chiscăreni, d-na Lambrinău, d. N. Andronic cu d-na, d. C. Dimitriu, d. Soescu, etc.

Din buchetul drăguţ al d-relor remarcăm pe: d-ra dr. Virginia Botez, Profira Botez, Ortansa Botez, Maria căp. Botez, Eug. căpitan Botez; d-rele surori Timuş-Tulcea, Profira şi Miluţica Apostol, Elenuţa Archir-Ţuţora, d-ra Ignasevici, Tiţa Popovici-Iaşi, d-rele surori Botez-Chişcăreni, d-ra Dimitriu, d-rele Popovici-Borşa, etc...

Din neobosţii dansatori: Petrovici, Lăzărescu, Botez student, Suceveanu, Lăzărescu funcţionar, Popovici student, D. Popa, N. Coroschi, Ciobanu, Rugină, Mihailescu şi mult apreciaţiţ normalişti: Oct. Popovici, C. Munteanu, Gh. Vartic, I. Popovici, I. Roman, Gh. Bart, C. Fetcu, făcînd o deosebită cinste şcolii în frunte cu d-nu director, I. Mitru.

:: Eri s au autentificat la tribunal actul prin care d. G. Lascar, în calitate de procurator şi consiliu judiciar al tînărului G. Macri, a vîndut pentru 50,000 lei d-nei Tataru din Galaţi, cunoscuta vila Neuschotz de la Copou, foasta proprietate a lui Mihail Kogălniceanu.

:: Judiciare.—Tribunalul secţia III a amînat pentru 2 August, judecarea cererei de declarare în faliment a negustorului Freytag, din Podul-Iloaie.

— D. judecător de instrucţie Lupu a continuat eri instrucţia în afacerea Ana Loster. Au fost interogaţi din nou Ana Loster, şi domnii Macri şi Armăşescu.

D. procuror de instrucţie Radovici, cari se reîntoarce din concediu Luni, se va ocupa cu darea ordonanţei.

— Tribunalul de vacanţă secţia I-a, compus din domnii Diaconescu şi Chessim, s'a pronunţat azi, asupra mandatului de arestare, emis de domnul judecător Lupu, în potriva lui Dimitriu, pentru abuzurile de încredere sevîrşite în paguba epitropiei Sf. Spiridon.

Domnul procuror Aslan a cerut a se confirma mandatul, motivînd că pe lîngă plîngeroa formulată de epitropie în potriva lui Dimitriu, care îl acuză că ar fi fraudat-o cu suma de 10,000 lei, parchetul a mai primit o plîngere din partea d-lui Stamatiu, ajutor de primar, pentru însuşirea de către Dimitriu, în paguba comunei, a sumei de 2800 lei, cu ocaziunea aducerei din Bucovina a mai multor muncitoriri pentru serviciul stradelor.

:: Iată noul program de astă seară Joia teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Cucerirea fericirii (piesă pariziană, în 2 părţi mari), special scrisă pentru cinematograf de d. Bourgeois. O capo d'operă de punere în scenă şi interpretare. Rolurile principale sunt jucate de artiştii dramatici ai Comediei Franceze din Paris d. Worms. d-ra Bovy etc.

O vînătoare de reni în Norvegia—Tîndală şi soacra, cu humoristul André Deed—Rusia pitorească, cascade, peisaje etc.—Mireasa cavalerului, din reconstituirile trecutului — Tîndală îşi plăteşte chiria, comedie.—Cel mai nou număr din Pathé-Journal, care cuprinde:

Sultanul la Selamalik—Tarasa (Spania) de la congresul esperantiştilor—Ciocnirea de tren din Belgia—Inmormîntarea victimelor vaporului „Jules Michelet"—Căsătoria unui aviator—Moda pariziană—Paris, serbările aniversărei bătăliei de la Wagram etc.

Tot astă seară Joi 29 Iulie, e adăogat în program *grandioasele serbări ale inaugurărei statuei lui Cuza-Vodă*, care au avut loc în oraşul nostru în luna Maiu a. c, (seria complectă).

Adînc întipărite în inima fiecăruia aceste grandioase serbări sunt repetate pentru a satisface dorinţa unui imens număr de vizitatori, cari au inzistat să le revadă.

Ultime telegrame

Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 26 Iulie

Furtul din Brăila

Brăila.—La Magazinul Stan Dobrin, s'a spart lada de fer, din care s'au furat 37,000 lei în numerar şi numeroase obiecte de valoare.

INCENDIU

Ploeşti.—In comuna Cocoşeşti, un incendiu puternic, a distrus un mare număr de case.

58 săteni, au rămas pe drumuri.

Ciocnirile de la graniţa Turco-Muntenegrană

Salonic.—Ştiri oficiale de la graniţa Muntenegrană afirmă că se dau lupte sîngeroase de două zile. In regiunea Berana mai multe blahansuri turceşti au fost incendiate. S'au cerut telegrafic ajutoare.

Viţe americane altoite

La rafie şi în verde pe rădăcini de 2 ani. Varietăţi superioare, perfect selecţionate, port altoi cei mai resistenţi.

DIMITRIE VIZANTI, *Proprietar viticultor*

Biuroul Comuna Copou — Catalogul gratis la cerere

Starea de asediu în Turcia

Constantinopol.—Comandantul corpului I de armată publică regulamentul pentru starea de asediu. Se interzise ofiţerilor de a rosti discursuri, se interzice orice publicaţie contra armatei şi ori ce întrunire neautorizată de poliţie. Intrunirile secrete, propaganda făţişă pentru sau contra partidelor politice, tipărirea şi distribuirea de avize privitoare la politică şi la situaţia actuală a ţărei, au fost oprite.

Regulamentul ordonă apoi închiderea cîrciumilor şi berăriilor la mezul nopţei şi interzice circularea pe străzi noaptea fără autorizare specială. Se interzice de asemeni de a se fugi sau a se striga pe străzi.

Marinari ruşi condamnaţi pentru rebeliune

Petersburg.—Consiliul de resboi al marinei a condamnat pentru organizări revoluţionare pe bordul a cîtorva vase în flota Balticei pe 11 marinari la muncă silnică pe 4 ani, pe 7 marinari la domiciliul forţat, pe doi la închisoare corecţională de 3 ani şi pe 9 marinari la 6 luni închisoare.

29 acuzaţi au fost achitaţi.

Tratative de pace între Turcia şi Italia

Colonia.—Corespondentul ziarului de Colonia află din Petersburg de la ministerul de externe că Tratative între diplomaţii turci şi italieni au loc la Zurich. Ambasadorul Italiei la Petersburg, duce aceste negocieri. Turcia e aceia care arătîndu-se acum mai condescendentă a luat iniţiativa tratativelor.

Noile alegeri în Turcia

Salonic.—Ibrahim paşa a înştiinţat pe toţi şefii arnăuţi de dizolvarea camerei, adăugînd că noi alegeri neînfluenţate, vor avea loc în trei luni.

Autorităţile se vor abţine de la ori ce ingerinţe. Arnăuţii au primit această ştire cu o bucurie indescriptibilă şi au strigat: Trăiască Sultanul.

Arnăuţii au făcut rugăciuni pentru sanatatea sultanului jurînd credinţă veşnică.

Arestarea caidului din Mazagan

Mazagan. — Caidul Triahi cu locuinţa lîngă Azemur, acuzat de numeroase crime era să fie arestat de trupe, cînd s'a refugiat la Mazagan la un evreu spaniol.

Poliţia şi tiraliorii au înconjurat casa acestuia cu toate protestările consulului spaniol, care afirma că Triahi era protejat spaniol.

Spre seară 7 spanioli au intrat în vilă şi puţin în urmă s'au tras focuri din casa înconjurată asupra trupelor colonelului Manghin.

Trupele au bombardat şi distrus cabana cadiului. S'au confiscat arme, muniţiuni şi o corespondenţă foarte interesantă.

Prisionierii indigeni au fost puşi în libertate.

*

Mazagan.—La ora 1 după amiază cadiul Triahi a reuşit să fugă, dînsul e urmărit de cavalerie. Mai mulţi indigeni au fost ucişi.

Spre dimineaţă cadiul a fost prins şi arestat.

Haosul din Turcia

Proclamarea autonomiei Albaniei

— Un ultimatum adresat Turciei —

Ştirile de azi, cu privire la haosul din Turcia, sunt de o gravitate excepţională. Le reproducem în ordinea primită.

*

Salonic.—In urma atentatului o mare surescitare a cuprins populaţia, care s'a răsbunat în potriva bulgarilor, organizînd un adevărat măcel.

Numărul morţilor e de 186.

*

Viena,—Ştiri din Albania anunţă că mişcarea revoluţionară e generală.

Albanezii au ocupat Uesckubul. proclamînd un guvern provizoriu şi autonomia Albaniei.

Constantinopol. — Senatul a votat o moţiune, prin care cere arestarea şefilor opoziţiei.

*

Cetinge. — Guvernul muntenegrian a vestit pe consulul turc, ca să intervie de urgenţă, pentru retragerea trupelor turceşti care au încălecat teritoriul muntenegrean.

La fruntiera turcă muntenegreană continuă lupta

*

Sofia.—In Bulgaria domneşte o mare fierbere.

Primul ministru Gheşoff, întors eri din străinătate, a rechemat telegrafic pe toţi ministrii. Aseară a avut loc un consiliu excepţional.

Circulă svonul, că s'a hotărît a se adresa un ultimatum Turciei.

*

Roma.—Comitetul albanez de aci a primit ştirea, că s'a proclamat autonomia Albaniei.

Desastrul din Moreni

Bucureşti.—La oarele 5 dimineaţa un incendiu a izbucnit la sonda No. 7 a societăţei Astra.

De aci focul s'a întins asupra sondelor No. 6 şi 7, şi cu toate sforţările n'a putut încă fi localizat.

Din nefericire, sunt de înregistrat şi victime omeneşti, 3 morţi şi mai mulţi grav răniţi.

*

Ministerul de interne comnnică în mod oficial dezastrul de la Moreni, adăugînd că s'a deschis o anchetă, pentru a se stabili responsabilităţile.

*

După unii, vinovatul ar fi inginerul Veldaria Popescu, care ar fi permis să se lucreze, cu toate că una din sonde se află în erupţiune.

Focul continuă.

Institutul Liceal de Domnişoare „HUMPEL" din Iaşi

Cu începerea anului şcolar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleaşi asociaţiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteaţă, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet şi Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză şi germană obligatorii.

2) Un curs liceal complect după programa liceelor de băeţi, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa şcoalelor din străinătate, pentru domnişoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură şi dans.

Prospecte se trimit la cerere.

Inscrierile încep la 1 August 1912.

Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

La farmacia D. HERZENBERG IAŞI

este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *aseminea şi pentru* **asistent**

La Fabrica de MOBILE Löbel

— IAŞI, STRADA PĂCURARI 106 —

se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile şi Binale.

Preţul fasonatului fiind cu ora, se execută foarte ieftin.

Contabil şi Corespondent

rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna şi germana, doreşte angajament.

Adresa la ziar sub Corespondent.

Dr J. BRENER

Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

Specialist în Boale de Femei

MAMOŞ

No. 12 Strada Mitropoliei No. 12

Consultaţiuni 9—11 a. m 2—5 p. m.

O casă cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, şură, grădină, şi loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnăţărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoş (Tataraşi) No. 25.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti – Il. Şoseaua Vitan II – Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocin 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible]

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In doue cea d'întâiu se ia câte 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, seara. Dacă bolnavul n'a simţit vro ameliorare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, seara. Nu trebue să ia mai mult de câte 6 pe zi.

[illegible] Les véritables PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, [illegible] se vor găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii

[illegible]

[illegible] PARIS

[illegible] ES, etc.

[illegible] demande

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI – Strada Lăpuşneanu 32 – IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT

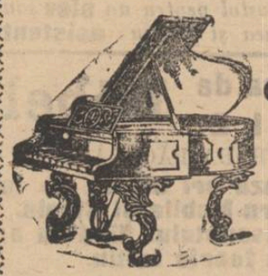

complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Planine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— Catalouge gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

ANKER

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911

92.127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100

lei 1,995,501 72 | 100 **rentă**

Cauţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţiilor ca dividende

Lei 1,986,252 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Instacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1855

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1651. — Sîmbătă 28 Iulie 1912

Politica și afacerile

Recunosc că în vălmășagul luptelor politice, ce ne-a cuprins rămîne puțin loc pentru speculațiuni și observațiuni pur obiective.

Ai spus un cuvînt, ori ai scris despre ceva, nu ți se admite că ai putut fi imparțial. Imediat se cercetează spre a se vedea din ce partid politic face parte cel ce-a vorbit ori a scris și răspunsul ce fiecare și-l dă apoi e: „dar putea oare acel cineva să fi zis sau scris altfel, întru cît face parte din partidul politic cutare? Pentru mentalitatea multora, cei ce sunt înrolați în diferite partide politice nu pot spune adevărul, căci tot ce ar spune ei chiar de ar fi adevărat și curat ca lumina zilei, tot e considerat ca pornind dintr'un punct de vedere unilateral. Aceste reflexiuni îmi vin în minte, cînd mă uit la cîtă trudă își dau mulțime de oameni bine intenționați, pentru a nu fi bănuiți.

Căci e un adevăr netăgăduit că elita noastră socială, pătura cultă și care înțelege mai bine nevoile și aspirațiile țării, pătură de altfel destul de redusă e grupată în partidele politice. Unii pe față iar alții cu simpatiile, pentru că nu se pot manifesta deschis, sunt pentru un partid ori altul.

Astfel cu toții am putut observa, că ori de cîte ori mai mulți vor să înjghebeze o treabă serioasă, cel dintâi lucru pe care trebue să-l facă, e să afișeze că nu se va face politică.

Se alcătuește o societate, se organizează un club (în afară de cele politice), și de la început propunătorii se simt oare cum obligați să spue, că în acea creațiune se exclude ori ce gînd de politică.

Cu ocaziunea creării unor așezăminte cu caracter economic ori cultural, unii au crezut că vor goni pe rău făcătoarea politică din ele, dacă în consiliile cari trebue să le conducă, vor lua din fie-care partid politic cîte un număr de membri.

Să ne aducem aminte numai cu toții ce lupte s'au dat pentru compunerea Consiliului de Administrație a Băncii Iașului, între toate partidele politice din localitate?

Și cu toate acestea pentru observatorul imparțial e evident, că dacă ideia creațiunii unei atari instituțiuni a pornit de la cetățeni aparținînd unei anumite grupări politice, majoritatea conducătorilor ei vor fi luați din mijlocul ei.

Procedîndu-se astfel au crezut unii, că s'a pus capăt incursiunii a ceea ce numim politică în domeniul afacerilor, în care ea nu are ce căuta. In realitate însă tocmai ea a fost întronată cu tot cortegiul ei.

Alții își propun a găsi oameni independenți, pricepuți și cu oare care situațiune materială și morală, buni pentru asemenea lucrări. Dar cînd toți acești oameni de elită de altfel, nu-i găsești în marea majoritate a cazurilor de cît împrăștiați printre toate partidele de guvernămînt.

Noi avem încă lipsă de oameni. Puțini pe care îi avem, fac de toate. Astfel ei fac politică, ei contribuesc cu vorba și fapta la promovarea economică a țării.

N'au ajuns încă acolo, unde fie-care avînd chemarea sa, să știe a rămînea în limitele ei. Nici n'am ajuns încă la acea împărțială a lucrului, unde fie care să aibă chemarea sa.

S'a putut face apoi și o altă observațiune. Personalități politice, a căror principală ocupațiune e politice au spus de multe ori „eu nu fac politică" în anumite împrejurări. Astfel, nu de mult miniștrii actuali de instrucțiune publică și de războiu, au scapat de unele acte dependente de departamentele lor prin „eu nu fac politică în administrațiunea mea".

Așa să fie care?

Am făcut aceste cîte-va mici observațiuni pentru că vreau să-mi pun întrebarea, pe care de sigur și-o pun încă mulți alții, și anume, dacă se poate complect separa politica de ceea ce noi obișnuim a numi afaceri.

Și dacă ne-am mărgini numai la această împărechere de cuvinte, cu care suntem deprinși, ca politică economică politică comercială, etc. de la început ar trebui să răspundem negativ.

Din acest punct de vedere lucrurile nici nu stau altfel în realitate. Noi socotim și cu drept cuvînt că Statul modern e dator să stea veșnic atent asupra îndrumării, pe care o iea economia lui. Socotim că el are datoria să aibă priveghere, deci să se amestece în ceea ce numim ordinea economică.

E bine înțeles, că atunci, cînd vorbim astfel înțelegem a ne referi la economia națională a unui Stat.

Și de sigur, că într'o țară în care inițiativa individuală a locuitorilor ei ar fi destul de vie și puterea economică, adică capitalurile lor destul de însemnate, Statul va trebui să aibă un rol modest de tot, în ce privește amestecul lui. Dar acolo, unde ca la noi, și inițiativa lasă de dorit, și nici capitalurile nu sunt tocmai îndrăznețe, de sigur rolul lui trebue să fie mai pronunțat.

Și nu trebue să negăm, că chiar dacă avem oare care capitaluri ne lipsește însă spiritul practic al afacerilor, ne lipsește inițiativa pentru lucrări care caracterizează o operă.

Puțini oameni buni pentru așa ceva, sunt în același timp și politiciani de samă, ba chiar această din urmă însușire e dominantă la ei.

Deci ca principiu, acțiunea Statului în o țară ca a noastră, alăturea cu cea a indivizilor, nu poate primejdui dezvoltarea și progresul țării.

Și dacă ast-fel stau lucrurile, dacă cu toții, înțelegem că acțiunea Statului, județului ori comunei, în alăturare cu a indivizilor sau cam se obișnuește a se zice astăzi, regia cointeresată, nu e o acțiune rea, cu atît mai puțin se înțelege revolta ce simțesc unii, cînd aud de amestecul oamenilorr politici, în afaceri.

Căci în adevăr în țările democratice,—și noi ne fălim a fi,—se cheamă la politică oameni de afaceri. Avem mai multă încredere, că acel care a putut să conducă bine și onest, suma de afaceri va ști să facă tot așa și cu statul.

Și ne place mai mult acel care este încă în afaceri ca agricultor, industriaș, comerciant, bancher, etc., de cît cel care nu face nimic.

Noi socotim că teoria, după care numai acelui ce are un venit de cîte-va mii de lei, dar fără să facă vre-o treabă, să-i fie rezervată politica, ca fiind o teorie a altor vremuri, dar nu celor a noastre.

Așa fiind lucrurile, va rămînea totdeauna un punct de întrebare, dacă omul politic, care e și om de afaceri nu va da mai multă atențiune acesteia din urmă, cît e și personal interesat!?

Dar așa e logica lucrurilor, că nu putem complect despărți aceste două noțiuni: politica și afacerile.

Chiar în țări mai bine dotate ca noi, atît sub raportul oamenilor, cît și sub cel al capitalurilor ori întreprinderilor, lucrurile acestea nu s'au putut face.

In Franța, de exemplu, decedatul ministru de războiu Barteaux era agent de afaceri. Fostul prim ministru Caillaux de asemenea lua parte la o mulțime de societăți și întreprinderi.

Acolo ca și la noi au cercat unii să propună legi pentru separarea acestor idei, dar nu s'a reușit.

Negreșit că și întreprinderile agricole industriale etc., sunt utile unei țări. Pentru înmulțirea lor, pentru formarea oamenilor capabili a le conduce, luptăm cu toții.

Acei oameni capabili rîdicați prin meritele și activitatea lor, și ajunși oameni politici, vor fi de sigur cei mai bine chemați a contribui la progresul lor, dîndu-le și sprijinul Statului.

Ei nu fac rău ast-fel.

Afacerile la Comuna Capitalei

D. D. Dobrescu e în plină lichidare. Afacerile la Primărie s'au înmulțit în chip îngrozitor. E vorba să se lucreze la birourile comunei și o bună parte din noapte. Sunt la ordinea zilei și în curînd vor fi și la ordinea nopței, exproprieri, vînzări de bunuri, licitații, etc.

Pentru moment s'a ivit o afacere bunicică. E vorba de o licitație de asfalt, la care s'au prezentat doi concurenți: unul a oferit marfa cu 200 mii lei mai eftin decît celalt.

D. Dobrescu apărătorul averei publice n'a stat însă mult la gînduri și a respins oferta cea mai eftină și rămîne acum s'o aprobe pe cea mai scumpă.

E vorba de un batagel: numai de 200000 lei averea comunală.

Acum înțălegeți de ce d. Dobrescu refuză societății de tramwaye curentul electric?

Sub masca tăcerei

Marele Pericles a zis că cea mai mare virtute pentru femeea greacă e ca să nu să vorbească despre ea nici de bine nici de rău.

D. Paul Theodoru, secretarul general al ministerului de interne, pare a se fi adăpat la înțelepciunea marelui om al antichității eline.

De cînd e la interne, d-sa a făcut așa în cît să se vorbească cît mai puțin de persoana sa. Și d. Theodoru, o recunoaștem, a reușit. D-sa e secretarul general despre care s'a vorbit cel mai puțin în presă—deși d-sa ocupă un post de vază.

Meșteșugul d-lui Paul Theodoru e, în adevăr, mare, și de aceea toată admirația noastră.

Nimeni nu știe ce face d. Theodoru. Așa era vorba, nu de mult, că d-sa să părăsească secretariatul general al internelor, și aceasta în condițiuni nu tocmai nefavorabile... Cu toate acestea nimeni n'a aflat despre incident.

Acum în urmă, s'a dovedit că d. Paul Theodoru, ca să-și pricopsească cumnatul, a făcut ca primăria Capitalei și ministerul de interne să dea antrepriza palatelor lor, d-lui architect Antonescu, cumnatul fericit al secretarului general.

Și cu toate acestea, despre d. Paul Theodoru nu se vorbește nimic în presă.

Mare meșter.

RUȘINE

Inspectorul școlar, d. Suchianu, a afișat în cofetăriile din Capitală un aviz, prin care interzice elevilor de liceu să fumeze în acele localuri. Avizul acesta se încheie textual astfel: „Cei ce vor contraveni acestei recomandări, *vor fi denunțați inspectoratului polițienesc școlar*".

Iată dar elevii de liceu învățați încă de pe băncile școalei, cu denunțuri polițienești și îndemnați să se sustragă lor. Știm că de la un timp încoace, clasele superioare de liceu din Capitală au cîte un elev spion, plătit de poliția de Siguranță. Elevii aceștia au misiunea să și spioneze colegii și să afle ce se petrece în casele părinților lor.

Am denunțat la timp această rușine; nu s'a luat însă nici o măsură de îndreptare, iar cei vizați, simțindu-se vinovați, nici n'au găsit de cuviință să răspundă.

Azi însă, cînd un inspector școlar semnează și afișează oroarea reprodusă mai sus, autoritatea școlară are datoria imperioasă să intervină.

Actuala generațiune de școlari e crescută în atmosfera otrăvitoare a spionagiului murdar. Profesorii și educatorii tinerimei își iau o grea răspundere. Se pervertesc, cu o seninătate uimitoare, generații întregi de oameni la noi. Școlarii eșiți din liceu cu astfel de idei, vor constitui un pericol permanent pentru societate.

Răul trebuește curmat din rădăcini, căci altfel roadele ce le vom culege vor fi rușinoase și disolvante pentru societatea romînească.

Haosul din Turcia

Situația în Turcia se agravează pe fie ce zi.

Azi lupta este fățiș declarată între guvern și comitetul june-turc, care nu acceptă disolvarea camerei și felul de procedare a noului guvern.

Tinerii turci au nădejde că vor avea concursul nu numai al țărei, dar și al marei majorități a armatei.

Președintele camerei dizolvate, refuză a accepta faptul îndeplinit și e probabil că deputații vor încerca azi să se întrunească din nou.

Se prevăd lupte sîngeroase.

La aceasta guvernul răspunde prin măsuri excepționale. S'a proclamat starea de asediu la Constantinopol și Salonic. In același timp, numeroși guvernatori au fost revocați și dați judecății. Mai mulți șefi ai opoziției au fost arestați.

Disolvarea camerei, n'a pus însă capăt nici mișcărei albaneze. Din contra albanezii par a fi profitat de haosul ce domnește în Turcia, pentru a proclama autonomia Albaniei.

In ceiace privește conflictul cu Muntenegrul, pare a fi aplanat, guvernul Turcesc mulțumindu-se cu declarațiile făcute de Muntenegru.

Dar simultan se vorbește însă de o intervenție a Bulgariei, care crede momentul oportum, pentru a pescui în apa tulbure.

Revenirea pripită a d-lui Gheșcoff și consiliul de miniștrii ținut cu acest prilej par a confirma zvonurile îngrijitoare ce circulă.

Schimbarea operată în Turcia, pare a avea ca unică țintă, în toată încheiarea păcei.

Acesta e cel puțin părerea presei europene, care invoacă în această privință un fapt cert și concludent și anume numirea unui creștin ca ministru de externe.

Nici odată un mahomedan nu va contrasemna un act, prin care Imperiul otoman cedează o parte de teritoriu, sau renunță la unele privilegii. Dar ori de cîte ori Turcia a fost silită la o atare renunțare, actul a fost contrasemnat de un creștin...

Actualul ministru de externe, a contrasemnat eri numai actul prin care se cedează Bosnia. Tot el a fost acela, care a aplicat iradearea turcească, prin care se recunoaște independența Bulgariei.

Același ministru de externe, creștin va contrasemna probabil actul de pace, prin care Tripolitania este cedată suzeranității italiene.

Pacea externă pare aproape asigurată; în interior însă, clocotește un foc ascuns, care odată isbucnit, va face cumplite ravagii.

N.

OAMENI ȘI LUCRURI

Ace' care așteaptă...

II.

...Dar ce înțeleg ei—portierul, paznicul și toți acești străini—din emoțiunea noastră, și a tuturor cari, veniți din țară anume ori în trecere, s'au ocupat mai de aproape de soarta scumpului dispărut? E veșnica tragedie a cugetătorului, a scriitorului pe care destinul îl osîndește—căci e uu destin fatal, chiar cînd se pare că se osîndește el singur—la exil. Cine să-l priceapă, să-l prețuiască dintre acei pe cari nu i-a încălzit, nu i-a luminat, nu i-a bucurat și nu i-a zguduit geniul lui literar, bogăția lui de gînduri și de imagini?

Pentru dînșii e un mort ca toți morții din lume; a dispărut un om; e îndurerată o familie. Dar ei nu pot vedea cortegiul enorm, infinit,—convoiul unei țări întregi ce-și plînge dispariția celui mai înalt reprezentant al geniului său literar; *lor* nu le spune nimic acea comoară de cugetări și de expresiuni plastice, în care ne-a cristalizat limba, îmbogățind-o și precizînd-o pentru secole... Ei judecă doară după numărul călătorilor exotici cari, în treacăt, sună la ușile încuiate din Innsbrucker-Strasse, ori la capela protestantă din Maz-Strasse; după frequența de telegrame și de scrisori cari, la anumite date, au venit de peste hotare.

De la paznicul capelei aflăm că în afară de familia Caragiale n'a mai fost nimeni în săptămînile din urmă să vadă cavoul. Acum familia a plecat și, de eri, iată-l dară singur, cu adevărat singur, în mijlocul marelui oraș, singur în fundul acelui cavou, din ce în ce mai singur, — vizitat poate, arare-ori, de cîte un trecător, care — pe căldurile aceste mari ale verei—se va abate pe aici, ca să-i aducă salutul discret, îndoliat, al României literare lovită în inimă de pierderea cea mai ireparabilă ce-i s'a putut întîmpla, de la moartea lui Eminescu.

S'ar zice un simbol, ori o ironie dureroasă. O parte din panglicele de la coroane e tricoloră, o parte e neagră. Singurul loc unde tricolorul țării s'a îndoliat oficial, luînd drept tovarăș panglica cernită este acest mic și tăcut cavou,—locaș unde s'a desfășurat și s'a ascuns o adevarată dramă națională: cel mai mare scriitor al unei țări, atît de puțin binecuvîntată cu mari scriitori, — stînd aci surgunit de împrejurări stranii asupra cărora istoricul de mîni va avea să se rostească și să mediteze.

Vor medita nu numai istoricii, înclinați de-asupra cărților lor groase, ci și visătorii, poeții, senzibilii pe care-i va înduioșa din ce în ce mai mult soarta stranie și mult nedreaptă a acelui mare exilat, — al său propriu în aparență, al țării în realitate. Și revăzînd cavoul acesta—legat pentru noi, în viitor, de o tristă celebritate, vor avea un sentiment de recunoștință către colțul acesta sub-pămîntesc care a adăpostit luni de zile rămășițele ilustrului expatriat, în timp ce sub puterea unei mistice inspirații vor medita asupra soartei, care atît l'a nedreptățit și atît de rău i-a răsplătit meritele și geniul.

...Dar noi plecăm, de îndată ce paznicul dă semne de nerăbdare. El are multe morminte de îngrijit și de supraveghiat. din nou automobilul ne duce în cartierul liniștit al Schönebergului, iar trenul — în centrul zgomotos al Berlinului.

Rodion

Între frumusețele naturei

Iunie 19..

. . . . . .

Nu înțeleg la ce voești să faci aluzie. Părerile ce ți le-am dat, au fost din toată sinceritatea. Și dacă nu pot fi în stare de a înțelege finețele sufletești, așa după cum d-ta știi să le ai, aceasta nu însemnează că eu, din spirit de contradicție nu voesc să le remarc, că nu vreau... D-ta ca bun psicholog ce ești — romanele ce scrii arată îndestul — poți vedea foarte bine cît pot și cît vreau. De ce să pui la îndoială sinceritatea mea atribuindu-mi intenții pe care nu le-am și nici n'aș voi să le am?

Nu știu. Dar te găsesc în rele dispoziții — cel puțin pentru mine. De ce cu atîta tărie cauți să-mi sfărîmi toate iluzile despre d-na Récamier?

Că n'a iubit cu totdinadinsul, pentru aceasta a ramas cinstită? Aș fi alături cu d-ta în această privință, dacă n'aș ști că nimic n'a oprit pe această femee să-și lese barbatul și să-și asculte inima. Dacă n'a făcut-o, e că o simpatie puternică o lega de el; e că amorul ce inspira ea, era bazat pe frumusețea trecătoare, pe exteriorul pe care o femee cu judecată și conștiință nu pune preț. Aceste motive îmi place să le văd în eczistența ei, nici decum altele....

Ultimile cursuri și apoi voiu pleca. Cu părere de rău, dar trebue. Deși.... cu cîtă bucurie mă gîndesc că în cîte-va săptămîni voiu fi în țară între ai mei.

Nu era nevoe de atîta grijă. De sigur că te-ași fi pus în curent și fără să mi-o ceri. Acum suntem la perioada romantică și venirea doctrinei utilitare; perioada marilor utopii industriale cu Fourier; perioada pozitivistă cu Auguste Comte. Nici un studiu nu m'a captivat așa de mult ca acesta.

Ce interesant și folositor de a avea explicarea tuturor ideilor, a evaluării lor! Cît de bine îți poți da seamă unde te găsești, pe unde n'a trecut și încotro se merge.

Cîtă nevoe este de a ști firul tuturor lucrurilor pentru a fi în stare să pricepi un fapt într'un moment dat! A citi la întîmplare și bun și rău și de la început și de la sfîrșit, e aproape un timp perdut.

Reflectînd din nou mă cuprinde acea revoltă pnntru anii mei perduți.... perduți cu atîta și atîtea lucruri nefolositoare și denaturate în același timp. Ce lipsă de îndrumare mai sănătoasă pentru tinerime în școlile noastre.

Cînd te-am cunoscut ca fată tînără—nu știu de-ți mai amintești—auzindu-te cum discutai cu ai d-tale lucruri așa de înalte, mi se părea că vorbești o altă limbă, dintr'o altă lume... Recunoșteam că trebue să fi fost ceva de mare preț. Mă aratam că nu mă interesează nici pe mine ca și pe ceilalți de sama mea; dar în realitate, chiar cînd rîdeam și spuneam mai mult cu surorile d-tale, pe furiș trăgeam cu urechia și te urmăream... Mi era rușine să spun că aș fi voit și eu să ascult acele discuții serioase, ce se încingeau între d-ta și prietenii d-tale... Multe crîmpee de fraze îmi rămîneau în minte, pe care crierul meu le frămînta. Desigur că dacă aș fi avut curajul să-ți cer vre-o lămurire, aceasta ar fi fost poate un îndemn să fi putut face ceva mai mult în viață.

Cîteodată îmi dădea în gînd să mă furișez în biroul d-tale și să-ți cer cîte o carte și apoi să-ți spun setea mea de a *ști*, de a pătrunde și eu în secretele spiritului omenesc,.. dar n'ajungeam nici odată să-mi împlinesc dorința.

E tare adevărat, că la această șovăire contribuiau mult și împrejurările, în care mă aflam.. S'ar fi putut? Dar cu toate acestei nu voiu să zic uimic despre soarta mea. Nu mă plîng. Așa cum a fost, poate că mi-a priit mai bine, de cît dacă ar fi fosf altfel.

Părinții mei aveau altă concepție despre fericire, Și dacă concepția lor nu se potrivea cu a mea, memoria lor rămîne tot sfîntă pentru mine. Tot ce au făcut ei, a fost numai din prea mare dragoste pentru copilul lor.

Și desigur că acea creștere de „seră caldă“ ce mi s'a dat la început, face ca azi să fiu așa de senzibilă la cea mai mică vibrare a sufletului omenesc.

Și în legătură cu aceasta, îți scriu despărțirea patetică de la *Uniunea Femeelor*. Crezi că s'a putut fără lacrimi? lacrîmile pe care d-ta le blamezi și le invidiezi totodată.

Cuvintele d-nei Richard m'au mișcat mult. „Sunt sigură—îmi zise ea—că nu te voiu mai vedea. Imi vei lipsi mai mult de cît aș putea să-ți spun. Căci am găsit în d ta acea caldă simpatie—*qui va droit au coeur des isolés*—și pe care nu o întîlnești de cît foarte rar aci în țară la noi și cred că te vei fi convins despre aceasta“.

E adevărat că în convorbirile ce le aveam cu ea exprimam, fără voce aproape imposibilitatea da a mă fi putut lipi cu inima de cineva din ai lor. Scuzam aceasta totdeauna prin faptul că eu nu voiu fi putut inspira acea ce doriam să găsesc. Și cu atît legăturile sentimentale din țară îm deveniau mai scumpe...

Nu mai am de cît o săptămînă pînă la plecare.

Și simt că nicăeri nu voiu mai fi în așa contact strîns cu natura, cum am fost aci. Mi se pare că am căpătat un prieten scump, de care nu mă pot despărți de cît cu durere.

Cu cîtă plăcere, cîtă bucurie, cîtă tristeță dulce n'am simțit eu în fața acestui loc și acestor munți vrăjiți !...

Mă grăbesc să termin tot ce am de cetit, ca să-mi rămîie cel puțin 2—3 zile în care să nu fac alt nimica, de cît să stau în fața locului pentru a-mi întra bine în suflet, ast-fel ca să nu-l uit nici odată.

Dar ar fi cu neputință să uit aceste locuri în care atîta lumină s'a făcut în mine, atîtea sentimente s'au consolidat; atîtea lucruri, care pînă astăzi le credeam într'un fel, acum îmi apar sub o altă față.

Mă întorc fericită, într'adevăr fericită, plină de speranță și aspirații, pe care mai înainte numai în vis le aveam. Cine știe întorcîndu-mă poate găsesc țara sub o altă înfățișare.

Vorbesc de întoarcere și cît mai este pînă atunci! De alt-fel tot cu plăcere mă gîndesc că voiu vedea atîtea localități frumoase.

Acum în urmă am citit corespondența lui Marie Phlipon către Roland. Ce figură istorică a fost d-na Roland mai tîrziu. Intru cît privește legătura sentimentală dintre ei, aș avea rezerve de făcut. E o legătură bazată numai pe idei. Și aceasta n'ar fi nimic, ele ar rămînea la prietenie numai. Dar ei o numesc *amor*. Apoi Roland e cu 20 de ani mai mare de cît ea.

Pentru moment e o idilă frumoasă; dar viitorul n'o mai poate arăta ast-fel.

Cu toate acestea Roland, ministrul Franței a fost un om inteligent, și-a iubit soția cu toată sinceritatea; totuși... ultimile gînduri ale d-nei Roland, cînd capul i-a sburat de pe eșafod, să spune că ar fi fost închinate lui Buzot căruia îi scrisese în taină: „Mi-ar plăcea să-i sacrific viața (lui Roland) pentru a cîștiga dreptul să-mi dau ultimul suspin numai ție“.

Am citit și memoriile ei, dar știind că au fost scrise în închisoare cu intenția de a fi publicate, acest fapt îmi rupe din plăcere, și din încredere.

. . . . . .

Maria C. Buțureanu

BANCA IAȘILOR

Societate Anonimă

Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.
2. Scontcază efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.
3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu încasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.
7) *Primește sume spre fructificare*:
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajoasă.
8 *Primește efecte publice spre pastrare.*

Mînăstirea Varatic

De mult Varatecul nu a găzduit atîta lume ca anul acesta.

In acest moment se află și I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei Pimen, care a asistat la sujba religioasă de Duminică cînd a ținut o frumoasă cuvîntare. Pe urmă a visitat atelierele de tricotaj, țesături naționale și covoare, de care a rămas foarte mulțumit dat fiind progresul și frumoasele rezultate ce au dat aceste ateliere de sub conducerea maicii Macry.

In primul loc meritul îi revine I. P. S. Sale care are dreptul la recunoștința tuturor.

De un singur lucru ne plîngem atît noi visitatorii cît și călugărițele mănăstirei. Sătenii ce-și desfac produsele lor pe piața mănăstirei, se dedau la o adevărată speculă urcînd prețul alimentelor în chip revoltător și *n'ar strica o intervenție energică și urgentă* din partea administrației mănăstirei și acea a comunei Filioara, de se poate.

Ea va fi primită cu satisfacție și noi o așteptăm.

Iată în parte familiile stabilite în mănăstire :

Iași: Familiile d-nilor: Em. Cernătescu membru la Curte, Dim. Ionescu prof. dr. Chr. Missir, colonel dr. Alex. Gavrilescu, C. Zaharia instit., Tăzlăoanu instit., C. Dafinescu inspector școlar, Gr. Iamandi propr., D. Cihodariu mag., Miluță Haralamb mag., Stef. Georgescu avocat, S. Constantinescu, dr. Tudor, căp. Raphael Dimitriu, căp. Papafil, locot. Angelescu, C. Soroceanu avocat, A. B. Brandia.

Domnișoarele: Elena Deleanu prof., Jeny Musteață stud., Diamandy, Mimi și Aurora Demetrescu, d. Alex. D. Ionescu student, domnișoarele Holban, Elena Paraschiv prof., Elise și Eugenie Vîrlănescu, El. Setlacec, d-nii Eugen Mălinescu stud., C. Demetrescu stud., Chr. Dăscălescu stud., Dimitriu-Păușești avocat cu d-na, inginer Șerbănescu cu d-na, d-na Florica Simu, d-na Aglaia Apostol-Mangirof, d. Const. Cerchez preș. Cam. de comerț cu d-na, d. Lazăr Grigoriu funcționar, d-na Ecat. Demetrescu, d-na Elena Popovici cu domnișoarele, Elena Ghinea prepr., d. Aurel Cernătescu elev inginer, Ramiro Gavrilescu aspirant elev-inginer, etc.

București: Familiile: C. Budișteanu referendar la Curtea de conturi, C. Cihoschi funcționar, Basarabeanu inginer, Al. Tomovici ad. R, Grigorescu institutor.

Doamnele: Georgeta Stamate, Rozalie Greceanu, Gisela Praglobska; d-nii: Puiu Petrașcu, Al. Nicolau, Vasile Radu, căpitan Chiriac, căp. Goliat, maior Nițu.

Botoșani: Familiile d-nilor: Iancu Botez-Piron, D. Ionescu ajutor de primar, colonel Cristea, N. Răutu prof., C. Ficșinescu inst., Eug. Closs-Hîrlău, inginer Davidescu.

Bîrlad: d. Haralamb Lecca literat, C. Passat bancher.

Craiova: Em. Gîrleanu literat.

Galați: Dl. C. D. Ionescu institutor, Agripina Ionescu prof., d-rele Gabrielescu, d-na Prundeanu, Paul Corciovescu-clopot, d-l Alifanti cu d-na, etc.

R.-Sarat: Fam. d-lui C. Gheorghiu avocat, Culică Ionescu-Golești stud., etc.

Focșani: C. Kivu magistrat, d-na Kofin, d-ra Marias Constantinescu, familia Miciora, Ana Vrabie, C. Vasiliu cofetar, etc. etc.

Bacău: Familiile: Bogdan Baroncea Zlotescu, Felicia Radu instit., Margareta Grigoriu, Locot. Voinescu, S. Roban avocat, C. Andriescu.

Constanța: Familia colonel D. Demetru, d-rele Chiriac.

Dorohoi: d-na dr. Andriescu.

Brăila: d-na Nichiforescu cu domnișoarele.

Alih.

Litere-Științe-Arte

Bergson —Un nume, care de o vreme încoace, e pe buzele tuturor. Ne întîmpină în toate lucrările filosofice, în toate revistele și studiile, în toate recenziile și în toate... saloanele.

E filosoful, profesorul popular al Parisului și—ce e mai mult—a trecut hotarele Franței popularizîndu-se și în Germania,—țara filosofiilor grele de cari s'au înspăimîntat atîtea generații, —în Anglia țara indiferenței și a flegmei care se entuziasmează pentru întăia dată pentru un nume francez cu resonanță ruso-germană.

In articolul pe care-l publică d. Ion Botez în „Viața Romînească“ despre „Filosofia lui Bergson“ — se lămurește nu numai esența doctrinei acestui însemnat cugetător, dar și pricina pentru care e atît de apreciat în Anglia.

„*Spiritul* filosofiei lui Bergson e un semn al vremei, iar neobișnuita popularitate de care se bucură sistemul filosofului francez în Anglia se datorește în mare parte, importanței deosebite ce Bergson o dă libertății conștiinței în înlănțuirea determinismului mecanic și fatal.

Libertatea în Anglia nu-i un simplu principiu aplicat la normele vieții, ci-i un instinct elementar, inductibil al sufletului poporului“.

Indemnăm pe cetitori să iee cunoștință de filosofia lui Bergson din studiul d-lui I. Botez, dacă nu au izvoare directe.

Filosofii la modă și populari trebue urmăriți macar pe căi indirecte, pe cale de recenzii, care nu este calea cea mai rea.

*

E vorba să se facă în apropiere de München o fundațiune originală, în felul ei,—o colonie a esperantiștilor, un stat al lor propriu, în miniatură, cu o viață culturală particulară, ce se va desfășura nu mai prin mijlocirea noului graiu „esperanto“.

*

Medicii franceji Nicolle, Conor și Conseil au experimentat cu succes un nou sistem do inoculațiuni în contra *holerei*, servindu-se de experiențele pasteuriane în contra turbei, contra malariei etc. Se întrebuințează în aceste inoculări bacili de holeră vii, dar cu virusul atenuat, așa că întroducerea în sistemul venos nu e periculoasă, dar continuă a fi eficace și a apăra organismele în contra holerei.

Experiențele s'au făcut în Tunis.

*

Profesorul Wundt, celebrul om de știință din Lipsca, împlinește la 16 August stil nou, 80 ani.

*

Dramaturgul parizian, doctorul în medicină Henri de Rotschild, face în acest moment preumblări pe coastele Suedo-Norvegiei într'un iacht al său propriu, care e o minune de eleganță și comoditate. Scriitorul miliardar e însoțit de cîțiva prietini literați, între cari și Henri Cain împreună cu care termină acum o nouă piesă de teatru.

*

Au apărut numerile 4 și 5 din revista „Freamătul“ pe care o scoate poetul George Tutoveanu, autorul duiosului volum albastru, la Bîrlad, avînd următorul cuprins: G. Tutoveanu—Caragiale.—Andrei Naum—Roma.—Tudor Pamfile—Dealungul Dunărei.— C. Doboș—Inelul.—Benedetto de Luca. —Elementul pitoresc și poezia—Schiller.—G. Tutoveanu,—Primăvara. — C. Doboș — O eră nouă. — Zoe Frasin — Corabia pribegilor.—Stefan Petică—Cîteva scrisori—C. Cosma.—Noroc, vis.—Tutoveanu — Lămuriri. — Paltin. — Tudor Pamfile, D. Pralea, P. Șeicaru — Cronica.

*

Biblioteca Iașilor.—Frații Socec, își vor lega numele pentru totdeauna de progresul cultural din România. Făcînd să apară noua bibliotecă,—care nu costă de cît modica sumă de 15 bani,—ei pun la îndămîna tuturor, până și a țăranilor și copiilor, pagini din cele mai folositoare dezvoltării lor intelectuale și morale. De remarcat este că în această bibliotecă, bucățile apărute sînt dintre cele mai instructive și folositoare. Broșurica, micuță, elegant broșată, e foarte ușor de purtat, și astfel, poate procura o distracție intelectuală înălțătoare până și în clipele cînd suntem, pentru o oră în o grădină publică, ca să respirăm un aer aducător de sănătate, în voiaj, etc.

Până acum au apărut 7 numere și noi o recomandăm cu toată căldura, tuturor.

*

STRUNA ZILEI

APROPOS DE FUGA...

...soției inginerului Hart.

Acestei doamne ingineria,
Il s'a părut așa frumoasă,
C'a vrut și dînsa să obție
O diplomă de.. ingenioasă.

Donna Clara

INFORMATIUNI

Zilele trecute, ziarele guvernamentale și în deosebi „Conservatorul“ au puplicat o informație uniformă — ceea ce dovedește origina ei comună — de reclamă pentru transfugul Fortunescu din Galați.

Se spunea anume în acea informație că domnul Fortunescu ar fi cîștigat procesul relativ la moștenirea defunctului Lascar Catargi, contra d-lor Take Ionescu și A. A. Badareu.

Or, iată cum stau lucrurile în adevăr : unele rude ale defunctului au cerut anularea testamentului, în care județul Covurlui figura și el cu un legat, d-nii Take Ionescu și A. A. Badareu apărau testamentul din partea d-lui G. Ventura, alături, bine înțeles și cu județul Covurlui.

Testamentul a rămas în picioare, în urma pledoariilor d-lor Take Ionescu și A. Badareu. Transfugul Fortunescu, care a luat aproape degeaba cîte-va parale, și care prin forța lucrurilor se afla alături de d-nii Take Ionescu și Al. A. Badareu a adăogat cîte-va cuvinte.

Iată dar că nu poate fi vorba de un triumf avocățesc al d-lui Fortunescu, cari nu numai că n'a pledat în această afacere, dar încă se afla alături de cei doi fruntași ai baroului nostru.

Informația din ziare a'avut dublul scop de a masca un ghelir dat lui Fortunescu și de a-i face o reclamă nemeritată.

In urma rapoartelor primite la direcțiunea generală a serviciului sanitar din partea medicilor veterinari ai județelor Botoșani Dolj, Ialomița, Iași, Ilfov. Mehedinți Muscel, Prahova, Romanați și Vlașca, s'a constat că în aceste județe s'a declarat epizootia de pneumonie contagioasă printre porcii locuitorilor. In aceste 10 județe au fost atinși de această epizootie 28 de porci dintre care 122 a murit, 3 au fost uciși 44 vindecați și 115 porci au rămas bolnavi.

Concursul de admitere pentru liceul militar din localitate, vor avea loc în Iași la 15 August viitor.

Agricultorii din județul Roman, constituiți în sindicat au lansat apeluri către comercianți pentru a oferta la sindicat pentru articolele de agricultură ce pot oferta.

Incepînd de la 1 August, controlorii Casei centrale a meseriașilor au fost repartizați în modul următor :

Gr. Obreja la județele Argeș-Olt-Vîlcea, N. Gussi la județele Buzău, R.-Sărat, și Vîlcea, Enescu la județele Covurlui, Brăila și Tulcea, Tiberiu Constante la județ. Bacău, Neamț și Suceava, Cartianu la județele Dorohoi și Botoșani, Bogdan la județele Dolj și Romanați, I. Stroja, la județele Teleorman, Muscel și Vlașca, Dan la județeie Prahova și Dîmbovița, Alexe Dumitrescu, la județele Constanța și Ialomița, Agapescu, la județele Tecuci, Tutova și Fălciu, și I. St. Dumitrescu la județele Iași, Roman și Vaslui.

Ministerul de interne, a adresat prefecturilor de județe din întreaga țară următoarea circulară:

Prin art. 2 a legii pentru trecerea în proprietatea Statului a moșiilor stăpînite de persoane juridice cu caracter de utilitate publică, spitalurile, azilurile, bisericile, persoanele juridice create prin hrisoave speciale etc., sunt autorizate să vîndă statului moșiile ce posedă în condițiunile prevăzute în acea lege.

Așa fiind rămîne ca ministerul agriculturei și domeniilor să între în tratări cu acei cari stăpînesc acele moșii pentru cumpărarea lor.

Sunt unele din aceste moșii ale căror contracte de arendare expiră la Sfîntul Gheorghe 1913 și trebuesc luate măsuri chiar în cursul anului curent pentru facerea arăturilor și semănăturilor de toamnă.

Ministerul agriculturei și domeniilor însă nu va putea lua nici o măsură pînă la închirierea actului de cumpărare.

Pentru a se evita neajunsurile la cari s'ar da ocazie prin arendarea pe termene lungi a moșiilor ale căror contracte expiră la Sf. Gheorghe 1913, avem onoare a vă ruga să bine voiți a lua dispozițiuni să se aducă la cunoștința persoanelor juridice de mai sus, cari posedă moșii în județul dv., în asemenea categorii, pe care voesc să le vîndă să nu le mai arendeze obștiilor de cît pe un an sau cel mult doi,

Odată cu comunicarea pe care o veți face, vă rugăm să atrageți atențiunea asupra acestor chestiuni, populațiunea rurală așteptînd cu nerăbdare aplicarea legii, nerăbdare ce se manifestă prin numeroasele cereri primite din partea sătenilor de a li se da loturi pe moșiile date prin legea bunurilor de mînă moartă.

Din Sibiu ni se comunică :

Particul național romîn va ținea un congres la 20 a lunei aceștia.

Conform planului congresul se va ținea la Arad sau Sibiu.

In acest congres se va stabili atitudinea partidului și deputaților romîni față de guvern.

D. Oscar Kiriacescu, directorul general al regiei monopolurilor Statuiui, a fost autorizat a aproba orice cheltueli referitoare la creditul de 156,000 lei, deschis prin budget pe exercițiul 1912—1913 pentru confecționarea timbrelor poștale.

Intre 15 și 20 August se vor face la ministerul instrucției ultimele numiri în învățămîntul primar.

D. George Ionescu Tutoveanu, autorul duiosului volum de poesii, ce poartă titlul evocator de calm și visare: „Albastru“, a luat direcțiunea revistei literare „Freamăt“, care apare în Bîrlad.

La școala de gospodărie din comuna Tăutești, se află pentru noul an școlar vacante 11 locuri.

Condițiile principale pentru candidate, sunt să fie orfane și fice de săteni.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Băile OGLINZI

JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren 50% reducere prin gara Pașcani,

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire drandipasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramvaiele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz** & **Dr. I. Rosenfeld** ;

In Iași, la d nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189, antreprenorii Hotelului.

ULTIME INFORMAȚIUNI

D. Cerchez, președintele Camerei de comerț, a început să colinde provincia în vederea constituirei bursei. Peste tot locul însă, capătă tot răspunsul dat de comercianții și agricultorii din Iași, că n'a sosit încă vremea pentru înființarea unei burse în Iași.

Din Botoșani ni se relatează, că uraganul a făcut și acolo aseară mari ravagii.

La un moment dat, gara de Botoșani a fost cu totul izolată și n'a putut avea nici o comunicare cu stațiile vecine.

Se credea chiar. că trenul spre Iași, nu va putea pleca, de oare-ce nu se anunțase sosirea la Leorda a expresului ce venea din București Trenul însă, fără a putea fi avizat, sosi la timp, așa că trenul spre Iași a putut fi expediat.

Epitropia sf. Spiridon are a înregistra pagube însemnate, cauzate de uraganul de aseară.

Atît la spitalul central, cît și la spitalul de izolare, acoperemintele au fost scoase. Asemenea a fost rupt acoperămîntul de la grajdul din curtea spitalului central.

Vești parvenite azi la epitropie, anunță că și alte instituții, dependinte de această epitropie, uraganul a cauzat mari stricăciuni.

Astă-zi trebuia să se ție licitație la prefectura de județ, pentru prunduirea șoselei vicinale numită Prut.

Neprezentîndu-se nici un ofertant, licitația a fost amînată.

D. Eladescu a fost numit impegat auxiliar clasa II-a la administrația financiară din localitate, în locul decedatului Octavian Vărlănescu.

In locul d-lui Dimitriu, demisionat, a fost înaintat ca impegat definitiv clasa II-a, d. Petru Ionescu.

D-nii d-ri I. Tănăsescu și D. Mezincescu, profesori agregați, cu titlu provizoriu, primul la catedra de anatomie descriptivă, și al doilea la catedra de higienă,—au fost numiți profesori agregați, cu titlul definitiv.

Tribunalul a confirmat eri mandatul de arestare, lansat de judecătorul de instrucție, contra lui Dimitriu, fostul administrator al moșiei Băcești.

Dimitriu a făcut apel la Camera de punere sub acuzare.

Un îndrăsneț furt pe linia Galiției.—Corespondentul nostru din Cernăuți ne scrie:

Eri s'a comis, într'un vagon de cl. II-a a expresului ce pleacă la Viena, un furt îndrăzneț de 80,000 cor, între stațiile Colomea și Stanislau, în detrimentul marelui bogătaș și deputat dietal bucovinean Iosef Blum.

D. Blum îndată ce a observat furtul a anunțat imediat cazul poliției din Lemberg, care a și luat intinse măsuri pentru prinderea pungașilor. In baza acestor instrucțiuni, poliția noastră a arestat astăzi la gară, în chiar trenul ce urma să plece spreIțcani, 3 indivizi suspecți din Romînia, cari se presupun a fi autorii acestui furt.

La percheziția făcută asupra lor, s'au găsit bancnote în valoare de 20,000 cor.

Ei însă neagă orice amestec în această afacere.

Dînșii se numesc Nuhăm Aron, din Huși, Iosef Rosenfeld și Iancu Schwartz ambii din București.

Poliția crede că acești pungași, cari, probabil fac parte din vre-o bandă internațională, trebuie să mai aibă complici și în localitate și a început chiar cercetări serioase și în această direcțiune.

Se așteaptă sosirea în localitate a d-lui Blum, spre a fi confruntat cu cei arestați, și cînd desigur, vor fi descoperiți și toți complicii.

Pentru moment, pungașii refuză să facă orice declarație. Ei sunt depuși în arestul poliției.

Alte amănunte nu se cunosc pentru moment.

Voiu ține în curent pe cetitorii noștri cu rezultatul cercetărilor despre acest furt, care a produs în localitate o senzație enormă. G.

Tribunalul secția II-a, a reconfirmat azi mandatul de arestare a lui Alexandru Baltac, deținut pentru contravenție la legea pașapoartelor.

Ministerul de instrucție, face cunoscut revizoratului școlar că a aprobat examenele elevilor preparați în particular, trecute în cursul lunei Mai, sub președenția d-lui Neculai Ionescu.

Casa școalelor urmează să achite plata comisiunei.

Doamna dr. Eugenie Dokmann, medic la primirea spitalului central, obținînd un concediu, va fi înlocuită în acel post de d. dr. Vasile Rișcanu, pînă la 1 Septembrie.

Splendidul „Palace Hotel" „din Sinaia" va fi deschis Dumineca viitoare 29 Iulie.

Luxul și confortul acestui hotel sunt la înălțimea primelor hoteluri din lume. Prețurile modorate. Se primesc rețineri de camere în fie-care zi.

FURTUNA DE ASEARĂ.—O groaznică furtună. care din fericire, n'a ținut mult, s'a deslănțuit aseară asupra orașului.

După căldura excesivă din zilele trecute, eri dimineață atmosfera înăbușitoare prevestea vijelia. La orele 7 seara nouri negri amenințători se rîdicau dinspre dealul Galatei, pe unde de sigur violența vijeliei a fost mai mare. Furtuna ce a izbucnit imediat a rîdicat nourii enormi de praf ce se rîdicau de pe strade și șosele. în cît în curînd nu s'a mai văzut nimic la distanță de doi pași.

La izbucnirea furtunei arborii rupți, casele dezvălite, geamurile sparte, făceau un zgomot cari mărea încă grozăvia adusă de întunericul brusc.

Se făcuse un întuneric cumplit. Trecătorii cuprinși de panică, se refugiară prin case și ganguri. Prăvăliile fură închise, căci fie-care se gîndia la chipul de a nu cădea victima furtunei.

*

Trecerea prin străzi devenise într'o clipă imposibilă, căci sburase geamurile și acoperămintele. Nu era stradă, care să nu fi fost encobrată de scânduri și tinichele, aduse de furtună, din acea stradă și din alte locuri îndepărtate.

In fața otelului Binder, fu un moment de groază cumplită, Acoperămîntul rupt de pe casele Laufer, căzu asupra sîrmei tramvaiului electric, pe care o rupe. Această rupere fu însoțită de o descărcare electrică, de o putere extraordinară.

Se făcuse un moment o lumină feerică, în acest moment însă neobservat cu atențiune, din cauza panicei ce cuprinse pe trecători.

Un cățel trecînd în acest moment, se lovi de sîrma tramvaiului și căzu mort.

D. ajutor de primar Konia, care se găsea în farmacie, a luat imediat măsuri, pentru a opri pe trecători să se apropie de sîrma tramvaiului. Numai astfel s'a putut evita o nenorocire.

*

In acel moment în strada Anastase Panu, casele Primăriei, de lîngă biserica Sf. Neculai domnesc, au fost descoperite complect; acoperișul a fost rîdicat cu totul și azvîrlit în mijlocul stradei, unde sîrma tramvaiului l'a împedecat de a cădea complect. In acel imobil se află magazia de sticlărie Fuchs și magazia I. Glückman.

In momentul căderei acoperișului peste sîrmele tramvaiului, curentul electric s'a întrerupt brusc, în cît tramvaiul n'a mai circulat timp de 5 minute pe toată distanța Socola-Nicolina.

*

Furtuna a mai făcut numeroase pagube și la alte case care au fost dezvălite. La Palatul administrativ în construcție, acoperișul de tablă a fost rîdicat pe o distanță de vre-o 20 metri, în partea din dos, pe unde tabla fusese numai prinsă, fără să fie bine fixată. Scîndurile care se aflau pe șchele la Palat, zburau în toate senzurile.

Chioșcurile de ziare de la Sf. Spiridon și de la mitropolie au fost răsturnate și geamurile lor sparte.

*

Piața Unirei se prefăcuse într'o clipă într'un mare depozit de scînduri, tinichele, și copaci, aduși aci din toate părțile.

Mai n'a rămas o casă, care să nu fi fost descoperită.

Cu un zgomot asurzitor, căzu portalul de la grădina Pathé, însă mulțumită personalului, care se găsea acolo, nu s'a înregistrat nici un accident.

*

Prin străzile Socola și Nicolina, furtuna a făcut și mai mari ravagii. Multe case au fost descoperite și numeroase geamuri sparte.

*

Numeroși stîlpi de telegraf chiar din acei ce fuseseră puși în primăvara aceasta, au fost răsturnați în stradă; un astfel de stîlp a căzut peste casa d-lui consilier Zăhărescu, în strada Romînă, fără a cauza, din fericire nici o pagubă.

*

Firele telegrafice și telefonice au fost cu totul deranjate și nu funcționau de loc. Chiar firul telegrafic cu Bucureștiul, care e cel mai rezistent, n'a putut rezista uraganului.

Astfel pînă la ora 4 dimineața, Iașul era cu totul izolat, căci nu funcționa nici un fir telegrafic sau telefonic.

*

Tot din cauza furtunei, trenul de Pașcani, a sosit cu o întîrziere de mai bine de 2 ore.

*

După ce se potolise puțin furtuna, a urmat o ploaie, care însă n'a avut violența furtunei; a fost o ploaie mare, însă nu torențială.

Totuși în multe părți, din periferia orașului, apa a pătruns prin pivnițe și locuințe, cauzînd pagube însemnate.

*

Comunicația cu județul e încă anevoioasă, din cauza deranjărei firelor telefonice, așa că pînă în acest moment, nu se cunosc încă amănunte precise asupra ravagiilor, făcute de furtună.

Din Miroslava, vine știrea că locuitorul Neculai Mihalache, venind cu o căruță spre Iași a fost surprins pe drum de furtună.

De puterea uraganului căruța s'a răsturnat, iar Neculai Mihalache, căzînd s'a rînit grav.

El a fost internat la spital.

Ancheta direcției poștelor.—In urma plîngerei adresată de Banca Moldovei, direcția poștelor a autorizat pe d. Gheorghiu, dirigintele centralei telegrafice, de a face o anchetă.

*

D. Gheorghiu a avut azi, în acest scop o convorbire cu d. Schoenberg, procuristul Băncei Moldova.

D. Schoenberg a aratat în primul rînd neajunsurile comerciale din Iași, din cauza greutății de a a avea convorbiri telefonice dese cu Galații.

Astăzi în urma deschiderei liniei Berești-Galați, transportul de cereale a devenit mai eftin cu 25 la sută, față de Brăila, ceia ce a făcut chiar pe Banca Moldovei, de a înființa la Galați o agenție specială și esclusivă pentru afaceri de cereale.

Ori avîntul economic, care este atît în avantajul Iașului, găsește o piedică în faptul că nu se putea convorbi cu Galații de cît o oră pe zi și de multe ori nici atîta

Pe de altă parte convorbirile cu Bucureștii au devenit foarte anevoioase și aproape comercianții și Băncile nu se pot folosi.

Toate aceste cad greu și stingheresc mersul înainte al Iașului din punctul de vedere economic.

*

D. Gheorghiu a recunoscut teminicia plîngerei și a promis că va raporta direcțiunei, cerînd a se acorda în plus încă o oră de convorbiri cu Galații. cu adaugare ca stațiile intermediare să facă mai multe concesiuni Iașului.

In acelaș timp, va arata direcțiunei doleanța generală a ieșenilor, de a se crea un fir special telefonic între Iași și București, care să nu deservească de cît aceste două orașe.

*

Discuția dintre diriginte și procuristul Băncei Moldova, a continuat și cu privire la legătura ce se impune a se stabili între Iași și Cernăuți, chestie deasemenea rîdicată de d. M. Wachtel, în plîngerea adresată camerei de comerț.

Despre toate aceste, cu adăugare, și de alte lipsuri constatate în convorbirele ce a avut și cu alți fruntași ai comerțului ieșan, domnul Gheorghiu va înainta direcției un documentat raport.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente luna e: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

D. inspector Volceanu, cercetează scriptele și situația administrației noastre financiare.

Cu începere de la 1 Septembrie se vor înființa în țară cinci școli primare medii, dintre care două la Iași, una de fete și alta de băeți.

Ca directori ai acestor școale, vor fi numiți cîte un licențiat în litere, care își au trecut și examenul de capacitate și ca specialitate secundară pedagogia. Ca institutori vor fi detașați un institutor și o institutoare din cei mai buni, de la stat, rămănind ca în locul acestora să treacă institutori din alte școli.

Școlile vor funcționa cu două clase iar de la anul viitor vor fi cu cîte trei clase.

Iată noul program de astă seară Vineri al teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec:)

Bunul legislator. Nuvelă însuflețită, interpretată de artiști escelenți. — Testamentul unchiului, comedie.—Artileria italiană în timp de răsboi.

Corabia, splendidă tragedie italiană (La Nave) pe care poetul mărei Gabriel d'Annunzzio a dedicat-o Adriaticei, celebrînd prin acest poem, originele Veneției, (2 părți).

O primblare prin Stambul, (Constantinopol).—Eclipsa, scene comice.—Costică laptarul, scene comice.

Tot astă seară Vineri s'au menținut în program *grandioasele serbări ale inaugurărei statuei lui Cuza Vodă*, care au avut loc în orașul nostru în luna Maiu a. c, (seria complectă).

Adînc întipărite în inima fiecăruia aceste grandioase serbări sunt repetate pentru a satisface dorința unui imens număr de vizitatori, cari au inzistat să le revadă.

Mîne Sîmbătă matineu la Circul Sidoli 4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 3 August a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație prin oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor ce mai sunt necesare a se face la pavilionul de la Spitalul Pașcanu.

Valoarea lucrărilor după deviz Lei 2706 bani 15.

Garanția provizorie 100 lei.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Technic Comunal.

Dispozițiunile art. 72—83 din Legea Comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

No. 19521 25 | 7 Iulie 1912

Direcțiunea vămilor a dat ordin ca pe viitor țesăturile de lînă cu picațele de matasă, să se taxeze la art. 168 din tarif, ca conținînd mai puțin de 6 la sută matasă, fără a se face procese de contravenție, atunci cînd sunt declarate ca țesături de lînă curată.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri reduse:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30

Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

Toate firele telegrafice și telefonice fiind deranjate din cauza uraganului de aseară, suntem siliți a apărea azi fără știrile de ultima oară.

BANCA MOLDOVA
IAȘI
Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor baineare și climaterice** *din țară și străinătate*

Inginer I. CANA
Autorizat de Primăria Iași
Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași
(zisă și str. Golia 28)
—Apă—Canal—Closete *contra* **înghețului—Băi hygienice—etc.**
Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
Devize—Consultațiuni gratuite.
Condițiuni de plată foarte avantajoase.
Atelier special pentru reparațiuni **—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*
Se deplasează și în provincie *cu preț modest.*
Referențele cele mai **bune la** *dispoziție.*

Braziliană bogată
tînără fără copii, proprietara unei fabrici de bere, frumoasă și sănătoasă dorește **căsătorie urgentă** *cu domn sănătos chiar fără avere.* **Fides, Berlin 18.**

PEPINIERA
DE
Vițe americane altoite
(1/4 DE MILION)
Preotul C. Oană & Familia
Acostăchioaei
Comarna—Iași

Caut un post de Casier la o casă în Iași. Se depune o garanție în numerar pînă la 25,000 lei.
A se adresa sub A. X. la administrația acestui ziar.

De vînzare una vie numită „Mitocu" din comuna Ciurea satul Todirel jud. Iași, în întidere de 30 hectare, ca 2 pogoane viță veche, casă cremi, coșere, fîntîni, fînaț, arătură, livezi, pădure tînără, răscumparată de dijmă.
Aseminea una casă strada Albineț No. 12, Iași, compusă din două corpuri, unul cu 2 etage, grădină mare, pivniță, etc. Ambele cu mici sarcini.
A se adresa la d. N. C. Cogălniceanu strada Broscăriei 98 Iași.

Se caută un practicant de birou la firma Daniel Rechler Iași.

La farmacia **D. HERZENBERG**
IAȘI
este vacant postul pentru un **elev** *sau* **elevă,** *aseminea și pentru* **asistent-**

La Fabrica de MOBILE Löbel
— IAȘI, STRADA PĂCURARI 106 —
se fasonează ori ce fel de lemnărie pentru Mobile și Binale.
Prețul fasonatului fiind cu ora, se execută foarte ieftin.

Contabil și Corespondent
rutinat dispunînd cîte-va ore săptămînal, cunoscînd limbele romîna și germana, dorește angajament.
Adresa la ziar sub Corespondent.

Dr J. BRENER
Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Dr. B. Brandmark
după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în
IAȘI Strada Socola No. 99
Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOȘ —
fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar a Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.
dă consultațiuni
de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Dr. Suzana WEXLER-GROSI
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Strada Anastasie Panu 43 —

Sanatorul Dr. Țaicu
IAȘI, str. ZMEU No. 3
Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.
Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.
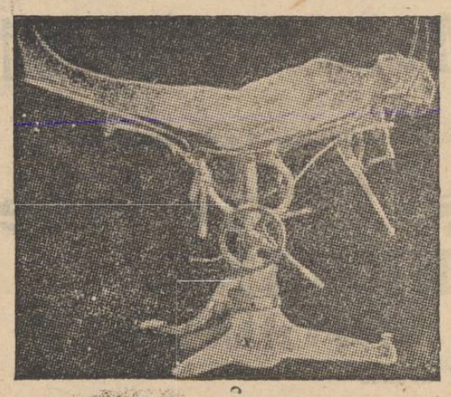
Facere. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.
Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.
Boli nervoase. *Electroterapie,* curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*
Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.
Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a inceput fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa in beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi insoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI

Intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăcuri *Migrenele, Ganglegia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureros cronice*, resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

La adminstratia ziarulu se primesc anunciuri cu preturi convenabili

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

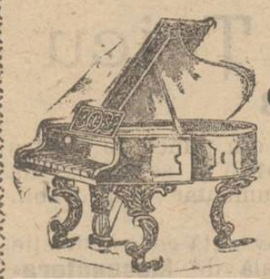

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

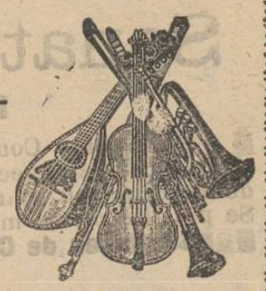

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neintrecute in soliditate si ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" inchee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente in caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,

Strada I. C. BRATIANU No. 166

(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de incredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1652. — Duminică 29 Iulie 1912

VISUL D-LUI CARP

Se vorbește serios, în cercurile politice cele mai autorizate, că șeful partidului conservator ar mai urmări încă, pentru la toamnă, reîntoarcerea sa în fruntea afacerilor publice. Ba chiar să și precizează lucrurile, afirmîndu-se că întrebat fiind de unul din intimii săi amici asupra atitudinei viitoare, d. Carp ar fi răspuns cu faimosul: *„restitutio in integrum!“*

Că așa s'o fi exprimat fostul președinte de consiliu, e probabil—șeful junimiștilor fiind mare amator de paradoxe. Intru nimic nu ne pot surprinde veleitățile d-lui Carp de a mai prezida încă o formațiune conservatoare. Să nu uităm că d-sa a părăsit primul guvern junimist silit, fără consimțimîntul său, a fost, cum se știe, izgonit din minister, împreună cu cei doi aghiotanți ai săi.

E natural deci, e logic chiar, ca șeful partidului junimist să se socoată o victimă să fie un nemulțumit și să aspire la o reîntoarcere a norocului care l'a părăsit.

De cît, ceea ce visează d. Carp este departe, foarte departe, de a se putea îndeplini și a pune numai chestiunea în acest senz, fie și sub formă de ipoteză, ar însemna a nu-și da cineva îndestul de biue seamă nici de temeinicia motivelor care au determinat excluderea d-lui Carp de la guvern și nici de înțelesul adevărat al bine meritatei lecțiuni, care s'a dat junimismului.

Guvernul Carp, zis al rușinei, n'a fost o expresiune constituțională, ci rezultatul unei generosități,—sentiment înalt și caritabil, pe care l'a întinat în urmă, frauda și anarhia primei formațiuni junimiste.

N'a fost constituțională guvernarea carpistă, pentru că sistematic în curs de 4 ani, țara se rostise prin alegeri parțiale împotriva junimiștilor: Voința suveranului secondată de indicațiunile partidului liberal, nu puteau fără asentimentul Națiunei, să dea viață unei înjghebări artificiale, profund antipatică maselor. Exceselor și fraudele din alegerile trecute, actele anarhice șineconstituționale ale d-lor Carp, Filipescu, Marghiloman, au condus mai repede de cît se credea, la acel desnodămînt tragic, care a constat din falimentul junimismului.

Coroana ca și partidul liberal au fost silite, după puține luni de guvernare junimistă, să-și recunoască și să-și îndrepte greșala. Căzut, d. Carp a eșit distrus, fiindcă ne dispunînd de nici un credit în opinia publică, a rămas izolat, o simplă individualitate pretențioasă, repudiată ca pedeapsa, tocmai de acei care-l susținuse contra curentului general.

Dar toate elementele constituționale, care au dat investitura puterii s'au rostit categoric și prin fapte în potriva șefului junimiștilor; atunci cum este posibil ca cineva să-și închipue ca realizabilă, fie sub ori ce formă, o reîntoarcere a d-lui Carp în capul guvernului?

Ori cît s'ar măguli cu visurile sale trandafirii, realitatea spune șefului junimiștilor că pentru d-sa personal, ca și pentru d. Marghiloman de altfel, toate porțile sînt și rămîn definitiv închise în viitor.

Dar în afară de aceasta, însuși senzul în care a fost concepută guvernarea Maiorescu, este o nouă dovadă, că politicește vorbind d. Carp este isprăvit. Noul guvern a primit din partea Suveranului un mandat limitat, prin care se specifică anume, în chestiile primordiale, o linie de conduită diametral opusă acelei urmate de guvernul căzut.

Cu atîta preciziune se stipulează, în însărcinarea dată d-lui Maiorescu, ce anume are de făcut, în cît ori-ce zig-zag și ori-ce felonie, nu vor izbuti să schimbe, cu o iotă măcar, fie durata în timp, fie destinațiunea formațiunei de tranzițiune, pe care o reprezintă noul guvern. Cînd eliminarea d-lor Carp și Marghiloman a fost hotărîtă și executată tocmai din cauza directivei politice nenorocite, pe care o urmau acești domni, este admisibil că s'ar mai putea conveni la o nouă încercare, inutilă și păgubitoare, cu cei excluși?

Căci, fără putință de a se tăgădui lucrul, problema unică la ordinea zilei este chestia direcțiunei de dat în partidul conservator.

Și, asupra acestui punct toată lumea este de acord. După atîtea lupte și după o experiență atît de costisitoare pentru interesele generale, factorii constituționali sunt unanimi a recunoaște că, în împrejurările politice actuale, partidul conservator democrat este indicat pentru a da el directiva de care vorbim mai sus. Este indiferent dacă, la toamnă, cînd o schimbare se va face cu siguranță absolută, noul guvern ce vom avea va fi constituit numai din elemente conservatoare democrate ori din totalitatea forțelor conservatoare, fără deosebire de nuanțe. Va fi cu atît mai bine în cazul cînd cu toții vor consimți să colaboreze la o operă pe cari conservatorii democrați își iau răspunderea de a o îndeplini ei singuri.

Punctul esențial rămîne, în amîndouă cazurile, schimbarea de operat în ideiile și procedeurile de guvernămînt, schimbare ale cărei baze nu pot să fie decît așa cum le-a stabilit'o șeful nostru, d. Take Ionescu.

Fiascul politicei d-lui Carp, este recunoașterea indirectă a dreptății noastre. Izgonirea principalelor elemente junimiste, însemnează o satisfacție care s'a dat opoziției unite în general și o indicație precisă că politica cea bună este a noastră. Provizoratul pe care 'l reprezintă guvernul Maiorescu, nu'i decît o punte care s'a așternut vremelnic partidului conservator pentru a trece, fără accidente și fără zguduiri prea mari pentru țară, de la vechia la noua direcție.

Dacă cu acest preț d. Carp vede pentru d-sa putința de a reveni în capul unei formațiuni conservatoare, atunci mărturisim că noi cei dintâiu am fi încîntați.

Șeful junimiștilor însă, e prea bătrîn ca să mai aibă simțul realității. Nu l'a avut cît a fost tînăr, cu atît mai puțin îl poate avea acum cînd, după 50 de ani de viață sterilă, a ajuns la un faliment rușinos.

A visat o viață întreagă și de aceea acum aiurește d. Carp.

Doar prin halucinații se mai poate ca fostul președinte de consiliul să reocupe un fotoliu pe care l'a părăsit... pentru eternitate.

În cele bisericești

Frații noștri de peste munți se sbat de moarte pe chestia noului Episcopat Mafihiar greco catolic cu limba liturgică greacă. *Această formațiune hibridă arată starea de decădere în care se află statul Ungar, luptele disperate, ce le duc frații noștri și încurcătura Vaticanului, silit fiind a reinvia limba greacă în o regiune cu totul eterogenă, numai pentru că limba ungurească nu poate fi limbă liturgică.*

60000 de romîni vor fi siliți să fie administrați bisericește de o nouă autoritate instrăinată de neam, instrăinată de limbă și cu tendinți de cotropire.

Romînii s'au adunat în congres la Arad; se vor mai întruni în multe alte congrese pentru a vedea ce e de făcut. Nimene nu știe ce va aduce ziua de mîne, locuitorii fiind liberi pe credințele lor, de și nu sînt liberi pe biserica lor.

In Bucovina zeci de mii de Romîni s'au adunat și au cerut de la Impărat să li se rsspecte independența bisericei, și să-i apere de Ruteni, cari voesc să se vîre cu deasila în afacerile și diriguirea bisericei.

Peste Prut biserica veche moldovenească rîdică osanale Imparatului Rusiei pentru binele revărsat asupra populației Moldovene.

Pretutindenea agitare pe tema bisericească; numai la noi biserica sufere de o acțiune negativă și nu se interesează cîtuși de puțin de soarta celorlalte biserici ale neamului.

Dacă nu se cîntă din leagăn, că biserica a fost și este paladiul naționalității, cu regret constatăm că cei 16 arhierei de azi ce reprezintă neamul nostru în biserică nu se pun în slujba neamului, ci se ceartă și înădușă dreptatea.

Oare pe degeabă Mitropolitul de Iași se zice „și al Sucevei“? oare pe degeaba Mitropolitul de București își zice: „al Ungro-Vlahiei și exharh plaiurilor“?

Dar dacă chestia bisericească e socotită de Vlădicii noștri numai ca o acțiune de politică internă a statului Maghiar sau rusesc, oare canonicește și duhovnicește a încetat rolul Sinodului nostru de a se întruni, de a discuta poziția bisericilor ortodoxe romînesttt din alte părți și a exprima deziderate cu caracter național bisericesc?

Cînd la noi se petrece un fapt chiar de administrare internă, atît Patriarhia cît și sinodul rusesc iau cunoștință și foarte multe dăți se ține samă de unele deziderate.

Ce cîștig moral n'ar fi pentru lumea romînească, cînd s'ar vedea că nu lă săm turma neamului nostru drept credincios, prada lupilor hrăpitori, ci că suferim alături cu ei și luăm parte la necazurile lor.

Intre bisericele noastre a fost mai de mult o mai strînsă legătură, care acum s'a rupt, nu atît din cauza lor, cît din micimea noastră

Titlurile Mitropoliților ne-au rămas pe hârtie, iar acțiunea lor politică religioasă a devenit nulă.

Până cînd atîta indolență în cele sufletești ale unui neam, ce suferă și în secl. XX o soartă din cele mai amare?

Dezideratele ieșenilor

Sub imperiul revoltei opiniei publice, diferitele autorități își amintesc din cînd în cînd de capitala Moldovei, lăsată în părăsire și tratată în mod vitreg.

Astfel pe ziua de eri, am avut a înregistra, două din aceste amintiri. D. Colonel Verzea, alarmat de plîngerile incontinue, a autorizat pe dirigintele centralei telegrafice, de a-i înainta un raport amănunțit. D. Gheorghiu s'a achitat de această însărcinare.

E oare întâia plîngere? Nu, după cum nu va fi nici cel dintâi raport, ce se adresează direcțiunei. Și astfel, pe cînd, pînă peste cîteva zile Bucureștiul va fi legat direct prin fir special cu Viena, nici nu există o legătură directă telefonică între Iași și București.

Ori-ce denumire se poate da actualului fir, ce deservește Iașul, dar numai fir special cu București nu se poate numi. Toate stațiile intermediare se servesc de acest fir, cine vrea se intercalează și face cu neputință convorbirile între Iași și București.

In afară de aceasta nu există nici o supraveghiere. Fie-care diriginte nu se interesează de cît de oficiul lui, puțin îi pasă de nemulțumirea vecinului. Inginerii speciali, cari au drept misiune tocmai buna funcționare a liniilor telegrafice și telefonice, se interesează de ele, ca de barba lui Stefan cel Mare.

Nu ne îndoim, că raportul d-lui Gheorghiu va avea aceiași soartă: va fi așezat frumos în arhiva direcțiunei, dar nu i se va da nici o urmare.

Aceleași moravuri se petrec la gară.

De ani ieșenii țipă, că gara actuală nu mai răspunde nevoei, ci trebuesc lărgite liniile, înființate noi linii de garaj, și schimbate magazinele actuale. Toate aceste strigăte n'au avut nici un răsunet.

Mai mult, gara centrală din localitate amenință prăbușirea. E unica instituțiune, care nu are măcar instalațiune de apă și canal, cum posedă azi în Iași cea de pe urmă dintre covrigării. Salubritatea gărei centrale este detestabilă. Este un cuib de infecțiune, cu adăugare că are prilejul de a răspîndi microbii ucigători cît mai mult.

Rezultatul plîngerilor repetate, este știrea lansată, că d. Pangrati a studiat planurile și că va cere creditul necesar din... viitorul excedent. De asemenea trucuri, ieșenii sunt sătuli.

Sunt chestiuni ce nu pot fi amânate și se observă o mișcare printre ieșeni, de a face totul, pentru ca desideratele lor, să fie în adevăr realizate.

N.

OAMENI ȘI LUCRURI

A JUCA...

Avînd a întreprinde un urcuș mai obositor, în împrejurimi, ne odihnim toată dup' ameaza în cameră. Și iată trei, patru oare, de cînd auzim acelaș cor de voci de la o masă din fundul grădinii. Cu toată silința ce-și dau de a păstra discrețiunea și cumpătarea, mesenii devin, din timp în timp mai vioi, mai guralivi și vocile se aud atunci mai lămurit, cernute prin susurul copacilor, ușor legănați de vînt.

In grădină se joacă. S'au adunat la oara precisă, sosind în trăsură cei trei pe care i-așteptă cu nerăbdare cel de al patrulea coleg. La un joc de cărți trebue să fie neaparat patru... Sunt toți titrați, doctori, oameni de muncă și de știință, veniți de departe, ca să se mai odihnească, să mai îngăduie cîteva săptămîni de liniște creerului și să dea uitării grijile, ocupațiile, sforțările de acasă. Oameni bine crescuți, își dau toată silința să păstreze cuvenitul sînge rece la joc. Dar din cînd în cînd vocile se ridică, gesturile se înfiripă, mișcările se iuțesc,—jocul se înfierbîntă și proza micilor lupte pentru cîștiguri și succese—străbate grădina parfumată și ne face să întrevedem toată scena pătimașă a jocului de cărți.

Aceasta însă ne-a amintit că pretutindeni în jurul nostru, cît e ziua de mare, vedem jucîndu-se. Ori. unde se întîlnesc trei persoane,—se învită a patra la joc. In restaurante, în cafenele, în frumoasele împrejurimi înflorite ale băilor, la mesele rustice din pădurile de brazi — jocul de cărți face ravagii. Se cîștigă? Se pierde? E numai o inocentă trecere de vreme? Nu ne dăm bine seama, dar ne impresionează, în mijlocul unei atmosfere de cultură și seriozitate obștească, să vedem necontenit desfășurîndu-se, fie și în proporții puțin primejdioase, sportul jocului de cărți, adoptat în măsură atît de largă. E o febrilă nerăbdare preste tot și lumea se... răcorește mai mult cu jocul de cît cu escursiunile în muntoasele regiuni care cheamă și îndeamnă, cu brațele lor verzi, cu ascunzișurile lor îmbălsămate, la liniște și la repaos...

E aci, în inima Bavariei, un mediu de cultură, de gîndire, de bun simț, de viață patriarhală, de gospodărie, de cinste și seriozitate. Toate aceste nu împiedică însă, nici pe nemți nici pe oaspeții lor, să iubească jocul și să-l practice cu predilecție, să-l practice ori-unde, ori-cînd...

Există o explicațiune, una singură și adevărată, pentru pasiunea aceasta omenească, universală și nebiruită? Ar fi naiv să o căutăm, — după cum ar fi o naivitate de a cerceta leacul. Cu totul indiferent de mediul culturii și educațiunii geuerale,—jocul se va perpetua ca o manifestare frivolă, dar adînc omenească și va înflori alăturea de progresul real înfăptuit spre binele tuturora, fără să-l poată ținea în loc. Iar apostolul, medicul care să stărpească *jocul* de hazard, fie sub forma cea mai complexă, fie sub forma cea mai anodină și cea mai searbădă,—jocul de cărți, nu s'a născut și, poate, nn e nevoe să se nască nici-odată.

Rodion

Rolul învățămîntului în Înfrumusețarea țării

«După respectul pentru grădini, simțul pentru arbori și iubirea de flori și animale, se judecă despre cultura, înălțimea etică, și maturitatea ori cărei națiuni».

Dr. L. Ieraleck

Intre izvoarele avuției naționale, cultura pomilor ar trebui și la noi să ocupe un loc însemnat. Prin cultura pomilor s'ar putea folosi aproape ori ce petec de pămînt mănos sau sterp, uscat sau apos rece sau calde.

Localitățile cultivate și împodobite cu pomi au o mare infuență, atît asupra desvoltărei fizice, cît și morale a omului; căci pomii curăță și răcoresc aerul, răspîndesc umbră și miros plăcut, desfătează privirea. Plantațiile mai mari de arbori slăbesc tăria vînturilor, dau statornicie temperaturei și alte foarte multe foloase.

Sentimentul, pentru frumusețea naturii, cu nici un mijloc nu-l putem influența mai nemerit, de cît cu podoabele ei cele mai frumoase: *arborii* și *florile*.

Obiceiul nostru, de a petrece în natură ziua de întâi Mai în grădini, în păduri, în livezi, explică că simțimîntul pentru frumusețea în natură este născut și moștenit prin ereditate.

Ziua aceasta ar trebui respectată și sărbătorită de școli, atît din punct de vedere al respectatului pentru datinele strămoșești, cît și din punct de vedere educativ special scopului ce trebue să urmărim: *ca prin toate mijloacele să căutăm a influența asupra inimilor fragede ale copiilor, pentru a le putea sădi și cultiva toată sămînța de iubire a naturei.*

Normanzii din Franța fac plantații de pomi și pe marginele holdelor pe răzoare.

Se găsesc în multe părți, în apus, plantații și pomi pe marginele șoselelor, colinelor petroase, pe ori ce petec de pămînt, care nu se poate utiliza și alte culturi.

La noi, pămînturi întinse, foarte adesea ori, servesc ca adăpost pentru tot felul de buruieni și mărăcini netrebuincioase.

Mergi zeci de kilometri pe șosele și nu găsești un arbore, sub care să te adăpostești de arșița soarelui în timpul verei.

Sunt sate unde nu găsești de gustare o zarvără. Nu mai vorbesc de fructe mai alese.

Cunosc sate unde nu găsești un măr domnesc. Sătenii se miră cînd aud că sunt multe varietăți de peri și meri. In schimb găsești sute de peri sălbateci crescuți prin ponoare și plantați și prin grădini.

Am cunoscut foarte mulți săteni, care nu au gustat o piersică în viața lor. Cunosc sate unde nu este un singur gutuiu plantat.

Erau sate vestite în pometuri; astă-zi pomii au dispărut prin neîngrijire.

E păcat că țara noastră atît de bogată în pămînturi bune și productive, să se găsească într'o stare atît de înapoiată în privinta culturei pomilor roditori.

Pentru schimbarea acestei stări de lucruri, de bună seamă că rolul învățătorului și influența școalei în genere e determinantă.

Sunt sate, unde dovada este făcută, cum prin intervenția învățătorului s'a reușit a se face grădini și plantații frumoaso, convingîndu-se sătenii de însemnătatea cea mare a pomilor din punct de vedere higienic, estetic și al economiei naționale.

Citiam tocmai cu plăcere, zilele aceste rezumate din rapoartele unor învățători asupra activității lor extra școlare, în care se vorbea de frumoase rezultate căpătate înpodobirea satelor cu livezi și grădini frumoase.

Dacă activitatea aceasta s'ar întinde cît mai mult, în curînd țara noastră se va înfrumuseța foart mult și se va îmbogăți,

Nu trebuie să se neglizeze nici cultivarea dnor arbori de decorațiune, frunzoși și brazi.

Mulți copaci dau o hrană abondentă albinelor, cum e teiul ale cărui flori mai servesc și ca un minunat leac pentru unele boli; iar lemnul moale foarte întrebuințat la lucrarea mobilelor și la prepararea mangalului.

In albiile vechi ale rîurilor, arborii sunt un scut firesc împotriva surpării malurilor.

Observ aici, pe malul Prutului, dinspre Basarabia, se întinde chiar din mal, păeurea Ciuciulea.

Malul rusesc pînă dincolo de satul S-ta Maria se păstrează foarte bine, fiind plantat.

In partea noastră, malul se surpă necontenit, rupîndu-se în fie-care an bucăți mari de pămînt, din cauza lipsei de plantații.

Rolul învățătorului. în înfrumusețarea și îmbogățirea țării prin plantații de pomi și arbori, este foarte însemnat.

Eu visez în grădina școlară, destul de mare ca întindere, o grădină model din toate punctele de vedere. *Comuna să înlesnească mijloacele suficiente.*

Grădina școlară plantată cu toate varietățile de pomi, zarzavaturi și flori, să fie grădina publică a satului. Aci, sătenii să aibă modelul de cum trebue să se cultive un pom, un zarzavat o floare.

Grădina școlară să fie și un loc de desfătare în zilele de sărbătoare a copiilor și a părinților.

Aci să se întîlnească familiile din toate părțile cîteva ore sărbătoarea, iar nu la cîrciumă. Din cînd, în cînd, sărbători școiare în lunele de vară și primăvară, cînd corurile elevilor, un gramofon, ar delecta pe asistenți complectînd farmecul frumuseții în natură. In convorbiri intime, învățătorul poate da explicații destul de intuitive, în grădina sa.

Conferințele, în care se vorbește teoretic, nu folosesc în deajuns.

Prin activitatea sa din școală, învățătorul va sădi si cultiva sămînța de iubire a naturii în inimele copiilor. Prin educație vom reuși să creștem o generație nouă, influențînd și generația de acum.

Dacă în grădina școlară, sau pe un alt loc menit pentru plantații, s'ar sădii prin sămînță un număr de pomi, cîți elevi sunt în școală, s'ar putea ast-fel da fie cărui elev în stăpînire unul.

Fie-care elev și-ar îngriji de mic pomul, altoindu-l el singur la timp, curățîndu-l și potrivindu-i corona să fie frumoasă.

La plecarea din școală, să se dea elevului pomul său, pentru a-l planta în grădina părintească păstrîndu-l și îngrijindu-l ast-fel ca pe cel mai scump tovarăș din copilărie. Nu ar fi acesta un

minunat mijloc de educaţie şi instrucţie în cultivarea pomilor?

Dar în afară de folosul acesta, mai este unul—prin acest sistem.

Mai este folosul foarte însemnat că elevului i se cultivă, cu chipul acesta, *sentimentul de proprietate*; căci devenind proprietarul pomului, de mic copil îşi dă seamă, cum trebuie să-şi apere proprietatea personală.

Se începe şi la noi a se întra în serbarea sădirei pomilor, la şcoli.

Această serbare introdusă în şcolile din Europa a fost luată din America unde este ziua de 22 Aprilie consacrată sădirii pomilor, ziua de naştere a lui *Sterling Morton* care prin îndemnul său a generalizat în toate statele din America această serbare.

Ar fi bine să se menţie şi la noi, căci e nemerită şi folositoare educaţiei şi instrucţiei.

Activitatea din şcoală a învăţătorului va avea astfel ca efect şi influenţarea generaţiei nouă şi a generaţiei de acum.

Impreună cu ceilalţi factori culturali cu care trebue să colaboreze învăţătorul la acţiunea socială, culturală şi economică, prin aşa zisa *activitate extraşcolară*, el va conlucra la realizarea replantărilor de arbori, pe acolo unde mai cu seamă pădurile s'au distrus şi pustiit.

Învăţătorul va reaminti, *pe unde este nevoe*, vorbele lui *Flizur Wright*:

„A pastra o intindere anumită de păduri este cea dintăi condiţiune pentru igienă. Unde dispar arborii, pier şi oamenii. Cine sădeşte, ingrijeşte pădurile, lucrează pentru norocul şi dăinuirea omenirei".

Victor Munteanu

Copilaşii ieşeni în colonia şcolară

Hotărîrea de plecare şi drumul pînă la M-rea Secu

Dacă anul acesta s'a hotărît plecarea a 80 copii la aer curat, aceasta se datoreşte marilor stăruinţi ce au depus, în strîngerea fondului necesare, d-nii C. V. Praja şi L. Matasariu, preşedintele şi vicepreşedintele „Coloniei Şcolare", Eug. P. Stoica casier, N. Ionescu, secretar şi onor. comitetului compus din d-nii P. Fîntînaru, D. Sachelarescu, S. Haliţa, etc. Apoi Primăriei comunei Iaşi, care a donat 1000 lei. Iar dacă colonia s'a putut instala în M-rea Secu, una din cele mai frumoase mînăstiri prin poziţiunea geografică ce o are, aceasta se datoreşte înaltei bune voinţi a I. P. S. S. D. Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, cari totdeauna a dat concursul ce I. P. S. S. îl poate da, precum şi P. C. S. Părintele Archimandrit Partenie, starețul M-rei Secu, cari cu inimă adevărat creştinească s'a oferit a da masa, în schimbul unei mici plăţi. Deci acestora, precum şi onor. public caritabil, să mulţumească din inimă, cei 80 copilaşi, cari o lună de zile au uitat de greutăţile vieţei şi au putut admira şi ei frumuseţele naturei.

In ziua de 15 Iulie orele 6 a. m. micii colonişti, sub conducerea d-lui şi d-nei Stegărescu, d-nii Constantinescu, Florescu, Vuza şi Silvestru, au luat trenul pentru Paşcani, fetele în un vagon şi băeţii în alt vagon. Pe feţele tuturor copilaşilor se cetia veselia şi mulţumirea, că merg spre locuri frumoase, necunoscute de ei.

Pe unde se opria trenul, întrebau ce staţii sunt şi dacă e frumos în satul acela. Au văzut din treacăt, palatul lui Cuza Vodă, asupra căruia li s'a atras atenţia mai dinainte, dîndu-li-se explicaţii necesare. In tren au fost destul de cuminţi. La Paşcani au fost urcaţi în 5 cotiugare, pe care erau mindire de paie, şi de la ora 10 a. m., şi pînă seara la 8, cînd au ajuns în Secu, au mers, cu mici întreruperi. Au admirat poziţiile pitoreşti, care se schimbau la fie-care moment. Li s'au spus numele satelor pe lîngă cari treceau, şi li se dădeau explicaţiile asupra celor ce aveau vre-o importanţă istorică, ca: Cetatea Neamţului, Humuleştii locul natal al lui Creangă, Timişeştii, de unde s'a dus apa la Iaşi, etc. Tot drumul au fost veseli şi nu li s'au întîmplat nimic rău.

Instalarea

I. *Dormitorul.*—Fetele au fost instalate în trei camere mari şi una maî mică; camerile au fost văruite înainte de a veni colonia, iar la sosirea noastră, au fost desinfectate cu soluţii de acid fenic şi sublimat coroziv, aşa că ori ce motiv de vre-o boală infecţioasă, a fost îndepărtat. Paturile sunt mari, despărţite între ele, pentru fie-care colonist. Băeţii sunt aşezaţi toţi în trei camere, desinfectate şi văruite.

Coloniştilor li s'au dat pături de învălire, pe lîngă că li s'a spus să-şi ia de acasă. Curăţitul dormitorului se face de elevii de serviciu.

II. *Masa.*—P. C. Sa Arhimandritul Partenie şi-a luat asupra sa hrana coloniei, pe un preţ foarte modest. Li să dă dimineaţă o ceaşcă cu lapte, cu un sfert de pîne. La amiază două feluri de bucate, din care unul cu carne. La 4 p. m., o ceaşcă cu lapte cu pîne sau două ouă, iar seara la 7 m. m., iar două feluri de bucate. La început copii nu prea mîncau; acum însă mînîncă cu mare poftă. Masa li e servită în trapeza călugărilor, o sală lungă de 30 m. şi lată de 15 m. Serviciul la masă se face tot de elevi, alternativ. Bucatele sunt pregătite de bucătarul mînăstirei. Post nu se dă nici în o zi.

III. *Petrecerea elevilor.*—După ce la 7 jum. iau laptele, copii sunt luaţi în diferite excursiuni; la început s'au făcut mici excursiuni de antrenare, acum se fac mai mari.

S'a făcut o excursiune la M-rea Agapia (4 km.) suind un superb deal de 300 m.

Apoi la M-rea Sehastria (3 km.) mergînd tot pe malul rîului Secul. S'au urcat pe muntele Vaslan, înalt de 700 m. şi au rezistat foarte bine, căci a doua zi n'am avut nici unul care să spue că nu e bine.

S'a vizitat cerbăria statului, unde copii au putut admira cerbi de toată frumuseţea; lucru ce cam rar vor avea ocaziunea să vadă.

In zilele noroase si ploioase, ce din fericire, n'am avut de cît 2 pînă acum, copii stau în cerdacurile arhondaricului şi li se citesc diferite bucăţi, literare, ce pot fi pricepute de ei.

Pînă acum li s'a cetit din Creangă. După ora 4 p. m. merg de fac bae în rîul Secu în care s'a făcut de elevi o iezetură, aşa că nu e nici un pericol de înec. De altfel, fetele fac bae sub conducerea d-nei Stegărescu, iar băeţii sub a unui pedagog. Apoi fac gimnastică suedeză, jocuri distractive, mingea, barul, şodronul etc. S'a organizat un cor pe 2 voci, cari cîntă duminica la leturghie, precum şi diferite cîntece naţionale. Sara la ora 9 sunt culcaţi, iar la 6 a. m. sunt sculaţi.

III. **Infirmeria**. — Pentru cazuri de boală, s'a amenajat o odae în acest scop; pînă acum starea sanitară a fost excelentă, afară de vre-o două cazuri chirurgicale, doi copii care au venit cu răni de la Iaşi. Au fost pansaţi şi merg spre bine. Medicamentele au fost dăruite de onor. Epitropia spitalului sf. Spiridon din Iaşi. Copii sunt inspectaţi în fiecare zi, spre a se vedea dacă sunt curaţi.

M-rea Secu 25 Iulie 1912.

Gr. Stegărescu

Litere-Ştiinţe-Arte

Zilele trecute s'a celebrat la Paris centenarul de la naşterea poetului Victor de Laprade.

Serbătorirea a cam întîrziat cu vre-o şese luni, de oare-ce gingaşul poet era născut la 13 Ianuarie. Serbătorirea acestei date s'a făcut în mod foarte demn şi foarte poetic şi a avut loc în grădina casei lui Balzac.

Iată una din frumoasele poezii ale acestui poet, a cărui amintire a fost acum din nou evocată în care el cîntă fericirea:

Quand, las de sa course éternelle,
Le papillon endormi.
L'enfant croit, en prenant son aile
Captiver ce bel ennemi.

Mais, las, le papillon se lève
Et l'enfant chagrin s'aperçoit
Qu'il ne lui reste de son rêve
Que de la poussière à son doigt.

C'est bien la ressemblante image
De l'homme créé pour souffrir:
Il a pour pavillon volage
Le bonheur qu'il veut conquérir.

Il y touche... sa joie est brève
Et, vaincu par le sort moqueur,
L'homme ne garde de son rêve
Que la poussière du bonheur!

Victor de Laprade

*

„Un Pélerinage passionné" este titlul unui foarte lăudat volum în Franţa, apărut şi în traducere franceză, datorit publicistului spaniol Gomez-Carillo.

BANCA IAŞILOR

Societate Anonimă

Capital 1,000,000 lei

(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Naţională)

1. Cumpără şi vinde efecte publice.

2. Scontează efecte comerciale (poliţe), cupoane şi titluri eşite la sorţi.

3. Scontează trate şi cecuri, asupra casolor din ţară şi străinătate.

4. Se însărcinează cu efectuarea de plăţi în ţară şi străinatate putînd emite şi cecuri.

5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri şi efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanţii ipotecare, etc.

6) Se însărcinează cu incasarea poliţilor plătibile în orice localitate din ţară sau străinătate.

7) *Primeşte sume spre fructificare*:

a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută şi care se restitue la cerere.

b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convenţională cea mai avantajoasă.

8) *Primeşte efecte publice spre pastrare*

INFORMAŢIUNI

MANEVRELE REGALE

— Tema lor —

Manevrele regale vor începe la 18 Septembrie şi se vor termina la 26. In zilele de 27 şi 28 se va face desconcentrarea trupelor.

Partidul Albastru care e considerat ca inamic, va fi constituit din corpul II şi o divizie de roşiori.

Acest partid va începe operaţiunile preliminare cu Trecerea Dunărei la Măcin-Hîrşova şi va avea concursul escadrei de pe Dunăre şi al batalionului de pontonieri.

Partidul de sud va fi constituit din corpul 5 de armată căruia i se va da numai prin constituire o brigadă de cavalerie.

Zilele de 18, 19, 20, 21, 22 şi 23 vor fi consacrate de o parte şi de alta pentru operaţiuni preliminare. Zilele de 24 şi 25 pentru manevrele libere, cu totul libere, şi pentru ca aceste manevre libere să se poată face cu folos real pentru armată şi fără sori ascunse, operaţiunile preliminarii sunt indispensabile.

Defilarea şi revista se va face pe platoul de la Nor-Est de Medjidia, unde se vor face pregătiri speciale şi unde, probabil, prefectura judeţului va contrui o tribună,

Tema acestor manevre se poate considera în parte ca o reconstituire a primelor operaţiuni din războiul din anul 1854.

Manevrele din anul accsta au faţă de celelalte, avantajul că vor pune la contribuţie toate elementele principale ale armatei.

Batalionul I de vînători va luat parte activă la manevre, intrînd în constituirea diviziei a 2-a de rezervă.

Reamintim că în cadrele acestui batalion se găseşte A. S. R. Principele Carol, pe care vom avea plăcerea a-l vedea comandînd efectiv în cadrele acestui batalion, tot aşa precum în acelaş batalion şi-a început cariera de comandat augustul Său tată, cu ocazia manevrelor din anul 1894.

Pe cîmpul de manevre se va înfiinţa un birou special al presei şi care va fi în curent cu toate operaţiunile.

Comandanţii superiori ai acestor armate sunt:

A. S. R. Principele Ferdinand, domnul general Al. Averescu, şeful statului major; domnul general Remus Boteanu, care va comanda corpul 5; domnul general Crainic-anu, care va comanda corpul 2; domnul general Mihai Boteanu, inspectorul general al geniului, care va comanda divizia lucrărilor podului peste Dunărea, şi domnul contra-amiral Eustaţiu care va comanda escadra de Dunărea.

Examenul de capacitate pentru lucrul de mînă la Externatele secundare de fete şi la şcolile normale.

Pentru ziua de 1 Noembrie a. c. s'a fixat termen de ţinerea examenului de capacitate la şcolile secundare de fete şi profesionale la lucrul de mînă.

Concursul se va ţinea în Bucureşti, cu toate că după legea însuşi a d-lui ministru Arion, toate examenele ce urmau să se ţină după 1 Oct. 1912 trebue să se ţină la Iaşi. Noi protestînd, cerem revenirea la lege, întru cît cei din minister însişi calcă legile votate de actualul parlament.

Candidatele la acest examen trebue să întrunească aceste condiţii: să fie romînce, să aibă 20 ani împliniţi, să aibă o diplomă de capacitate a unei şcoli profesionale de gradul II, Bucureşti sau Reuniunea din Iaşi.

Iată în detaliu după *Monitorul Oficial* lista de materiile ce se cer la acest examen:

Lucru de mînă

A. Croitorie.—1) Corsajul de damă cu bască, cu un clin şi o pensă. 2) Corsajul cu bască cu doi clini şi două pense. 3) Corsajul cu bască şi cusătură montată. 4) Corsajul de bal cu cusătură montată. 5) Rochia de bal cu trenă. 6) Rochia tailleur. 7) Rochie de casă. 8) Rochie prinţesă. 9) Jachetă sac. 10) Pelerină. 11) Palton conform cu moda. 12) Bluze.

B. Rufăria pentru dame.—1) Camasă de zi. 2) Camaşe de noapte. 3) Camizon de noapte (cu spetele drept). 4) Pantaloni. 5) Fustă. 6) Brasiere bolero. 7) Brasiera-fluture. 8) Brasiera cu bască cu un clin şi o pensă. 9) Brasieră cu 2 clini şi 2 pense. 10) Matiné.

C. Rufărie bărbătească. — 1) Cămeşe de zi. 2) Cămeşe de noapte. 3) Pantaloni.

D. Broderii, etc.—Broderia artistică.—Broderia albă.—Broderie romînească.—Dantelă d'Irlande.—Ajururi.—Impletirea cu lînă.—Macrameuri.—File.

Persoanele cari doresc a intra în şcoala de brigadiri silvici de la Brăneşti găsesc condiţiurile de admitere la Regiunea I a Silvică Iaşi, str. Neculai Gane No. 20. unde urmează a se prezinta între orele 7 dimineaţa şi 1 p. m.

Sunt vacante 20 locuri şi coucursul se va ţine în ziua de 3 Octombrie a. c.

Ministerul cultelor şi instrucţiuni publice, a acordat următoarele autorizaţiuni în învăţămîntul particular primar:

D-lui Leon Karus, să funcţioneze în învăţămîntul particular comercial, ca profesor de contabilitate, cunoştinţe comerciale şi birou comercial.

D-rei Ghemuleţ Maria, să funcţioneze în învăţămîntul particular profesional, ca ajutoare pe maestră de croitorie la şcoala profesională de fete a soc. „Doamnelor Romîne", din Focşani.

D-rei Ecaterina T. Nicolau, să funcţioneze în învăţămîntul particular, ca ajutvare de maestră de croitorie la şcoala profesională a soc. „Doamnelor Romîne" din Focşani.

D-rei Anni Waterman, să funcţioneze în învăţămîntul particular primar ca institutoare de limba Germană.

D-nei Elena Socoliu, de funcţiona în învăţămîntul particular, ca profesoară pentru predarea cursului de pian.

D-rei Elena Dimitriu, funcţioneze în învăţămîntul particular ca maestră de lenjerie.

D-rei Maria Herăscu să funcţioneze în învăţămîntul particular ca maestră de muzică vocală şi să predea lecţiuni de cînt.

D-lui I. I. Georgescu, să funcţioneze în învăţămîntul particular primar ca institutor de limba romînă, artimetică şi geografie.

D-lui Florizel Livianu, să funcţioneze în învăţămîntul particular ca profesor de filosofie, drept şi limba romînă în cursul inferior şi superior al şcoalelor secundare.

D-lui Murtaza Amet, să funcţioneze în învăţămîntul particular ca învăţător de religia şi limba turcă de la azilul confesional musulman din Cobadin jud Constanţa.

Părintelui Economu Gîdei Gh. N. să funcţieneze în învăţămîntul particular secundar ca profesor de religie.

Eri dimineaţă a fost adus din Ungheni corpul nenorocitului licean Emil Mancaş, care înecîndu-se Duminica trecută în Prut, a fost găsit, abia Joi, pe ţărmul basarabian, unde fusese aruncat de apă.

El era de necunoscut.

Pe la oarele 4. p. m a avut loc înmormîntarea la cimitirul din dealul Galata.

Elevii de la liceu, colegi şi camarazi ai defunctului, care se află in Iaşi, au depus o frumoasă coroană de flori pe sicriul colegului lor. De asemeni au alcătuit un cor, care a întonat la oficiarea prohodului răspunsurile de veşnică pomenire.

Debitanţii de tutun şi repausul Duminical.—Debitanţii de tutun din localitate, s'au constituit în asociaţiune, în scop de se folosi şi ei de repausul duminical. Iată contractul de asociaţiune:

Noi subsemnaţii Debitanţi speciali din oraşul Iaşi încheiem următorul Contract de Asociaţiune.

1) Conform cu aprobarea onor. Direcţii Generale a R. M. S. ne obligăm a închide prăvăliile noastre în fiecare Duminică fie la ora 1 p. m. şi prima Duminică va fi la 5 August a. c. şi vor sta magazinele noastre închisă pînă a doua zi dimineaţă.

2) Tot de la ora 1 p. m. se va închide şi în următoarele serbări prevăzute în legea repausului Duminal şi anume; 1; 6; şi 24 Ianuar; 23 April; 10 Mai; 15 August; şi 26 Octombrie, asemenea se va respecta repausul în întăia şi a doua zi de Crăciun şi la Paşti; tot de la ora 1 p. m. şi pînă a doua zi dimineaţă.

3) Declarăm că vom fi solidari a respecta contractul de faţă şi debitanţii care vor deschide debitele speciale în oraşul Iaşi. Vom stărui cu toţii ca şi ei se respecte condiţiunile din acest contract.

4) Fie-care debitant va controla pe Vecinul său Debitant din dreapta sau din stînga şi îndată ce va vedea că nu respectă condiţiunile din acest angajament va lua doi marturi dinpreună cu un d. Sub Comisar şi un Sergent şi va merge la faţa locului unde agentul forţei publice va încheia cuvenitul Proces-Verval, tot acelaş control se va face cînd se va bănui că vre-un Debitant vinde în secret prin dosul prăvăliei.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI:
DELA 8–10 a. m. şi DELA 3–6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

5) Fie care din noi Debitanţii, care nu vom respecta presentul act de angajament va plăti în folosul onorb. Direcţie Regie următoarele amenzi I 50 lei; II 100 lei; III 200 lei iar al patrulea acei care au calcat prezentul angajament de trei ori se va cere onor. Direcţie a i se ridica Brevetul de Debitant.

6) Prezentul Contract se va pune în aplicare după ce vor iscăli toţi Debitanţii speciali şi ziua hotărîtă se va afişa la fereastra prăvăliei ca să ştie Publicul mai din timp spre a'şi cumpăra tot cei trebuie.

7) Cînd se va întîmpla în Duminicile, sau serbătorile prevăzute în repausul Dumical, Mari Serbări, şi cînd vor sosi în Iaşi foarte multă lume străină şi în acele zile toate regiele vor fi dechise şi aceasta spre a nu suferi publicul pe care trebuie să'l servim aceasta fiind în intersul nostru.

8) Drept pentru care s'a făcut prezentul contract pe hîrtie liberă iar în urmă se va transmite pe timbru legal.

Iaşi 1912 Iulie 18

A. D. Atanasiu, preşedintele Societăţii „Vulturul" — reprezentanrul Debitului societăţii: N. N. State, D. Corlatescu, Z. Repedea, V. Creangă, N. Boncescu, I. Melinte, N. D. Lazăr, Ana Tanta, Florica Munteanu, C. Soituz, Paraschiva Nechifor, Cleopatra Bulai, I. Sava, N. Nedelcu, Margareta Maticiuc, Ana Leonte, Ecaterina Bocinschi, Profira Velicu, V. Andoniu, Gh. Balcon, V. Cozma, Maria Rusu, Ilie Croitoriu, Păr. Roman, Ef. Rocafux, Samira Ionescu, Maior N. Antoniu, Const. Anastasiu, Gh. Şerban, E. Răcilă, Paraschiva Manoil, Francisca Marinoschi, V. Cavaleriu.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar, a transmis serviciului sanitar local, circulara următoare:

Avînd informaţiuni că în Basarabia şi Odesa sunt cazuri de holerină, vă rugăm să bine-voiţi a lua riguroase măsuri de salubritatea oraşelor, a apei de băut, deşertarea şi desinfectarea latrinelor, oprirea cu desăvîrşire a fructelor necoapte din comerţ şi a face un control sever asupra localurilor publice şi alimentelor.

Economul Agape, parohul biserice Patru-zeci de sfinţi, a desmormîntat oasele părintelui seu, sachelarul Gheorghe Agape, care decedînd în Iaşi, fusese îngropat la cimitirul Eternitatea şi le-a transportat eri la Prisacani, unde are familia cavou şi unde sachelarul Agape slujise ca paroh al bisericei timp de 41 ani.

Locuitorul Alecu Cosman, petrecea la crîşma din comuna Mogoşeşti punînd lăutarii să-i cînte, de inimă albastră. La un moment dat o ceartă se iscă, şi Alecu Cosman lovi cu cuţitul pe lăutarul Petruţă Roman, care căzu jos, scăldat în sînge. El încetă din viaţă, după cîte-va minute.

Atentatorul a fost arestat.

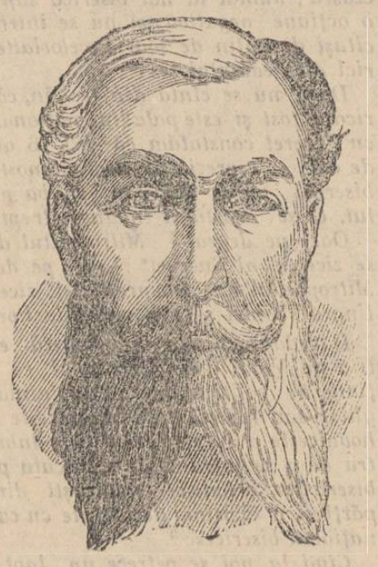

PĂRUL ALB

DENOTĂ BATRÂNEŢA

Intrebuinţaţi dar

Vopsea pentru PAR Seeger

care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:

Negru, Brun, Castaniu şi Blond

Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată

Preţul unui flacon

Lei 2.50

De vînzare la **Farmacii, Droguerii şi Parfumerii**

Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

ULTIME INFORMAȚIUNI

Se afirmă, că d. P. P. Carp a revenit la sentimente mai bune și ar fi autorizat pe d. Maiorescu, ca în cel mai scurt timp posibil, să realizeze concentrarea conservatoare.

Schimbarea aceasta în părerile d lui Carp, prietinii d-sale o explică prin faptul că d-sa alarmat de situația tulbure în Orient, ar vrea să vadă în țară concentrarea realizată cu o oră mai curînd.

Polițistul la jurați. — In urma celor debitate cu privire la ancheta de la clubul social democrat, d. avocat M. Gh. Bujor a adresat ziarului „Evenimentul" scrisoarea următoare :

Domnule Director,

In ziarul ce conduceți și care, din punctul de vedere al moralității publice și al corectitudinei profesionale, păcătuiește de multă vreme, scoborîndu-se sub nivelul celei mai decăzute prese, mi s'a adus în repetate rînduri o serie de invinuiri grave.

Las la o parte travialitățile și ploaia de înjurături surugiiești, inevitabile la un fost pompier, care a trăit în preajma grajdurilor. Dar în numerile 112, 113 și 117, din luna curentă a ziarului d-tră, alături de aceste înjurii, se găsesc atacuri directe îndreptate împotriva cinstei mele private și publice.

Mă așteptam să veniți cu dovezi cari să sprijine afirmațiunile d-tră. Aceasta vi se impunea, atît dintr'un elementar simț de *onoare*, cît și din *datoria* ce aveți față de publicul, căruia îi debitați asemenea lucruri, de a i le dovedi.

Se vede însă că în redacția „Evenimentului", care se dă drep organizm al unui partid de guvernamînt, noțiunile de onoare și datorie sunt necunoscute.

Aceasta vă privește, atît pe d-tră, cît și pe secătura care alimentează calomniile împotriva mea, calomnii pe cari d tră le publicați. fără nici-un discernămînt și fără păzirea celor mai elementare reguli de corectitudine gazetărească.

Eu însă nu sunt dispus să le tolerez.

Vă chem deci la simțul onoarei și datoriei și vă somez ca în maximum 24 ore de la primirea acestei scrisori, să produceți dovezile afirmațiunilor d-tră, sau să le retrageți.

In caz contrar nu voui polemiza cu d-ră. Ar fi mai prejos de demnitatea mea să stau de vorbă cu indivizi, cari prin calomniile ce debitează, prin înjuriile și trivialitățile ce împroașcă, dovedesc că au apucături de apași și educațiune de grăjdar..

Vă voiu tîrî însă la bara justiției, pentrucă acolo, în fața publicului, să primiți corecțiunea ce meritați.

Primiți, etc.

M. Gh. Bujor

27 Iufie 912.

Catedra de armonie de la Conservatorul nostru a devenit vacantă prin mutarea d-lui Al. Zirra la catedra de armonie de la Conservatorul din București. Că a făcut bine, ori nu d. Zirra că s'a mutat la București e treaba d-sale, noi credem că a făcut rău, și în curînd se va convinge de acest lucru și d-sa. Pe noi ne interesează însă cam pe cine va numi Ministrul în locul vacant, știut fiind că catedra de armonie de la ori-care Conservator este o catedră de fond, atrăgînd atențiunea d-lui Ministru de Instrucție de a înlătura pretendenți cu titluri dubioase precum e și d. T. Teodorescu, care are pretenția de a ocupa acest loc, în virtutea diplomei ce o are *căpătată lumea zice cam curios de la Paris* în timp de cel mult trei luni de zile de la Academia particulară *„Cantonum"*, de unde a venit și cu o simfonie fabricată tot de acolo și prin care voia să fie numit în 1908 | 909 *mare profesor* de Armonie la Conservatorul din Iași. Ba tot atunci, suntem informați că d sa a prezentat și toate pretinsele sale lucrări tipărite, în realitate ale altora, cîrpojite și meremetisite numai de el. Membrii comisiunei examinatoare de atunci (d-nii Popovici, Kiriac și Costaldy din București), îndărătnici din fire se vede, n'au voit să se lase amețiți de titlurile candidaților și în special a d-lui Teodorescu, i-a supus pe toți la concurs oral și teză, de la care d. Teodorescu a rupt rîndurile dînd bir cu fugiții, împreună cu un oare-care Buhociu de la Galați.

Acum din nou caută să se vîre pe sub pielea oamenilor politici, pentru ca să parvină a fi numit la această catedră, cum a fost numit și în comisia examinatoare pentru examenul de capacitate al maeștrilor de muzică, ilustrîndu-se și acolo cu copierea basului dat ca teză.— Ne întrebăm, cui trebue încredințată catedra de Armonie? Noi credem și sperăm că tot așa crede și d. Ministru, că catedra de Armonie trebue încredințată unui om competinte, unui compositor desăvîrșit după cum a fost regretatul *G. Musicescu* și actualminte sunt d-nii *Ed. Caudela, Kiriac, Costaldy, E. Mezzetti, Gh. Ștefănescu, Gh. Dima* din Brașov, oameni care au dovedit cu prisosință destoinicia lor în composiție și Armonie, nu unui reclamagiu american, care chiar ca simplu maestru de muzică a dat rezultate negative. Avem recent în minte rezultatele desastroase de la concursul coral al Seminarului „Veniamin Costache" și școala „Normală de învățători", școli la cari d. Teodorescu este maestru de muzică.

Sperăm că d. ministru al Instrucției va avea mai multă grijă de Conservatorul nostru, înlăturînd pretendenți neserioși, care n'au cultura suficientă și pregătirea necesară pentru această catedră. Vom mai reveni, arătînd în alt număr de ce e capabil d. Teodorescu.

Cunoscutul comerciant din Nicolina Ghițu Dima, ducîndu-se Joi la Ungheni, pe cînd se scălda cu mai mulți la un loc la un moment dat făcînd încă un pas se prăbuși în o bulboană.

Văzîndu-l că s'a scufundat, rusul Maxim Pavloff, din Păcurari, un curajos și bun înotător se afundă și el, și prinzîndu-l de mînă îl scoase din valuri.

Locul în care era să se petreacă nenorocirea este indicat drept loc bun de scăldat, de însăși administrația Unghenilor.

Mîne la orele 5 p m. va avea loc în sala Cultura, conferința d-lui dr. Rosenblatt, cu privire la traiul funcționarilor comerciali.

Administrația Comunală a luat dispoziția ca să puie un număr de funcționari la dispoziția comunei, care se ocupă cu schimbarea nomenclaturei stradelor.

Duminecă, 29 Iulie c., ora 4 p. m. d. dr. Zosin va ținea, în Amfiteatrul liceului Național, a cincea prelegere științifică pentru cultura generală pozitivă.

Intrarea liberă pentru toată lumea.

D-na Iosefina Sandu A. Rîșcanu ne roagă a arăta prin publicitate adînca sa mulțumire de nenumăratele telegrame și scrisori de condoleanțe primite din țară cu ocazia pierderii iubitului ei soț Sandu A. Rîșcanu, și mulțumește prin aceste rînduri.

Eri cu prilejul înmormîntării lui Emil Mancaș, la cimitirul Galata venise foarte multă lume. Intendentul cimitirului, voind să se pună în relief, a început să înjure lumea, și să fie chiar agresiv, lovind pe unii fiind c'ar fi călcînd... iarba.

Se spune că astfel de scene ar provoca în fie-care zi, acest om încîntat că a ajuns din nimica—la gradul, ce i se pare foarte mare—de paznic de cimitir.

D. Ghițescu, socrul fostului administrator al moșiei Băcești, s'a prezintat azi la epitropia sf. Spiridon, declarîndu-se gata a depune suma, de cari epitropia se plînge a fi fost delapidată de Dimitriu.

La 3 August, se va ține la Primărie licitație pentru darea în antreprisă a lucrărilor ce sunt de efectuat la pavilionul de izolare.

Stagiunea de vară a operei la Iași.—Ieșenii vor avea o plăcută și neașteptată surprisă. In cursul lunei August, marea trupă de operă *Castellano*, care acum își continuă în plin succes reprezentațiile la grădina Blanduzia din București, *va da o serie de 20 reprezentații în grădina Bragadiru, din Iași.* Trupa are în fruntea ei pe artista *Pieroni* cea mai superbă și excelentă prima donă legeră, care are o reputație universală, prima dona teatralui S. Carlo din Neapole și a marelor teatre americane. *Pieroni e superioară tuturor primadonelor legere ce au venit în anii din urmă la Iași.* Celebra Pieroni, alături de superbul tenor *Santarelli* au fost sărbătoriți vara aceasta cu ocazia festivalului de deschidere a Casinului din Sinaia la care a asistat familia noastră Regală și Princiară. Din trupă pe lîngă celebra Pieroni și Santarelli fac parte basul *Mauceri*, baritonii *Mieli și Mari, A. de Roma*, în fine mulți artiști de valoare. *Cor și orchestră de 30 persoane.* Prețurile : loja 14 lei, fotoliu 4 lei, staluri de 3, 2 și 1 leu. Prima reprezentație are loc Joi 2 August cu *Lucia de Lamermoor* în care diva Pieroni atinge culmele artei. Vineri 3 August *Rigoletto*, Sîmbătă 4 August, *Traviata.* Vor cînta d-na Pieroni, Santarelli, Micelli, Mauceri, etc.

Biletele ziua și seara, la casa grădinei Bragadiru.

Iată noul program de astă seară Sîmbătă al teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec :)

Bunul legislator, nuvelă însuflețită, interpretată de artiști escelenți. — Testamentul unchiului, comedie.—Artileria italiană în timp de răsboi.

Corabia, splendidă tragedie italiană (La Nave) pe care poetul mărei Gabriel d'Annunzzio a dedicat-o Adriaticei, celebrînd prin acest poem, originele Veneției, (2 părți).

O primblare prin Stambul, (Constantinopol).—Eclipsa, scene comice.—Costică laptarul, scene comice.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli 4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathé-Frères. Program nou duminical. Atît la reprezentațiile serale de astăzi și mîne, cît și la matineul de mîne Duminică s'au menținut în program *grandioasele serbări ale inaugurărei statuei lui Cuza-Vodă*, care au avut loc în orașul nostru în luna Maiua. c, (seria complectă).

Adînc întipărite în inima fiecăruia aceste grandioase serbări sunt repetate pentru a satisface dorința unui imens număr de vizitatori, cari au inzistat să le revadă.

N'a putut nimene să asiste la întreaga desfășurare a acestor grandioase serbări de oarece ele nu s'au petrecut într'unul și acelaș loc. Cinematograful ne redă pe pînză aceste serbări în tot complexul lor, atît cele de la Ruginoasa, Piața Unirei cît și cele de la Mitropolie, Copou etc. de oare ce mai multe aparate cinematografice au funcționat în diferitele locuri în timpul serbărilor.

Chiar acei cari au azistat la aceste serbări, vor admira pe pînză, scene cari nu le-au văzut în neștersele zile de serbătoare.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare : în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

Scrisori din Bucovina

— De la corespondentul nostru special —

In jurul marelui furt pe linia Galiției

Cernăuți, 26 Iulie.—Marele furt săvîrșit cu atîta rafinament acum două zile de către trei pungași, din cei mai specialiști din Romînia. în expresul de Berlin, pe linia Colonea-Ctanialau, continuă să agite opinia noastră publică.

Pungașii din momentul arestării și pînă acum n'au mărturisit încă fapta. Ei neagă a fi autorii furtului și spun că banii găsiți asupra lor, li s'a dat spre pastrare de către o persoană necunoscută.

Toate încercările poliției de a găsi și pe acest presupus complice, au rămas zadarnice.

La o nouă perchiziție făcută pungașilor în arestul poliției, s'a găsit în buzunarul vestei lui Aron Schwartz încă o bancnotă de 1000 cor., în forma unei pilule. Această întîmplare a dat de bănuit poliției, că pungașii ar fi înghițit restul sumei furate, care se compunea numai din bancnote a 1000 cor. și în consecință a venit pe o ideie admirabilă.

A rînduit să se dea deținuților o mare doză de unt-de-rețină, care în mai puțin de două ore a și făcut efectul dorit. In dejectele deținuților au fost găsite 16 pilule a cîte 1 mie cor. (adică încă 16 mii cor.)

In urma acestei constatări s'a stabilit pe deplin că uu mai există un al patrulea complice, ci numai cei trei arestați sunt singurii autori și că ei înadins invoacă încă un complice pentru a-și declina răspunderea, adică a spune că acela a furat, dîndu-le lor suma furată spre păstrare.

Cum însă suma furată a fost de 42000 cor. în numerar și pentru suma de 38000 polițe, pînă în present s'a dat de urma sumei de 36000 cor. mai rămînînd încă suma de 5,000 cor. și polițele cari trebuiesc descoperite.

Despre polițe sunt speranțe că vor fi găsite, dar restul de 5000 cor. se crede că vor fi găsiți chiar în cursul nopței de azi, prin ajutorul produsului medicinal, care a adus un serviciu atît de prețuit serviciului nostru de siguranță,—untul de rețină !

Timp de două zile de cînd pungașii au fost arestați ei n'au mîncat absolut nimic, refuzînd cu îndărjire de a primi hrană, fapt care iarăși a fost destul de bătător la ochi pentru a întări presupunerile poliției că ei au înghițit banii spre a nu fi găsiți asupra lor.

Cu expresul de azi a sosit în localitate deputatul Blum victima acestui îndrăzneț furt și imediat s'a prezentat direcțiunei noastre de poliție spre a fi interogat.

D-sa n'a putut însă să dea nici un amănunt care să stabilească modul cum i s'a furat portmoneul. Își poată reaminti numai că cei trei arrstați l'au urmărit din Cernăuți : s'au suit în acelaș vagon, și chiar în acelaș cupeu, pînă și în vagonul restaurant i-a văzut pe aceștia, dar nebănuind însă nimic, nu le a dat nici o atențiune. După ieșirea trenului din gara Stanislau d-sa a observat lipsa banilor și cum în vagoane nu se mai aflau acele 3 persoane a bănuit imediat pe aceștia că ar fi autorii furtului, lucru ce l'a comunicat și poliției gărei din Lemberg.

In urma acestor declarații s'a stabilit că furtul trebue să fi fost comis pe coridorul vagonului, prin îmbulzeală, în momentul cînd d. Blum se reîntorcea în cupeul d-sale din vagonul restaurant.

De asemenea au mai fost ascultați cîți va martori cari au călătorit cu bogătașul Blum, și cari au recunoscut pe cei trei arestați ca pe acele persoane cari se țineau după victimă.

Acești martori sunt directorul de bancă Flingler, casierul comunal Fleminger și chelnerul vagonului restaurant Schmiedt.

In fine poliția orașului Cernăuți a înregistrat un frumos succes cu ocazia acestui furt, căci în mai puțin de 24 ore pungașii, nu numai că au fost prinși dar și aproape toată suma furată a fost găsită, cu toate negările încăpăținate ale pungașilor arestați, cari dovedesc a fi din categoria cea mai specială a meseriei lor.

Dar interesant este acuma, că toată suma în valoare de 36.000 cor., a fost predată parchetului și nu poate fi înapoiată păgubașului din cauză că cei arestați n'au mărturisit faptul.

Numai în cazul cînd ei vor declara că sunt autorii furtului comis în prejudiciul d-lui Blum, suma confiscată i se restitui d-sale, astfel ea rămîne în posesiunea parchetului pînă la dispozițiuni noi.

Își poate ori cine închipui starea sufletească a d-lui Blum, care, acuzînd de prinderea pungașilor pentru care a oferit ca premii de 3000 cor. s'a bucurat, deodată, acuma se confiscă banii și d-sa va mai avea mult de asudat pînă va fi în posesiunea lor, de oare ce pungașii arestați susțin că n'au nici ideie de acest furt.

In cursul zilei de mîne pungașii vor fi înaintați parchetului.

In localitate se comentează cu aprindere amănuntele acestui furt senzațional și mai cu seamă modul ingenios prin care poliția noastră a obținut găsirea aproape în întregime a sumei furate.

Se crede că peste cîte-va zile se va ivi și restul sumei de 5000 cor.

Gama

Splendidul „Palace Hotel" „din Sinaia" va fi deschis Dumineca viitoare 29 Iulie.

Luxul și confortul acestui hotel sunt la înălțimea primelor hoteluri din lume. Prețurile modorate. Se primesc rețineri de camere în fie-care zi.

Telegrame

Firul special telefonic, a bine voit a se deranja pe ziua de azi, așa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din București.

Rusia și evenimentele din Balcani

Petersburg.—Kölniche Zeitund, află din Petersburg, că d. Neratov locțiitorul d-lui Sosonov, a declarat ambasadorului Turciei Turchan Pașa, că Rusia voește să facă totul pentru menținerea liniștei în Balcani și nu voește să contribue la complicațiuni serioase pentru Tuucia.

Ministrul Rusiei la Cetinge, a primit telegrafic ordin să comunice acest punct de vedere al Rusiei guvernului muntenegrean și să adauge că simpatiile Rusiei nu ar fi de partea Muntenegrului în cazul cînd s'ar trage consecințe din starea de tensiune a relațiilor cu Turcia.

RESBOIUL

Roma.—Agenția Stefani află din Zuava că dușmanul a făcut cu neputință folosirea fîntînilor de oare ce apa a fost infectată cu baccili de tifos.

Trupele italiene n'au întîlnit împotrivire în oaze.

Arestarea unor atentatori

Salonic.—La Uescub, au fost arestați doi membrii ai bandei Cernojoiev, care i-și propusese să comită un atentat.

S'au găsit asupra lor bombe și revolvere. Incercarea de evadare a deținuților din Uescub, a fost zădărnicită de jândărmărie.

Groaznică explozie într'o mină

Bochum.—O explozie groaznică de gaz Grim, s'a produs dimineață în mina Lotaringia. Constatările oficiale au stabilit că sunt 103 morți și 2 grav răniți. 23 mineri sunt răniți mai ușor.

Impăratul Wilhelm a expediat condoleanțe familiilor victimilor acestor nenorociri și un ajutor de 15,000 coroane.

SITUAȚIA IN TURCIA

Salonic.—Situația începe a se limpezi. Temerile că un mare număr de ofițeri din diferite corpuri ar putea să se asocieze în contra mișcărei comitetului junilor turci, scad.

Corpul ofițerilor din Monastir, Ianina, Ueskub, Adrianopole și Smirna a respuns la depeșa circulară a ofițerilor din Salonic, că ei împărtășesc cererile resvrătiților, că aceștia trebue să fie uniți, însă în ce privește dizolvarea Camerei și noul cabinet, toate corpurile declară că au deplină încredere în guvern și că nu se vor supune nici unui partid politic.

Albanezii de sud se declară gata a-și risipi grupările și a le trimite pe la căminuri, dacă guvernul dă asigurarea că concesiunile ce se vor face albanezilor de nord, se vor face și celor din sud. Dînșii cer să întreție fără împedicare serviciul telegrafic cu albanezii de la nord.

Explozie groaznică

Portau Prince.—O explozie s'a produs la palatul național, care a cauzat un incendiu.

Sunt 40 morți și 100 rîniți.

Starea de asediu în Salonic

Salonic.—O ordonanță ministerială proclamă starea de asediu la Salonic în oraș și vilaet, fără termen.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Noi Primarul Comunei Iași, pe baza art. 58 din Legea pentru organizarea Comunelor Urbane și avînd în vedere art. 30 din Regulamentul Industrielor Insalubre ;

DISPUNEM

In toate localurile în care se prepară mîncare (bîrturi de ori ce categorie) toate mesele care servesc în acest scop. vor fi acoperite cu tablă de zinc (nu tablă zincuită sau tinichea simplă) pe toată suprafața, așa că toată fața mesei să fie din o singură bucată iar mărginile puțin îndoite.

Contravenienții la această ordonanță vor fi dați în judecată.

No. 20236 28 | 10 Iulie 1912

DE INCHIRIET

în Iași, Str. Anastasie Panu No. 48 **opt dugheni** *cu cîte o odaie cu subsol și în etajul de sus* **opt apartamente** *pentru locuință, cîte 2 camere, o bucătărie și o camară pentru lemne ; iar în str. Pomir 1,* **jos 2 odăi cu bucătărie** *și pivniță de vr'o 30 m., poate servi de crîșmă, locantă sau* **pivnița singură,** *toate față la stradă, halta tramvaiului în față, aproape de piața Halei, aproape cu Palatul Administrativ. Toate reparate ; apă, canal, closete.*

Doritorii se pot adresa prin scrisori către mine sau d-lui Mendel Godel, în acea casă.

N. Morghenstern
Podul-Iloaie

„MILLA" este cea mai higienică Specialitate de GUMA
Prețul unei duzine de probă : lei 3.60 franco contra ramburs.
Se caută agenți și vînzători harnici.
„MILLA" Gummiwaren-Importgesellschaft, Czernowitz.

DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintantul general al Societății de Asigurare „Națională" str. Ștefan cel Mare No. 39.

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAȘI Strada Socola No. 99

Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m.

30-40 metri grilaj de fier *pentru balcon se caută.*
Adresa la Tipografia H. Goldner.

Indurerații Ana Ackerman, Frieda, Sabina, Samoil, Iosef cu Fanny și Puiu, aduc la cunoștință, încetarea din viață după o grea suferință a prea iubitului lor soț, părinte, socru și bunic

David Ackerman

în vrîstă de 57 ani.

Inmormîntarea va avea loc Duminică 29 Iulie 1912 ora 3 după amează ; cortegiul va porni de la locuința defunctului din str. de Sus No. 166, la cimitirul israelit.

Iași 28 Iulie 1912

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Ceraţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT

complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine

— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— Cataloage gratis —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.

Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1,986,253 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru România,
BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi.

IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de [illegible], *Durerile*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi [illegible] contra [illegible] celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vro ugurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

[illegible] ORILLARD, etc.

La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1653. — Marți 31 Iulie 1912

ȚARA ȘI D. CARP

D. P. Carp și astăzi încă are convingerea, că masa cetățenilor, este aceeaș, care era acum 30 sau 40 ani în urmă.

Pe atunci, nici cultura nu era la nivelul de astăzi, nici judecata cetățeanului nu era sănatoasă, convingerile de atunci se găsesc prin satisfacerea intereselor, încât d. Carp avea rezon atunci să-și zică „dați-mi puterea și țara este cu mine". Așa a crezut d. Carp și de astădată, cînd a cerut puterea, că țara va fi cu d-sa; s'a înșelat chiar înainte de a se începe alegerile și deschizînd ochii s'a convins că țara nu mai ie cu iel, atunci a recurs la cele mai drastice mijloace pentru a-și alcătui o majoritate de mameluci, care, la bataea sa din picior, să voteze orice fără crăcneală. S'a convins însă că, chiar cu majoritățile sale opinia publică dictează: dovadă, că toate legile votate de actualele camere, au fost desavuate de opinia publică și inaplicabile în fața justiției, ori la cîte trucuri a recurs el și cu ai sei, în cât a trebuit în mod forțat să se retragă.

Astăzi ne mai putînd avea decît un rol șters în politică, crede că prin intrigi și combinații fără nici un rost, ar putea să se cramponeze încă de putere. Și la ce bine, cînd se vede înșelat de masa cetățenilor.

Un lucru ce am putea spune și pe care și d. Carp l'a constatat, este că nici un politician nu se poate baza pe propriile lui forțe, pentru a se impune; numai acel politician sau șef de partid se poate impune, care, prin modul lui de purtare a știut să-și apropie pe cetățeni și să-i atragă în jurul lui.

In asemine situație, cată să ne întrebăm care este acel șef astăzi în stare, ca, făcînd apel la masa cetățenilor, să nu sară ca un singur om spre a-i da concursul? Un Gh. Cantacuzin? A fost în capul guvernului și s'a retras din cauza intrigilor ce se țeseau în jurul său, a fost discreditat și forțat a se demite și din Presidenția consiliului și din șefia Partidului.

D. P. Carp să fie? Nu cred, căci însuși d-sa și a simțit slăbiciunea și lipsa de energie cinstită, încît ori cît ar rîvni a reveni la putere, ar fi a'și perde timpul în zădar și a rescula poate țara în picioare, căci, deși d-sa voește puterea, țara însă nu'l voește, opinia publică, masa cetățenilor il desaprobă.

Atunci cată să ne întrebăm, cine să fie cel indicat a lua puterea, Marghiloman? El este acum o monedă ștearsă, scoasă din circulație, faptele din urmă, l'au calificat destul, ar fi bun cel mult de ienicer, dacă acest corp s'ar reinființa în Turcia.

Singurul indicat este d. Take Ionescu, șeful marelui partid conservator-democrat, în jurul căruia este adunat tot ce țara are mai cult, mai inteligent și mai independent cînd vedem că partidul conservator-democrat urmînd pe șef a dus și duce lupta în alegeri în contra partidului liberal, și cel boeresc, cînd vedem că de cinci ani acest partid se găsește în opoziție și nici unul din partizani, cu caractere ferme, n'au dezertat de sub drapel, de cît cîteva lichele fără caracter, interesate a realisa beneficii materiale, niște capacități mai puțin de cît mediocre și cari vor fi inferați cu sigiliul infamiei și al necinstei, tot partidul conservator democrat conștient de datoria lui se impune a fi chemat la cîrma statului spre a scapa țara de frămîntările ce se practică de aproape doi ani.

Să se lese legenda, că în țara Romînească ar fi două partide: cel liberal și cel boeresc. In țara Romînească, voi zice și eu ca tot două partide sunt, cel liberal și cel conservator-democrat, partid, cu drept cuvînt apt a guverna și a conduce cazul statului.

Partidele se impun, nu prin perderea numelui celui ce-l conduce, dar prin încrederea ce se dă șefului de către masa alegătorilor liberi, conștienți de datoria lor, și acel partid astă-zi nu poate fi de cît partidul conservator-democrat, singurul chemat și predestinat, a aduce ordine în stat, singurul chemat a aduce liniște, să se facă încercare a se chema pe iubitul, cu drept cuvînt, șeful nostru Take Ionescu în capul trebilor statului, și se va vedea cum la chemarea lui, țara, întreagă ca un singur om ar alerga și atunci vom vedea ce s'au făcut Carpiștii ce au devenit Cantacuziniștii, iar transfugilor le vom striga: înlături gunoaele partidelor.

A. G. D.

Acțiunile „Sinaei"

Am anunțat la timp tripotajul ce s'a făcut în jurul acțiunilor societății „Sinaia" și am arătat că d. Jipescu, neoinstitul sindic al Bursei din Capitală, a fost acela care a speculat cu acele acțiuni, scoborîndu-le cursul într'o singură zi cu peste o sută de lei.

Presa guvernamentală, care și-a făcut o adevărată specialitate din a acoperi pungășiile nevrednicului Jipescu, a tăcut și n-a scos un cuvînt în toată afacerea „Sinaia"

Pe ziua de eri însă Epoca **esă din rezerva ei calculată și atrage atenția posesorilor de acțiuni că Eforia spitalelor civile nu intenționează să și vindă acțiunile „Sinaei" și să nu creadă în svonurile răspîndite de unii speculanți.**

Neapărat, însuși această informație a Epocei **constitue o confirmare indirectă a celor denunțate de noi Totuși, suntem singuri că ziarul guvernamental nu va scoate o vorbă despre tripotajul lui Jipescu, căci ar atrage în discuție și eforia, a scos în vînzare 2000 de acțiuni de ale societății „Sinaia"**

UN SIMBOL

- Ce știe să facă poliția noastră -

N'am înregistrat scandalul degradator pentru noi, petrecut la Constanța și a cărui victimă a fost baroneasa de Hohenau, ruda împaratului Germaniei.

Am așteptat ca mai întăi ziarele oficioase să se pronunțe, confirmîndu-l sau desmințindu-l.

Epoca îl confirmă. Interesantă însă, în toată afacerea, este atitudinea poliției noastre. Ea ti simbolizează întreaga activitate.

In adevăr, după ce baroneasa a fost grav insultată de ofițerii noștri, polițaiul orașului încheie tot el un proces-verbal pentru darea în judecată. Victima refuzînd să semneze, e ridicată de la hotel de un sub-comisar, adusă în fața polițaiului, la poliție, aici au urmat scenele ce de obicei se petrec în polițiile noastre la asemenea ocazii.

Vedeți, nici n'am citat numele polițaiului, deși el ar merita să fie reținut. La Constanța funcționează ca polițai, groaznicul bandit, maiorul Buhlea, supranumit și „simpaticul pungaș", în cercurile mai intime.

De cît, nu persoana polițaiului importă aici, căci ori și care ar fi fost în locul celui de la Constanța se purta la fel.

Ofițerul romîn are dreptul să acoste ori ce femeie pe stradă, se întîmplă însă să dea peste o femee cinstită, care se revoltă față de conduita ofițerului, atunci dacă nu e maltratată direct îi se încheie un proces verbal de insultă personală adusă ofițerului, dacă din întîmplare femeea e însoțită și de bărbat, care și permite să pună la locul lui pe îndrăzneț, atunci afacerea se complică,—insulta nu mai e personală, ci se adresează întregei armate.

Dacă cel atacat astfel e și străin, atunci delictul se transformă în adevărată crimă și ea iesă în acest caz din competința poliției, pentru a fi judecată de d-nii Iorga și A. C. Cuza.

Dar să ne mărginim la cazul concret din Constanța.

O femee a fost acostată și insultată de ofițeri, ea pune la locul lor pe îndrăzneți—poliția îi face proces-verbal de insultă și e gata s'o dea în judecată. Polițaiul din Constanța a avut marea nesansă să cadă cu procesul său verbal peste o rudă a Imparatului Germaniei și a pățit o.

Inchipuiți-vă însă, că acea femeie cinstită din Constanța ar fi fost o muritoare de rînd. Așa e că se trezea dată în judecată pentru că n'a primit curtea unor ofițeri?

Acestea ne sunt moravurile, aceasta ne e poliția. Maiorul Buhlea e o victimă a stării noastre morale.

Epoca *desminte demisia prefectului, regretăm că ea nu s'a produs—simetria lucrurilor o cereau. Polițaiul era tot așa de puțin vinovot, în această împrejurare, ca și ofițerii don Juani și ca și prefectul.*

Adevărata vinovată era contesa de Hohenau. La ce atîtea mofturi dacă s'a hazardat să vină în țara d-lor Iorga și Cuza?

Bedekerele, să consemneze pe viitor pe vizitatoarele, mai ales frumoase, conduita pe care trebue s'o aibă față de ofițerii noștri, dacă nu vor să li se întîmple cele ce li s'au întîmplat rudei Impăratului Vilhelm,

Interviewul d-lui general Argetoianu

Presa guvernamentală nici n'a înregistrat interviewul ministrului de răsboiu, nici n'a suflat un cuvînt de comentariu în jurul lui, pentru că acest inteview constituie o lovitură mortală la adresa guvernului.

Singurul om politic care s'a rostit, acum în vacanță, asupra situației politice, a fost d. general Argetoianu. Ne-am ocupat la timp de convorbirea ministrului de războiu am arătat consecințele ce decurg din ea pentru guvernul Maiorescu.

Ba ceva mai mult, d. general Argetoianu ocupîndu-se de ce va fi la toamnă, a recunoscut că actualul guvern trebue să plece și că în locul lui va veni poate un cabinet Take Ionescu.

Înțelege ori-cine că asemenea grozave profeții nu pot conveni presei guvernamentale, și în adevăr, nici unul din ziarele oficioase n'a luat cunoștință de interviewul d-lui general Argetoianu. Interviewul acesta nici n'a fost reprodus — cum se obicinuește în totdeauna—și nici nu s'a bucurat de cinstea vre-unui comentar. Nimic. Ca și cum nici n'ar fi existat

Tăcerea aceasta a presei guvernamentale e profund caracteristică pentru situația cabinetului și pentru viitorul politic al partidului de la putere.

Cînd un ministru se vede nevoit să recunoască, că guvernul din care face parte are zile numărate, și cînd acelaș ministru prezice venirea unui guvern Take Ionescu, lucru pe care întreg partidul carpist l'a negat cu înverșunare, înțelege ori cine situația misericordioasă în care se găsește gruparea carpistă.

Iată de ce pe noi nu ne miră faptul că presa guvervamentală a încins tăcere în jurul interviewului d-lui general Argetoianu. Am înregistrat-o numai, pentru că e cel mai bun criteriu al situației guvernului și partidului carpist.

MANEVRELE

Manevrele din acest an promit a fi interesante și poate mai interesante ca altă dată. Ele vor avea loc în Dobrogea, între 18 și 20 Septembrie.

Tema de luptă, va forma în parte, o reconstituire a primelor operațiuni, de răsboiu, din 1854.

Direcțiunea supremă al manevrelor va fi exercitată de către A. S. R. Principele Ferdinand, care va fi asistat de d. general Averescu, șeful statului major general al armatei.

Trupele vor fi dirijate în două mari tabere. Corpul al doilea de armată, și o diviziune de roșiori, vor forma tabăra albastră, figurînd pe inamic.

Lupta cu aceste trupe o vor da corpul al 5 lea și o brigadă de roșiori, formînd tabera roșie.

Aceste din urmă trupe vor fi conduse de către d. general Remus Boteanu, cealaltă de către d. general Crăiniceanu.

Defilarea și revista finală a trupelor, vor avea loc în apropiere de Medgidia.

Important în aceste manevre este și faptul, că de astă dată, întreaga populație, va fi ținută în curent, cu tot ce se va petrece, pe cîmpul de manevre.

Aceasta, mulțumită d-lui general Averescu, șeful statului major general.

In adevăr, d. general Averescu a luat buna dispozițiune, nu numai a invita presa dar a face tot posibilul pentru a-i înlesni misiunea.

Reprezentații presei vor fi călăuziți și vor căpătata toate înlesnirile, și explicațiunile necesare, pentru a putea relata în mod complect și în cunoștință despre manevrele regale.

Statul major general a și lansat cuvenitele invitațiuni către presă.

Nu putem de cît să fim recunoscători d-lui general Averescu.

Dacă nu ne înșelăm, este pentru întîia oară, cînd din partea statului major se acordă o atare delicată atențiune presei, care de alt-fel și-a făcut în tot deauna datoria, și face ori ce enorme sacrificii, cînd e vorba de viitorul armatei noastre.

Gestul d-lui general Averescu, găsind entuziasm în rîndurile noastre, va fi salutat cu bucurie, de întreaga țară.

N.

OAMENI ȘI LUCRURI

CREDINTA...

Momentul cel mai pitoresc și cel mai culminant în marile stațiuni balneare, este momentul matinal cînd se adună și se perindează cel mai mare număr de vizitatori înaintea surselor miraculoase, surselor în care omul *crede* ca într'un miracol, ori cel puțin ca într'o putere supranaturală.

Pitoresc nu numai pentru că mulțimea face impresia unui adevărat furnicar în care totuși domnește nu uniformitatea, ci varietatea infinită, dar pitoresc prin alternarea la nesfîrșit a figurilor, a costumelor, a graiurilor.

O stațiune universală atrage clienți din cele mai depărtate colțuri ale pămîntului și din cele mai variate straturi sociale.

Intîlnești aci pe reprezentantul înaltei politici ori diplomații. Abia dăunăzi d. Kiderlen Wächter a plecat de aci, venit să se inspire, poate de la umbra lui Bismarck în grele împrejurări,—pe marele financiar ori industriaș pe miliardarul indigen ori exotic, alăturea de modestul ori umilul locuitor al Rusiei extreme, care a venit încoace cu cele mai grele sacrificii.

Bogătașa, ori întreținuta cine știe cărui risipitor își afișează toaletele scumpe și extravagante, pe cînd, alăturea își plimbă fără nici o formă aceeași suferință fizică, aceeași încredere în izvoare —femeea necunoscută și neobservată a celui mai simplu muritor.

Și ce amestec de graiuri! Compatrioții de pretutindeni se regăsesc, se descoper se adună, se grupează, se organizează... Acei din țările mici, cum suntem noi, bună oară, de abia pot avea surpriza să-și audă limba lor vorbită în vre-un colț cu timiditate... Mai adeseori se recunosc după vre-o.. gazetă, pe care vre-unul o citește în așteptarea rîndului la pahar. Ce însamnă cîteva zeci, între atîtea mii!

Dar și avuții, care dintr'un spirit de stranie vanitate etalează toalete de o eleganță și scumpete excesivă, ca și cei modești cari se mulțumesc la rîndul lor, cu ce au mai bun de afișat—vibrează în unison, de chemarea unei singure forțe lăuntrice,—speranța unei însănătoșiri, unei reinfiripări, credința în virtutea de a tămădui a apelor venite din tainice adîncimi subpămîntești spre binele omului suferind.

Că nu toată lumea se înfățișează smerită, umilită și plecată înaintea misterioasei forțe naturale de la care imploră vindecare,—e de alt domeniu sufletesc și are alte pricini.

Dar în sfidarea aparentă ce însamnă etalarea de străluciri și bogății ca și simplicitatea celor modești, observatorul poate surprinde pulsația unei și aceleiași supreme dorințe, comunitatea unei și aceleiași credințe,

Și ea este puterea care mînă din toate părțile globului barbați și femei, tineri, bătrîni și copii, făcîndu-i să se stringă într'o scurtă dar sinceră prietenie, într'un sentiment de reciprocă simpatie. Este credința într'o viață mai lungă și fără de dureri fizice.

Le-o pot, însă da însă într'adevăr izvoarele? Le-o poate da întru cîtva încrederea în sursele miraculoase? Și ce le-o poate da mai curînd, realitatea însușirilor balneare, sau puterea sufletească a încrederei în ele?

Rodion

O ZI DE VACANȚA

Tatomirești, Drăgușeni, Frenciuci, Bâcu.

Așa de aproape de noi și așa de puțin cunoscute. Din gara Rebricea cu cărucioara părintelui Ciubotariu, am poposit la biserica din Tatomirești, așezare și ctitorie Cuzască. Aici Gh. Cuza și Iordache Rășcanu vornicii lui Vogoride de la 1822 au poposit în prima zi de drum spre Țarigrad.

Biserica de piatră peste tot. Zidită la 1792, de Arghire Cuza ban. Inscripție n'are; clopotul e nou. D. Neron Lupașcu, proprietarul de azi a reparat la 1901 clopotnița, unde cetim: *N. L. 1901.* In schimb are cărți bogate. cu bogate notițe.

A). Pe *Miniat*, predici, cetim notița: „Această carte iaste a lui *Ioniță Cuze* vel stolnic, fecior lui Miron | Cuzea vel logofat și nepot de fecior lui Dumitrașco Cuze | vel spatar, și nepot de fată lui Ioniță Costin hatmanul | strănepotul Ceaurului vel logofăt; deci cine sa ispiti | ca să o fure să fie blăstămat de Domnul nostru Is. Hs. | și de prea curata maica sfinției sale și de 318 | sfinți părinți, cari au fost la soborul din Nicheea | și partea lui să fiu cu Iuda și cu procletul | Arie și sau scris la valet 7267 April 6, de la facerea lumei | în zilele luminatului domnului nostru | în țara Moldovei Ioan Calmas Voevod. Ioniță Cuze vel stolnic".

Cum Ioniță Cuze nu trăia în Tatomirești, cartea nu pomenește nimic de acest sat. El tăiat în 1778 de Moruz Vodă; fiul său Arghire ban și-a stabilit așezarea aici. Una din grijile lui a fost a rîdica biserica în sat; aceasta în 1792, cum cetim în notița de pe *Ohtoih*: „Arghire Cuza marele postelnic cu soția mea Ilinca | fiica vornicului Lupul Costachi, iar eu fecior spatarului Ioan Cuze, nepot | de fici lui Miron Cuze logofăt și a soției | sale Elenco, fata lui Ion Costin hatman | ficior lui Miron Costin logofătul am afierosit | acest sfânt ohtoic la sfânta biserică ce am zidit'o din nou de piatră unde se prăznuește | Nașterea și Adormirea maicii domnului | și care este zidită la anul 1792. Deci cine să va ispiti a o înstrăina de la aceasta | sfânta biserică să fie răspunzător, înaintea strașnicului giudeț și partea lui | să fie cu a Iudei vânzătoriul | iar celelalte cărți vechi asemenea le-am—afierosit la sfânta biserică de la satul *Rădușești*, ce iar din nou am zidit'o la anul 1817 | cu hram sfântul Gheorghie purtătorul de biruință... 1823 Dec. 29".

Arghire Cuza a înzestrat biserica cu o serie de 12 Minee, pe care a scris la fel și în aceiași zi cîte o notiță: „Această sfântă carte ce se numește Mineni pe luna lui Iulie | iaste a mea a lui Arghirie Cuza fiul lui Ion Cuza spatar. nepotul | lui Miron Cuza logofăt, de ficior, strănepot lui Dumitrașco | Cuze biv vel spatar de ficior, și strănepot de fata lui Ion Costin | hatman și prestrănepotul Ceaurului și lui Miron logofăt | și am dat la sfânta biserică din satul meu Tatomirești ce am zidit din temelie și am împodobito după cum mia | dat mâna din mila și agiutorul milostivului și a tot | puternicului Dumnezeu în aceste 12 minee pe 12 luni leam afierosit | la sfânta biserică ce să prăznuește hramul sfintei Adormiri | a prea curatei Maicei Domnului și cine sar ispiti să o fure, să le mistuiască ori cu ce chip ori să le înstrăineze de la acest sfânt locaș unul ca acolo să fie supt blătămul a 318 sfinți | părinți de la săborul din Nicheia și partea lui să fie cu Arie, cu procletul și blăstămatul Iuda, sau luat în zilele lui Alesandru Pavlovici 1808, April 12. Arghiriban".

Tot aceiași notiță o pune pe cele 12 volume *Viețile sfinților*, eoiție de Neamț, scrise în 1824 Mai 2, cînd Arghire Cuza era postelnic.

Arghire Cuza e îngropat aici. Iată inscripția de pe mormînt, așezat în naos partea dreaptă: „Aice supt această piatră să odihnește robul lui Dumnezeu biv vel postelnic Arghire Cuza, săvârșit din viață la anul 1826 Dechembrie 25. Vă rog cinstiților creștini să fiți ertători în veci amin". (colecția mea, decalc No. 360).

Tatomireștii, așezare veche; pachetul de acte e la Academie; se amintește de Tatomir pe la 1410.

Pe valea Tatomireștilor sînt puține așezări: Gura Văii (împropietăriți), Măcreștii (așezarea d-lui Eduard Ghica), Tatomireștii (Neron Lupașcu) și în fundul văii

Scheia, sat vechiu cu movilă preistorică și vestita carieră de piatră. Istoricul Tatomireștilor și al Scheii este de făcut; nu se știe de nimeni nimic.

Pe tartagii unui ceaslov cetim o lungă notiță, scrisă de logofătul Ioniță Miron din 1840 Febr. 17, că a tunat, a fulgerat și plouat în ziua de 25 Ianuarie, la sfîntul Grigore Bogoslovul.

Drăguşeni, proprietate veche Răşcănească. Trecutul acestui sat se leagă de Frenciugi, și ne sue la 1400, cînd trăia Frenciuc, a căruia urmași au fost Frenciucii, azi Frenciugi, ca și *lefecii* azi *lefegii*. Biserica e zidită în 1815 de Iordachi Răscanu caminar, cum sună inscripția pe piatră aflătoare acum în magazia proprietarului: „Acest sfânt lăcaș între care se prăznuește hramul de biruința purtătorului sfântului marelui mucenic Gheorghie, sau făcut din nou cu cheltuiala și sirguința robilor lui Dumnezeu Gheorghie Răscanu camenariu și a soției sale Paraschiva spre pomenire și agiutorul lor de la Dumnezeu și ertarea păcatelor, sau început la anul 1815 Martie 22". (decalc. No. 361).

Era altă biserică mai veche, de la care se participă cîteva pietre mormîntale. La biserica veche erau cărți pe care cetim aceste notițe.

Penticostar, Sibiu 1805: „Acest penticostar l'am cumpărat din Esu în 20 de lei și l'am afirosit la sfînta biserică din satul mieu Drăguşeni [1825 Mart 28], care sfîntă biserică cu ajutorul lui D-zeu am făcut'o acum eu ca din nou spre slavirea sfîntului și de bisericuță purtătoriu și făcătorului de minune marelui mucenic Gheorghe, și cine l'ar înstrăina de la sfînta biserica aceasta să fie neertat de D-l nostru Is. Hs. 1808, Ian. 24. Iordachi Răscanu caminar".

Mai multe alte cărți poartă data 1808 Iunie 24.

Istoricul Drăguşenilor e de făcut din actele de proprietate. In biserică e mormîntul lui „August Th. Rîscanu, fundatorul acestui sfînt lăcaș, n. 15 Oct. 1856; † 15 Dec. 1892.

Frenciugi. Satul are hîrtii foarte vechi românești, din secl. al XVI-a (după 1580). Veche așezare Răscănească, cu 2 generații mai vechi ca în Drăguşeni. Dovadă biserica, ce are această inscripție: „Pre sfînta Troiță este hramul acestei biserici carile din temelie sau făcut cu cheltuiala cinstitului și de bun neam Alexandru Reșcanu biv vel paharnic să fie agiutor și ertare păcatelor dumisale și cinstitii soțului său Casandra și copiilor dumilorsale e spre pomenire, în vecii vecilor amin, 1781 Noem. 8". (colecțiunea decalc. No. 362).

Biserica de lemn, pitită, tencuită și văruită, este în reparație. Pietre mormîntale în afară. Notez una a spatarului *Răducan Botezatul* mort la 1858 April 6 în vrîstă de 67 ani.

Biserica are mai multe cărți. Iată notele de pe un Penticostar Iași 7261 (1753).

a) „Din toate cărțile bisericei Muntenilor ce au fost românești s'au găsit un Penticostar la d-lui Ioniță Stegariul și l'am luat eu Ierei Ion ot Vaslui pentru că iaste cumpărat de neamurile mele și de alți săteni ce era poporăni la sfînta biserică ot Munteni, iar biserica nau dat nici un ban, nici treabă nare cu aceste trei cărți, ce cheamă una Penticostariu, alta Praxin, alta Liturghie, și aceste doaî cărți au rămas să de samă preutul Sava Cărare, fiiudu că era dascal la ace sfîntă biserică cu moșură, era Gheorghe Donosă, și am scris eu Iare, Ion ot Vaslui let 7285 August 5."

b) „Acest Penticostar l'am cumparat eu de la prtopopus Ion ot ținut Vasluiului, și l'am afierosit la biserica mea din satul Frenciugii împreună cu celelalte cărți ce am mai cumpărat și am datu totu la această biserică și cine ar furao să fie blestemat de sfînta Troiță a căria hramul este la această sfântă biserică 1783 Mai 13, Alexandru Reșcanu biv vel paharnic... Alexandru Reșcanul biv vel spatar 1791 April 18."

c) „și eu Mihai fiiul protopopului am întărit cumpărătura de la tatăl meu, 1788. Sept. 1 „Mihai".

d) „Notă în grecește scrisă în 1791 Aug. 9 de A. R. proin megis spataris".

e) „Acestu sfântu și dumnezeesc penticostar este a bisericei Muntenilor, și este cumpărat de tot satul și au dato ca să fie de pomană la bisărică pentru sufletele lor și a părinților săi, iară cine vor ispiti să o e să fie anaftima și blestemat de cei 12 i de 318 oteți de la Nikei, și de precurată a sa maică amin, leat 7285, și am scris eu Erei Ioan ot Munteanu".

Bâcu, pe Stavnic, 3 chilometri în sus de Frenciugi, lîngă *Cioca Boca*, și 4 kilometri departe de Drăguşeni. Biserica în piatră, crapată; ctitorirer a lui Iorgu Gane. Cîteva cărți vechi. Notez un *Molitfelnic* cu inscripția .. | . | . | .. | și de maica precista și de toți sfinții | și procopsali să naibă nici ertare | și cu poronca sfinției sale preutului (*Toader Mogîldea* am scris eu mai gios | păcătosul *Stefan Popăscul* vornic de poartă) la veleat 7273. Dec. 28 (1764).

Stavnicul-helesteu, e o apă care arată că din vechi aici erau iazuri—*stav*, întru cît iazul constituia o bună parte din vechea economie rurală. Se vede dar că din gura lui la Parpanița și pănă în obărșie, la Mironeasa, erau presarate iazuri multe, de unde i-a venit și numele.

Toate aceste notițe și multe alte însemnări, vază-se în colecția mea manuscrise Surete ins. Vol. XXV, pg. 401—413.

In sara zilei un vîrtej cu ploae, fulgere, tunete, trăsnete, vuiau și clocotiau văile Stavnicului. Am găzduit la d. Aurel Răscanu cu toată buna primire și ospătare și reîmprospătînd trecutul, de 150 ani, Răscanii Alexandru, Iordachi, Teodor, August, Aurel, brăzdează ogorul Frenciugilor și Drăguşenilor. Să-l urmeze înainte fii și fii de fii spre mai strînsă legătură între glie și om, între stăpîni și săteni.

Gh. Ghibănescu

Higiena în şcoala primară

Vulgarizarea higienei.—School nurse.—In şcoală.—Visiting.—Relaţiunile ei.—Incercări nouă.

Higiena are mulți comentatori și literatura higienei este abundentă; dar cărțile de vulgarizare sunt care. S'au făcut și se fac sforțări serioase în această direcțiune, care însă rămîn izolate. Ne ocupăm mult cu cultivarea spiritului, căutăm să evităm murdăriile și pornografiile ce ne înconjoară.

Dar n'am făcut nimic pentru a învăța cum să ne ferim de consecințele fatale ale necurățeniei și nici un congres n'a propovăduit încă bunele obiceiuri sanitare.

Școala primară este prin excelență mediul de elecțiune al epidemiilor.

Pentru ce nu s'ar preda aici regulele elementare de higienă.

Institutorii își cunosc datoria; ei fac lecțiunile teoretice și se mărginesc la supravegherile prevăzute de regulamente. Ei nu-și pot părăsi catedrele pentru a preda învățămîntul higiena prin fapt; pentru aceasta este nevoe de un agent de propagandă, însărcinat numai cu aceasta, cu o instrucțiune profesională complectă.

In străinătate, chestiunea a fost pusă și rezolvită.

In 1898, s'a format la Londra, cu ajutorul vice-președintelui comitetului de Invățămînt, o societate de „school nurses".

Cu doi ani mai tîrziu, consiliul municipal, a organizat în mod oficial această supraveghere. Misiunea infirmierei de școală" este complectă: nu numai că printr'un control continu ea îndepărtează elevii suspecți, dar mai îndeplinește toate îngrijirile mici reclamate de elevi; urmărește pe unii dintr'înșii pe la casele lor; în școală și în afară de școală ea practică învățămîntul higienei.

*

Medicul inspector găsește astfel la inspecțiunile sale un ajutor experimentat. Infirmiera stabilește „fișele sanitare" ale elevilor.

In rapoartele către șeful ei, va aduce un bogat material de observațiuni, de fapte mici, ușor de interpretat, de utilizat.

In şcoală ea face vizite regulate: acestea sunt destul de frecvente, căci medicul inspector nu poate veni de cît de două ori pe lună.

Ea va inspecta deci copiii: 1) cercetînd nasul, urechile, gîtul; dacă vre-un simptom i se pare suspect, ea referă îndată șefului ei faptul; dacă e vorba de vre-un caz mai grav, dînsa ea măsurile necesare, transportarea la spital etc. Ea are practica spitalului; știe să facă un pansament. etc. 2) Ea procedează indată la micile îngrijiri, ea va curăți o rană, o tăietură, 3) în fine ia din scurt pe elevii neîngrijiți, neglijați de părinții lor. Părul ochii, nasul, unghiile sunt obiectul unor demonstrațiuni politice. In scurt timp ea va deveni confidenta multora dintr'înșii. Cum să nu te aștepți la bune rezultate din intervenția ei moderuă în clasele fetitelor?

Dînsa ia notă de copiiii bolnavi, rău îngrijiți, contagioși sau suspecți; se informează despre ei și anunță copilului că va veni să-l vadă acasă, la părinți. A doua parte a misiunii sale, cea mai grea începe cu *visiting-ul.*

In afară de şcoală, vizita sa la părinții elevilor este un mijloc de investigațiune și control un mijloc de propagandă și de asistență eficace. Englezii și Americanii practică „district nursing".

Infirmierele merg la bolnavii din circumscripția lor pentru a le da îngrijirile necesare. Rolul „infirmierei de școală" este mai greu.

Nu mai e vorba de a îngriji de o boală ci de a da o lecție, o lecție umilitoare. In cursul vizitei sale, ea va trebui: 1) să verifice declarația boalei făcută de un elev absent; 2) să se asigure de executarea măsurilor necesare în caz de contagiune; 3) să facă instrucțiunea sanitară a mamei. Ea îi va indica precauțiunile ce trebue luate pentru a scăpa copilul de unele boale cronice, desplăcute. La New-York, la început, fiecare „school nurse" era însoțită de un agent de poliție.

*

Infirmiera va trebui să fie în relațiune cu Biuroul de Asistență publică și intervențiunile ei vor fi însoțite de ajutoare pecuniare. Ea are nevoe la fiecare pas, de concursul tuturor: la școală, la primărie, la Asistență, la spital, pretutindeni ea trebue să fie privită ca un agent de propagandă.

De multe ori va avea nevoe să lucreze și singură; va trebui să fie foarte conștiincioasă și în relațiunile ei cu părinții, cu institutorii, cu copii va trebui să arăte tactul indispensabil. Ea va trebui să dobîndească autoritatea necesară pentru exercițiul acestor funcțiuni și încrederea medicului o va ajuta în mare parte.

La Paris s'au făcut încercări analoage, în două școli, care au dat rezultate destul de bune.

Atît elevii cîți și părinții s'au deprins.

Cu toate că din partea acestora din urmă infirmierele au avut de suferit oare care mici neplăceri. Dar poporul parisian este accesibil tuturor sentimentelor generoase și se lasă a fi cucerit fără greutate.

(Sfîrșitul în numărul de mîne)

GOVORA

Un mare concert artistic a avut loc în sara de 25 a lunei, în marele salon de la Casino.

D-na El. C. Anghel neobosita filantropă, și-a opus a organiza un concert în scop de bine face, Lumea, nu numai din Govora, dar și mulți vizitatori au stat în Călimănești și au dat întîlnire, la acest concert, dat în scopul de a contribui cu obolul lor; dar știind că vor petrece cîte-va ore plăcute, ascultînd cîți-va diletanți renumiți prin vocea lor și cîți-va muzicanți, care prin sunetele instrumentelor au știut să atragă admirația spectacolelor.

Biletele nu mai ajung, sala destul de spațioasă, mulți au fost nevoiți a se plasa pe la ferești, spre a nu perde ocazia unei așa de plăcute serate.

Scena aranjată cu mult gust, la rîdicarea cortinei, tabloul vivant compus din d-rele Velciu, Parajiana, Călinescu și d-na Poreiovolisteme îmbrăcate în splendide costume naționale, au atras admirația spectatorilor și furtunoase aplauze.

Cel întăi diletant, tînărul Gh. Enacovici un violenist de forță, a lasat cele mai bune impresii asupra spectatorilor, mai cu seamă în toată Polonesa de Sarasate.

Domnișoarele Anghel două tinere diletante, prin vocea lor cristalină, prin executare a ariei Rosin din Barbierul de sevila, și a Margaretei din Faust au stîrnit admirația; iată două talente muzicale care promit a rivaliza cu Paty.

Nu pot trece cu vederea pe tînărul bariton Er. Teodorescu un absolvent al conservatorului din București care și-a complectat studiile muzicale în Italia și care a oferit concursul seu desinteresat, dar care prin vocea sa în Proologul din Pagliaci și aria din „Maria de Rohan", au dat probe că e un bariton de forță care poate face onoare țărei.

D-na Anghel în Africana a fost sublimă.

Asistența a regretat mult lipsa d-rei Iacobini, o muzicanta de forță, una din rarele pianiste care la orice ocazie a atras admirația.

La orele 12 concertul a luat sfîrșit și deși lumea era obosită de la balul ce avuse loc cu o seară înainte în folosul aviațiunei Romîne, a continuat a douaza.

Apropo de balul de aseară, care s'a dat în scopul mărirei fondului pentru aviație, a fost sub patronajul d-lui general Robescu, oare cu concursul cîtor-va tineri ofițeri și d-relor Vuculescu, Bunghețeanu, Costinescu, cum și d-nelor căpitan Babic și Vuculescu, și a dat toată osteneala pentru reușita atît rețetei realizată, cît și a balului, sala de dans frumos decorată, și d-lui general Robescu pe cît de bun comandant, pe atît de abil conducător în saloane, a avut grija ca nici una din doamne sau d-șoare să nu rămîe nedansată, toată lumea a fost satisfăcută, antrenul a fost atît de mare în cît de și oara unu din noapte, nimene nu se gîndea să se retragă din sală, în toiul cadrilului, becurile de lumină s'au stins și de odată lumea a rămas prin întuneric, cavalerii însă au fost la înălțimea demnității, căci deși întuneric nu s'a auzit nici un sărutat, fie chiar din fugă.

In asistență atît la balul de la 24, cît și la concert am putut remarca pe d-nele căpitan Simionescu în o splendidă toaletă rose, căpitan Gheorghiu din cavalerie, in tualetă bleu cu cuirasa de dantelă meque, d-na Pociovoleștenu în un splendid costum național care a atras admirația, d-na căpitan Babic, d-na dr. Țăranu din Iași în tualetă alb cu dantele, o dansatoare care a făcut ca fie care să se întrebe cine e d-na cea brună atît de frumoasă și cu un corp atît de mladios, d-na maior Bujorescu, d-na maior Zvoranu, o frumusețe ripitoare în o splendidă tualetă bleu pale, d-na căpitan Alevra, d-na căpitan Constantinescu născută, Pella, care deși tînără și frumoasă părul e însă argintiu, și cred că aceasta o face face să fie așa atrăgătoare, d-na căpit. Călinescu, doamna căpitan Th. Mandre, Vaslui, d-na colonel Conta, în eleganta tualetă albă.

In mulțimea d-șoarelor am recunoscut pe d-rele Poliz și Costantinescu din București două blonde, de la care cavalerii își disputau onoarea de a dansa, d-șoara Iacobovici, d-ra Petrescu Craiova, d-ra Călinescu, nu pot trece cu vederea pe Velciu din Iași modeste, bine puse, drăguțe amîndouă erau copilele răsfățate și admirate de marea asistență, d-ra Catana, una din frumusețele Iașului.

Atît concertul cît și balul din seara de 24 a. c., fiind în scop de bine facere trebue să recunosc ca inițiatorii merită toată lauda și ași dori să aibă cît de mulți imitatori.

G. A. Dabija

Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sf. SPIRIDON DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 5 Septembrie 1912 orele 2—4 p. m. se va ține în camera acestei Epitropii licitație publică prin oferte sigilate pentru furnisarea materialelor de pînzeturi și altele notate mai jos anume:

6000 metri pînză de bumbac fire răsucite de 85 ctm. lată.
1000 metri pînză de bumbac fire răsucite de 100 ctm. lată.
4000 metri pînză americă cu dungi roșe de 85 ctm. lată.
1400 metri zefir albastru în dungi de 100 ctm. lată.
1200 metri pînză hasa de 90 ctm. lată.
1000 metri pînză Indiană de 105 ctm lată.
1000 metri pînză de mindire de 105 ctm. lată.
600 metri doc gri pentru haine de 1 m. 15 ctm. lat.
500 metri parasină pînză de in de 80 ctm. lată.
500 metri materie țesută alb cu negru p. haine de 1 m. 15 ctm. lată.
400 metri doc ecru pentru halate de 1 m. lat.
400 metri zefir carele pentru rochii de 1 m. lat.
300 metri postav Melange de 1. m. 38 ctm. lat.
200 metri postav albastru de 1 m. 38 ctm. lat.
300 metri oxfort pentru scutice de 80 ctm. lat.
100 bucăți cergi sere de lînă speciale de 1.40 ctm. pe 2.20 ctm. cu inițialele E. S. S. cusute cu alb.
1000 bucăți servete de olandă cu flori de 60 | 85 ctm.

Concurenții sunt invitați a se prezenta în ziua licitației însoțiți de o garanție provizorie de 1400 lei numerar sau efecte publice pentru materialele de pînzeturi și postav, cunoscînd că garanția definitivă va fi de 10 la sută asupra sumei rezultată la licitație.

Licitația se va ține conform Art. 72—83 din legea contabilității generale a statului.

Licitația se va putea face în parte sau în total, după apreciarea Epitropiei

Condițiunile și ori ce alte informațiuni se pot vedea și lua în ori ce zi de lucru la serviciul administrativ din cancelaria Epitropiei.

No. 6145 28 Iulie 1912

INFORMAŢIUNI

Consiliul technic superior a aprobat caetul de sarcini, pentru lucrările de canalizare a orașului Iași.

Direcțiunea generală a căilor ferate romîne arată veniturile pentru toate liniile C. F. R. în cursul lunei Iunie 1912—1913, comparativ cu veniturile corespunzătoare din anii 1910—1911 și 1911—1912, sunt următoarele: în luna Iunie 1910—1911, pentru călători, bagaje și mărfuri, venitul a fost de lei 6,327,964; în Iunie 1911—1912 a fost de lei 7,904,494, iar în Iunie curent 1912—1913, venitul s'a ridicat la 8,911,092 lei.

Camera de punere sub acuzare, se va întruni mîine.

Intre altele Camera are a se pronunța și asupra apelului făcut de Dimitriu, fostul administrator al moșiei Băcești.

La 7 August se va ține la Primărie licitația pentru furnizarea cantității de ovăs necesar, pentru caii comunei.

Agenții poliției au transportat la spitalul central, pe femea Egalntina Radu, din Socola, grav maltratată de soțul ei.

Pe ziua de azi, s'au constatat în oraș un caz nou de febră tifoidă și unul de anghină difterică.

La spitalul central a fost internată Catinca Dracea, din comuna Belcești, cari într'un acces de pelagră a încercat să se sinucidă, aruncîndu-se într'o fîntînă.

D. M. Voluță, șef de birou la prefectura de județ, a obținut un congediu de o lună de zile, cu începere de la 1 August.

D. Haier a fost numit conductor la serviciul tehnic județian, în locul d-lui Niculescu, transferat la Suceava.

Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare: în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC

Printre vitele cornute din comuna Copou, s'a ivit epizootia de antrax.

Eri a avut loc adunarea generală a Băncei Providența.

A prezidat d. V. Brăileanu, vice-președinte, asistat de d-nii Teodor Grigoriu și V. Dimitriu, secretari. Adunarea a votat descărcarea gestiunei pe 1910—1911 și a hotărît distribuirea beneficiilor.

S'au ales apoi 2 membri în consiliul de administrație și anume pe d-nii Al. Th. Stoian și T. Dimitriu.

Dintre membri eșiți la sorți din consiliul de administrație s'au reales pe d-nii Leon Horga, I. S. Ionescu și G. Slavic.

Au fost aleși cenzori, d-nii V. Arsenie, N. Bogdan și V. Grădinaru.

Ca supleanți s'au ales pe d. Pavel Nedelcu, Ion Coman și N. Pascu.

Adunarea a mai hotărît ca acei cari fac împrumuturi din capitalul lor, să plătească o dobîndă de opt la sută, iar acei cu garanții să plătească o dobîndă de 10 la sută.

Camera de meserii aduce la cunoștința meseriașilor, că sunt unii indivizi, cari profită de încrederea unuia din ei, și se prezintă sub titlul de controlori de corporație, înșelîndu-i și luîndu-li banii, pentru timbre, atestate și altele,—să știe, că ori ce încasare nu se face, de cît în virtutea timbrelor ce se eliberează.

D. Neculau, casierul comunei, a obținut un concediu, de 20 zile, cu începere de la 3 August.

La corporațiile meseriașilor au sosit foile de drum, care se vor acorda meseriașilor, ce au găsit de lucru în alte localități.

Casa centrală a cerut corporațiilor să trimată la fiecare fine de lună buletine de ajutoarele bănești și cazuri de boală, aceasta în vederea formărei unei statistici.

Aseară a avut loc la Hermeziu o serbare în folosul cantinei școlare din acea comună.

Au participat d. C. Negruzzi, prefectul județului, d. Stamatiu, ajutor de primar, d. și d-na Petrea, d. farmucist Racoviță cu d-na și alte multe persoane din localitate.

Serbarea, căreia i-a urmat dansul, a continuat tîrziu în cea mai mare animație.

Cu acest prilej d. Negruzzi, felicită pe învățători, și a distribuit decorații acordate la diferite persoane din comună, cu prilejul zilei de 10 Maiu.

Venitul serbărei a trecut de 1000 lei.

BANCA IAŞILOR
Societate Anonimă
Capital 1,000,000 lei
(Sediul Strada Stefan cel Mare, No. 49 lîngă Banca Națională)

1. Cumpără și vinde efecte publice.
2. Scontează efecte comerciale (polițe), cupoane și titluri eșite la sorți.
3. Scontează trate și cecuri, asupra casolor din țară și străinătate.
4. Se însărcinează cu efectuarea de plăți în țară și străinatate putînd emite și cecuri.
5. Acordă împrumuturi în cont curent pe depozit de titluri și efecte publice, sau efecte comerciale pe gaj de cereale, pe garanții ipotecare, etc.
6) Se însărcinează cu încasarea poliților plătibile în orice localitate din țară sau străinătate.
7) *Primește sume spre fructificare:*
a) Depuneri mici începînd de la 20 lei sub titlu de *Economii*, care fructifică cu dobînda anuală de 5 la sută și care se restitue la cerere.
b) Depuneri mari, sub titlul de *Depozite*, de restituit la cerere sau la termen, la cari se bonifică dobînda convențională cea mai avantajoasă.
8) *Primește efecte publice spre pastrare*

ULTIME INFORMAȚIUNI

Serviciul sanitar din localitate e viu alarmat, de știrile ce vin din Rusia, unde se spune că s'ar fi constatat un număr de cazuri suspectate, cu sfîrșit letal.

Cu ușurință flagelul poate fi transportat la noi, unde va găsi un teren propice, de oare ce orașul e plin de cuiburi de infecțiune, care continuă, cu toate raporturile pe care serviciul sanitar local le adresează zilnic administrației comunale.

Poetul *Cincinat Pavelescu*—colaboratorul nostru, a fost primit alaltăeri în audiență de M. S. Regele, Căruia i-a remis, împreună cu d. Radu Cosmin (N. Tanasescu) *Inchinarea* dedicată familiei Regale și Princiare cu prilejul deschiderei teatrului-casino din Sinaia.

M. S. Regele a felicitat cu multă bună voință pe poet și pe colaboratorul său și S'a întreținut 3 sferturi de oră cu cei doi scriitori.

D. Cincinat Pavelescu a oferit Suveranului în aceiași zi un volum din Poeziile sale, legat în pergament. Foarte satisfăcut M. S. Regele a rugat pe colaboratorul nostru, Să-i citească cîte-va din poeziile sale, între cari „Cănița Domniței" și fabulele au plăcut mult M. Sale.

*

A. S. Regală Prințul Carol solicitînd de la d. Cincinat Pavelescu un volum de poezii pentru A. S. Regală Principesa Elisabetha, poetul a fost rugat de Prințesă Să-i improvizeze ceva pe volum.

Poetul a scris imediat acest madrigal pentru care a fost viu felicitat de toți asistenții.

Scena s'a petrecut la balul dat eri în onoarea familiei Princiare de d. și d-na Jean Crisoveloni.

Iată madrigalul:

S'a zis că gloria e fum!
Dar astea-s vorbe ne'nțelese
Cînd cea mai dulce din Prințese
Va răsfoi acest volum.

Cercul uniunei meseriașilor ieșeni, a lansat un nou apel către meseriași prin care arată că în curînd va începe lupta, care să ducă la modificarea legei meseriilor.

Neregulele de la administrația financiară Iași.

Inspectorul financiar Evolceanu a constatat noui nereguli la casa de Economie a administrației financiare din Iași.

Inspectorul a făcut raport pentru destituirea funcționarului S.

Moșiile din Basarabia ale moștenitorilor principelui D. Sturza, au fost arendate ieri, pe un period de patru ani, cu un milion lei pe an arendă.

Actualminte arenda este de 300,000 lei.

Moșia Mitocu, din județul Dorohoi, a fost cumpărată de d. Toma Stelian, fost ministru, pe preț de 2,400,000 lei.

Casa centrală a meseriilor a luat dispoziția ca pe viitor să se acorde meseriașilor bolnavi, cari vor pleca la stațiunile balneare și climaterice din țară pentru căutarea sănătății, foi de drum de dus și întors în mod gratuit.

D-na Mălinescu a fost numită institutoare la școala de băeți din Trg-Frumos, în locul d-nei Malcoci transferată la Brăila.

D. Gh. Botez primarul orașului, abia întors din concediu și după două zile de ședere, a părăsit din nou localitatea, de astă dată călătorind în cel mai strict incognito.

Primarul a plecat de astă-dată la Odesa.

În urma cîtor-va abuzuri constatate la unii meseriași, cari prefăcîndu-se bolnavi, luau anticipat ajutorul bănesc pe 30 sau 40 zile și în loc se plece la stațiunea climaterică prescrisă de medici, se ascundeau acasă, — Casa centrală a luat dispoziția, ca pe viitor să nu se mai deie ajutorul bănesc de cît din săptămînă în săptămînă, iar la plecare să fie condus la gară de un funcționar al corporației.

Se știe, că institutorii și institutoarele din țară, se vor întruni în congres la București, în zilele de 14, 15 și 16 Septembrie.

În vederea acestui congres, ministerul de instrucțiune, a acordat insitutorilor cîte un congediu de 6 zile, achitarea în avans a salarului pe Septembrie și reducere pe căile ferate.

Judiclare.—Camera de punere sub acuzare a trimes în judecata curței cu juri din Vaslui, pe Elena I. Stratulat, învinuită de pruncucidere.

— Ion Chiriac din com. Brodoc, județul Vaslui, a fost dat judecății, pentru lovituri, ce au provocat încapacitate de lucru.

— D-na Natalia Dimopol a făcut apel în contra sentinței Tribunalului Tutova, în procesul de anularea testamentului Blanche—Costin.

Procesul se va judeca de Curtea de Apel secția I-a, în ziua de 15 Septembrie a. c.

Caragiale dramaturgul Romîniei.—Sub acest titlu criticul berlinez Hermann Kienzl publică un lung foeleton în „Frankfurter Zeitung", cu data de 7 August ocupîndu se de ilustrul defunct compatriotul nostru Caragiale.

Este, credem, cel mai remarcabil necrolog care a apărut pînă azi în presa germană.

Autorul articolului cunoaște perfect de bine și în toate detaliile viața și activitatea răposatului scriitor romîn.

Incepe prin a se mira cît de puțin îl cunoștea publicistica berlineză pe I. L. Caragiale, întrucît abia după 5 zile de la moartea lui, a străbătut o notiță despre dispariția lui.

Apoi se ocupă despre traiul pe care scriitorul îl ducea în Capitala Germaniei unde nu a trăit nici odată ca un sihastru, cum s'a scris unde-va, ci „ca soțul cel mai fericit din lume și ca părintele cel mai duios" în sînul familiei sale, chiar dacă se ținea departe de „viața culinaro-intelectuală a Berlinului". Dovadă că în cei zece ani nu și-a însușit limba germană.

Vorbind despre personalitatea defunctului, criticul arată că „avea sîngele unui vesel epicurian, desevîrșita amabilitate a unui gentleman și spiritul caustic al unui ironist vioiu".

In această „viață dublă" maestrul i-apare ca un adevarat erou de roman". Insistă apoi asupra activității politice democrate a lui Caragiale și asupra frevente lor călătorii ce făcea în legătură cu aceasta în România, mai cu samă în timpul campaniei electorale.

Despre activitatea literară a defunctului scriitorul belinez se ocupă în cunoștință din cauză arătînd cum a început, cu 30 de ani în urmă sub auspiciile lui Eminescu — care l'a introdus în sînul „Junimei" și a familiei Kremintz. D-na Mite Kemnitz a tradus în nemțește, foarte bine, „Scrisoarea pierdută", și „Napasta". Aceasta din urmă sub titlul „Zahn um Zahn" — „Dinte pentru dinte" și e de mirat, spune Kienzl, că piesele nu se joacă.

Criticul l'a cunoscut personal, de aproape pe Caragiale și ocupîndu-se de lipsa lui de titluri oficiale și studii superioare, afirmă că „n'a cunoscut în viață mulți oameni care să fi cetit atît de mult ca dînsul".

După ce povestește partea de decepțiune comercială din viața lui Caragiale, luptele lui cu situația materială după momente de abundență financiară, încercarea cu berăria și alte epizode cunoscute, criticul încheie: „Moartea a ferit de temeri și torturi pe cel înamorat de viață, care, gustînd mulțumirea unei fericiri tîrzii, nu se temea de nimic mai mult de cît de demonul morții.

S'a dus fără adio: un atac de inimă nu i-a lăsat măcar timpul ca să cheme în camera sa pe ai lui...

Un spirit scînteietor de vioiciune— s'a stins. Romînia a pierdut pe dramaturgul ei și lumea—pe un original". R.

Iată noul program de astă seară Luni al teatrului cinematografic din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec:)

Iată noul program:

Țarul Nicolae și armata rusă—Boneta Ivonei scene comice—Secretul Emei, mare roman contimporan—Tîndală e om prea cinstit—Ușurința fatală. (Déception), mare piesă in 2 părți.

Veneția, orașul visurilor, (impresii de călătorie)—Țicnilă biciclist etc.

De la 1 Iulie, produsele Debitelor Badaren se vînd cu următoarele prețuri redusе:

	Litru	Kgr.
Unt pentru masă și cafea		4.40
Smîntînă dulce centrifugată	1.80	
Unt proaspăt pentru gătit		3.—
Brînză proaspătă de vaci		40
Caș și urdă dulce		1.40
Brînză de munte în Burduf		2.50
Ouă proaspete	6 lei suta	

Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul 0.20, oca 0.30
Lapte rece bătut litrul 0.30, paharul 0.10
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	1.—
Vin negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel tămăios	2.40

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litrul și în sticle înfundate.

BANCA MOLDOVA
IAȘI

Pentru sezonul băilor de vilegiatură **Banca Moldova** *emite cecuri și scrisori circulare de credit asupra* **tuturor stațiunilor balneare și climaterice** *din țară și străinătate*

Dr. S. Dulberger
Specialist în boalele de femei
— MAMOȘ —

fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar a Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.

dă consultațiuni

de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.

Inserții și Reclame[1]

Domnule Redactor

Vă rog să bine-voiți a publica în onoratul Dv. ziar următoarele:

Aseară pe la orele 9 cînd m'am întors din oraș spre locuința mea m'am pomenit în dreptul filialei Poștei din strada Ștefan cel Mare cu vestitul bătăuș Sache Schwarz care fără să-i spun ceva a sărit asupra mea ca un cîne turbat, bătîndu-mă cu un ciomag.

Strîngîndu-se lume multă bătăușul a luat'o la fugă de teamă de a nu fi înhățat.

Am reclamat justiției contra acestui nemernic pentru a'și lua pedeapsa ce merită și a'și mai înfrîna ast-fel apucăturile sale salbatice.

Primiți Vă rog stima mea

Moise Machies
Strada Țuțora 12.

1) Redacția nu răspunde de articolele publicate în acastă rubrică

Ultime telegrame

Telegrafice și Telefonice

București 30 Iulie

Catastrofa din Turcia

Zeci de case dărîmate.—Morți și rîniți.— Pagube insemnate

Constantinopol.—Martorii oculari confirmă că cutremurul a devastat țărmurile Dardanelelor.

Mai multe case au fost dărîmate. Casele de pe țărm au avut fațadele distruse.

Cu toată lungimea cheiului între consulatele Austro-Ungariei și Britaniei, sau deschis crăpături mari în pămînt în mai multe locuri și care s'au umplut cu apă clocotindă. Străzile sunt pline de dărămături. Vapoarele din port au fost foarte mult sguduite. Patru persoane au fost ucise. Și edificiile de la țară au suferit mult. Orașul Galiopoli au avut pagube mari.

Populația înfricoșată s'a adăpostit pe cîmp. Mai multe case s'au prăbușit la Gono și alte localități învecinate.

*

Adrianopole. — Din cauza tremurului s'au prăbușit mai mult case. Știri precise din Radosta, lipsesc. Rîniți sosiți din localitățile Miriofito, Ganos, Hora și Peristasis, povestesc lucruri grozave.

Orașul Miriofito a fost aproape complect distrus. In satul Melven a eșit la iveală un isvor cu apă fierbinte.

*

Constatinnopol.—Alte sguduituri au mai fost simțite aici. Rîniți sosesc din Mariofito și alte localități.

De pe țărmul mărei Marmara au fost transportați 300 de morți și rîniți.

*

Salonic.—La Adrianopol s'au prăbușit 20 de moschee și 300 de case.

De asemenea s'au dărîmat 40 de minarete. La Tulbargas au fost ucise două persoane. Isvoarele termale de lîngă Dedeagah au secat.

La Ganos, Kora și Ipristosis, s'au prăbușit două dealuri.

Marea a asvîrlit la țărm o mare cantitate de pește mort.

Ministrul Poincaré la Peteresburg

Petersburg.—Țarul cu familia a sosit pe iahtul Standard în rada de la Peterhof.

Primul ministru francez d, Poincaré, a depus pe mormîntul împaratului Alexandru al 3-lea o frumoasă coroană de flori în numele guvernului francez.

După dejunul de la ambasada franceză, d. Poincaré a conferit cu ministrul de externe d. Sasonov și apoi cu primul ministru rus d. Kokovsev.

La orele 5 d. Poincaré a primit la ambasadă colonia franceză.

*

Peterhof.—Impăratul și Impărăteasa au primit la amiază pe d. Poincaré apoi l'au reținut la dejun. Țarul a oferit primului ministru francez ordinul Alexandru Nevschi.

După amiază a avut loc în onoarea d-lui Poincaré o revistă la tabara de la Krasnoe Selo în fața împăratului, a marilor duci și a miniștrilor. Seara a avut loc un prînz și o serată de gală.

Consiliul de miniștrii

Constantinopol.—Consiliul de miniștrii a deliberat asupra dezideratelor arnăuților. După știri autentice Ibrahim Pașa ar fi de părere că cererile albanezilor sunt îndreptățite și că trebuesc îndeplinite.

Consiliul a admis părerile lui Ibrahim Pașa,

INCENDIU

Salonic,—La Teiurlu a izbucnit un incendiu groaznic care a distrus 40 de case, și care a pricinuit pagube de jumătate milion.

Atentate cu dinamită

Salonic.—O bombă a explodat aseară la ora 9 jum. în oficiul postal austriac.

Localul a fost grav avariat; coletele postale au fost nevătămate. Autoritățile au luat măsuri severe Străzile au fost ocupate pe trupe. O altă bombă dar mai mică a explodat într'un vagon de tramvai care se înapoia la depou—12 persoane au fost omorîte.

Bulgaria și evenimentele din Macedonia

Sofia.—Intr'o adunare convocată de societățile macedonene de bine facere, la care au luat parte barbați politici din toate partidele, s'au ținut cuvintări violente în contra purtărei Turciei față de populația bulgară din Macedonia.

S'a cerut ca guvernul bulgar să ia o atitudine fermă față de Turcia.

S'a ales un comitet însărcinat să organizeze întruniri la Sofia și alte orașe din Bulgaria.

Păduri incendiate

Petersburg.—Din diferite gubernii din Rusia de sud, se semnalează incendii de păduri, provocate de căldurile foarte mari.

Pagubele se urc la trei milioane de ruble.

INECAT

Calarași.—Funcționarul comercial Iacob Sason, scăldîndu-se, s'a înecat.

Nenorocirea din Bacău

Bacău.—La fabrica Letea, s'a întîmplat azi o nenorocire, în împrejurimile următoare:

Tînărul G. Lazar, în vrîstă de 18 ani, lucrînd la o mașină, a fost prins de motor și asvărlit la o mare depărtare.

El a fost transporiat la spitel. Starea sa inspiră îngrijiri.

Știri false

Viena. — Ziarul „Deutsches Volksblatt, care și-a făcut o specialitate în a publica mereu știri false din România, publică azi știrea, că la Cotroceni, aviatorul Popovici ar fi căzut, rănindu-se grav.

Știrea e cu desăvîrșire falșă.

Agravarea situației în Orient

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse", publică un articol, datorit scriitoralui francez Renée Penon, care zice că situația în Turcia, e gravă, chestiunea externă, fiind complicată cu cea internă.

Bulgaria așteaptă momentul de a interveni și înțelegerea cu Belgradul e stabilită. Nu e departe înțelegerea, în anumite condițiuni și cu România.

Trecerea flotelor Rusești, Românești și Bulgărești prin Dardanele, nu va putea fi împedecată.

FURTUNA DIN CAPITALA

Bucuresti.—De azi dimineață, o groaznică furtună s'a deslănțuit asupra Capitalei.

Incendiul din Moreni

Bucureşti.—Incendiul dio Moreni continuă.

Parchetul a deschis acțiune, împotriva inginerului Popovici, care n'ar fi luat cuvenitele măsuri de precauțiune.

Se atribue o mare vină și inginerului P. Georgescu. inspector al ministerului, care n'a exercitat supravegherea ce-i incumbă.

Institutul Liceal de Domnișoare
„HUMPEL"
din Iași

Cu începerea anului școlar viitor 1912—1913, întrînd în al 41-lea an, va continua sub conducerea aceleași asociațiuni compuse din: d-na Elena C. Meissner cu d-dii: C. Meissner, Gh. Musteață, I. Paul, I. Praja, C. Praja, I. Rallet și Gh. C. Vellea.

Acest institut cuprinde:

1) Un curs primar complect cu limbele franceză și germană obligatorii.

2) Uu curs liceal complect după programa liceelor de băeți, cu divisiunile necesare în cursul superior.

3) Un curs liceal modificat după programa școalelor din străinătate, pentru domnișoare ce nu aspiră la diploma de stat.

Curs de piano, vioară, pictură și dans.
Prospecte se trimit la cerere.
Inscrierile încep la 1 August 1912.
Cursurile încep la 15 Septembrie 1912

Directoară, **Ada d'Albon**

Mobile Löbel

Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași

DORMITOARE
SUFRAGERII
SALOANE
BIROUR

Mare asortiment în mobile de piele.
Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,
—Covoare, Perdele, storuri —
— Ultimele noutăți —
Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă
BIROURI AMERICANE
— Lămpi electrice —
— PREȚURI EFTINE —

Face și condițiuni de plată avantajoase.
Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106

DE INCHIRIET

în Iași, Str. Anastasie Panu No. 48 **opt dugheni** *cu cîte o odaie cu subsol și în etajul de sus* **opt apartamente** *pentru locuință, cîte 2 camere, o bucătărie și o camară pentru lemne; iar în str. Pomir 1,* **jos 2 odăi cu bucătărie** *și pivniță de vr'o 30 m., poate servi de crîșmă, locantă sau* **pivnița singură,** *toate față la stradă, halta tramvaiului în față, aproape de piața Halei, aproape cu Palatul Administrativ. Toate reparate; apă, canal, closete.*

Doritorii se pot adresa prin scrisori către mine sau d-lui Mendel Godel, în acea casă.

N. Morghenstern
Po dul-Iloaie

Sanatorul Dr. Țaicu
IAȘI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

Secțiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

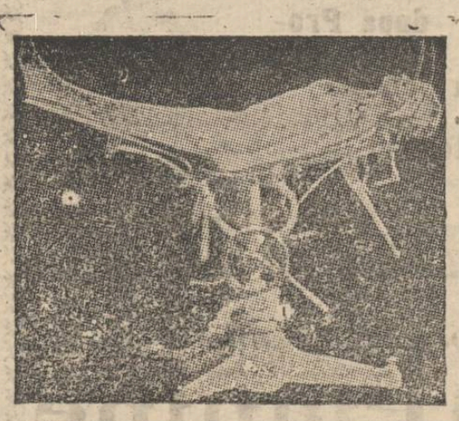

Facerl. Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

Medicină Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase *Electroterapie,* curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIF

PREMIAT La toate expozițiunile din lume și la expoziția generală romînă din 1906. (82 medalii)

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR) FRANȚA
L. VIOLET Succesor
De vînzare la toate magazinele de consum din țară

LABORATORUL CHIMIC **„DIANA"**

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun
preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

Cereţi pretutindeni preparatele

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbrannatwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbrannatwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrannatwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbrannatwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

„Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.

Renumitele PLUGURI
intreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ
DIN FABRICA
Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit
Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

Fraţii Bachstez, Iaşi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale* acute și *dureroase* dari și *rouls* și toturor celor-lalte durori.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'întâiu să se ieie 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Nu trebue de la mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Reprezentanţa şi Depositul renumitelor

Piane şi Pianine
— ROSENKRANZ —

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" Anker;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia, BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi.
IOSEPH POPPER,
Strada I. C. BRATIANU No. 166
(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI
Fondată în 1856
Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.